

W.M

03

15

713

Fin

ORDBOG

TIL

DE AF SAMFUND TIL UDG. AF GML. NORD.
LITTERATUR UDGIVNE RÍMUR SAMT TIL DE
AF DR. O. JIRICZEK UDGIVNE BÓSARIMUR

AF

FINNUR JÓNSSON

PÅ CARLSBERGFONDETS BEKOSTNING

KØBENHAVN
TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (IVAR JANTZEN)

1926—28

HÁSKÓLI ÍSLANDS
ÓÐ BÓKUM FINNS JÓNSSONAR

11

Finnforsen

Jeg har i fortalen til min udgave af de ældste rímur (Rímnasafn) II bd. antydet, at der mulig vilde være utsigt til et glossar, en ordbog til alle de ældste og udgivne rimer; men der ytredes tvív om, hvorvidt jeg vilde komme til at udarbejde en sådan. I midlertid er det lykkedes mig at få den fornødne tid til at forfatte en sådan ordbog, der nu her foreligger trykt.

En ret stor tvív nærede jeg dog med hensyn til et sådant arbejde, og det skulde ikke undre mig, om andre også havde følt denne tvív. Man kunde nemlig sige: der er dog en mængde rimer tilbage uudgivne, der må henføres til tiden før reformationen (c. 1550), og det havde været bedre at vænte, indtil også de var udgivne, og allerhædest vilde det have været, om man havde væntet til alle helgenkvadene før den nævnte tid tillige var offentligjorte, så at ordbogen også havde kunnet omfatte deres ordforråd.

Hertil er imidlertid at sige, at det sikkert vil være mange år, mange tiår, endnu, inden det hele bliver udgivet, både rimer og helgenkvad, og så vilde der efter vel gå tiår inden en ordbog til det hele blev forfattet og udgivet.

I betragtning heraf må det siges at være hensigtsmæssigt at få en ordbog, der bidrager ikke blot til forståelsen af de udgivne rimers tekst; men også giver en fyldig oversigt over deres sprog og sprogformer. Men en anden betragtning er af ikke ringe vægt, nemlig, at de udgivne rimers omfang dog er så stort og deres

ordforråd så omfattende, at det er et stort spørsmål, om de ikke-udgivne tekster indeholder så meget sprogstof uddover det, som nærværende ordbog giver, at det af den grund havde været ønskeligt at vente så længe. Jeg skulde være tilbøjelig til at tro, at berigelsen ikke vilde være særlig stor. Naturligvis vil der sikkert i de udgivne rimer (og kvad) findes enkelte ord og fraser, der ikke findes i nærværende ordbog. Noget lignende kan vist også i alt væsenligt gøres gældende for helgenkvadenes vedkommende; her er der dog vel, på grund af æmnernes forskellighed, flere ord, der ikke genfindes i denne ordbog. Det vil da blive en fremtidsopgave at ledsage udgaven af helgenkvadene med et særglossar til disse.

Jeg er således tilbøjelig til at tro, at denne ordbog giver en ret fuldstændig samling af ordforrådet i islandsk i det 15. århundrede, ialfald indenfor det her pågældende område.

Man vil hurtig se, at det ikke blot er det i snævreste forstand poetiske ordforråd (kenninger og heiti), der er medtagne og tolkede, men meget mere. Der er medtaget overhovedet alt, ord og fraser, der ikke kan siges at være det almindeligste sprogstof, som enhver ordbog, gammel eller ny, giver oplysning om og som så at sige er lige ud ad landevejen.

Først og fremmest er der tilstræbt en fuldstændighed i optagelsen af kenningar og heiti. Her vil der kunne anstilles en interessant sammenligning med det klassiske skjaldesprog (i Lex. poet.), både med hensyn til former og brug (betydning). Man vil da se, at det allermeste af det gamle skjaldesprog er kendt og bevaret, men ganske vist ikke altid i uforvansket form. Således er f. eks. jættenavnet *Hrungnir* åbenbart blevet forvansket (til *hrumnir*, *hrunningr* og desl., jfr. *fundinn* — *fundingr*). Det er nu ikke helt sikkert, om disse forvanskninger hidrører fra digterne selv, eller fra afskrif-

vere. Der er dog flere tegn til, at rimedigterne har haft afskrifter af Snorres edda (som jo oftere nævnes i rimerne), der led af fejl i enkelte navne, som efterhånden havde indsneget sig, og det er sådanne fejfulde afskrifter, digterne har kendt og nyttet. Der findes også andre mere reelle fejl, f. eks. den kendte sammenblanding af Frigg og Freyja (der jo også kendes fra prosaskrifter, *Sörlaþátr* f. eks.), af Odin og jætte eller dværg i forskellige kenninger (især for digterdrikken, digtet), hvorpå der findes mange eksempler. Dette beror på noget mangelfuld kendskab til de gamle myter, som ikke er at undres over.

Ved hjælp af ordbogen vil man nu kunne undersøge skjaldesproget omkr. 1400 i dets enkeltheder. Det må dog altid overvejes, hvad der mulig kan bero på (senere) afskriverforvanskninger.

Hvad det øvrige og mere almindelige ordforråd angår, er dette, som antydet, medtaget i en ret udstrakt omfang. Den ledende tanke derved var naturligvis først og fremmest at vise, så vidt som dette lader sigøre, hvilke ord der endnu kendtes og bruges særlig af det klassiske ordforråd. Dernæst — og ikke mindre — at vise, hvorvidt de gamle ord havde beholdt deres gamle betydning eller ændret denne i en eller anden retning. Det vil da vise sig, at i mange henseender indtager sproget, som det var at vente, etslags mellempunkt. Man ser på mange punkter overgangen fra det klassiske til det yngre sprogrin, det sen- eller ny-islandske. Her frembyder der sig et meget interessant undersøgelsesemne, der ikke kan behandles her, men formentlig vil ordbogen kunne afgive et grundlag for eller hjælp ved en sådan undersøgelse.

En forholdsvis betydelig del af ordforrådet er de mange låneord, hvoraf de fleste er af lavtysk herkomst. Ud fra tidsforholdene er det velforståeligt, at sådanne låneord findes; alligevel er det påfaldende, hvor talrige de

er. Det ligger unægtelig nær at slutte, at de virkelig er blevet brugt i den almindelige dagligtale. Ellers vilde de være lidet forstæelige overhovedet. Forbavsende er det så at se, hvor forholdsvis få der nu er tilbage af dem; de fleste er gået ud af sproget igen, og det er sikkert ikke blot de puristiske bestræbelser i det 19. årh., der har bidraget til at udrydde dem, hvis de overhovedet har nogen andel deri. Med hensyn til opdagelsen af disse låneord er en fuldstændighed tilstræbt.

Alle mytiske egennavne er optaget i ordbogen, derimod ikke navnene på sagaens eller rimernes egenlige personer, da der findes et register over dem i selve udgaven, i hvert bind for sig. Det samme gælder stednavne og andre navne, der hører sagaens (eller rimernes) egenlige indhold til.

Til oplysning om enkelte ordes form eller betydning er der flere gange henvist til Guðm. Andrjessons ordbog, der er skrevet i de sidste år før 1654 (udg. 1683). Den giver ofte værdifulde oplysninger eller vink. Det er kun bedrøveligt, at denne værdifulde bog er så overmåde slet udgiven og trykt. Den fortjente at genoptrykkes i en gennemrettet skikkelse; heldigvis er det oprindelige så godt som altid let at finde.

Hvad indretningen af ordbogen iøvrigt angår, behøves der ikke derom nogen videre bemærkninger. Rækkefølgen er den sædvanlige alfabetiske, dog således, at vokalerne er adskilte efter deres kuantitet, først de korte, så de lange (a á, e é osv.). Retskrivningen er helt igennem normaliseret så vidt som muligt i overensstemmelse med rimernes sprogtrin. Tegnet ø er brugt, ø havde måske været nok så rigtigt, men da det må forudsættes, at alle ved, at ø udtaltes som ö, er det ret ligegeyldigt, hvilket tegn der bruges. Jeg har i endelser altid skrevet -r, uagtet -ur vistnok var den almindelige utale. Rimedigterne bruger åbenbart bægge dele. I endelsen -ligr er i anvendt, der hyppig findes i rim,

men -legr findes også. Iøvrigt kan henvises til skrivemåden i de rimer, der er normaliserede i udgaven, dette på grund af den håndskriftlige overlevering.

Iøvrigt må ordbogen tale for sig selv.

Jeg har en tak at rette til mag. art. Björn Þórólfsson, der har bistået mig ved kontrollen af citaterne, som jeg vil håbe vil findes at være rigtige.

En særlig varm tak udtaler jeg til Direktionen for Carlsbergfondet, der så beredvilligt har ydet penge til trykningen af ordbogen. Uden denne støtte ville udgivelsen næppe have ladet sig göre.

Khavn i februar 1928.

FINNUR JÓNSSON.

FORKORTELSER.

- Bj == Bjarkarímur (i Hrólfs saga kraka)
 Bl == Blávusrímur (II¹)
 Bó == Bósarímur (udg. af O. Jiriczek)
 Dá == Dámistarímur (II)
 Dí == Dínúsrímur (II)
 Fi == Filpórímur (i Riddararímur)
 Fr == Friðþjófsrímur (I¹)
 G == Geðraunir (II)
 Gei == Geiplur (II)
 Ger == Geirarðsrímur (II)
 Gr == Grettisrímur (I)
 GrH == Grímsrímur og Hjálmars (II)
 Gri == Griplur (I)
 He == Herburtsrímur (i Riddararímur)
 Hj == Hjálmpérsrímur (II)
 Jó == Jóns rímur leikara (II)
 Kl == Klerkarímur (II)
 Ko == Konráðsrímur (i Riddararímur)
 Kr == Krókarefsrímur (i Krókarefssaga)
 La == Landrésrímur (II)
 Lo == Lokrur (I)
 Má == Mágusrímur (II)
 ÓIA, B == Óláfsrímur Tryggvasonar A, B (I)
 ÓIH == Óláfsríma helga (I)
 Sá == Sálsrímur (II)
 Sf == Sigurðarrímur fóts (II)
 Sk == Skikkjurímur (II)
 Skh == Skáldhelgarímur (I)
 Skí == Skíðaríma (I)
 St == Sturlaugsrímur (I)
 Sq == Sqrlarímur (II)
 U == Úlfhamsrímur (II)
 Vi == Virgílesrímur (II)
 Vq == Volsungsrímur (I)
 Pr == Brændlur (I)
 Pry == Brymlur (I)
 Andre forkortelser er i det hele de sædvanlige og let forståelige.

¹ Betegner bind af Rímnasafn.

A.

að, præp. (adv.); dette er den alml. form i rimerne, findes ofte i rim f. eks. Gr V, 35, Pr III, 52, Gri III, 52, U IV, 21 osv.; at findes yderst sjælden som Fi II, 2 (: sat). ad, til, med dat.: a. hári (draga e-n), ved håret, Pr IV, 60; — hos, a. skjoldung Lo II, 24 (næppe fejl f. skjoldungs); a. Volsungs ríki Vq III, 26 er ikke klart, snarest i V.s rige, omskrivende det blotte: hos Volsung, eller: hos den mægtige V.; a. holl, i hallen, Hj I, 78, — efter, a. eyddum hlífum Ská XI, 35. — Med gen.: hos, a. grams Lo II, 45, a. míni Ger IV, 3. — Med komp.: desto, a. minni Skí 170, Gr VIII, 35, a. nær G V, 14, a. hægra Skh VII, 56; bruges meget hyppig for er rel. som Gr V, 44, Pr IV, 65 osv., også efter hverr som ÓIA II, 18; at hds. skrivemåde er identisk med digternes sprogbrug, er dog ikke givet. — Overmåde hyppig findes a. helt overflødig, i sæin, som a. N. N. kvað og lign., f. eks. Gr VIII, 62, Skh VII, 13, ÓlB IV, 17. 27, St IV, 25, U VI, 26. osv.

af, præp., med dat., om, kvaði a. e-m Skí 3; rausn mundi renna a. pér, du vilde blive omtalt stærkt rosende, Skí 25; — med acc.: gildr a. sig (dette i rim), kraftig af sig (danisme?), G V, 53. — Adv. med vera, være borte, forsvunden, a. sé gleðinnar tími Skh VII, 10.

afbragðskempa, f, afbragð hvad der udhæver sig bl. andet, bregða af, (afbrigði), udmærket helt, a—ur stórar Skí 143.

afbragðsævintýr, n, udmærket æventyr (æventyrlig begivenhed), Sk I, 8.

afburðr, m, overlegenhed, fortrin, abs. Ger VIII, 12;

hafa a—ð af, overgå (andre), *Hj I*, 3; ellers med gen.
hafa a—ð (afreksmanna, flestra þjóða) *Sq III*, 15, *G VIII*, 51.

afgjørð, f, forseelse, forbrydelse (gjøra af), *Dá IV*, 7.
afrøð, n, (folkeetymologisk omdannelse af det gamle afráð), (trykkende) afgang, tab, gjalda a., lide skade, *Sá IX*, 36.

afhuga, adj. indekl., ude af sind, glemmende, ástin verør a. pér aldri, min kærlighed vil aldrig glemme dig, *Skh II*, 45.

1. **afl**, n, kraft, styrke, oflin voru eigi spørð *Gr IV*, 39; bera a. yfir e—n, være ens overmand i kræfter, *Gr II*, 39; — om coitusævnen, missa a. sitt, blive impotent, *Fi VII*, 52. Jfr. handa-, snyrti-.

2. **afl**, m, esse, búa a., *Vi II*, 19; *Kr II*, 55; — om det kvindelige lem (særlig vagina; svarende nærmest til afshólkur), *Bó VI*, 32.

afla, (að), skaffe tilveje (noget til nogen), sædvanlig med gen., a. nauða *Ól H* 53, a. hnossa *Fr I*, 42, a. (vargi) verdar *Skh V*, 43; med acc., a. sjóð *Vø II*, 6 (hds. har þjóð, som ikke synes at give nogen mening).

aflatsamr, adj, som er tilbøjelig til at høre op med noget, í ongu a. *Bó I*, 32.

aflí, m, erhværv, erhværvelse, a. tekron að bresta, nu går det ilde med at erhværve (de nødvendige ting), *Br VI*, 37.

afmor, am(m)or, m, skrives forskellig i hdss., men overvejende, som det synes, med f, (fra lat. amor), elskov, Venris a., er vel blot forstærket a. *Hj I*, 30; a—s dygð, dygðir *Ger V*, 4, *Dí I*, 17, *Skh V*, 1; a—s frædi, elskovsdigte, *Gri II*, 6; a—s kvæði, d. s., *Ger V*, 5, *Bj III*, 4, *Dí III*, 41; a—s spil, d. s., *Ger VI*, 2, *Bó III*, 3; a—s vess, d. s., *Sk II*, 1, *Skí 4*; a—s þátrr, d. s., *Bó X*, 7. I forskellige forbindelser, hvor man også kunde antage sammensætninger; a—s menn, nærmest = elskere, *Gei III*, 3; a—s partr, partar, omskriver blot a. *Ger V*, 3, *Fi V*, 51; *Kl IV*, 1, ved kumulation i udtrykket: a—s elsku partr *Fi II*, 45; a—s brogð, elskovshandel, *Ko VII*, 4. 5; a—s lag, prepta a—s lag, snyde, ø: undgå elskovshandel, *Fi VII*, 49; a—s lát, elskovs-lader, elskovstegn (i mimik og ydre optræden, jfr. koketteri), *Dí II*, 16.

afmorligr, adj, hørende til elskov, elskovsagtig, tilbøjelig til elskov eller til at være genstand for elskov, auðar

grundin a—g, *Má VIII*, 1; sammenhængen er ikke tydelig; den følg. l. lyder: ellin tekron að mæða mig, auðar grundin kan dog ikke tænkes som subj. eller appos. til elli; auðar gr. a—g må vel betragtes som en selvstændig sætning med verbet (er) underforstået, „kvinden er elskov-vækende“ (uagtet alderdommen osv.).

afrek, n, afrekr, m, bedrift, dygtighed (i handling, gærning), vendr á a., udmærket i handling, *Skí 18*; med a—k mestum *Gri II*, 20; a—s frægr (som ét ord?) *Sq III*, 8.

afreksdrengr, m, en udmærket dygtig, handlekraftig mand, *Kr I*, 41, *Fi VII*, 35.

afreksfar, n, udmærket, kraftigt, skib, átta a—før *Ko VIII*, 59; her menes rimerne; der er vel ikke grund til at mistænke ordet (fortsættelsen lyder: unnit mærðar tóli, så at der ikke er tvivl om, hvilke 'skibe' der menes), men man væntede her en omskrivning som 'dværgens skib' el. lign.; det kunde tænkes, at afreks her var forvanskning af aureks.

afreksgarpr, m, en udmærket kraftig helt, *Óla I*, 14, *Vø IV*, 35, *U V*, 18; allevegne pt.

afrekskappi, m, en udmærket helt, a—ar hreinjr, *Sk I*, 11.

afrekskempa, f, en udmærket helt, *Kr I*, 82.

afrekslát (eller -læti?), n, pl., heltegærninger, dygtige handlinger, standa í a—um soñnum *Kr VII*, 10.

afreksmaðr, m, en udmærket dygtig, handlekraftig mand, *Skí 120*, *Gr II*, 43 (nom. -mann), *Skh IV*, 31.

afreksskáld, n, en udmærket digter, *Skh VII*, 52.

afrekssvanni, m, udmærket kvinde, a—inn fríði *G III*, 16. agn, n, mading, føde, få a., om ulven, *St IV*, 27.

Agnar, m, sagnperson (søkonge), A—s skrúði (hvítr), brynje, *Bl II*, 23; A—s vóðir, d. s., *Bl VII*, 2.

aka, (ók, ekinn, men også akaðr), køre, drive, a. á bug (ukað her, v. l. ekið), trænge en til siden, *Dí II*, 39, a. sér við, være uvillig, træg, til, *Bj IV*, 1 (egl. ryste skuldrerne til tegn på træghed), a. undan e—m, trække sig bort, undslå sig, *Bj VII*, 1.

akka, (að), dynge sammen, (jfr. a. saman, coacervare, *GAndrj.*, samt *BHald*, *SBl*), a—az að mér angr og þrá *Bó VI*, 2.

akr, m, (rs), aker, mark, spektar a., visdoms mark, øyndis a., fryds-mark, *Kl V*, 3, 4 er kun omskriv-

ninger for henholdsvis spekt og yndi, man læse hele sammenhængen.

akt, f., (fra mht. ahte, aht bl. a. 'art u. weise'), egl. vel handling, virkemåde, lát og lyndis a., sinds-beskaf-fenhed, tænkemåde (såd. snarest), *Sá III*, 9.

akta (að), (af mht. ahten 'beachten, curare, nachrechnen osv.'), tage hensyn til, bryde sig om, med acc. a. þrá, *Skh VII*, 5, a. slíkt, passe det, *Bó VI*, 63; samme be-tydning har a. um e—ð, *G X*, 4, *Bó VIII*, 37. — Nævne, opregne, a. listir, fortælle om, *Sq I*, 27; *Sf II*, 12, *Ger VII*, 19.

albfúnn, adj, helt udrustet, sejklar, a—it far *Skh II*, 33.

alda, f. bølge, bleik a. *Gr VII*, 44. — Yggjar a., Odins bølge, skjaldedrik, digt, Yggjar o—u måtte *Sá VII*, 1 (fyrir—mátt = for, ved virkningen af, digtets magt).

aldingardr, m, frugthave, lysthave, som noget særlig lokkende, tæla i a—ð, lokke en ind i lysthaven, o: lokke til elskov og elskovslyst, *Skí 2*.

aldinskógr, m, (ar), frugtskov, skov med frugtbærende træer, *Fi I*, 39.

aldr, m, (rs), alder, levetid, allr a. ævi sinnar *Skí 12*. — Tidsrum, í fyrrum qldrum *Gri III*, 6. — Alderdom, höj alder, við a. *Skh IV*, 7. Jfr. ell.

aldri, adv, denne form findes meget hyppig og er den herskende (*Skh I*, 39, II, 12. 27, III, 1; *þry I*, 24; *Vq I*, 5, II, 5, IV, 4; *Gri I*, 42 osv.), aldrig, *Skh I*, 39 osv.; slet ikke, *Gr I*, 34, *þr IV*, 5 osv.

alkeyptr, adj, købt for fuld pris, dyrekøbt (med bibe-tydning af 'for dyrekøbt'), a—t verdr þetta *Hj II*, 14.

allmargr, adj, meget talrig, a—t land, mange land-strekninger, *Sq II*, 24.

allmjög, adv, i meget höj grad, *Skh I*, 29, *þr III*, 40.

allr, adj, al, hel, a—ar frægðir ÓH 2; eiga kosti a—s við e—n, have en i sin fulde magt, *þr III*, 57; hvort ætlar þú a—t Hrómund, mener du at alle er H., ser du H. allevegne, *Gri VI*, 29; með o—u, helt, fuldstændig, *Vq III*, 37; að o—u, helt, som lyslevende, *Skí 46*; a. annar, helt anden, *Skh II*, 2; gen. alls, som adv, i alt, naut frændsemi alls *Bj IV*, 18. Jfr. gjorv.

allsnarr, adj, meget hurtig, a—t som adv. renna a—t *St VI*, 31.

allstór, adj, meget stor, svær, a—t sár *þr VIII*, 36.

allvel, adv, meget godt, a. líkar stilli *Fr IV*, 66.

almúgi, m, almue, d. v. s. hele folket, befolkningen, *Bó I*, 17.

alskær, adj, helt klar, lys, a—t orns dún, funkrende guld, *Fr I*, 21.

alvæpni, n, fuld rustning, især om angrebsvåben, bera a. *þr VIII*, 5.

ama, (að), vise sig uvenlig mod, fortrædige, volde ondt, ástar leikr amar að brjósti *Gri V*, 1; a. áustum í sundr, søger at hindre elskov (mellem 2 personer), *Skh II*, 51; a. e—m, göre en fortræd, *Bj IV*, 58.

ambátt, f, (ir), tærne, tjænestekvinde, *Vq I*, 28.

amra, (að), hvæse, hvísle, om en slange, *Jó I*, 33, om genlyd, í hamri a—ar dvergmál, *Bj VII*, 48; jfr. amr hos *GAndrj*. 'stridentis misera loqvela'; jfr. amra 'at klynke', *SBl*.

andarrán, n, død, ætla e—m a. *G VI*, 43.

andi, m, ánd (væsen), *Dí III*, 33; — ástar a., elskovs-ánd, elskov, *Sf II*, 15. Jfr. fitons-, lymsku-.

andóf, n, roning mod vinden, mod vind, a—s gola, mod vind, *Sk I*, 6.

andri, m, eller mulig qndur, et slags ski, men kortere end skíð, fræleikr a—a og skíða, færdighed i at bevæge sig på a. og ski, *Bl I*, 46, *Bó I*, 34.

andsælis, adv, mod solen, *þr IV*, 13.

angi, m, duft, sód duft, ilmr og a., *Ko V*, 11.

angist, f, angst, frygt, bera a. í hjortum, *Gri I*, 3; som mask. findes ordet, bera harðan a., *Skh VII*, 55.

angr, n, (rs), kummer, sorg, a. móðs *Kr I*, 44; gefa a. *Gr I*, 4; a. stangar *Gri II*, 5; fá a. *Gr II*, 29; böls-ins a. *Skh VI*, 34; strítt a. *Gri III*, 15; með a—ri, *Skh I*, 1; omsorgskummer, a. fellr á *Hj IX*, 2; elskovskummer, bera a. um fljóð *Fr III*, 27, jfr. *Gei II*, 36; ved ordspil (Angr = (norsk) fjord), heraðið í a—ri (Augri) *Fr IV*, 48; vrede (synes a. at bet.) sveigja a. *Gei I*, 20. — a—rin stinn, *G IX*, 17, synes at være forrasket, f. auðnan stinn? 'en ublid skæbne' (hørende sammen med den følg. I.).

ungra, (að), volde, bevirke, kummer, værgre, a. sig, at ydre sig, *Gr IV*, 6, a. lif e—s *Skh I*, 9; a. e—n til orðu, volde en kummer, ulykke, i (ved) ord, *U IV*, 7.

ungrlaus, adj, fri for kummer, sorg, a—t som adv. *Sk II*, 3.

unnar, talord, anden, a—an dag, dagen efter, *Skí 64*;

aðra skó, *det andet par sko*, *Ski* 39; — Forskellig, allr a. maðr *Skh II*, 2. — *I forb.* som sem a. hundr, som en anden hund, *Gri IV*, 35.

annes, n, næs, der stikker ud overfor et andet, med bibetydn. af noget fjernet og lidet bebygget, (omtr. = útskagi), liggja við a. *Gri I*, 26, kanna a. *Gri II*, 48; *Kr VIII*, 28; anness fljóð (og eyja sprund), kvinder fra udstikkende næs (ɔ: fordægtige kvinder), *Hj I*, 66, *Bj I*, 29.

annr, adj, kun i n a—t, fuld af arbejde, travlhed, ønskende noget ivrigt, fáum var til daud a—t, kun få (ɔ: ingen) var ivrig efter at dø, *Sq II*, 34; gjorum oss a—t, lad os skynde os, *Sk II*, 39. Jfr. geysi-.

ans, n, svar, gefa mektugt a. *Sk III*, 65.

ansa, (að), (skr. i reglen anz-), svare, *Gr I*, 38, *Br VI*, 26, *Sá XI*, 3.

apaldr, m, (rs), abild, a—rs blóm, abild-blomst, er her omtr. det s. s. a. alene, *Vq III*, 30.

apli, m, tyr, *Hj VI*, 23.

apr, adj, hård(sindet), barsk, lyndis*a. og lyginn, *Br VI*, 7.

aptan, m, aften, a. dags *Skh V*, 26; ordsp. a—s bñðr ofrøm sekt (s. d.) *Gri III*, 13.

aptanmál, n, aftenstid, um a. *Lo II*, 33; næppe at opfatte som 2 ord, så at mål alene betød 'måltid'.

aptrferð, f, tilbagegang (= afturför i nutidsspr.), nedgang i dygtighed, ógurlig er a. á yðr *Kr V*, 30.

arðr, m, (rs), plov, *Gei II*, 8.

arfí, m, arving, sön, a. Yggjar, a. bundar, *Tor*, *Lo I*, 9, *II*, 32; a. Sifjar, *Ull* (jfr. karfi), *Ger VI*, 30; a. baulu, kalv, tyr, *Bó VII*, 23.

arfr, m, arv, Fófnis a., arven efter Fofne, guld, *Fr I*, 24; a. Aurnis, jættens arv, skjaledrikken, krad, rime, *GrH IV*, 1.

argr, adj, ræd, fej, båda kalla eg a—a *Gri I*, 22; a—ar skräfur *Gr V*, 40; a—ir búfínnar ÓlH 30 (her er der næppe grund til at antage en anden betydning), org geit *Hj VII*, 27. Jfr. 6-.

arka, (að), gå, stryge afsted (ofte med bibetydn. af tunge skridt), a. austr á jókla *Ski* 53, a. útum Asfageim *Sq IV*, 38, a. á land *Bj VII*, 38.

arkadrøtrr, m, ærketølper, (er arka- = archi-, ørke-?), *Bj IV*, 34.

armaljós, adj, med lyse arme, en a—a *G IX*, 32.

1. **armr**, adj, ussel, elendig, a. þrjótr *Ski* 201, en u—a kerling *Skh VI*, 19, a. trúðr *St III*, 4, a—ir Bjarmar *St VI*, 9; sörgelig, ulykkelig, trykkende, a—t er slikt að fréttu *U III*, 14; a. harmr *Gri V*, 19, a—ir harmar *Ko V*, 7, a. ástar leikr *Gri V*, 1.

2. **armr**, m, arm, fløj (i en slagorden), vinstri a. *Sá X*, 11, viknar a. *Sá X*, 38.

art, f, egenskab, (låneord fra lavty., art 'angeborne eigentümlichkeit'; 'beschaffenheit'), hafa pá eina a. *Ger III*, 9; færdighed, kunna alla a. *He III*, 22; egenskab synes ordet også at bet. i grimmust gýgjar a. *Gr IV*, 2, men meningen er lidt uklar.

asalabia, f, et dyr med et skind af bestemt art, *Bl III*, 29 (hvad er dette for et ord?).

Asíheimr, m, Asfveldi, n, Asíageimr, m, Asien, Asiens hele rige, *Ski* 66, 196, *Vq I*, 2, *Sq IV*, 38.

askr, m, ask(etræ), må vist foreligge i a—inn gims vil eg ekki binda *Hj I*, 35, a. gims kunde være en kvindekennung (jfr. gim) og det hele bet.: 'jeg vil ikke binde kvinden', ɔ: binde hendes navn, antyde hendes navn på den måde, som 'binde' betegner.

-at, nægrende part., findes kun i erat *Fr III*, 16 (arkaiserende).

atburðr, m, (ar), tildragelse, *Fr IV*, 20.

atferð, f, adfærd, fremgangsmåde, *Gr III*, 22, *Fr I*, 34, *IV*, 54, *Má I*, 16; temja a. *Ko VI*, 41. I a. straums *Ko V*, 49 synes a. at stå i betydning. 'bevægelse til', og ikke 'adfærd, væsen', 'den strømmende elv'.

atgangr, m, gensidigt angreb, kamp, *St IV*, 6. 13.

atgeir, m, spydkøse, *Ski* 135, *St V*, 45.

Atli, m, et af Tors navne, (af atall), *Pry I*, 7, *St VI*, 11, *Sk III*, 1.

atreið, f, ridt hen til, ankomst, hjemkomst, *Sk I*, 39, *Sá I*, 31; ride frem imod hinanden, (gensidigt) angreb, *Sá III*, 1. 12.

atröðr, m, (rar), roning frem mod, angreb, *Bó II*, 85.

atsókn, f, angreb (gensidigt), *Sq II*, 22, *Sá V*, 19.

atvik, n, (mest i pl.; af víkja at, vende sig mod, vise sig mod en på den el. den måde), veita (manni) a., vise sig erotisk tilbøjelig mod en, *G VI*, 52. hafa a. tvenn, to slags fremgangsmåder, *Bj III*, 2. — Begivenhed, hand-

ling, um a. flest *Br VIII*, 21, a. ill *Br VIII*, 43. a. sogð *Br X*, 1.

auðarlín, f, 'rigdoms Lin', kvinde, *Gei IV*, 25. I dette og lign. tilf. er Lín opstået af Hlín.

auðarná, f, 'rigdoms Ná', kvinde, *Bj I*, 5.

auðbrjótr, m, 'rigdoms (guld)-bryder', mand, *U IV*, 33.

auðga, (að), berige, a. e—n *Ger VIII*, 31.

auðgrund, f, 'rigdoms (guld) -Jord', kvinde, *Skh III*, 20, *VI*, 46, *GrH I*, 17, *U I*, 9, *III*, 12.

auðna, f, lykke, *Skí 89*, *Gri I*, 34; a—u sterkr *Skh II*, 22, *La VII*, 44, *Kl V*, 50. — *Skæbne*, *Hj II*, 28.

auðnuleysi, n, mangel på lykke, ulykke, *Skh II*, 34.

auðr, m, (s og ar), rigdom (guld), a—ar Baldr, mand, *Skí 12*. Hamdis a. Ko VIII, 38 beror på rettelse og er ikke nogen rigtig kenning; hds. har h.. ðins, hauðins; det er rimeligt, at rettelsen er rigtig, fejlen ligger snarest i auði, f. vððum (?).

auðtryggr, adj, tillidsfuld, *Má VIII*, 18.

auðþöll, f, 'rigdoms (guld) -fyrr', kvinde, *Skh VII*, 12, *U I*, 31, *Dá II*, 1.

auga, n, øje, hvað var þér í a—um, hvad var der i dine øjne, hvad gjorde dig ikke-seende, *Gri III*, 19; hul (på en hammer, til skaftet), hamarinn sokk að a. *Lo II*, 35.

augabein, n, 'øjeben', pandebenet over øjet, a. gekk i sundr *La IV*, 43.

augabragð, n, øjeblink, øjeblik, á a—i, straks på stedet, *Kr VII*, 43.

augnabrún, f, øjebryn, a. springr. *Skí 155*.

augnaglogg, adj, skarpsynet, *Kl II*, 32.

auka, (jók), forøge, forstærke, mun a—az sómi, vil forøges, *Br IX*, 12, a. stríð, udføre en hidsig kamp, *Dá IV*, 34, a. benja vín, bevirke stærk blodsudgydelse (mandefald), *G X*, 29, a. hreysti, vise tapperhed, *Gr II*, 42, a. Lundar líð, digte, *Fr I*, 11; ætt jókz, slægten formerede sig, udsprang, *Vø I*, 50; overdrive, ekki þarf að a. það *G VI*, 64; a. frá e—u, fortælle overdrivende om noget, *G VII*, 8. part. flærðar aukinn svanni, den svigfylde kvinde, *U III*, 20.

aula, (að), (af auli, en tåbe), aular heim, trasker hjem, *Gr VII*, 10; jfr. BHald.: aulaz, stolide ambulare et effutire; jfr. *SBl*.

auli, m, en tåbe, fjantet, person, dumrian, om Skide

Skí 98. 188; nedsettende i almlh., om Milon La II, 80, om Torgils Kr IV, 31; de to sidste var ikke dumrianer i egl. forstand; om en höjbo *Gr IV*, 23.

aumliga, adv, elendig, ussett, a. ilsku fyldr *Bó VI*, 65.

aumr, adj, fattig, a—ir lýðir *ÓIH 31*.

auraglogg, adj, karrig på penge (gaver), *Bj I*, 17.

auraval, n, udvalg af penge, rigdom på penge, iøvrigt er det blot omskrivende, = aurar *Gr IV*, 48.

aurnir, m, (af aur), jætte, *Lo II*, 27, *Hj II*, 26, *X*, 43, om Træn (i höjen) *Gri III*, 38; a—is bríkr, skjolde, *St VII*, 38; arfr a—is, jættens arv, digterdrikken, digt, *GrH IV*, 1; a—is hjarta (høll límd með) må bet. lim, kalk, *Gei II*, 17; digteren tænker på Hrungnis hjærté, der var af sten (i form af en triskele). límd með osv. bet. således 'bygget af sten med lim imellem'.

aurriði, m, örred, a. hrauna, slange, *Fr II*, 49.

ausa, (jós), øse, a. fley *Gr III*, 54; a. burt hørmum, bortøse, frigøre sig for, sine sorger, *Skh II*, 7.

austmaðr, m, nordmand, norsk købmand, *Kr I*, 21; pl. *Gr III*, 49.

1. **austr**, n, øst, við a., mod øst, ɔ: østenvinden *ÓIA II*, 8; vindr i fullu a—i, stik mod øst, ɔ: når vinden blæser stik fra øst, *Gei I*, 4; sammenhængen er ikke helt klar; mér verða vífin vindr osv., kvinderne bliver mig (mod mig) som vind lige fra øst, ɔ: den gunstigste vind.

2. **austr**, m (-rar), øsning (af et skib), ganga til a—rar *Gr III*, 50, fara niðr í a—inn, her bet. a. nærmest øserummet, skibets bund, *Gr III*, 51.

A

1. **á**, præp., med acc., reka flein á trjónu *Skí 163*; med dat., á einu hverju sinni *Sf I*, 26. — á meðan *Skh VI*, 27, *Lo I*, 1; hvórki á né undir *Bj III*, 2; á lengr (el. álengr), her = snart, *Bj VI*, 2.

2. **á**, f, (ár), á, elv, i kenninger for blod, benja ár *St IV*, 11, *GrH II*, 19, *Sf IV*, 43, *G X*, 42, dreyra ár *G IV*, 6.1. jfr. hrauns-

ábyrgð, f, ansvar, fela e—m á. á hendi, overlade en ansaret, lade en bære ansvaret, *Skh I*, 54, bera á. af e—n, bære ansvaret for noget, *Skh VII*, 50.

ádlmas, m, se **átlmas**.

áfull, n, styrtesø, hátt á. *Skh IV*, 19.

áfengr, adj, berusende, stærk, (af få á, virke kraftig på); á-t øl *Skí* 109, á-t jast *Gei* I, 2.

ágæti, n, pragt, pragtfuld udstyr, hafa mikit á. *Sá* IV, 35.

ágætligr, adj, udmæret, prægtig, á-g borg *Sq* II, 21.

áhrinsord, n, (mest i pl.), jfr. hrína á, kraftig udtalelse (ønske, forbandelse), ord som rammer en (bestemt) person, urðu á. *Bó* II, 4.

ál, f, rem, álar *Skrímnis* *Bj* III, 7.

álfa, f, (f. hálfa), vegne, side, af á-u minni, hvad mig angår, fra min side, *ÓlA* II, 26; *Dá* IV, 31.

álfkona, f, elvekvinde (en, der væver en tryllekappe), *Sk* II, 26.

álf, m, alv, pl. *Kl* V, 18, á-ar fornir *Bó* V, 25; i kenninger for mænd; menja á. *G* VI, 50, *Bl* V, 23; brodda á. *Má* I, 56, II, 43, odda á. *Má* VII, 14; skjalda á. *Lo* III, 25, tjorgu á. *La* II, 56; usædvanlig er en kenning som bróttar á. *Sf* III, 44. Jfr. skreyti.

Áli, m, sokongenavn, Á-a glaðr, Áles hest, skib, Á-a glaðr ei Eikinskjaldi átti, dværgeskib, digit, rime, *St* VI, 1. — Á-a klæði, rustning, brynze, *G* III, 25.

álka, f, findes i et par kenninger for skib, á-u naðr (vel = dreki) *ÓlB* I, 20, á-u fálki, fálkar *St* VI, 31, *ÓlB* I, 27; dette tyder på, at á. er en del af skibet, men hvilken, savner man oplysning om; Aasen har: alka „en fastnaglet klods, som tjæner til gænge eller akseholder på døre, luger, slagborde og deslige“; der er mulig en sammenhæng her; men ordet synes også alene at være brugt i betyd. skib: með á-ur tvær *Bó* III, 52, vera hjá á-u *Bó* IX, 15.

1. **áll**, m, ál, i kenninger for sværd eller spyd, brynzu á. *ÓlB* III, 7, randa á. *Bl* VII, 4; benja á. *St* V, 33, — for slange, storðar á. *Ko* VI, 14, grundar á., *Lo* III, 1. — mygir á-s *Gri* V, 15 er uklar mandskennung; mulig er á. brugt i betyd. 'slange, drage' og synonymt med naðr 'sværd'; sål. findes á. i þulur. I *Gri* VI, 28 står á. i sin egenl. betyd. eller måske i almlh. i betyd. 'fisk'.

2. **áll**, m, strömning i havet, havström, linna á., her synes á. at være nyttet i betyd. land, 'ormens land' = guld, *ÓlA* II, 26.

álmr, m, ølmetræ, i kenninger for mand, á. hjálma *Fr* V, 39, á. málma *Fr* V, 55, *Ko* VI, 3; á. ófnis bóls

(guldets) *Fr* III, 57 (her ved rettelse f. allt); — bue, *ÓlB* V, 12, *St* VII, 49, i kenninger for mand (kriger), á-a Týr *Gr* I, 31, á-a viðr *Skh* IV, 24, á-a spillir *Gr* III, 54.

álp, (að), gå, især med tunge og klodsede skridt, *Skí* 54, *Bl* VI, 41, *Bj* V, 15.

álp, f, (pl. elptr), svane, á-in sogn *Gri* IV, 44, takatronur og elptr *La* II, 39.

álpþarhamr, m, (ir), svaneham, *Gri* IV, 43.

áloq, n, (pl. tant.), forgørelse, trolddom (der er „lagt på“ en person), *Bl* VI, 21. — Tilvækst, synes at bet. renter, *Br* X, 5.

ámr, m, jættenavn, (egl. 'den mørke'), *Lo* II, 15. 41, om en 'blåmand' *St* III, 45.

ámæla, (ti), dadle, skælde ud, *Fr* II, 39.

ámæli, n, daddel, irettesættelse, á. bregz jafnan sízt, der er altid nok at dadle, *Br* VIII, 14.

ánaud, f, tvang, trældom, tryk der hviler på noget, á. lands *Kl* II, 8, með á. heitri *Bó* V, 36; strong á., om et indelukke, hvori man twinges til at dvæle, *Hj* IV, 35. — hugar á., trykkende sorg, *Skh* II, 28; — (som det synes om) den evige pine, falla í á. *ÓlH* 49.

1. **ár**, n, ár, dring, frugtbarhed, *Vø* I, 18; það mun verða þegnum á., lykke, held, *Sq* IV, 39.

2. **ár**, n, morgen, þegar í á. *Gri* IV, 38, V, 33.

3. **ár**, f, áre, i kenning for sværd, sára á. *GrH* IV, 19, *Dá* IV, 53; — f. tungen, sveigja óðar á. *Sá* VII, 1.

áradrátr, m, (ar), árenes trækning (jfr. draga ár), orða skrap er á., *Br* III, 19 er gengivelse af sagaens: (kvað þar ekki þurfa) árar um at draga, 'at betvivle', men rimens ord synes at bet. noget andet: „ordflom er lige så unyttig (langsomm virkende?) som (besværlig) roning“.

árþorkr, m, (ar), elvens bark, is, *Fr* V, 28 (adskilt).

árdags, adv, tidlig om morgenens, *Bj* III, 44.

ári, m, (dannet af ár(r), sendebud, djævelens udsending), en ánd, væsen (om en eneboer, Anníkorita v. 36), v. l. f. *Vtr* *Dí* III, 41.

árla, adv, árle, tidlig om morgenens, á. dags *Skí* 21, *ÓlB* I, 5; á. og síð *Gr* V, 1.

árwði, n, djærvhed, dristighed (til at foretage sig noget, till angreb osv.), *Sá* III, 49.

1. **ás**, m, (ar), as, hedensk gud, hafa fregn af ásum *ÓlH* 34; ása minni, digterdríkken, digit, rime, *ÓlA* III,

32, ása gildi, d. s., *Hj X*, 53. Pl. ásar *Lo III*, 12, ása alla *Bl IV*, 13; hinn sterki á. Tor (*i navnebinding*), *Hj XI*, 55: — sleitu á, stridens as, *Udgårdsløke*, *Lo III*, 37.

2. ás, m, (s), ás, bjælke, ásinn reið, bjælken svang, faldt, *ÓLB IV*, 19.

ásamt, *adv*, sammen med, vera á. við *Skh II*, 5; adskilt og omvendt i ekki kom samt á tal *Má V*, 22, hvor tal er subj. i kom, samt á = ásamt.

Ásgarðr, m, Asgård, Á—s menn, guderne, Tor og hans ledsgagere, *Lo II*, 18.

ásján, ásjón, f, ansigt, ásyn, *ÓLA III*, 26, *Má I*, 50; *Vq I*, 51; *Gri III*, 5, *Má III*, 33. Et par gange er den ene form v. l. til den anden.

ást, f, kærlighed, elskov, á—in míñ, min kære, (*i kærlende tiltale*), *Sk III*, 6; á—ar band, omskrivende f. á., *Hj XI*, 3, *Sk I*, 35, *Fi IV*, 48; á—ar andi, også blot omskrivende, *Sf II*, 15; á—ar leikr, elskovsleg, omtr. = elskov, *Gri V*, 1. Jfr. móður.

ástúðliga, *adv*, kærligt, elskovsfuldt, *Skh V*, 38.

át, n, spise, føde, á. og drykkr *þry III*, 11; til áts, til føde, næring (om ilden), *Sq II*, 26.

áta, f, føde, næring, fá á—u *St III*, 49, hræva á., føde af (ved) lig, *Hj VIII*, 15, i pl. átur (átr!), brytja vorgum átur *Kr II*, 61.

átag, n, tagen-på, beføling, á—s var hún (skyrtan), den var at føle på, *Fi V*, 15.

átimas, ádímás, m, diamant, måske blot afskriverfejl f. demant, som v. l. har, *Bl IV*, 4; ádímás steinninn harði *Ger VIII*, 14.

áttján, num, atten, á. hundruð sára *Skl 145*.

átt: jfr. brúðar-.

áttá, num, otte, i formen otta *Gri II*, 58, *Skl 191*; i rim på o; hvorledes denne form er at forstå, er uklart, påvirket af dansk? Ellers rimer ikke á med o (ó).

átti, num, ottende, *Hj VIII*, 1. 55; á. dagr *Ger III*, 64.

átræðr, adj, holdende tallet 80, sækja á—tt til grunna, et dyb på 80 favne, *Bj VII*, 32.

áttungr, m, otting, (lille tønde), kaupa á—g *Má III*, 4.

ávalt, *adv*, altid, stadig, á som rimbogstav *Hj VII*, 14; v som rimbogstav *Gri IV*, 27; *Vq I*, 34.

áverki, m. legemsbeskadigelse, sår, *Bj VII*, 2.

ávit, n, bebrejdelse, irettesættelse, á. stórt (v. l. stór)

Ko I, 61, oftest i pl, leggja á. stór *Sá II*, 30, á. hørð *He III*, 46.

ávqxtr, m, frugt, grøde, kollekt., *Ko V*, 10.

B

bað, n, bad, omskrivende for det af det styrede ord: hreppa sorgar b., sorgens bad = sorg, *La IV*, 34, eykzrauna b. (= raun, prøvelse, ulykke) *Kr II*, 19; nagla b., neglenes bad, riven med neglene, kemr þú í nagla b., du skal blive (dygtig) kradset med (mine) negle, *G IV*, 49.

baga, f, den krogede, vanskabte, Brynhilds tilnavn *Bó I*, 26. — Vers, helst i forringende betydn., leika sér að bogunum mínum, more sig med mine ubetydelige vers, *Kr VI*, 7, birta b—ur *Bj V*, 3.

bagall, m, bispestav, *Skl 199*.

baggl, m, pakke, *Skh IV*, 12. Jfr. tótra-.

bak, n, bag, ryg, míñ skal litt að leita á b., man skal ikke behöre at sage efter min ryg, ð: som flygtende, jeg skal minde med ansigtet mod (ð: fjenden), *G VI*, 48; illr á b., ond bag ens ryg, bagtalerisk, *Gri I*, 24; brenni allr á b. í helnl, yld (deres) hele gastfrihed måtte brænde på (deres) ryg (ð: den gastfrihed de ikke viste), *Skl 19*.

baka, (m), varme (ved ilden), b. brjóst og iðr *Gri V*, 22.

bakhold, n, rygkødet, kødet på bægge sider af (dyrets) ryg, b. brestn (svigter) *Gri II*, 26.

bakkl, m, en skraent, især ved søen eller ved en elv, fellu b—n á e—n, begrave en under en (nedstyrtet) skränt, *þr IV*, 64.

baklengja, f, ryggens hud (i dens udstrækning), *Gr II*, 12.

bal, n, svardskede, (af da. balg(e), jfr. sv. baljä, fra hnyt, balch; egl. = bælg), *Bj IV*, 7; bregða b—i, trække værdet af skeden, *Bj VIII*, 5.

haldinbrá, f, egl. planten matricaria inodora, brugt som en kvinde-benævnelse alene *Bj II*, 27.

Baldr, m, (rs), Balder, fá banaráð B—s, blive genstand for samme død el. dødsanslag som Balder, *La IX*, 5. Som betegnelse for en mand (halvkenning) *Bj VIII*, 2, *Bó IX*, 25, *Bj VIII*, 2, *Dá IV*, 36. Hyppigt i kenninger for mand: efter ring, hringa B. *Fr II*, 15, *V*, 15, *G I*, 24, menja B. *Skl 7*, *Skh II*, 12, *G II*, 11, bauga B. *Lo I*, 25; efter guld (rigdom), auðar B. *Skl 12*, *Sk I*, 31, vella B. *Bó I*, 21, seims B. *Skh I*, 39, seima B. *Gri II*, 13,

Bl VI, 37, B. snáka vengis *Fr IV*, 38, hraunþvens (hds. hrung-) granda B. *Gr VIII*, 3; B. sōngva gríðar vers *St III*, 1; — efter våben: B. skjóma *Fr IV*, 8, B. hjørva *St IV*, 5, *La III*, 83, darra B. *Sq IV*, 6, *Ger I*, 3, fleina B. *G I*, 10, málma B. *G XI*, 33, B. hjálms *Jó III*, 26, skjalda B. *ÓlB V*, 4, *La VIII*, 23, B. vópna *Bl VI*, 13; — efter kamp, B. brodda hríðar *Fr III*, 33, efter vogn (yderst sjælden kenning), vagna B. *Fr V*, 24.

balta, (að), give, b. út týgi *Bj V*, 34.

bamlaðr, adj, skæv, forkrøblet (af sygdom eller alderdom), knytt og bömluð *Bry III*, 19, bömluð var hun (o: Brynhildr baga) *Bó I*, 25.

bana, (að), slå ihjel, dræbe, b. rakka (dat.) *Vø I*, 59; b. bræðra flokk *Vø IV*, 31.

banaráð, n. pl., råd som volder død, b. Baldrs, omtr. = Balders død, *La IX*, 5.

banaqr, f, (var), dødspil, *ÓlB V*, 8 (her adskilt ved tmesis).

band, n, bånd, skjaldar b. = skjaldarfetill, bånd hvori skjoldet hænger, *Gri IV*, 30. — Omskrivende, således at det samlede udtryk er ensbetydende med det andet ord (i gen.), ørløgs bønd, skæbnebåndene, skæbnen, *Skh III*, 4, hrygðar bønd = hrygð *Skh II*, 7, sorgar bønd *Skh V*, 2, sútar b. *Ger V*, 73, ástar b. = ást *Hj XI*, 3, trygðar bønd = trygð *La VII*, 10, *IX*, 52, þrautar b. = þraut *La V*, 5; minnis b. = minni *Má I*, 54, *Kl I*, 34 v. l. (her er minnis b. = elskov); bera bønd að sér, røbe sig, *Bj II*, 37. — Spante, mest i pl., *Skh IV*, 14, *ÓlA I*, 12, *ÓlB I*, 4, 5, *St VI*, 30; karfa b. *Má II*, 31. — Tov (i sejl), vóðar b. *Bl V*, 6. — I kenninger for havet, b. lands *St VI*, 32, b. hólma *Sq II*, 30, b. Siggjar *Dá II*, 51, jfr. b. Selju = midgårdssormen = Grettir *Gr III*, 59. — I kenning for ring (guld; usædvanligt), Draupnis b. *Má III*, 8. — Endelig findes b. i Viðris borda b. *Ger II*, 43, hvor Viðris borð synes at bet. 'Odins planker o: skib', digit, ved sammenblanding som nogle andre steder; i overensstemmelse hermed må da b. her bet. 'spante'. Jfr. ræktar-, sokka-, sviptu-, tignar-, trygðar-, véla-, yndis-.

banenum, n, v. l. banel, (låneord fra mht. baner, baniere, med lat. endelse-); banel er måske den rigtigere form), banner, *La IV*, 17.

bangsi, m, (kælenavn), björn, her isbjörn, *Kr IV*, 25; ifr. bamse; anses for at betyde 'den tungt trampende'.

bann, n, forbud, hindring, leggja b. á, forbyde, *ÓlH 5*; hamingju b., lykkens ødelæggelse, ulykke, *ÓlB I*, 12, gleðinnar b. *La VI*, 15, elsku b. *Fi V*, 12; mikið er b., det er en stor ulykke, *Ko IV*, 5. — Banden, leggja b. i móti *G III*, 12, við ferligt b. *Bj IV*, 12. Jfr. heilla-, lasta-, ævi.

banna, (að), forbyde, hindre, b. gleði *Skh II*, 16; b. leiðir, hindre at man kommer frem ad en vej, *Hj III*, 12; ef halnum væri ei b—að, her synes halr at betegne digteren selv, 'hvis jeg ikke blev hindret deri', o: at fortælle derom, kan næppe gå på bóneddinn l. 4, *Gr IV*, 56.

bannsettr, adj, bandsat, forbandet, katta b—tt móðir *Gri III*, 42.

banvænn, adj, som (væntelig) medfører døden, dræbende, b—n sár *U V*, 30.

barð, n, ydersiden af noget, (yderste) rand, kant, (hjelm) kant, hjálms b. *Sq V*, 17, b. ægis (= hjálms) *Gri V*, 4; ifr. með sterku b—i *Ger VIII*, 14; — på et skib, forstavnens ene side, snekkju b. *Fr III*, 3, jfr. *III*, 38, *Kr VII*, 57, var skjoldum skipað um børð *Gr V*, 8. — Uforståeligt er b. i (fljóðin ræki) Friggjar b. *Sk II*, 5 (ordet synes sikret ved rimet); der synes at foreligge en betegnelse for elskov eller dens pligter (væsen); 'Friggs skib' er ellers ukendt sammenstilling; kan det stå i nogen forbindelse med Sólarlj. 77: Óðins kvón rær á jarðar skipi, og da hvorledes?

1. **barði**, m, skjold, *St IV*, 10, *VI*, 17, *VII*, 50, viðr b. *G XII*, 18; b—a lundr, mand, *Gr IV*, 46, b—a varðr (vørðr), d. s., *La VIII*, 32.

2. **barði**, m, skib, hróðrar b., digitning, digit, *Bry II*, 1 (næppe at forstå anderledes).

barki, m, hals, strube, bíta b—a *Skh V*, 33; b—a holl, hals (den indvendige), *Lo IV*, 16.

barmi, m, broder, *G VIII*, 58, pl. *Gr VII*, 63, *Br III*, 6; b. kids, ged, *Lo I*, 19.

barmr, m, barm, kant, hinn er b—a nýr, han som gytte sit bryst (idet han osv.), *Br V*, 2; axlar b., skulder kant, den øverste del af armen, *Br IV*, 55; b. horns, humets kant, *Dá I*, 1; góms b., ganens kant, er vel læberne tel. munden?), *GrH I*, 41.

barn, n, barn, arnar b., örн, *GrH IV*, 9; ylgjar b.,

ulv, *St III*, 49, (*pl.*) *U II*, 18; børn Fornjóts, *vinde*, *Ko V*, 3; grædis børn, *havets børn*, *bølgerne*, *Fr III*, 19. *Jfr. einka-, harka-, óp-, svein-, tyttu-, yngis-*.

barna, (að), *göre frugtsommelig*, *Skh II*, 53, *Ko I*, 50. **barnaleika**, *f.* (*el. n?*), *börnelegetøj*, *b. kallast núna*, (*jeg*) *kaldes nu börnelegetøj*, *på grund af alderdomssvækelse*, *siger digteren*, *som det synes*, *om sig selv*, *Kr VI*, 2.

barr, *n.* *nålene*, (*på fyrr osv.*), *lør*, *b. á eikum Dí IV*, 33; *b—ið af eik* *Lo II*, 36, *b. af eikum Fi I*, 20.

bast, *n.* *bast*, *seigt b.*, *baststråd*, *Gri V*, 24, *hið seiga b.*, *bastbånd*, *Vq IV*, 28, *b. prungins (þrungnis, þungra) móða ÓLB II*, 33 *er uklart*, *i hvert fald er b. her = bånd*, *þungra móða er måske det rigtige*, *skønt móðr ellers ikke findes i pl.*, *'det tunge sinds bånd'*, *jfr Bolverkr og mein*.

bati, *m.* *forbedring*, *hvað mun b.*, *hvor gör det godt for*, *Bl III*, 35.

batna, (að), *forbedres*, *blive rask*, *altri trúig hann (:* kuðr) *b—i*, *bliver bedre*, *Skí 34*, *med dat. pers. b—ar Skíða Skí 200*, *med gen. rei. b.* *meina Skí 201*; *b. um e—ð*, *noget bliver bedre*, *Gr II*, 31, *Gei III*, 20.

Baugi, *m.* *jættenavn*, *jætte (i almlh.)*, *Pry III*, 3, *Lo II*, 10, *B—a borða linnr*, *Bauges (jættens) skib*, *digt, rime*, *Pr IV*, 1 (*ved en overførelse fra dværg til jætte*), *B—a mál, jætte-tale*, *guld*, *Fi I*, 18.

baugnjótr, *m.* *ring-nyder (ejer)*, *mand*, *La III*, 37.

baugr, *m.* *ring*, *b—a sveiti*, *'ring-sved'*, *guldring(e)*, *Gr IV*, 19 (*hvor bauga dog er rettelse f. benja*); *landa b.*, *havet*, *Pry I*, 21; *Þjóttu b.*, *midgårdsormen*, *slange (i almlh.)* (*jfr. nauð*) *Gr VI*, 43. — *því skal b—a broddur gildi bregða Sá IX*, 46 *er uklart*, *mulig er b—a = Bauga og Bauga gildi = digit, rime (bregða da = afsluttes)*, *men da er broddur uforståeligt*. — *týna b—i Kr VI*, 8, *her bruges b.* *åbenbart om rigdom, velstand i det hele*. — *b—g og lát Ko VII*, 3 *kan ikke være rigtigt, der skal vel læses bang 'støj, larm'*.

baugskorð, *f.* *'ring-støtte, ringbærerske'*, *kvinde*, *Bó I*, 37, *V*, 1.

baula, *f.* *ko (egl. den brølende)*, *b—u kundr, kalv*, *tyr*, *Bó VII*, 22.

baun, *f.* *bönne*, *taka enga b.*, *få intet*, *Kr III*, 8, *taka*

tóma b. ór skógi, få en tom bönné i skoven, få intet, (*ordsproglig talemåde*), *G XI*, 56.

baust, *n* (*eller f?*), *slag, hug, hamra b.*, *hammer-slag, reyna hamra b.*, *være flittig til at smede*, *Kr II*, 58; *af dette ord er beysta 'at slå' dannet; har intet med bu(r)st at göra*.

bauta, (að), *slå*, *b. á brjósti e—m Gri I*, 33.

báðir, *adj.* *bæði*, *ntr.*, *der findes f. eks. Ger VI*, 34; *mange steder i hdss findes formen báði, en analogiform f. eks. Gr VIII*, 32, *ÓLB IV*, 5, *St I*, 53, *VII*, 66, *osv. (Lo IV*, 11 *kunde báði synes at være acc. masc., men er det næppe, blot er ordstillingen usædvanlig)*, *bægge, bæði—og, bæde og; bæði er dattt Vq I*, 63, *her er bæði ntr. pl. og dertil hører dattt, uagtet det er sg.*

bággr, *adj.* *vanskelig, fortredvoldende*, *b—t varð að safna, det blev vanskeligt*, *Gr I*, 22; *som adv.*, *heimr veltiz b—t Pr IV*, 59; *dårlig*, *b. Fjölnis björ, beskedenhedsudtryk, mit dårlige digt*, *Gei III*, 68.

bál, *n.* *bál, flamme, i kenninger, for sværd (våben)*, *efter skjold*, *b. Hildar skýja GrH III*, 3; (*efter Odin*) *Sviðris b. ÓLB III*, 30, *Sá V*, 45, *Svqlnis b. G IV*, 37, *Viðris b. Bl IV*, 3, *Þundar b. Dá IV*, 33, *Yggjar b. Bl IV*, 44, *Dá I*, 6, *Grímnis b. Bl VII*, 9, *Gillings (Gild-) b. Gr VIII*, 14, *Ger V*, 39; — *efter andet væsen, niðjungs b. Ger VI*, 26. — *For guld, guldring, efter arm (hånd), handar b. Hj VIII*, 24, *greipar b. Vq III*, 3, *efter so, belge osv., sjóvar b. Sf V*, 4, *Bl I*, 25, *ljardar b. ÓLA II*, 26, *Ger V*, 6, *flæða(r) b. ÓLB V*, 9, *Fr IV*, 18, *U I*, 32, *ægis b. Fr V*, 17, *Hj IV*, 45, *grædis b. Hj VI*, 39, *GrH II*, 5, *lægis b. Bl IV*, 24, *varra b. Jó III*, 18, *Kr I*, 19, *oldu b. ÓLA II*, 13, *La II*, 102, *hylgju b. Skh III*, 25, *unnar b. ÓLA III*, 21, 26, *hrannur b. ÓLA II*, 1, *Fr I*, 10, *V*, 13, *kólgu b. Gr VIII*, 22, *bi VIII*, 20, *dratnar b. Ko I*, 2, *hafnar b. Hj VII*, 2, *Dá I*, 50, *Rínar b. Sá VII*, 50, *Jó I*, 56, *fenja (skr. fenju) b. ÓLA III*, 1, *b. Geitis foldar Lo IV*, 1; — *efter halsen (usædvanligt) hálsa b. Fr V*, 20. — *Frygðar b.. elskorsbål, Sá II, 2; grimdar b., grumheds bål, voldsom grumhed, Sá III*, 53. — *Dunkelt er: nykra b., sværd, Sf IV*, 56 *og mjallar b., guld*, *Fi II*, 24.

Báleygr, *m.* *Odin („medflammende øjne“)*, *B—s beðja knip, Odins samleje-kob, digtning, (i henhold til myten om Odin og Gunlöd), Gr V*, 61 (*hdss. har benia*).

bára, f., bølge, b. leikr mart *Sq II*, 4, b. af heitri vellu, hedt kogende bølge, *St VI*, 37, taka b—u hlaup, løbe over bølgen, *Kr V*, 55; sildar b. må være en — rigtignok meget sjælden og lidet naturlig — betegnelse for 'søen', *Kr VI*, 45; hróðrar b., digtningens bølge, må være en betegnelse for digitæmnet; hrista í sundr, afbryde ved rimeskiftet, *G XI*, 2. — b—u hrønn *Kr VII*, 11 står högst unaturligt: rimeligvis er hrønn fejl f. hrein, bølgens rén, skibet (dat. styret af kemr); så måtte der læses tenn, lidt unøjagtigt rim, i l. 4. — b—u ár børkr *Fr V*, 28 er vel at opfatte som b—u árbørkr, bølgens, søens, is, isen på indsøen, så at b—u ikke er en del af kenningen.

báruklokkrr, adj., som giver efter for bølgen(s) kraft), om skibet, *Kr IV*, 69.

bátr, m., båd (skib), i kenninger for digitning, digit, mærðar b., digtningens båd, (jfr. sammenhængen), *Ko VII*, 3; efter dværg, b. *Vestra Vø III*, 1, *La II*, 103, b. *Suðra Má I*, 81, II, 73, b. Fundings *G XI*, 1; efter Odin (meget sjælden og ved sammenblanding), forn Fjølnis b. *Skí 6*, *Kr VIII*, 5, med mindre Fj. her skal være et dværgenavn. Jfr. eptir-, sendi-, sorga-

beðja, f., hustru, *Pr X*, 3, *G VIII*, 26.

beðr, m., (s og jar), leje, seng, Báleygs beðja kaup, se Báleygr, *Gr V*, 61; styrjar b., hvis st. ikke er fejl for styrju 'stör', må der foreligge mask. styrr i sm. betyd., havet, *Gr III*, 57; tvært i kenninger f. guld: Fófnis b. *Ger V*, 71, Góins b. *Gr V*, 6, ófnis b. *Pr IV*, 57, Dá I, 45, nöðru beðir *Fr II*, 12, III, 52, frænings b. *U VI*, 25, linna b—ir *La VII*, 58; hrumpvengs b—ir *La II*, 61. — guðvefs b. synes at måtte betegne en kappe, eller mulig blot en 'pude af guðvefr', *Hj I*, 34 (jfr. grund).

beiða, (dd), bede, b. til vistar, bede om ophold, om lov til at være (etseds), *Skh VII*, 45; b. sig til (e—s), få sig til noget, ønske noget, *Lo III*, 23.

beiðir, m., kræver, erhæver, i kenninger for mand, efter guld (ring), b. hrings *Kl III*, 13, b. ófnis grjóta, dúns, *La VII*, 71, Dá IV, 65, b. sjóvar elda *Sá I*, 24; efter skib, erober af, b. skeiða *St VI*, 40.

beiðni, f., bön, ønske, krav, halda e—m b., tilstå en bön, *Skh VII*, 11; fyrir b. e—s *G VIII*, 21.

beigla, (að), gå (vistnok egl. med tunge el. vraltende?)

skridt) b. heim *Gr II*, 17, skulum b. *Lo II*, 26; b. inn (her skr. bey-) *Bj IV*, 14.

beimar, m. pl., mænd (i almlh.), *ÓIA I*, 28, *Pry I*, 18, *Hj II*, 36 osv.

Beimi, m., sekongenavn, B—a jorð, havet, *St V*, 17. **bein**, n., ben, knokkel; ben (= ben og fod), berr um b. *Lo II*, 13, brók knept að b—i *Vø III*, 32, kraup að herrans b—um *Jó II*, 21; fiskeben, låta b. á gólf, kaste (fiskenes) ben på gulvet, o: til hundene, *Pry III*, 10. — I kenninger for sten, klippe, foldar b. *Gr III*, 28, VI, 16, *St II*, 54, grundar b. *Lo III*, 8, storðar b. *Hj XI*, 55 (her led af et mandsnavn), b. brekku *St VI*, 25. Jfr. auga-, fila-, háls-, kinna(r)-, uxा-.

beina, (da), vise gæstfrihed, yde støtte, hjælpe til (at foretage noget), b. að kaffor *Pr VII*, 16; er (= að v. l.) þér kunnid mjög vel b—t, her synes b. at bet. 'yde' i almlh., *G IV*, 69.

beinabliðr, adj., gæstfri, *Bj III*, 56.

beina-Hjalti, m., knokkel-Hjalte, *Bj V*, 3.

beinahrúga, f., knokkeldyne (dynge af afgnavede ben), *Bj IV*, 48, 50.

beinaspjóll, n. pl., forstyrrelse af gæstebud, gilde, b. á bodi, forstyrrelse af bryllupsilden, *Bó VIII*, 51.

beini, m., gæstfrihed, hvad der ydes en fremmed, *Skí 19*; behandling (iron.), hafa verri b—a *Gr II*, 32, veita e—in b—a, slá en ihjel, *U VI*, 43.

beinir, m., en der retter, giver noget en vis retning, b. kleins, kriger, mand, Dá IV, 22.

beinn, adj., lige, gæstfri, forekommende, dygtig, b. við rekka, gæstfri mod, *ÓIA I*, 28; b. á skemtan, villig til, *Lo III*, 16, b. í blíðu (acc.), d. s., *Gri VI*, 11; furðu b. að frelsa, meget ivrig efter, *La III*, 75; b. í svorum, hylfrem, hurtig, *Má I* 25; b. í sóknum, dygtig i, *Gri V*, 36; — gjor þér b—t, går dig det behageligt, *Pr V*, 16, b—t, som adv., ligefrem, netop, *Skí 183*, *Gr I*, 12, *Dí III*, 17; b—t í stað, lige straks (samtidig), *Sá X*, 56. Jfr. 6-.

helkkaldí, m., tilnavn til Þorleifr, (ældre -aldi), vel egl. 'uden bitre', *Skí 35*.

helkkilgr, adj., = beiskr, bitter, ond, b—g orð *Hj VII*, 30, b. i g. hæti, forfærdelige bröl, *Hj VII*, 20.

helkskr, adj., bitter, smærtefuld, b. harmr *Gri I*, 4; b. ófl, smærtefuldt sind, *Bó I*, 1; við b—an þrótt, smært-

fuld styrke (jfr. smhængen), G X, 17; bidende, ond, b—k kyngiráð, Hj VIII, 28; b. nár, sörgeligt lig, (jeg skal forvandles til sörgeligt lig), Ko II, 78.

beisl, n, bidsel, Sk II, 9.

1. **beisla**, (að), bidsle (en hest), Má VI, 15.
2. **beisla**, f, krav, sønn b. Sø I, 9; b. fjár Þr VI, 15; ønske, Vø III, 40; indbydelse, Kl III, 42.

3. **Beisla**, se **Besla**.

beita, (tt), anvende, b. raust, brøle höjt, Hj VI, 25; b. geiri Gr II, 38, b. hrotta Gr II, 51, b. flein Gr VIII, 26, b. Svølnis leygi St VI, 2; b. e—n brogðum, anvende list mod en, Lo IV, 11; b—iz strengr, der fås, vækkes, forårsages (smærte); Dá III, 43; krydse, abs. Gr V, 7; b. þvert Þr III, 49; jfr. b. leið upp á fjall Ko IV, 23; fange, b. úlf Jó II, 41. — b. frænings stéttir, uddele guld, Gr II, 40, men her er beitti snarest fejl f. býtti.

Beiti, m, sokongenavn, B—a slóðir, havet, ÓIA II, 31; B—a vóðir, rustning, brynde, Sá XI, 33.

beitir, m, en som styrer, anvender noget, i kenninger for mand, b. sverða Gr II, 56, Gri III, 47, b. hjørva St V, 8, b. branda Hj VIII, 28, b. darra Má I, 21, b. þenju St III, 40; b. skjálfa Dí I, 26, b. ríta Gr II, 15; — styrer, b. stjórnar elgja Fr IV, 37 (til beita, krydse); — b. sára, mindre naturlig kenning, den der tilføjer sår, Þry II, 9.

bekkir, m, i en kenning for mand, orva b. Hj IV, 19; må stå i forb. med roden i at bekkjaz (til við e—n), at yppa strid, altså: den der strider, kæmper med pile(?)

1. **bekkr**, m, (s og jar), bænk, sæde, i kenninger for guld, orma b. Hj VII, 3, noðru b. Gr VI, 6, línta b. St VI, 3, — for arm, hauka b. St IV, 25, — havet, ægis b., = ægir, Fr III, 20. Jfr. brúðar.

2. **bekkr**, m, (s og jar), bæk, Fjølnis b., Odins bæk (þ: drik), digterdrik, rime, Fr I, 5 (en sjælden kenning).

beldinn, adj, voldsom, uskånsom, om Grette Gr I, 12.

belgja, (gda), udspile, b. hvópt, udspile kinderne (ved at puste), Gri II, 54; — upers. b—ir segl, sejlet udspiles (af vinden) Sf III, 38; b. sig á blöði, fylde sig med blod, G VI, 65.

belgjamunnr (el. -munni?), m, reka í b—a, Bj III, 6, jage ind i bælg-åbningen, har måske hensyn til Tors (jfr. hele sætn.) ophold i Skrymirs hanske.

Belgjardalr, m, = Hítardalr (belgr = hit), hvilket

forudsætter, at dettes første del Hitár var blevet — folketymologisk — omdannet allerede før 1400, Skí 35.

belgr, m, (s og jar), smedebaelg, Skí 104; illr b., bælg (skindsæk), af afskrækende udseende, St V, 36. í b—a munna, se belgjamunnr.

belja, (að), brøle, give en (ubebagelig) lyd fra sig, b. hátt (af smærte) Hj VIII, 52, b. upp sem birnir G XI, 47; stormr b—ar GrH II, 27; upers. b—ar í honum, han udstøder hyl, Skí 161, jfr. b—ar í G IV, 50; b—a tók í nárum, det begyndte at suse i lyskerne, Vi II, 33.

1. **bella**, (ball), runge, høgg skal b. á kroppi Kr I, 72.

2. **bella**, (ld), tilføjelse-skade, ødelægge, med dat. b. e—m Lo IV, 13, G IV, 48, Dá IV, 22; — udføre, vise noget (i gærning), anvende, b. bragði Gr II, 28, b. mali, tale, sige, G VIII, 4.

belling, f, anvendelse af ondskab, slette streger, b. skal nú ekki vinna, slette streger skal nu ikke hjælpe (ham, Grette), Gr II, 31.

bellingr, m, sikkert s. s. (ældre) billingr, dværgenavn, b—s eikja, dværgeskib, digtning, rime, Gr IV, 1; — orm, slange må ordet bet. i brjótar b—s sveita (af sveit), slængens lands (guldets) brydere, Gr II, 50.

bellinn, adj, tilbøjelig til ondskab, stridbar, Dá IV, 16.

bellipar, n, voldsom handling, kraftudfoldelse, leika b. (der sigtes til drab på en fjende), Kr II, 9.

bellis, forvansket ord Gr VI, 1, ordet er en del af en kenning f. digtning, rime som 'dværgens skib'; pilju elgr er 'skib', strandar pilju elgr er ingen rigtig kenning, da strandar er overflødig; i bellis skjules vel en betegnelse for dværg, bellings (berl-)?

belti, n, bælte, Skí 39.

benda, (nd), böje, rette (give en retning), eikr bendar nō láði, böjede ned til, Ko V, 29; b. spjót, rette spyd, Sá VI, 29, X, 35, b. vigr Fi III, 36, b. sára lauka ÓIA II, 14; spænde, b. boga ÓIA III, 6; Fr IV, 23; hertil b. orða ý, anvende tungen til (at tale, digte), Sá IV, 8; b—iz laukr, masten svajes, ÓIB I, 19.

bendir, m, som böjer, benytter, b. brands, mand, Ko VI, 42, b. vigra, d. s., G XI, 41, b. álma, d. s., Ko II, 15; b. baugs, d. s., b. vel her 'giver', Gri II, 27.

1. **hera**, f, hunbjörn, Gr VII, 33.

2. **heru**, f, skjold, Gr VII, 10.

3. **hera**, (bar), bære, flytte, b. horna sjá Hj III, 2,

b. fót illa, være halt, *Lo I*, 20, b. fætr, begive sig, *Gri V*, 20, b. sig lægra *Bj V*, 11; ulegemlig, b. hugsun stranga *Gr V*, 48; upers., seggi bar að Sunnmæri *Gr III*, 56, hina bar að *Pr IX*, 24, bar på út af hafn *St IV*, 49; — b. e—ð aptr, nægte, bestride, *Lo II*, 9; — være i besiddelse af, få, være overlegen, b. sæmd af seggjum *Skí 30*, b. mekt yfir e—m *Gri IV*, 9, b. afl yfir e—n *Gr II*, 39 jfr. 40, b. list af mentan *Óla II*, 26, b. ment af *Sq I*, 18, b. sigr af e—m *St III*, 33, b. sigr ór rómu *G I*, 38, b. þol yfir e—n *Gr II*, 26; upers., sem raun af bar *La III*, 46; — b. sig vel, te sig, *Gr VI*, 55, b. sig vest, opføre sig, te sig, *Pr IX*, 6; — b. frýjuord, tåle, finde sig i, *Pr VI*, 39; b. af, overgå, med dat. *ÓlH 13*; b. á lopt, udbrede, kundgøre, *Óla I*, 15; b. að, tildrage sig, *Gri V*, 12; upers. udtryk, berr fyr í svefni, viser sig, *Skí 194*, b. í sundr, fjernes fra hinanden, *Sf IV*, 4, orð og verk okkar í milli bæri, var uenige om, *Pr IV*, 41, það bar stóru, var stor forskel, *Pr IX*, 6, e—m berr til orða, bliver uenige, *Pr X*, 13, e—m berr til léッta, være til lettelse, bekvemmelighed, *Hj III*, 2; bar svá framm, således gik det, *Skh III*, 50; oss berr ekki saman um, vi er uenige om, *Óla I*, 29. — beskyldte, bera á e—n víg *Pr V*, 53, — være passende, sømme sig, berr pér *Gr V*, 22, meir en bæri *Gr I*, 34; herrann (acc.) berr nú *Fi VIII*, 3; bære, d. v. s. tåle, være i stand til, berr það eigi mitt vit *Ger V*, 67. — borinn, part., født, b. til sigrs *ÓlH 1*. — sekustum b., kendt skyldig, gjort fredlös, *G X*, 52. — b—az dul fyrir, tiltro sig for megen kraft (øvne), *G III*, 45.

berfætrr, adj, barfodet, *Vq III*, 32, *La IV*, 33.

berg, n, klippe, *Vq III*, 29, hellis b., vistnok hulens klippevæg, *Hj II*, 18; b—s rønn, klippe-huse, bjærghuler, *Lo II*, 30; frøleiks b., kyndighedens, lærdommens, klippe (hjem), brystet (næppe tungen), *Fr I*, 5. — b. Sindra, dværeklippe, sten (i almlh.), *Bj III*, 16. Jfr. hvít-, sjónar-.

bergir, m, som giver drikke, b. hræfugls, mand, *Dá IV*, 45; en meget usædvanlig kenning, da b. ellers bet. 'den der smager'.

bergrisi, m, bjærgrise, pl. *Bó V*, 27, her nærvnte som skadevoldende væsner.

berja, (barða), slå, banke, b. í hel *Skí 178*, *Gri IV*, 35, b. til heljar *Skí 161*; b—jaz niðr, slå hinanden i

ihjæl, *Skh IV*, 28; brjóst um kletta barðiz, brystet blev knust mod klippen, *Hj IV*, 32; banke (fisk, så at de bliver mørre og lettere at spise), sjau grunninga barða *Skí 41*. — b. við = berjaz við *Bj VII*, 21.

berliga, adv, klart tydelig, *St V*, 41, *Ko II*, 2.

Berlingr, m, dette i senere tid ret alml. dværgenavn findes ikke i oldlitteraturen; derimod findes et par gange Billinge; Berl- er vist ændring af dette; jfr. ovf. bellingr; B—s vín, digterdrik, rime, *St I*, 1, B—s skeið, d. s., *GrH II*, 1; B—s smið, sværd, *Fi IV*, 15; i B—s hefr mig blíðu svipt, baugs ens fagra leika *GrH I*, 1 må B—s leika, den der spiller dværgen puds, ð: gör den til sten, være solen, og baugs Sól (som gudinde) være kvindekning. Vanskligere er B—s æskinunna *He II*, 2, kenningen må være en betegnelse for 'sorg, bekymring, elskovskvide'; 'den af dværgen ønskede nonne (= kvinde)' kunde være Tors datter, Brúðr, men dette bet. kraft og synes ikke at passe godt her, man kunde tænke sig, at den kvinde, der sigtes til, havde heddet Brúðr (Sperbers opfattelse *Arkiv XXVI*, 269—70 kan ikke være rigtig). — b—s leikr bet. kamp, *Bj VII*, 36, men b. her? b—s fundr *Hj V*, 24.

hornuka, f, barndom, barnagtighed, børnestreg, *Bó IV*, 40; nl b. u, ved barnagtighed, *Ko I*, 55; b. er pér að højda, det er barnagtigt af dlg, *Fl IV*, 5.

hornakilga, adv, barnlig, som et barn, *Bj V*, 55.

hornaskr, adj, barnlig, ungdommelig, b. í ráðum, *Bó III*, 9.

hornallgr, adj, (f. bernsk-), barnagtig, b—g dirfð *G IX*, 47.

hernskubragð, n, barnestreg, barnlig gærning, pl. *Vq I*, 64.

hernskuord, n. pl., barnlige, barnagtige, ord, *G VII*, 43.

hernskuráð, n, barnligt råd, barnlighed, *Gr I*, 33.

berr, adj, bar, nøgen, blottet, gjøra b—t, offentliggøre, *Vq III*, 23, verða b. að kalsi, vise klart sin spottelyst, *Sk III*, 13; uden skjold, ganga b. *G IV*, 35; — b—t som adv., tydelig, klart, *ÓlB III*, 25.

berserkligr, adj, bersærkeagtig, af udseende som bersærk, *Bó II*, 39.

berserkr, bess-, m, bersærk (altid i en meget ugunstig betyd.), *Skí 161*, *Gri II*, 39, *G III*, 18, b—s siðr, bersærkeadfærd, *G X*, 35.

berserksgangr, *m*, bersærkergang, -raseri, *Gr V*, 13, *G IV*, 46.

Besla, *f*, også skr. Bei-, Odins moder, ellers brugt som jættekvindenavn i almlh., *St V*, 17. 41; B—u jór, ulv, *Hj X*, 48; B—u marr, d. s., *Gr VI*, 44; B—u peyr, sind, hu, *Hj XI*, 25.

bessi, *m*, björn, *Gr VI*, 48, *G VI*, 62; om en løve (i en kælende tiltale, 'min bamse'), *Ko V*, 19.

bestingr, *m*, björn, *Gr VII*, 5; ef brúðrin vill af b—s moqr | bragsmið kaupa *G XI*, 59; her må moqr rettes til mog, dativ, uagtet det andet rim er logr; b—s moqr er = björn; der synes her at foreligge mandsnavnet (digterens navn) Bjørn el. Bessi?

betr, se vel.

betra, (ad), forbedre, *b*. slíkt, forbedre, rette på, *Skh VI*, 56; b—az æði, ens sindstilstand bliver bedre, *Skh V*, 18.

betri, se góðr.

beygir, *m*, en der böjer, svinger, i mandskenninger, b. randa(r) *Vq V*, 34, *Bj VIII*, 3, b. rítar *Bj III*, 38, b. spanga *Bó VII*, 14.

beygja, (gð), böje, *b*. hals, böje halsen, bukke under, *Vq III*, 7.

bið, *n*, (mest i pl.), frist, vænten, sóknar *b*, vænten på kamp, *G VI*, 37; heljar *b*, frist med hensyn til døden, *Sá VI*, 32, um trygðar *b*, medens man væntede i fred, *Bl VI*, 48; láta *b*. á e—u, opsætte noget, *G X*, 38.

biðill, *m*, frier, *G VIII*, 53. Jfr. vón-.

biðja, (bað), bede, ønske, *b*. vel hvórir fyr qðrum, ønsker hinanden alt godt, *Fr II*, 37; ekki hefr så einskis biðr (ordsprog), den som ikke beder om noget, får intet, *Fr V*, 3.

biðstund, *f*, væntetid, *b*—in var fljót, ð: alt gik meget hurtig for sig, *Ger IV*, 29.

bifa, (ad), bevæge, rokke ved, mest i med.; *b*—aðiz skip *ÓLB I*, 19, *b*—z hvergi, lader sig ikke rokke, *Vq III*, 37; sem (borgin) *b*—aðiz qll, som om den rystede helt, *Skí 183*.

bikar, *m*, bæger, pl. *Sf IV*, 8.

Bil, *f*, gudindenavn, hyppigt i kenninger for kvinde, efter guld, ringe, hringa *B. St IV*, 47, *Sf IV*, 49, bauga *B. Skh III*, 24, *G II*, 12, menja *B. Bry III*, 17, *G V*, 35, vella *B. Vq III*, 1, *Kl V*, 51, auðar *B. G II*, 10,

seima *B. Gr II*, 30, *St II*, 43; ægis bríma *B. Ko II*, 43, fenja snæru *B. Ko V*, 1; — efter klæder og smykker, skikkju *B. Gr VI*, 30, skallats *B. Skh IV*, 47, gullas *B. Gri I*, 7, *St II*, 36, *Hj XI*, 18, falda *B. Skh VII*, 10, *G I*, 26; dregla *B. Dí II*, 2, þorna *B. Kr. I*, 15; — efter syssel, tvinna *B. Bó VI*, 3, lauka *B. G XII*, 86, vist også bjórs *B. ÓLB V*, 31 (bjór = øl).

bil, *n*, afstand, (nølen, svigten, mellemrum), líta á *b*, ábent mellemrum (på tavlbordet; jfr. sagaens *b*. er parna), *Fr II*, 15; *b*. á hoggum, mellemrum mellem hug, *St VII*, 55; opsettelse, *b*. á ferðum *Fr VI*, 11; nølen, hyggja á *b*. *Fr II*, 20 (ordspil m. h. t. *Fr II*, 15); svigten, kænsku *b*. *Sá II*, 14, *b*. á hamingju *Vi II*, 16; — tidspunkt, í þetta *b*. *St III*, 40.

bila, (ad), svigte, gå i stykker, brodda þél *b*—ar *Gri I*, 42, *b*—uðu spjót *Hj VIII*, 18; *b*—aði hlif *ÓLB IV*, 30, *b*. strengir *ÓLB I*, 25, *b*—ar engin sigling, ð: sejlasen gik hurtig, *Hj III*, 54; *b*. að skjóta *Fr IV*, 22, *b*. nð striða *Gr V*, 13; *b*. við strið *St III*, 32.

bilt, *adj. n*, vera, verða *b*. med dat., blive bange, forskräcket, *Lo II*, 17, *III*, 5, *St VII*, 17.

binda, (batt), binda, *b*. skó upp á sig *Skí 39*, *b*. upp aðóul, spandr sundulen (pd hesten), *Vi I*, 44; *b*. sér vanda, pdtage slg stort ansvar, *ÓLB 52*, *b*. saman trú, gíve hlnandens sín tro, *Skh VI*, 43; *b*. e—m prá, vække ens (elskors) længsel, *Bó IV*, 1; — med., *b*—az (e—s), afholde slg fra, *Skh VI*, 41, *b*—az orða, *G V*, 3, — *b*. nz í (e—u), forpligte sig til noget (sammen med andre), *Fr III*, 58; — bundinn bliðu tjóni, bunden til, ð: lidende, tab af elskoven, *Hj I*, 5. [hróðrar bundin *Vq V*, 1 hører vist ikke hid, se bundin]. — Særlig bruges *b*. i forb. med nafn (el. lign.) for at omskrive eller antyde et navn, især en kvindes, på en dunkel måde (sub rosa-betegnelse), *Gri VI*, 5, *Ko II*, 2; *b*. askinn gims *Hj I*, 35, (med dat., nafn underforstået), *Hj X*, 6; jfr. *Sf II*, 2; hertil hører også *b*. Bólverks mein basti (dunkelt) *ÓLB II*, 33, *b*. hjørva þundar horna mar *Hj I*, 37.

bingr, *m*, (byngr *Gri II*, 42), leje, sæng, hvílaz í *b*—i *Kl IV*, 13, liggja í *b*—g *Bó IX*, 37. Hyppigt i kenninger, for guld, ring, orma *b*. *Hj I*, 55, nqðru *b*. *St III*, 29, *Bl V*, 34, linna *b*. *Fr IV*, 5, *Hj II*, 33, fófnis *b*. *Fr III*, 32, *Hj I*, 4, *H*, 32; grafnings *b*. *St II*, 38, svófnis *b*. *Ko I*, 70, grettis *b*. *Kl IV*, 26, fræn-

ings b—ar *Vq II*, 29, *Gri II*, 42; ófnis b. *Fr I*, 45, *Sá IV*, 87; — Viðris b. synes at betegne 'jord', *St V*, 32; i kenninger f. havet, styrju b. *ÓlA II*, 27, ferju b. *ÓlB II*, 5; — heljar b—ar, = hel, døden(s leje), *Bó III*, 27; — ljóða b., er vel munden eller brystet, *Kr IV*, 1; auðar b. *Bó I*, 31 er ingen riktig kenning; der skal åbenbart læses (med v. l.) allar þær og kær i l. 1. — lestir lægis b—s *Kr I*, 66, her må der være en fejl, lægis b. er intet, vistnok er lægis fejl f. linna.

birgðir, f. pl., madforråd, *Skí 35*.

birkisproti, m., birkegren, *Pr X*, 15.

birkistong, f. (pl. -stengr), birkestav, birkegren, *Dí II*, 36.

birta, (rt), vise, offenliggøre, *Pr III*, 40; b. vísu, fremsige vers (rime), *Hj IV*, 40; b—az, vise sig (for synet), *Gri II*, 44.

birti, f., lys, lysning, sigra blóma og b., vel solens lys, *Sq III*, 24, sólar b. *Sf III*, 14; = ild, *Vi II*, 37; i kenninger for guld, b. fenja *Gr VII*, 23, b. hranna *Gr VIII*, 67.

birtingr, m., lakseart, i kenninger for havet, b—s høll *Hj IV*, 33, b—s leið *Hj VIII*, 37, b—s heið *Fr II*, 30, enten er heið her = heiði eller fejl f. leið; — sværd, b—s egg *Sá X*, 5.

bisund, f., (egl. bysantinsk guldmønt; vistnok låneord fra fransk besant), hundræð b—a gulls *Gei IV*, 52.

bit, n., bid, biden, stála b. (pl.) *Sq IV*, 22. Jfr. við-.

biti, m., tværbjælke (i et skib), *Sq III*, 17.

bitrigr, adj., = bitr, skarp, hæftig, b—t sverð *Sq IV*, 23, b—t stríð *Má V*, 42.

bitull, m., bidsel, bitla røddull, hest, *Sá XI*, 22.

bíða, (beid), vænte, nøle, lastar ei på b—i, dadler ikke, at det gik noget langsommere (ønsker at det osv.), *Skí 53*, fritt ad b. *Skí 162*; med gen. b—a e—s, vænte (om en fæstemø), *Skí 122*; b. líns og sæmdar *Fr V*, 19; med acc., få, lide, b. lukku *Skh VII*, 27; b. óvit *Skí 138*, b. praut *ÓlB IV*, 14; b. fjándligt af *Pr III*, 39.

Bifur, m., dværgenavn, B—s bjór, digterdrikken, digit, *Jó III*, 2.

bíldr, m., plovjærn, åreladningsjærn, brynu b., sværd, *Bl IV*, 50.

bileggja, (lagða), (låneord fra oht. bilegen, mhi. belegen), belejre, omgive, b. borg *Ger III*, 33; (jfr. Gottskálks

ann. ved året 1368, *Isl. ann.* s. 362), bølið fekk bilagt hans hjarta *Skh VII*, 38.

bíta, (beit), bide, spise, b. epli *Vq II*, 34, b. hnot, bide itu, *Vq V*, 32; b. til baksins, bide sig i ryggen, *Gr II*, 15; om våben, b. skal nú (sverði), nu skal svædet bide, *Gr VII*, 54, ljár bítr e—m, bider, er skarp, *Skh VII*, 47; b. um leggi, om ulven, *Hj X*, 48; b. á bjálfann, kunne gennembore, flænge, *ÓlH 44*; b. á, göre stærkt indtryk på, smærte (trans.), hrygð bistr á e—n, *Skh II*, 14, sorgin beit á *Hj VI*, 33, jfr. *Pr X*, 23, *Skh VI*, 34, *Hj IX*, 51; abs., græsse, *Gr II*, 14.

bjarg, jfr. firna-.

bjarga, (barg, ad), bjærge, redde, barg þar hvórgi qðrum *Fr IV*, 19, ef bergr mér *St V*, 13, virðum jafnan bjargar *St I*, 30.

bjarmi, m., lys, lysning, lægis b., guld, *Bl II*, 43.

bjarnarslátr, n., björnekød, *Bó II*, 58.

bjartr, adj., lys, klar, b—ar randir, funkende skjolde, *G I*, 9; b. á hár *Gri I*, 19, b—t fljóð, lys kvinde (med hensyn til ansigtets lyse lød), *Gri I*, 3. Jfr. gló-.

bjálfí, m., skind, skindpels, *ÓlH 30*, 44; hristi á sér b—ann *Skí 130* kunde sigte til skindpels, men snarere er b. her vedkommendes egen hud, så at det 'hele bet, 'han rystede sig stærkt', af kampmodet; hamri laust á heila ker + hrumpvengs (ɔ: hraun-) eisu b—a *Lo II*, 39 er dunkelt; hrumpv. e. b. må være en betegnelse for jætten; hraunþvengr er = slange, men hr—s eisa (= ild, flamme) kan næppe være 'guld'; b. som sidste led kunde måske stå her i den for nutiden kendte betydning, 'tosse', rimeligvis er eisu fejl.

bjálki, m., bjælke, b—a stig, bjælketrin, *Ger III*, 40, men sammenhængen er uklar, og vistnok er der noget forvansket her.

bjóð, n., bord, bræt, hildar b., skjold, *Pr VIII*, 23.

bjóða, (bauð), byde, befale, med acc. b. holda (ad setja) *ÓlA III*, 4; boðinn og skyldr *G XI*, 8; tilbyde, b. e—m vísu *ÓlH 65*, indbyde til kappestrid, *GrH I*, 15; býz oss sneypan *Pr III*, 21; b. rangt, göre uret, *Má VIII*, 20; med af, b. e—m af, tilbyde en kamp, b. besserk af *Gri III*, 9, b. riddurum af *Fi I*, 11; upers., om anelse, bauð gráliga um, man anede noget slemt, *Vq III*, 42.

bjóðr, m., tilbyder, i kenninger for mand, efter guld, b. seima *La III*, 4, VI, 2, IX, 16, b. menja *La III*, 17,

b. þrætu þussa kyns *Lo I*, 13; — efter våben, b. fleina *Gri V*, 35, b. stála *La VI*, 31, b. málma *Bó II*, 15, b. skjälda *Fr IV*, 64; — i *Dí III*, 26: blíðu b. byrgir rasta foreligger utvivlsom fejl; for b. findes v. l. brjótr, f. byrgir rasta: og bylgju lasta; b. bylgju lasta vilde passe godt som kenning for en biskop, men så måtte blíðu rettes til blíður, adj.

bjór, m, øl, drik, *Gr VIII*, 32; hyppigt i kenninger for digterdrikken, digit, rime, efter Odin, Bólverks b. *Hj I*, 35, Fjölnis b. *Hj II*, 54, *Sq VI*, 3, *Gei III*, 68, jfr. b. er Fjölnir fann *Hj VIII*, 55, Rognis b. *Hj IX*, 1, *Sf III*, 47, Viðris b. *Hj XI*, 54, *GrH III*, 1, Lóðurs b. *GrH II*, 35, — efter dværg, Durnis b. *Vø IV*, 1, Bifurs b. *Jó III*, 2, — efter jætte, Hrimnis b. *Hj V*, 1, Suptungs b. *Kr IV*, 4; — þrætu b., stridens, den omstridte drik, digit, *Sf V*, 36; — nausta b. *St II*, 61 skal også være kenning for digit, men her må noget være galt, mulig er Nær fejl f. Nás el. Náins, og dog bliver kenningen mindre god. — Gátta b. *St V*, 57 er endnu mere uforståeligt. — Det samme gælder om Sqrla b. *Bó VII*, 3. — b—s borgarmúr *G IV*, 1 synes at bet. 'bryst', 'øllets borgmúr' er dog en ret unaturlig kenning. I kenning f. kvinde b—s Bil *ÓLB V*, 31. Jfr. óska.

bjúgr, adj, böjet, krum, b—t nef *Lo II*, 10, b. oddr kesju (mærkeligt adj. her!) *Gri I*, 43, b—ir vængir *Gri VI*, 17 (b. her om vingernes form under flugten); b—ir (abs.), krøblinge, *ÓLH 57*.

Bjørggölf, m, jættenavn, (findes i Púlur), B—s fyllr, jættens mættelse, o: digterdrikken, *Fr V*, 3.

bjørk, f, birke, baugs b., kvinde, *Jó I*, 5, *III*, 37.

bjørn, m, (ar), bjørn, som navn på Tor, *Lo I*, 5, *III*, 6; — hyppigt i kenninger for skib, Ránar b. *Hj VIII*, 48, lægis b. *Sf III*, 40, kólgu b. *Kr II*, 62, *Fi I*, 38, fenja b. *Grt II*, 11; siglu b. *Ko I*, 63, stýris b. *Gr III*, 31, strengja b. *GrH I*, 38, *Sf I*, 51, *Sá VII*, 21, flaugar b. *Hj I*, 69, húfa b. *ÓLA II*, 7, vóða b. *Má II*, 72; nausta b. *Hj IX*, 22; hlunna b., *Skh IV*, 23, *Sf V*, 14, skorðu b. *ÓLA I*, 12, *St VI*, 31, --- dælu b., i Durnis dælu b., dværgens skib, digit, *Vø V*, 45, — i kenninger for digit (usædvanligt og ikke ret naturligt), Frosta b. *GrH III*, 1, ljóða b. *Fr II*, 59. Jfr. grá-, híð-, hvít-

blað, n, blad, løv, b. ilja hrumnings, jættens fodsåls

blad, skjold, *Fr I*, 23 (jfr. Hrungnis ilja b. hos Brage). Jfr. herðar.

blak, n, (et let) slag (med hånden), handar tak var heldr en b., var et temlig hårdt slag, *Sá IV*, 76.

blaka, (kt), bevæge, en b—ti (skr. blækti, jfr. blæktr hos G. Andrij.) laukum, upers., masterne bevægede sig (i vinden), *Dá I*, 33.

1. **blakkr**, m, hest, *La VII*, 14, *He III*, 43; i kenninger for skib, refla b. *Ko VIII*, 32; byrjar b. *Hj IV*, 47, unnar b. *U V*, 29, ægis b. *Fi VI*, 28.

2. **blakkr**, adj, mørk, b. af hræslu *Hj VIII*, 20.

bland, n, blanding, blandingsdrik (måske = milska, drik af mjød og honning; jfr. oldsv. bland, honning og vand), b. horna *Hj IV*, 39; hyppigt i kenninger for digterdrikken, digit, rime, efter Odin, Óska b. *Gri I*, 2, Viðris b. *Hj III*, 1, *Sf V*, 36, Herjans b. *Hj IX*, 1, *Bl IV*, 58, Fjölnis b. *G V*, 1, *VIII*, 1, Grímnis b. *G VI*, 2, — efter jætte, miðjungs b. *St VII*, 1, puss b. *U III*, 43, Þryms b. *Dí III*, 1; efter kar, Sónar b. *Hj IV*, 53, Boðnar b. *Dí I*, 26; — af lign. art er hróðrar b. *Skh V*, 4, mærðar b. *Má VI*, 76, jfr. mansongs b. *Hj X*, 8. — Veneris b., elskovsdrik, *Gri I*, 4. — koma í b. við (með) e—n (e—ja), komme i ægteskabelig forbindelse med en, *Sá VII*, 13, *Dá II*, 34. — b. *Dí IV*, 36 hører måske sammen med Kílir, der da må skrives Kílis, et dværgenavn (jfr. Kili), o: digterdrikken, rimen.

1. **blanda**, f, blanding, b. óðar, digit, *Bj V*, 1.

2. **blanda**, (blett), blande, ved blanding at istandbringe, bruges særlig i forb. med digterdrikken (jfr. foreg.), með blandinn ekka, med iblandet sorg, med sorgblandet sind, *G VIII*, 24; — b. Óska vín, digte, *St I*, 2, b. Boðnar foss, vín *Fr III*, 59, *Hj X*, 53, b. Durnis drøfn *Jó I*, 1. Jfr. b. af Boðn og Són Bólverks varra flæði *Fr I*, 10, — b. mærðar smið *Má I*, 4.

blauð, adj, blød, blødagtig, fej, *Gr IV*, 45, *Gri III*, 21, b. hundr, fej hund, *Kr IV*, 33 (skældsord); virðing h—ð (er verri en dauð), fej anseelse o: fej anset, höjtstående, mand(?), *Sá VI*, 3. Jfr. hjarta-.

blautr, adj, blød, fej, er sjaldan b. (jfr. deigr) *Fr III*, 2, brjóstið b—tt *Fr IV*, 49.

bláflekkótr, adj, sortstribet, b—tt hekla *Vø III*, 34.

blálemt, adj n, b. sýndiz virðum slikt *Dí II*, 32, synes

at bet. 'mærkeligt' eller 'slemt' el. lign.; ordet er ellers ukendt (forvansket?).

blámaðr, m, blåmand (sort el. mørk af lød), neger, ljotr b. *La II*, 89; pl *Vq III*, 7, *Ko III*, 48, *G XII*, 42, *St III*, 43; bruges også om berserken *Tráin*, *Gri II*, 39.

blána, (að), blive blå, sort, om legeme og legemsdele (på grund af mishandling), *Gr IV*, 40, *Lo IV*, 6, *Gri III*, 40; b—ar kinn, på grund af indre bevægelse, *Hj V*, 37.

blár, adj, blå, mørk, om legemet, holdið b—tt *SkI* 195 (her på grund af mishandling), eð syndiz b. (på grund af vrede) *Gr IV*, 50, b. sem hel *Skh V*, 33, *Lo II*, 9; om sværd og spyd, b. mækir *Skh VI*, 17, b. fellir *Fi II*, 15, b. geir *Ger I*, 2, blá spjót *Pr IV*, 54, b—ir fleinar *St II*, 42; om skjolde, b—ir skildir *Hj III*, 3, om bølgen, blå kólgá *Gr III*, 44, om tænder, b—r tennr *Vq IV*, 36 (ulvindens), om en hval, blå reyðr *Hj VIII*, 42. Jfr. kol.

blásá, (blés), blæse, puste, om vinden, b. á (móti knerri, á adv.), blæser imod, *Sk I*, 4; b. að eldi, puste til ilden, *Gri II*, 54; røre smedebælgen, b. fyrir smíðum *SkI* 104; — b. af móði, sukke, *Gr I*, 40; — part. b—inn, opsvulmet, ophovnet, b—in und *Dá IV*, 42.

blástr, m, (rar), sukken, stönnen, þungr b. *Bl V*, 47. Jfr. kalda.

bleikála, f, hoppe, gul af farve med mørk stribé ad ryggen til halen, *Gr H*, 14.

bleikja, (ta), blive bleg, blegne, b—iz kinn *U III*, 13; upers. b—ir kinn *Vi I*, 22.

bleikr, adj, bleg, hvidlig, grå, om hår *Pr III*, 3, om udseende, b. af sútum *Hj V*, 15, b—t hørund *GrH I*, 1, om arm, b—ar hendr *U II*, 29; om guld, gullið b—a *Kr III*, 20, om bue, b. bogi *ÓlA III*, 13, b. álmr *St I*, 63; om od (sværd), b. oddr *ÓlA II*, 21, b—k sox *ÓlA III*, 18, om isen, b. ís *Gr II*, 36, om bølgen, en b—a alda *Gr VII*, 44, skeljungs skeið (her må dette være ntr., ikke fem. som i teksten) *St VI*, 31, om skib, b—k bord *ÓlB IV*, 21; om ulv, b. fálu hestr *ÓlH* 41; — bleghed virkende, som gör bleg, b. harmr *Skh VII*, 31.

blekkiliga, adv, svigfuldt, *Sá VII*, 52.

blekkir, m, besnærer, fordærver, ødelægger, b. gúmna, om klærken der anvender øjenforblændelser, *Kl III*, 8;

b. hijálma, mand, *Bl VII*, 33, b. hjørva, d. s., *Ko II*, 65, b. qrva, d. s., *Hj IX*, 66, *Sf III*, 11.

blekkja, (ta), besnære, svige, føre bag lyset, kann það margan b. *Vq III*, 2, ástir b. e—n *Gri II*, 6, (kona) b—ir mig, uvist om der menes betagethed eller svig (fra kvindens side) *GrH I*, 2, b—iz qrva rjóðr *Dá IV*, 54; auði b—tr, forført, lokket, af rigdom, *ÓlB IV*, 8; b—t var bauga grund, lokket, forført, *Sk II*, 2; b—tr er blómi æsku, svegen, ødelagt, forbi med, *ÓlB I*, 16.

blessa, (að), velsigne, b. nafn e—s *Sá VII*, 35.

blessan, f, velsignelse, gefa b. *La II*, 34, fá illa b., blive ilde omtalt, blive forbandet; *La VI*, 13.

bleyða, f, blødagtighed, frygt(agtighed), bera b—u og skamm *Bl VI*, 35; fej person, pl *ÓlB II*, 26; — tævehund, *Bó II*, 42.

bleyði, f, fejhed, launa b., omtr. beskyldé for fejhed, *Vq V*, 19.

bleyðibragð, n, fejheds gærning, fej færd, *G VI*, 69.

bleyðinafn, n, fejhedsnavn, fejhedsbeskyldning, *Bj IV*, 66.

bleyta, (tt), blødgøre, væde, bruges ejendommeligt i b. skák, ødelægge skakspillet, *Má VI*, 48.

blík, u, blinken, rask bevægelse, heyja brodda (v. l. brundu) b., kamp, *Fl III*, 47.

blíka, (að), blinke, glinse, — b. skildir við sól, funkler mod solen, *Pr IX*, 20; (sverð) b—uð í blóði, lyssende af blod, *ÓlB II*, 26.

blíkna, (að), blegne, *Skh I*, 37, b. við(r) *Gri IV*, 28; b. í brjósti, blive benauet, *Skh VII*, 50; b. visku pallar, blive bleg, syg (af elskov), *Df I*, 44.

blindr, adj, blind, b—i kall *ÓlB I*, 8; fara b. að e u, göre noget som i blinde (uden betænsomhed), *Pr V*, 28.

1. **blíða**, f, blidhed, gunst, b. heimsins *Gr IV*, 4; især om krindegunst (i realistisk forstand), fá b—u af (konu) *Hj V*, 7, jfr. *Bó I*, 26, kenna b—u *Ger III*, 12, endogsd om en tyr *Bó VII*, 22 v. l.; veraldar b. *Gei IV*, 16, jfr. *Kl IV*, 2; — b—u spent, elsketig el. venlig, *G I*, 14; b—u grund, sind, hjærte, *Jó III*, 11.

2. **blíða**, f, blide (krigsmaskine), *G XII*, 27 (middelhøjt. blíde).

blíði, m, således må vel det ord opfattes, der findes i þíð forbindelser, med b—a, med venlighed, *ÓlA III*, 31, *IV*, 40, *St II*, 25, *Hj XI*, 15, af b—a, d. s., *U VI*,

22; hyggja til b—a, glæde sig til behagelighed, *U III*, 23, stár til b—a, viser venlighed, *U I*, 23.

bliðka, (að), göre blid, venlig, b—az hinn *Gr IV*, 49, b—az við *St I*, 72, b. herra *U I*, 22, vise venlighed ɔ: *elskov*, *G XII*, 87, *Bó VII*, 71.

bliðliga, *adv*, blidt, venligt, *Gr III*, 38.

bliðligr, *adj*, blid, venlig, b—g andsvør *Fr IV*, 38, b—g orð *Dá I*, 56; om et hus, í b—an rann *Bó II*, 56.

bliðr, *adj*, blid, venlig, b. við e—n *ÓlH I*, b—i mann *U III*, 16, gjøra sig b—a og teita *Fr IV*, 67. Jfr. beina-, fremdar-, geysi-.

bliðuhjól, *n*, lærðr í b—i = lærðr í bliðu, d. v. s. venlig, elskværdig, ordet er blot omskrivende (jfr. rimet), *Dí III*, 23.

bliðuland, *n*, elskovens land, (omskrivende f. elskov; jfr. sammenhængen), *Sk I*, 5.

bliðuleikr, *m*, blidhedsleg, elskovsleg (i realistisk forstand), *Sá VII*, 64, *Kl I*, 51, (pl) *Jó II*, 23, *He IV*, 20.

bliðumeir, *adv*, kompar., med større blidhed, elskov (ret enestående), *Sá VIII*, 3.

bliðuorð, *n*, elskovsord, *U VI*, 50.

bliðusvipr, *m*, venligt udseende, *Gr III*, 32.

bliðutal, *n*, elskovssamtaler, *Gri IV*, 18.

blistra, (að), flojte, b. hátt *Fr IV*, 13; b. ekki vel, give uhyggelige, vrede, lyd fra sig, *St VII*, 8.

blossi, *m*, flamme, ild, *St VII*, 61, af b—a bjart, (blev) lyst af ilden (hvilken?, solen?), *G X*, 32; báru b., bølgens ild, guld, *Gr II*, 4, *Gri II*, 59; Báleygs b., sværd, *Fi VIII*, 27; báru b—a strind, bølgens ilds jord, kvinde, *Gei IV*, 1, men teksten er her usikker, báru kan også være verbum; rimeligvis er dog menn uriktig.

blóð, *n*, blod, stynja af b—i, stönne af overmættelse af blod, *St II*, 18; vekja b., ved stik at lade blodet vælde frem, *Bj IV*, 25. Sifjar b. *Lo I*, 24 er vanskeligt; i linjen findes også Sauðungs, hvis dette er navn på Odin, kunde Sauðungs sifjarblóð, Odins slægts-blod (= slægtning), være Tor; men Sauðungr er snarere en jætte, og der bør vel stå Sauðung, dativ; så måtte der skrives Sifjar b., Sifs mand (?). Jfr. feikna-, hjarta-, rauða-.

blóðormr, *m*, 'blodorm', sværd, *Dá IV*, 49.

blóðrauðr, *adj*, blodrød, b—tt gull *Fr II*, 11, *Má I*, 77, *Bj VIII*, 16, b—ð klæði *Kr VII*, 15.

blóðughadda, *f*, bølge, *Ko VIII*, 25.

blóm, *n*, blomst, frugt, apaldrs b., abild-blomst (med eplum tilføjes), *Vø III*, 30, b. og bjørk, vel at forstå som 'birk med blomst', *Hj V*, 5; overført betydn., b. Krist, Olaf d. hellige, *ÓlH 62*; omskrivende, sæmdar b. = sæmd *Skh IV*, 39, tígnar b. = tign *ÓlB V*, 30; berömmelse, Óláfs b. *ÓlB III*, 32, jfr. með kurt og b. *He II*, 19; den ypperste, b. allra kvinna *Sf I*, 41, jfr. hið fróma b. (noget uklart) *La VIII*, 16; om en kvinde, b—ið snjalt *Bó IX*, 24. 46; — b. skýja, sol, *Dá I*, 8, b. bylgju, guld, *Dí I*, 27; — ligefrem lys synes b. at bet. *Sf I*, 19. — I rjóðr ylgjar b—a *Gr II*, 2 er det usikkert, om b—a kommer af b. eller blómi, hvilket dog kommer ud på et; ylgjar b. må bet. 'ulvens føde', lig; jfr. ann. Jfr. fremdar-, listar-.

blómga, (að), forsyne med blomster, b—uð eik *Ko II*, 3.

blómi, *m*, blomst, men oftest i overført betydn., eikin stár með b—a *Fr V*, 35; æsku b. *ÓlA I*, 5, *ÓlB I*, 16; — mest om det ypperste, herligste, — salighed, b. himnakóngs *ÓlH 25*, — berömmelse, sæmdar gjarn og b—a *ÓlA I*, 34, skønhed, skryddr með b—a *Sq I*, 3, b. og birti *Sq III*, 24, *Ko VII*, 24. 27, jfr. með b—a býtt *Sq III*, 19; — herliged, veraldar b. *G III*, 41, *Sf I*, 50, *Má I*, 16, heimsins b. *Ger V*, 1, heimsins mektar b. *Ko VIII*, 53; — herliged, hæder, með allan b—a *G XI*, 17, allr b. *Dá III*, 50, kóngsins b. *Bl I*, 32, jfr. skemtiligastr b. *Kr V*, 6, hallar b. *Sá IX*, 11, — guld, b—inn rauði *G XI*, 35; — kyskhed, *Vi II*, 4; — omskrivende, skírnar b. = skírn *ÓlB I*, 22, dygðar b. *Ko IV*, 50; — i kenninger, Fenris b., guld, (*usædvanl.*), *Sá IX*, 35, Hárs hallar b., skjold, (b. = blóm, blad ?, el. pryð ?) *Sá XI*, 39.

blót, *n*, ofring, gefa gaum b—um *Fr II*, 29; — banden, leggja af b. *Skí 201*, eiðar og b. *La VI*, 17 og vistnok også i fremja b. *Hj X*, 40 (ofring er her næppe late om).

blóta, (að), ofre til, dyrke, b. Baldr *Fr IV*, 10, b. god get *VIII*, 37, abs. *Bó VI*, 57; b—æd naut, til guderne vlet tyr, *Hj VI*, 10; — bande, forbande, b. e—m *G XII*, 36.

blótgýðja, *f*, tempelforstanderske, der besørger ofringer, *Hó VIII*, 19.

blundr, m, *blund, sövn, í b—d, i sövnen, o: i drömmen*, *Gri VI, 9, b. sækir e—n Fr V, 36, festa b—d Lo II, 3, Hj II, 18; feiknar b. rædselssövn (frembragt ved trylledrik), La III, 51.*

blygð, f, *krænkelse, vanære, især könslig omgang, ljót b. Gr VI, 11, veita b. Fi III, 4, vinna b. Fi VII, 11; b—u Bó VII, 22 er utvivlsomt fejl f. bliðu v. l., til b—ar Ger I, 37 må bet. 'for at ville få hende til ægte' (og således til kædelig elskov); La III, 23 bet. b. d. s., kan her gengives ved 'ægteskabelig utroskab'.*

blygða, (að), *have kædelig omgang med (en kvinde), b. víf, fljóð Gr VI, 23, Skh I, 25, Má III, 30, Fi VI, 44; b—az ekki blíðan þín, din elskov skal ikke blive krænket, du skal ikke blive krænket, Gei IV, 25.*

blys, n, *blus, flamme, ild, hildar b., sværd, Gr III, 10, Gri IV, 59, St III, 22.*

blæða, (dd), *bløde, upers. b—ir úr sári Gri I, 44, b. í augun, indjage skræk, Bj II, 44.*

blæja, f, *tæppe, især over sængen, Má I, 73, hafa sæng og b—u eina við e—a Vq V, 13.*

boð, jfr. heim-, her-, hug-, kosta-, létti-, út-, þing-.

boði, m, *bølge, b—arnir þjóti Hj IV, 33.*

Boðn, (ar), *det ene kar, hvori skjaldemjöden opbevredes, derefter kenninger som B—ar vín Hj X, 53, B—ar straumr Sá IX, 26, B—ar foss Fr III, 59 B—ar sund Má III, 1; vekja upp B—ar brosmu heims Gr I, 1 er uklart, B—ar heimr kunde være blot omskrivende for B., obj. for vekja måtte være brosmu, men dette ord bet. 'en fiskeart', hvad der ikke giver mening; ordet er vist forvansket for bylgju el. báru el. lign.*

boðskapr, m, *bud (som sendes), gera b—p til Sk II, 21; befaling G VIII, 27.*

boðsmaðr, m, *indbudt gæst, pl Gr IV, 58, Sf III, 46.*

boðull, adj, *tilbøjelig til at indbyde (fremmede), Bj III, 56.*

boga, (að), *strömme i en bue, strömmme (i almlh.), foss b—aði úr benjum Bl VII, 17, hið brenda gull b—ar, udbreder sig, ligger i store buer, Ko VI, 22.*

bogi, m, *bue, b—a skelfir, kriger, mand, Lo II, 26. Jfr. stein-.*

bogna, (að), *böjes, hvergi var hon þó b—uð Bry III, 19, b—uð í lendum Lo IV, 6; falde, Fi VII, 20.*

bogr, m, *bue, hjørne, krog, (næppe bogi), með b—um,*

med alt (tilbehør), omstændelig, Ko VII, 7 (urigt. bóg-i udg.), jfr. með bugum, með hringum (K. Gisl. Efterl. skr. II, 184).

bokki, m, *vel egl. svag form til bokkr (bukkr), (gede)-buk, jfr. no. bokke 'stormand, mægtig mand' (Aasen), 'vir grandis corpore et animo' (Bj. Hald), 'vir grandis et magnificus' (G. Andrij.), eigi þótti hann allra b., ikke tyktes han at være en som alle kunde magte, Gr VII, 51; b. minn, i venlig-ironisk tiltale, G XII, 67, minder om bokki sæll i Hrólfs. kraka (s. 65), hvor man har antaget, at bokki var kælenavn for Bøðvarr.*

boltr, m, *(låneo. fra tysk-dansk; oht. bolz, lavty. bolte) 'jærnstang med lænke for fanger', færðr á hrygginn b. Kl II, 17.*

bora, (ad), *bore hul på, b. skeiðr Hj VIII, 26.*

borð, n, *bord (spisebord), sitja yfir b. (pl), sidde og spise, Gr VII, 4, taka upp b. sætte bordene frem, Þry III, 4, heim til b—s, hjem for at spise, Þr X, 21, b. herrans, herrens bord (om altergang), Jó II, 3; — planke, skibsside, vera á bæði b., være til bægge sider, Skh II, 47, b. hlýrs ÓIA I, 11, koma e—m fyrr b. Gri I, 62; Viðrins b—u bund Ger II, 43, her synes Viðris b. (pl) at bet. 'Óttins sklb', o: skjaldedrikken (ved den sammenhæftning med diarrhemiyten, som også ellers findes), og band bet. 'tor' (sklbstor). Skakbræt, Má VI, 49. Hf. fóta-*

*1. **borði**, m, skjold, hægir hjálms og b—a, mand, Skh I, 14.*

*2. **borðl**, m, strimmel med indvædede (påsyede) mønstre (figurer), rekja b—a G I, 28, skrifa upp á b—a VI II, 5; skord b—a, kvinde, Ko V, 2.*

borðker, n, *bordkar, Ko VI, 26.*

borg, f, *borg, i forskellige kenninger, for hoved, heila b. Gr VIII, 40, Hj X, 47; — for mund, hljóða b. Má IV, 66, VII, 37; — for bryst (hjæerte), hyggju b. Skh IV, 40, Hj XI, 3, gleðinnar b. La VII, 1, fræða b. La VII, 3, sinnu b. Dá III, 41, Ko IV, 6, þrætu b. Vi II, 16; — blot omskrivende, yndis b—ir = yndi Gri II, 3; mulig skal der læses leiptra b., havet (af leiptr, en hvalart), ÓIB II, 11; — stjørnu b. Sq IV, 34 må bet. 'þryst', men stjørnu må være forvansket, men af hvad? Hf. sjá-, skjald-.*

borga, (að), gå i borgen for noget, indestå for, b. sig Bó III, 45; Vi II, 20.

borgarhlíð, n, borgport, Lo III, 5, Fr III, 16, Sf VI, 25.

borgarhreysi, n, ussel, lille, borg; om tommelfingeren i Skrymers hanske, Lo II, 5.

borgarlykill, m, borgnøgle, pl. (lukla) G IX, 23.

borgarmaðr, m, en borgs indbygger, borger, Ger III, 35, pl St V, 56.

borgarmur, m, borgmur, bjórs b. G IV, 1 se bjór.

borgarstræti, n, gade, stræde i en borg (by), Skí 66.

borgarturn, m, borgtårn, Skí 68.

borgarveggr, m, borgmur, brúðar b. Ko I, 3 er uforstædligt; hele sætningen þar sem brúðar borgar (buðlungs borgar, bæjar) vegg | berr (bar, berst) með (við) heitan (hvítum) anda er uforstædlig; er brúðar b—gg et 'bundet' navn?

borginmöði, m, ravn, St VII, 66, Sf V, 30.

Borr, m, Odins fader, arfi B—s Vq I, 2.

botn, m, bund, hveðrungs b—ar, jættens bund, hvad jætten (Hrungnir) stod på, skjold; hveðrungs b—a eldr, sværd, (jfr. hreyfir) St I, 8 (helt sikkert er stedet ikke).

botstokkr, m, berg eitt . . . b—kk ýtar kalla Vq III, 29; i sagaen hedder ordet barnstokkr (eller mulig bran-, jfr. M. Olsen, Vols. s. 5.6), som S. Bugge (Norr. sag. s. 193) sætter i forb. med sagnet om Hljóð og Rerirs hustru, hvilket dog er noget tvungent; om botstokkr beror på forvanskning (som S. Bugge antog), forekommer noget tvivlsomt, men ordet er i hvert fald dunkelt. Jfr. S. Bugge i Arkiv V, 39—40.

bófl, m, slyngel; uvorren knægt Gr I, 29; b—inn argr, din usle knægt, Kr I, 72; om en höjbo Gr IV, 24, om en bersærk St II, 60.

bók, f, bog, om en sagabog, gjørir só b—in inna Gr I, 15, vill það b—in sanna Pr VI, 6; b—a slekt er blot omskrivende for bækr, bøger eller boglige lærdomme; b—a lundar, læerde mænd, gejstlige, Dí III, 25.

ból, n, leje, bolig, om en krubba, en gammel kones leje, Skh VI, 19; om en gravhøj eller dysse Gr VI, 17, Gri II, 44; — i kenninger, for guld, orma b. Gr V, 16, nøðru b. Hj IX, 3, Ger VIII, 15, Gri II, 51, snáka b. Gri III, 11, St I, 25, linna b. Hj III, 4. 23, grettis b. Skí 71, Lo II, 24, Bó IX, 36, ófnis b. Fr III, 57, Dá II, 9, fófnis b. Ger II, 7, Má IX; 17, sófnis b. Má VI,

21, skøfnungs b. Fi IV, 38; — for hav (sø), síldar b. Gr IV, 57; herhen også lægis b. = lægir (mods. landið breitt) Jó III, 9; b. krukku, björnehi, Bj V, 8; — ørva ból Má IX, 59 er dunkelt, hvad enten man læser ból eller ból (sagaen giver ingen vejledning); — Ko I, 4 bør der læses bølinu (ikke ból- som udg.). — Jfr. linn-, snyrti-.

bólfimlig, adj f, som ligger bekvemt (for coitus) i sængen, Bó X, 4.

bölginn, adj, opsvulmet, ophovnet, reiði b., af vrede, Bry I, 27; b. döлgr, om en höjbo, Gri II, 51; — om havet, b—in alda ÓLA II, 8, b—in høf St VI, 37.

bölgna, (að), svulme op, b—ar upp braga foss, digtet (rimen) svulmer op, bliver til, G IV, 1.

bólistaðr, m, gårð, Skh I, 11, Bó VIII, 23.

bón, jfr. liðs-

bóndamúgr, m, bondemængde, bonderfloken, ÓLH 12.

bónorð, n, frieri, bejlen, b. svanna, frieri til en kvinde, Skh I, 41, gera b. bert Vq III, 23, veita b., gá ind på, Sf V, 24.

bót, f, (bætr), bod, forbedring (af forskellig art), helbredelse, fá b. ÓLH 57; hjälpa hóldum b. (usædvanlig udtryksm.), hjälpe folk, Má VII, 9; ráða b. á, göre noget godt, finde udvej, Hj XI, 13; sízt er b., fordel, Gr VIII, 63; búnings b., hvad der bøder på (en dårlig) klædedragt, Sk III, 55; — bod for en dræbt, leggja bætr hr III, 16; — b—in såra, i 'navnebinding' Bó VI, 5;

þurfa kallmanns b., om et mandfolk, der forvandles til kvinde (hver 9. nat) og trænger til 'könslig omgang med en mand' Kr IV, 36. Jfr. föður- (pl), harma-, hug-, lífs-, nafn-, yndis-; — knés-, qlboga-

bragð, n, bevægelse, að b—i, straks, Gr VII, 30, Fi I, 41, b—s, d. s., Pr IV, 61, að skømmu b—i, hurtig, Vq IV, 32; — adfærd, slíkt eru b—in Skí 39; handling, kallmanns bragð Gr VIII, 69; plan, hverfa að þessu b—i Skh I, 19; bedrift, Sá XI, 27 (effekt), i pl. heltebedrifter Ger VIII, 26; — slet handling, skarnstreg, bella b—i Gr II, 28, ill brögð Gr V, 49, ilsku b. hr IX, 26, jfr. beiskt b. Dí III, 36. — list, underfundighed, bragð í efni Bry I, 13, við b—a mått Gri V, 11, b—in styr, nærmest omskrivende, La II, 98, ligesom með b—in skildi . . . með bragðum Fi III, 17; — bevægelse (i brylchamp) med benene, Lo IV, 8, fótar b. Gri III,

47; — *udseende*, *Skh V*, 18. 25. 28, *bry H*, 22; — *það mun ekki að fyrsta b—i, vel 'første gang'* *þr VII*, 15. — *bragrinn brogðum læstr* *Gei I*, 5, *her synes b. at bet. 'versemål'*, dog er det muligt, at ordet tager sigte på *rimernes — morsomme — indhold*. *Jfr. auga-, bernsku-, bleyði-, faðm-, feikna-, grimdar-, harka-, hvílu-, keski-, kyngi-, lóm-, lymsku-, mjaðmar-, orku-, snildar-, tafl-, tófta-, villu-, yndis-, æsku-*.

bragðadrengr, *m*, *listig, underfundig, person*, *La II*, 65.

bragðadrjúgr, *adj*, *der kan mange slags list, rig på listige handlinger, om Loke* *bry I*, 19.

bragðaðorn, *adj*, *som fra tidlig tid har udført listige handlinger, underfundig, om jætten* *bry III*, 14.

bragðaðfullr, *adj*, *fuld af list, underfundighed, om Bose* *Bó VII*, 76, *om en kongedatter* *Fi V*, 58.

bragðahirsla, *f*, *(listige) planers gemme, bryst*, *Kr II*, 1.

bragðajall, *m*, *'listig jarl'* (*jfr. smhængen*), *betegnelse for det mandlige lem*, *Bó VI*, 31.

bragðakall, *m*, *listig, underfundig, gubbe, om klærken* *Primas Kl V*, 5; *b. enn rauði*, *Odin*, *G I*, 2.

bragðaklerkr, *m*, *listig klæk, om Primas* *Kl III*, 5.

bragðaleikr, *m*, *listig leg, listig adfærd*, *Kl V*, 9, *Bó IX*, 50.

bragðamaðr (-mann), *m*, *en mand der forstår sig på brogð (list el. drengestreger)*, *Gr II*, 17; *om en troldkyndig person*, *Fi VII*, 25.

bragðarlax, *m*, *laks der bevæger sig stærkt*, *Bj V*, 24.

bragðaserkr, *m*, *'særk' forfærdiget ved list, en skjorte med overnaturlige egenskaber*, *Bó II*, 81.

bragðasnekkja, *f*, *med kunst bygget skib*, *Kr IV*, 45.

bragðasterkr, *adj*, *stærk i drabelige handlinger, bedriffter*, *Sá XI*, 28.

Bragi, *m*, *guden Brage, B—a foss, digterdrikken, rimen*, *G IV*, 1; *b. kunde dog måske være s. s. bragr (hvis ikke b—a er fejl f. b—ar?)*.

bragnar, *m pl*, *mænd*, *ÓlH I osv.*

bragningr, *m*, *fyrste, konge*, *ÓlH 12*; *b. vagna (Karls-vognens), gud*, *ÓlB V*, 35.

bragr, *m*, *digts, rime*, *Skh II*, 1, *skýra b—g* *Gri III*, 1; *b. skal falla, ende*, *Gr VIII*, 69, *b. brogðum læstr (se bragð)* *Gei I*, 5,

bragsmíð, *f*, *digtning (det at lave et digit), den digitede rime*, *Dá II*, 1, *Sq VI*, 3, *G XI*, 59, *La I*, 2, *IX*, 5.

brak, *n*, *bragen*, *Kr VI*, 42. *Jfr. kynstra-*
braka, *(að)*, *brage, knage*, *b. (hátt)* í *ÓlB III*, 17, *Sá I*, 34.

braml, *n*, *larm, tummel, megen geskæftighed*, *Skh IV*, 15, *Kl III*, 21.

bramla, *(að)*, *lave larm, tummel, ekki lítið b*, *Skt 74*.
brandr, *m*, *sværd, klinge*, *að rjóða b—d*; — *ild, flamme i kennung f. sværd, b. skjaldar* *Sf III*, 22; *sútar b. = sút* *Hj III*, 40; *i kenninger for guld, hvor b. = ret usædvanlig — vel må bet. underlag, 'leje'*, *noðru b—ar* *Hj IX*, 16, *fófnis b—ar* *Jó I*, 44; — *skibets stavn, skeiðar b. Hj III*, 49, *VIII*, 32, *Sq II*, 4, *Sf II*, 20, *snekku b—ar* *Fr II*, 58. *Jfr. eldi-*.

brasta, *(að)*, *udfore (med iver)*, *að hirðin b—ar* *Bj V*, 49.

brattr, *adj*, *stejl, om de höje, stejle, bølger*, *b. sjór* *Skt 55*, *b. geimr* *Gr VI*, 20, *b. ægir* *Gr VII*, 9.

brauð, *n*, *brod, brugt om mad, føde i almlh.* *Gr V*, 25.

braut, *f*, *vej, i kenninger, f. hav, laxa b—ir* *Fr III*, 10, *nykra b. ÓlB IV*, 14; — *f. guld, linns b—ir* *Fr V*, 7; *adv*, *bort, i braut* *Vø IV*, 47, *Fr IV*, 6, *Sq IV*, 27, *uden i Sá V*, 1. *Jfr. leyndar-*

brautargengi, *n*, *ledsagelse, hjælp, veita b.* *Bó II*, 69.

1. **bráð**, *n*, *kun i forb. í b., for øjeblikket, nu*, *Sá VIII*, 34, *(egl. ntr. til bráðr uden t, jfr. tóm, hol osv.).*

2. **bráð**, *f*, *bytte, føde, vorm b.* *Vø III*, 17, *heit b. St VII*, 51, *brytja b., slå folk ihjæl til føde for*, *ÓlH 41*, *gefa b.* *Fr V*, 38. *Jfr. vilji-*

3. **bráð**, *n*, *tjære, fúna undir b—i* *Pr VI*, 36.

bráðla (*brálla*), *adv*, *hurtig, straks*, *Sq I*, 1, *Vø III*, 26. **bráðliga**, *adv*, *hurtig, straks*, *Skt 194*, *Pr X*, 19.

bráðligr, *adj*, *øjeblikkelig (hørende til øjeblikket), nærværende, b—t kvein* *La III*, 66.

bráðna, *(að)*, *smaælte, b. i sundr, smælte i stykker, ptive til ingen ting*, *Sf IV*, 5.

bráðr, *adj*, *hidsig, ivrig, enn b—i* *Gri I*, 31, *verða b. við* *Hj II*, 19, *með forsi b.* *G III*, 11, *flærðar b—i La V*, 7; *i Gri IV*, 22 *er b. uklart, gjørðiz eigi Gripsion b., synes at bet. 'vred'*, *så at han lod være med at besøge S. — acc. sg. b—an adv, straks*, *Má VI*, 67.

breda *Gr VII*, 27: *veit nú ei hvað b. skildi, er forvansket; det ligger nær at antage, at det rigtige er bregða — handle el. lign., men det lyder ikke naturligt.*

bredda, f, stor kniv (af noget uformelig art), Kr II, 27, stór b, Gri V, 34.

bregða, (brá), bevæge, b, kreppu, løsne, Skí 40, b. kylfu Skí 170, sem brygði f snjá, som om man stak det, Gr V, 55, b—az að hval, bevæge sig mod, Hj VIII, 32; hertil udtryk som b—az við, göre en kraftig bevægelse, ryk, Gr II, 13; e—m bregðr í ætt e—s, slægter en på, Fr III, 25; om bevægelse i brydekampen, St III, 46; b. til eðlis, gå efter naturen, Sk I, 33; — ændre, forandre, b, sér við e—ð, ændre (en mine), Skh IV, 21, b—az reiðr við Pr X, 16; b. e—m í ná, göra en til lig, Ko II, 78; — svigte, b—az vónir, forvæntninger svigter, Gr I, 45, hvé b—iz pérr VI, 33; b. trûleiks stéttir Ko I, 50; b. trú (acc.) Sá IV, 31, brá því, brød (sit ord), Fr II, 51; udeblive, b—az e—m Fr V, 63; — ende, göra ende på, b. trega Skh II, 13, b. lifi ÓLB II, 27, jfr. Pr V, 10, rómu brá ÓLB V, 17, b. svefni Vq VI, 7; undrin bráz (sál. bør der læses) Skh IV, 24; — bebrejde, b. e—m e—u Fr V, 61, b. e—m frú (dat.) Hj IV, 12; — upers. om indtryk, dreka brá við, blev stærkt bevæget, ÓLB V, 25; — foretage, b. sér við brögð, Lo I, 5, b. e—u, göra, Lo I, 19; — omtale, oss mun brugðið við Gri II, 59; — afvige, b. af e—u Gri IV, 57; — b—um við því aldri Fr II, 15 er uklart, bet. måske ‘ændre, svigte?’ — part, brugðin með flærð Fi VIII, 10 bet. vel opfyldt af.

breiða, (dd), udbrede, b. brauð, ‘udbrede brødkager’, lave store fladbrød (ved hjælp af en trind stok) Vq V, 5 jfr. 10; — b. arma um háls, lægge sine arme om, Skh II, 48; bragnar breiddir nøðru svelli, mænd omvundne, prydde, med guld, Hj II, 35, b. skeiðr, lade skibene breds sig, Bj VII, 26.

breiðr, adj, bred, omfangsrig, stor, b—tt bjarg Gr VII, 9, b. fetla linni (sværd) St V, 18; b—ð und Gri VI, 9; b. floti, som optager stor plads på soen, Sf V, 11; b—tt var pess á milli Fr V, 24 må bet. ‘der var lang afstand mellem’, ø: der var stor forskel på hvorledes kongen og dronningen behandlede ham (Fridtjov). Jfr. herði-, kynstra-.

breiðox, f, bredøkse, Bj II, 18.

brek, n, (mest i pl), tryglen, idelig beden (om noget; især børns tryglen), b. hafi så er beiðiz (ordspr.) Bó IV, 45.

breki, m, (stor) bølge, brænding, með sund b—a (gen.), ved svømning gennem bølgerne, ÓLB V, 28, hafnar b., havnens, ø: søens, bølge, Sq III, 21; b—a hrønn, vældig bølge, ÓLA II, 28.

brekka, f, skrænt, i kenninger bruges det = jorð, auðar b., kvinde, U III, 22, Sf I, 49, V, 4; menja b., d. s., G VIII, 16; brimla b—ur, søen, ÓLB II, 8.

1. **brenna**, f, brand, ild, Báleygs b., sværd, Ger VI, 31.

2. **brenna**, (brann), brænde, flamme op, b—i á baki þeim beini, gidi deres gæstfrihed må brænde dem på ryggen, svie til dem (fordi den var så ringe), Skí 19, b. að glóðum, omtr. = brænde ud, Skh VII, 18, b. upp að folska, d. s., Skh VII, 19.

3. **brenna**, (nd), brænde, oprænde, b—du (konj.) vita, tændte, Pr III, 40, b—dr af bøli Hj I, 8, brjóst var b—t GrH IV, 11; — b—t gull, b—r seimr ÓLA II, 7, Skh III, 10, Vq I, 39.

brennheitr, adj, brændende hed, b—t ást Fi V, 36; voldsom, b—tt strið (sorg) He I, 3.

brennisteinn, m, svovl, Fi III, 37.

bresta, (brast), briste, svigte, ef þig brestr lag, hvis det rigtrige tag glipper for dig, Skí 104; briste, gå itu, ende, brast ást Fr V, 16, b—r bragr í sundr, ender, Skh II, 65, brast óðr Gr VIII, 4.

brestr, m, brag, knagen, heyrði hardan b—t Skí 152, pl. 168; vópna b—ir Pr IX, 11, b—ir gnesta Ko V, 15; — brist, skår, ende (på noget), æru b. Gr III, 11, blíðu b. Skh I, 48, St II 10, yndis b. Skh VI, 31. Jfr. kæti-,

Bretland, n, Wales, B—s hrngr, havet, ÓLA II, 27.

breyskr, adj, skrøbelig, mangelfuld, svigtende, mitt b—a vit Ger V, 67.

breyta, (tt), indrette noget, fare frem, handle (på en vis måde), b. svá Lo I, 17, Vq III, 6, Hj IX, 27, G I, 47, Dí III, 16, b. sér, om udførelsen af forskellige lege, Ko III, 38. — breytrr bragr, ændret digit (m. h. t. rimernes afvekslende versemål ?), Ger VIII, 63.

breytilliga, adv, på mærkelig ændret vis, verða, fara b., om kappen, Sk III, 49, 51.

breytinn, adj, indrettende el. indrettet på en bestemt måde, afvigende fra det væntede, þótti b—ið mjog, meget mærkeligt, Bj III, 44; om penis under coitus Bó VI, 39.

breytni, f, *adfærd, handlemæde (især m. h. t. afviselse fra det væntede, tilvante), bæta b.* Gr VII, 53; Gri IV, 29; G XI, 10; *afveksling St IV, 35.*

bréf, n, *brev, et stykke (skind) med skrift på, snjalt b. Sá V, 47; á mjúku b—i, på et blodt (behageligt) skrivemateriale (stedet oplyser om en nedskreven ríma), Gri I, 5.*

brigða, adv, også *brigðu (i hds.)*, egl. gen. pl. af brigð, *altid med adjektiver og adv., forstærkende, overmæde, b. væn Lo I, 13, b. sterkr ÓlH 16, b. stór St V, 57, b. smá Gei II, 22, b. margir Gri VI, 7. b. ríkt Dí II, 32 (smhæng uklar), b. skjótt G VIII 37.*

brigði, n, *afbrydelse, b. svefna, sövnloshed, Kr I, 81 (næppe af verb. brigða).*

brigðill, m, *sverd (til bregða), Gri III, 10, St VII, 50.*

brigðir, m, *sverd (til bregða), Ger VIII, 27.*

brigsli, n, pl, *hebrejdelser, sannlig b. Hj X, 39, b. og hróp Sá II, 17.*

brim, n, *brænding, hav, b. Boðnar hafs, vel en bølge af Bodns hav — skaldedrikken, digit, rime, Sá X, 1 (jfr. den træffende udtryksmåde her).*

brimill, m, *sælart, b—la voðr, havet, Bl II, 42, b—la brekkur, d. s., ÓlB II, 8.*

brík, f, (bríkr), *bræt, fjæl, underlag, i kenninger, for skjold (efter jætte), Hrungnis b. St I, 9, Sf III, 8, Aurnis b—r St VII, 38; — for guld, oglis b. St I, 20; — for kvinde, auðar b. Gr I, 9, Skh IV, 42, Fr IV, 5, bauga b. Jó I, 50, hringa b. Hj XI, 51, Má III, 34, menja b. Ger VII, 18, Ko II, 31, seima b. Sf VI, 7, Ko I, 17, báru elda b. G VIII, 35, b. báru djásns Dí IV, 5, refla b. Skh VII, 21, falda b. St I, 14, G X, 8, skarlats b. G VII, 24, þorna b. Má III, 36, tvinna b. Dí I, 36, IV, 2; — for skjold, hvor, b. fungerer som væg og lign., Óðins b—r ÓlB V, 7, Hj VII, 38, Sf I, 38, Viðris b. Gr VII, 35, Svölmis b—r St V, 43, Rognis b. Bl I, 31; Fróða b. Sá XI, 8; Handis b. Dí II, 31; — for skib, ægis b. Gr IV, 7; — for en (jætte)kvinde, hellis b. Hj III, 20 (usædvanligt), — for en heks, galdrar b. Fr III, 2. — I forb. falla b—um (hvis der ikke foreligger en forvanskning) synes b—um at være s. s. hrønnum, bunkevis, Má VI, 47. — I linna b. Vi I, 33 er vist noget galt; linna kan ikke være rigtigt, f. linnbeds f. eks.; — bylgju brijöt b—ar trølls Jó I, 41 synes at*

måtte høre sammen, men kenningen er forvansket; bylgju b. kunde være skib, men da er trølls overflødig; snarest måtte der her antages at forelægge en guldkenning.

brími, m, ild, *sorgar b., brændende sorg, U VI, 1, elsku b. Ger VIII, 4; alene findes b. i samme betydn. Bj I, 53; — i kenninger for guld, sjávar b. Dí IV, 11, lægis b. Bl VIII, 44, kólgu b. Gr VII, 47, ægis b. Gr IV, 62, Vq V, 15, hlé(!) b. Gr IV, 49, fens b. Gr I, 33, Lumbardí linda b. St IV, 2; — for sværd, unda b. U V, 19; — bustar b. Lo III, 10 synes at være kenning f. 'hus', men betydn. i b. er uklar; det samme gælder Suðra b. Kr VI, 58, der åbenbart bet. digit, rime, her synes b. at bet. drik el. lign. (jfr.? bjórsalr jötuns Brimir?).*

brísi, m, ild, *St VII, 61.*

brisingr, m, ild, *St IV, 35.*

brjá, (ð), stråle, lyse, funkle, b—i sem mest (ljósið) Ko II, 49, sem på b—ir ein blómgud eik Ko II, 3.

brjóst, n, *bryst, b—in heit, på en kvinde, Fr V, 9; b. prøngt, beklemt bryst (hjerte), Gri V, 1; sigrinn þeira er sett inn í b. þér, deres sejr beror på dit bryst (din kløgt), Bl VI, 15.*

brjóstheill, adj, 'bryststærk', kraftig, modig (en sådan, som ikke lader alt fyrir brjósti brenna) så var b. Br X, 4.

brjóta, (braut), *bryde, brække, b—az um, tumle sig, anstrænge sig, Gr V, 48; b—az við, sætte sig kraftig imod, Bj II, 21; — b. skikkju upp í fang sér, folde kappen ud i (på) sit skød, Skh VI, 34; b. lyndi sitt, bryde sit sind, ɔ: handle mod hvad man selv vil, G VIII, 60; braut eigi smærum, 'brød mindre', ɔ: det var ikke mindre (ɔ: end de 300 år), Sk I, 31.*

brjótr, m, *bryder, den der slår i stykker, ødelægger, hyppigt i kenninger for mænd, efter våben, b. sverða Lo IV, 16, St I, 29, b. málma Fr IV, 24, Hj VII, 5, b. vópna Bó IX, 57, b. hjørva St VI, 11, U II, 24, b. stáls, stála, Sá III, 35, Hj VI, 18, Má II, 53; b. spjóta La VIII, 25, b. geira Fr IV, 11, Bj IV, 11, b. darra St VI, 41, b. fleina Hj IV, 51, XI, 31, b. nadda St V, 55, Dá IV, 14; b. kesju Lo IV, 17; b. hræva teina Gr I, 4, b. benja seiða Gr II, 49, b. fjørnis flagða Gr VII, 17; b. skjälda Gr II, 20, Br V, 32, Gei IV, 22, Bj V, 29, b. randa Skí 144, Gr IV, 37, b. ríta Gr VII, 34; b. þjaza þilju Bl V, 27, b. hjálma Ólá II,*

32, *Hj X*, 26; b. spanga (?) *Bó IX*, 49, b. ørva *Kr IV*, 36; b. Handis klæða *He IV*, 43; — efter guld b. hringa *Bl VII*, 5; b. bauga *Vq III*, 34, *G IX*, 12, b. auðar *Pr III*, 35, b. seima *Gr V*, 26, *St V*, 27, b. hodda *Sá VI*, 29; b. fófnis skerja *Vq VI*, 25, b. fófnis sanda *La I*, 29, b. fófnis spanga *La VII*, 17, b. orma valla *Gr I*, 16, b. nøðru stóls *Gr VI*, 51, b. frænings fitja *Dá III*, 43, b. frænings foldar *Jó II*, 8; b. jötuna mála, róma *Hj IV*, 36, 45, 47, *Ko II*, 33, b. bjarga grams mális *Jó II*, 22; — b. fens bríma *Gr I*, 33, b. fenja birti *Gr VII*, 23, b. báru blosa *Gr II*, 4, b. báru báls *Ko VIII*, 13, b. hranna snæru *St I*, 42; b. mundar steina *La II*, 53. — Usædvanligt er b. brodda tóns (*kampens*) *Fr V*, 14, b. hildar *Dá IV*, 47; b. báru ess (*skibets*) *Gr III*, 15. — b—ar bellings sveita *Gr II*, 50 er vel at forstå som ‘blodets stangs (= spydelets) brydere’. — b. báru svips *Kr II*, 54 må være ‘skib’, ‘bølgens bevægelses bryder’. — b. bylgju bríkar trolls *Jó I*, 41 er uforståeligt, især trolls. *Abs.* synes b. at stå *Bó VII*, 19. *Jfr.* auð.

broddr, m, *brod*, pig, i den nederste ende af en stav, *Ski II*; *pil*, *Fr IV*, 22, finskr b. *Óla II*, 21, b—inn stælti *Gr VII*, 40; i kenninger, b—a stríðir, *mand*, *Gr VII*, 12; b—a fjúk, *kamp*, *Sf IV*, 38; girndar b., *vellystens brod*, *Jó II*, 3; — ístrs b., *istrets*, *fedtets*, *brod*, *spids*, *Gri V*, 23; — b—um *Sq V*, 13 er vel fejl f. bjortum. — (bauga) b. *Sá IX*, 46 er vel fejl f. (bauga) brjótr.

brokka, (að), hoppe, trave (nu mest om hestenes trav, mindre stærkt fart), om munkene *Dí III*, 27.

brosa, (st), smile, b. á móti qllu, smile til alt, *Skh I*, 18, b. hvítum tónum *Vq V*, 29.

brosligr, adj, som kan smiles ad (mindre stærkt end ‘latterlig’), b—g læti, morsom opførsel, *Bj III*, 46.

broasma, f, kendes ikke i anden betydning, end som navn på brosmen (en torskeart), men denne synes ikke at give nogen mening i Boðnar b—u heims *Gr I*, 1, der må indeholde en kenning for ‘skjaldedrik, digtning’ (jfr. Boðn). Sperbers tolkning *Arkiv XXVI*, 271 er ikke fyldestgørende.

brot, n, brud, brudstykke, (stykkerne af et sønderslætt skib), *Má IX*, 7; sigla til b—s *Sá X*, 66; — fold, (på en kappe) *Sk III*, 69; — b—s i *Jó I*, 18 kan forbindes med foranstående hlífar og kunde bet. ‘kamp’, men teksten er næppe rigtig, jfr. hlýr. *Jfr.* fjor-, skjaldar-.

bróðir, bræðr (f. eks. *Gr VIII*, 56), m, *broder*, fálu b., jætte, *Hj II*, 18. — brodur *Gr VIII*, 23 er galt, måske f. bylgju el. báru, Viðris viðis bylgja vilde være ‘digtning’ og passe godt i sammenhængen. *Jfr.* fóst-, módur-, skóla-, stoltar- og eingabræðr.

bróðurdóttir, f, *broderdatter*, b. Býleists, *Hel*, døden, *Vq II*, 39.

bróðurson, m, *brodersøn*, *Pr III*, 6.

brók, f, (brækr), bukseben, bukser, knept er b. at beini *Vq III*, 32.

brugga, (að; ældre bryggva), *brygge*, b—a vín (om digtet) *Sá III*, 53, b. Veneris dregg *Bó VII*, 2, b. Viðris gíl, *digtningen*, *rimen*, *Gri IV*, 2, b. Berlings vín, d. s., *St I*, 1; — overført, *brygge*, *udpønse noget*, b. brøgd *Bl VI*, 39, *jfr.* *Sá VII*, 55; b. blíðu brest, *bevirke*, *Skh I*, 48.

brum, n, *bladknopper*, *Lo II*, 36; visku b., blot omskrivende f. viska *Kr II*, 56.

bruna, (að), styre, fare, frem, især om skibe, *Pr IV*, 1, *Bl II*, 43.

brunnr, m, *brönd*, *kilde*, b—a eisa, *guld*, *Gr IV*, 25; hnýðings b., hav, *Fr III*, 16; fræða b., *kilde med kundskaber* (*digtningsstof*), *Skh I*, 1; visku b., omskrivende f. viska, *Má I*, 23; kenning for bryst (?), *Dí IV*, 1, ráða b., d. s. (eller blot omskrivende), *Kl III*, 20. *Jfr.* skírnar-

brutt, adv, bort, *ÓIB V*, 29, *Hj IV*, 45, *Bj IV*, 56; í b—u *Bj VI*, 13, *G IX*, 22.

brú, f, *bro*, underlag, (i kvindekenninger) bærerske, — i kenninger, for arm, oglis b. *Gr VIII*, 52; — for guld, orma b. *Hj X*, 13, grettis b. *G I*, 13, linna b. *Sf I*, 23, *Bl II*, 11, svófnis b. *Sf II*, 21, *Svqlnis* b. *Bl I*, 60, fófnis b. *Ko I*, 21, *VII*, 31, *hraunþvens* b. *Bl I*, 16, *II*, 7; — for hav, kembings b. *Óla II*, 24, laxa b. *Pr IV*, 33, fiska b. *St V*, 20, — for skjold (etter myten om Hrungnir), *Hrungnis* b. *GrH IV*, 4, skilfings b. *Bl III*, 40, *fjolnis* b. *Bl VI*, 53 (det er som om her i de 2 sidste expl. forelå en sammenblanding af Odin og jætte), — for kvinde, hringa b. *Gr VI*, 26, *Hj XI*, 9, *U I*, 27, *Sf VI*, 49, bauga b. *Vq V*, 15, auðar b. *Fr II*, 44, *III*, 6, *Hj XI*, 26, *Sf VI*, 32, vella b. *Ski 121*, *St I*, 30, *U I*, 18, seima b. *U I*, 11, *Sf VI*, 5, menja b. *GrH I*, 8, linna lautar b. *Vq V*, 14, linnbóls b. *Hj I*, 43; kyrtla b. *La III*, 16, *Bó VI*, 28, *Fi VI*,

44, gullhlaðs b. *Gei IV*, 24, *La III*, 19, skallats b. *G III*, 3, *Má I*, 24, þorna b. *Skí II*, 38, *G VII*, 25, *Dí I*, 31, falda b. *Bó IX*, 24; spjálda b. *Hj VIII*, 45, refla b. *Skh VI*, 32, *Kl H*, 13; lauka b. *La III*, 33, *Bó IV*, 2. Jfr. silki-, stein-.

brúðarátt, f, falla í b. må vist bet. s. s. falla í móðurætt, falde til jorden, lade sit lív, *Bj V*, 11.

brúðarbekkr, m, brudebænk, sitja á b—kk *Bó I*, 27.

brúðarhús, n, brudehus, gá til b—s *Sá VIII*, 29.

brúðarmál, n. pl, brudeord, kvindetale (*løfter*), brigð eru jafnan b. *Bj IV*, 3.

brúðhlaup, n, bryllup, drekka b. *Vq II*, 29, veita b., holde bryllup, *G VIII*, 61.

brúðr, f, brud, kvinde (i almlh.), b—a hagr *Gr VI*, 12; snóta b., bruden blandt kvinder, *Bó IX*, 62; i känner, for jorden, b. *Óma Lo III*, 40, *Fjqlnis b. La IX*, 44, — for jættekvinde, b. *Svórangs St V*, 26, b. viggja *St V*, 13; — for bølge, ægis b—ir *Fr III*, 2; — for jomfru Maria, himna b. *Dá IV*, 11. Jfr. eigin-.

brúk, n, tang (kastet op på stranden), *Pr IV*, 47.

brún, f, bryn, láta síga þungar brýnn *Lo I*, 21. Jfr. augna-.

brúnalag, n, brynenes form, udseende, ygldr mjøg til b—s *He III*, 34.

Brúni, m, Odins-navn, B—a hyrr, sværd, *St IV*, 17, *Dá III*, 24. — Dværgenavn *Bl VI*, 11.

brúnn, adj, brun, mørk, en b—á nátt *ÓIA I*, 35, *GrH I*, 5; eð b—á eitr *Bl IV*, 11.

brúsi, m, buk (i ældre sprog), björn *Gr VII*, 12; — jættenavn *þry II*, 22; — myrkra b., om en ånd fuld af ondskab, *Dí III*, 33.

bryðja, f, jættekvinde, *Skh V*, 33, *Bó VII*, 57; b—u þoll synes at bet. det samme, *Hj II*, 48; — i kennung, for sind, b—u vindr *Fr V*, 59, for økse, lurka b. *Bj III*, 52.

1. **bryggja**, f, brygge, bro (jfr. brú), fófnis b., guld, *Gr I*, 3, *G III*, 46; b. fófnis skíða (guldets), kvinde, *Bj I*, 25. — af b—u valdi *Dí III*, 4 er uforståeligt.

2. **bryggja**, f, brygning, det bryggede øl (af brugg, jfr. no. bryggju ketill, bryggjuker, Fritzner), Durnis b—u tunna, tønde med dværge-bryg, -øl, : skjaldedrikken, *Sá II*, 37; Bolverks ql af b—um (v. l. á b—u) spent Ko V, 51 må høre hertil, af er i hvert fald rigligere end á,

spent = udgivet, udredet af brygningen (det bryggede), hvis ikke b. her skal betegne beholderen.

1. **brynja**, (að), udstyre med, iføre, brynze (panser), b—að folk *G VI*, 26; b—aðr hestr, blakkr *Fr V*, 56, *St II*, 5.

2. **brynja**, f, brynze, i en kennung for mand b—u hess (s. d.) *Bó IV*, 43.

brynjurokkr, m, brynjekjortel, (s. s. vápnrokkr, mht. wapenroc; se Falk, Waffenk. s. 183), *ÓIH 20*, *Gr VIII*, 49, *Hj V*, 31, *Bl II*, 41, *Kl IV*, 24.

brynjuserkr, m, vistnok s. s. brynjurokkr, brynjekjortel, *Sá III*, 22.

brynna, (nt), føre til brønds, vande, b. hesti (her om penis) *Bó IX*, 24.

brynpvari, m, en slags spydøkse (jfr. beskrivelsen i Egilss. s. 166, Falk, Waffenkunde s. 80), *Gri I*, 33, som egennavn *St V*, 24.

bryst, n, = brjóst (påvirket af da.), i rim findes denne form *Pr IV*, 6, *Kr II*, 25, (klókr í b., her dat.), *Fi IV*, 20; úr b—i *Hj XI*, 24; jfr. VI, 20. Jfr. snildar-

bryti, m, bryde, forvalter, (som forestår maduddelingen), i ordspr. så pykkir b. vestr osv. *Má I*, 62.

brytja, (að), sønderlemme, slå ihjæl, b. e—n *Hj VII*, 36, *Bó IV*, 35, b. niðr berserkí *Bó II*, 29, b. ná Ger *VII*, 45, b. bráð fálu hesti *ÓIH 41*, b. vargi lýði *ÓIB I*, 9, b. e—n fyrir varga *St III*, 8, b. ei smått *Gri IV*, 41.

brytknifr, m, kniv til at skære kød (dyrekrop) i stykker (slagterkniv?), *Kr II*, 28.

bryttrog, n, kødtrug (trug med kødstykker), b. stór *þry III*, 8.

brýna, (nd), hvæsse, skærpe, b. ljá *Skh VII*, 48, b—dr mækir *Sq II*, 14; — sætte, trække, skip på land, b. skeið af flæði *Fr III*, 53, b. skipum upp *Pr IV*, 4.

1. **bræða**, (dd), af bráð n, tjære, bræddr stafn, strengr *Gri I*, 32, *GrH III*, 11.

2. **bræða**, (dd), af bráð f, give føde, b. hrafni átu *Bl III*, 36.

bræði, f, hidsighed, vrede, með b., i vrede, ophidselse, *Gri II*, 24, varaz b. *Pr IX*, 16. Jfr. kynstra-

bræðir, m, fødegiver, b. vargs, mand, *Gr VIII*, 69.

bræðralag, n, broderforbindelse, fostbrødreskab, binda b. *St I*, 29, *IV*, 30, *Hj I*, 59, *GrH II*, 7, *Ko I*, 37.

bræðratrú, f, == bræðralag, *fostbroderskab*, binda b. Sf IV, 32.

brögðottr, adj, listig, *rænkefuld*, La VI, 13; — kunstfærdig (*laret*), b—tt dýr He II, 37.

brögðuligr, adj, listig, mærkeltig, b—g breytni Ger IV, 6, b—t var, mærkeltigt, Fi V, 47.

buðlungr, m, konge, oftere f, eks. Gr VIII, 62.

buga, (að), egl. at frembringe bugr, böjning, vigen til side, trans. b. okkr báða, overvinde, Bj III, 24; intr. b. að stríða, svigte til at, Skh V, 42; b—aði alt, alle svigte, flygtede, Gri IV, 49.

bugnir, m, skjold (egl. ‘den hvælvede’), Gri IV, 30, La IX, 20, Sá X, 34, Fi I, 18.

bugr, m, böjning, bugtning, aka e—m á bug, tvinge en til at vige til siden (og derved bevæge sig i en halvkres), overvinde, Dí II, 39.

bukkr, m, buk, om Tors bukke, Lo I, 20.

bukl, n, skjoldbukkel, synes brugt om skjoldet selv Fi VIII, 26.

bumba, f, tromme. b. barin og þeytt Sk I, 42.

bundin, n, neg, bundt, knippe, synes at foreligge Vq V, 1 i hróðrar b. (jfr. hele sammenhængen).

bupp, n, skrig, hyl, reka upp b. Bj IV, 13 og Skí 163 v. l.

burðr, m, foster (i moderlivet), Vq II, 44, Jfr. af-, at-, fram-, líkams- (pl).

burðstong (bur-), f, lanse, Ger V, 45, Sá XI, 23 (jfr. ríða á burt, mht. buhurt osv.).

burðugr, adj, af höj byrd (velbyrdig), b. herra St I, 72, Kl III, 46, b. mann La VII, 21, b. jall Bj I, 20, b—t fljóð Skh I, 25, (pl) La II, 16, b—t víf Bó I, 7, b—ar frúr Fi III, 17, jfr. Gri IV, 31; — udmærket, b—t bú Gr IV, 56, b—t merki Ger VIII, 49, b—t vín Ger I, 25.

burgeis, m, (fra eng. burgess), egl. borg-mand, borgar, stormand, mægtig mand, b. ríkr Bó II, 48, Bj III, 20 (her tilføjes: bænda jafni), bóndi ríkr b. líkr Skh IV, 35; bóndi er b. mátti heita Gri I, 13; om Hrómund Gri III, 64, han bruger ordet om sig selv V, 20; Sk I, 55.

burr, m, (ar), sön, Herjans b., o: Tor, Pry I, 6. 8, Fjolnis b., d. s., Pry II, 1, Nálar b., Loke, Pry III, 12.

Burri, m, Odins fader, (rimer på þurra), frændr B—a, B.s efterkommere, om Sigmund og Sinfjötle, Vq VI, 6.

1. **burt**, adv, bort, Gr III, 7, ÓIB I, 13; á b. Gri III, 20, Gr VI, 49; b—u Gri VI, 17.
2. **burt**, n (?), i forb. ríða á b. om ride til kamp, St I, 39.

burtferð, f, bortrejse, G II, 35, Fi V, 4.

burtreið, f, ride til kamp (turnering), Má I, 13, Dá I, 19, vist også Sá VI, 29.

bust, f, tagryg, (på selve gavlen), Sf I, 17, b—a hjørtr, hus, ÓIA II, 10, b—a salr, d. s. (men ingen god kening), Hj X, 16, b—ar brími, d. s. (jfr. brími, vistnok ved tanken på bjórsalr er Brimir heitir Vspá 37), Lo III, 10.

bú, n, bo (gård med alt tilbehør), setja b. Gr I, 6, prættán b. (i en navnebinding) Gri VI, 58; — kvæg, Gr VI, 50. Jfr. heiðrs-, rausnar-, stór.

búa, (bjó), bo, have sin plads, býr þar næst Skí 75, — b. um, varre i besiddelse af, nære, lengi býr um barna kyn G V, 50, b. um flærðir, þonse på, La IX, 37, b. um listir Kl V, 42; — indrette, ordne, anbringe, b. um skó á hælli Skí 39, b. til ferju, istandsætte, Skh V, 42, b. ferð helman Lo I, 10, b. ad e—m, behandle, Skí 127; — súrt bjó undir, lð bagved, stak derunder, Pr X, 9; part. búinn, rede til, b. að (gera) ÓIH 8, Skí 158, Gri II, 26, b. til e—s Skí 15. 28, b. til hafs Skh II, 9, b. á e—ð Dá II, 1; b. til fóta og handa, fuldkommen rede til, Gr VIII, 56; udstyret, b. með hjarta prýdi U V, 13; búin róma, kamp i annarch, Kl V, 5; e—m er búið að, en er lige ved at, Gr I, 23; — iført, búin í skart Fr II, 28, — udstyret med pragt af en eller anden art, búið hlýr ÓIA I, 11, búin rit Fi I, 3, búin hlif Gri IV, 36, búnar gerðar St II, 5, búið geðs lægi (bryst), går snarere på det åndelige end klædedragten, ÓIA II, 12.

búð, f, bod, Skh VI, 39, halda e—m b., give plads, bóligr, i en bod, Pr X, 11; — i kenninger, bylgju b—ir, havet, Fr III, 2, brimla b—ir, d. s., Dá I, 37, humra b., d. s., Dá II, 43. Jfr. her.

búðarlið, n, manskab i (samme) bod, Pr VIII, 34.

búðarmaðr, m, mand i (fra) en bod, pl Pr IX, 25.

búðarnautr, m, bodfælle, Pr VIII, 33.

búðarstaðr, *m*, *bod-sted*, *et sted*, *hvor bod er eller har været*, *St II*, 60.

búði, *m*, *ild*, (*af búð*, *jfr. seti af set*), *b.* Herjans hallar, *sværd*, (*Herjans høll = Valhal, her særlig taget, ø: skjolde*), *Dá IV*, 50.

búfinnar, *m. pl.*, *bo-Lapper*, *bosatte Lapper (Finner)*, *i Finmarken*, *b.* *argir*, *som trolddomskyndige*, *ÓlH 30*.

búi, *m*, *egl. beboer, bonde, findes i pl.* *Bó V*, 27 *i Buslas forbandelse i forb. med bergrisar, hvoraf det er klart, at med ordet menes onde, overnaturlige væsner (huldrefolk el. lign.)*; *ordet er iøvrigt taget fra selve Buslubæn (jfr. Lex. poet.). Jfr. haug-*.

búkall, *m*, *bonde (snarest i noget ringeagtende betydn.)*, *Sq II*, 15.

búkr, *m*, *bug, krop*, *b.* *var mjúkr, underlivet*, *Fr V*, 9. *Jfr. manna-*.

búmaðr, *m*, *bonde, pl.* *Kr VII*, 58.

búningr, *m*, *dragt, udstyr, leikara b.* *Sá VII*, 26; *især om kvindedragt*, *bry II*, 9, *G VIII*, 29.

bánki, *m*, *den fastsurrede ladning (i et skib)*, *Skh IV*, 19, *G XII*, 50. 72.

búr, *jfr. klæða-, úti-*.

bústaðr, *m*, *bolig*, *Má IV*, 39.

bútr, *m*, *stykke af et træ*, *Kl IV*, 15; *fræða b.* *Bó X*, 6 *bet. vel en enkelt rime, hvis ikke fræða b. er blot = fræði, digtning.*

búverk, *n. pl.*, *husgæring, arbejde, især kvindens, på gården, vinna b.* *mæður sinnar (iron.) St I*, 44.

búza, *f*, *et slags skib, hovedsagelig handelsfartøj, (se herom Falk, Seewesen 110—11)*, *Gr III*, 55, *Skh II*, 9, *Kr III*, 42.

búzusveinn, *m*, *mand på en búza (skib), en af et (sådant) skibsmandskab*, *Gr III*, 42.

bygd, *f*, *bygd, bolig, hjartans b., bryst (eller blot omskrivende f. 'hjerte')*, *La VII*, 1. *Sá IX*, 42; *fiska b.*, *havet, men i en 'navnebinding'*, *Bó VII*, 78, *IX*, 65.

byggja, *(gð)*, *bygge, bo, intr. bo, hér á landi b—ði Skh I*, 6; *trans. b. stafn, være stavnbo*, *Gri I*, 11, *b.* *eina hvílu St II*, 37; *b—az upp, blive opbygget*, *Gr V*, 1; *lave, forfærdige, (endogså) b. skikkju Sk III*, 20.

bykkja, *f*, *(som oftest skr. således, med y; jfr. no. bykkje), egl. tæve(hund), men findes hovedsagelig kun som skældsord, om mænd*, *Pr IV*, 64, *G IV*, 53, *XII*,

·65, *La II*, 101, *Fr III*, 56, *IV*, 38, *b—jan blauð Kr II*, 12, *og i udtrykket b—ju stakkr (dette blot omskrivende) St III*, 3; *om Loke, Lo I*, 9, *om troldkvinder, Fr III*, 38, *ja om Udgårdslokes 'kat' Lo III*, 38.

bylgja, *f*, *bølge, i kenninger, for blod, unda b.* *Vø IV*, 23; — *for guld (meget sjælden)*, *nøðru b.* *Bó IV*, 23; — *f. øl, drik, hvítungs b.* *St II*, 34, *Óla II*, 12, *Ko IV*, 38, *qnnur b. af Hárs horna sjá, om en rime, Sf II*, 37.

byrðingr, *m*, *skib, især til handel og transport*, (*jfr. Falk, Seewesen 111—12*), *Gr VI*, 20.

byrðingsmaðr, *m*, *mand på en byrðingr (s. d.)*, *pl. Bj III*, 19.

byrðr, *f*, *byrde, glæpa b.* *Pr V*, 40, *VII*, 17; *b. axlar, hoved (synes at være nom., subj. til beit)* *Vø V*, 34; *reidi þungri b—i Vø I*, 58 *er næppe rigtigt, b—i nom. (?) en byrde af tung vrede (?)*; — *hoved, b. barns Óla III*, 12. *Jfr. óska-, töttra-*

byrgl, *n*, *indelukke, hegns, tanna b.*, *munden*, *Gr VI*, 58, *þrastu b.*, *d. s.*, *Fr IV*, 67.

byrgling, *f*, *Indelukke, b—i var eigi trú, var ikke holdt (nok)*, *Gr VI*, 50.

byrgle, *t b.*, *ranta (smil. hjóðr)*, *Dl III*, 26; *der må her foretages en forvanskning f. byrglu insta?*

hyrgja, *(gð)*, *lukke inde, lukke for, b. inni e—n Sá IV*, 88, *b.* *hjørð, drære kraget i hus*, *Gr I*, 44; — *ofte om en rhmes afslutning, b.* *Viðris varra tjorn í visku høllu Bl II*, 89, *b.* *Bodnar laug bragða steins í høllu Bl VII*, 50, *b.* *Byrlindi heinagjald niðr í sagnar tjald St III*, 50.

hyrja, *(ad)*, *begynde, b. ferð* *ÓlH 12*, *b. upp ferð Pr VI*, 27; *berette, udbrede, b. ilt um e—n Kr IV*, 58; — *sómme sig, því b—ar oss, ti det sümmer sig for os (mig)*, *II VIII*, 1 *(anderledes synes ordene ikke at kunne opfattes, hvis de er uforvanskede).*

hyrla, *(ad)*, *blande, ved blanding at tilberede drikken, skærna, byllag fylli Bjorgólf's, jeg tilbereder (el. skærket) skjaldedrikken*, *Fr V*, 3, *byrlig Sónar sund* *ÓlB V*, 2; *b. ad vín Hj IV*, 49.

hyrlari, *m*, *skærker, mundskænk*, *synes at bet. 'horn'* *Hgefrem*, *bry III*, 16.

Byrlindi, *m*, *Odin, (uden twivl forvansket af Biflindi, jfr. v. l. byflendu)*, *B—a beinagjold, Odins gæsteydelse*,

ɔ: dēn ydelse, som Odin modtog som gæst, skjaledrikken, St III, 50.

byrr, *m, (s og jar), medbör, vind, i kenninger for sind, fálu b.* Dí II, 17, Leiknar b. Sá VIII, 1, Beslu b. St V, 3, — *for kamp, Viðris byrr Sk I, 2. Jfr. óska-, virta-.*

bysja, (busta), *strømme med kraft, hjartablóð byss um þjóð ÖlB IV, 15.*

byskupsmát, *n, skakmat ved hjælp af 'biskoppen', ɔ: løberen,* Má II, 48.

byssa, *f, bøsse, b—an skall á borðum (skibsiderne),* G XII, 19.

1. **bysta**, (st), *f. beysta, slå, ýmsa hefr þú byst og bart Skí 190.*

2. **bysta**, (st), *f. byrsta (af burst), egl. forsyne med børster, göre vred, mest i med., b—az, blive vred, blive voldsom, Ko VI, 47, styrr var bystr ÖlB V, 3.*

bystr, *adj, (kan også opfattes som part. til foreg.), egl. forsynet med bu(r)st, sál. i høll var b—t með frænings voll (guld), Ko VI, 18, ellers kun i betydn. grum, voldsom, H. bystr ÖlH 8, b. og reiðr ÖlH 45, b. og ðør Pr X, 15, reiði (dat.) b. Hj IV, 7, b—t él spjóta U II, 31.*

bytta, *f, øsekar, dýfa b—um Gr III, 51.*

Býleistr, *m, Lokes brøder, Býleiz (sál.) bróðurdóttir, Hel, Vø H, 39.*

býr, *m, bygd, by, gård, breiðr b. Gri VI, 17, b—inn allr brann St IV, 36, í bý ÓLA I, 18, Gri I, 44, III, 43, um borg og bý Dí II, 6; — i kenninger, for bryst, hyggju b. Gr VIII, 43, visku b. GrH I, 4, hjarta b. Skh III, 1, G V, 24, og vist også La VI, 30 (hds. hiartad y), grimdar b. Bl VII, 30, svefna b. Má VIII, 1, hljóða b. Dí I, 7 (dette må dog vist være det rigtige); — for hoved, heila b. St VII, 49.*

býsn, *n. pl, vidunder, noget der (ved sin usædvanlighed) overrasker, með b—um svó, med sådan voldsomhed, Bry III, 9; gen. (pl) bruges hyppig forstærkende, med subst., b—a kall (råb) Bl IV, 7, b—a spjall (stale) Kr I, 5, b—a skømm Bó II, 29, b—a svími Bó VII, 31, b—a vegir, lange og farlige veje, Bó VI, 70, b—a brogð Kl II, 28; — med adj, b—a reiðr Gr I, 36, b—a digr Bry III, 3, b—a hár Lo I, 30, b—a sterkr Bó II, 49, b—a mōðr Bó III, 27, b—a stirðr Bó V,*

• 10, b—a kaldr Bó VIII, 22; — med adv, b—a hátt Hj VI, 25. Forf. til Bó synes at have haft forkærlighed for dette ord.

býta, (tt), *uddele, give, (fra mnt. bûteñ), med dat. b. auði Gr VII, 38 og da vist b. orma stræti Gr VII, 33, b. Sauðungs máli St I, 10, b. høfði við (b. her næppe 'bytte') Má VI, 30, b. ɔngu (í móti) Kl I, 19, Bl V, 41, b. trygðum Bj VII, 35, b. stórum (dette dog adv) Má I, 56; — med acc. b. þing Skh II, 35, b. byr St V, 13, b. bugni einn Gri IV, 30, b. ófnis palla Gri III, 64 (jfr. Bj I, 14), — udstyre, høfuð býtt með blóma Sq III, 19.*

býtir, *m, uddele, giver, i kenninger for mand, b. gulls Skh IV, 6, Má IX, 51, b. mála Má IX, 42, b. snáka jurdar Skh I, 7, b. (pl) ófnis láðar Skh I, 16, b. dýnu líma St VI, 29, b. (konj.) Draupnis sveita Vø H, 41; b. stáls Gr VI, 31, b. skjalda St II, 28; b. qldu hrips (sdl. snarest) Kr II, 54; b. skrúða Bj V, 13.*

bægja, (gd), *stå (fjendtlig) imod, hindre, undertrykke, hræsla b. ir e—m Gr VII, 9; jfr. La III, 88; b. e—m frø brudar rækt Skh IV, 38; b—az við e—n, yppre strid med en, Fr II, 40.*

bæll, *n, leje, opholdssted, om en grafhøj, b. Þráins Nl X, 28.*

bænarstaðr, *m, — bæn, bón, anmodning, b. er fullu tylde, ønsket er tilfulde opfylldt, Kl V, 52.*

1. **bær**, *adj, egl. som kan (bør) bæres, b—t í gjold, egnet til, antageligt som betalingsmiddel, Pr VIII, 16; var så b—t, det blev berettet, fortalt, Pr V, 23.*

2. **bær**, *m, by, gård (jfr. býr), b. glømmungs, havet, Fr II, 36. Jfr. húsa-, kot-, út.*

bæsingr, *m, sværd, Ger VI, 16, b—s liski (her er b. midske egennavn; sál. hed Olaf Geirstadaalvs sværd) Gri VI, 47.*

bæta, (tt), *forbedre, göre noget bedre og höjere, og i andre dermed beslægtede betydninger, b. í soignum, göre noget bedre i omtnale, Gr VII, 20, b. fyrir e—m, forbedre, hjälpe en, Gr VII, 29, Hj I, 77, b. orð, forbedre (udbedt) rygte, Pr V, 53, b. drengi, hæve dem (moralsk), Sq I, 23, jfr. G I, 26; b. harma, læge, helbrede, Gri II, 4, b. í svorun, göre en sag bedre ved svarene, Má IX, 33; b. hljóðum (far Suðra), forbedre digtet (rimen) med kraftig fremsigelse, ÖlB IV, 34; forbedre, reparere,*

(især ved genoptagelsen, ved en ny rime), b. brotna Berlings skeið GrH II, 1, b. annað (Viðris víñ) Ger II, 1; derimod synes b. at bet. give i b. e—m Fjølnis fund U VI, 54.

boggr, m, vanskelighed, hindring, b. er mér, La I, 2, Dí I, 2 (verset er ens bægge steder, altså beror det ene sted på lán).

ból, n, ulykke, skade, bólvi vendr, enten 'den som har ulykke med sig' eller 'den som gærne tilføjer (andre) skade', Gr VIII, 44; hvað er að b—vi, hvilken ulykke hviler på (en), Hj XI, 12; elskovsulykke, Hj I, 7. 11, ógnin b—s i navneskjul Bó IX, 3.

bólrv, jfr. gull-, hreiðr.

bólva, (að), bande, forbande, b—vað var honum Sk III, 55; bande, abs. Sá VII, 67; ellers oftest i part., forbandet (som skældsord), b—að fóli He IV, 9, b—uð bykkjan G XII, 65, b—uð bjarga Gná Hj II, 50, b—uð galdrar Freyja Fr II, 56, b—aðir sé þér Gei III, 24, b—uð hræ Gr VI, 17, b—að hold Hj VII, 32, b—aðar tenn Bó III, 19, b—uð slys St III, 22, b—að boð Ger III, 6.

bólvan, f, banden, forbandelse, sú b. sendi, som udstodte banden, Bó VII, 57.

Bólverkr, m, Odins-navn, i kenninger, for Tor, B.—s sonr Lo I, 25; — for digterdrikken, digitet, B.—s bjór Hj I, 35, B.—s varra flæðr Fr I, 10; — for skjold, B.—s tjald GrH III, 17, B.—s völrv, men her må B. være brugt som jættenavn, Bl III, 23; B.—s mein ÓlB II, 33 står i en forvansket smhæng; er B. her dværgenavn og B.—s mein digterdrikken (som bragte dværgene døden, modsat hvad det ellers plejer at være). — Dá III, 43 er ordet uforståeligt.

bólvis, adj, ondskabsfuld, tilnavn til Blindr Gri VI, 51.

børkr, m, báru árbørkr (se bára), is, Fr V, 28. Jfr. ár-.

borr, m, et slags træ, kun i kenninger for mand, vópna b. Skh VI, 7, Bó X, 12, stála b. Gri III, 22, St IV, 45, málma b. Ger I, 24, hjørva b. Sá V, 44, darra b. Lo III, 36, fleina b. Sá X, 8, qrva b. ÓlB V, 12. 24, álma b. Gri III, 37, hjálma b. G V, 13; seima b. La IX, 46; þorna b. Sá V, 5.

D.

dagliga, adv, daglig, Lo III, 29.

dagligr, adj, daglig, hørende til hver dag, d—t skraut (og veraldar blómi) Dá III, 34, synes at måtte bet. 'dagens pryd', pryd (hæder), der gælder hver dag, men udtrykket er mærkeligt i denne forbindelse (beror d. på forvanskning?).

dagr, m, dag, hitta blíðan, betra, dag, få behagelig, bedre, dag, tid, Fr III, 5, IV, 24; — hrannar d., bølgens dag (lys), guld, Vq III, 37, Fr II, 48. Jfr. enda-, stefnu-, sunnu-, sæ-, æru-.

dagverðr, m, davre, færa konum d—ð Fr III, 24.

dagþinga, (að), dagtinge, holde ting, forsamling (til ráðslagning), Sá VII, 4.

1. **dalr**, m, dal, nöðru d., guld, Lo I, 29, bylgju d., havet, Kr V, 32; dauðans d. s. s. dauði, døden, Kr IV, 38.

2. **dalr**, m, bue, Sq IV, 49, V, 11.

damla, (að), ro sagte, således at man lige bevæger åren, d. i drøm Kr VI, 45.

danga, (að), std, give slag, Skf 137.

dans, m, dans, Sk I, 48, slá d., danse, Dí III, 13; kæppa d., om kampen, Skf 171; d. og kvæði Sq I, 5, ríma røyst við d., kvaðet til dansen, Sq I, 7; herefter gáðr d. over til at bet. 'ríme' ligefrem, semja d. ÓlA II, 1, tónu d. Gri IV, 1, þéra d. Gri I, 8, slá d—a friða Gri V, 2, koma verðr í klókan d. Kl I, 2.

dansa, (að), danse, d. i hring Má VI, 20.

danskr, adj, dansk, dønsk tunga ÓlA III, 24.

dapr, adj, sorgelig, trykkende, dopr nauð, om døden, ÓlI 56; mat, augna d., med svagt syn, Pr VI, 7.

dapraz, (að), blive sorgelig, d. fundir vórir, vore møder (?: samvær?) bliver triste (efter Einars død), Pr IV, 37.

daprígr, adj, sorgelig, trist, d—t feigðar fleipr, trist, døden medførende snak, Bl V, 31.

darr, n, spyd (jfr. dørr m), dørr sungu ÓlH 56, og du vel d—a él, kamp, ÓlH 41; iøvrigt er det undertiden vanskeligt at se, af hvilket kön ordet er.

dasaz, (að), blive udmattet, drött var dosuð Skh IV, 34, d—aðr af mæði Pr V, 39.

dauð, f(?) død, verri en d. Sá VI, 3.

dauðadægr, *n*, dødsdag, engi kemz fyrir sitt d. Bl VII, 41.

dauðalausn, *f*, befrielse fra døden, d. dverga, skjaldedrikken, digtet, Lo I, 31, La V, 32.

dauðamein, *n*, dødsmén, mén (skade), der medfører døden, vinna d. Hj VII, 6, vera d. G XII, 61, fá d. Bj IV, 53.

dauðaslóð, *f*, dødsvej, gefa þegni d—ir, slå en ihjæl, Gri II, 10.

dauðasótt, *f*, dødsygdom, sygdom der medfører døden, fófnis d., vinter, Vq V, 17.

dauðapraut, *f*, dødens (hård) prøve, omskrivende for 'død', vinna e—m d. Hj IX, 73.

dauði, *m*, død, dýrr d., martyrdød, ÓlH 53, d—ans nauð, dødsens nød (bitter sorg), ÓlB V, 24, d—ans vóð, omskr. f. døden, kominn í d. v. (v. l. er ráð) Sf VI, 30. Jfr. sútar-.

dauðr, *m*, død, valda qölings d—ð Sq IV, 4 (næppe til dauð f), sáran d—ð GrH II, 25, makligan d—ð Bó VI, 54; skaði um d—ð e—s GrH II, 31; herhen måske ogsá lemja til d—s Gri I, 55 (eller af adj. dauðr). Jfr. nauða-, sæ-.

dauðvóna, *adj*, døden nær, liggja d. Sq IV, 32.

daufr, *adj*, døv, ÓlH 57.

daunn, *m*, lugt, stank, d. var illr í haugi Gr IV, 32, með illum d—i Skh V, 27, hræva d., i en gravhøj, Gri III, 35.

dá, (ð), beundre, kun i med., dáz að e—u Vq III, 15, Gri II, 2; på tekri angríð að mér dáz Bó II, 1 er vel sagt ironisk, 'beundre : elske mig og hage sig fast i mig'?

dáð, *f*, kraftig (god) handling, bedrift, kallmanns d., mod og manndom, Dt IV, 4; iøvrigt synes betydn. at blive ikke blot kraftig, men også hæderlig handling, heiðri, lífi, sviptr og d—um ÓlH 9, 48, vinna d—ir ÓlB I, 34, d—in kring Gr III, 26, firðr d. Gr V, 34; er fyrr vann sigr til d—a, så at han fik berömmelse(?) Lo II, 21.

Dáinn, *m*, dværgenavn, D—s fley, skjaldedrikken, digt, Gr IV, 8.

dáliga, *adv*, dårlig, slet, elendig, halda grið d. Vq I, 58, dragna d. (ynkelig) frá Má VII, 8, d. styggr (her nærmest forstærkende) Bl VI, 25.

dáligr, *adj*, ynkelig, slet, d. dauði ÓlH 6, d—g undr La IV, 8, d—g sorg La V, 11, d—g svør, nedslænde svar, Skh I, 46; d—g dregla Ná, som opfører sig ynkelig eller som er i dårlig sindstilstand, St V, 16; d—g (hds. dag-) móðir varga, slem, ond, U II, 17, d. snót drákóns, d. s., Kl V, 36, d—g pqr, slemme streger, Kr I, 25.

dámr, *m*, udseende, (jjfr. no. daam, „udseende, farve, især hudfarve“), sýnn er á þeim súta d. G XII, 1.

dándikona, *f*, hæderskvinde, 'dannekvinde', pl. Kr V, 5.

dándis, egl. part. med. til dá, dáandiz, som må el. kan·beundres, 'dannis', vera d., være god, hæderlig ('respektable'), Sk II, 16.

dánumaðr, *m*, brav, retskaffen, mand, Skí 9 (vistnok afslebet, ved påvirkning fra dansk, af dándi-).

1. **dár**, *adj*; kær, behagelig (vel egl. 'beundringsværdig'), kun i n, vera dátt við, finde behag i, La VI, 12, vera dátt um mansong, have behag i (være villig til), Ko VII, 1; þjóð (dat.) var dátt, man var glad, oprømt, Sá IV, 49.

2. **dár**, *adj*, ilde berørt, verða dátt við, St IV, 14, afkraftet, verðu dátt við sár Kr III, 28.

3. **dár**, *n*, narreri, spot, með d. og prett Bl VII, 13. Jfr. málturn.

dára, (ð), narre, d. þussa bry II, 9; göре nar ad, Sk III, 14, Mð VIII, 2.

dáraskapr, *m*, spot, narrestreger, lust til at göре nar, Gei III, 32.

dáraspli, *n*, 'dårespil', dårskab, drafl og d. Gei III, 52.

dárl, *m*, dáre, nar, (fra mnt. døre), brugt i nedsættende betydn. G XII, 61, La II, 65 (om Milon).

dárliga, *adv*, med spot og narreri (således at en bli—ver til spot), svíkja d. Bl VII, 13.

dárun, *f*, spot, forhånelse, Vi II, 33.

deig, *n*, dej, bita (sverð) ekki heldr en d. Bl VI, 27.

deigr, *adj*, fej, ræd, d. fantr Gri V, 14, láta síga á d—an, vise sig fra den feje side, Gr VII, 52; — blød, Bó VI, 34.

deila, *f*, strid, trætte, eiga d—ur Pr VI, 9, ilt fær mart af d—u (ordspr.) Pr X, 24; Dellings deila (ordstrid, ord), guld, Jó I, 52.

deild, *f*, strid, kveiktiz d. Pr VIII, 41.

Dellingr (Derl-), *m*, ifg. mytologien Nats 3. mand og

fader til Dagr, men rimedigterne synes ikke at have haft rigtige forestillinger om D.; navnet findes i følgende kninger: D—s drós (ɔ: hustru), natten, St III, 13 (rigtigt), D—s jöð, d. s., Ko I, 1, III, 16 (mindre rigt.); — andre steder synes D. brugt som Odinsnavn, D—s frú, jorden, G VI, 57, D—s vóð, brynde, Bl IV, 11, Sá IV, 26; — som jættenavn synes D. at være brugt i D—s deila, guld, Jö I, 52. — Endelig findes D—s (skr. dærlings) i d—s færi eg lindi (hvor der på grund af rimet må skrives lyndi), Dá IV, 1, her synes der at foreligge en kenning for digterdrikken, d—s altså dværgens el. jættens(?) men lyndi synes uforklarligt; der foreligger her vist en forvanskning.

detta, (datt), falde, låta ræður d., slutte, G III, 9, skal (ríman) d. niðr, d. s., Lo I, 31; óskop d. yfir, ulykken indtræder, Skh I, 55; feigð d—r á e—n, døden påkommer en, Skh II, 17.

dettr, m, fald, lauf gjorði lítinn dett, faldt så det mærkedes kun lidt, Lo II, 37.

deyða, (dd), døde, dræbe, Gr VI, 49, Gri II, 22, Fr III, 18, hefr deydda (acc. pl.) G XII, 77.

deyðr, m, død (formen er dansk påvirket), þola þungan d—ð U I, 35, hreppa d—ð U IV, 41.

digna, (að), blive blød, blive modlös, hjarta d—ar Sá II, 27, d. við Fi VII, 19.

digr, adj, tyk, omfangsrig, d. sjóðr, spækket pung, Skh VI, 37, bíta d—ra svíra, tykke, ɔ: overmodige, Óla II, 18; holdrinn d—i, den tykke, vistnok = overmodige, Hj V, 33, d—ra Ólb IV, 30 (enten om spydet (vigrin d—ra) eller skjoldet (d—ra skjoldu), dette vist mindre naturligt); d. rómr, tyk (kraftig) stemme, Sq IV, 46; eð d—ra orð, svære, krænkende, ord, Skh III, 8.

digras, (að), blive tyk, ɔ: frugtsommelig, Skh VII, 31, Má III, 10.

digrigr, adj, = digr, tyk, stor, krænkende, fréttar d—g orð Hj I, 80.

digull, m, = no. deigel „en klump færdigæltet deig“ (Ross) og del „en liden klump eller portion af noget ællet, smør eller deig“ (sst.), mjolino kom eg í digla Vø V, 26; det er klart, at ordet må her have samme betydning. sem deigel (deil) hos Ross; (el. vel egl. ikke blot ‘dingle’, men også det der er formet i en sådan, af langstrakt art). — Snot, hængende ned fra næsen, Hj III, 19.

dikt, n, digit, mansongs d. er markilt Ger VII, 3 (her er mansongs d. = mansongr).

dikta, (að), (fra laty. dichten ‘skrive, opfinde, udfinde, digte’), forme, digte, d. 6ð U I, 4, fæ eg það d—ð valla Jö III, 11, d. mansongs mål, spil Sq I, 4, Skh VI, 1, d. mærðar vín Skh III, 5, d. dvalins fengi U VI, 2.

diktan, f, digtning, digit, d. sjá Sá I, 3.

diktr, m, digit, vise, vanda d—t kvinnum Gei I, 2, fá drjúgan d—t Dá I, 7, mansongs d. = mansongr Kr VIII, 3, songva d., vise el. rime, Sq I, 6, með d—t og song Sá VII, 43.

dimma, (md), göre mörk, upers. d—ir rimmu randa, kampen mörknas (på grund af skudvåbnene), GrH IV, 16.

dimmr, adj, mörk, d. haugr U IV, 17, rannið d—a, fængsel (jfr. myrkastofa) La VII, 33, í d—a rann La IX, 84.

dirföargjarn, adj, djærv, dristig, G VI, 6.

diskr, m, disk, tallerken, d. af silfri kveiktr Má I, 51; Jö I, 49.

dis, f, overnaturligt (kvindeligt) væsen, d—ir rammar Kl V, 27 (ikke klart hvad der egl. menes); i kninger for kvænde, d. Fófnis bedja Jö II, 20, d. Draupnis Jö III, 39.

djarfligr, adj, djarfr, djærv, dristig, d—t er Skh VI, 1.

djarfmeitr, adj, dristig, i tale, fræk, d. við dánunmenn Skt 9.

djarfr, adj, djærv, dristig, dauðinn bauð d—an fund, mnde der vidnede om mod, Ólb IV, 29.

djásn, n, skrud, pryd, især hovedpryd, sål. Dí III, 10, Fi VIII, 32; báru d., bølgens lysende pryd, guld (usædvanlig kenning), Dí IV, 5.

djúp, n, dybde, vita d. á høfnum Bl II, 39.

djúpr, adj, dyb, d. hjálmr Gri I, 59.

djúpsettr, adj, dybtgående, dybsindig, d—tt ráð Vø II, 46.

djúpsær, adj, dybsindig, velbegavet, om en kvinde, Ko II, 59.

djøfull, m, djævel, pl. om afguder Ger III, 5.

dofna, (að), sløves, blive mat, krafteslös, stríð d—ar, kampen tager af, Fi IV, 15, heipt tekr að d. Fr V, 37; især i forb. med ‘digit, rime’, dregg d—ar Sf VI, 1, minni mun d. (jfr. smhængen) Fr V, 2, Durnis vín d—ar Sá III, 53, Óðins fengr d—ar Sq II, 39.

dofri, m, jættenavn, jætte (*i almlh.*) *Pry I*, 24, *Bó III*, 11, d—a mål, guld, *St I*, 7, *La IX*, 1.

dorma, (að), sove, *La II*, 13, *IX*, 86, *Ko VI*, 19, *Bó IX*, 45 (*her v. l. d—az*).

dormr, m, sövn, í þessum dorm, bruges her uegl., om den del af hvilen om natten lige før den egenlige sövn, hvis ordet ikke bet. 'sovekammer', *Gei II*, 44.

dornir, m, jættenavn, (*i þulur durnir, dú-*), *Hj IV*, 34.

dotta, (að), blunde, sove, *Gri II*, 58.

dólgr, m, fjende, fjendtligt, skadeligt, væsen, digr d., om berserken *Hróngvið* *Gri I*, 31, om en rise *St III*, 27, om blåmænd *G XII*, 45, *Ko III*, 48; om en slet mand *Kr I*, 25; d. úr helli *Kl V*, 12; om en höjbo, *Gr IV*, 32, *Gri II*, 51; menu d. (rettelse fra menja), *Tor*, *Lo I*, 19, aura d—ar, rigdommens fjender, mænd, (aura rett. fra allra) *Fr I*, 31, mellu d. *Ko VI*, 4 synes at måtte være kenning for Tor (hørende sammen med móður, s. d.).

dómr, m, dom, afgørelse, halda dóm, overholde, forfølge, *þr III*, 17; heilagr d., relikvie, helligt legeme, *ÓLH* 62; dróks dóms Vindill *Fr IV*, 44 er meget dunkelt; deri skjules en kenning for mand, hvis ordene hører alle sammen; drókr (s. d.) kendes ellers kun i betydn. 'uduelig mand', hvilket ikke passer her; ordet skulde her bet. 'sværd' el. lign., hvis 'dom' er kamp, dens Vindill (fungerende som et gudenavn; ellers ukendt) mand. Jfr. féráns-, guð-, hertuga-, keisara-, kristin-, kuklara-, mann-, meistara-, mey-, sáttar-, skipmanns-, spá-, víš-.

dóttir, f, datter, dætr hlésins, bølgerne, *Hj V*, 25. Jfr. bróður-, einga-.

drafli, n, snak, vrövl, fjas, løs tale, bregða d—i, lade al snak fare, *St II*, 50, lasta með d—i *Má V*, 21, vefjaz í d—i *Má V*, 24, reynaz d. *Kr II*, 55, d. og spé, letfærdig fjas (*skæmt*), *Ko VIII*, 5; dramb og d. *Má VI*, 46, eiga d. um e—ð, snakke om noget, *Bj VIII*, 26; — unyttig ting synes d. at bet. i d. er að osv. *Gri II*, 58, d. og dáraspil *Gei III*, 52.

drafna, (að), rådne op, ligesom smelte og blive til intet, *Bl IV*, 11, *Jó I*, 36.

drag, n, i Regins d. *Bó X*, 20 er det ganske usikkert, hvad d. bet., det paralleliseres med rammaslag(r) og må altså betegne en melodi; sagaen har intet tilsvarende;

d. synes helst at måtte sættes i forb. med drag, = overtallige linjer der følger med en vísa. Jfr. qr-.

draga, (dró), drage, trække, d. segl við rá *Gr VI*, 20, d. e—n að hári *þr IV*, 60; d. sig í hlé, trække sig tilbage (fra noget), *St III*, 33, *Sq IV*, 16, d. sig undan, undlade at møde, *Gr VIII*, 28, d. trýni af e—m, hugge af, *G XII*, 43; d. dæmi í mål, *indføre i tale*, *Má I*, 5, d. e—ð til vónar, antyde noget som rimeligt (m. h. t. udfaldet), *G IX*, 42; d—az í burt, forsvinde, *Lo I*, 18; — upers. udtryk, dregr upp mókk *Gr II*, 16, dregr til dauða, fører til, *þr IV*, 63, dró hjálm að eyra, tryktes ind mod, *Gri I*, 63, brim og lá dró undan, *forminskedes*, *Fr III*, 9; med dat. dró mætti, forringedes, tog af, *Vø II*, 43; — part. dreginn, belagt (med), d. með(gulli) *Hj V*, 20, d. við (gull) *Sf IV*, 9, d. af stáli (skjoldr) *GrH III*, 4.

dragna, (að), forføje sig, d. burt *Má VII*, 8; med. (hyppigere) d—az til (e—s) *Gri IV*, 6 (*her om at liste sig til*).

dramb, n, stolthed, overmod, d. og skjal *Fr I*, 53, d. og draft *Má VI*, 46.

drasill, m, hest, *Ko V*, 12, keyra d—il *Sá XI*, 32.

dratta, (að), gå tungt, slentre, *Skí 34*. 65.

draugr, m, spøgelse, genganger, höjbo, om Tráin *Skí 75*; *Skh IV*, 19, *þr IX*, 6, *Kl V*, 24; svartr d. *Fr I*, 35; d—s salr, gravhøj, *Bl VIII*, 5. Jfr. firna-, ilsku-.

draumr, m, dröm, vakna af illum d—i, op fra en ond dröm, *Skí 44*.

Draupnir, m, ringen Dröpne, i kenninger for ring, guld, D—is sveiti *Vø III*, 38, D—is lauðr *ÓLA I*, 26, D—is mjoll *Hj V*, 20, D—is sandar (mindre naturligt) *G I*, 9; D—is band, er vel identisk med gullband, *Má III*, 8.

D—is seggr, mand, er ingen rigtig kenning, mulig skal her læses heggr (jfr. l. 3; iøvrigt er verset noget forvansket) *Sá IV*, 72.

drák, f, pl. synes brugt om jættekvinder (skessur) *Hj IV*, 14, det kendte d. = stribe passer slet ikke. Beror ordet her på forvanskning?

drákón, m, drage, slange, *Ko IV*, 40, synonym til Grettir *Gí II*, 34 og oftere; d—s feðr, slange, *Gri VI*, 27, d. n kind, d. s., *La V*, 20, d—s snót, d. s., *Kl V*, 36 (egyl. hunslange); i kenninger for guld, d—s storð *St VI*, 41, d. s mold *Hj IX*, 38, d—s skfð *Bó VII*, 72 (men

her væntede man ikke skíða, gen. pl.; foreligger her et svagt ntr. skíða?).

drátrr, m., (ar), trækken i langdrag, forhaling, *Sf I*, 47; minst var honum í litlu d. *Bj IV*, 65, her synes d. at bet. dræt, fiskedræt, 'mindst fik dræt i lidt', ḡ: han fik, vandt, meget (ved at drikke blodet). Jfr. ára-, liðs-, undan-.

dregg, f., (jar), gær, og den gærede drik (øl), abs. (= digterdrikken) meðan d—in vinnz *Ko VIII*, 8; i kenninger for skjaldedrikken, digtet, d. Þriðja *Vq II*, 1, d. Herjans *Bj II*, 54, d. Durnis *U II*, 44, *Bl V*, 1, *Ko II*, 89, *VII*, 3, jfr. d. sú er Durnir sendi *Sf VI*, 1; Venris d., elskovsdrík = elskov, *Bó VII*, 2; d. af Heljar minni, døden, (jfr. smhængen), *Bl VII*, 24.

dregill, m., bånd der trækkes igennem eller udenom noget, jfr. hårdregill (*Falk Kleiderkunde* s. 113), i kenninger for kvinde, d—la *Lín Skh III*, 5, d—la grund *Gri II*, 2, *Fr I*, 41, d—la gått *G II*, 27.

dregla, (að), forsyne med striben (næppe bånd), dregluð segl = stofluð segl *Bj VII*, 29, (synes ellers ikke at findes således).

dreif, f., kun *Pr X*, 26, hvor det hedder morðinu „firi“ minst á d., dette er lidet forståeligt, og firi er metrisk urigtigt; smhægen synes at kraeve en mening som „mannen (l. 4) lagde ikke skul på drabet (at der foreldr drab)“, jfr. udtr. drepa á d. ‘slå noget hen uden at ønse det’; hvorledes firi bør rettes er uklart.

dreifa, (fð), sprede, d. út Durnis dregg, udbrede rimen, *Bl V*, 1, d. Durnis þátt, d. s., *Ko VII*, 1; hefir það d—z, det (fortællingen derom) har spredt sig, *Gr II*, 3.

dreifir, m., spreder, uddeler, i kenninger for mænd, d. gulls *Kr III*, 20, d. Dofra máls *St I*, 7, *Jó III*, 18, d. Dumb's máls *Jó I*, 20, d. ófnis fitja *La II*, 7, d. oglis bríka *St I*, 20; mindre naturligt er d. mækis eggja, hvor d. vel må opfattes som ‘svinger’, *G III*, 45.

dreiss, n., hovmod, overmod, draga d. á sig *Sá II*, 27; må hænge sammen med lavty. driste (dreist).

dreki, m., drage, (jfr. drákón), slange, om drageskibe, *Gri I*, 29, *Hj XI*, 37, om Ormen d. lange *ÓLB V*, 25.

drekka, (drakk), drikke, ved drikkelaag at fejre en fest, d. til e—s, drikke en til, *Ski 109*, d. á e—n, d. s.,

Gei II, 39; d. brúðkaup · *Ski 123*, *Skh V*, 37, d. jót Gr IV, 57.

1. **drekka**, (kt), drukne (trans.), d. e—m *Hj IX*, 58.
2. **drekka**, f., = drekka, drik, dverga d. (: snekkja), skjaldemjöden, digit, *G I*, 1.

drengiligr, adj, mandig, kraftig af udseende, d. í gerðum *Skh I*, 13.

drengmaðr, m., = drengr, brav, modig, mand, d—s hjarta *Gri IV*, 46, d—s þol *St II*, 29.

drengr, m., brav mand, *Ski 116*. Jfr. afreks-, bragða-, flærðar-, fólsku-, frægðar-, galðra-, harka-, hreysti-, lymsku-, mektar-, prýði-, róstū-, spektar-, stoltar-, stygðar-, tígðar-, tígðar-.

drengskapr, m., (ar), bravhed, retskaffenhed, *Gr VII*, 36, *Pr III*, 16, *Gri I*, 20.

drepa, (drap), slå, dræbe, d. skeggi niðr, blive slået ihjel, þry *III*, 22; d. e—u niðr fyrir e—m, forringe noget, *St VII*, 4; e—r drepr í þogn, bliver tavs, glemmer at fortælle, *Sá VII*, 10; d. út, udbrede, *Bó VIII*, 1, *X*, 6; d. svefn, forstyrre (ens) sövn, *Hj I*, 39.

dreyrga, (að), göra blodlig, d—az egg *Bl VII*, 14.

dreyrl, m., blod, vekjn d—a, udgyde blod; Kvásis d., skjálheimþöðun, dtgt, *La V*, 6.

drift, n., sprøjt, nosprøjt, murr helti d. (her dat., f. drift, eðler ave. ð) á ýtu *Sq II*, 6. Jfr. sjá—, ætt—.

drípt, f., sne, fogri en d. *Gri VI*, 53, hold likt sem d. *St IV*, 46; slinnu d. (sjælden og ikke naturlig kennung, d. rel. — snedynde), blot omskrivende f. sinna *Kr IV*, 6.

dríft, n., = dríffa, byge, snebyge, i kenninger for kamp, yópnu d. *Hj VII*, 33, *Sq II*, 34, hjorva d. *ÓLB IV*, 30, *St II*, 18, fleina d. *St III*, 5, *IV*, 48, *Sq IV*, 9, brodda d. *Kr II*, 38, geira d. *GrH IV*, 6, qrvu d. *Gr VIII*, 53, *Gri IV*, 36, skjálda d. *Bl VI*, 37.

1. **dríffa**, f., snebyge, byge, *Hj I*, 83; i kenninger for kamp, málma d. *Bl IV*, 54, járna d. *Bl VIII*, 38, fleina d. *Pr II*, 20, *Bl II*, 46, brodda d. *Bl VI*, 13, Hildar d. *Gri IV*, 17.

2. **dríffa**, (dreif), drive, flokkes (til), herrinn drífr á límlis fund *Ólh 33*; angr drífr yfir e—n, rammer, vederfates, *Skh III*, 26; d. nær, komme en nær, ramme (om pth), *ÓLB V*, 6; part. belagt med, drifinn jötna máli (om skíðe) *Hj XI*, 37.

drjúgligr, adj, == drjúgr, *rigelig*, d—t samir, *det passer meget godt*, Sø IV, 6.

drjúgmjög, adv, *forstærket mjög, i meget höj grad*, ÓLB II, 13, Pr VII, 35, Bry I, 24, Hj IX, 28.

drjúgr, adj, *drøj, rigelig, kraftig virkende*, d. í ráðum, *dygtig i (at fatte) råd*, St II, 20; dat. sg. (el. pl.) *bruges hyppig som forstærkende adv, med adj* Skí 9, Pr IV, 19, Ko I, 1, *med adv* Sø III, 21, *med verb*. Gr VII, 13, Vø I, 43. Jfr. bragða-, ráð-.

drjúgvel, adv, *meget godt*, La IV, 12.

drotning, f, *dronning, men om en kongedatter*, Vi II, 31.

drottinillr, adj, *ond, svigfuld mod sin herre*, d—t er hvað (sål. bör vist læses f. kuað), *alt er (lejlighedsvis) svigfuldt mod osv.*, Kr II, 19.

drottinn, m, *herre, gud*, ÓLH 63, d. himna hallar, *gud*, ÓLH 2.

drottinsvik, n. pl, *svig mod sin herre*, drýgja d. Ko IV, 51.

drottinsvikari, m, *forræder mod sin herre*, Ko VIII, 14, ÓLH 6.

drókr, m, *elendig, ussel, mand, men dette passer ikke i d—s dóms* Vindill Fr IV, 44, se dómr.

drómi, m, *lænke, bånd, foldar d., havet*, Gr I, 7, *i lestir foldar d—a, den der furer havet, hvis ikke der er noget galt her*.

drómundr, m, *krigsskib*, Sá IV, 21, 4 sådanne Bó VII, 39.

drós, f, *kvinde, kone, ljós d., om dronning Tyre*, ÓLB V, 27; d. en ljósa Viðris, valkyrje, GrH IV, 12; Derlings d., *Derlings hustru, natten*, St III, 13; *i en kvindekening (usædvanligt)* d. ófnis spanga Má VI, 61.

drött, f, *skare, flok*, Skh IV, 11, *omskrivende, þegna d. (= þegnar)* GrH II, 34, *holda (rett.) d.* U VI, 27, virða d. Gei IV, 18, heiðin d., *hedninger*, ÓLA I, 17; *en heimska d., dumme mennesker*, Gei III, 60; d. hilmis Hj V, 2. Jfr. heima-.

drukklangr, adj, *så lang tid som skal til at slukke sin törst, kort (som et øjeblik)*, d—long stund Skí 65.

drykkja, f, *drik, drikkelag*, d—u por, *fortylster ved drikkelaget (måske i retning af det spottende, ondskabsfulde)*, Sá VIII, 24; Durnis d., *skjaldemjöden, digit*, Sf III, 47, Sá VIII, 1; *dverga d., d. s., Sá VII, 2*.

drykkjarlaus, adj, *uden·drik, kuggrinn (ɔ: dværgeskabet)* er nú d., *der mangler digterævne*, Kr IV, 3.

drykkr, m, (s el. jar), *drik, i kenninger for skjaldedrik, digit*, Herjans d. Skh IV, 5, d. að Fjolnir (Odin) á Ko VIII, 6; Sigmundar (Odins) sinnu d. Vø II, 1; Heimdæls d. G VIII, 2 (her synes H. at være = Odin); Durnis d. Dt III, 8.

drýgir, m, *den der udfører, den der bruger, anvender*, d. ståls Má V, 32 (meget usædvanligt).

drýgja, (gð), *udføre*, d. vilja sinn, *få sin vilje (med en kvinde)*, Gei III, 15, d. prött, *udføre bedrift, vise kraftig optræden*, Skh IV, 34; d. herlið, *fylde, udgøre (en hær)*, Sø IV, 50; *dverga snekkjan d—iz, udføres*, Kr I, 10.

dræsa, (st), *tale (egl. føre løs snak i munden; jfr. subst. dræsa og no. drøsa 'sladre, snakke længe, prate')*, d—ir (ved rett.) hleypir skfða Lo III, 29.

drøfn, f, *bølge, i kenninger for søen*, d—ar vellir Skh II, 36, d—ar leið Hj XI, 37, d—ar laut Hj XI, 41; — *for blod, skøfnungs* d. ÓLB IV, 17; — *for digtning*, Durnis d. Jó I, 1, Viðris horna d. Sá VIII, 45.

drømbuðr, m, *pragtmelodi (til dramba)*, drømbu(!) sló Bó X, 15 (*sagaen har det rette; drømbu må være skrifverfejl*).

drøttr, m, *kluntet, dorsk mand, þinn digri d.* Skí 60. Jfr. arka-.

dubba, (að), *slå (egl. til ridder; fra fr. ado(u)ber, jfr. eng. dubban)*, d. e—n, *gennemprygle*, Skí 60, *slå ihjæl*, Skí 144; — *udruste*, d. herra Sá V, 48, d. herlið Gri IV, 26, d. skip Sá VII, 14 (*dette er den nutidige betyd. i isl., oftest i forb. med út*).

duga, (gð), *være duelig, abs.* U III, 9, Hj VII, 41; d. undi drengr, *herra* Pr VII, 13, Ko IV, 35; Gri I, 20; *være god og tilstrækkelig nok, varla svó að dygði* Skh I, 6.

dugga, f, *fej, modlös, mand*, Gr I, 34, Gri VI, 29.

dugr, m, *kraft, mod, hafa hauka dug* Má I, 58.

dul, f, *indbilsched, dumdistighed, einskis kynna eg yfirn d., jeg vilde ikke regne din dumdistighed for noget, hivde mig om den*, Gri III, 16, beraz fyrir djarfa d., *indbilsched sig*, G III, 45, keyra aptr d—ina og dramb Ni I, 46.

dullon, adj, *indbilsk, dum, overmodig*, d. að sér St

III, 8, VII, 11, Hj VII, 47; — uvidende, d. um e—ð Bl VII, 41, abs. Bl VII, 49.

Dumbr, *m, jættenavn, D—s mál, guld, Jó I, 20.*

1. **duna,** *(nd), suse, fare i susende fart, om skibe, d. að landi Gri VI, 20.*

2. **duna,** *f, dön, vingesus, pl. Dí II, 25.*

duptugr, *adj, fyldt med støv, smuds, d—g klæði Fi I, 34.*

Durnir (eller Dúr-), *m, dværgenavn, i kenninger for skjaldedrikken, digit, D—is dregg U II, 44, Ko VII, 3, D—is drykkja Sf III, 47, D—is bjór Vq IV, 1; D—is eikjur (skr. eikr) St I, 5, D—is far G VII, 1, D—is dælu björn Vq V, 45, D—is bryggju tunna Sá II, 37, — brugt om en troldmand Dí III, 42.*

dust, *m, dyst, dystrenden, kamp, (fra latv. dust, diost), kun i forb. riða í d. St I, 27, Sá I, 13, Ko I, 33.*

dúfa, *f, due, qldu d., skib, St I, 52, Kr V, 20; — bølge, pl. Hj V, 25, Hlés d. Sf I, 31, ægir þó með d—um Sq II, 6, d—u grund, havet, Hj XI, 42; d—u hyrr, guld, Skh II, 33; — skeiðar d—um Ko VIII, 32 synes ikke at kunne være rigtigt, medmindre d. er en del af skibet, men herom vides intet; skeiðar kunde være fejl f. et navn på havet, hvis d—ur ‘skibe’.*

dúkr, *m, dug, töj, d—a pöll, kvinde, Hj I, 39; Hogna d., brynze, St IV, 23; — segl, pl. Kr V, 20. Jfr. silki.*

dúnn, *m, dun, i kenninger for guld (egl. da dun-dyne, leje), orma d. Vq III, 20, VI, 14, Sf IV, 24, i pl. Bó I, 23, orns d. Fr I, 21 (her n?), jfr. d. er ormar klökkva Fr I, 5; linna d. Bl V, 38, Jó III, 9, fófnis d. Fr I, 36, svófnis d. Hj XI, 29, ófnis d. Sf II, 1, jfr. Dá IV, 65; — ýtar heldu ægis d—i, her synes ægis d. at være kennung f. havet (havgudens leje), Bl IV, 42.*

dúsa, *(að), forholde sig rolig, forblive (på samme sted), om dødens ro, Skí 172; d. inni, forholde sig rolig inde, Kr I, 21.*

dvala, *(að), dvæle, opholde sig, d. við, nøle, Sf II, 7.*

dvelja, *(ald), nøle, tøve, Gr I, 34; — trans., forsinke, hindre, ekki gjøra mig verk að d. Gr II, 33, angríð d—r mig, hindrer mig, Gr V, 1, hefr dvalið það, har hindret det, Gr VI, 25, dvold varð ei róma, blev ikke opsat, Vq IV, 17, d. (langar) stundir, få tiden til at gå ved underholdning, Gri I, 1, Hj XI, 56; tekri að d—az*

dægr að smiða, gå mange dage, uden at der forfærdiges (digtes), St I, 5.

dvergmál, *n, dværgetale, gentlyd, ekko, d. amrar Bj VII, 48.*

dvina, *(að), tage af, forminskes, vél mun d. Þr VI, 24, æra mun d. G VIII, 50, rausn d—ar Gri II, 35, viskan d—ar Gei II, 48.*

dygð, *f, dyd, retskaffenhed, udmærket troskabsgæring, Gr VI, 32; tro elskov Skh II, 30; d—ar trygðir, pålideilig sikkerhed, ÓLB V, 23. Jfr. 6-.*

dygðarfrú, *f, dydig kvinde, Bj III, 7.*

dygðarkvinna, *f, dydig kvinde, Kl IV, 3.*

dygðarmaðr, *m, retskaffen mand, Skh I, 46.*

dygðogr, *adj, dydig, med gode egenskaber, d—g kvinde Gr V, 24, St III, 37, d—t víf Gri I, 14; d—t vín, udmarket, Ko I, 39, d—t meiskr Gri I, 4.*

dyggligr, *adj, duelig, pålidelig, retskaffen, d—g (drós) Ko VII, 20.*

dyggr, *adj, retskaffen, pålidelig, d. og trúr í drengskup Gri I, 20.*

dylgja, *f, strid, sjutni d. Þr IX, 27.*

dylja, *(duld-), skjule, nægte, dylz við klæði eitt, skjuler nlg i et klæðe (:) en anden dragt end hans sædvantige, er forkheit, ÓLB I, 7, e r or duldr, noget holdes skjult for en, en er urhjemte om, bry I, 24; med gen. skjule, d. lista, hude være med at ríse, Ko III, 79.*

dynfarl, *m, ‘döñfur’, vindun, St V, 21.*

dyngra, *f, dynge, hob, humne d. Skh V, 16.*

dynkr, *m, dñn, dumpt brag, Skt 134.*

dynr, *m, dñn, kom með ópi d. Fr III, 55; með fugren dyn, vingesus, He II, 23, d. galdrar, trolddoms-dñn, blot omeskrevende for galdrar, Bj II, 43.*

dyrgja, *f, hun-dværg, dværgekone, Sk I, 30, III, 45, Bl V, 43.*

dyrr, *f, pl, dør, U VI, 34.*

dyn, *(jur), f, dysse, gravhøj, draugr í haug til d—jar hvorf, her synes d. at bet. det egenlige gravleje inde i højen, hvis teksten er rigtig; der er næppe grund til at forblinde draugr og haug nøje, o: höjens draugr gik til dyssen, så at d. er = haugr, GrH IV, 29.*

dyst, *n, (jfr. dust), kamp til hest, trúr í d. (:) fyst) G VIII, 39, tamr í d. (byst m. m.) Gei IV, 15.*

dýhliza, *f, fængsel, setja í d—u Sf V, 33, Sá V, 26.*

dýlu, *(lð), dyppe, nedsanke, d. byttum, ned i øsevan-der, Gr III, 51.*

dýja, (dúða), ryste, bevæge, dúði dør *Sá XI*, 21, dúðuz hjølt *Fr VII*, 13.

dýna, f., dyne, sæng, underlag, siddepude, pl. *Hj VII*, 6 (om puder på bænken), sg. *G II*, 22, sæng *Jó II*, 11; — i kenninger for guld, orma d. *Ko IV*, 34, d. linna *Skh VII*, 48, *Lo II*, 25, *St I*, 19, *H*, 43; hertil må også d. hrugnis høre *Bj VII*, 18, men hrugnis må være galt (f. et slangenavn); — Suðra d. *Ger III*, 64 bet. åbenbart 'digtning, rime', men hvorledes den er at forstå er ganske uklart. Jfr. silki-.

1. **dýr**, n., dyr, i kenninger, for hus, hurða d. *Lo I*, 29, *III*, 30 (her ved rettelse); — for hest, bitla d. *Hj III*, 7, 13, *La II*, 11, *Ko III*, 47; sqðla d. *Gei II*, 4 (smæhang uklar), *Bó II*, 86 (her i 'bundet navn'), reiðar d. *Sá IV*, 43, *Jó I*, 26; — for okse, tyr, Gefjons(!) d. *Kl V*, 28; — for skib, sjávar d. *Skh II*, 32, *ÓlB II*, 17, ægis d. *Sq III*, 36, *Sf III*, 39, lægis d. *ÓlA I*, 11, *Gri I*, 9, bylgju d. *U IV*, 43, kólgu d. *Gr VIII*, 66, *Sf III*, 13, flæðar d. *ÓlB II*, 22, *Fr III*, 38, jfr. *Má IX*, 3 (om dværgeskibet); súðar d. *Hj III*, 53, borða d. *Fr IV*, 11, hlýra d. *ÓlB I*, 24, *H*, 20, siglu d. *Fr IV*, 9, flaugar d. *U V*, 22, strengja d. *Sf III*, 30, *Ko VI*, 3, hefla d. *La I*, 28, *Sá IX*, 3, stýris d. *ÓlB III*, 16, hlunna d. *Gr III*, 31, *Skh IV*, 27, *Hj VII*, 14, nausta d. *Gri III*, 62. Jfr. hefla-, ilsku-, villi-.

2. **dýr**, adj, herlig, d. dauði *ÓlH* 53, d. frú *Fr V*, 1; d. heiðr (guði) *ÓlH* 2, d—t rjóðr *La VII*, 49; kostbar, stor, d. rétr (bøde) *Skh II*, 57; enn d—i hátr, et formelt indviklet versemål, *Ger VI*, 48, *Bó X*, 7.

dýrðarligr, adj, herlig, om en konge *G VI*, 70.

dýrka, (ad), ære, hædre, d. e—n með sóma *G III*, 41.

dýrligr, adj, herlig, udmærket, d—t drengja val *Vø III*, 29, d—t víf *U I*, 8, d—t hár *Hj X*, 17, d—g grund, om Danmark, *Hj V*, 25; d—t form, om et drageskibs udseende, *Gri VI*, 20.

dægr, jfr. dauða-, enda-.

dæla, f., øseredskab, rende hvori øsevandet tömtes for ad den at strømme ud (Falk, Seew. 6), að hræra d—u *Fr III*, 24 (dette udtryk synes ikke godt at passe til den give forklaaring; her vilde 'pumpe' passe bedre), d—u starf, øsning, *Skh IV*, 11; i kenninger for skib, d—u hrafni *Gri II*, 47, d—u bjørn *Vø V*, 45, d—u hundr *Hj*

V, 25. — øsekar må ordet bet. i reiða d—u *Fr III*, 27.

dæll, adj, medgørlig, venlig forekommende, ýtum d. *G IV*, 67, furðu d. *Pry I*, 21, ekki d. *Lo I*, 5, þrautar d., let at have at göre med når det gælder, *Hj I*, 74; það var d—t, det var (ham) let(?), *Fr V*, 21; gera sér d—t, tage sig den frihed (som fortrolig), *Skh I*, 22, d—t er að dylja *Skh III*, 33 (her synes v. l. dugir þess at give bedre mening), yðr mun eigi dylja d—t, det er ikke behageligt at, *G XI*, 12.

dælska, f., let, behagelig, sag, mér er d. *Skh III*, 5.

dæma, (md), dömmme, kende, d. e—m rétt, tildömmme en böder, *Skh II*, 57.

dæmalaus, adj, eksempelløs, d. dirfð *G IX*, 47.

dæml, n., eksempel, forbillede, fróðleiks d., eksempel, hentet fra (historiske) kundskaber (nærmest omskrivende, fróðleikr) *Kr III*, 17; gefa fogr d., forbilleder (til efterligning), *Br V*, 59; vera úr d—um, udenfor eksempler, (være) eksempelløst, *St VII*, 10, *Kl III*, 6, dirfð frá d—um most *G IV*, 33. Jfr. ein-, eptir-, fá-, hertunga-, ð—.

dæmlinga, f., historie, fabel, pl. *Sá VII*, 43.

dæmlinge, m., spvnd, d. s egg *ÓlA II*, 18, d. æsir Tyrha hill *ÓlH IV*, 24. Ordet, der bægge steder har forlydkortmento d., er uden tvil opstået ved misforståelse af det kendte hæstinge.

døgg, f. (vn), dug, i kenninger for blod, benja d. *G X*, 34, *Sf IV*, 37, for blod el. blodig gift, qrvva d. (en markant kenning) *Kl V*, 32; — særlig hyppigt i kenninger for kamp, vópna d. *Gri I*, 61, málma d. *Sá II*, 23, stála d. *ÓlB III*, 8, *Hj VII*, 34, hjørva d. *Hj VIII*, 3, getra d. *Dá III*, 30, darra d. *Vø IV*, 23, brodda d. *Gri I*, 58, Heina d. *G VI*, 66, *Bl III*, 39; randa d. *Bl IV*, 56; ja endogså unda d. *Hj VIII*, 6 (hvis naturlige betydning, skulde være blod), sára d. *Hj IV*, 19.

døggva, (ad), bedugge, væde, d. (brand) í blóði *Fr V*, 55, d. skjóma í dreyna *Dí I*, 29.

døglingr, m., fyrste, konge, *ÓlH* 2, d. himna, gud, *St I*, 7.

døkk, adj, mörk, brun, d—t flagð, om en höjbo, *Gri II*, 40, d—t él, byge, kamp(?), *ÓlB III*, 31.

døllingr (dørl-), m., = dællingr, om denne form er blot brugt af digteren, eller det er blot en afskrivers

form, er usikkert, i kenninger for nat, d—s sprund (dogtl. hds.) Lo I, 18, d—s mær (dørl. hds.) Lo I, 28.

dorr, n og m, spyd, d—inn kringr (sål. hds., men det rimer på þing, hvis kring var det rigtige, måtte dorrinn være pl. n.), ÓIB II, 25; i III, 28 kan man ikke se könnet; mask. synes ordet også at være IV, 24; tydeligt er det mask. kön Hj III, 26, GrH II, 16 (dørnum), Bl VII, 14, Ko I, 11, III, 51.

E.

eð, dette ord, der må være en blandingsform af að og er, findes oftere i håndskrifter, f. eks. Gr I, 42, men hvorvidt den er blevet brugt af digterne, er ikke helt sikkert.

eðli, n, natur, egenskab, mannligt e. Hj XI, 49, e—ið vill hafa máta Bl I, 38; orma e., slangers natur, Bl III, 12; bregðr e—m til e—is, en må følge naturens gang, Sk I, 33.

edda, f, edda (lærebog i skjaldekunsten, sikkert afskrifter af Snorres værk), hafa úr e—u afmorsgrein Ko VII, 5; skjala um e—u letr, eddas indhold, St VII, 2.

efla, (ld), egl. göre stærk, udføre noget med kraft, foretage, e. útisetu, sidde ude, SkI 56, e. leika, lege, Gr II, 36, þingið efldiz, blev holdt, Pr IX, 17; eflduz lygðir, der udspredtes lögne, Pr IX, 4; e. pretta Pr I, 4; (sverð) efst dýrum steinum, udstyret, prydet, med, Ger V, 46.

eflaust, adv, utvivlsomt, sikkert, Sk III, 27.

effi, n, synes at foreligge i kosta e. kempan frjáls kann eg á þig fella Má V, 29, jeg kan pålægge dig prøve, med hensyn til din dygtighed; e. synes ellers ikke at forekomme undt. i smsætn. (ofrefli); effi kunde her også tænkes som verbum.

efting, f, styrkelse, höjnelse, e. sæmda, forhøjelse af (mine) æresbevisninger, G II, 23, III, 44.

effir, m, som kraftig udfører (noget), e. branda messu, kriger, mand, Hj IX, 48.

efna, (nd), afholde, göre, udføre, e. þing Pr I, 7; e. það, göre det, Bj III, 32; e. frainm um Suðra prjám Sá VII, 2, her står framm um for sig, da prjám må være acc., obj. til efna.

efni, n, stof, anledning, forhold, hróðrar e., stof, ind-

hold, Sq II, 36; gnög e. til þess, om brænselsmateriale, Vq VI, 7; um e—ið þetta, i denne sag, Skh II, 17, e. eru ill, sagen er slet, Gr II, 45, qnnur e. í e—u, det forholder sig anderledes, Gr III, 23, e. um e—ð; forhold, Sá I, 25, fyr e. minna, af mindre grund, Hj IX, 72; í e. vondu, i en vanskelig stilling, Pr IV, 47. Jfr. mála-, skákmanns-, veiðar-.

efnilligr, adj, håbefuld, som ser ud til at være (blive) dygtig, Skh I, 12, Fl V, 1.

efri, adj, den sidste (af to), efstr, superl., den sidste, en e—a óðargjørð Skh V, 27.

efunarlaust, adv, uden tvivl, Dí IV, 28, Ko II, 12.

eg, 1. pers. pron., jeg, ekki er míni, det tilkommer ikke mig, Fr IV, 61.

1. **egg**, (jar), æg, sværdsæg, sjá í eggjar, se sværdsæggen (for ved blikket at sløve den), Hj VII, 16. Jfr. snyrtu-.

2. **egg**, n, jfr. hænu-.

eggja, (að), ægge, e. til e—s Skh IV, 41; hregg e—jar, vinden ægger, : fører (skibet) rask fremad, Fi VIII, 22.

eggjan, f, æggelse, óp og e. St VII, 27.

eggjótr, adj, egl. forsynet med ægge, e—tt stála bit (pl.), logisk hører e—tt til stála, uagtet det formelt hører til bit, bid af stála med (skarpe) ægge, Sq IV, 22.

eiða, (að?). aflægge ed på, beedige (Bj. Hald. har ordet), e. e—ð Vi II, 46; e. stóru fyr ilsku drengi, sværge en kraftig ed til gunst for, Pr VII, 33.

eiðr, m, ed, leggja eið á e—ð Pr V, 9.

1. **eiga**, (áttu; præs. eigr findes adskillige steder som Gri V, 14, Bj II, 6, Gei III, 28); eje, have, e. sylg (her står atu, som må forstås som áttu) Sq V, 22, er spottið eigr, som har spotteævnen, Gei III, 28, e. auð undir e—m, tilgode hos en, Pr X, 4, e. fé að e—m, d. s., Má IX, 12, e. ilt að e—m, have gjort sig fortjent til ondt (: hævn), Gr V, 14, e. hjá e—m, d. s., Bj II, 1; e. vísu þessa, fortjæne denne vise, d. v. s. have gjort sig skyldig i det som denne vise antyder, Kr I, 9; med inf. e. gjalda Gri V, 14, átti að ráða ÓlH 1; hugar eigandi, modig mand, Pr IV, 22.

2. **elga**, f, ejendom, seldar hefr hann sínar eigr (: elgar) Kr IV, 49.

eiginbrúðr, f, ægtehustru, til e—ar, som ægteh., Vq III, 13.

eiginfrú, f, (ar), ægtehustru, Gei IV, 55, jfr. frú sé þér eigin U I, 34.

eigingiptr, adj, gift, sem væri e—t Gei IV, 28.

eiginvandi, m, egen sædvane, af sínum e—a Kr VII, 20.

eiginvili, m, egen vilje, að sjálfss síns e—ja Kr VIII, 35.

eigna, (að), tilegne, tillægge, e. e—m hjartaleysi, beskynde en for, Gri IV, 54; mér eru e—uð fræði Skh IV, 1.

eik, f, (-r), eg(etræ), træ, hyppigt i kenninger f. kvinde, efter guld(ringe), hringa e. GrH I, 28, vella e. Hj X, 28, hodata e. G VIII, 61, Ger I, 9, e. Fróða flúra Ger VIII, 51, e. fófnis foldar Hj X, 2, e. ægis báls Fr V, 17, e. menja Vi II, 42, gullaz e. Hj I, 41, GrH I, 25, — efter klaðer og pryd, e. pella Fi VI, 25, e. líns Fr V, 19, e. motra Fr V, 24, G IX, 11, La III, 86, e. falda Fr IV, 39, La IX, 87, e. skallaz Hj V, 15, Kl V, 2, porna e. G IV, 27, — efter syssel, e. spjalda GrH I, 17, Sf I, 28; — for Ran, falda e. ægis Fr IV, 29; — for skjaldedrikken, Durnis eikr, dværgeskibe, digte, St I, 5. Jfr. lín-, silki-.

Eikinskjaldi, m, dværgenavn, annan fann eg Ála glað er E. átti, skib som E. ejede, o: rime, St VI, 1.

eikir, m, ødelægger, bortgiver (synes ordet at bet.; til et ellers ukendt verb. eikja, der kunde hænge sammen med eik- i eikinn), e. Rínar elda, mand, Gri II, 45.

eikitvinni, m, et ukendt ord i kenningen hrundin e—a

Kr I, 26; ordet er vel fejllæst eller fejlskrevet f. silki-

eikja, f, båd, fartøj, bellings e., dværgeskib, rime, Gr

IV, 1; alene synes det at bet. det samme i eigi kem eg

við e—ju ráði, jeg kan ikke styre fartøjet, Sá IX, 2 (her synes teksten at være rigtig).

eima, (di), upers. om rester af noget, der mærkes, e—ir af ilsku, der viser sig spor af, Pr IX, 4.

eimr, m, (kun i sg.), ild, kveikja eim Gri V, 21; — i kenninger, for guld, sjávar e. St VII, 68, græðis e.

Hj III, 32, lægis e. La IX, 106, vóga e. Fr III, 38, flæðar e. St IV, 34, Bl VIII, 47, bylgju e. Skh III, 44,

Sá IV, 32 (men her er smæðen ret mærketlig), kólgu e. Gr VIII, 29, Hj X, 24. Sf I, 30, hranna(r) e. St VI,

42, Hj X, 32, XI, 44, GrH II, 3, draftnar e. Hj XI,

53; Rínar e., o: guldkål, Sf IV, 14, Vónar e. Pr VI,

17; mundar e. Jó II, 30; — for sværd, Rognis e. St VII, 56.

einart, **einatt**, adv, stadig, uafladelig, ÓlH 40, ÓlB V, 25.

Eindriði, m, et af Tors navne, Lo II, 6. 34.

eindæmi, n, hvad der er ene i sin art, noget ualmin-deligt, uhört, e—in má kalla vest (ordsprog) Gr III, 11.

eineygyðr, adj, enøjet, om Odin Vq III, 33.

einfaldr, adj, enkel, simpel, lifir við vatn og e—t brauð Skh III, 31; her bet. ordet måske 'alene', o: (brød) uden smör til.

eingabräðr, m, eneste broder, Órnólf hennar e. Skh III, 45.

eingadóttir, f, eneste datter, Skí 114.

einir, m, eneværtræ, i kenninger, e. (ved rettelse) auðs, mand, Fr IV, 58; e. hækna, en der går ved krykker, stav-karl, Fr IV, 46.

einkabarn, n, eneste barn (f. ældre einga-), sem sitt e. Skh VII, 37.

einkajóð, n, eneste barn (f. ældre einga-), G V, 11.

einkaleiðr, adj, meget forhadt, afskyet, e—tt Óska bland Gri I, 2.

einkamál, n, pl, (privat) aftale, Pr IX, 13.

einkar, adv, forstærkende, i hög grad, meget, med adjektiver og adverbier, e. bjarrt G V, 30, e. bliðr Ger VI, 6, e. snarr Bó II, 85, e. mildr af seimi Ger VIII, 33; e. flijött br II, 2, e. brátt Pr III, 16, e. hvatt Fr II, 5. — einkum (dat. til samme ord), samme betydn., e. sterkr Vq III, 4.

einkaserkr, m, (f. einga-), ene-særk (særk der er karakteristisk for én bestemt), Óðins e., brynze, Ger VI, 36.

einn, talo., en, nogen (ubestemt), þernan ein Pr III, 4, á e—i tið Gri IV, 11, á e—i grund St IV, 38, í e—um helli Hj II, 3, flýgr þar eitt (= eitthvað) Hj III, 16, griðungr e. St III, 15, e. garpr Fr I, 16; í e—u, ud i et, Gr II, 12; en og den samme, e—a frú Sf III, 17; e—i røddu, enstemmig, alle som en, Skí 176, e. veg, på samme måde, Gr III, 54, Vq II, 7 (ligeledes), G I, 43, e—a seng Ger III, 37; — alene, eigi e., ikke én, eigi e—ir i ilsku, ikke ene i ondska-ben (ligeså slemme som mange andre tilsammen), Pr VII,

34; — að eins, veislan gekk í voxt a—s, tiltog stærkt, Sá II, 35.

einnhverr, pron. ind., nogen, e. rekkr St I, 21.

einninn, adv, ligeledes, på samme måde, e. vildi hún sem hann Skh I, 19.

einstigi, n, 'enesti', smal sti (især i fjeld eller klippeterræn), e. var upp að gá Gr VI, 52.

einsær, adj, 'den (det) eneste der kan ses', om eneste udvej, e—tt kvóðu að hjálpa, sagde at det var det eneste at göре, en selvfolge, at, Pr IV, 53.

eintal, n, fortrolig samtale, víkja á e. Ko I, 53.

einorð, f, oprigtighed, mod til at sige sin mening, Ger II, 14, Má IV, 51.

Eir, f, lægekunstens gudinde, i kenninger for kvinde, E. hringa Gri V, 44, E. bauga Gr II, 3, G VII, 46, E. vella La III, 79, E. linns landa Jó I, 4, E. gullaz Skh IV, 3; — E. falda Skh VII, 19, G XI, 3, E. motra Dá III, 53; E. þorna La III, 90, Ger VII, 40, E. tvinna La VII, 12, E. refla Fi VIII, 15; E. lauka Bó X, 22. Jfr. silki.

eisa, f, ild, hver stóð þar við aðra e., bål, Sá IX, 29; i kenninger, f. guld, e. brunna Gr IV, 25, e. oldu Sá X, 60; — for sværd, benja e. GrH III, 12; — for skjold, e. Grímnis hallar Br IV, 31; — for solen, hlýrnis e. Ko IV, 46; — hrumpvengs (slangens) e. Lo II, 39 er en dårlig kenning for 'guld', men synes næppe at kunne bet. noget andet (jfr. bjálf); hele kenningen er mistænklig.

eitra, (að), forgifte, e. ægi og skeiðr Bl III, 16; eitruð sverð St VI, 39.

eitrnaðra, f, giftslange, G XII, 16.

eitrsveit, f, flok af giftige slanger, La VIII, 12.

ekki, m, sorg, kummer, fá e—a Pry II, 18, gleyma e—a St II, 27, e—um (sjælden i pl) svafðr Pr V, 47, móðr e. Skh VII, 18, dauðans e. Hj V, 17 (her omtr. omskrivende f. dauði), græða e—a (rettet fra ekki), göре sig glade, Gr VII, 3.

ekla, f, mangel, vera í e—u, være mangel på noget, Vq III, 34.

elda, (ld), göре glødende, e. grått silfr, ligge i fejde, uvenskab (med en), Pr VI, 9.

eldahús, n, ildhus, køkken, Kr I, 21.

eldaz, (ld), blive gammel, Pr VIII, 19.

eldhús, n, ildhus, køkken, e—s dyrr Pr V, 44.

eldi, n, foster, e—ið jókz, hun blev frugtsommelig, Vq II, 36.

eldibrandr, m, antændt stok, brændestykke, sækja e—a Vq V, 23.

elding, f, lyn, sem e—in hræri Fr III, 18 (her synes der at menes havets lysende morild). Jfr. stór.

1. **eldr**, adj, på grund af alder så og så beskaffen (ordet er dannet af aldr og synesellers ukendt), frá er eg e. að stríða Bó III, 42.

2. **eldr**, m, ild, flamme, bål, ástar e., brændende elskov, Hj X, 3, hrygðar e., brændende smærté, St IV, 40, heiptar e., brændende had, Gr V, 2; — i kenninger, for sværd, efter Odin, Yggjar e. Dá IV, 48, Bolverks e. Ko I, 65, Báleygs e. Ger VI, 37, Herjans e. Sá III, 27, Fjølnis e. St III, 16, Hj IX, 30, Sf I, 44, Kjalars e. Sg II, 29, Skilfings e. GrH I, 15, Fi II, 5, Lóðurs e. GrH III, 16, Rognis e. Sf II, 11, He I, 15, Þundar e. Sf V, 13, Gillings e. Gr III, 36, — efter sår, benja e. GrH III, 20; Gugnis e. synes også at være brugt som 'sværd' (hvis der ikke foreligger en forvanskning f. eks. for Gunnar e.) St IV, 22; — for guld, efter so, sjóvar e. Sá I, 24, unnar e. Dá IV, 56, hranna(r) e. Óla I, 24, St II, 44, Bj V, 41, Ko VI, 6, kólgú e. Ko VIII, 47, flæðar e. Gr VI, 29, Vq II, 22, Hj VII, 1, brims e—ar Gr IV, 12, græðis e. Vq I, 8, Hj IX, 52, báru e. Hj VII, 24, IX, 32, G VIII, 35, La II, 29, Rínar e. Gri II, 45, Hj IV, 27, Sf II, 9, elfar e. Ko II, 3, keldu e. Gri II, 33, Bj VII, 34; herhen hører også liknai (må være elvenavn, fejl for leiptrar?) e. Óla I, 11, samt e. landa branda, hvor branda uden tvivl er fejl for banda, Ko VI, 10, — efter arm, hånd, greipar e. Má I, 11, fenju e—ar må være fejl f. fenja e—ar, guld, St III, 47; — for sol, skýja e. Lo II, 45; — vigra e—i bet. vist guld, Kl III, 50, men vigra er uklart (man kunde tænke på et elvenavn). — Endelig findes e. i skipta með sér e—i Ko VIII, 25; meningen synes at være: 'havets bølger og fyrestens skibe skiftede ilden : glansen af morilden og skibenes guldpryd, mellem hinanden', : kappedes med hinanden.

elfi Fr V, 40 synes at stå f. elfi og dette for elfir, e. lýða, fyreste, : Fridtjov.

elfr, f, *elv*, sem þar gnýði en grimma e. *Sk I*, 39.
elgr, m, (s og jar), *elg*, *elgsdyr*, *Kl V*, 29, i kenninger f. *skib*, flæðar e. *ÓlB III*, 19, *Skh IV*, 34, græðis e. *Fr III*, 35, stjórnar e. *ÓlA I*, 8, *Fr IV*, 37, borða e. *Má II*, 59, siglu e. *Bj VII*, 6, pilju e. *Bj VII*, 17, *Gr VI*, 1, her i forb. med en kenning, vistnok for dværg, men teksten er forvansket, den ene forlyd mangler bellis strandar (se bellis).
eljunströnd, f, *kraftens strand (land)*, i kenningen láð e—ar, *bryst*, *Fr II*, 58.
ellialdr, m, (rs), *alderdom*, við e., i sin höje alder, *G III*, 25.
elligar, adv, *ellers*, i modsat fald, *St VI*, 12.
elliligr, adj, gammel af udseende, *Vi II*, 13.
ellimðör, adj, ved tmesis adskilt, mædig af alderdom, *Gri III*, 17.
elri, n, *elletræ*, e—is vöði, *ild*, *Gr IV*, 16.
1. **elska**, (að), *elske*, *G I*, 36 osv.
2. **elska**, f, *elskov*, kærlighed, e—an kær *Skh VII*, 57, leggja e—u á e—n, *elskov*, godhed, *Pr III*, 6; e—u bønd, *elskovsbånd* = *elskov*, *La III*, 39, e—u skil, *elskovshandling* = *elskov*, *Ko VII*, 4.
elskan, f, (ar), *elsken*, *elskov*, *Vi I*, 6, *Ko I*, 58.
elskufundr, m, *elskovsmøde* (mest i pl), kærlieks e—ir *Skí 3*; *G I*, 50, *VII*, 23.
elskuleikr, m, *elskovsleg*, *elskov*, e. enn hreini *Dá I*, 10.
elskuleysi, n, mangel på *elskov*, kærlighed, *Skh VI*, 46.
elskuligr, adj, *elskelig*, god, behagelig, e—t varð mér við það, det blev jeg meget glad ved, *Fi VII*, 52.
elskupartr, m, blot omskrivende for *elska*, *elskov*, af mors e. (overlæsset udtryk) *Fi II*, 45.
elskuráð, n, *elskovsråd*, af frúinnar e—um *Fi VIII*, 4.
elskureltr, m, *elskovs land(strimmel)*, blot omskrivende f. *elska*, brjóst má brenna af e—um *He II*, 3.
elskuping, n, *elskovsmøde*, *Sk III*, 4; omskrivende f. *elska* *G IX*, 55.
emja, (að), *hyle*, sterkliga tók að e. *Skí 139*.
emjan, f, *hylen*, skrigen, e. strengs, strængens lyd, tone, *Sq V*, 9.
emma, f, *brynze*, kljúfa hjálm og e—u *Gri VI*, 39.
enda, (nd), *ende*, *slutte*, e. ævi *Fr V*, 49, e—iz tal *Gr I*, 47; — være tilstrækkelig, lengi mun sá e—az *Gr I*, 2.

endadagr, m, *dødsdag*, gefa e—g, *slå ihjæl*, *Gr VIII*, 45.
endadægr, n, *slutningsdag*, *dødsdag*, eitt sinn kemr lífs e. *Vq IV*, 10, hreppa e. *Kr II*, 32.
endarök, n, pl, *afslutning*, *endeligt*, þetta urðu hans e. *Bj II*, 42.
endilangr, adj, *lang i hele sin udstrækning*, fyr Danmark e—a, langs med hele Danmark, *Skí 65*.
endir, m, *ende*, *slutning*, e. varð, *det blev enden på det*, *Pr VI*, 16; *ganga á ýmsum e—um*, g. á ýmsa e—a, *gå op og ned*, *G IV*, 59, *Bl VI*, 6; e. fjalls == qxl (på et fjæld) == qxl (på et menneske), *skulder*, *Má III*, 21, *fjalla e.*, d. s., *Jó II*, 34.
endr, adv, *atter*, *igen*, gekk við e., *vedgik det igen*, for anden gang, *Pr V*, 54.
endranær, adv, *ellers*, (de) andre gange, kom sem e. *Vq IV*, 44.
engi, pron. adj, (dette er den fremherskende form i rimerne og findes utallige gange; enginn findes ikke i rim, qng— findes oftere i rim, men dog kun i dat. engvir findes i rim *St VI*, 44), *ingen*, *ÓlH 2 osv.*, *dagr var e.*, *der var ingen dag*, *dagen var leden*, *Pr IV*, 4, *enginn* (her sál. hds., men ikke i rim) *hilmir* *Vq II*, 48, *beint er það til engis* (sál. i rim), *til ingen nytte*, *Fr IV*, 38, *gera e—an á (ɔ: engan kost)*, *sige absolut nej*, *Ger IV*, 23; — ntr. ekki == intet *Gr III*, 35 o. fl. st., som nægt. part. *Gri II*, 6 osv.
enn, best. art., denne form er overmåde hyppig i hds., formen enu i n. pl. findes f. eks. *Gr III*, 3, *IV*, 3, *Pr VIII*, 6.
ennispónn, m, ‘pandespán’, metalprydelse i skibets forstavn, stavoplade, (med udskårne ornamenter), mest i pl., fagrir e—spænir *Sq III*, 20.
ennispong, f, ‘pandespang’, == *ennispónn*, *stavnplade*, mest i pl., e—spengr glóa *ÓlA I*, 9.
eplaviðr, m, *æbletræ*, *Má VII*, 20.
epli, n, *æble*, e. *Venris*, *Venus’ æble*, ɔ: *elskovens æble*, *elskov*, *Bó II*, 2.
eptir, præp og adv, *etter*, *tilovers*, S. var eptir barma, var (ene) tilbage af brødrene, *Vq IV*, 41.
eptirbátr, m, ‘efterbåd’, *skibsbåd* (der slæbes efter skibet), overf. verða e. e—s, komme til at stå under en, ikke kunne måle sig med en, *Sf I*, 30.
eptirdæmi, n, *forbillede*, gaf henni e. *He IV*, 21; det

er ikke helt klart, hvad der menes; skulde vel være, at den (første) kønslige omgang (der lige er omtalt) er forbillede for (ɔ: lover) flere sådanne (senere).

epfirleit, f, eftersøgning, fara í e. e—s, udfritte, spørge om noget, *G V*, 48; søger, lede, efter nogen, *Sá VII*, 71.

epfirmål, n, sag efter en dræbt, *Skh III*, 13.

epirspurn, f, efterspørsel, udfritten, magna e. *Bj VII*, 30.

eptri, adj, den bagerste (af to), e. fót Lo I, 20.

er, pron. rel., står overflodigt flere gange, f. eks. *Skh IV*, 41, *þr VII*, 15, *Hj III*, 50, *G X*, 7; jfr. að, eð.

erfð, f, arv, ráða e—um e—s, ráðe over arven (etter en fader el. forfader), *Skh III*, 11.

erfi, n, arveøl, gravøl, e. e—s *Vq II*, 29, skemtiliga e—ið gekk *La IX*, 105; Viðris e. (hds. arfa), Odins drik (her må e. bet. drikken [som det fornemste ved et gravøl], hvis ikke fejlen stikker dybere), *Fr V*, 2; i hverfi e. móða må e. bet. det samme og móða er vel at læse Móða, gudens, her blot en af guderne (jfr. ása ql og lign.), *Dí I*, 48.

erfiveisla, f, arveøl, gravøl, setja e—u *Bl I*, 13.

ergi, f, blødagtighed, fejhed, frygt, kenna e—m e., beskynde en for fejhed, *St V*, 39.

ergjaz, (rgð), blive blød, kraftesløs, e—iz hvert sem eldiz, *þr VIII*, 19, hvergi e—iz hjartað mitt *Gri II*, 14.

erindi, n, ærinde, e—s lok, afslutningen af en sendeferd, resultat, *St I*, 47; åndedræt, d. v. s. ævnen til — så og så længe — at holde åndedrættet tilbage (f. eks. under drikning), e. braut *Lo III*, 35.

ern, adj, rask, dygtig, kraftig, vaskr og e. *Vq III*, 8, þrifinn og e. *þr III*, 52, e. við stríð *þr V*, 57, e. í ilsku *Gri III*, 7; e. við sára vond, kraftig til at svinge sværd, *Sq I*, 14.

erpr, m, los, ordet må sikkert være s. s. no. jarv, jerv, erv, selv om p gör vanskeligheder, *Bj. Hald.* har ordet, der ellers synes ukendt, i betyd. irpus (?), lupus, det står ved siden af elgr *KI V*, 29.

errinn, adj, rask, kraftig, e. herr *ÓIB V*, 22.

erta, (rt), tirre, *Bj IV*, 14.

eski, n, æske, skrin, *Ko III*, 20.

espingr, m, båd, skibsbåd (af qsp), skib, e—s gólf må være en (dårlig) kennung for øsevandet i skibets bund (gólf = bund og det som er på, ved, bunden), *Fr III*, 15; i sagaen findes ordet ikke.

ess, n, hest, (låneord fra ags. assa?), *La VII*, 23, sqðluð e. *Gei II*, 15; hyppig i kenninger for skib, sjávar e. *Sq III*, 23, báru e. *Gr III*, 15, *ÓIA III*, 24, *Sq II*, 37, flæðar e. *Hj IV*, 52, borða e. *Kr IV*, 69, hlunna e. *Kr III*, 42, glamma e. *Bó II*, 83; ess *La IX*, 20 skal vist læses for sig; det foranstående Hrumnis (Hrugnis) giver ingen mening i forb. dermed, men synes iøvrigt heller ikke at kunne forbides med noget andet, ordet er vel forvasket.

etja, (atta), hidse, ægge, e. (skipi) á ægi, støde skibet ud, *ÓIB I*, 24.

1. **ey**, f, (jar), ø, hyppig i kenninger for kvinde, hringa e. *Skh I*, 34, bauga e. *Skh II*, 29, þry II, 22, *St I*, 13, vella e. *Sf I*, 29, 40, e. orma láða *Hj X*, 6, *Sf II*, 2, Geitis foldar bála e. *Lo IV*, 1, grafnings grundar e. *Ko III*, 1; lauka e. *Gei II*, 35, spjalda e. *Bl I*, 48; — I pl. om Orknørerne, eyja lýðr *þr VI*, 4. Jfr. silki.

2. **ey**, adv, altid, *ÓIB IV*, 4. 5.

eyða, (dd), øde, tilintetgøre, med. falde bort, hún e—ir jallinn bríma, synes kun at kunne bet. ‘hun ødelægger jarlen med brændende elskov’ (som han fattede til hende), *Bj I*, 53; eyddiz þetta, sagen gik i glemmebogen, *Skh V*, 9, ef e—az mætti skjalda þing, hvis det kunde falde bort, lade være med at blive holdt, *G VI*, 32.

eyðifjørð, m, ubebot, øde, fjord, *Bj II*, 13.

eyðir, m, øder, ødelægger, tilintetgører, uddeler, meget hyppigt i kenninger for mand, efter guld, e. (pl.) vells *Skh VII*, 30, e. menja *Gr VII*, 23, e. brims elda *Gr IV*, 12, e. dúfu hyrjar *Skh II*, 33, e. qldu báls *ÓIA II*, 13, *La II*, 102, e. fjarðar báls *ÓIA II*, 26, e. elda hrannar *Bj V*, 41, e. orma setra *Gr II*, 35, e. orma lands *Skh I*, 30, e. orma fjalls *Ko II*, 50, e. orma skers *St IV*, 44, *Sá I*, 17, *Jó III*, 17, e. nöðru bekks *Gr VI*, 6, e. nöðru palla *Hj IX*, 12, e. nöðru fanna *La VII*, 65, *Jó II*, 12, e. nöðru slóðar *Sá X*, 20, e. nöðru skíða *Kr V*, 16, e. nöðru bylgja *Bó IV*, 23, e. dýnu linna *Skh VII*, 48, *Lo II*, 25, e. fófnis palla, láða *ÓIB I*, 8, *U IV*, 27, e. ófnis stofna *Ko V*, 33, e. ófnis glóða *Bj III*, 53, e. grettis valla *Bó I*, 21, e. frænings hlunna *Gr IV*, 4, e. grafnings stræta *Gr V*, 27; e. joqtua róma *Sf III*, 23, e. sauðungs spjalla *Gr IV*, 5, e. Hrímnis tuls *Gr II*, 55; e. Fenju verka *Hj XI*, 22; — efter vðben, e. stáls *Gr II*, 14, e. sax(a) *Gr II*, 1, *Bj VI*, 7,

e. branda *Gr VII*, 57, *Bó IX*, 40, *Bj III*, 44, e. fleina *St V*, 35, *Ger I*, 3, e. irpu sótu *Gr IV*, 48, e. gerða *Gr VIII*, 45, e. ríta *Sf I*, 39, e. Viðris tjalda *Bl VII*, 25, e. Hrungnis tjalda *Sf III*, 5 (*usædvanligt*), e. álma *Skh I*, 34, — efter smykke, e. kingu *St V*, 53; — e. pretta, en redelig mand, *Skh V*, 28; e. meina, som råder bod på mén, ulykker, *Dí III*, 40.

eyðiskógr, m, øde skov, *Bj II*, 52.

eyjakona, f, kvinde fra øer, udøer (for at betegne fordægtige kvinder), e—ur og annes fljóð *Bj I*, 29.

eyjarskeggjar, m. pl, øboer, om Færinger *þr II*, 4, VI, 26; *Gri II*, 30.

eyma, (md), vise nåde, skåne, (af aumr), fæstar þjóðir (acc.) e., at skåne ingen, *Bó IX*, 35.

eymd, f, elendighed, ynklighed, e—in vísa bruges om den gamle Baga, på grund af hendes elendige udseende(?), *Bó V*, 12.

eyrir, m, øre, penge (koll.), vega e—i og aðra sjau, veje 8 øre, *Gri IV*, 5, e. silfrs *Má VIII*, 24, få aura tap (rett.) *Gr IV*, 21, aura þján, tab af gods (penge), *þr III*, 22.

É.

éł, n, byge, storm, døkt é. *ÓlB III*, 31 (bruges her om kampen), þrauta é., også brugt om kamp, *ÓlA II*, 5; men om åndelig smærte (kummer) *Kr IV*, 3; hyppigt i kenninger for kamp, efter våben, sverða é. *ÓlB II*, 16, é. eggja *ÓlB II*, 21, é. járna *ÓlB II*, 31, é. saxa *Hj II*, 2, é. stála *Sá X*, 5, é. hrotta *U V*, 6, é. branda *U III*, 9, é. laufa *G IV*, 28; é. spjóta *Sf I*, 25, *U II*, 31, é. geira *Kr III*, 14, *G XII*, 34, é. darra *ÓlH 41*, é. vigrar *He I*, 14, é. Gugnis *ÓlA III*, 10; é. fleina *G XII*, 73, é. brodda *GrH IV*, 6, *Sf VI*, 27, *St VII*, 62, *G X*, 32, é. odda *U IV*, 41, é. nadda *Ger VIII*, 22 *G I*, 18; é. skjalda *Bl III*, 44, é. tjørgu *G I*, 20, é. randa *Kl V*, 24, é. ríta *Bó I*, 10, *Gr V*, 44; Hildar é. *Sf V*, 12; efter Odin, Yggs é. *Sá X*, 51, é. þriðja *ÓlB II*, 2, *Vø II*, 9, *He I*, 26, é. þundar *G VI*, 67, XII, 40, *Má IV*, 19, é. Styrmis *St IV*, 10, og vistnok é. kylfings *Bj I*, 20. Jfr. feikna-

F.

faðma, (að), favne, omgive, fax f—að gulli, belagt med guld; — spec. om könslig omgang, *Má I*, 74 osv.

faðmbrogð, n. pl, favntag, omfavnen, om könslig omgang, få f. af e—rri *Skh V*, 31.

faðmlag, n, favntag, omfavnen, *Fr II*, 27.

fagna, (að), glæde sig, bjúgir heilsu f., bliver helbrede, *ÓlH 57*; f. mig (acc.), glæd mig (ved könslig omgang), *U I*, 34.

fagnaðarlaus, adj, blottet for godhed, gode egenskaber, slet, f—ir niðr í þel *Skh III*, 41.

fagnaðarveisla, f, gilde for at modtage en, halda f—u *Bl VIII*, 42.

fagnaðr, m, glæde, fryd, halda f—ð, leve frydefuld (i ægteskab), *He IV*, 46.

fagnafundr, m, glædeligt møde, *Gr VI*, 28, *Sá V*, 51.

fagr, adj, skön, herlig, f—a málið, digtningen, *Gri IV*, 1, (et ejendommeligt udtryk for beundring af digtersproget). Jfr. geysi-, óska-

fagrahvél, n, 'det lysende hjul', solen, *G VI*, 54, *Sá III*, 1.

fagrligr, adj, = fagr, skön, herlig, f—t víf *Sq I*, 3, f—g falda *Bil G I*, 26, f—t vín *Sq I*, 13, f—t (gull) *Hj III*, 23, f—g orð *Ko IV*, 68, f—t spil, om rimen, *Bj V*, 1, f—t ráð *Má VII*, 7.

fagrrøggva, (að), = leggja (sverði), *Kr VII*, 43 (jfr. sagaens forklaring).

fala, (að), ønske tilkøbs, ønske at få, f. sverð *Vø III*, 39.

falda, (felt el. að), tage (kvindelig) hovedpynt på, f. livitt, om bølgen, *Gr VII*, 44.

faldafeykir, m, dans som bringer (kvindernes) hovedpynt (faldr) til at ryge af, slá f—i *Bó X*, 18.

fuldr, m, fold, noget sammenfoldet, ombøjet kant (söm), skyrtu f. *St VI*, 26; — ellers brugt i kenninger, for krunde, f—a Ná *Má I*, 22, f—a laut *Vø IV*, 3; f—a Gerðr *Sf V*, 7 synes at være en del af en kenning (fræningssíkta f. G.), men hvis teksten er rigtig, er den da meget overlæsset (falda overflødig); — for hjelm, fjoðnis f. *Bl VII*, 3, *Fr II*, 42, f. Rognis *Sf I*, 32, Viðris f. *Gri II*, 13, Styrmis f. *St V*, 49; f. Gjúka *Gr*

VIII, 36, Ko III, 6; f. Qlvis ÓlB V, 15; Itrungs f. Sá X, 23; Fófnis f., skrækkehjælmen, Sá V, 30.

fall, n., *fald, veðra foll, vindenes retninger, bevægelser, vita veðra f. Bl II, 38; ström, bølge, björs f. Sá VI, 41. Jfr. á-, hrak-, sjóvar- (pl), straum-, stuðla-*

falla, (fell), *falde (i forskellige betydninger og forbindelser), f—az í rekkju, lægge sig til sængs (som syg), Skh V, 5; f. úr minni, glemmes, Skf 91; f. í kjør, komme vel til pas, Skf 105; f. niðr til sättar, blive genstand for forlig, Gri VI, 22; áðr en fellr á, før end det går løs, Bl VI, 14; fell það næri lífi, havde nær bevirket døden, Skh VII, 32; f. í strå, endé, om rimen, Dt II, 40, og ellers ofte om rimens afslutning, låta rímu f. Gr I, 47, bragr skal f. Gr VIII, 69; fallit fleina hregg, endt kamp, G X, 48; fallinn á fræðum, udgået m. h. t. digte, Gri IV, 1; part., af den el. den art, beskaffenhed, munu þeir ekki fallnir vel, de er ikke brave, Skh III, 44.*

1. falr, adj., *til fals, afhændelig, fljóðin læt eg fol, jeg giver tilladelse til at vælge hvilken kvinde som helst, Skf 112, oss er yðvart líf ekki f—t, vi vil ikke miste eder, Vø IV, 6.*

2. falr, m., *spydrør, spydets hule rør (hvori skaftet stikkes), brugt som spyd i almlh., herða fal í blöði Fr IV, 30, hremsu f. (unaturl. om pilen), Sq V, 11; — overført betydn., sorgar f., sorgens pil, La VI, 28, kvala f. La VIII, 6. Jfr. qr.*

fals, n., *falsk, falskhed, svig, fá f., blive genstand for falsk beskyldning, La IV, 5; þiggja f., hitte på, udpønse, falskhed, svig (falsk beskyldning), La V, 10; hyggja f., gennemskue svig, La II, 84; gera f. í, erklære noget falsk, Pr VIII, 15.*

falsa, (að), *svige, bedrage, f. brúði af e—m, ved svig at berøve, Skh I, 51, f. e—n af e—u Skh VI, 44; f. herra sinn, bedrage, Sk III, 19; vise falskhed imod en, Sf II, 31; f. fljóðin upp, røbe kvindernes utroskab, Sk III, 62; f. bjarta lund, bilde sig urigtig ind, Hj VII, 31; folk f—az, føres bag lyset, Kl III, 32.*

falsari, m., *snyder, bedrager, Ko VIII, 21; pl. G I, 39.*

falskligr, adj., *svigagtig, f—t par, svig, svigagtig færd, La III, 13.*

falskr, adj., *falsk, svigefuld, f. (maðr) La IV, 36, Fi VII, 6, f—ir grannar Skh V, 47, en f—a kind G XII,*

20, fölsk lund St IV, 38; f. mātr, falsk kraft, falskhed, La VI, 12.

fang, n., *favn, í fress (gen.) f—g Gr VII, 26; um fangið, ned over bryst og liv, Sk III, 11; takaz í f., tage sig noget i favn, o: påtage sig noget, Sá VII, 11; af f—i móðr, af det anstrengende tag, G XII, 3; — brydekamp (glíma), að herða f. Gr II, 47, fús til f—s Lo IV, 2, taka f. St III, 44, bjóða f. G IV, 44, f—ið tekur að grána Gri III, 40, hvika úr f—i Gri III, 44; — fremgang, ekki berr til f—a Lo III, 5. Jfr. háls-, kvón-.*

fanga, (að), *få, fange, bemægtige sig, (for få, lånt fra dansk); f. dauða ÓlH 39, Hj VIII, 35, f. bruna (rettere bana?) U IV, 15; lukkan hefr þig fangað Skí 50, f. vild, fá sit ønske, Sá I, 48; f. strandhogg Gri II, 23; f. auðar lind Hj I, 6; þig hafi æsir f—að Skí 61; f. hóll, nærme sig, komme ind i, Hj V, 6, men f. hallir, erobre, Kl V, 6, f. hófn, nå i havn, Sk I, 6; pågrieve, Gr I, 36, fanginn er nú kappinn Sk III, 7.*

fangi, m., *fyrri bið eg að f—inn þórs | fari að mínu ráði Má IV, 5; meningen er uklar, men f. þórs synes (jfr. næste vers) at bet. ølde, f. altså 'den der brydes med'; den sidste linje kunde bet. 'således som jeg kunde ønske det' (?). V. l. fongum synes ikke at give mening.*

fannhvítir, adj., *snehvít, f—t hond Bó X, 5.*

fantr, m., *slyngel, bandit, (denne betydn. passer bedst alle steder, og den stemmer med nutids isl.; „importunus tenebrio“ G. Andrij.) Gri V, 14; Kr II, 26, Bj V, 17; f. eða fól Sá II, 26.*

1. far, n., *plads i skib, fá f. Gr VI, 40; — skib, fartøj, Grænlands f. Skh VI, 36, litið f. St V, 6; — i kenninger, for digtning (rime), f. Fjalars, Frosta, Durnis, Austra, Fundins(ings), Suðra, Norðra, Fr I, 56, St IV, 32, G VII, 1, Bl VI, 57, Ko III, 81, Lo II, 2, ÓlB IV, 34, Kr II, 9; Herjans hrost f. Sk I, 60; — for skjold, Ullar f. Dá III, 27; — Leiknar (liknar) f. Ko VI, t er dunkelt; smhængen synes at kræve en kenning for digt, men så må leiknar være galt, eller digteren har brugt en gal kennung. — Færð, skíða f., skifærd, løben på skil, Hj I, 56. Jfr. afreks-, Íslands-.*

2. far, jfr. skíða-.

3. far, jfr. klæða-, listar-, sára-.

farn, (før), *gå, begive sig, rejse, f. í skírnarbrunn,*

lade sig døbe, ÓlH 26, f. að sofna, *begive sig hen at sove*, *lägge sig*, Skí 45, f. að deyja, *dø*, Skh III, 49, St V, 10, f. að sitja heima Hj IX, 8; *farðu og geym*, *gå hen og gem*, Skí 108, f. með glófa, *færdes med hansker*, *have hansker på*, Skí 87; f. í (fot), *klæde sig på*, Sk II, 43; f. e—u *framm*, *udøve noget*, *gøre noget*, Gr IV, 25; *farandi lýðr*, *omstreffende*, Gr I, 24, f—az slétt (*med dat.*), *have en heldig færd*, *rejse*, Pr VI, 22; f. með kaupskap (*dat.*), *beskæftige sig med*, Gri I, 12; f—az at, *rykke frem mod hinanden*, St VII, 48; illa f., *gå ilde*, Gri IV, 61, líkt mun okkr f. um flest Gri VI, 33, mér ferr líkt Bj I, 1; — f. *eptir*, *følge*, *komme efter som følge*, Pr VIII, 36; orð f. af, *en udtaler sig*, Vq IV, 3; *fremd ferr um heiminn*, *ubredre sig*, Skí 49; f. með orðum, *indrette sine ord*, Lo I, 23; — *ferr saman hold og klæði*, *kød og tøj blev syt sammen*, Vq V, 18; *undrið ferr* (v. l. *verr*), *underfulde ting sker*(?), Fi VIII, 22; *farinn*, *gæt til grunde*, nú er f—in fylgd, *er det forbi med*, Pr IV, 41, *listir eru farnar* Gri VI, 50; — f. nær, *gå en til hjærte*, *bibringe en stor sorg*, Fr I, 55 (jfr. anm.), *ferr ei nær*, *der er ikke tale om*, (el. ‘*værre er det ikke . . .*’), Fr II, 44. — *Trans.*, f. *hest*, *indhænte* (*min*) *hest*, Gr III, 13.

1. **farga**, (að), *tilintetgøre*, *gøre ende på*, f. *margra stríði* La VIII, 19.

2. **farga**, (að), *farve*, (*låneord*, jfr. no. *farge*, sv. *färg*, *gmlda*, *farge*; jfr. *stykket Líkneskjusmið i Alfr. Isl. II 1908 s. 90—91*, *gullfargi*), *forguð stræti móins*, *her: skinnende guld*, Ko VI, 17.

farkostr, m, *fartøj*, *skib*, f. *Fjalars*, *dværgeskib*, *digting* (*rim*) Fr I, 2; *alene* (jfr. *smhængen*) *om det samme*, Kr VII, 1; Kr III, 38 *synes* *ordet snarest at bet*. ‘*midler til at rejse*’, *da der står f—t allan fá skaltú*.

farlengd, f, *egl. rejse* *s længde*, *inna f.*, *fortælle om sin rejse*, Skí 93.

farmr, m, *fragt*, *ladning*, *blot omskrivende i såra f.*, *de mange sår*, Gri V, 19, *þrautar f.* La VIII, 2, *harma f.* La VIII, 17; f. *handar*, *en guldkugle* (*der skal kastes*), Gei III, 30; f. *Grana*, *guld*, La II, 70; f. *Glapsviðs*, *digterdríkken*, *digts*, Gr VIII, 1.

farri, m, *skælm*, *skalk*, *ljótr f.* G IX, 37.

farvegr, m, *(elve)leje*, Gei III, 22, IV, 44.

farþegi, m, *plads-modtager*, *som får plads i et skib (passager)*, Skh IV, 18.

fasta, (að), *faste*, *holde faste*, f. *mikið*, *tit* og *ofte*, Skh VI, 32, f. 14 *nætr*, *være uden mad*, Pr III, 13; abs., *opsætte måltidet*, Sk I, 52.

fasti, m, *ild*, *fjærðar f.*, *guld(ring)*, Ger I, 12; *hlífar f.*, *sværd*, Sá XI, 16.

fastligr, adj, *fast* (= *fastr*), f—t *hald*, *et fast tag* (*men ordet er her tvetydigt*; ‘*tag*’ og ‘*smærtefuldt hold*’), Jó II, 24.

fastna, (að), *fæste* (*en brud*), Skí 124.

fastr, adj, *fast*, *stærk*, *eftertrykkelig*, f. *fleinn*, *stærk*, *kraftig* (*virkende*), Skí 163, *fast*, (adv.), *stærkt*, *tungt*, Skí 174, *síga f—t i hlé* St V, 15; — *fastholdende* (*på sit gods*), *karrig*, f. af *auði* Pr VI, 31, Gri II, 42; *þeim er f—t um fé* Sk II, 24.

fat, n, *fad*, *tuttugu tunna f.*, *fad der rummer 20 tønder*, Sk II, 6.

fatlaz, (að), *blive svækket*, *hindret*, f. *tekr* *nú mart við hann*, *han bliver nu i høj grad forhindret* (*i at kæmpe osv.*), Skh VI, 9.

fax, n, *manke*, *om dragens manke på Ormen lange*, ÓIA I, 10, jfr. Sq III, 19.

faxi, m, *hest* (*egl. hest med manke af den el. den art el. ejendommelighed*), *i kenninger for ulv*, Gríðar f. Gr II, 1, *falu f.* ÓIA II, 19, *gýgjar f.* G VIII, 41, Jó I, 39. — *I uforståelig smhæng* Dí II, 22.

fá, (fekk), fá, *opná*; *ægte*, *med acc.* Skí 88; f. *lægra*, *komme til kort*, Gri VI, 48; (nótt) fekk myrkr, *blev mørk*, Lo I, 28; *pávirke* (*om drik*), f. á Gr V, 31; *upers.*, *findes*, *gives*, *hvergi fær hilmi frægra* ÓlH 3, ei fær verkið æðra Fr I, 2; *med*, fáz i e—u, *være beskæftiget med*, *være ivrig for*, Skí 122, fáz i fræðum Skh VII, 58, Gei II, 1; fáz i forsi Pr III, 14; fáz við, d. s., Gri I, 1, fáz með, d. s., Skh III, 5; — *part*, *af en vis beskaffenhed*, *fenginn litt að qðru*, *lidet bevendt*, Br VIII, 22; *svikull* og *fenginn illa*, *svigfuld* og *dårlig*, H IX, 71.

fáðemi, n, *noget uhørt (eksempelløst)*, pl. Bó V, 11.

fágu, (að), *udøve*, f. *kristni* Sá IX, 37; *part*, *fágaðr*, *indstyret med*, *horn f—að (gulli)* St VI, 44; *sæng f—ud (gulli)* Bó IX, 36; *udmærket*, f—að *vín* Ger I, 32.

fáheyðr, adj, lidet hørt, ualmindelig, mærklig, f—ð frétt Bj V, 14.

fákatr, adj, lidet glad, Fi V, 52.

fákr, m, hest, Gri II, 25; i kenninger, for ulv, irpu f. Lo II, 12; — for skib, lægis f. Sf I, 34, Fi V, 25, stjórnar f. Hj III, 5; — for galge, f. sem fæstir vilja riða Bl III, 8.

fála f, jættekvinde, f—u bróðir, jætte, Hj II, 18; — økse, ÓIB IV, 18, i kenning for mand, f—u lestrir Dá IV, 11; — brugt uegenlig om Busla Bó V, 28. — I kenninger, for ulv, f—u hestr ÓIH 41, f—u faxi ÓIA II, 19, — for økse, f. sótu Gr IV, 45.

fáliga, adv, køligt, uvenligt, kveðja e—n f. Gr III, 34, fagna f. Br V, 4.

fálki, m, falk, fjaðralaus f. Gri VI, 23, f—a krás, falke-kræs, falke-føde, o: noget som kun er værd at kastes bort til falke, Gr I, 2 (men smhængen er usikker); áku f., skib, ÓIB I, 27, St VI, 31; f—ar er Fjolnir á, Odins ravne, He II, 2.

fálma, (að), famle, bevæge hænderne usikkert, f. høndum viða Hj II, 9, f. í mótt Bj IV, 11.

1. **fár**, n, vrede, stilla f. Skh III, 26, verða að f—i, blive vred, La III, 22, — elskovssmærtel. hidsig elskov, lækna f. Gri V, 3, sárligt f. Ko IV, 1; hertil hører vel også, skønt smhængen er dunkel, såra f. La VIII, 2; — i kenninger, for sværd, såra f. ÓIB V, 30 (eller kamp?), unda f. Dá IV, 36; — for kamp, skjóma f. Fi II, 12, eggja f. St IV, 11, VII, 57, Dá III, 25, fleina f. GrH II, 30, Bj VI, 23, qrva f. Bj VI, 24, randa f. GrH II, 12, snegðu f. G VII, 13; — for bryst, f—s stræti Fr V, 64. Jfr. geysi.

2. **fár**, adj, lidet talrig, ringe, fått var um feðga tal, de talte ikke meget sammen, Gr I, 41, verðr fått til orða Gr III, 1, þó var fått um þessa sätt, man var ikke henrykt over, Gr VIII, 65, hafa um fått, uttale kun lidt, St I, 41; — indesluttet, lidet talende, kølig, f. í lyndi Gr I, 13, longum f. Gr II, 34, nam ansa f. Sá VII, 17, jfr. Fr V, 22; kølig, vred, Fr V, 51; f. til e—s Sk III, 3; fáir einir, kun fá, G III, 28. Jfr. fé-, geysi-, manna-(ntr.), orða-, vista-, vópna-.

Fárbauti, m, Lokes fader, F—a arfi Lo HI, 21; om Loke selv Skt 108.

fárligr, adj, farlig, slem, f—t mein St VI, 25, f—t (adv.) staddir Fi II, 1.

fátekligr, adj, seende ud som fattig, f—g ferð, rejse uden rejsemidler (udstyr), Gr III, 35.

fávis, adj, ukyndig, dum, Fi V, 50.

feðgin, n, pl, fader og datter, G IX, 51.

fegra, (að), besmykke, göre smukkere, bedre, f. skal eg Bj II, 10; udstyre prægtig, f. skeið Dá II, 46.

feigð, f, døds-nærhed, det at en snart skal dø, f. dettr á e—n Skh II, 17, kvíða f. Vq VI, 3, f. mun benda, der er tegn på, Hj V, 34, f. komin í augu Fi VIII, 27; gen. ofte foran andre subst. (kunde også skrives sammen med disse), f—ar stund, dødstime, Bl III, 42, f—ar slag, dødens slag, Bj II, 28, f—ar gríma, maske af en død mands hovedhud, Bó IX, 53, f—ar spil, blot omskrivende, død, Bó II, 43, f—ar dyrr, også omskrivende, død, La III, 34.

feigðarglaðr, adj, døds-glad, hvis ordet er rigtigt (og ikke f. eks. fejl f. feiknaglaðr), må det bet. 'glad med døden svævende over sit hoved', Bj V, 17.

feigr, adj, dødsens, til døden hjemfalden, f. á fótum Gri V, 13, fleipra f—um munni G IV, 52.

feiknablóð, n, vældig blodström, fell úr kjoptum f. Hj VI, 24.

feiknabragð, n, voldsom bevægelse, Bl IV, 10.

feiknael, n, voldsom byge, storm, f. (såd. hds. B) branda, voldsom kamp, U III, 18.

feiknagjarn, adj, rædselsfuld, veðr f—t Skh IV, 26.

feiknaharðr, adj, overmåde kraftig, enn f—i Bj VII, 21.

feiknakyngi, f, overmåde stor kyndighed el. trolddom, ordet synes ikke at passe godt til smhængen, man væntede en betegnelse for den dræbte tyr (om hvilken feikna kunde passe godt), men et subst. kyngir (el. kyngir) er inkendt, Bó VII, 15.

feiknamaðr, m, stort og vældigt menneske (hvis ordet er rigtigt), pl. U VI, 35.

felknamatr, m, overvældende kraft, Bó X, 7.

felknanaut, n, vældig tyr (med overnaturlige kræfter), HI VI, 19.

folknarsalr, m, rædselsfuld sal (hus), om en gravhøj HI VI, 34.

felknarprá, f, umådelig længsel, La IX, 103.

felknarwæði, n, voldsomt raseri, kraft, Gr VII, 26.

feiknasótt, f, stærk sygdom, falla í f. *Skh IV*, 48.
feiknasút, f, stærk kummer, *Vi I*, 41.
feiknaveðr, n, rædselsvejr, voldsom storm, *Bó III*, 51.
feiti, f, fedt, smørelse med flæsk (fedt), traust f., stærkt (meget) fedt, *Vq IV*, 44.

feitr, adj, fed, snæða feitt, spise fedt kød, *Lo I*, 15.
fel, f, (jar), fold el. lap (i et stykke tøj, klæde, kappe, især en der ligger oven på en anden og ikke helt tildækker denne), fellir sníðr hold og klæði í f—jar *Fi II*, 15.
fela, (fal), skjule, f. brand í berg, stikke sværd ind i klippen, *Vq III*, 35; f. ábyrgð e—m á hendi, pålægge en ansvaret, *Skh I*, 54; f—ask undir, bero på, *Ski 89*; falinn í unda sveita, tildækket af blod, *Bl I*, 56; skjult, get eg þá eigi fölgna, de er ikke skjulte, de er åbenbare, *Fr III*, 7.

feldr, m, (ar), skind, hud, skindkappe, breiðr f., hvorpå holmgang foretages, *St III*, 16, stíga á f—d *St IV*, 16, ganga á f—d *Bl VII*, 7; — i kenninger, for brynje, Hogna f. *Gr III* 36, Grímnis f. *GrH II*, 13; — for sejl, byrjar f. *Fr III*, 53.

fell, n, fjeld, f. hvarma túns, hoved, *Bl II*, 30, brúna f., d. s., *Hj VIII*, 11 (her skal måske ordene svell og fell byttes om).

fella, (ld), fælde, lade falde, f. stokk, indrette en fodblok, *Vq IV*, 34; f. niðr såld, lade den falde ned, : begynde (her foreligger en sammenligning med melet, der går gennem sold og uddrysses), *Skh IV*, 5, derimod afslutte, ende, f. niðr óð *Hj VII*, 51; f. 12 nøðru galla (vetr), afslutte 12 år, være 12 år gammel, *Vq III*, 5; f. (ved rett.) yndis karma *U IV*, 12; — part. feldr, bekvemt indrettet, heldr er f—ra, det er bedre, *Fr V*, 19.

felling, f, sammenföjning (af brædder), f. enga kenna, ser ingen sammenföjning (alt så ud som ét hele), *Kr V*, 46.

fellir, m, 'fælder', sværd, *Gr VII*, 32, *St II*, 54, *IV*, 10, *VII*, 53, *Fi II*, 15, *VII*, 19.

felmtr, m, skräck (især pludselig), fá f—t *Bj IV*, 59.

felmtra, (ad), frygte, være angst, f—ri engi *G X*, 29, Bjarki hefr ei f—rað fyrr *Bj VIII*, 6, upers. halnum mundi f—ra lítt *Bj IV*, 43; f—ra sér í dauða (acc.) *Bl III*, 42; felmtum (uden r) eigi *Sá IX*, 3.

fen, n, sump, vand, brími f—s, guld, *Gr I*, 33; f—ja bjørn, skib, *Gri II*, 11. Jfr. Fenja.

fengi, n, angst, bytte, i kenninger for digterdrikken, digtet, f. Kjalars br *VIII*, 44, f. Hárs St *VII*, 69, f. Yggjar G *II*, 1, f. Óska Sq *I*, 1; — f. Dvalins (dværgens) U *VI*, 2.

fengr, m, (s og jar), angst, bytte, kaupa f—g fjørvi, give sit liv for bytte, *Gri II*, 53; *Gri II*, 34 (om virkligt udbytte), engi er f., bytte el. udbytte, *GrH IV*, 1, sist er f. að dvelja, ingen mulighed for, *Vi I*, 49; — ladning, *Skh II*, 21; — i kenninger for digterdrikken, digtet, f. Ódins Sq *II*, 39, f. Fjølnis ÓlB *III*, 24, f. Yggjar G *III*, 52, f. Rognis La *IX*, 108, Sá *IV*, 8, f. Fráriðs St *VI*, 47, f. ása tiggia *Gr II*, 59; Gomlis f. Fr *I*, 1; f. brauna aurriða *Fr II*, 49.

Fenja, f, den ene af de guldmalende jættekvinder, Bj *III*, 39, i kenninger, for guld, F—ju meldr *Gr II*, 25, *IV*, 17; f—ju hrings Dí *II*, 15 synes at skulle bet. 'guld' (men hrings er vist galt) og synes at høre sammen med stóll, = gulls stóll (gullstóll); sterkt F—ju verka, guld-stærk, *Hj VIII*, 10; — for mod, F—ju gustr *St III*, 1; — økse, f—ju lauðr, blod, *Hj X*, 46. — Uden tvivl er f—ju fejl f. fenja (af fen) i f—ju bál, eldr Óla *III*, 1, *St III*, 47.

Fenrir, m, ulven Fenre, ulv i almlh., *Fr III*, 48, med art. *St IV*, 27, f—is tenn ÓlB *IV*, 24, f—is munnar G *II*, 10.

ferð, f, rejse, færd, rejsende, bíða f—ar, vænte på at man sejler afsted, *Skh III*, 52, láta kylfu koma í f., tage med sig, *Gri I*, 51; fleina f., spyd-flugten, kamp, *Hj I*, 52; — folk, mænd, f—um (= gen.) skal der læses *GrH IV*, 22; ýta f. Sq *III*, 13, f. lofðungs Óla *II*, 9, f. Fjølnis Lo *I*, 3, svænsk f. ÓlB *II*, 26; skibsmanskab, *Skh IV*, 33, *Fr IV*, 37. — linna f. synes at bet. 'orme-skare', : orme, slanger, og være ensbetydende med slangegift, *Hj III*, 32; derimod synes det at bet. 'guld' Bl *I*, 31; på første sted er denne betydning ikke udelukket. Jfr. aprt-, at-, burt-, heiman-, hrak-, húsgangs-, mót-, skíða-, út-, veiði-, yndis-, æði-.

ferðaz, (ad), rejse, begive sig, *St V*, 34.

ferja, f, færge, båd, skib, *Gr IV*, 57 (síldar f.), *Skh V*, 42, *Gri I*, 25; — i kenninger for digterdrikken, digtet, efter Odin (hvilket beror på en sammenblanding med 'dværg-skib'-kenninger) Hárs f. Kl *II*, 37, Kr *III*, 10, f. Viðris Sá *V*, 51, f. Óska G *III*, 1, Ger *III*, 64,

Sá XI, 3, f. Herjans St VI, 47, GrH IV, 1, vistnok også f. Fjalars Hj I, 1, udvidet er Kjalars hauka f., der ikke synes at kunne bet. noget andet (jfr. smhængen), Gri VI, 4; — efter dværg, Dvalins f. Sá VIII, 2.

ferliga, *adv*, uhyrligt, overmåde, láta f., rábe, hyle, forfærdelig, Gr V, 31, verða að skilja f., til stor sorg, U IV, 9; f. staddr, stedt i megen fare, ulykke, Bó VII, 66, f. mæddr af kulda, meget udmattet, Gr II, 6, herða fang f. Gr II, 47.

ferligr, *adj*, uhyrlig, voldsom, stærk (med bibetydn. af noget uhyggeligt), f—g þótti hún hjá snótum Hj III, 19; f. dreki Ko IV, 17; f—g undr, uhyrlige undere (mærkelige ting) Skí 45, 153, f—g und GrH IV, 18, f—t mál La IV, 6, f—g forlög U I, 15; f—t hljóð (i et kvindennavn, „binding“; uvist hvad der menes) Bó I, 46.

ferma, (md), lade (et skib), sáld hróðrar f—t af orða mælti, om rimen, Skh IV, 5.

feskr, *adj*, frisk, ny, fin, smuk (låneord fra lavty. versch, næppe fra ags.; i rimerne har ordet en betydning, som ikke findes i nutidsisl., hvor det kun har betydning 'frisk, ny', jfr. GAndr. og BHald: 'recens, novus'), f. rétr, frisk (ny) ret (mad), Dí I, 25, IV, 10; — fin, smuk, om mænd, La IX, 9, Ger II, 36, f—ar þjóðir La V, 3; om kvinder, f—ust frú Ger III, 60, f. svanni Fi II, 34; om arme, f—ir armar Jó I, 11; om genstande hið f—a rann Gei III, 19, f—ar dyrr Jó I, 54, f. vagn Fi III, 1; hið f—a form Gei II, 44; — behagelig, frú bannar mér f—an leik Hj X, 2.

1. **festa**, *f*, fasthed, sikkerhed, pant, krefja f—u Pr VI, 15.

2. **festa**, (st), fæste, göre fast, f—az, tage fast ophold, Fr V, 46, f. yndi við e—n, fatte varig elskov til, Hj XI, 11; f—iz styrr, kampen bliver fast, kampen kommer for alvor i gang, St V, 28; — fæste (som brud) Gri VI, 54, Fr I, 53. — Gri VI, 43 findes: þegar til vópnna festi (hdss. festi : vexti, som ikke eksisterer; rimet er lidt unøjagtigt), synes at bet. 'han tog straks sine våben'.

festarkvón, *f*, fæstemø, eiga f. Fi V, 1.

festarmaðr, *m*, fæstemand, trolovet (mandlig) person, Sá VII, 53.

festarmær, (meyjar), fæstemø, G VI, 13, Ger VII, 17; Rognis f., jorden, Sf II, 2.

festir, *m*, en som gör (noget) fast, f. Mævils skíða (skibenes), en mand, Fr IV, 40.

festr, *f*, tov, stræng, halda á f—i, holde i et tov, Pr III, 36, að renna í f—i, lade sig hejse ned i et tov, Gri II, 57; — skibstov, leysa fley úr f—um Gri II, 20; — trolovelse, St II, 30.

feta, (fat), finde vej, f. úr, finde vej ud af (igen), Skí 2. — f. hvergi Kl I, 10, Fi I, 43; — gå, f. smått, tage små skridt, Fr IV, 41.

fetill, *m*, bånd, særlig det, hvori sværdet hang, deraf kenninger for sværd, f—la linni Gr IV, 10, f—la snákr Fr I, 13, fatla ófnir Fr III, 45.

feykja, (kt), lade fyge, med acc. gluggið f—ti glóðar Sá III, 6.

fé, *n*, fæ, gods, penge, gen. pl. fjá findes Má VIII, 21. Jfr. kvík-, lausa-, tafl-.

fefár, *adj*, kun i n, (vera el. verða) f—tt, komme til at mangle penge, Má IX, 40.

felagi, *m*, fælle, kammerat, voc. Pr V, 26 (i en kølig til tale), f—inn djarfi St V, 12 (her i en velvilling tone).

førånsdómr, *m*, konfiskationsdom, forðaz f—in Skh III, 19.

1. **flór**, *n*, (rs), fjær, fjærbeklædning, hárið líkast f—ri Skí 195; á reknum tók að ýfa f., begyndte at blive vred (jfr. rejse børster), Kr II, 21; — hljóp þar vatn ór hverju f—ri Kr VI, 37. her må f. bet. 'hver enkelthed' i almhl.

flilla, jfr. vanga-.

fimligr, jfr. ból-.

fimm, talo-, fem, rim med grimm Sq I, 21.

fimr, *adj*, behændig, smidig, f. við finskan brodd, behændig til at bruge, skyde med, ÓlA II, 21, mælsku f., veltalende, Vø IV, 2, f. í bjargi, smidig til at bestige klipper, Sq I, 15.

fintigi, num., halvtres, Gr I, 21.

finna, (fann), finde, f. af lægis hesti, finde brudstykker (brot må være underforstået) af skibet, Pr IX, 3, f—az í orma láðum, findes blandt guld, Hj V, 13; fann ei meira á firða lund, de lod sig ikke mærke med, at sagen gjorde indtryk på dem, de tog den med (tilsyneladende) ro, Bó IX, 9; f—az um, om noget der gör indtryk på en, Gr III, 29, f. satt til e—s, fremdrage sandheden med hensyn til noget, ÓlH 22.

finngálfn, *n*, et kentauragtig væsen, (v. l. fingalfn),

hoved og hals som et menneskes, den øvrige del som et dyr og en meget lang hale; ordet er smasat med finner hentyder til trolddomskunster, og gálkni, hvis oprindelse er usikker (Bugges tolkning, Aarbøger 1895 s. 123 er uden tvivl urigtig), Kl V, 38. Jfr. beskrivelsen i Hj III, 17f.

Finnr, m., dværgenavn, F—s veigar, digterdrikken, digtet, Ko VIII, 8, F—s snekkja må vist høre sammen, Ko II, 1, 'dværgeskib', rimet (jfr. hele smhængen). Jfr. bú-.

finsleif, f., brynenavn, brynje, Ger VII, 30.

finskr, adj., finsk (lappisk), forhekset, ved trolddom påvirket, f—k qr Óla III, 6, f. broddr Óla II, 21.

fipla, (að), berøre, især på en uanständig måde, føle sig for (i blinde og i mørke), sål. Gr IV, 33.

fírn, n. pl., noget fjærnt, noget meget mærkeligt, uhyrlighed(er), slik f., sådanne forbrydelser, Br X, 34; færa f. að e—m, bringe én uhørt ting, udføre noget uhørt overfor en, Skí 128, þótti f. Ko III, 75; f—a, gen., bruges hyppig forstærkende i smsætninger, jfr. følgende ord.

fírna, (að), dadle (egl. betragte som uhørt, utiladeligt), þó þjóðir f—i Gri II, 11; — derimod synes f. at bet. 'omtale som noget overordenligt' Sá IV, 23.

fírnabjarg, n., vældig høj klippe, Bó II, 27.

fírnadraugr, m., vældig, mægtig højbo (genfærd), U IV 6, 17.

fírnaflagð, n., vældig trold, Bl IV, 10.

fírnafolr, adj., overmåde bleg, Skh II, 17.

fírnaleiðr, adj., overmåde led, ildeset, þó frædin sé mér f—ð. Ko VIII, 1.

fírnaljótr, adj., overmåde hæslig, Lo II, 9, flagð f—tt Hj IV, 3.

fírnalæti, n. pl., frygtelige lader, opførsel, Dí III, 17.

fírnamaðr, m., vældig mand, uhyre af en mand, Fi II, 5.

fírnaraumr, m., modbydelig bengel, Gri V, 51.

fírnaund, f., vældigt sår, Hj VIII, 39.

fírr, se fjæri.

fírra, (rð), fjærne, befrie, f. e—n harmi, befrie en for sorg, Sf II, 32, upers. (?) þegar f—ði augum sveit, når mændene var udenfor synsvidde, Br VIII, 40; part. firðr, berøvet, qndu f. Gri IV, 52, f. náðum Gr VIII, 43, f. gæfu Br V, 38; f. frá e—u G I, 16.

fírri, adj., fjærnere, því var first, var længst fra det, Gei III, 60.

físk, (að), fiske, fange fisk, Kr IV, 30.

fískr, m. fisk, dals f., slange, Jó I, 32. Jfr. heiðar- fit, f., (jar), sid eng, land (i almlh.), i kenninger, for guld, nöðru f—jar Gr VII, 4, VIII, 68, Vq IV, 2, St I, 3, Sk I, 40, snáka f—jar Vq IV, 37, fófnis f—jar Dá II, 29, ófnis f—jar La II, 7, Bó I, 27, oglis f—jar St I, 67, La VII, 49, frænings f—jar. Dá III, 43, hraunþvens f—jar Gr VII, 31; — for kvinde, falda f. Ger II, 8, snáka foldar f. St VI, 4. — I geymar f—ja Bó IX, 54 synes f. at bet. grímur, d. v. s. de aftrukne skind. Jfr. silki-.

fífa, f., pil, Óla III, 6, ÓlB V, 6, Sq V, 14, La VII, 64, Bj VII, 50; f—u stígr, sár, Óla II, 19; — skib (jfr. egennavnet på Rögnvald jarls skib) Fi III, 56.

fífl, n., tosse, tåbe, fjante, ordspr. það skal hafa af f—i að fær Má VI, 3.

fífla, (ld el. að), forføre, lokke, Gri IV, 18, Má IX, 29; f. til fljóðs, berøre en kvinde på en uanständig måde, Bry II, 20; f—az að e—m, om en kvinde, lokkes til elskov mod en, G IX, 54.

fíflska, f., tåbelighed, dumhed, gor af f—u Hj IX, 8.

fíkinn, adj., begærlig, grådig; Lo III, 19 (sulten, grådig), f. vargr Hj I, 52, f. qrn G IV, 38.

fílabein, n., elßenben, dregið dýrum f—um St VI, 43, Bl II, 4, lagðir ljósum f—um Sf I, 15; Hj VII, 39.

fíll, m., elefant, i kenninger for skib, unnar f. Fr III, 11, drafnar f. GrH III, 5, Bl II, 13, hafnar f. U V, 6.

fínn, adj., fin, god, dannet, udmærket, („venustus, eximus“ G. Andrij.; fra tysk fin, skön, fin), f. drengi, om Skide (!), Skí 22, f—ir menn Má IX, 47, f. kappi Bó V, 8, f—ast herlið Bj V, 33, fin mey Skí 115, klár og lin La IX, 98; fin kvæði Skí 3; fin skikkja Sk II, 37; l. geir Bj VI, 20. Jfr. geysi-.

fítonsandi, m., spådomsånd, trolddomskunst, trolddom, spekt sú er af f—a (spåkunst). Vq I, 24, fara í f—a, anvende trolddomskunster, Bl IV, 15, f—a list, spådomskunst, Bó VI, 55; bruges om en vældig gris selv Bó VII, 26.

fíðralaus, adj., berøvet sine fjer (vinger), f. fálki Gri VI, 23.

fjaðrasár, adj, som er ved at fælde (fjærne), om fugle G VI, 61.

fjaðrhamr, m, fjerham, Pr I, 16.

Fjalar, m, dværgenavn, dværg, i kenninger for digterdrikken, digtet, F—s far Fr I, 56, F—s farkostr Fr I, 2, F—s ferja Hj I, 1; — F—s Ullar karfi Fr I, 15 kan ikke være en rigtig kenning, Ullar karfi er 'skold', men 'F.s skold' er intet. Smhængen viser, at der her er tale om en kenning for 'skib' (jfr. udg.s anm. til stedet).

fjall, n, fjeld, bjærg, klippe, i kenninger, for hoved, brúna fjoll Vø V, 38; — for bryst el. hjærté, greinar (forstandens) f. Sá I, 43; — for guld, orma f. St I, 63, Ko II, 50, fófnis f., fjoll Ko II, 87, VI, 21, graftnings fjoll St V, 54; — bar er missir f—s, hvor fjældet hører op, her om fjældets yderste ende, der ofte kaldes qxl, det hele bet. 'ved skulderen', Jó II, 33.

fjallskerðing, f, 'fjældskæring', egl. til et fjallskerða som sagaen har, hvilket er synonymt med gilja, tokke (en kvinde) til erotik, f—u færði (hds. færðiz) hann, færa f. = gilja (som om dette kom af gil = fjældkloft), Kr VII, 40.

fjandaligr, adj, af udseende som en djævel, St III, 43.

fjandi, m, fjende, modstander, sål. St III, 20 (synes ikke at kunne opfattes anderledes); — djævel, svart f. Dí III, 34, biðja f—ann eiga, hafa Sk III, 30. 73; f—inn faðir þinn, om en höjbo, Gr IV, 50; — brugt om vidunderkappen, 'den djævelske tingest' Sk III, 62.

fjandliga, adv, bandsat, ilde, lika f. Skí 173.

fjandligr, adj, ffendtlig, stem, bitter, biða f—t af, lide en stem medfart, Pr III, 39.

fjandmaðr, m, fjende, modstander, Pr VII, 23.

fjarri, adv, (fírr, first), ffærnt, langt borte, hvergi f. miðju, lige midt på, Gr IV, 18; hvergi fírr né nær, ingensteds, hverken nær eller fjærn, Hj X, 14, fírr hendi ganga, forlade (min) hånd, Gr IV, 52; því fírr e—m, så meget længere fra en, Skh I, 31.

fjáðr, adj, bemidlet, rig, f. ad kynstrum Fi VII, 24.

fjárhlutr, m, (forhåndenværende) pengemidler, skat, om gaver Ger VIII, 58; Má VIII, 27.

fjordungr, m, ffærdedel, f. sunds, en ffærdedel af den strækning man skal svømme over, Pr IV, 39; vægt af 10 pund (5 kilo), hálfr f. Skí 103.

fjúk, n, fog (snefog), (sne)-storm, i kenninger for kamp,

pundar f. U III, 35, Sørla f. Hj VIII, 20, Kyflings f. Skh VI, 14, stála f. Bl III, 34, vigra f. Sá III, 24, fleina f. St IV, 23, brodda f. Sf IV, 38, f. er stóð af Fjolnis røðli Fr V, 56; — gera sig í f—i, må vistnok bet. göre sig bister (vred; jfr. fokvondur, fjúkandi reiður) Hj II, 13 (men her er bisterheden kun tilsyneladende, på skrömt): — flærðar f., omskriver det blotte flærð, La III, 43.

fjúka, (fauk), fyge, skemd fýkr í, nedværdigelse finder sted, indtræder, Skh V, 30.

fjóðr, f, spydblad, sú f—in fogr Ko V, 24.

fjol, f, fjæl, bræt, fjalir af kistum, ligkistestykker, Kl V, 22.

fjold, f, mængde, Bl II, 13.

fjolhøgg, n, huggeblok (sædvl. fjal-), hafa fót að f—i Bj V, 29.

fjolmenni, n, mængde mennesker, halda f. (acc.), have mange hos sig (på sin gård), Gr I, 7.

Fjolnir, m, Odins-navn, Skí 91. 174; — i kenninger for digterdrikken, digtet, F—is fundr Óla I, 36, F—is fengr ÓLB III, 24, F—is óskabyrði Vø V, 1, F—is gildi GrH III, 2, F—is minni ÓLB III, 21, F—is bekkr Fr I, 5 (jfr. smhængen og sammenligningen: F—is bekkr af fróðleiks bergi); (ved sammenblanding med dværgene) F—is skeið Pr IV, 1, F—is knorr Má IX, 9; F—is fræða skrá Bl III, 45. — f. hjelm, F—is faldr Bl VII, 3. F—is haddr må bet. hjelm Óla II, 5 (næppe f. hattr: egl. hår og så det er på hæret?). — F—is gríðr må bet. økse ÓLB IV, 16, men her ei F—is sikkert fejl f. fjornis. Det samme er tilfældet med F—is land Hj X, 45, her skal læses fjornis land = hoved.

fjolræddr, part., meget omtalt, f—tt varð um, der blev talt meget om, Bj II, 26.

fjør, n, liv, nema f—vi, berøve en livet, ÓLB V, 15; sst. findes flors, der er uforståeligt; kaupa feng f—vi Gri II, 53. — f—va ríki, livenes rige (land), brystet, Dá III, 27.

fjørbrot, n. pl, 'liv-brud', dødkamp, Bó VII, 35.

fjørð, kun i forb. ífjørð, forrige gang, Sá VIII, 3 (vist enestående).

fjørðr, m, (ar), fjord, i talemåden, gefa mórgum geystan f—ð, volde vanskeligheder for mange, St IV, 3;

f. strangr fylgir okru efni, stor vanskelighed, Bó IV, 4 (jfr. oldsprogets koma í harðan f—ð). Jfr. eyði-, leyni-

fjørgyn, f, (jar), jord, Sá III, 1; í f. = í landi (man væntede á) Hj I, 2.

fjørlausn, f, 'livsløsning', befrielse fra død, f. þeira bræðra (Fjalars), digterdrikken, digtet, Fr I, 2.

fjørnir, m, hjelm, Ger VII, 41, VIII, 14, Sá VI, 5, lemja f—i Gr VIII, 47, kljúfa f—i G VII, 9; f—is flögð, økser, Gr VII, 17, f—is kleif, hoved, ÓLB IV, 18; f—is gramr synes at være kenning f. sværd, Ger VII, 35. Jfr. Fjølnir. Jfr. ægis-.

fjørutíu, num, fyrr, Pr IV, 3 (skr. tigu).

fjøtra, (að), lænke, Pr V, 28.

flagð, n, trold, jætte (mandlig eller kvindelig), f—s er litr á draugi Skí 75, om en höjbo Gr IV, 44, f—a vinr, jætte (Trym), Pry II, 20, f—a kindin G XII, 77; — i kenninger, for økse, brynu f. Gr IV, 22, Sf V, 22, fjørnis f. Gr VII, 17, híffar f. ÓLB IV, 13, Sq IV, 20; — for guld, f—a mål Fr V, 41, f—a spjoll Fr V, 36. Jfr. firna-.

flagðkona, f, jættekvinde, St V, 7.

flaka, (kt), gabe, især brugt om en, der har mange og gabende sår, f. (f) sundr af sárum Gri II, 15, Hj VIII, 39, G IV, 66; — f—ti hár um, håret flagrede til alle sider, Hj III, 28.

flangi, m, fræk person („vir insolens“ Bj. Hald; no. flange „stor utækkelig figur“), om Gaut d. røde og Trond, Pr VIII, 19, IX, 9.

flasa, (að), fare ubesindigt frem, styrte afsted, fuðruttan f—adi uppá stilli, trængte ind på, Má VI, 49, f. heim að stað, styrte hjem til, Kr II, 19.

flaska, f, flaske, Má IX, 9.

flassi, m, vældig, kluntet person (jfr. jy. flasse, person som farer lige på og derved volder fortræd), om Skrymir Lo II, 9.

flatr, adj, flat, lav, liggja f., ligge flat (med bugen nedad), Gr III, 41; reka f—tt fyrir straumi, om skibet, drive med siden mod strømmen, Má IX, 4; fara f—tt af e—u, komme ilde, galt, af sted, Pr IX, 17; — lav, ussel, f. hugr, frygtsomt sind; f. og aumr fretkall, ussel, fej, Gri I, 56, V, 51, flot þýr Gri III, 43.

1. flaug, f, flyven, flugt, broddha f., flyvende (udskudte).

pile, Gri I, 51, í randa f—um, i kampe, (dårlig kenning, f. her vel 'rask bevægelse') Gri I, 19.

2. flaug, f, (et skibs) vimpel, (Falk, Seew. 59), i kenninger for skib, f—ar dýr U V, 22, f—ar bjørn Hj I, 69, f—ar hundr Hj VIII, 25, XI, 42, f—ar ørn Fr IV, 40, f—ar gjöðr Fr III, 1.

flaust, flaestr, n, bægge former findes i rim, den sidste oftere i hdss., men sikkert her ikke allevegne den oprindelige; flaust er den gamle form; den findes f. eks. ÓLB V, 1, Pr III, 42, VI, 23, X, 21, G I, 33, III, 31; flaustr findes f. eks. ÓLA II, 8, Hj I, 65, Má II, 28, Bó II, 33, Gr III, 43; góðligt f. Gr III, 43; Skh IV, 24, ÓLB I, 1 osv.; siglu f., skib (overlæsset), Fr III, 39, báru f. (ligel.) Hj I, 65; f—ra dýr, skib (ligel.), U IV, 25. — I kenninger for skjaldedrikken, digtet, Viðris f. Gei I, 4, f. Hárs Má IX, 8, Fjølnis f. Sá IX, 1; Austra f. La VIII, 34, Dí III, 45; Sennings f. ÓLB V, 1; milsku f. Dí I, 24. — Ger VI, 5 hører flaustrið vistnok sammen med greina (i næste l.) og bet. da også 'digtet'.

flá, (fló), flá, f. húð af baki (o: hoppens) Gr II, 11, f. e—n kvikan Sá VI, 37; Bó IX, 52.

flár, adj, falsk, svigfuld, drengr f. Gri VI, 32; La IX, 82; — om et klædningsstykke, som poser ud (og altså ikke sidder godt), Sk III, 69.

feiinn, m, pil, spids, Fr III, 50, ljós f. ÓLA I, 19, fólr f. ÓLA II, 4, hvórki eld né f—a (her = sværd?) Vq IV, 8, rjóða f—a Gr VII, 39; om sværd, St V, 34, Hj VII, 49; om pig i en stav Skí 163, om en (jærn)pind, der sættes for en dør Má IX, 43; — om ankerspidsen Gr VII, 49, ÓLA I, 27, Pr VI, 43, Fr III, 9, St IV, 52, GrH III, 11; — i kenninger, for mand, f—a Týr Gr I, 7, f—a lundr Skí 128, Fr I, 49; — for tunge, stefja f. ÓLB II, 33, fræða f. Kr II, 49; — for negle, góma f—ar Gri III, 39, visku f. (synes at måtte høre sammen) Fr V, 21; — for sværd, brynu f. Bj II, 18.

feelp, feipr, n, løs snak, pral, Gei III, 28; feigðar f., pral som medfører døden, Bl V, 31.

feipra, (að), snakke (især ubetænksomt), Gei III, 50, Má VII, 31, Ko I, 46; f. feigum munni G IV, 52.

fekkua, (nð), sætte plet på, beklikke, forføre, f. sprund La II, 62. 83.

fekkótrr, jfr. blá-.

fekkkr, m, plet, f. ekki loðinn Ko V, 42; minkar

engi f. *Sá VI*, 34, svika f., omskriver svik, *La VI*, 27, grimdar f., grumheds plet, er vel kun 'den grumme mand' *Kr II*, 30; — Jætte, *Lo II*, 17, er vistnok det gamle Fleugr.

fengja, (ngd), slå, piske (med mange hug ad gangen), *G III*, 48; intr., begive sig i en fart, f. í (til) rómu *St VII*, 48, *Bj VIII*, 23.

fles, f. (jar), skær el. flad klippe i søen (nærved stranden), sjór ygliz á f. *Sq II*, 2, flóð (hav) og f. *ÓlB I*, 3; kunde synes at være brugt i pl. som ntr., men nødvendigt er dette vel næppe, *Gr III*, 43.

flesk, n., flesk, fedt kød, strjúka f.—i um *Vq IV*, 42 f.—ið feitt *Vq VI*, 2.

fletja, f., svig, underfundighed (jfr. oldda, flædie, oldsv. flätia), *G X*, 13; f.—ju drengr *G X*, 18, f.—ju þoll *Skh VI*, 20. Eller er ordet s. s. fletja „pannus vilissimus“? (BHald).

fletta, (tt), berøve, f. e—n lifi *He IV*, 10, f. klæðum pr *IV*, 62, *La II*, 87, *St VI*, 20, flettr hamnum, berøvet, afført, *Gri VI*, 23; flettr frygðum heims *Skh VII*, 3; — udspile, f. lærum, tage dem fra hinanden, *Vi II*, 22.

flettiskepta, f., kastespyd (egl. spyd med sten indsat i skafset, jfr. *Falk*, Waffenk. 76-7), f.—ur flugu *GrH IV*, 20.

fley, n og f. (f. eks. pr *III*, 28, *Hj I*, 69), skib, *Gr III*, 54, *VI*, 40, af svartri f. pr *III*, 28; — i kenninger, for digterdranken, digtet, Dáins f. *Gr IV*, 8, Austra f. *Dí II*, 1, Gillings f. *Ko III*, 1; — for skib, sú refla f. *Hj I*, 69 (her er refla overflødig).

fleyðr, f. (rar), sparre (i et hustag), f.—rar hjørtr, hus, *Lo II*, 23.

fleyginpt, f., dis der kaster, uddeler, foldar vagna valla f., en (gavmild) kvinde, *Jó III*, 38.

fleygir, m., kaster, spreder, uddeler, i kenninger, for mænd, efter guld, f. gulls *Má IV*, 25; f. Fenju meldrs *Gr II*, 25, ff. Fenju elda, *St III*, 47, her må læses fenja, f. Fróða mjols *Fr V*, 30, f. Fenju grips *Kr II*, 54; f. Fófnis skíða, *Dí III*, 2, f. Fófnis stála (af stál = høstak?) *Má IX*, 42, f. fófnis tjarnar *Gr VII*, 58; f. orma sveita (af sveit = land) *Gr VIII*, 55, f. orma láða *Hj VIII*, 34, f. orma stíga *Sf II*, 35, f. orma skers *Fi VII*, 2, f. nöðru bekkja *Vq III*, 2, f. nöðru beðja *Fr II*, 12, f. nöðru fitja *St I*, 3, f. nöðru stræta *Hj XI*, 31,

GrH I, 19, *Sf II*, 26, f. nöðru palla *GrH I*, 36, f. nöðru slótta, leiða *Sf II*, 4, *III*, 29, f. nöðru branda (? her synes brandar at bet. brændestabel, : underlag? hvis det ikke er fejl f. landa) *Hj IX*, 16; f. ófnis valla *St I*, 17, f. ófnis láða *Kr V*, 18, f. ófnis stéttta *La II*, 23, f. ófnis stranda *Ko V*, 26, f. ófnis hlíðar *Ko VIII*, 52; f. linna dýnu *St I*, 19, *Kr V*, 21; f. grafnings (rett.) hlíða *Gr IV*, 30, f. grafnings myra *La II*, 94, f. þynnils skerja *Gr VIII*, 20; f. elda Rínar *Fi I*, 22, f. brunna eisu *Gr IV*, 25; f. Draupnis sveita *Lo II*, 2, f. Draupnis sanda *G I*, 9; f. handar snjóva *Má VI*, 55; f. spanga *Bó VII*, 30; — efter våben, f. hjors *St II*, 45, f. branda *Má V*, 43, *Bó V*, 22, f. stáls *St VI*, 24, *Bó IX*, 51; f. geira *Má IX*, 38, f. spjóta *U II*, 19, *Bl I*, 5; f. fleina *Fr IV*, 8; f. skjalda *Bl I*, 55, f. randar *Gri II*, 25, f. ríta *Gr I*, 14, *La III*, 83, f. Óðins tjalda *Fr III*, 44, *Hj III*, 52, *IX*, 15; f. hjálms og borða *Skh I*, 14; — efter skib, f. byrjar viggja *Bl VII*, 22; — f. sveita *Lo III*, 24 er galt, jfr. ann. til stedet. — f. fálka skers *Dí IV*, 36 kan ikke være rigtig kennung, fálka sker er arm, men så synes der at mangle et led for at en guldkenning kan fremkomme.

fleygipundr, m., kastende Odin, f. flæðar elds, mand, *Hj VII*, 1, f. Friggjar tåra, d. s., *Jó I*, 15.

fleygia, (gð), kaste, f. augum á e—n *GrH IV*, 25, f. geislum, utsende stråler, *ÓlB I*, 3, f.—ðiz fleinn (af skipi), anketret kastedes ud, *ÓIA I*, 27; — f. e—u, udbræde et rygte, *La II*, 47.

flimtr, n., spot, spottende omtale, færa f. um e—n (v. l. verb. flimtra) *Skh III*, 8, (næppe tale om spotters).

flimtr(a), (að), spotte, f. um heiðna menn, her bet. ordet nærmest at 'digte' (ikke just spottende vers), *Fr I*, 4, f. um forna menn *Sq III*, 2; flimta þangað til, udhule spottende ord i den retning, : mod dem (bersærheime), *Bó II*, 43.

flík, f. (-r), klædningsstykke (især et som er sliddt), forn f. *Hj VII*, 38, fúnar f—r, om ligenes klædning, *Kl V*, 24, totrum var fest við f—r *Pr V*, 46.

flípa, f., sár, (jfr. no. flipa 'lang sprække', 'labrum vulnerts pendulum' *GAndrj.*), gefa f—u *Fi VII*, 12.

fljóð, n., kvinde, *Skí 112*, annes f., kvinder fra udnæs (utstødtes flygende næs), *Hj I*, 66, dvergs f., natten, *Dí*

I, 43; — i kenninger, for kvinde (ukendt i ældre tid), f. grettis palla Má I, 29, f. fófnis spanga Má I, 49, — for jorden, f. Fjølnis Dí I, 8. I navneskjul tiggia f. Bó I, 46. Jfr. heiðrs-, kyngi-, mektar-, stoltar-, sæmdar-, vélá.

fljóta, (flaut), flyde, strömmme, f. um strengum, om skib, Gr III, 31, f. uppi, flyde, kunne flyde (på vandel), Gr VI, 1; f. í tárum, være badet i tårer, Vq IV, 13.

fljótr, jfr. geysi-, kynja-, orða-.

fljúga, (flaug og fló f. eks. Gr II, 42, Sq II, 33), flyve, f. og fara, om ryget, Gr VI, 33, fregnin hefr flogið að oss Skí 126, hefr flogið í mína lund Hj III, 51.

fljúgr, m, flugt, flyven, orva f. (: bjúgr ofl.), pilenes fart, Sá IV, 79 (ordet synes ellers ukendt).

flokkr, m, flok, skare, ÓlH 20, fimtfu í f—i Gr I, 21, til f—a, i flokkevis, i hobetal, Ko VI, 22; falla f—um, d. s., St VII, 64.

flosi, m, dette ord findes kun i navneskjulet: f. á hesti Bó VII, 78; BjHald har f. „plumatus, it. volans“, GAndrj. „præceps, præcipitans“ (= BjH.s „volans“), no. flose, ‘løsmundet person’; „vægelsindet person“ Blöndal; hvorledes ordet er her at forstå, er uklart.

floti, m, sammenføjede brædder, bord eller bræt (et slags trug, bakke; jfr. GAndrj. „linter ligneus, catinus, quo vasa ad mensam portantur varia et plura“, BjHald. „fertorium“), f. var settr furðu langr | framm á gólfisí Sá I, 38 (en lang bordplade, med løse ben under?).

flotnar, m. pl, mænd, Gr V, 32.

flóa, (ðð), strömmme, oversvømme, f—ir blóð úr sárum Hj VII, 46.

flóð, n, flod, bølge, f—ið kalt, det kolde hav, Skh IV, 18, Ránar f., søravandet, Hj VIII, 47, — báru f. Bj VII, 30, drafnar f., bølgeflood, bølgen, havet, Hj IX, 58; — i kenninger, for drik (øl), horna f. Gr IV, 61, Sf IV, 15, Sá IV, 89, horns f. (Yggjar) ÓlB V, I, f. Sónar ÓlA II, 1; — for digterdrikken, digtet, f. Óðins Fr V, 60, Sf V, 1, La VIII, 34, Dá IV, 2, f. Þundar varra Fr III, 1, Rognis rósar f. Ko I, 1; — for kamp, darra f. Hj I, 60, eggja f. Hj X, 47, GrH II, 18, IV, 13, málma f. Ger VI, 24, tjorgu f. G VII, 10; — for blod, geira f. Dá III, 23, unda f. Sf V, 30, Sá III, 25 (her blodtab).

flókl, m, noget sammenfiltret, f—ar hár, sammenfiltrede hårtotter, Ko V, 37, f—inn (sál. bör der læses, jfr. v. l.) tók og búkrinn breiðr, om dragens hår vækst (mankefylde), Ko VI, 30.

flókinn, adj, sammenfiltret, synes brugt om ru og lidet fremkommelig isflade, Fr V, 27.

flóttamaðr, m, flygning, person der bliver forfulgt, Gri I, 39.

flóttastigr, m, flygningssti; vera á f—um, befinde sig som flygning, være på flugten, Sá X, 65.

flótti, m, flugt, renna á f—a Skh V, 35.

flug, n, flugt, fart, hjartað kemr á f., hjærtet kommer i bevægelse (af angst), Bry III, 23, fleina f., kamp (kunde også komme af flugr), St I, 71; — sygdomsanfald (nu: flog); Br VIII, 9.

fluga, (el. flygia?). flyve, fare rask afsted, (skip) flugðu um salt ÓlB I, 27.

flugr, m, flugt, flyven, linna f—num Ko IV, 21, f—inn brast sst. 22. — flugt, flygten, f—s trauðr (eller af flug n.?) ÓlB IV, 21; járna f. Bj IV, 66.

flúð, n, skær, ófnis f., guld, St IV, 26; sml. flúr.

1. **flúr**, m, blomst, udskårne figurer, ornamenter (af oldfr. flor, flour, af lat. flos, floris, jfr. mht. flore), peir grófu hana með fagran f. Skí 199, f—um hnýtt (fax) Sq III, 19; — f. (og fles) er vist fejl f. flúð Kr IV, 65.

2. **flúr**, n, hvede, sæd (egl. s. s. foreg.), i kenninger f. guld, f. Fýrisvallar ÓlA I, 10, (eik) Fróða f—a Ger VIII, 51. — Usikkert er forka (v. l. fáka) f. Fi VII, 3. rimeligvis bør der læses Fróða.

flúraðr, adj, udskåren, prættig udstyret, sæng f—ud filabeini Bó IX, 36.

flýðra, f, flynder, i kenninger for hav, f—u vollr Hj IV, 9, f—u slóð Bó IX, 13.

flyggr, f, jættekvinde, (jfr. jættenavnet fleggr?), St V, 41; f—jar glyggs ÓlB V, 1 kunde sál. være kenning for ‘sind, sjæl’, men ordforbindelsen synes ikke at passe godt i smihængen: Sennings renni hið fimta flaust f—jar glyggs um ljóða naust, men det er muligt at her foreligger en overhæsset kenning f—jar glyggs ljóða naust.

flýsingarmaðr, m, upålidelig (karakterlös) person, f. „homo gestu et vestitu dissoluto“ BjHald, brugt som almt. skarlsord Br V, 46.

flytja, (flutta), flytte, bevæge fra det ene sted til det

andet, f—jaz, begive sig, *Hj IV*, 10, f. rás, om skibenes sejlas, *Ko VIII*, 34; berette, sem hingað fluttiz mér *Sq I*, 16; støtte (en sag) *G VIII*, 58.

flýja, flygte, inf. flý *La VI*, 30.

flýta, (tt), skynde, fremskynde, intr. f. skal eg *Gr III*, 13.

flýtir, m, fremskynder, som sætter i bevægelse, uddelelær, i kenninger far mand, f. flæða báls *ÓLB V*, 9, f. lægis ljóss *Fr IV*, 32.

flæ, n, et ellers ukendt ord, der hverken oplyses ved no. flæ 'flydholt på garn', bark, el. flo 'dupp på snøre', findes kun i kveikja lasta f. *Kr IV*, 15, hvor lasta f. vel er blot omskrivende lestir; man kunde måske tænke, at flæ var skrivfejl f. fræ.

flæðiurð, f, en stensamling som søen overskyller ved flodtid, færa i f. *Gr VI*, 17 (sagaen har flæðar-).

flæðr, f, flod, hav, ofan að f—i, ned til søen, *ÓLA II*, 23; i kenninger, for skib, f—ar hrafni *Gr V*, 7, f—ar elgr *Skh IV*, 34; — for guld, f—ar eldr *Vø II*, 22; — for blod, unda f. *G X*, 23 (*blodtab*); — for digterdrikken, digtet, Sónar f. *G IX*, 59, Þráins (*dværgens*) varra f. *Vø II*, 1, Bólverks varra f. *Fr I*, 10. — Flæða hafs grindr *Sá IX*, 1 er ingen kenning, der bør vistnok læses fræða. — f—in dýr i navneskul *Bó IX*, 65.

flækja, (kt), indvikle, f. alla i falsi, indvikle alle i svig, føre alle bag lyset, *La IV*, 46; hárin f—jaz um jørð, hærene spredes og slæbes henad jorden, *Dá IV*, 20.

flæma, (md), drive bort, fordrive, f. úr landi *G X*, 2, og só langt í löndin flæmðr, langt ud til (fjærne) lande, *Vø II*, 5, kempan frá þér flæmd *Gri IV*, 16; fjørvi flæmd, berøvet, *Sq IV*, 34.

flæmskr, adj, flamsk, f. herr *Sq IV*, 44, f. hjallr (= land) *Ger V*, 16.

flærð, f, falskhed, svig, *þr VII*, 15, ljót f. *Gr I*, 3, f—ar fjúk, omskrivende det blotte flærð, *La III*, 43; fremja f. *Hj X*, 35, draga f. að (konu), forføre, *Jó III*, 24.

flærðardrengr, m, svigfuld mand (rævepels), *Skh III*, 46.

flærðarhátrr, m, falskhed, svigfuld opførsel, *La VI*, 12.

flærðarmaðr, m, falsk, svigfuld, mand, *Skh V*, 47, *þr IX*, 23.

flærðarreitr, m, blot omskrivende flærð, ætla e—m f—t, agte at göre en til genstand for svig, *La IX*, 35.

flærðarseggr, m, falsk, underfundig, person, *þr VII*, 11.

flærðarstrengr, m, blot omskrivende flærð, svig, flýgr vísða f., vide rygtes lögner, *Kr IV*, 40.

flærðartal, n, svigfuld, underfundig, tale, *La IX*, 30.

flærðarqr, f, falskheds pil, festa f. í hjarta, blot omskrivende flærð, *La V*, 31.

fløkta, (kt), flagre, f. út á skóga, om fugle, *U V*, 36.

fokka, f, kun i *Bó IV*, 7: með f—u eina, smhængen synes at pege i den retning, at der menes et skib, men f. er ellers ukendt i den betydn.; betydn. 'fok(ke)' er her ikke umulig, men ikke ret rimelig.

fold, f, jord, upp úr f—u *St IV*, 37; hyppigt i kenninger, for kvinde, f. veiga *Gri VI*, 53, f. refla *Hj IX*, 20, *XI*, 34. skrauta f. *Bó VI*, 46, f. fenja báls *ÓLA III*, 1, auðar f. *G V*, 30, *Fi V*, 69, menja f. *G VI*, 43, lauká f. *G VII*, 34, *Dá I*, 12, *Jó I*, 3; — for guld, f. Fófnis *Hj X*, 2, *Ko I*, 41, snáka f. *St VI*, 4, frænings f. *Jó II*, 8; — for arm, hauka f. *þry I*, 11; — for hav, Geitis f. *Lo IV*, 1, lax f. *Fr IV*, 6, síldar f. *Hj IV*, 17, f—ar drómi *Gr I*, 7; — for slange, f—ar vagna, slange = Grettir, *Gr VII*, 39; — for skjold, f. Hrungnis ilja *He IV*, 33; — f. er rimeligvis fejl f. fljóð *St III*, 1. — *ÓLB IV*, 1 bør der mulig læses f—ar grams, o: dværgens, og dette forbindes med snekkjan, o: digterdrikken, digtet. Jfr. silki.

for, f, sump, morads, grafa í f., rode i, *þr IV*, 16.

forða, (að), frelse, f. lífi *Skh III*, 20; synes at bet. 'fjærne, tage til sig', ef Hróar skal f. *Bj VII*, 17.

fordild, f, vidunderlig egenskab, fortin (fremfor andre; dette synes at være ordets egl. betydn., og er måske en udtaleform f. fordeild som v. l. har; jfr. ty. vorteil), f. má slikt kalla *Sk I*, 21.

fordrifna, (dreif), fordrive, ødelægge (fra mht. vertriben?), fordrifin er þín frægð *Ko I*, 51.

fordæmdr, adj, fordømt, uheldig, slet, f—t ráð *Skh VI*, 44, f—d smán *Kl III*, 31, f—t verði hennar ól *Fi V*, 59.

forgrunnr, adj, meget grund, ei f., dybtgående, *Kr IV*, 21.

forka, (að), stage, fjærne ved hjælp af stager, f. skeið (dat.) *Sf VI*, 15.

forkr, m, stage, stok (kølle), *ÓLB IV*, 18, *þr III*, 51, 52.

forkviðr, f (?), er enten en skrivefejl eller en omdanelse af forkuðr, lyst, mér var f. á fundi G VI, 31.

forlátá, (lét), forlade, tilgive, f. fólsku La II, 81.

forlog, n. pl., skæbne Gr I, 2, Skh VII, 14; én gang findes sg. forlags stund Gri IV, 33.

form, n, form, udseende, skikkelse, dreki með dýrligt f., herlig formet, bygget, Gri VI, 20, ráða f—i á smíði Sk II, 24, spurn af f—i slíku Dí I, 20; hið feska f., bygningen og dens indretning, Gei II, 44; — dauðans f. omskriver dauði ÓLB IV, 23.

forma, (að), forme, f. ráð, udføre planer, Má IV, 41.

formaðr, m, formand, fører, leder, Bó II, 38, Bj VI, 22; om skibstyrer Skh VI, 36.

forn, adj, gammel, gammel dragt, hørende fjærn fortid til, om dværgeskibet (digtaemnet) Skí 6, f. arnar leir Hj XI, 57; f—t mål, om et ordsprog, Vq IV, 33, það f—t er mælt, d. s., G XII, 79; f. siðr, hedenskabets tid, Fr I, 11; f. kóngr Gri VI, 49; f. i ráðum, om en troldkyndig person, St III, 36; f. feldr, gammel, slidt, kappe, Skh VI, 28. Jfr. bragða-, þrí-.

Fornjótr, m, jættenavn, vindenes fader, deraf kenninger som F—s synir St IV, 50, F—s børn Ko V, 3.

fornligr, adj, = forn, gammel, f—g heipt Br V, 4, G VIII, 7.

fornmaðr, m, mand fra tidligere tid (oldtiden), pl Skh I, 44.

fornyrði, n, gammelt ord (ordsprog) Br VIII, 19.

fors, n, (lán fra fransk force), ordet synes at have beholdt rs uassimileret (modsat fors m, — foss) og sål. skriver GAndrj ordet (medens han skriver fos(s) = vand-fald), hæftighed, vrede, fåz í f—i, være hidsig, Bry III, 14, með f—i bráðr G III, 11; svá var mikið um seggja f. Sk I, 19, f. var ei með fylki dælt, kongen var opfylt af sterk hidsighed, Gri IV, 20, grimdar f. Br X, 21, treysta á f. og magt, á f. og kapp Ger VIII, 7, Fi I, 33. — Det må vist være dette f., der foreligger i vigra f. = kamp Vq I, 2 (næppe foss).

forsaga, f, ældre historie, vita f—u alda Vq I, 18.

forsjá, f, forsigtighed, Gr I, 40.

forsjár, adj, 'forudseende', vits, klog, f—á falda Ná Ko II, 73.

forskemma, (md), forhåne, nedværdige, Sá III, 51.

forstmá, (áð), forsmá (låneord, lavty. vorsmân), Skí 122, G VIII, 55, Ger II, 15.

forstá, (stóð?), forstá (låneord, lavty. vorstân), Skh III, 2, IV, 39.

forsæti, n, for-sæde, en stol foran langbænken, Ko II, 44.

fort, adv, hurtig (fra mht. vort), Sá VI, 7, Kl IV, 47, Fi V, 27.

fortala, (að), påvirke ved sin tale (om Busla), fylki gat hún f—ad svá Bó V, 29.

fortapa, (að), ødelægge, slá ihjæl, f. fólk Bj III, 33.

fortjald, n, forteppe, Má II, 65.

foss, m, fos, vandfald, ström, renna f—um, om blodet, ÓLB II, 27, Hj X, 46, dynja f—um ÓLB II, 29, dreyra f. Hj VII, 29, f—inn rauði, blodet, GrH III, 27; — om havet, Fr IV, 27, — om en oversvømmelse, Gei III, 22, 23; — i kenninger, for digterdrikken, digtet, Sónar f. Vq I, 1, Fr V, 60, Boðnar f. Fr III, 59, Hj VIII, 1; — for drik, øl, krúsa f. Gei III, 65; — for havet, skeljungs f. Hj IX, 6; — for tårer, La V, 15; — for blod, randa f. Bl IV, 28, benja f—ar ÓIA III, 12; — for kamp (blod passer ikke godt), stála f. Gr VI, 26 (da det 3. ord er lestir kunde 'blod' her være det rette), vópna f. U IV, 8, málma f. Kr I, 34, odda f. Kr II, 45.

fox, n, svig, bedrag, om en troldkyndig person, La IX, 44; om en troldkyndig tempelvogterske Bó VII, 33.

föðr, (rs), foder, græs, hø, slá f. Skh VII, 46.

Fófnir, m, Fofne (slangen), synonym til Grettir Gr I, 31, II, 6; synonym til Ormen d. lange, ÓLB II, 11; — i kenninger for guld, F—is sker Vq III, 19, F—is bryggja Gr I, 3, F—is mold Fr III, 64, F—is arfr Fr I, 24; — sværd, F—is egg He IV, 33 (jfr. Naðr og lign.).

föl, n, tåbe, tosse, Gerflet f. Sk III, 19; Fr III, 57. Jfr. mann-.

fölli, m, tåbe, dåre, (brugt nedscættende) Gri V, 14, La II, 62, om en berserk Gr V, 31, St II, 8; om en höjbo Gr IV, 33; om trælle U VI, 29.

fólk, n, folk, skare, f. Fjolnis Lo II, 37; smått f., småfolk, børn, Bl V, 43; om skakbrikker Má VI, 47; orma f., slange-skare, Ko VI, 4. Jfr. hof-, ilsku-, mann-, ríkis-, stoltar-, sæmdar-.

folkþing, n, folke-ting, synes at bet. kamp Bj VIII, 21.

fólska, f, dumhed, tåbelighed, *La II*, 79, f—u kunn ferð, egl. kendt for sin dumhed, synes ikke at give nogen god mening i smhængen, *Fr V*, 27.

fólskudrengr, m, tåbe, mand fuld af dårskab, *La VII*, 33.
fólskumaðr, m, tåbe, person fuld af dårskab, *La V*, 7, *IX*, 95.

fóstbróðir, m, fostbroder, pl. *U III*, 6.

fóstr, n, (rs), opfostring, vera að f—i, opfostres (hos en), *Fr I*, 20.

fóstra, (að), opfostre, *St I*, 34.

fóstri, m, fosterfader, sål. synes ordet brugt *Br VI*, 12 (om Trond i Gata); *Hj IX*, 68; fostersøn, Hlóðu f., Tor, *Lo I*, 29, Vignis f., d. s., *Lo II*, 17; — i venlig tiltale = kompán, kammerat, „min ven“, f. minn *Gei III*, 44, f. góðr *Kr IV*, 57.

fóstrlag, n, opfostring, piggja f. *Br IX*, 45.

fóstrnæmi, n, egl. tagen til opfostring, *Br IX*, 43.

fótaborð, n, fodskammel, fjæl til at stå på, (jfr. got. fotu-baurd), *Hrunnings* (?: Hrungnis) f., skjold, *Fr III*, 50.

fótlaus, adj, uden fødder (ben), því er mér likt sem f. fari *Hj I*, 31.

fót, m, fod, ben, falla á fætr e—m, falde på (for) ens fødder, *Skl 172*, vekja e—n á fætr, vække en for at stå op, *St V*, 22, stíga á sjálfss síns fót, ramme sig selv, *Bó II*, 15. Jfr. uxa-.

fótspor, n, fodspor, stíga í f. fyrr manna *Skh I*, 14, fylla f. e—s, fylde ens fodspor, måle sig med, *Br VIII*, 22.

framan, adv, fra, på, forsiden, það kom f. í fræðasal, det ramte foran på brystet, *Skl 187*; beita f. að landi, styre udefra til land, *Gr V*, 7.

framburðr, m, (ar), frembæren, fremsigelse (af et ørinde), greiðr í f—ð *Má IV*, 48.

framligr, adj, fremragende, udmærket, f—t frægðar verk *Jó I*, 42.

framm, adv, frem, (både metrum og rim, f. eks. på glamm *ÓlH 33*, viser at ordet har mm, ligesom i oldtiden), æsaz f. *Gri IV*, 40; ganga f., ud (af huset), *Gr V*, 35 (ligesom i nutidsist.); róa f. i, i skibets forreste del, *Fr III*, 45; ganga f., blive til virkelighed, *ÓlH 33*, f. i stofunni, i stuuen ved indgangen, *Skl 36*; f. í heim, tilbage i tiden, *G I*, 8, f. á nátt, ud på natten, *Skl 45*; fara e—u f., udføre, *Gr V*, 35; koma f., til et vist sted,

Skh V, 2; efna f. um Suðra prám, istandsætte, *Sá VII*, 2. — f. við, i sammenligning med, *U II*, 2. Jfr. jafnframmi, adv, fremme, foran, eru f. fræðin oll, er fremme, bliver foredragne, *Ger I*, 40.

framr, adj, som er fremme, i spidsen, dygtig, fremragende, f. að vópna hjaldri *ÓlB I*, 23, f. í leikum Sø I, 17; tala f—t, tale dristigt (overmodigt), *Sf III*, 26; f—t adv, hurtigt, uden omsvøb, *Ko IV*, 57. Jfr. ó-.

Franz, m, Frankrig, í miðjan F. *Kl I*, 2.

frábær, adj, som (ved fremragende egenskaber) adskiller sig fra noget andet (andre), udmærket, f—t far *Br II*, 13, f—t magn, *St IV*, 27, f—t tal, mærkelig tale, *Gei II*, 50.

fráleíkr, m, hurtighed, raphed, f—k reyndi flæðar hestr *Bl V*, 7; f. andra og skíða, ævne til at løbe hurtig på skier, *Bl I*, 46, *Bó I*, 34.

fráliga, adv, rask, rapt, f. tók til ferðar, om musen, *He III*, 5.

fránn, adj, lysende, blinkende, f. brandr *Gri III*, 10, *Hj VII*, 41, *G VI*, 71, f—t sverð *Hj X*, 42, f. (frú) hauka sandi, skinnende af, *Jó III*, 29.

Fráriðr, m, Odins-navn, i kenninger for digt, F—s fundr *Gr III*, 1, F—s fengr *St VI*, 47.

frásqgn, f, fortælling, *Br VII*, 3, *Fr I*, 19.

freðinn, **frerin**, part. (til frjósá) men blevet adj, frosen, isbelagt, overiset, f. og sýldr *Kl V*, 52; Viðris frerin nokkvi, d. s., *Sá X*, 3.

fregn, f, efterretning, underretning, hafa f. af, kende noget til, *ÓlH 24*.

fregna, (frá og að), spørge, erfare, få at vide, høre, sem þjóðin fregn *Gri V*, 45, svó f—az þat *St I*, 12; f—ar nýra spjalla, spørger om, *ÓlB I*, 8, eg eptir fregn, jeg spørger om, *Bl I*, 50; allir frá (! = frágú) *ÓlB V*, 24.

freistni, f, tilbøjelighed til at prøve, forsøge sig, bera f. á *Má V*, 30.

frekliga, adv, kraftig, helt, banna f. *Bó VII*, 66.

frekr, adj, kraftig, fordringsfuld, f. dómr, hård dom, *Skh III*, 15; f. er hvern til fulls, enhver virker kraftig til det yderste (er fulls en ændring af fjors?), *Má V*, 30.

frelsa, (að og st), befri, f—ti þjóð, befriede folket fra overlæst (?), *G I*, 39, jfr. f—ti þegna sst VI, 16, tígild sprundið f—að lét sst VI, 19; f. hið fyrra orð, bøde på

det tidligere (onde) rygte, skaffe det ud af verden, Skh I, 42.

frelsí, *n, frihed, ger þér f., tag dig frihed, gör dig ledig (for bekymring og umage), Hj II, 16.*

fremd, *f, hæder, ry, forfremmelse, Skf 49, tjá f. af e—u, meddele, fortælle, om en berömmelse, Sq I, 11, veita f—ir, yde æresbevisninger, GrH I, 12.*

fremdarblíðr, *adj, berömmelig, Gr VII, 18 (nogen særlig vægt på blíðr her bør vist ikke lægges).*

fremdarblóm, *n, vistnok kun omskrivende fremd, hæder, berömmelse, með f. Fl I, 12.*

fremdarlíf, *n, berömmeligt liv (stilling), með f. La VII, 77.*

fremdarmaðr, *m, en berömmelig mand, fremragende mand, La VII, 24, Ger I, 26.*

fremdarvíf, *n, berömmelig kvinde, udmærket kvinde, G I, 36.*

fremdaræði, *n, berömmeligt sind, udmærket sindelag, La I, 8.*

fremi, *adv, fremme, vidt, svó f., da først, kun således, Fr IV, 19.*

fremja, *(framda), udføre, iværksætte, f. róðr Fr III, 40, f. kyngi Gri IV, 24, f. pått enn fimta, digte den 5. rime, Sq V, 2; f. hljóð en fögru Fr V, 7; f. skipmannsdóm, vise sin dygtighed som sæfarer, Gr III, 47; f. sig til ferðar, begive sig afsted, Hj III, 54, f—jaz snild og dáðum, vise, udøve, vinde sig ry for, Fr I, 38, (hjálmr) framinn með barði, forsynet med, Ger VIII, 14, víf framið með sæmd, udstyret med (i besiddelse af), ÓlA I, 6, fortald er framið þar viðr, anbragt derved, Má II, 65.*

fremri, *adj, komp., fremstr superl., ypperligere, ypperligst, með fremstu (meistara) tólum Skf 199; — það kom f—st um tal, det blev hovedsagen i talen (ordene), Fr III, 26.*

frerinn, *se freðinn.*

fress, *m, björn (som i oldsproget), Gr VII, 26; i kenninger for skib, siglu f. Fr III, 19, elfar f. Fr III, 38, óldu f. Sá VIII, 45; — hankat (som i nutidssproget) f—a móðir, hunkat, Lo III, 38; — ljóða f. er åbenbart kenning for 'rime' Fr V, 3. — markar f. må vist være = skógarbjörn G X, 15. — hjálma f. (= björn), sværd, Sá IV, 59.*

frest, frestr, *n., f. og m. (i oldspr. var ordet n), frist,*

opsættelse, láta f. á Gr VI, 29, hafa f. um St V, 20; ntr. er f. følg. steder, fenguz engi f. St VI, 15, nokkur (-uð v. l.) f. G V, 53, láta engi f. Sk III, 74, morg eru f. á Bó VII, 53; fem. følg. steder, láta litla f. á Fr II, 35, var engi f. á beina (el. n. pl og verb. i sg.?) St IV, 33; mask., eiga lítinn f. St VII, 10, G IV, 33.

fresta, *(að), opsætte, ef f—iz mér, hvis jeg bliver længe borte, Fr IV, 13.*

fretkarl, *m, 'fjært-karl', gammel udslidt stakkel, f. flatr og aumr. Gri I, 56.*

fretsterta, *f, s. s. fretstertumát el. fretstertr (af fretr 'fjært' og stertr 'stjært'), en vis art af skakmat, (nemlig ved hjælp af en bonde, der er ført helt op til 1. række af modpartens side og som derved bliver 'udødelig', denne kaldes fretstertr, se Ól. Daviðsson, Isl. Gátur, þulur osv. II, 288. 289. 291), f. færði þriðja mót Má II, 52.*

Freyja, *f, gudinden Freyja, Odins hustru Skf 105. 174; galdrar F., troldkyndig kvinde, Vq I, 35, Fr II, 56, F—u skraut, kappen i Sk III, 33; — i kenninger for kvinde, gullas F. Bó V, 6, F. orma dúns Vq VI, 14, F. (konj.) fengs aurriða hrauna Fr II, 49, F. ófnis vallar La II, 18, F. oglis stéttá La II, 49. Jfr. silki.*

Freyr, *m, guden Freyr, Njorðr og F. Vq I, 28; i kenninger for mænd, hringa F. St I, 64, bauga F. Pr V, 41; málma F. Vq I, 20 (her acc. Freyr), Hj XI, 25, nadda F. St I, 23, odda F. Vi I, 18, fleina F. Ger I, 15, Dí III, 4; randa F. Dí IV, 24; — som mandsnavn, eller en halvkenning (?) Kl V, 52.*

frétt, *f, efterretning, f—ir ganga Gr II, 40, f. gengr frá e—m St I, 3, inna f. af e—m Sf II, 30.*

fréttá, *(tt), spørge, f. margs Skh V, 22, f. að e—u pr VI, 26, f. e—n af léttu Gri II, 31; — høre, erfare, Lo IV, 4; f—ir opt sá fjarri sitr G VI, 12.*

fréttalaust, *n (adv), uden efterretninger, mangel på nye tidender, f. er í ferðum míín Skf 94.*

friðarmark, *n, fredstegn (tegn til at man ønsker fred), Ko IV, 29.*

friðill, *m, elsker, om øgte mænd, flestar blekkja f—inn sinn Sk III, 19.*

1. **friðr**, *m, (ar og s Ger V, 7, Fr V, 39), fred, hugað til f—s Ger V; 7, hæstr f., o: i himmerig, ÓlB I, 10, halda f—i ÓlB I, 10, biðja e—n sitja í f—ð Skf 28;*

f—s bønd *Fr V*, 39; misjafnt verðr um kvenna f—ð, kvindegunst, *Sk II*, 4.

2. **friðr**, adj, fredelig, hvergi var f—tt, det var ikke fredeligt, *Sk I* 162.

friðsamr, adj, fredelig, *Dá I*, 34.

Frigg, f, (jar), gudinden Frigg (*Odins hustru*), falda F., kvinde, *Bl I*, 3; F—jar tár, guld, (ved sammenblanding med Freyja), *Vq II*, 31, 49, *Hj I*, 41, X, 17. — F—jar barð se barð. — F—jar står *Dí II*, 40 for sig uden mening, men mulig er Fjølnis i l. 1 forvansket f. eks. f. frumvers.

frilla, f, frille, elskerinde, *Skh II*, 52, *Gri IV*, 24, *Sk I*, 35.

frilluborinn, adj, frillefødt, *Bó I*, 13.

frillumaðr, m, elsker, *Gri IV*, 42.

fri, adj, fri, fljóðið frítt af pínu, fri for, *Skh V*, 25 (næppe andet ord her, låneord fra lavty. vrí; findes hos GAndrj.).

fríð, f, bruges som gudindenavne i kvindekninger, hringa F. *Pry II*, 10, *Gri IV*, 11, *Dá III*, 2, bauga F. *Fi VI*, 11, auðs F. *Bó IX*, 11, auðar F. *Hj I*, 17, menja F. *Skh VII*, 34, gullas F. *Skh VII*, 53, F. frænfngs skíða *Dá III*, 46, F. fófnis túns *Dá IV*, 65; dúka F. *G I*, 11; falda F. *Dá II*, 37.

fríða, (dd), göre skön, herlig, pryde, (maðr) sem heimsins listir f. *Skí 49*, kostir f. e—n *Gri III*, 42, f. sóma e—s *Má I*, 22, sól f—ir fjöll *Dá II*, 25; f—iz vandi, vanskeligheden (ffjendskabet) blev bedre, man rådede bod på, *Pr IX*, 12.

fríðigr, adj, = friðr, skön, herlig, udmærket, f—t sprund *Fr I*, 40; f—t blóm *Sá III*, 36; f—t ráð, godt ráð, *Fr I*, 30.

1. **friðr**, adj, skön, herlig, om kong Olaf orr og f. *ÓlH I*, om en bonde *Skí 17*, om en gård *Hj III*, 8. Jfr. geysi-, sæmdar-, tungu-.

2. **Friðr**, jfr. yppi.

frijó, n, frø, grøde, frugtbarhed, veroldin glez við vakt og f. *Gri VI*, 16.

frijósa, (fraus), fryse, ekki er trauft að f—i *Skí 188*.

frijóvga, (ad), befrugte, oll er f—uð fræða strind af Golnis gildi *ÓlA I*, 1, fræða grund f—uð mærðar sáði *Sá I*, 1.

frost, n, frost, kulde, Þrijða f., Odins frost (storm?), kump, *Fr II*, 34. f. með tyri i navneskjul *Bó I*, 46.

Frosti, m, dværgenavn, dværg *Bl V*, 47; i kenninger for digterdrikken, digtet, F—a skeið *Hj I*, 36, F—a far br *VI*, 43 (ved rett.), *St IV*, 52.

Fróði, m, dansk konge, sokonge, F—a sáð, guld, *ÓlB I*, 10, F—a flúr *Ger VIII*, 51; F—a serkr, brynde, *Hj VII*, 44, F—a brík, skjold, *Sá XI*, 8; F—a hestar, skibe, *ÓlB II*, 5.

fróðleikr, m, kyndighed, lærdom, f—s berg, brystet, *Fr I*, 5.

fróðr, adj, kyndig, rekker f—ir *Skí 25*; f. á tungu, kyndig i sprog, *Vq III*, 16. Jfr. geysi-, giptu-.

fróma, (ad), göre lykkelig, skaffe ry, forherlige, glæde, f. stoltarlíf, göre herligt, *Ger IV*, 12, f. rekka, hædre, fremme, *Fi VIII*, 35, f. mekt e—s, d. s., *Fi VIII*, 31, f. hjortu, göre hjørterne glade, *Ger VIII*, 6; f—uð blóm, herlige, *Ko V*, 10; — intr. ríki mundi f., vinde hæder og glæde, *Má I*, 22. Mulig er f. også verb. *La II*, 19.

frómi, m, hæder, ry, verða að f—a *Gr II*, 2; *Gei IV*, 11, *La VIII*, 25.

frómligr, adj, = frómr, dygtig, hæderfuld, god, f—g hirð *Sq I*, 13, f—g falda brík *G X*, 8.

frómr, adj, dygtig, god, nyttig, (fra lavty. vrôme 'dygtig; tapper, lykkelig'; GAndrj. overs. 'probus, justus', hvor især det første passer i rimerne), kappar f—ir *Gr VII*, 45, hetjan f—m *St VII*, 19, rekka sveit f—a *St I*, 56, óldin fróm *Gr VIII*, 22, furðu f., meget dygtig, *Gr III*, 47, ferðin f—m *La I*, 9, Hrómund f—i *Gri II*, 17. 56, f. svanni *Skh III*, 22, f—m víf *Sq I*, 3; f—m veisla *Gei I*, 45, f—t hóf *Bó IX*, 8; f—t blóm *La VIII*, 16.

frón, n og f, land, f—i er huldr, gemit i jorden, *ÓlH 59*, synskt f., Sogn, *Fr IV*, 9; — hyppigt i kenninger, for kvinder og da er ordet fem., hringa f. *Fr I*, 10, bunga f. *Fr V*, 10, f. Freyju társ *Fr V*, 11, f. fófnis lauta *Fr IV*, 17, falda f. *Vq I*, 46, Jó *III*, 37; — for bryst, geðs f. *ÓlA II*, 37, f. hyggju *Hj I*, 5, *He II*, 29, f. vits *G II*, 2, lyndis f. *Bl VII*, 25; — for ansigt, usænde, sjónar f. hið stríða *Ko VI*, 39; — for guld, Svófnis f. *Gei III*, 46, linna f. *Ko III*, 42; — for hav, sund f. *Fr III*, 18, lax f. *Fr II*, 48, mjaldrs f. *Bl III*, 18. Óska f. *He III*, 1 kan være kenning f. bryst, men også passer ikke godt dertil; der foreligger en kenn-

ing for Odins ravn huginn = hugr; måske er Óska gen. af Óski = Odin, men hvad er så Óska frón? (Sperbers opfattelse Arkiv XXVI, 270 klarer ikke sagen).

frukt, f., synes at bet. herlighed i víf með f. og sóma Hj I, 2 (fra lavty. vrucht); vanskeligere er f. i fulla hefr hann (digtningsskibet) f. á sér, Má III, 2; her væn-te man et ord for 'ladning', 'fragt'; måske 'herlighed' = 'herlig ladning'? Jfr. frykt.

frukta, (að), udstyre herlig, systir hans f—uð veraldar blóma Ko I, 16, frygðir f. e—n Ko VII, 30, f—uð orð, herlige ord, Ger VIII, 2. f—að vit, herlig forstand, Sá I, 22; være i besiddelse af, f. blóma (acc.) Sf I, 23,

frú, f., (pl. frúr), frue, dame, kvinde, ungar frúr Skí 2, ágæt f. ÓIB I, 22, fogr f. Vq III, 12. I kenninger, Kjalars f., jorden, GrH IV, 13, derlings f., d. s., G VI, 57, Fjolnis f., d. s., Ko VI, 48; græðis f., bølgen, havet, Fr III, 14, ægis f., d. s., Fr III, 62. Jfr. dygðar-, eigin-, hús-, jung-, listar-, stoltar-.

frygð, f., ordet har forskellige betydninger til forskellige tider (som det synes); i den sene oldtidslitteratur bet. det 'herlighed ved en ting', 'yppighed i vækst og blomstring' (Fritzner, Torp) og sidestilles med fegrð, feiti, makt; no. frygd bet. 'livlighed, livslyst'; nutildags bet. det hovedsagelig 'elskov' og af realistisk art, jfr. „voluptas“ hos BjHald.; GAndrij. gengiver det kort ved 'recreatio', hvilket nærmest synes at svare til oldtidsbetydn. I rimerne bet. det oftest det samme som nu, og Fritzner har også et udtryk som holdlig f. — Livsglæde, nydelse(r) foreligger i: f—ar ker Skh II, 47, f—ir heims Skh VII, 3, jfr. með ilm og f. Dí I, 41, f—ar vøllr = bryst (her dog måske 'elskov'), G XII, 16, f—ar lát Kl I, 38; herlig egenskab, allar f—ir frukta hann Ko VII, 30. I alle andre tilfælde er det nærmest 'elskov', der er betydn., logandi f. La II, 67, forstá f—ir Skh III, 2, fljóða f—ir Skh V, 1, fremja f—ar dygðir Fi VIII, 39, f—ar greinir Skh V, 38, Hj I, 24, f—ar pallar (omskriv.) Hj I, 18, með f—ar mått G VII, 4, f—ar band (omskriv.) Ger IV, 15, Fi IV, 47, f—ar strengr (ligel.) Má IV, 33, Fi II, 24, f—ar bál Sá II, 2; afgjort realistisk følg. steder: kenna f—ar Ger VII, 20, til f—ar halds Má III, 34, veita ljúfa f. Bó IX, 25, minnaz f—a Fi VI, 44, veraldar f. Fi VII, 30; — ligefrem om den udgydte mandlige sæd, mjúk f. Bó VI, 41.

frygða, (að), fryde, glæde, f. vífin Gr III, 4, f. falda rein Ger V, 5, f. virða Gei I, 1; f—az qll um (sål. bør der læses) elsku rein, glædes, optændes, Dí I, 17.

frygðarfundr, m., glædesmøde, Fi V, 3 (her måske elskovsmøde). 71.

frygðarkvinna, f., elskende kvinde, Fi II, 38.

frygðarland, n., elskovens land, Gri VI, 2 (jfr. sammenhængen).

frygðugr, adj., elskende, fyldt af elskov, Skh VII, 10, f—g mær Ger IV, 14, f—t spil, elskovsdig, Ger VIII, 6; f—t víf Fi VII, 53 må bet. 'fyldt af glæde'.

frykr, m., stank, Gri II, 60.

frykt, f., s. s. frukt, herlighed (hvad vækstriget angår), f. og lykt Ko V, 11.

frýja, (ýð), bebrejde, frakende, f. e—m hugar Gri III, 29.

frýjuord, n., bebrejdende, øggende, ord, bera f. e—s, tåle, Br VI, 39.

frýnn, adj., glad af udseende, Þór varð ei við þetta f. Lo I, 21.

frýsa, (st), hvæse, f. hátt (om drager) Kl V, 31.

fræða, (dd), belære, f. e—n GrH I, 18, kyngi (dat.) fræddr, opiært, kyndig, i trolddom, Sá VI, 35.

fræðahurð, f., 'dig-dør', dør, der lukker for rimen, f—in skellr í gátt, o: rimen er slut, Kr IV, 70.

fræðasalr, m., 'kundskabssal', bryst, það kom framan i f—l, det ramte (ham) midt på brystet, Skí 187.

fræðasjár, m., 'lærdoms-hav', færa svanna Fundings f—á, dværgens lærdoms-hav, digtet, Dá I, 58.

fræðasker, n., 'lærdoms-skær', kun i forb. brjóta snekkju Finns (dværgens) við f., bryde (forlise) dværgens skib ved lærdommens (el. ligefrem rimens) skær, o: lade ri-men slutte, Ko II, 1.

fræði, n., kundskab, kyndighed, hvad der indeholder en sådan (f. eks. digt, rime), især om historiske ømner, f—n partr, andel i kundskaber, Gr IV, 2, f—a.brunnr, brönd af kundskaber, (omskrivende, men jfr. smhængen), Skh I, 1, ef skortir ekki f. Sq I, 5; kristin f., kirkens lærdomme, Skh V, 15, syngja f. Skh VI, 32; rime, Skh V, 48, Vq II, 1, Gri I, 67, sem f—ið térf Má IV, 32; i flere tilfælde er det vanskeligt at sige, om der menes en rime eller dennes historiske indhold, semja forn f. Sf I, 2, frammi eru f. Ger I, 40, falla læt eg f—a vin

(en mærkelig smstilling, f—a fejl f. et dværgel—el. Odins-navn?) Má III, 39, láta líða f—a skrá Fjolnis Bl III, 45, jfr. hyggja að mansongs f. Gei II, 1. — Galder, f. og konstr St IV, 9, fremja f. (pl) Kl V, 15. Jfr. snildar-, stjørnu-.

frægð, f, ry, berömmelse, eflir f—um (eller berömmelige gærninger) Þry I, 5, skýra allar f—ir (ligeledes) ÓlH 2; manvits f., berömmelig forstand, Fr V, 6; f—ar gjarn Þr III, 51, f—ar gildr Bj VII, 24.

frægðardrengr, m, berömt, berömmelig mand, St III, 32, Fi III, 25.

frægðargarpr, m, berömt, berömmelig, helt, Sá III, 46, Bj IV, 5.

frægðarmaðr, m, berömt, berömmelig, mand, Skí 156, Gr VI, 13, 33, Skh VI, 9, Gri VI, 35, G IV, 54.

frægðarmátr, m, berömmelig kraft, G X, 49.

frægðarmengi, n, berömmelig skare (skare som har vundet sig hæder), Bj VI, 5.

frægðarord, n, berömmeligt ord, með f—um sonnum Ger III, 60.

frægðarplag, n, berömmelig adfærd, Ko VII, 54 (her nærmest omskrivende frægð).

frægðarsamr, adj, berömmelig, Ger VII, 27.

frægðarstund, f, berömmelsens stund, hitta f., indlægge sig berömmelse, St IV, 8.

frægja, (gð), berömme, verða f—ðr, blive berömmelig omtalt, Fr I, 22.

frægr, adj, berömt, navnkundig, f. af e—u ÓlH 3, f. á dygð og dåð, m. h. t., o: for, G VI, 6; f. að Ullar karfa, m. h. t. (brugen af) skjold (men her er vist læsemåderne i B rigtigere), He I, 8. Jfr. víð.

frækinn, adj, (denne form er udviklet af frækn og finnes meget hyppig; GAndrj har kun den), tapper, modig, Gr IV, 46, ÓlB I, 28, Skh II, 63, Vq IV, 21 (her er dog frækn vist det rigtige), Gri IV, 20, Fr III, 42, IV, 10, V, 31, St III, 34 osv.

frækleikr, m, tapperhed, Fi VII, 2.

frækligr, adj, (for ældre frækn-), tapper, kraftig, f—t megn Sq V, 34, f—t sund Bl I, 46.

frækn, adj, tapper, modig, ÓlH 17, Gr IV, 59; Fr I, 13, III, 45. Jfr. frækinn.

frændaráð, n, frænders råd, plan, fult f. Skh I, 51.

frændaríkr, adj, som har mægtige frænder (næppe rig på frænder), Gr I, 9, Skh VI, 56.

frændi, m, frænde, slægtning, brugt i sm. betyd. som 'landsmand', Skí 136.

frændlið, n, slægtningeskare, slægtninge (i almlh.), La IV, 26, V, 21.

frændsemi, f, slægtskab, njóta f. als, nyde godt af slægtskabet i alt, Bj IV, 18.

fræningr, m, slange (af fránn, lysende, skinnende), synonym for Grettir Gr V, 19; — i kenninger for guld, f—s bingar Vq II, 29, f—s vøllr Bl I, 14, f—s hauðr Gr IV, 45, f—s lñnd U VI, 15, f—s strønd Vq I, 17, f—s grandi St V, 52, f—s síki Sf V, 7, f—s (skr. frægnis) mjøll Hj VI, 30, f—s grjót (pl) Hj XI, 47, f—s stéttir Gr II, 40, f—s slöðir Gr VII, 63, f—s blunnar Gr IV, 4, f—s skifð Dá III, 46.

fuð, f, „os vulvæ muliebris“ (GAndrj), kvindens ydre urtelem, (jfr. no. fud, vulva, bagdel; se art. hos Fritzner), måt, gamla f. nam stýra, herved sigtes til skakmat som kaldes fuðrytta el. fuðryttumát (såd. sagaen), det er uvisst hvad slags skakmat der menes (jfr. Isl. gátur osv. II, 292), Má VI, 50.

fuðrutta, f, skakmat af en særlig art (jfr. fuð), også skr. ryssa, f. strauk framme á bord Má VI, 49.

fugl, jfr. hræ-, tígnar-.

full, n, bæger, drik, f. það er átti sverða Ulli, digtertrikken, digtet, St V, 57.

fullgóðr, adj, fuldgod, god nok, f—tt veðr Þr III, 42.

fullgjora, (rð), fuldføre, Vq III, 43, Gei III, 67.

fullhugi, m, fuldmodig mand, helt, Gri V, 6, G VI, 71.

fullkosta, adj, god nok, þóttiz finna mér varla f., nogen (kvinde) der var mig jævnbydig, Ko II, 36.

fullopt, adv, ofte nok, meget ofte, G IV, 48.

fullr, jfr. bragða-, girndar-, harm-, heiðrs-, hreysti-, hreslu-, hræva-, hæversk-, ilsku-, kyngi-, láta-, listar-, ltknur-, lymsku-, maktar-, mektar-, menta-, reiði-, skemdir-, sóma-, sæmda-, tqfra-.

fullsæll, adj, helt ud lykkelig, i tiltale forstærket sæll, kom þú f. Kr IV, 57.

fullting, n, hjælp, bistand, beiða f—s Þr IV, 52.

fullvel, adv, helt godt, meget godt, Gr IV, 31, Vq II, 19.

fullum, n, hastværk, hurtighed (i forbindelse med uben-

tænksomhed), verður þetta lítið f. Kr II, 56 (jfr. nofum 'tåbelig adjærd').

fuma, (að), udføre noget med hast (jfr. fum), f. ott Kr II, 26.

Fundingr, m, dværgenavn (sikkert opstået ved forvanskning af Fundinn, idet gen. af dette og gen. af et fundingr lød omtrent ens), i kenninger for digterdrikken, digtet, F—s veigar Bl I, 3, F—s fræðasjár Dá I, 58, F—s bátr, far, skeið G XI, 1, Lo II, 2, Dí IV, 1.

Fundinn, m, dværgenavn, i kenninger for digterdrikken, digtet, F—s lá Ger I, 16, F—s horna hvert Ko II, 1 (v. l. f—ings), F—s rekka reiði (s. d., noget tvívlsomt), Dá IV, 65. — F—s fljóð synes at bet. solen, men ordene i næste l. er dunkle, Dí II, 22. — Som navn på Odin (ved en kendt smblanding) findes F. i F—s haukar Óla III, 1.

fundr, m, møde; fund, hvad man finder, får (bytte), i kenninger, for kamp, (møde), bjørva f. St III, 7, hrotta f. Gei III, 35, laufa f. Ger VII, 43, Bl V, 18, stála f. Skh VI, 15, G X, 52; geira f. Sq IV, 32, darra f. Hj VII, 30, qrva f—ir Vq IV, 8, brodda f. Hj V, 27, Gei V, 44, fleina f. St IV, 8, Hj X, 11, GrH III, 28; randa f. U III, 9; meisla f., møde hvor man får sår, Sá VI, 11; — for digterdrikken, digtet, Herjans f. St V, 2, U VI, 1, Rognis f. Hj VI, 40, Hárs f. ÓlB III, 1, Fjolnis f. Óla I, 36, Hj I, 87, U VI, 54, Sk II, 2; Dí II, 40, men her står tillige Friggjar, noget må være galt; rime-ligvis er F—is fejl (jfr. udg.s anm.), Lóðurs f. Hj IX, 78, þundar f. St VI, 1, La VIII, 5, Dí III, 45, Fráriðs f. Gr III, 1, Þriðja f. Ko III, 1 (i udg. er Þ. opfattet som talord); Gillings f. La II, 3, Suptungs f. Dá III, 2; — Freyju f. bet. trolddomskappen (f. = gave?) Sk II, 29. Jfr. elsku-, fagna-, frygðar-, harma-, sorgar-, þýðu-.

fundra, (að), sysle med små arbejder især i træ, Kr I, 21 (jfr. udgiv.s bemærkn. s. XXV).

fundugr, adj, (måske lâneord fra da.-ty. fyndig (fundig), jfr. sv. fyndig), det er ikke klart hvad ordet egl. bet., måske dygtig, god, f—t sprund La VIII, 27. Ordet findes, såvidt vides, kun på dette sted.

funi, m, ild, bål, Gri III, 5, Vi II, 41.

furða, f, varsel, mærkelighed, fænomen, gen. f—u hyp-pigt forstærkende med adj. og adv., f—u mætr Skh III,

17, f—u slægr Pr VII, 25, f—u gjarn Lo I, 3, f—u dýr Bó I, 20; f—u skjött Gr I, 38, f—u brátt þry I, 17, f—u snjalt G V, 25, f—u víða Gr I, 21.

furðuligr, adj, mærkværdig, meget stærk, f. fúll þefr, forfærdelig ram lugt, Lo II, 10; f—t Friggjar tár, glimrende guld, Hj X, 17.

fussa, (að), vise afsky for (sige fy til noget), f. við hetju þóll Skh VI, 20, f. og sveia Kr I, 5.

fáinn, adj, rádden, Skt 200 (v. l.).

fúll, adj, rádden, stinkende, ondsindet, vranten, f. búkr, rádden krop, Skt 200, f. þefr Lo II, 10; fúl skemd, stem krænkelse, Ko I, 56, f—t frændaráð Skh I, 51; f. skuppr, afskyelig, Skh IV, 20.

fúna, (að), rádne (op), f. undir bráði, om skibet, Pr VI, 36.

fús, jfr. slægðar-, sóknar-

fúsliga, adv, gærne, G IX, 34.

fúz, n, sål. bör vel dette ord skrives, der rimer på túz (- tus regelse), med lang vokal, og hds. har z; ordet er iøvrigt ukendt, medmindre det er t-løst ntr. til fúss (og da er z urettigt), det findes i gó nú hvórkí um gaman né f. 8á II, 9; det synes at have en lign. betydning som gaman, lysthed. Jfr. 2 no. fús 'forstemand i leg'.

fylgdarmaðr, m, vejleder, vejviser, ledsager, Pr VII, 3.

fylgi, n, følge, støtte, biðja e—n f—s Gri IV, 29; følge, Dá IV, 42.

fylgia, (gd), følge, yde følge, f. vilja e—s Gr V, 19, I. jofti ÓlH 17, f. fast, yde dygtig bistand (i kampen), Si VII, 63.

fylki, n, skare, Sq IV, 43.

fylkir, m, konge, første, hyppigt f. eks. ÓlH 11; i kenning (enestående) f. fófnis láða Má IX, 63, medmindre fófnis láða styres af ríkur 'rig på' (ellers kunde det tænkes, at f. var fejl f. eks. for fleygir). I navneskjul Bó I, 16.

fylla, (ld), fylde, fuldføre, þótt Elliða f—i (upers.) Fr III, 4, f. sqguna, fuldkommengöre sagaen, ɔ: spille en horedrolle, Pr III, 2, frægð f—iz e—m, vindes i fuldt mað, Si VI, 13, Fenidibotnar f. vald, fuldstændiggör, ɔ: er den yderste grænse for, Sá I, 6, f—az má nú, fuldkommengöres, bringes til fuldførelse, Pr III, 32; f—iz mi. mi går det i opfylde, G XII, 79. — það hefr funderinu þaðir þinn Kár fylt i haugi sínum Gr IV, 50 er

mærkeligt; hvis ordet (fylt) er rigtigt må det bet. 'det har Kár taget i så fuldt mål med sig'; mulig er det galt, jfr. udgs. ann.

fyllr, f, *fylde, mættelse*, hálfa f—i hverr (hestr) skal få Má VI, 15; — f. Bjorgólf's, jættens mættelse, skjalde-drikken, digtet, Fr V, 3.

fyrðar, m. pl, *mænd, ofte*, f. eks. ÓlH 28, Lo I, 11.

fyr, *fyrir, præp. og adv, for, foran, fyr* Danmørk, langsmed, Skí 65; ved hjælp af, f. yggjar oldu mātt Sá VII, 1; til trods for, mod, f. kóngsins, mína, þókk St II, 11, III, 3; på grund af, f. sínúm harmi Fr V, 17; fremfor, f. aðra drengi La II, 66. Formen fyr synes at have været alml. hos rimedigtere, selv om det oftere er vanskeligt at konstatere, da metrikken ofte kan tåle stavelsesformen. Adv. fyrir foreligger f. eks. klart Gri VI, 20.

fyringjøra, (rð), *forbryde, med acc., f. fé og líf* Skh III, 15.

fyrna, (nd), *gøre noget gammelt, forældet, mest i med., blive forældet, glemmes, hefr mér aldri f—z, har jeg aldrig glemt*, G VIII, 55, fyrr en f—iz kæra, glemmes, Sá I, 3, f—iz aldri frægð ÓlB IV, 29.

fyrnska, f, *oldtid, hvad der hører oldtiden til, f. eks. trolddom, í f—u, i oldtiden, Sf I, 5; f—u orð, oldtids-sagn, Má II, 3; trolddom, trolddomskunst(er) br V, 50, Skh III, 40, St II, 57, La II, 80, Bó IX, 53.*

fyrnskr, adj, *troldomskyndig, f. maðr br IX, 45.*

fyrr, *adv, først, foran, ganga f., gå foran*, Gr VIII, 10.

fyrragær, *adv, i forgårs*, Gr II, 22.

fyrrí, adj, *tidligere, f. menn* Skh I, 14; — som adv Gr III, 28, 37, Skí 85, ÓlH 64 og oftere.

fýla, f, *stank, rådden lugt, som skældsord om personer, skarnsmenneske, (jfr. mannfýla)*, Gri III, 43, IV, 12 (her om Bildr og Vóli).

Fýrisvellir, m. pl, *Fýrissletten, i kenninger for guld, F—a flúr, sádir, gróðr ÓlA I, 10, Fr IV, 8. G I, 45.*

fýsa, (st), *tilskynde, ægge, med acc. f. það br VII, 31.*

fýsir, m, *tilskynder, f. vriga, mand (en mindre naturlig kenning)*, Lo II, 7.

fýst, f, *tilbøjelighed, lyst, fá f. á fljóðum Hj I, 18.*

fæð, f, *fåtallighed, ringe mængde, vópna f. br IX, 19; —køligt forhold, uvenskab, leggja f. á Gri IV, 14, f. er á e—m, en føler uvilje*, G II, 15, Ger VIII, 52; —

indesluttethed, sörgmodighed (ulyst til at tale med andre), finna f. á e—m Skh IV, 37.

fæða, f, *føde, fødemidler, skauz honum f. Lo II, 33.*

fæða, (dd), *føde, nære, f. harm(a) Skh II, 23, Hj I, 47, f. sorgir Skh IV, 36, f. þraut, nære bekymringer, Hj IX, 49.*

fæðir, m, *som giver føde, føder, i kenninger for mænd (krigere), f. vargs Gr II, 52, St VI, 2, f. gyldis Jó II, 26, f. ylgja Gr VIII, 54, Lo II, 24, St VI, 35, La II, 28, f. ylgis(!) kinda G VII, 33, f. fenju sóta St IV, 4, f. Gjálpars stóða Lo IV, 2,*

fægja, (gð), *rense, f. sár* Fi II, 36.

fæla, (ld), *skræmme, f. (mann, menn) Gri IV, 12, Kr VI, 47, Bj III, 31; f. herskap, skræmme fra krigfærd, Gri II, 32.*

fælisótt, f, *pludselig(?) sygdom, f. hleypr á e—n br VI, 12 (mulig foreligger her det gamle fellisótt).*

fær, adj, *för, dygtig, ÓlA II, 21, Gri III, 41, St I, 18; f. um flest alt br VI, 34; vistnok også Bj VII, 10. Jfr. ó.*

færa, (rð), *føre, flytte, f. e—n í grof, begrave en*, Fr V, 47, f. e—n niðr, kaste en til jorden, St VII, 20; f—ði ofan í haus, drev ham ned i hovedet (på Odin), Skí 173.

færi, n, *lejlighed, den rette tid (til noget), sjá sér f. Gr VII, 7, verða hefnda f., få lejlighed til hævn, Skh V, 34, f. á hoggum, lejlighed til (at give) hug, Hj VII, 42; — redskab, om Mjölnir br I, 7. Jfr. orða.*

færleikr, m, *dygtighed, raskhed (til at springe og lign.), f—s kraptr br IV, 26, halda sínúm f—k, beholde sin rørtighed*, St I, 6.

fæsla, f, *føde, mad*, Lo I, 15.

föðurbætr, f. pl, *faderbod, erstatning for en (dræbt) fader, heimta f.* Sq V, 6.

fognuðr, m, *gæstfri modtagelse, bjóða f—ð* Skh IV, 35.

folla (ældre förl.; að), *blive affældig, blive forringet, megnid tók að f.* Sq V, 35; *tørvigt mest eller udelukkende i med., f—az frægðir, det går tilbage med*, Gri II, 35, f—az fræðin, d. s., Hj X, 53.

fólna, (að), *visne, blive ringe, gå tilbage, f—adi hans húkr, svandt hen*, Skí 200; f—az spekt og gengi Gr I, 5.

fölr, adj, bleg, hvidlig, om hjælme ÓIB V, 15, om spyd St III, 2; f. arnar leir, Hj XI, 57. Jfr. firna-

folski, m, aske (ovenpå og omkring de sluknede gløder), ad f—a brunnir eldar Skh VII, 19, f. frygðar báls Sá II, 2; bruges om ild (de under asken liggende gløder), f. fellr niðr Hj II, 4, bylgju f., guld, Fr V, 26.

fønn, f, snedrive, bræ, en breiða f. Vq II, 4; — i kenninger for (sølv)ringe, sølv, arma f. Vq V, 2, leggia f. Vq II, 36; nōðru f—ir er vel guld La VII, 65.

før, f, fart, rejse, bevægelse, qrin tók f., for afsted ÓIB V, 6. Jfr. kaf-, sæmdar-.

G.

gabb, n, spot, forhånelse, löjer (der göres med en), forledelse (til noget), g. og glott, spottende ord og hånsmil, Vi I, 29, af g—i sónnu, forhånelse, Skh II, 53, hafa g., spot, He IV, 10, leitt g., Gei III, 40, trúu g—i, synes her brugt i en særlig betydning, lokkende tale, Skh I, 51.

gabba, (ad), spotte, forhåne, Sk III, 19. 34; g. marga frú, tilføje (spottende) krænkelse, Gei IV, 24.

gaddakylfa, f, pig-kølle, Gri I, 50.

gaddr, m, pig, vópn af g—um gjort, forsynet med, Hj III, 55, prins gjort með g—um Vi I, 45; greina g., tungen, Fi II, 1 (det at, der står foran greina i udg., bør udgå).

gaflak, n, kastespyd (se Falk, Waffenk. 72), ÓIB V, 17, G X, 20, Sá X, 19; g. mjött St VI, 18.

gafra Sq IV, 31 beror vistnok på fejllæsning af gafz = gafuz; det foranstående veitiz er vel fejl f. veituz (ɔ: veittuz).

gagar, m, hund, Vq II, 3.

gagn, n, gavn, nytte, koma ad g—i ÓIH 40; nyttigt redskab, rómu gogn, våben, Vq II, 16.

gagnvart, præp. med dat., ligeoverfor, imod, Vq I, 35, Fr I, 29. Formen -vart er opstået ved påvirkning af det foregående a, f. ældre -vert (af -verðr, jfr. andverðr (ond-)).

gala, (gól), gale, synge, især tryllesange, gól hún svó með galdræ stig Gri IV, 43.

Galar, m, dværgenavn, G—s skeið, digterdrikken, digtet, Fr V, 1.

galdr, m, (rs), trolddom, heksekunst ('tryllesang' synes ordet ingensteds égl. at bet.), kunna g—ra iðju Gr IV, 18, g—rar stríðir, illir, Skh V, 45, Gri II, 39, dökkr g. G XI, 48 (her er vist ikke ment nigromantia), g—ra fræði, trolddomskyndighed (kunst), Dí III, 41, g—ra listir, Vq I, 20, g—ra styrr, kraftig trolddom (omskriv.), Gr IV, 20, g—ra stig (blot omskriv.), Gri IV, 43, g—ra dynr (ligel.), Bj II, 43, gera e—m g. Fi II, 4, tala með grimman g., i besiddelse af trolddomskraft (?), Br V, 26. — I kenninger for kamp, Óðins g. Hj I, 58, geira g. Sq I, 28, IV, 5, Dá II, 5, derimod skal der læses við geira glaðr Sá X, 42, randa g. G III, 25. — g—ra klungr Lo IV, 4 synes blot omskriv. f. g—rar; 'trolddommens moder' er Elli hos Udgårdsløke. Jfr. máttar-.

galdratrengr, m, troldmand, troldkyndig mand, Gri IV, 46.

galdrahið, f, trolddomsuvejr, -storm, Fr III, 28.

galdráma, f, trolddomskamp, kamp hvorved trolddom udøves, Gri III, 30.

galdrakall, m, troldkarl, Gr IV, 21, Gri III, 52, V, 8.

galdrakind, f, troldkvinde, heks, g—in arga Bó VI, 53.

galdramaðr, m, troldmand, troldkyndig mand, Br V, 16.

galdranaut, n, forhekset tyr (med overnaturlig styrke), Hj VI, 20.

galdrarann, n, trolddomshus, brugt om en gravhøj med genganger-højbo, Gr IV, 30.

galdraregn, n, trolddomsregn, brugt om en ved trolddom fremkaldt storm, Fr III, 13.

galdraskóli, m, trolddomshus (skole = hus), = galdrarann, Gr IV, 32, Gri II, 51.

galdrasnót, f, troldkvinde, heks, U IV, 2.

galdrastagr, m, trolddoms-stok (med pig i, til at genombore med), með g—i Bó VII, 15.

galdratól, n, egl. trolddomsredskab, men brugt om et menneske (kvinde), = heks, það var hún Gríma g., den pulverheks, Skh VI, 19.

galdraveðr, n, trolddomsuvejr, -storm, Fr II, 52, III, 11.

galdravís, adj, troldkyndig, þulr enn g—i Gri V, 16.

galdraqr, f, (-var), forhekset pil, trolddomspil, Skh VI, 22.

galinn, adj (egl. part. til gala), afsindig, gal, gana g. Skh II, 57.

1. **gall**, se **goll**.
 2. **gall**, jfr. **reiði**-.
galli, m, *fejl, mangel (ved noget), ødelæggelse, i känner for sværd, brynu g.* *St V*, 24, *hlífar g.* *Sá X*, 29; — *for vinter, nöðru g.* *Gr I*, 16, *Vq III*, 5. Jfr. **reiði**.

galti, m, *galt, Pr IV*, 16.

gamall, adj, *gammel, = forn, Hárs eð g—la minni, digterdrikken, St I*, 72.

gaman, n, *gammen, spas, lystighed, fornøjelse, g. að lífi Skí 24, Pr II*, 19, *til g—s, for morskabs skyld, Gri I*, 2, *henda g. að, finde fornøjelse i, Skh IV*, 4; *g—s kvæði, om rimen, G I*; 4; *om rimen eller dens indhold Gri VI*, 57; *om mansangen Skí 1. 4.*

gambra, (að), *tale pralende, overmodigt, Kl II*, 10.

gamlaðr, adj, *bleven gammel, g. aldr, höj alder, gammelmandsalder, Sq IV*, 6.

gammr, m, *grib, pl Kl V*, 27; *húfa g—ar, skibe, Dá I*, 26. Jfr. **siglu**-.

gamma, (að), *underholde, forlyste, g. sér, more sig, Fr II*, 14, *g. frú Hj XI*, 1.

gana, (nd), *fare afsted (voldsomt og ubetænksomt), gandi fram (fyrir land), om skibene, Sq II*, 3, *gondu skeiðr Sq II*, 9; *rase af elskov, g. fyrir hverri klessu Skh II*, 57.

Gandis *Fr V*, 64 er vanskeligt, sagaens og rimernes udgiver L. Larsson antog, at det var forvanskning af Ganges, *det kunde passe til den øvrige del af kenningen, Hárs góma, Odins ganes elv, digterdrikken, digtet; gand- er sikret ved rimet.*

gang, n, *kun i pl gong, gåen, rejse, farten, venja gong til Hallar, om de idelige besøg, Skh I*, 21. Ellers bruges gong om 'gang' i en bygning.

1. **ganga**, (gekk), *gå, færdes, g. fram (i kamp) Vq IV*, 15, *g. skóg, gennem en skov, Lo II*, 28, *múlar g. undir (vagni), foran og trækende vognen, Gei II*, 8, *g. eptir, forfølge, Gr V*, 60, *g. um sýslur, gå og se efter, Pr X*, 22, *g. fyrir báru ess, barð, gå (på árebladene) langs med, ÓlA III*, 24. 25, *g. að stýri, gå, lystrende roret, ÓlB V*, 25, *g. á ýmsum stofnum, bevæge sig så at snart den ene, snart den anden stavn hæves eller synker, Sf III*, 39, *med. g—az á með grimmleik Hj XI*, 10. — ævi gengr út, *slutter, Skh III*, 17, *g. af, frá,*

lifi, miste livet, Pr VII, 13, *St I*, 64 om tænkte bevægelser af forskellig art, og med forskellige præpp., og advv., g. framm, *blive til virkelighed, ÓlH 33, Skh IV*, 46, *gekk því framm, det gik således, St I*, 57, *veisla gengr út, forløber og sluttet, Bl VIII*, 47, *g. til, forløbe, G IX*, 2, — *g. að með kappi, foretage med iver, St III*, 47, *g. fast að e—m, trænge stærkt ind på, Pr X*, 7, *harmr gengr að e—m Dá III*, 52; *g. af e—m, forlade, G XII*, 9, *g. af e—m dauðum, forlade en som død, slá en ihjel, Hj VIII*, 2; — *g. fyrir, gå frem for, være det vigtigste, Pr III*, 23; *g. e—u næst, være næsten lige med, Pr III*, 4; — *g. eptir, være i live, Pr VII*, 13; — *gengr til (upers.), man lader sig bevæge til, Skí 4;* — *g. í hag, blive til fordel, Skí 64;* — *g. í hond, blive til, indfinde sig, Fi VIII*, 29; *Gri I*, 49; *g. eptir, gå i opfyldelse, Skh II*, 23; — *g. í tauma, blive hindret, Gri VI*, 7; — *g. frá, forlade arbejdet (o: rimen), Gr III*, 59; *g. frá vilja sínum, ændre, Gr VIII*, 65; *gengr frá e—m, noget berettes om, Sf VI*, 22; — *g. aptr, gå igen, Gr IV*, 21, *Pr IX*, 3; — *g. upp, om ting der løsnes (ved stærke bevægelser), Gr IV*, 39; *g. upp, forødes, Lo III*, 19; — *láta g. undan, lade noget ugfjort, forsømme, Ger V*, 46, *Skh VII*, 16, — *g. á, bryde sit ord, Vq II*, 11; — *g. nær e—m, om noget, der anstrænger en, Gr VI*, 2; — *g. við um e—ð, vedgå, Pr V*, 48; — *g. að frú, giftes med, Fr V*, 50, *g. með (om en kvinde), d. s., Sk III*, 6; — *g. úr kufli, kaste af sig, Fr IV*, 64; — *hugr gekk í gýgjar vindí (udtrykket er overlæsset), sindet var stærkt bevæget, Hj I*, 15; *orva þing gengr, raser, U V*, 18; *lúðrar g., lyder höjt, Ger IV*, 34, *vínið gengr, bliver skænket (i overflod), GrH II*, 23; — *part. genginn, forsvunden, g—in sæla Bó V*, 29.

2. **ganga**, f, *gang, rejse, Skí 180, á g—u, Lo I*, 11 (*her er á mulig præs. af eiga*). Jfr. **reipa**.

gangr, m, *gang, bevægelse, g. brodda, kamp, G IV*, 44. — *g. Laufa, kamp, Bj VI*, 9; *kölgu g., bølgegang, Skh IV*, 18, *hafa negl á g—i, have sine negle i gang (til at kradse) Gri III*, 44. — *Som jættenavn, G—s spjall, guld, Fr IV*, 2, *G—s hlátrar, d. s., Dá IV*, 44, *friðum unnir g—i, i navneskjul Bó IX*, 65. Jfr. **at-, berserks-, hús-, reiði-, reipa-, upp-**.

gapa, (pt), *råbe op, råbe höjt (næppe fare op, dette på første sted), Sq I*, 8, *Jó II*, 38.

garðr, m, gård, gærde, ráða g—i, styre, o; eje, en gård, Gr IV, 20; Gr V, 18; ása g., Asgård, þry I, 20; jaxla g., kindændernes gærde, Gri V, 4; grundar áls garðar, guld, Lo III, 1, frænings garðar, d. s. (men dette synes ikke ret at passe), Sá IV, 10; — Storm, harðr g., den hårde (vedvarende) nød, La VIII, 32. Jfr. aldin-, ás-, húsa-.

garðshlið, n, gærdeled, Gr VII, 9.

gargán, m, slange, Ko VI, 7; synonym med Grettir Gr H, 33.

garmr, m, hund, i kenninger for skib, lægis g. G IX, 19, borda g. Skh III, 53; — for sværd, fetla g. Sá III, 4, benja g. Sá X, 11.

garpr, m, mand, helt, g—ar, mænd, Gr VIII, 30, einn g., helt, Fr I, 16, ÓlH 15; g. á jó, i navneskjul, Bó VIII, 52. Jfr. afreks-, frægðar-, hreysti-, rausnar-, snyrti-.

garpskapr, m, dygtighed, tapperhed, G II, 20; Sá III, 17.

gassi, m, fremfusende mand, tølper, („homo procax et garrulus“ BjHald), Pr VIII, 33, 39; om den døde gammel, tølper, Skh IV, 22.

gatnamót, n, ‘vejmøde’, hvor to (eller flere) veje skærer hinanden, að g—um Sk I, 26.

gaupn, f, den lukkede eller krummede (halvåbne) hånd, horfa í g—ir. Pr V, 35.

gaur, m, tølper, ufin person, St II, 9, III, 44, Hj V, 28, G XII, 65; g. enn armi Pr IV, 55, om en höjbo Gr IV, 43, om bersærker Gr VI, 8.

gauta, (að), snakke, fortælle, sem g—ar bragsmíð ór Sq VI, 3.

Gautar, m, pl, Götter, götske mænd, Bó X, 24 (i udg. arigt. med lille bogstav).

Gautr, m, Odinsnavn, Fr IV, 19, hyppigt i kenninger, for mænd, stála G. Skí 125, Fr V, 34, hjørva G. Pr III, 41, Hj VI, 37, branda G. La III, 29, Laufa G. Lo III, 35, Gei IV, 35, málma G. Vq IV, 24, Fi II, 40, kesju G. St VI, 28, geira G. Fr IV, 64, Bj II, 49, ørva G. Hj IX, 50, fleina G. Gri V, 48, St III, 21; brynju G. Pr III, 39, hjálma G. Hj VI, 6, skjalda G. Fr V, 40, St IV, 18, Hj V, 36, randa G. Fr IV, 23, G. Fjolnis tjalda Bl I, 22; þorna G. Hj III, 48, Bj I, 30; vella G. Skh I, 31, Bl II, 18, menja G. Ger VII.

5, g—ar grafnings fjalla St V, 54; — for digterdrikken, digtet, G—s minni Lo II, 49, G—s varra sær Fr I, 56; — for skib, G—s bestr U IV, 43, niflungs G—ar; kongens mænd, Vq III, 27, gjold G—s (hvis disse ord hører sammen) står i en dunkel smhæng Sá X, 2. — Fejl f. gaurs Kr IV, 38.

1. **gá**, — ganga, (gekk), gå, (denne form er påvirket af dansk og findes meget hyppig i inf. og præs. ind.), Gr VI, 52, Skh I, 32, II, 36, III, 35, St III, 10, V, 5, Hj I, 81, U IV, 45, gá til bord Lo II, 31, gá til rómu Sq IV, 57.

2. **gá**, (að), iagttage, g; að giptu, iagttage sin lykke, Skh I, 51; g. á e—ð, ænse noget, („alle glemte deres mén, hvil de osv.“) Sf I, 14.

3. **gá**, f, gøen, glammen, glæsle g. (enestående kenning), kamp, G IV, 19.

gáfa, f, gave, velja e—m g—ur Bl V, 35.

gálgatré, n, galgetræ, galge, gista g., blive hængt, Gri IV, 20.

gálgí, m, galge, g. merkir gamlan hest Gri VI, 33 (jfr. kenninger som ‘Hagbards hest’ og lign.), g—ans tíkr, galgens hunde, (skældsord) Bj IV, 41.

gás, f, gás, brugt om de kvindelige kønsdele, var gat fyri g—ar stað, Sk III, 44. Jfr. heim-, úti-.

gáskalæti, n, pl., overgiven færd, kådhed, hafa g. Bj VI, 7.

gáta, f, gáde, gisning, Pr VI, 23.

gátt, f, døråbning, indgang, og stolperne der udgør indgangen, yzt við g. Skí 78, 188, í millum g—a, fra den ene indgang til den anden, Vq I, 14, meðal g—a, i indgangen (mellem dørstolperne), G VIII, 30, hurð skellr í g., dören smækker í, lukkes, Kr IV, 70. — I kenninger, for hus, g—ar hreinn Lo IV, 4; — for kvinde (hyppigt), auðar g. Vq VI, 13, St II, 41, GrH I, 9, seima g. GrH I, 12, G II, 22, hoddar g. Sá VII, 3, 64, vella g. Ko II, 55, hringa g. Gri I, 5, Hj I, 72, Sf VI, 6, bauga g. Skh I, 27, menja g. Gr VIII, 2, hauka láðs hyrjar g. Gei III, 15, Dellings deilu g. Jó I, 52; falda g. Hj VII, 25, G X, 49, kyrtla g. Bó X, 3, dregla g. G II, 27, La VI, 12, pella g. Kl I, 47, Fi VIII, 36, þorna g. GrH I, 20, La III, 56, refla g. GrH I, 16, G VII, 35, spjálða g. Sf VI, 14; veiga g. Gr II, 2, lauka g. Hj I, 75, Gei IV, 30; — bjarga g., jættekvinde,

Hj VIII, 52 (dårlig kenning); — for skjold, Fjolnis g. (dör) Bl VI, 20, Skrifmnis g. Bl VII, 8 (enestående kenning, g. hvad man træder, står, på). Jfr. silki-.
geð, n, sind, mod, g—s lægi, brystet, ÓLA II, 12. g—s frón, d. s., ÓLA II, 37.

geðligr, adj, tækkelig, tiltalende, g—g (kona) MÁ III, 23, g—t hár BÓ X, 5, þó að g—t sé Bj VI, 31. Jfr. 6.

geðraun, f, sjæle-prøve, sindsprøve, om rimernes indhold, g. er nú gengin til G IX, 2.

geðsteinn, m, 'sind-sten', hjerte, g—s hóll, brystet, SÁ VI, 25.

gedda, f, gedde, Gri V, 33.

gefa, (gaf), give, skænke, g. dag, bestemme en dag, SÁ IV, 38, g. e—m sorgir, volde en sorger, Skh I, 24, g. e—m geystan fjørð, volde en slemme ubehageligheder, St IV, 3; (sverð) gefr stað í hoggi, stanser, Gr III, 36, g. staðar ÓLA I, 6; g. e—n upp, udlevere en, Gr VIII, 58; gefr (ɔ: byr) Fr IV, 9; g. upp, tilgive, La II, 79, g. um e—n, bryde sig om en, St III, 4, med infin; g. anza, bryde sig om at svare, G XI, 54, g. sé um e—ð, d. s., Gr III, 16, Gri IV, 14, Bl VI, 5; g. sér fått að, d. s., (udtale sig lidet om), Br V, 60, g. sig við, jamre, vise tegn på smærte, Gr V, 52; g. sig, begive sig, ÓLB V, 26; — (rāð) g—az illa, viser sig dårlige, Skh I, 44, g—az út, ende, MÁ IV, 1; g—az, give efter, St IV, 23; g—az til klækja, vise sig at være, Lo III, 6. — g. e—n til skóla, sætte en i skole, Kl IV, 9.

Gefjon, m(!), kun i G—s gráðug dýr, der må vel bet. okser, Kl V, 28; forf. har vel ikke vidst hvem Gefjon var.

Gefn, Gefni, f, gudindenavn i kenninger, for kvinde, hringa G. Lo I, 31, Hj XI, 27, GrH I, 5, Sf II, 26, — menja G. U I, 9, auðar, auds G. Hj XI, 19, Sf I, 30, La III, 25, gullaz G. MÁ IV, 64, G. nǫðru rúms Fr V, 4, G. grafnings kólfss Bj V, 36, skrauta G—i Bó V, 45, líns G—i Bj I, 4, þorna G. Bry II, 5, G. spjalls (ɔ: spjalds) Bj II, 17, lauka G. Hj I, 39, U VI, 22; — for en troldkvinde, jøtna G. BÓ VII, 24; — for guld, G—ar tár Bry III, 18. Jfr. silki-.

gegn, adv, mod, í g. Gri V, 45 (her i rim).

gegna, (nd), svare til, have (en vis) betydning, g—ir undrum, være forbavsende stort, ÓLH 55, g. stóru, være

meget stor, Gr VIII, 46, St II, 26, g. að óskum, være efter ønske, Hj IV, 29; g. e—m við of, være altfor vanskeligt (umuligt) for en, St VI, 9; — være bedst, gavnligst, abs. g. likast Gr V, 34.

gegnliga, adv, bestemt, tydeligt, uden omsvøb, svara g. La IX, 99.

gegnligr, adj, tjenlig, god, g—g ljóð (hds. hljóð) Sg VI, 2.

gegnum, præp., gennem, í g. Gri I, 46 (e rimbestemt),

geigr, Lo II, 43 står der vinna geigr, tilføje skade; enten må da g. være mask. med tilføjet r (jfr. blástr, acc. blástr) eller ntr. (med tilføjet r).

geimi, m, hav, Br VI, 40, Bry I, 20, St I, 52. Sideformen geimir findes Hj IX, 26, Dá II, 43.

geimr, m, hav, Gr VI, 20, Kr VII, 1; — g. sára, blod, St IV, 15.

geip, n, pral, pralende snak, Gei III, 28. Jfr. nauða-, geipa, (að), tale, snakke, g. peygi vel Br III, 56.

geir, m, spyd, blár g. Ger I, 2; góma g., tungen, St IV, 12; hjalta g., sværd, klinge, Sf III, 34 (en enestående kenning).

geiri, m. ild (nogen anden betydn. kan der vel næppe være tale om), i kenninger for kvinde, g—a Hlín Lo II, 49, g—a Sjøfnin Gr VI, 3, g—a laut Sf IV, 2; — g—a Lo IV, 12 er utolkeligt. Jfr. snyrti-.

geirvarta, f, brystvorte, Sá XI, 38.

geis, n, synes at bet. lystighed, fornøjelse, lystig historie, (hvis ordet er rigtigt), bera g. fyrir brúði Jó III, 1.

geisa, (að), rase, bål og benja eisa skal g. GrH III, 12, inf. findes ÓLA III, 8, men i en løs konstruktion og som det synes brugt transitivt, 'lade rase', 'fare afsted'; mulig er det foregående stefnum forvansket.

geisla, (að), stråle, g—ar af víða, der udgår stråler (der)fra, Sá III, 6.

geisli, m, stråle, vóga g., guld, Fr V, 26, hvarma g., öje, Hj IX, 69.

geispi, m, gisp, Skh V, 27.

geit, f, ged, org g., fej ged (som skældsord), Hj VII, 27. Jfr. skógar-.

geitarhús, n, gedestald, ganga í g., gå ind i en gedestald (for at få uld), G I, 3, MÁ II, 2.

geitarskegg, n, gedeskæg, g. grått og hvitt Gri I, 52.

Geitill, *m*, sækongenavn (*vel en forvanskning af Geitir*), G—s marr, skib, Fr III, 30, G—s haukr, d. s., Fr III, 11, G—s láð (*fem*), havet, Hj VIII, 34.

Geitir, *m*, sækongenavn, G—is láð, havet, Hj III, 56, IX, 25; — som jættenavn Hj II, 13.

Geitla, *f*, jættekvinde(*navn*), St V, 44.

gelda, (*ld*). gilde, kastrere, g—ir menn, evnukker, He I, 29.

Gemlir, *m*, örn, som St VII, 51, G VI, 60, St VII, 51, G VI, 60, Ko III, 51, af rimedigterne brugt som navn på Odin (*i henhold til myten om skjaldedrikken*), St VII, 5. Jfr. Gomlir, der måske kun er afskriverfejl.

gengi, *n*, følge, ÓlB I, 6, Pr IX, 33, St II, 19, bjóða g. He I, 20; — støtte, Gr I, 9, V, 5. Jfr. brautar-.

gerða, (*rð*), sætte gærde om el. for, g. við e—u, hindre noget, Pr IX, 39.

1. **gerðr**, *f*, dragt, rustning, mest i pl. drengiligr i g—um Skh I, 13, stóðuz qngvar g—ar ÓlB III, 8, vanda g—ar, vælge med omhu alt udstyr, Pr VI, 28; ímu g., brynde, Sá VI, 26, blå g. Geitils, d. s., Dá IV, 12; meiðir g—a, mand, Gr III, 14, greiðir g—a, d. s., Gr VII, 43.

2. **Gerðr**, *f*, asynjen (*jættemøen*) Gerd, Freys hustru, hyppig i kenninger for kvinde, G. hringa Dí III, 22, G. fófnis láða U IV, 11, G. garda grundar áls Lo III, 1, fraenings síkska falda G. Sf V, 7 (*her er falda overflødig, hvis rigtigt*), skarlats G. G I, 28, falda G. Hj IX, 3, U III, 37, dregla G. St III, 37, þorna G. U II, 25, spjälda G. Sf II, 14, tvinna G. Bó V, 40.

gerr, *adj*, sulten, grådig, madlysten, g—t fljóð Pr III, 11.

gesla, *f*, jættekvinde (*gessa findes som v. l. til geysa i þulur; deraf er gesla vel en forvanskning*), g—u gråð synes at bet. sind, sjæl (*iovrigt er smhængen uklar*), Sá IX, 2; gaflak kemr í g—u haus Sá X, 21, her er g—u lidet forstædligt, da der ikke er tale om en jættekvinde, ved synonymi kunde g. være = økse, men det synes heller ikke at passe.

gessinn, *adj*, synes dannet af gassi (egl. en gase), overmodig, støjende mand, brugt om jætten Skrymir Lo II, 34.

gestr, jfr. gongu-, harka-, vó-.

geta, (*gat*), kunne, øvne, getr það hver er girniz á G XI, 21; — få, opná, upers. slík tifindi sjaldan getr, sker sjælden, Pr VII, 12, aðra slægri getr valla, der findes næppe, Skh VI, 51; — formode, med gen. g. e—s til; — omtale, nævne, g. e—s Skí 5.

geyja, (*gó*), gó, ægir gó, bruste, Sq II, 6; g. sem hundar upp á e—n St V, 54.

geyma, (*md*), iagttage, sørge for, passe på, g. um e—ð, iagttage, Lo I, 17, g. að ráði e—s, passe på, He I, 29; ønse, med acc., Skí 45; lægge mærke til, g. að e—u ÓlA III, 32, Pr X, 12; være forsiktig, g. að (abs.) Pr VIII, 4, g. að sér Má II, 48, g. sín Sq I, 8.

geymihrund, *f*, ‘bevogtede Hrund’, gullaz g., en kvinde, Má III, 23.

geymilá, *f*, ‘gemt, skjult, bølge’ (ordet er åbenbart lånt fra Vellekla 2, hvor dog geymi- står i aktiv betyd.), Gunnlaðar g., skjaldedrikken, St II, 1, G VIII, 1.

geymilundr, *m*, ‘gemmende træ’, g. grettis vallar, guldetts besidder, mand, ÓlA I, 22.

geymir, *m*, gemmer, ihændehaver, besidder, i kenninger, for fyrste, konge, g. hers La VII, 42, Bj IV, 24, g. dróttia Kl I, 50, g. stéttia Má IX, 76, g. valda Kl IV, 27, g. Saxa G VII, 41, — for mænd (krigere), g. sverða G XI, 36, g. runna benja silda Bj III, 36, g. skjálda Má IX, 73, g. randa Má IX, 61, g. ríta(r) Skh V, 33, La III, 7, Bj I, 46, g. Óðins tjalda Kr V, 27, — g. hnoss(!) Kr II, 45, g. hnossa Skh VII, 24, g. seims Dí IV, 24, g. fófnis láða U I, 36, g. fraenings vallar La VII, 41, g. nöðru sveita Bj I, 13, — g. tjalda Má IX, 15, — g—ar fitja Bó IX, 54 (jfr. fit).

geymiselia, *f*, ‘gemmende træ’ g. Fófnis valla, kvinde, G VIII, 23.

geymipoll, *f*, ‘gummende fyrr’, gullaz g., kvinde, Vi I, 10, glers g. ÓlA III, 2.

geysa, (*st*), göre kraftig, voldsom, g. stríð, kæmpe voldsomt, GrH I, 39, Bl IV, 2, g. hildi, d. s., GrH III, 19, U V, 17, g. geira regn, d. s., Dá III, 21; g. fley úr festum, føre skibene hurtig, Gri II, 20, röðr er geystr, foretages med kraft, ÓlB IV, 14; med. fare hurtig frem, rase, ÓlH 34, 39, Skí 133, om bølgen ÓlB I, 31, om ridt Hj III, 14; part. bruges næsten som adj., Hj VII, 50, ÓlH 38 (om voldsom faren frem).

geysi-, sammensætningsled (*forstærkende*), der åben-

bart var meget yndet af rimedigterne, hvad de mange følgende ord viser.

geysiant, *n* (*adj*), med dat. e—m er g., en er meget ivrig efter, *Vi I*, 10.

geysiblór, *adj*, overmåde blid, venlig, om en kvinde pr *X*, 3.

geysifagr, *adj*, overmåde skön, om en kvinde *ÓLA II*, 32.

1. **geysifar**, *n*, hæftig vrede, *Sá VII*, 56.

2. **geysifar**, *adj*, meget tavs og trykket, *Dí I*, 44.

geysifinn, *adj*, overmåde fin, god, om en kvinde *La VI*, 9.

geysifljótr, *adj*, overmåde hurtig, ntr. som adv. pr *VIII*, 35, *St VII*, 19.

geysifrídör, *adj*, overmåde herlig, g—tt veldi *La II*, 91.

geysifrótr, *adj*, overmåde kyndig, *Bl VI*, 43.

geysigildr, *adj*, overmåde stor, vild (vilje, ønske) g—d

ÓLB IV, 3. 28.

geysiglaðr, *adj*, overmåde glad, *Gei III*, 53.

geysigrimligr, *adj*, overmåde grum, g—g undr *La IX*, 91, *ÓLH 30* (her om trolddomskappen af dyreskind).

geysihardr, *adj*, overmåde hård, kraftig, ríða g—t (adv) *St II*, 6.

geysihljóð, *n*, voldsomt skrig, om en tyrs brøl *Hj VII*, 20.

geysihljóðr, *adj*, fuldkommen tavs, *La VII*, 51.

geysihryggr, *adj*, overmåde nedslædet, *Gei IV*, 24.

geysihægr, *adj*, overmåde sagtmodig, *G IX*, 26.

geysiíllr, *adj*, overmåde slem, slet, hljóta g—t af, lide

meget slem medfart af, *Pr VIII*, 33.

geysikátr, *adj*, overmåde munter, *Gei IV*, 12.

geysiknár, *adj*, overmåde dygtig, rask, stærk, *St I*, 20.

geysikænn, *adj*, overmåde vis, klog, *Sá I*, 5.

geysilengi, *adv*, overmåde længe, *Lo IV*, 14.

geysilétrr, *adj*, overmåde let, g—tt adv, falla g—tt

G XII, 34.

geysiligr, *adj*, overmåde stor, vældig, voldsom, g. styrr *Gri IV*, 49, g—t sveip *Pry III*, 7, g—t geira kast *St JV*, 22.

geysilikr, *adj*, overmåde lig, lignende, *Má II*, 2.

geysimargr, *adj*, overmåde talrig, mange, *Pry II*, 14.

geysimikill, *adj*, overmåde stor, g—ið foldar bein *Gr III*, 28; i superl. (sjældent) g—mestr *Má I*, 62.

geysingr, *m*, (eller geysing, f?), stærk fart, voldsomhed, með g—g *U VI*, 42.

geysinógr, *adj*, overmåde talrig, mange, g—ar flærðir kann *La IX*, 29.

geysiódæll, *adj*, meget umedgörlig, slem, *Bó VI*, 63.

geysir, *m*, voldsom fart, með g—i mikulum (synes ellers ukendt som appell.) *Bó VIII*, 32.

geysireiðr, *adj*, overmåde vred, ophidset, *Fi I*, 28.

geysisnertr, *m*, voldsomt stød, slag (med spydet; snetr vel egl. ‘berøring’) *Ko III*, 70.

geysisterkr, *adj*, overmåde stærk, *Pr III*, 7.

geysistinnr, *adj*, overmåde stiv, stærk, g—nn grind *Lo III*, 7.

geysistirðr, *adj*, overmåde stiv, om legemet *Pr IV*, 58, om digtet *Ko I*, 80.

geysistríðr, *adj*, overmåde stridig, kraftig, g—tt som adv. *ÓLH 36*.

geysitrúr, *adj*, overmåde pålidelig, stærk, om en mur *He II*, 18.

geysivanr, *adj*, overmåde vant, g. við *ÓLA III*, 3.

geysivel, *adv*, overmåde godt, heldigt, *Gr III*, 48.

geysiviðr, *adj*, overmåde udstrakt, g—tt adv, videnom, *Ko VI*, 10.

geysivænn, *adj*, overmåde prægtig, g. steinn *Ko IV*, 53.

geysipraut, *f*, voldsom lidelse, með g. (slangen blev dræbt), *Ko IV*, 25.

gil, *n*, kløft, dauðans g. (ved rett.), ganga um dauðans n., dø, *Kr II*, 24.

gildi, *n*, gilde, især om drikken (ved gildet), efliz g. vorgum, ø; blod (til at drikke), *GrH I*, 40; — især i kenninger for digterdrikken, Fjolnis g. *GrH III*, 2, Hárs n. *Dá IV*, 1, Golnis g. *ÓLA I*, 1, ása g. *Hj X*, 53.

Gildingr, *m*, Odins-navn, (ukendt i ældre tid), eller sokongenavn (?), G—s bál, sværd, *Ger V*, 39. Jfr. Gillingr.

gildliga, *adv*, kraftigt, i rigelig grad, *Gr V*, 54, *Gri II*, 61.

gildigr, *adj*, dygtig, kraftig, g—g þjóð, sveit *Sq V*, 15, *GriII I*, 35; g—t þing, talrigt ting, *Kl II*, 19; g—t miði minni, kraftig, udmærket, *Fr IV*, 1.

gldr, *adj*, gyldig, dygtig, kraftig, g. hilmir *ÓLH 11*, 11, gnyr *ÓLB III*, 7; g—t slátr, godt kød, *Lo III*, 17;

lyk, svarr (af omfang), g. í vexti *Skí 83*, g. steinn *To III*, 28. Jfr. geysi-, brautar-.

gilja, (að), om erotisk forhold til en kvinde med forskellige nuancer i betyd., elske, lokke, forføre, have omgang med (som oftest er ordet vist realistisk brugt); i fuldtud ærbar mening findes ordet, såvidt ses kan, kun St I, 65; iøvrigt står det i mere eller mindre realistisk betyd., Hj I, 14, La VIII, 9, Má IX, 73, Dí II, 18, Ko I, 41, VIII, 17, Vi I, 7; jfr. fjallskerding.

Gillingr, m, i oldtiden et jættenavn, i rimerne synes det kun at forekomme som navn på Odin, i kenninger for sværd, G—s eldr, bål, glóð Gr III, 36, VIII, 14. 57; — for digterdrikken, rimen, G—s fundr La II, 3, G—s fly (ved en kendt smblanding) Ko III, 1. — nøgle, låta g—g apr; lukke i lås, Gr V, 41 (egl. Hels nøgle). Jfr. Gildingr.

gim, n, (eller gimr, m?), ild, askr g—s, kvinde, binda askinn g—s, om navne-binding, Hj I, 35.

ginna, (nt), lokke, narre, þú gintir hingað Skíða Skí 180; narre, lyve (for en) Hj II, 13; forføre, g. brúði Skh I, 22; G VIII, 46 synes det at bet. 'at ville lokke, el. gifte sig med'.

ginning, f, lokkelse, forførelse, galdrá vald og g. stinn La VIII, 13, betyd. her er uklar, men tager vist sigte på Milons forsøg på at lokke dronningen.

ginnungr, m, er enten brugt som navn på en jætte el. Odin i g—s góma haf, digterdrikken, rimen, Lo IV, 21.

ginz, n(?), v. l. for detteellers ukendte ord er gemz, men dette er vel blot en omformning, det andet rimord er vinz(t) og det gör indtryk af at være rigtigt; g. er sideordnet med skjal og synes at bet. 'pjank', 'snak' el. deslige; det er måske et ntr. og en s-stamme (til roden i gamm-a?). ÓLA I, 2.

gipt Sq III, 25 er uforklarligt; det andet rimord er skip, der foreligger vist en forvanskning; i smhængen synes g. helt overflødig.

1. **gipta**, (pt), bortgifte, Skí 116.

2. **gipta**, f, lykke, gá að g—u, iagttagte sin lykke, hvad der er til ens bedste, Skh I, 51, lítil g. Vq V, 11, g—u gjald, lykkens, o: skæbnens tilskikkelse, G IX, 28.

gipting, f, giftmål, ráða g. Hj XI, 34.

giptufróðr, adj, lykkekyndig, lykkelig, Sá I, 5.

girna, (nt), begære, ønske, sem hugrinn g—i Gri II, 11; mest iøvrigt i med. g—az, g—az til Saxa, ville give sig til, Vq I, 27, g—az á, ønske (noget), Hj XI, 57.

girndarfullr, adj, fuld af begær (vellystig), Ko I, 3. **girndarmóðr**, m, begær (vellystigt), Bl I, 1, Bó II, 2. **girndarráð**, n. pl, bestemmelse, o: ægteskab beroende på gensidig tilbøjelighed, gefaz illa g. Skh I, 44, jfr. IV, 38.

girskr, adj, russisk, g. hattr Vq III, 33.

girkumál, n, græsk sprog, Ko III, 22.

gista, (st), gæste, være gæst, (hos), med gen. g. Lóðurs, g. gálgatré, blive hængt, Gri IV, 20, g. úlf, gæste ulve, færdes i den vilde skov, Fr IV, 48; frægðar plag hefr báða g—t (v. l., og vist den rette lm.), har gæstet bægge, o: har bægge besiddet, Ko VII, 54; g—i Hj IX, 62 er uklart (jfr. bem. til stedet).

gisting, f, ydet bevertning, Bó VII, 72.

gifr, n, jættekvinde, hlifar g., økse, ÓIB IV, 23, kjapta g. Skh IV, 20 er noget dunkelt, om den døde gamle mand, 'utysket med den store kæft' (?).

gill, m, ol, (jfr. no. gil, øl som står i gæring), brugga nýjan Viðris gíl Gri IV, 2.

gjafvin, m, 'gave-ven', ven som giver (en ven) gaver, G IX, 26.

gjald, n, betaling, erstatning; dauðans g., omskrivende for 'doden', GrH IV, 7; það verðr ýta g., dermed vil mændene undgælde, det bliver mændenes straf, Sá III, 31; beina g. Byrlinda, hvad Odin fik som gæst, skjalderdrikken, digtet, St III, 50; det samme må vist g—ið Kárs (v. l. Kiárs) bet. St VII, 69, men det er uvist hvad Kár er; giptu g. synes at måtte bet. 'lykkens løn', o: straf, G IX, 28. Jfr. harka-, mann-

gjalda, (galt), betale, gengælde, Gri II, 28, g. rétt fyrir rangt Fr III, 41; undgælde, sveitin geldr Gr VIII, 38; ef geldr miðr Fr V, 62, synes at bet. 'hvis han undgælder mindre, hvis han straffes mindre', men det følg. og synes at måtte udgå.

gjalla, (gall), gjalde, lyde höjt, fleinn geltr, hviner, Pr IX, 31; g. upp, udbryde höjt, Sk III, 19.

gjallar, m, sværd (konj.), Gri III, 11.

gjallr, adj, gjaldende, klingende, gjoll naðra; — som subst., sværd, þótt rjóðiz g. Sá V, 2.

gjalti, kun i forb. gjora að g., göre en helt forskrækket, Bj IV, 30.

gjarn, adj, villig, begærlig, g. í þraut Gr II, 41, g. í hildi Gr II, 49; frægðar g. Skh IV, 16; feikna g—t

veðr, frygtelig storm (feikna må betragtes som gen. obj.), *Skh IV*, 26. Jfr. dirfðar-, feikna-, listar-, lymsku-, prýði-, spektar-, sæmdar-.

giarnan, *adv*, gærne, *Skl 101*. Hvorvidt denne form har været brugt af rimedigterne kan ikke afgøres.

gjá, *f*, kløft, hardar g—r, klippekløfter, *Vi I*, 46.

giálfri, *n*, havets brusen, det brusende hav, *Skh IV*, 16, *La IX*, 33, *Má II*, 18; ægis g. *Fr III*, 8, om en strid elv *Kr I*, 56, g—rs heimr, havet, *U VI*, 51; i kenninger for kamp, fleina g. *Gri IV*, 59, geira g. *Má IV*, 43, *Bj VI*, 10.

gjálp, *f*, bølge, bølgegang, g. hægðiz *Skh IV*, 30.

gjóðr, *m*, gjo (fugleart, fiskeørn), galaði g. *Fi I*, 44; sára g., ørn (el. ravn), *Sq V*, 20; flaugar g. (hds. har gjöð og det andet rim er flöð, men her må vist forudsettes et unøjagtigt rim, hvad slutningskonsonanten angår), skib, *Fr III*, 1.

gjóstr, *m*, vind, gríðar g., sind, *Kr II*, 6, hviðurungs (s. d.) g. synes at bet. 'skud', *Óla III*, 17; sútar g., 'bekymrings-vindstød', blot omskrivende sút, *Fi VII*, 44.

gjof, jfr. lif-.

gjolla, *adv*, (ældre gorla), fuldkommen, kenna g. *Fr IV*, 65.

gjor, *n*, flok, masse, ørva g., pileregn, *Sq V*, 12, hjørva g., sværdenes mængde, (kamp), *ÓlB V*, 10; — føde, hrafnar sóttu g. *Sq IV*, 25.

gjöra, (rð), denne form er den som hdss. i det hele har, når ordet er uforkortet; den findes flere gange i rim som *Skl 19*, *Gri II*, 49, *Hj IV*, 9, *G X*, 13, *Ko II*, 22, *Pr V*, 13. 51, *Vq I*, 11, *Hj III*, 55, *U III*, 23; *GAndrj*. kender kun gjöra, „veteribus gære (sic)“; part. gjörðr kan konstateres *Bj II*, 13, og sål. skal der vist læses *ÓlB III*, 21; göre, foranstalte, virke, g. að bænum e—s *Lo I*, 20, g. sér fått að happy, gör lidet til glæde, sejr, for sig, *Skl 78*, g. sig í fjúki, göre sig bister, *Hj II*, 13, g. til e—s, handle mod en, *Pr V*, 43, men ‘magte det således’, bevirke, *Vq V*, 31; g. við e—u, forhindre noget, *Skh VI*, 42; nytte, e—m gjörir að knýja *Lo III*, 7, hvað g—ir slíkt að kæra *Gr IV*, 1, valla g—ði að letja *U IV*, 20; — omskrivende hovedverbet, g. að inna *ÓlH 22*, *Gr I*, 15, g. að falla *Skl 147*; — dömmme, g. e—n braut *Pr VIII*, 42. Jfr. full-, fyrir-.

1. **gjorð**, *f*, gjord, rem, om Tors styrkebælte pl *þry I*,

9, g—a hreinn, hest, *Gr III*, 6, hreifa g., armring, *Fr IV*, 4, Gotlands g., havet, *Óla II*, 6.

2. **gjorð**, *f*, handling, *St V*, 17, haglig g. *Gr VI*, 49; dom, kendelse, *Sá III*, 41. Jfr. af-, heiptar-, ilsku-, ljóða-, mótt-, óðar-, ráða-, sæmdar-, vel-.

gjörningr, *m*, trolddom, galdr og g. *La III*, 69.

gjorrvalr, se gorvallr.

glaðjel, *n*, (skrives på noget forskelligt måde, gladel, glavel osv., men glaðjel er vist den af digterne brugte form og denne form har *GAndrj*), spyd, *Ger V*, 51, g. mjó (pl) *Ger VI*, 29, g. hvast *Sá VI*, 16; senda g. *Fi I*, 26. Jfr. Falk, Waffenk. 73.

glaðliga, *adv*, gladelig, muntert, ganga g. framm *Vq IV*, 15, brenna g., livligt, *Vq VI*, 7.

glaðning, *f*, glæde, fornøjelse, morskab, svanna (dat.) ef yrði g. í *St IV*, 2.

glaðr, *adj*, glad, munter, gjora sér g—tt í hug *St I*, 71, g—tt um hjarta *Hj II*, 23, gløð var hoð, kampen var livlig, *ÓlB IV*, 28, — substantiveret, hest, *Gei III*, 38, *La VII*, 53, *Ko IV*, 30, með keyrðan g—ð *Sá IV*, 51, stíga á g—ð *St IV*, 42; — Glamma g., skib, *Óla I*, 9, reipa g., d. s., *St IV*, 51, strengja g., d. s., *Bó X*, 10; — Ala g. er Eikinskjaldi átti, det skib som E. ejede, digterdrikken, digtet, *St VI*, 1. Jfr. feigðar-, geysi-, grimdar-, víg(?), æru-

glamm, *n*, glam, støj, larm, mest var g. *Bl VIII*, 34, tanna g., tændernes knasen, *G VI*, 63, ægis g., brusen, *Hj VIII*, 37, stríðligt g., om en elvs brusen, *Ko V*, 49; — havet selv, *Fr I*, 29, jfr. ilsku g. sst. 31; — støjende hánlatter, gera g. að e—u *Dí IV*, 22; — i kenninger for kamp, vópna g. *Gr V*, 46, *Vq IV*, 15, stála g. *Hj X*, 49, hjørva g. *Sq V*, 32, *U I*, 12, *Sá IV*, 60, hrotta g. *U II*, 30, *Bó IV*, 37, geira g. *ÓlB III*, 2, *Bj VI*, 20, ørva g. *G XII*, 36, brodda g. *G XII*, 31, *Ger VII*, 35, odda g. *Hj VII*, 9, *G XII*, 56, randa g. *ÓlH 38*.

glamma, (að), fremføre med bulder, tale höjt, og så i almlh. at fremsige, g. eg framm um þjóð *Sq VI*, 2; framm skal g. Fjolnis bjór, føres lydelig frem, sst. 3.

Glammi, *m*, sekongenavn, i kenninger for skib, G—a glaðr *Óla I*, 9. 23, G—a hestr *Óla II*, 6, *St I*, 48; — for havet, G—a vøllr *Pr III*, 50, G—a laut *Hj XI*, 36, G—a høll *Bl IV*, 41.

glamra, (að), *klinge, klingre, om brynen der falder klingende om skuldrene* Dá IV, 12; *stöje, eller (mulig) tale höjt*, Pr IV, 28.

glanni, m, *fremfusende person, nedscættende* Má IX, 12.
glapna, (að), *tage af, blive ringe(re)*, g—ar minni, svigter, Df III, 20.

Glapsvldr, m, *Odinsnavn, G—ðs farmr, digterdrikken, digtet*, Gr VIII, 1.

glata, (að), *tilintetgöre*, g. Ódins tjaldi Ger I, 18,
glaumr, m, *støj, larm*. gjøra g—m um nætr Gr VI, 46, gildr g. (sjávar), brusen, Fr III, 13, *om havet selv* Pr IV, 64; — *støjende lustighed, glæde, glaðr af g—i* Skh II, 2, hverfi g. Gri V, 51, með g—m Fr II, 29; Dá I, 1; — g—s í glettu vind *synes g—s overflodigt; snarest må det forbindes med vind, jættekvindens glade vind, sindet*, ÓLA I, 1.

Glámr, m, *jættenavn*, Lo II, 16.

gleðiligr, adj, *glædelig, munter, g—t spil, om rimen* Ger VII, 2.

gleðiskald, n, *munter digter eller digter, der besynger glæde, munterhed, el. som skal vække glæde (måske snarest dette), kveðið hefr g. um minna* Bj VII, 34.

gleðja, (gladda), *glæde, muntre, glodd af víni (hirð), gjort livlig ved*, Vq III, 20.

glens, n, *spas, löjer*, G VIII, 19.

glepja, (glapta), *forstyrre, hindre*, g. nám fyrir e—m G I, 29.

gler, n, *glas, glar, steypa skíðgarð g—i, meningen synes at være at 'gærdet' var støbt af glas*, Sf I, 18; — g—s geymipjöll, *kvinde*, ÓLA III, 2. Jfr. sjónar.

gletni, f, *drilskhed, tilbøjelighed til at drille el. spille puds*, Gr VII, 35.

gletta, f, *puds, slem streg, við g—u grá, om det fjendtlige sind*, Pr III, 33, fá g—u, *blive genstand for*, Bó III, 25. — *Jættekvinde (denne betydning er ukendt i oldtiden)*, St V, 29; *glaums í g—u vind (se glaumr)*, i sindet, ÓLA I, 1. — Bl. troldkvindenavne findes ordet i tillæggene i det såkaldte 2. Svefnø-hds., se Sn E I, 553, n. 6.

glettaz, (glett), *drille, spille puds*, g. við e—n Gr VII, 19.

gleyma, (md), *glemme, med gen. gl. fjárins* Bj II, 17.

gleymska, f, *spøg (i tilslutning til glaumr)*, La II, 77 (*ordet kan næppe bet. 'glemsomhed'*, ∵: at vedkommende har 'glemt sig').

gleypa, (pt), *sluge, opsluge, om havet (der sluger skipet)* Fr II, 36; — *spise, æde, g. hold og bløð* Lo I, 16, g. knifa og bein Lo III, 19.

glíkr, adj, *lig, lignende, sál. (med g i forlyd)* Pr IX, 31, Lo IV, 6, Hj I, 41.

1. **glíma**, f, *brydning, brydekamp (om den særlige isl. g. se Isl. gátur, þulur osv. II, 38 ff.)*, Gr IV, 39, Gri III, 30, St III, 45, Bó I, 11. Jfr. þrautar.

2. **glíma**, (md), *brydes (i en brydekamp, jfr. forestående)*, G IV, 59.

glír, n, *stirren med halvtillukket øje, pliren (jfr. no. glira og tilnavnet glíru- Aarbøger 1907 s. 326)*, setja augu upp við g. Pr IV, 18 (*ordet kendes kun fra dette sted*).

gljá, (að), *glinse, stråle*, g. af nöðru bóli Gri II, 51.

gljúfr, n, *klippekloft, klipper*, g—a Yggr, jætte, Lo II, 34.

glossi, m, *flamme*, Vi II, 38.

glott, n, *hånligt smil, gabb og g.* Vi I, 29.

glotta, (tt), *smile, især hånligt*, Pry II, 19 (*her uden hibetydn. af det hånlige*), g. ad, við Gr I, 20, VII, 40.

Glotti, m, *jættenavn, (den grinende; synes ellers ikke at forekomme)*, G—a mál, guld, ÓLA II, 13, La V, 26.

glóa, (að, ð), *glinse, stråle, brúna landið g—ar* Hj I, 27, g. sem gull Skf 68, g. með (gull) Vq I, 8, g—andi hyrr Lo IV, 14.

glóbjartr, adj, *strålende lys (især om hår)*, g—t nef(!) Kr IV, 12.

glóð, f, *(glæðr, g—ir), ild, brenna að g—um, brændte der kun er gløder tilbage*, Skh VII, 18; — *i kenninger, for guld, báru g—r* Gr III, 38, VII, 39, kólgú g. Sf II, 10, dífú g. Dí II, 15, flæðar g—ir St I, 18, ægis g. GrH II, 23, Sf VI, 45, geima g—r, g—ir Sf I, 9, Bl VII, 39, Ko VI, 10, Hlés g—ir Sá III, 6, fjarðar g—r Hj I, 49, Rínar g. St I, 55, Dí I, 8, móðu g—r Gr VIII, 24, óssins g. Hj X, 5; — *mindre naturlige er følgende, linna g—r* St VII, 38, Hj I, 26, Kr III, 39, grettis g—r Ko II, 22; — *for solen, skyja* g. U V, 19, hlýrnis g. Lo II, 30, Ko IV, 8, hlýrna g. Sá VI, 42; — *for sværd, Viðris g.* Bl III, 41, þundar g.

GrH IV, 24, *G IV*, 64, Gillings g. *Gr VIII*, 57; benja g. *Bl IV*, 22; stála g—r *Fr V*, 51 bet. snarest ‘kamp’ (næppe ‘sværð’), gríðar g. *GrH II*, 18 synes at bet. økse (næppe sværd), hvis riktig. ífa g. *ÓIB IV*, 22 er uforståeligt, men synes at skulle bet. ‘sværð’. — sútar g., brændende bekymring, *Má V*, 4. — g—r *Má VI*, 53, i forb. ræsir g—r, her må der skjules en kenning for guld, ræsir fejl f. Ránar eller Rínar?

glóðrauðr, adj, ildrød, g—tt gull *Sq II*, 19.

glófi, m, hanske, hvítir g—ar (som gudinderne bærer) *Ski* 87; dýr g. *Bl IV*, 55. hristir g—a, mand, *Gr I*, 28 (ret enestående kenning).

glópr, m, dum person, tosse, *Gr I*, 25, *Lo III*, 18, *Hj V*, 11, *La II*, 87, g. þinn *Skh VII*, 49, g. heimskr *Bj V*, 19, om bersærker *Gr V*, 32.

glópska, f, tåbelighed, *La IX*, 15.

glósa, (að), (låneord fra middelhöjty. glösen ‘udlægge, tyde’, men synes altid at bet.) meddele, fortælle (der jo beror direkte på ‘at tyde’), g. e—m e—ð *Gri I*, 41, *Bó I*, 30, *U IV*, 1, g. boð *Dá I*, 45, g. gaman *Gri VI*, 57, g. Priðja minni *Lo II*, 49, g. út þátt *Ger VIII*, 61, g. spurnir, besvare, *Ko I*, 76, heitið g—az *Sq III*, 8, g. í ljóðum *La I*, 5, g. af harmi *Dí I*, 5, g. frá sigri *GrH IV*, 14, g. um ferð *Dí III*, 7, g. um sogu *Jó III*, 20.

gluggi (eller gluggr?), m, vindue, g—a hjørtr, hus, *ÓIA I*, 15.

glygg, n, (ordet skrives i hdss. på flere måder, ofte med u, der findes gluggvið, gluggið, gluggrið, ja også glyggr, m; endel af disse former er uden tvivl afskriver-forvanskninger), vind, storm, g—ið þaut *Skh IV*, 13, glyggr þaut *Dá II*, 48; *Sá III*, 6, *Hj I*, 68, *Sf V*, 17, *G VI*, 23; — gýgjar g., hu, sind, *Gr VI*, 3; — flyggjar g. *ÓIB V*, 1, se flygg.

glymja, (glumda), lyde, klinge, g—r í stræti, det dundrer, *Ski* 68, (skip) g. um sjá, farer brusende henover, *U VI*, 9.

glæðaz, (dd), flamme op, eldr g—iz *Skh VII*, 31.

glæpa, (pt), forføre, g—ti systur mína *Ko II*, 63 (mon ikke der skal læses glapti?).

glæpamaðr, m, forbryder, skurk, þr *VII*, 12.

glæsimeiðr, m, prægtigt træ, g. vella, mand, *Lo IV*, 21.

glæsirunnr, m, prægtigt træ, g. Glotta móls, mand, *ÓIA II*, 13.

glæsistrónd, f, prægtig strand (= land), gullas g., kvinde, *Ger I*, 38.

glæsipella, f, prægtig fyrr, g. grettis landa, kvinde, *G VIII*, 31.

glæsipoll, f, prægtig fyrr, g. linna bóls, kvinde, *Dá II*, 28.

glæstr, adj (egl. part. til glæsa), prægtig, g—t rann *Fr III*, 63, g. glugga hjørtr *ÓIA I*, 15, g. við e—ð, prægtig (udseende) ved (på grund af), *ÓIB II*, 23.

glöggr, adj, nøjesende, karrig, g. af (fē) *Sá XI*, 36, Jfr. augna-, aura-.

glømmungr, m, en vis fisk (egl. ‘den glammende’, ‘knurrende’), g—s bær, havet, *Fr II*, 36, g—s vollr, d. s., *Fr III*, 7.

gnaga, (að), gnave, bide i, g. (skjold) *Hj VII*, 22, g. fætr og leggi *La VI*, 22, eldr g—aði um tré *Sq II*, 25.

gnapa, (pt), stirre (overlegent), g—ir á mína lýði *Hj V*, 28.

gnat, n, hav, Viðris varra g., digterdrikken, digtet, *ÓIB II*, 1.

gnauð, f, støj,inden, i kenninger for kamp, hræðilig hjørva g. *ÓIH* 56, *Hj VII*, 43, branda g. *ÓIB IV*, 21, *G XII*, 35, (eptir líðna) geira g. *Sq II*, 32, odda g. *G X*, 43, *XII*, 52.

gnauða, (að), suse, tude, skrige, g—ar hregg *Hj III*, 56, *IX*, 25, g—ar valr (de faldne) *GrH III*, 21.

Gná, f, asynje, hyppig i kenninger for kvinde, auðar *G. St I*, 61, *Hj XI*, 35, *Sk III*, 3 (pl.), *La VI*, 32, seima *G. St I*, 67, *Sf II*, 36, vella *G. U VI*, 49, hringa *G. Hj I*, 28, *GrH II*, 10, gullhrings *G. Sá III*, 47, bauga *G. St III*, 38, *Hj II*, 43, menja *G. U V*, 6, bylgju fölska *G. Fr V*, 26; falda *G. Hj VIII*, 40, *Sk III*, 2 (pl.), skallaz *G. Hj V*, 7, gullhlæðs *G. Gr IV*, 59, *Vq IV*, 30, *St I*, 22, þorna *G. Hj X*, 10, kingu *G. St II*, 55, dregla *G. Ko VII*, 39, refla *G. U II*, 5, *IV*, 46, spjalda *G. Sf VI*, 9, tvinna *G. Vq II*, 32; veiga *G. Gr III*, 42, *La III*, 89, lauka *G. Hj X*, 3, *La VII*, 31, — for jættekvinde, bjarga *G. St V*, 19, *Hj II*, 50, *III*, 12, (tillige heks), galdra *G. Bj II*, 10. Jfr. silki-

Gneip, f, jættekvindenavn, G—ar vindr, sind, *Gr V*, 6.

gneisti, *m*, *gnist*, *g—a glæðr* *Gri VI*, 10, *g.* *grimdar báls* *Sá III*, 43.

gnesta, (*gnast*), *brage*, *knitre*, *gnustu stál* *ÓLB II*, 17, *brestir g.*, *der lyder bragen*, *Ko V*, 15; *om ilden Pr IV*, 9; *g. tønnum*, *skærer tænder* (*gnesta her rimbestemt*), *Dá IV*, 34.

gneypa, (*pt*), *trykke*, *knuge*, *knibe*, *g. að (abs.)* *G IV*, 57.

gníðugligr, *adj*, *uhyggetlig*, *ram* (*synes ordet at bet.*, *det findes kun en gang*), *g. geispi* *Skh V*, 27.

gnípa, *f*, *fjældtinde*, *fjæld*, *g—u þoll*, *jættekvinde*, *Hj IV*, 9.

gnista, (*st*), *give en skærende lyd*, *g—ti hjálmr* *Sá X*, 4, *g—r oss við góma sker*, *her synes oss at være dativ*, ‘*det skærer os ved tænderne*’ *synes at være digterens ord* (‘*det farer os koldt ned ad ryggen*’), *UV*, 12; — *trans.* = *nísta*, *geir mun g. hjartans inni* *Sá X*, 59.

gnógr, *adj* (*denne form, med g, findes adskillige gange*), *tilstrækkelig*, *rigelig*, *g—g efni* *Vq VI*, 7; *Sq II*, 20; *i g—g* *Vq I*, 32, *g—t handar svell* *GrH I*, 25.

gnótt, *f*, (*også skr. gnogt*), *rigdom*, *overflod*, *g.* *af mærðar smiði* *Skh V*, 3, *g—ir gulls* *Bl I*, 28, *seima g.* *Pr IV*, 54, *aura g.* (*rim på drött*), *Vq I*, 19, *Hj V*, 23, *reykjar g.* *Vq VI*, 8.

gnýja, (*gnýði el. gnúði*), *bruse*, *gnýði elfr* *Sk I*, 39, *snekkjur gnúðu suðr, for brusende*, *Sq II*, 4.

gnýr, *m*, (*jfr. nýr*), *gny*, *bulder*, *Gr VIII*, 35, *Skh IV*, 14, *ÓLB III*, 7; — *i kenninger for kamp*, *hjørva g.* *Gri IV*, 45, *G III*, 30, *vópna g.* *Sá II*, 25, *fleina g.* *St III*, 20, *randa g.* *U IV*, 40; *derimod er g. málma sálms kun ‘kampgny’* *Fr V*, 53.

goð, *n*, *hedensk gud*, *pl*. *Hj VI*, 4.

Golnir, *m*, *Odinsnavn* (*vist s. s. Gollnir, der findes i þulur, det er ikke muligt at bestemme udtalen af o*), *i kenninger for digterdrikken*, *digtet*, *G—is gildi* *ÓLA I*, 1, *G—is góma lá* *ÓLA II*, 37, *G—is horna sægr* *St II*, 2.

Gomlir, *m*, *Odinsnavn* (*vist kun forvanskning af Gon-lir*), *G—is fengr*, *digterdrikken*, *digtet*, *Fr I*, 1, *G—is sal* *Fr IV*, 6 *er uklart*, *sal synes at være dat. af salr, og smæhængen tyder på en kenning for ‘bryst’, men da er gomlis vist forvansket*.

gormr, *m*, *må bet.* ‘*utyske*’, *lømmel el. lign.* *Skh IV*, 23. *Ordet kendes ellers kun i betydn.* ‘*terra lutesa*’ (*Bj*

Hald), ‘*cænum, turbida et fecosa aqua*’ (*GAndrj.*); *Blöndal har bl. a ‘konisk høstak’*; *g. kunde da have bet.* ‘*tyk person*’.

Gotland, *n*, *Gotland*, *G—is gjorð, havet*, *ÓLA II*, 6.

gotnar, *m. pl.*, *mænd*, *SkI 175, St II*, 39, *Sá IV*, 16.

góðgripir, *m*, *kostbarhed*, *Sk II*, 39.

góði, *m*, *godhed*, *forbedring*, *sveitar g.*, *en der gör skaren bedre*, *højner den*, *Bj III*, 8.

góðligr, *adj*, *god*, *brav* (*som så mange andre adj.* *bet.* *denne ligr-afledning d. s. s. det adj, det er afledet af*), *g—t sprund*, *víf, fljóð* *Fr III*, 12; *St IV*, 48, *G V*, 54 (*v. l. geð-*); *G I*, 44, *jfr. Hj X*, 9; *g—t flaustr Gr III*, 43, *g—t ess* *La VII*, 42, *g—t lið* *St II*, 52, *g—t hár, tækkeligt hår*, *Hj I*, 41; *g—g sætt* *Dá III*, 44; *g—g hofn* *Sá IX*, 28.

góðr, *adj*, *god*, *om sværd* *ÓLH 37*, *om en okse* *SkI 25*; *á g—ri tíð, i belejlig tid*, *Sá III*, 37. — *komp.* *betri*, *ei mun b—ra sunnar, der er ikke bedre folk sydligere*, *SkI 84*. *Jfr. full-, skap-, proska-*.

Góinn, *m*, *slangenavn*, *i kenninger for guld*, *G—is beðr* *Gr V*, 6, *G—is slóðir* *La II*, 22.

gólf, *n*, *gulv, underlag*, *g.* *Urnis, skjold*, *Bj VI*, 12, *hrumnirs* (*þ: Hrungnis*) *g.*, *d. s.*, *Hj VII*, 22; *skeljungs g.*, *havet*, *Vq III*, 5; *heinar g.*, *sværd*, *Vq V*, 8; *sinnu g.*, *bryst*, *Fr II*, 1, *g—in visku*, *d. s.*, *Bl VI*, 9; *espings g.* *se espingr*. — *i fornu g. acc.* (*og fitóns anda*) *Bl IV*, 15 *er uklart; mulig skal ordene bet.* ‘*trolddoms-gulv*, *þ: gemine*’, *trolddomsvæsen*. *Jfr. hvílu-, skála-*.

góðligr, *adj*, *udmærket* (*mærketligt nok har denne form holdt sig til ned i 15. árh.*), *gólig* (*v. l.*) *snót* *G I*, 49; *g—t rann* *Sf I*, 14.

gómahaf, *n*, ‘*gane-hav*’, *Ginnungs g.*, *digterdrikken*, (*se Ginnungr*), *Lo IV*, 21.

gómalá, *f*, ‘*gane-bølge*’, *i kenninger for digterdrikken*, *digtet*, *Grímnis g.* *Lo III*, 44, *g.* *Golnis* *ÓLA II*, 37, *g.* *Gunnlaðar* *Gr III*, 59.

gómarann, *n*, ‘*gane-hus*’, *mund*, *Lo II*, 15.

gómr, *m*, *gane*, *skella g—um*, *smække kæften sammen*, *Gri II*, 54, *mart berr á g—a*, *man kommer til at tale om mange ting*, *Má V*, 14; *g—is naust, munden*, *Lo III*, 2, *g—a salr*, *d. s.*, *Fr V*, 1, *g—is barnmr*, *d. s.*, *GrH I*, 41; — *fingerens forreste bløde del*, *g—a fleinar, negle*, *Gri III*, 39.

góz, *n.* (egl. gen. sg. af gott), ejendele, ejendom, rimer på móts *Skh VII*, 4, *Ger VIII*, 19, *Bó II*, 64 (udtalen har måske været góss: móss som nu), skipta g—i *Skh II*, 6, gangi þartil g—ið mitt *Pr X*, 12.

grafa, (grót), grave, g. tønn med flúr, udskære en tand (med figurer), *Ski 199*; g. visku, anvende visdom, kløgt, *Kr IV*, 9.

grafningr, *m.* slangenavn, i kenninger for guld, g—s bingr *St II*, 38, g—s vellir *St I*, 57, g—s stræti *Gr V*, 27; g—s haddr *Dá IV*, 62 må bet. det samme, men haddr passer ikke i den kendte betydn., og noget andet h. kendes ikke.

grafnír, *m.* slangenavn, pl. grafnar *Ko VI*, 23, g. svaf *Ko VI*, 29. Mulig er g. en forvanskning af grafningr.

1. **gramr**, *m.* sværd, g. langr *Gri III*, 9. g. breiðr *Gri VI*, 46; som del af kenning for sværd synes g. at foreligge i fjørnis g. *Ger VII*, 35.

2. **gramr**, *m.* fyrste, konge, ÓlH 1, g. himna, gud, ÓlH 51, foldar g., vistnok dværg, (eller Odin?), *St VII*, 1; bjarga g., jætte, Jó II, 22, g. dýra, løve, Bl IV, 15, VII, 2, g. flora, d. s., *Ko IV*, 29; vatna g. synes at være = skib *Kr IV*, 61 (eller fjord?). Jfr. tignar-.

grand, *n.* skade, mén, fordærv, firðr g—i, verdens fordærv (eller synd?), om Olaf d. hellige, ÓlH 59; heiðið g., hedenskabet, *Pr VI*, 10, grimmlig grond, bittert tab, *Gei IV*, 43, ilsku grond, omskriv. for ilsku Má VIII, 20; — i kenninger, for sværd, skjaldar g. *Hj VII*, 41, *Dá IV*, 33, rítar g. *Gr VI*, 39, *Vq VI*, 4, *St IV*, 21, randa g. *Ger VI*, 32, Viðris tjalda g. *Ger I*, 17, unda g. *Hj X*, 43; — for ild, hallar g. *Sq II*, 24, *Sá IX*, 29, rótar g. *Gr IV*, 17, *St VII*, 60. Jfr. ævi-.

granda, (að), skade, fordærve, g. gumnum *Pry I*, 19; *Hj VII*, 48.

grandi, *m.* (forbindende) landstrimmel, synonymt med land, i kenninger, for guld, nøðru g. *Gr I*, 5, frænings g. *St V*, 52, Jó I, 2, móins g. *Gr VII*, 37, hraunþvens g. *Gr VIII*, 3; — for skjold, Hrungnis g. *Gr VII*, 8, — g—ar *Ko VIII*, 33 er uforståeligt.

Grani, *m.* hestenavn, G—a farmr, guld, *La II*, 70.

granni, *m.* nabo, men bruges (mest i kammeratlig tale) om ‘mænd’ i almlh., kammerat, så var brjóstheill g. *Pr X*, 4; pl. *Skh V*, 47, *Pr IV*, 5.

grannr, *adj.* smækker, tynd, g. hals *Hj III*, 18.

granselr, *m.* ‘skægsæl (phoca barbata), ÓlA II, 31.

grasa, (að), bestrø med blomster, g. grund *Dá III*, 47.

grábjørn, *m.* ‘grábjørn’, landbjørn, *Bj V*, 5.

1. **gráð**, *n.* storm, vópna g., kamp, *Fr V*, 23; geslu g., sind, hu, *Sá IX*, 2. — gráði *GrH III*, 8 er vist fejl f. láði.

2. **gráð**, *n.* hunger, sultr og g. *Sq II*, 25. Jfr. det følg.

gráðr, *m.* sult, *Lo IV*, 14, semja gylfris g—ð ÓlB II, 14; málma g. *Sá VI*, 17 kunde henføres hertil, men mulig er gráðr (m) her en biformal til 1. gráð n.

gráliga, *adv.* uvenligt, ilde, g. bauð um, havde anelse om uvenligt behandling *Vq III*, 42.

gráligr, *adj.* uvenlig, falsk, g—t hyggju torg *Má IV*, 26; g—t verk, slemme gærninger, *Ko V*, 35.

grályndr, *adj.* urenlig sindet, fjendsk, g—t dýr, om en rotte, mulig er v. l. gráðugt det rette her, *He II*, 34.

grána, (að), blive grå, blive ffjendtlig, ætla eg þetta g. *Kr I*, 55, leikrinn g—ar, bliver hård, *Gr IV*, 40, fangið (brydekampen) g—ar *Gri III*, 40.

grár, *adj.* grå, uvenlig, falsk, nokkuð g. *Pr III*, 5, var honum g—tt, han var uvenlig, falsk, *La VI*, 26. Jfr. lyndis-.

gráta, (grét), græde, begræde, drós var g—in *St I*, 59.

gref, *n.* hakke, men er brugt i overført betydn. bíða af heimsku g. *Pr X*, 16; det er usikkert, om g. er obj. til bíða, eller om heimsku g. hører sammen som obj. og af altså adverbiet; det sidste er måske det rigtige, det hele ‘at få dumheds-hakke deraf’, ∞: at lide følgerne af sin dumhed.

greiða, (dd), udrede, foretage, g. Grímnis gómalá, udrede digtet, *Lo III*, 44; víglýsing g—iz, blev foretagen *Kr VIII*, 6; g. raust, anvende sin stemme, tale, *Dí III*, 35.

greiði, *m.* gæstfrihed, *Ski 97*; venlighed, fordel, lítinn tel eg það g—a *Ski I*, 132, engi g. skal honum það *La IX*, 51; udredelse, þar mun verða g. á *Pr VIII*, 8.

greiðir, *m.* udréder, giver, i kenninger, for mand, g. gulls *Dá IV*, 60, g. hrunga *Dá IV*, 51, g. nøðru palla *La VII*, 51, g. elda hranna *St II*, 44; g. fetla linna, midske bet. g. her ‘som bruger’, *Gr IV*, 10, g. gerða *Gr VII*, 43; g. lækja *St VI*, 8 er uforståeligt, lækja må vel være forvansket, men det er ikke let at se af hvad; — g. rétrrar trú (hds. trur), en retroende mand, *Dá IV*, 7.

greiðlīga, *adv*, *let, hurtig*, *Sk III*, 58.

greiðr, *adj, let, som man har i beredskab, let kan grieve til og anvende*, fyrnskan er e—m furðu g—ð *Skh III*, 40, mærðin g—ð *þr III*, 59, ganga g—tt *þr VI*, 41, mér er ekki g—tt um, har ikke let ved, *Skí I*, gefa g—tt *Skí 105*; vera g. af e—u, være villig til noget, *Hj III*, 28.

greiðugr, *adj, villig, hurtig, til noget, telja g—t, udrede villigt*, *Má IX*, 36.

greifi, *m, greve, pl*. *Sq II*, 30.

grein, *f, her er dels tale om flere forskellige betydnings- og betydningsafskygninger, dels om rent omskrivende brug, sag, måde, redegørelse, hrein g. hvað elskan má* ÓLB V, 26, með mætri g. *Gri V*, 34 (eller bet. g. her 'egenskab'?), segja með sannri g. *Hj VI*, 9, bjort g. *Gei IV*, 45, folsk g., falskhed, *La VI*, 18, fyr alla g., fremfor alt, *Fi I*, 9, einum g—um, på samme måde, *Ko VI*, 53; segja með g—um, udførlig, *Dá II*, 2, leysa út með g—um, fuldstændig, *Fi VIII*, 43, *þr X*, 1, þessi g., denne udvej el. forhold, *Skh I*, 35, segja g. af *Gri II*, 46; — ord, tale, *Lo IV*, 4; — ordstrid, hvass í g—um *Skí 9*, verða að g—um *Skh II*, 55; — omskrivende hovedordet (i gen. styret af g.), elsku g. *Sf IV*, 59, frygðar g—ir *Skh V*, 38, yndis g. (om kodelig lyst) *Skh VII*, 16, jfr. *Veneris* g. *Ko IV*, 2; spektar g. *Vø I*, 5, visku g. *Kl I*, 5; dygðar g. *Hj I*, 50, *La III*, 18, hijálpars g. *Sá VI*, 4; tígnar g. *La IX*, 20; grimdar g. ÓLB I, 14, heihtar g. *La IX*, 94, þrauta g. *La VI*, 3, býsna g. *Ger VII*, 32; myrkra g. *Ko VII*, 27; vínsna g. *Hj XI*, 55, *Sf VI*, 48, mærðar g. *Sq V*, 38, jfr. Sónar g., Sons indhold, *G VII*, 1; hljóða g. *Ger I*, 30. — I kenninger, for tunge, g—a skjómi, ordenes, *Fr I*, 1; — for bryst, g—a land *G VIII*, 1, g—ar fjall *Sá I*, 43. — með g—um *Gei I*, 16 er flertydigt, på sædvanlig måde(?) el. i en ordstrid(?); sagaen giver ingen oplysning. Jfr. grimdar-, heiðrs-, meistara-, sagna-, snildar-, yndis-

greina, (nd), meddele, forklare, g. trú ÓIH 22, g. fleira *Skí 112*, g. alt *Gr III*, 24, sem stendr g—t *Gr I*, 23, g. sig hafa gert *Skh III*, 29, g. Grímnis sjá *Hj III*, 57; ef þær (vísur?) g—az allar senn *Hj XI*, 56.

greinir *G VIII*, 41 er uden tvivl at læse grennir, mætter, g. gýgjar faxa, kriger, mand.

greip, *f, hånd, Lo II*, 23, *Hj IV*, 9; g—ar mjöll, sølv (el. guld), *Skí 71*, *Vø I*, 3; g—ar iljar, hånd (g. egl. rummet mellem tommelen og de andre fingre), *Gri I*, 64; — g—ar láð, synes at skulle bet. 'bryst', men greipar er her måske forvansket; f. greinar?, *Sá IX*, 2; — jættekvindenavn, *St VII*, 30.

greisla, *f, udredelse, ydelse, gave, gjof til g—u* *þry II*, 17; mála g., udredelse, pådömmelse, afgørelse, af sager, *þr VII*, 10.

gremja, (gramda), göre vred, i med. goð skulu g—az *Hj VI*, 4, g—az e—m *G III*, 44.

grenja, (að), brøle, g. upp *St III*, 15, g. hátt *Gr V*, 32; byrr g—ar *Hj III*, 56, ben g—ar *GrH IV*, 6, lúðr g—ar *Sf V*, 25; g—ar í lægi *Hj IX*, 25.

grenjan, *f, brøl, brølen, heyma g. Ko IV*, 16.

greppa, *f, kiste, þr V*, 44; dette ord, der ellers er ukendt, bet. åbenbart det s. s. kista (jfr. smhængen); det er mulig samme ord som no. greppe, røre, væske med tykke klumper i, overført på beholderen.

greppliga, *adv, kraftig*, *Gr IV*, 39, *St IV*, 12 (v. l. greypilicana), g. trøllslig *St VII*, 17.

grepta, (pt), begrave, part. g—tr *þr V*, 51.

1. **gres**, *n, (eller grés?)*, gress (såd. hds.) stál = gresjárn hos Snorre; ordets betyd. er ukendt; mulig irsk. lâneord; gres málmr, o: våben, sværd, *Bl IV*, 24.

2. **gres**, *n, = gras, græs*, *Kr IV*, 65 (enestående form, vistnok efter smsætninger som illgresi).

grettir, *m, slange, i kenninger for guld, g—is ból* *Skí 71*, g—is láð *Gri II*, 36, g—is voðlr ÓLA I, 22; — i g. is mál = guld, *Kr VIII*, 45, er enten g—is el. mál gall, mál (hvis det er rigtigt) forudsætter et jættenavn (som geitir f. eks.).

grex, latin = hjord, *Fr III*, 48.

grey, *n, hund, tæve, g—s hundr sammenstilles* ÓLB I, 14 i betyd. hund, gjora sig g. eða lyddu, optræde som en (fej) hund eller rædhare, *þr IV*, 21, bið eg að heita hund og g. (som skældsord) *Sq IV*, 45.

greyfaz, (fð), böje sig (nedover), g. niðr að *Skh V*, 33.

greyliga, *adv, ussett, elendigt*, *Skí 180*.

greypr, *adj, forfærdelig, grum*, g. Ásapór ÓLB IV, 9.

greypr, *adj, (egl. part.), indfældet, hið g—a stál, det indlagte stál*, *Bó II*, 80, g—t stáli bord, om skibsplanke, ÓLA I, 13, stáli g—t í rönd (skjoldet) *Hj VII*,

39, g—ir stáli (drekarnir) *Hj XI*, 37, grind g—t við stál *Lo III*, 6, grindhlið g—t með lásum *Lo III*, 4, glófar g—ir hauka foldu, omsluttende hånden, *Bry I*, 11.

Gréulant, *m*, dværgenavn, *Skí 14*.

grér, *m*, (*s*; *dat*. Gré findes *Má VI*, 28), dette så hyppig forekommende navn (*i kenninger*) er uforklaret (dværgenavne brugtes ikke i kenninger), *i kenninger*, for mænd, sverða g. *Gr VIII*, 31, hjorva g. *La II*, 64, laufa g. *Dí IV*, 26, vópna g. *Sá VI*, 12, málma g. *Bó II*, 48, skálma g. *Bó II*, 79, *IV*, 24, stála g. *Bó II*, 26, darra g. *La III*, 35, kesju g. *La IX*, 22, nadda g. *Bó IV*, 46, orva g. *La II*, 89, fleina g. *St V*, 7, *La VII*, 62, brodda g. *Bó II*, 49, odda g. *Bó II*, 6, *Kr III*, 19, álma g. *Gri V*, 18; skjalda g. *Hj V*, 16, *La VII*, 35, randa g. *G III*, 39, *Bó III*, 26, *La IX*, 13, tjørgu g. *La I*, 27, *IX*, 100; hringa g. *La I*, 13, vella g. *La II*, 93, *VII*, 52, *Dí II*, 16, *Fi III*, 39, *Má VI*, 28; — for digterdrikken (*her er g. vist et dværgenavn*), g—ss fley *Lo IV*, 1, nökki g—ss *Bl V*, 48.

gríð, *n pl*, fred, sikkerhedstilstand, sverja g. *Vq II*, 11, halda g. *Vq I*, 58, g. takaz *St III*, 50.

gríðungr, *m*, tyr, *Bó VI*, 65, grenja sem g. *St III*, 15.

griddi, *m*, tyr (*dimin.* af gríðungr), g—a kvón, ko, *Bó VII*, 15,

Grikkjar, *m pl*, Grækerne, *Dá II*, 15.

grikkr, *m*, puds, ondskabsfuld streg, som tilnavn *Bl IV*, 47 (*kunde også bet. 'en græker'*).

grimdarbragð, *n*, grusom handling, með g—i, her blot omskrivende grimd, *St V*, 45.

grimdarglaðr, *adj*, glad i (*ved*) sin grumhed (vildskab), *Ger V*, 48.

grimdargrein, *f*, grumhed, grum behandling, *Ger II*, 26.

grimdarhót, *n pl*, grumhed, voldsom behandling, blot omskrivende grimd, *Gr IV*, 38.

grimdarlaus, *adj*, uden grumhed, barskhed, eigi var gjálfrið g—t *Skh VI*, 38.

grimdarmátr, *m*, grum, voldsom, kraft, voldsomhed, *Gr II*, 46.

grimdar mein, *n*, grumt mén, om elskovens smærte, *Hj I*, 24.

grimdarþjóstr, *m*, grum vrede, *Hj VIII*, 27.

grimmliekr, *m*, grumhed, vrede, *Hj XI*, 10.

grimmliga, *adv*, grumt, vredt, voldsomt, fara g. *ÓIB III*, 18, ganga g. í móti *U III*, 34, láta g. *Skí 133*.

grimmligr, *adj*, grum, vred, voldsom, g—g orð *Hj X*, 39, g—g undr *Hj IV*, 20, g—t hogg *Hj IV*, 19, g—t mord *Br V*, 48. Jfr. geysi—.

grind, *f*, (dr), fold, indelukke dannet af 4 sider tremmeverk, í g—r, i fårefolden, *Bj V*, 5; Heljar g—r, indgangen til Hel, *La IX*, 1, fjórar g—r, vistnok fire tremmeverker, således at de tilsammen udgjorde et firkantet indelukke, *Br V*, 28; Herjans hallar g—r bet. skjold *Ger V*, 50, men g. bruges her på en meget mærkelig måde, == tag; — flæða hafs g—r *Sá IX*, 1 er uden tvivl fejl f. fræða h. g.; fræða hafs g—r er blot en omskrivning (jfr. hele smhængen) for 'digter'; digteren tænker vist på en havn, ompælet (jfr. liggja hér í g—um *Hhund I*, 50).

grindhlið, *n*, port, g. stór *Lo III*, 4, standa við g. *St V*, 52.

Griplur, *f pl*, navnet på Hrómund Gripssons rimer, *Gri VI*, 57.

grípr, *m*, genstand, kostbarhed, om skibe *Skh III*, 46, *Br III*, 44, *X*, 10; Fenju g. er kenning for guld *Kr II*, 54. Jfr. góð-, kjør-, menja-, ætt-.

gríða, *f*, biform til gríðr, jættekvinde, *Bó VII*, 28 (kun her).

gríðarstríðr, *adj*, meget voldsom, g. sjór *Ko V*, 4 (gríðar forstærkende som i nutidsl.).

Gríðr, *f*, jættekvindenavn, *Lo IV*, 7; elv (på grund af fortællingen om Tor og Vimurelven?), *Gei IV*, 38;

i kenninger, for økse, g. unda *Gr VIII*, 12, g. benja *Sf VI*, 11, *Kr I*, 12, g. hræva *Dá III*, 24, *IV*, 36; — for jættekvinde, fjalla g. *St V*, 40; — for ulv, g—ar luxi *Gr II*, 1; — for hugorm, g—ar taumr *Gri VI*, 19;

for sind, g—ar þeyr *Gr V*, 23; — for jætte, g—ar verr *St III*, 1; — økse, g—ar leikr, kamp, *Bj V*, 12; — G—ar glöð bet. sværd *GrH II*, 18, men kenningen er ikke rigtig, mulig er G—ar galt f. Gunnar; — Fjölnis g. *ÓIB IV*, 16 bet. vist også sværd, men heller ikke det er rigtig kenning.

gríma, *f*, jættekvindenavn, brugt om Busla *Bó V*, 34, hjalm, *Fi IV*, 24; — nat, *Br V*, 32, *Gri III*, 53; *Fr IV*, 48, *Sf I*, 19. Jfr. hildi—.

Grimnir, *m m*, Odinsnavn, G—is feldr, brynde, *GrH*

H, 13, G—is góma lá, *digterdrikken, digtet*, *Fr V*, 22, G—is sjár *Hj III*, 57, G—is skeið, d. s., *Lo III*, 2, G—is flæðar naðra, d. s., *St II*, 1, G—is hallar eisa, sværd, *þr IV*, 31; — mulig er G. snarere at opfatte som jættenavn i (nogle af disse) kenninger; som sådant findes det *Hj II*, 26, *þry II*, 19, *Hj II*, 16, G—is vess, guld, *Gr VII*, 19; G—is arfi *Gri V*, 10 er uklart, men betegner Völli. — g—is mær (pl), bølger, er vel fejl f. gym(n)is mær *Hj III*, 49, — G—is land (að hafni g—is landi) *Hj V*, 18 er ganske uklart; kunde måske være 'skjold', men dette passer ikke i smhængen som det synes.

grípa, (greip), *gribe, tage, greip til, tog tag i (slog klo i)*, *Gri III*, 38, g. á, finde fejl, dadle, *Sk I*, 42.

grískr, adj, græsk, g—k þjóð *Dá I*, 51.

grjót, n, sten, stensamling, i kenninger for guld, Rínar g. *Fr I*, 14; handar g. (pl) *Fr I*, 45 (ved rett.) *G II*, 21; ófnis g. (pl) *La VII*, 71, nöðru g. *Kr VI*, 17, frænings g. (pl) *Hj XI*, 47, *La VII*, 67, *Bl II*, 35, hraunþvengs g. (pl) *Sf II*, 34; samme slags kenning skjuler sig også i Handis g. (pl), *St II*, 35, men Handis må være galt, måske f. handar.

grottintanni, m, mand med rådne tænder (nedsættende), *Má IX*, 43.

gróa, (grøra), gro, vokse, blive helet, g—inne, helbredet, *St IV*, 32.

gróðr, m, vækst, sæd, g. Fýris valla, guld, *G I*, 45.

grómr, m, bandit, lömmel, (grómr adj. „*inquinatus*“ *GAndrJ*), *G IV*, 57.

grund, f, jord, land, hyppigt i kenninger, for kvinde, auðar g. *þr V*, 12, *Gri II*, 5, g—ir seims *Gr V*, 35, vella g. *Skh VI* 53, *St I*, 38, hrings, hringa, g. *Hj X*, 19, *Skh V*, 11, *Gri IV*, 10, *Fr V*, 15, gullhrings g. *Ko II*, 42, bauga g. *Vq II*, 41, *VI*, 26, *St VII*, 17, menja g. *Hj VIII*, 46; g. Friggjar tára *Vq II*, 31, g. Gefnar tára *Dá III*, 46; g. grafnings stræta *La V*, 19, g. ófnis stofna *La VIII*, 23; g. fjardar fasta *Ger I*, 12; g. skarlats *U VI*, 4, g. pells *Kr I*, 2, gullaz g. *Skh VI*, 50, *G IV*, 29, guðvefs beðjar g. *Hj I*, 34, skikkju g. *G V*, 29, *La IV*, 38, g. falda *Fr III*, 42, *GrH I*, 19, *U I*, 5, g. sveigar *Vi II*, 2, g. nistils *La III*, 31, þorna g. *Skh III*, 38, *Hj I*, 87, *U IV*, 15, dregla g. *Gri II*, 2, *Fr I*, 41, tvinna g. *La IV*, 20, refla g. *Skh III*, 9, *La II*, 37, veiga g. *St IV*, 43, g. lauka *Ger II*, 2, *Hj IX*, 11; —

for guld, orma g. *Hj IX*, 78, ófnis g. *Jó I*, 20, g. grafnings *Jó III*, 1, *Ko II*, 46, nöðru g—ir *Gr V*, 3, *Hj I*, 37, holta hrings g. *Fr V*, 19; — for havet, g. fiska *Kr V*, 31, g. skeljungs *Ko VIII*, 24, g. laxa *Má I*, 46, síldar g. *Gr VI*, 37, humra g. *Hj III*, 41, *Fi III*, 19, reyðar g. *þr VII*, 6, dúfu g. *Hj XI*, 42, Svołnis g. *Hj III*, 45, *La II*, 8; — for himlen, stjornu g. *Lo I*, 18, vagna g. *Dí III*, 25, g. skýja *Dá IV*, 4; — for brystet, hyggju g. *Gri I*, 6, g. fræða *Sá I*, 1, g. reiði *Dá III*, 24, vel ogsá hjartans g. *G I*, 36; — for øjet, hvarma g. *U IV*, 47; — for skjold, hraumnis (ɔ: Hrunnis) g. *Hj VII*, 40; — for slange, g—ar áll *Lo III*, 1. — Endelig haves stíga g. som betegnelse for 'jættekvinde', ɔ: Elli (hos Utgårdsløke), men det er uvist, hvorledes den er at forstå; mulig er den forvansket, *Lo IV*, 8. Jfr. auð-, her-, hlað-, horn-, hør-, men-, seim-, silki-, vef-, þorn-.

grunnavík, f, 'grund vig', geðs g., brystet, *G I*, 1; denne enestående kenning synes at antyde digterens hjemstavn i Island.

grunnr, m, grund, bund, niðr í g—n *Skh I*, 1, fara í g—n *Má IX*, 7, niðr til g—a *Skh IV*, 23; flyðru g., havet(s overflade), *Hj IV*, 10. Jfr. for-

grunnungr, m, smá torsk (som lever på grunde), sjau g—a barða, ɔ: 7 smátorsk (som törfisk) bankede (så at de er blevne møre), *Skí 41*.

grunnr, m, mistanke, ond bagtanke, af qngum g—n *G V*, 23, með qngvan g—n *Sf II*, 33, — vill því þenna g. n må bet. at søge at fjærne denne mistanke, men der må være noget forvansket (því snarest), *þr VI*, 27.

grunsemð, f, mistanke, leggja g. á *þr VII*, 15, geta g., fatte mistanke, *Ko VII*, 49.

grúfa, (fð), trykke sig ned (med ansigtet nedad), *þr IV*, 16, svanni g—ði, lå med ansigt og bryst nedad, *Vi II*, 40; g. niðr í ból, begrave sig i dynerne, *Skh VI*, 19.

grýta, (tt), stene, g. og lemja *Kl V*, 20.

grýtipoll, f, 'sten-fyrr', jættekvinde, *Lo IV*, 6.

græða, (dd), hele, helbrede, g. e—n af und *Gri V*, 29; g. löstu, forbedre fejlene (synderne), *Skh V*, 18, g. ekka (rett.), opgive sorg, være munter, *Gr VII*, 3, g. mútur, vñnde (se müta), *Gri I*, 36.

græðari, m, frelser, g. minn *Kr VI*, 1.

græðing, f, helbredelse, fá g. *G VII*, 36.

græðir, *m*, *hav*, *g*—*is eldr, guld*, *Vq I*, 8; *g*—*is frú, hav el. bølge*, *Fr III*, 14; — *g*—*is víka lind* *Hj I*, 38
må være en kvindekning, men víka (*hds. vík*) synes galt; der må have stået et ord for 'ild, glans' el. lign.
— *I en mandkennung findes g., g. stáls Dá IV*, 62, hvor g. kan bet. 'erhværver'.

grænn, *adj*, *grön*, *g*—*t epli* *Vq II*, 34; *om skjolde*, *ÓlH 38*, *GrH I*, 22, *G I*, 11, *Bl I*, 55, *Kr I*, 14, *om sværd* *St I*, 29; *om telte*, *g*—*n silkitjold* *Vq III*, 28, *om slangen*, *g. heiðarfiskr* *Gri VI*, 27, *om sandet*, *g. sandr* *Hj IX*, 33.

græsla, *f*, *helbredelse*, *Fi II*, 50.

græta, (*tt*), *bringe til at græde, bibringe sorg, ýta lið mun grætt* *Sá VI*, 15.

groptr, (*ar*), *udgraving, gravet kanal*, *pl*. *Vq I*, 34; — *indgravede figurer* *Dá I*, 32.

guð, *m*, *gud*, *g*—*s son* *La VII*, 35, *g*—*s log* *La VI*, 18, *leiða e—n g—i til hand, omvende en*, *þr VI*, 4. *Jfr. goð.*

guðdómr, *m*, *guddom, gud*, *g*—*s mildi* *ÓlA III*, 11. **guðligr**, *adj*, *gudelig, guddommelig*, *g*—*g hefnd* *G XII*, 82, *g*—*t gæsku par* *La III*, 80.

guðniðingr, *m*, *gud-nidding, en (fra den rette tro) frafalden, nærmest i betydñ. gudsforgåen forræder*, *Gei I*, 14, **guðslaun**, *n. pl*, *guds løn, guds tak, hafi þér g. (en alml. tak-formular)* *Ski 110*.

guðvefr, *m*, (*s*), *kostbart dunkelrødt töj, silke el. fløj*, (*Jfr. Hj. Falk Kleiderkunde s. 63 f.*), *g*—*s pell* *Ski II*, 22, *Bj VI*, 32; *g*—*s beðr, vel snarest pude af g.*, *Hj I*, 34, *g*—*f* *slungit musteri* *He II*, 24; *g*—*s Nanna, kvinde*, *U VI*, 4.

gugnar i *g. stígr* *St VII*, 69 synes forvansket; der synes at foreligge en del af et navneskjul, der som sædvanligt desværre er utolkeligt.

gull, *n*, *guld*, — *guldring* *Bó VI*, 70; *legetøj af guld* (*guldring*) *Vq V*, 35. *Jfr. lýsi-, rauða-, skíra-, vígslu-*

gullað, *n*, *guld-pandebind*, *bjort g—hlqd* *Fi V*, 64; i kenninger for kvinde, *g*—*s Eir* *Skh IV*, 3, *g*—*s poll* *Skh I*, 55, *ÓlA III*, 32, *g*—*s selja* *Gr II*, 33, *g*—*s skorða* *Ski 5*; — *g*—*s vefr, töj (kappe?) belagt med guldbånd (guldbroderi)*, *Hj X*, 4.

gullbøllr, *m*, *guldkugle*, *Gei III*, 29.

gullhringr, *m*, *guldring*, *g*—*s Ullr, mand* *Fr V*, 16,

g—*s Nanna, kvinde, sst. (her hører g—s vist til bægge navne)*, *g. gæddr silfri(!), udstyret med guld(?)*, *Kr VIII*, 37.

gulligr, (*o*: *gull-ligr*), *adj*, *gylden, forgylldt*, *g*—*g horn* *Hj V*, 21, *g*—*t merki, guldindvirket*, *Sk I*, 13.

gullmuðr, *m*, *guldmund, tilnavn til Harald St I*, 10.

Gullmævill, *m*, *dværgenavn*, *G*—*s skeið, digterdrikken, digtet*, *St IV*, 1.

gullskorð, *f*, 'guld-bærerske', *kvindekning*, *U I*, 36, *G XI*, 3, *La III*, 52.

gullspøng, *f*, 'guld-spang', *kvindekning*, *Kl III*, 35.

gumpr, *m*, *rumpe, bagdel*, *Vi II*, 38.

gumsa, (*að*), *gøre nar ad (illudere, jactare aliquem"* *GAndrj.)*, *men i gapa og g. hart synes ordet at bet. 'te sig overmodigt og støjende'*, *Sq I*, 8.

Gungnir, *m*, (*Odins*) *spyd*, *G*—*is él, kamp*, *ÓlA III*, 10, *G*—*is eldr, hyrr* *St IV*, 22, *VII*, 44, *må bet. 'sværd'*, *digteren synes at have betragtet g. som et Odins-navn*.

gunnar, *m. pl*, *en sideform til gunnar, der synes at have været brugt (findes f. eks. Gr I, 11)*, *men det er stort spørsmål, om det ikke er en afskriverform*.

Gunnløð, *f*, *Suttungs datter*, *G*—*ar góma lá, digterdrikken, digtet*, *Gr III*, 59, *G*—*ar geymilá, d. s.*, *St II*, 1.

Gunnr, *f*, *valkyrjenavn, i kenninger for kvinde, auðar* *G. Skh II*, 4, *vella G. G III*, 2, *G. ægis báls* *Dá IV*, 62, *G. elda húms* *Fr V*, 4, *pella G. Ger VIII*, 5. *Jfr. seim-*.

gustr, *m*, *vind, sverða g., kamp*, *Hj VIII*, 13; *Fenju g., sind* *St III*, 1.

gyðja, *f*, *tempelforstanderske (= hofgyðja)*, *St VII*, 7. *Jfr. blót.*

gyldir, *m*, *ulv*, *g*—*is jóð, ulv(e)*, *Fr V*, 38; *v. l. ÓlB II*, 14.

gyldr, *adj*, *forgylldt (egl. part. til gylla; gyltr synes ikke at være brugt af digterne)*, *g. geir* *Gr VIII*, 33, *g. fleinn* *Vq IV*, 20. 25 (her hás. gyltr), *g*—*ar hliffar* *St III*, 31, *g*—*ir skildir (skr. gylltr)* *Vq III*, 28, *g*—*ar spengr* *Gr IV*, 52, *St VI*, 41, *g*—*d høfuð (på skibe)* *ÓlB I*, 3, *g*—*ar skeiðr* *Hj XI*, 37.

gylfr, *m*, *hav*, (*er māske en afskriverfejl for gylfr-*), *g*—*is kjapt gein* *Ko VIII*, 49.

gylfr, *n, m*, = *gjalfr, hav el. havets brusen*, *g*—*id vex* *Gr III*, 43, *g*—*ar voðlr, havet*, *ÓlB III*, 2.

gylfri, el. **gylfrir**, n el. m, **ulv** (er vist en forvanskning af det gamle gylðir), veita g—i tafn Gr V, 7, rjóða g—ris tenn Gr VI, 8, afla g—ri verðar St II, 9, seðja g—ris gráð (v. l. gyldis) ÓlB II, 14; gylfrin drakk G VI, 59 synes at forudsætte gylfr, f, måske påvirket af ylgr.

gylla, (1d), *forgylde*, að g. í orðum, rose i (med) ord, Skí 4, 98.

gylta, jfr. horna.

gýgr, (jar), *jættekvinde*, Bó VI, 53, g. fjalla ranna, *jættekvinde* (fjalla r. er overflødig), Hj X, 39, g—ar art Gr IV, 2 er uklart, synes at bet. 'ffendskab'; — i kenninger, for økse, skjalda g. Gr III, 17, g. brynu Bj V, 34, spanga (ɔ: brynjuspanga) g. Bj IV, 9; — for sind; g—jar glygg Gr VI, 3; g—jar gondull Sá IX, 2; — for bølgen (Ran), ægis g. GrH III, 9. Jfr. remmi.

gæða, (dd), *udstyre*, sinnu gæddr Pr IV, 44, sigri gæddr, *sejherre*, Vø V, 3; — føde, g. hrafni Gri II, 9, faxi fálu gæddr ÓlA II, 19; — gæddr G I, 7 synes at bet. 'berømmet'.

1. **gæði**, m, *behagelighed*, skemta sér með g—a Hj X, 15.

2. **gæði**, n. pl, *forråd, rigdom, herlighed*, Kr IV, 31.

gæðir, m, *forøger, forstærker, i kenninger for mænd (krigere)*, g. rimmu Dí III, 19, g. Grímnis vessa Gr VII, 19; — fødegiver, g. Gríðar faxa Gr II, 1.

gæfa, f, *lykke, held, hóf á g—u* Fr III, 17; g—u brestr St I, 36; g. er undir gipting hálft (ordspr.) Bj I, 28.

gæfi, f, *sagtmodighed, ro, (af gæfr, medgørlig)*, Pr VI, 32.

gæfr, adj, *rolig, sagtmodig*, g. í lyndi Pr VIII, 21, Kr I, 60, g. við e—n Pr VI, 31, eigi sem g—ast, *med voldsomhed*, Sá IV, 78.

gær, jfr. fyrra.

gæra, f, *(aftrukket) fåreskind (med ulden på)*, stakkr af loðnum g—um Vi II, 13.

gækveld, n, *går-aftes, í g. Skí 32.*

gæska, f, *godhed, venlighed, gleyma g—u* Pr IV, 2, veita g—u Hj IX, 7; g—u par, omskrivende f. g., guðligt g—u par, guddommelig hjælp, La III, 80.

gæta, (tt), *iagttage, bevare*, g. að e—u, passe på, Gr VII, 20; skroksogur urðu gættar, *lögnehistorier blev fortalte*, Vø I, 30.

gætir, m, *bevogter, beskytter, g. Saxa, saksisk konge, Sf II, 12, g. landa, konge, Hj VIII, 23; i kenninger for mænd, g. hrings, hringa Hj IX, 64, Má IX, 33, g. gulls Fi VIII, 14, g. kesju La VII, 28.*

gætt, f, *dør, indgang, ganga inn um g—ir* Pr V, 34.

gætti, n, *dör, indgang, dörkarm, út um g.* Skí 160, fyr innan g. St VI, 37; lukt var hurð á g. Skh VII, 14.

gøfga, (að), *udstyre smukt, hædre, g. þegna, om begravelse*, Vø II, 28.

gøfugligr, adj, *udmærket, g—t ráð* La III, 65.

gøfugr, adj, *høj, udmærket, g—g gipta* Pr VI, 1.

goll, f, *klang, larm, bulder, með nógrí g.* Bó X, 29, saurt (ɔ: svort?) var g. Pr IV, 9; *hyppigt i kenninger for kamp, sverða g.* Sø V, 27, Bl VII, 40, branda g. Hj I, 56, Bl V, 5, VI, 52, ÓlA I, 14, stála g. ÓlB IV, 13, fleina g. Hj VII, 32, Sf IV, 23, Sá V, 32, randa g. G X, 22; sára g., her står gall (: svall; v. l. gjall), ÓlB III, 11; — etsteds findes ordet som n, heyrði mikil hunda goll, hundeglam, Bj II, 12.

goltr, jfr. villi.

gondull, m, *vind, (er måske en forvanskning af gonsuðr, gonsurr), findes kun i gýgjar g., sind, hu, Sá IX, 2.*

gong, n. pl, *gang, langstrakt indgang, i en gårð* Kr I, 20 — vej, gong né stig Sk II, 11.

gongugestr, m, 'gang-gæst', omflakkende betler, Skí 97.

gongumaðr, m, *omflakkende betler*, Skí 6.

Gonla, Gonlar er et oftere forekommende ord i kenninger, er egl. gen. af Gondul (valkyrie), G. hríð, kamp, ÓlB III, 21, G. hregg, kamp, Sø IV, 23, G. svell (svellr hds., jfr. rimet), synes at bet. skjold, ÓlB IV, 28, G. ský, skjold, ÓlB V, 14; G. tønn synes at bet. sværd ÓlB IV, 31; — það er í g—ar minni Lo II, 27 er uklart, synes at bet. 'digtet, rimen', er ordet forvansket af et Odinsnayn?

gonlir, m, *vistnok Odinsnavn i G—s leir, digtet (især dårligt digt)*, GrH I, 41.

gonsuðr, m, *vind*, Gr III, 46, VII, 47, ÓlB I, 27.

górla, adv, *fuldkomment, helt*, Vø IV, 44.

górvallr, adj, al, *alle (uden undtagelse)*, g—ll orðin mælti Skí 128 (der sigtes til de ord, man udtaler idet man gör korsets tegn for sig); g—t heimilt Gr VI, 13.

H.

haðna, f, *hunkid*, h—u bræðr, *bukke*, *Lo I*, 14.
haddr, m, *hår*, *hårfylde*, men denne betydn. passer ikke i bera að Fjolnis h—i *ÓlH II*, 5, hvor smængen kræver betydn. 'kamp'; en forvanskning af hattr (Fj. h. = hjelm) er vanskelig at antage; et ntr. hadd er ukendt. — grafnings h. *Dá IV*, 62 bet. åbenbart 'guld', men kenningen er dårlig el. uriktig.

haf, n, *hav*, h—ið rauða, út að h—inu rauða *Sk I*, 10; om betydn. heraf se Fritzner; — Boðnar h., digterdrikken, digtet, *Sá X*, 1. Jfr. góma-

hafa, (fð), *have*, h. mentir, besidde, *ÓlH*, 3, h. hnif við, *anvende*, *Pry III*, 8, h. drengskap við, *vise*, *Gri IV*, 40; h. hetjuskap af, *have arvet fra*, *Gri I*, 21; h. alt, *følge*, *rette sig efter*, *Pr III*, 13; h—i þig allir vargar, *gid alle ulve måtte tage dig*, *Gri I*, 30; h. sig, *bevæge sig*, *begive sig*, h. sig framin að stóli *Gri III*, 11, h. sig upp á garð *Gri IV*, 28, h. sig út *Skí 103*; h. að sér, *skaffe sig*, *tage til sig*, *Gri IV*, 64; — *udtale sig*, h. um eð fæsta *Pr VI*, 20; — h. við e—m, *kunne magte en*, *Má V*, 21; — h. betr, verr, *være i en god*, dårlig *stilling*, så hefr betr er lítills þarf *Ger IV*, 18, h. verr *Pry III*, 5.

Hafli, m, *jættenavn*, H—a niðr, *jætte*, *Lo II*, 19, H—a spjöll, *guld*, *Gr II*, 48; — *sökongenavn*, slóð H—a, *havet*, *Fr IV*, 32; — *humra* H. *Sá XI*, 19 er vist forvansket; indeholder en ringeagtende kennung.

hafna, (að), *vrage*, *hamingjan* h—ar (manni), *vender ham ryggen*, *Gr I*, 4, jfr. *St I*, 2; h. qfund, *aflægge*, *Pr IX*, 41.

hafnan, f, *vragen*, *undladen*, *hafa* h. verks, *undlade* at göre, *Ko VI*, 13.

hafnarmark, n, *havnemærke*, býða við h—ið, *fortøj*, *lande*, *Sk I*, 60.

hafnarmunni, m, *havnens munding*, *dens yderste del*, í h—a (sing. el. pl.?), *Bj VII*, 32.

Hafrafasti, m, *svensk hedning*, *ÓlH* 23, *hds. har her h i forlyd*, der ikke kræves af forlydsrim.

hag, n, *måde at opføre sig på*, *adfærd*, *dýrsins* h. *Gr VI*, 53; dette ord som ntr. er vist ellers ukendt; nogen form af hagr (f. eks. nom. uden r) kan der næppe være tale om.

haga, (að), *indrette*, *ordne*, h. orðum *Skí 47*; h. e—m til náða, *være fordelagtig*, *god*, *Hj III*, 36; h. sér til dáða, *opføre sig*, *La II*, 24.

Hagbarðr, m, *sagnperson*, H—s jór, *galge*, *Bó IV*, 27. **hagl**, n, *hagl*, *haglkorn*, *om tårer*, *Skh VII*, 28, *Bj II*, 32; — i *kenninger*, *for kamp*, h. nistar (for mistar) *ÓlH I*, 21; *fleina* h. *Bl VIII*, 32; — *for spyd* el. *pil*, *sára* h. *Hj VIII*, 20; — *for pil*, *strenghja* h. *Sá X*, 6:

hagleikr, m, *kunstfærdighed*, *Skí 196*, *Sf I*, 16, *kunstigt arbejde* *Sq III*, 18, *fagr* h. *Bj VII*, 14, *feldr med heimsins* h—k *Gei II*, 18.

hagligr, adj, *formålstjænlig*, h—t *hurða* *dýr* *Lo I*, 29; h—t *hús* *La V*, 9, h—g *gjorð* *Gr VI*, 49.

hagna, (að), *være fordelagtig*, *upers. e—m* h—ar vel, en har det godt, *Sq V*, 22, *G VII*, 41; það vill ekki h., *göre godt*, *være heldigt*, *Vi I*, 1.

1. **hagr**, m, *fordel*, *held*, *ganga í h—g*, *være til det gode*, *Skí 64*; *stilling*, *brúða* h. *Gr VI*, 12, *hryggr* h. *Skh III*, 28. Jfr. *ráða*.

2. **hagr**, adj, *kunstfærdig*, *dygtig*, *Skí 82* (om dværg), *hyggju* h., *forstandig*, *skarpsindig*, *Sk II*, 27. Jfr. *orða*.

halá, (að), *hale*, h. upp *streng*, *flein*, *Gr IV*, 46, *Ger IV*, 21. Ordet er ret ungt lâneord; findes ikke i oldssproget. Fritzner har kun et eks. fra *Márusaga* (et jærtagn), men fra et stykke, der i sproglig henseende er ungt.

hald, n, *holden*, (fast) *greb*, *fastligt* h. að fótum, *mine ben* (fodder), *fastholdes* (men her er hald vel tvetydig), *hald* = smærtre), *Jó II*, 24, *sóma* h., *besiddelse af hæder*, *Bl V*, 4, *frygðar* h., *udøvelse af (legemlig) omgang*, *Má III*, 34; — *værn*, *støtte*, *vegligt* h. *Bl V*, 23; *behandling*, *vera í betra* h—i *Hj V*, 31. Jfr. *kristni*, *upp-*, *uppi-*, *varð-*.

halda, (helt), *holde*, h. e—m, *holde en fast*, *Skí 141*, h. e—m *hræddum* *Skí 86*; h. hús, *bebo*, *Hj IV*, 50, h. lýði vel, *holde sine folk godt*, *Gr I*, 8, h. drengi; *have i sin tjænesta*, *Gr IV*, 9, *Fr III*, 47, h. e—n, *underholde*, *Gr VI*, 4; h. e—m *heiðr*, *prís*, *hædre*, *ære*, *en*, *ÓlH 2*, *Gr I*, 43, h. e—m *beiðni*, *opfylde*, *Skh VII*, 11; h. gamni, *beholde*, *Gr I*, 5, h. landi, *styre*, *GrH I*, 23;

h. á, *berøre*, *Gr II*, 25; — h—az á, *holde hver i sin ende*, *Gr III*, 16; h. á að finna, *holde på med at*, *være i ferd med at*, *Gei I*, 47; h. á stríði, *fortsætte med*, *Kl V*, 34; h. að lífi e—s, *trænge ind på ens liv*,

være ved at tage ens liv, *Bó IX*, 63, h. gaman að, finde morsomt, *Bj I*, 4. — h. í burt, *drage, sejle, bort*, *Skh II*, 11.

haldinorðr, adj, *tavs, som ikke siger alt*, *Bj V*, 45.

halla, (að), *hælde (trans.), gøre noget skævt, svô vill heimrinn h.* *Bj I*, 3; *med dat. þeim er ekki að h., det er sandhed derom, Lo IV*, 19; *upers., h—ar kveldum, det lider ud på, Skh V*, 20, *rímu h—ar, er mod slutningen, Kl V*, 52; — *med., h—az að hvilum, gå i sæng, Gr V*, 35; *sótt h—az á e—n, griber en, Skh V*, 5; *dåð h—az að e—m, en erhværver, La VIII*, 29; *h—az upp að, læne sig op til, Gri II*, 9; *h—az af e—m, vige fra en, forlade en, Gr V*, 3.

hallarþak, n, *hal-tag*, Herjans h., *taget på Odins hal, skjolde, G XII*, 72.

hallaskiða, i høldum undan hefla dýri h. *Sá IX*, 3, *hefla dýr er 'skib'; det ligger nær at se navnet Hallinskíði i h., men det er navn på Heimdal; det er måske brugt af digteren som navn på Odin, og 'Odins skib' er — som oftere ved en overföring — digterdrikken, digtet, hele sætn. skulde da bet. 'lad os styre Odins skib videre', 'lad os fortsætte med rimens indhold'.*

hallmæla, (lt), *tale nedsættende (om), hverjum þotti h—t sér* *Sk I*, 22.

1. **hallr**, m, *sten, sem h—ar tveir, som to runde stene, Lo II*, 11; — *h—s (skr. haldz) lind, kvinde, (h. = steinn, steinasorvi)*, *Sf I*, 1.

2. **hallr**, adj, *hældende, h. á húfi, hældende til den ene side (med slagside), om Ormen d. lange, ÓlB IV*, 22.

halr, m, *mand, Skí 13.*

hamar, m, *hammer, nakken på en økse* *Skh IV*, 22; h. hljóða, *vist en kennung for tungen (jfr. hele smhængen)*, *ÓlB II*, 33. Jfr. sjóvar-.

hamartroll, n, *klippetrolde, tvetydigt idet det også kan bet. 'øksenakke-trolde'*, 3: *økse*, *Gr III*, 21 (fra sagaens vers).

hamaz, (að), *rase, gå bersærkergang*, *ÓlB IV*, 20, *G IV*, 46.

hamhleypa, f, *'hamløber'*, *en som kan skifte ham, om sejdkvinder*, *Fr II*, 54.

hamingja, f, *lykke, Gr I*, 4, h—u brestr *St II*, 15, h—u raun, *lykkeprøve, GrH I*, 26.

1. **hamla**, f, *årebånd, róa úr h—u synes blot at bet. 'ro bort'* *Bj VII*, 20; — h—u hreinn, *skib, Bl V*, 10.

2. **hamla**, (að), *hindre, forstyrre, Skí 140*, *stodar nú ekki að h.* *St II*, 24, *Ger V*, 49; *med dat. Gri III*, 14.

hamr, jfr. álp tar-, fjaðr-.

handa, egl. gen. pl. af hond, til h. egl. 'til ens hænder', til (fordel for) én, men til udelodes tidlig, (eks. der på er h. þeim *Bj VIII*, 28), hvorved ordet bliver en præp. med dat.

handaaf, n, *hænders kraft, styrke, treysta h—i* *Gri III*, 27.

handasaumr, m, *'hånd-söm'*, smsyning af skjorteærmerne omkring håndleddet (hver morgen), *tjá e—m h—m Vq V*, 18.

handatak, n, *hånd-tag, tagen fat med hænderne, veita hraustligt h.* *Pr IV*, 44, *hart h.* *St III*, 48.

handaverk, n, *hænders gørling, arbejde, om den forheksede kappe selv* *Sk III*, 30.

Handir, m, således skrives dette navn (ɔ: Hamðir) ved overgang af m til n foran d (jfr. Noreen grt⁴ § 258,2) regelmæssig i håndskrifterne; yderligere findes det forvansket, i gen., til -ins; det er umuligt med sikkerhed at sige, hvilken form digterne selv har brugt, rimeligvis var den dog Handir; hyppigt i kenninger, for brynde, H—is (ins) skyrta *ÓlB III*, 14, H—is serkr (serkir) *Hj III*, 43, *U III*, 17, *Hj VIII*, 19, H—is vóðir *ÓlB II*, 18, H—is skrúð *St IV*, 26; — H—is grjót (pl) *St II*, 35 synes at bet. 'guld(ring)', men dette er en uriktig kenning; rimeligvis er H—is her en forvanskning af et slange-navn. — H—is skjoldr *Sá IX*, 46 er heller ingen rigtig kenning, og mulig er også ordet her forvansket. — H—is auðr *Ko VIII*, 38 bører på udgiv.s gisning og er ikke nogen rigtig kenning.

handsal, n, *overdragelse el. løfte, bekræftelse, ved håndslag, gjalda h., give sin hånd på noget*, *Pr IX*, 34.

handvópn, n, *hånd-våben, våben, man holder i hånden (sværd, spyd, modsat pil?)*, *betra h.* mátti ei få *Bó II*, 78; *Bj V*, 19.

hann, 3. pers. pron., han, (hónum findes f. eks. *Sá X*, 12, *Sq III*, 14; hun findes f. eks. *Gri V*, 38, *G V*, 23, *Sk III*, 18), *med egennavne h.* *Skíði, Baldvini Skí 122, Ger V*, 56; nsførligt var h—s, *det var en niddingsdåd af ham*, *ÓlH 29.*

hannyrð, f. håndgærning, håndarbejde, á h., kæn Fr V, 11.

happ, n. held, fordel, sejr, gera sér flest að h—i, have held med sig i alt, Skí 78.

happalaus, adj, uden held, heldberøvet, ulyksalig, Má VIII, 12.

happaverk, n. heldig gærning, dåd, Gri III, 56.

hapt, n. bånd, hindring, slíta frá sér rauna h., prøvelsers bånd, trang, egl. kun omskrivende raunir, Kr IV, 10.

harðastál, n. hårdt stål, sværd, Hj VI, 39, VIII, 24.

harðfengr, adj, kraftig virkende, h—t lið G III, 21.

harðla, udt. halla, adv, overmåde, h. sannr ÓIH 7.

harðliga, vist udt. hall-liga, adv, kraftigt, stærkt, h. efnd Sq V, 31, segja h., meddele hårdt, : på en indtrængende og fjendlig måde, Gr VIII, 5; hugr sagði h. um, om de slemme anelser, Vq III, 25.

harðligr, adj, hård, kraftig, h—g hefnd G IX, 7, h—t mein Dá III, 42, h—t stríð Dí II, 33; h—g sverð Ko VIII, 38.

harðmannliga, adv, kraftigt, h. hornið gall Má IV, 21.

harðr, adj, hård, kraftig, stærk, h—ar brynjur (hårde at føle på?) ÓIH 56, h. geirr St II, 52; kappi hørð kempa Skí 29; h. brestr, stærkt brag, Skí 152; h. bjór, stærkt øl, Bó X, 11. Jfr. feikna-, geysi-, kynja-, brauta-.

hark, n. larm, støj, brag, h. og styrjold Skí 183, gjora h. Hj II, 21, h. né kall Ger I, 9, valda h—i Sá II, 25; vópna h. Gr I, 46, renna með h—i Gri VI, 38, h. stendr af Pr VIII, 32; som v. l. til harsl Skí 63.

harka, f. hårdhed, kraft, njóta h—u, legemskräfter, Ko IV, 32.

harkabarn, n. (denne og alle følgende smsætninger af harki m.), slemt barn, uhyggeligt barn, pl. Bry I, 4.

harkabrogð, n. pl, slemme handlinger, ugærninger, Pr VII, 26.

harkadrengr, m. slem mand, Skh IV, 10, ugærningsmand La IV, 45.

harkagestr, m. slem gæst, om björnen Gr VI, 54.

harkagjald, n. dårlig, ussel, betaling (konkret), Pr VIII, 17.

harkaligr, adj, hård, kraftig med bibetydn. af uhyggelig, slem, h. fundr La IX, 45.

harkamaðr, m. slem og uhyggelig person, Skh IV, 16; pl. Má V, 10.

harkaråð, m. slem handling, uhyggelig gærning, La IV, 10.

harkaríma, f. dårlig, ussel, rime (beskedenheds udtryk), Bj III, 56.

harkaz, (að), blive hård og sorgelig, h. næsta í ferðum Pr IV, 46.

harki, m. tumult, støj, ei líttill h. Skí 150; — skrab-sammen, dårlig gods (penge), Pr V, 45.

harma, (að), sørge, med acc. sørge over en, harma svein Vq IV, 41.

harmabót, f. trøst for sorger, G VII, 40.

harmafundr, m. sorgeligt møde, møde der er til sorg, Skh II, 51.

harmamaðr, m. mand der lider sorger (især elskovs-sorger); pl Má IV, 3.

harmaráð, n. råd, beslutninger, der volder sorg, Skh III, 18.

harmaslagr, m. sorgens sang, omskrivende for harmar Skh II, 1.

harmfullr, adj, sorgfuld, Vq V, 18.

harmr, m. sorg, h. stygðar, sorg på grund af fjendskab (eller er stygðar forstærkende?), Kr III, 44.

harpari, m. harpespiller, pl Fi II, 22.

harri, m. konge, ÓLB V, 11, Vq V, 14; — ligefrem om Tor Lo I, 19.

harsl, n. hård stenet vej, (af harðr; „ujævnheder på frossen vej“ Blöndal), af h—ini (v. l. harkinu) því hinu langa Skí 63.

hasta, (að), haste, upers. ekki h—ar Sk I, 55 (låneord fra lavty.; hast- i hastorð har intet hermed at göre, da det står for harst-, jfr. herstaz).

hastr, adj, vred, bitter, ond (f. harstr), Gri II, 42.

hataz, (að), hade, nære had, h. við e—n Gr IV, 5.

hattr, m. hat, síðr h. Gri I, 50; sem h. sé hafinn af høfði Bl VI, 6; — h. Þriðja, hjælm, Gri VI, 42.

hauðr, n. land, jord, Skh II, 16; — i kenninger, for hoved, heila h. Gr III, 19, brúna h. Hj VIII, 16; — for guld, frænings h. Gr IV, 45; — for himlen, stjórnu li. La IV, 14; — for havet, laxa h. Bl VIII, 21; — for arm, hauka h. Jó I, 49; — for guðehov, goða h. Bó VII, 34.

haugbúi, *m*, *höjbo*, *Gr IV*, 42.

haugr, *m*, *höj*, Fenris h. synes brugt om guld (F. alt-så ved fejl som slangenavn) *Bj VII*, 10, men teksten er noget mistænkelig i det hele. *Jfr. rausnar.*

haukr, *m*, *høg*, *i kenninger*, *for skib*, *fløðs h*. *ÓIA II*, 4, *flæðar h*. *Dá I*, 33, *siglu h*. *Má II*, 30, *Bl III*, 18, *dælu h*. *Sf II*, 8, *Geitils h*. *Fr III*, 11; — *for ravne*, *det samlede udtryk er da identisk med 'sind'*, *'tanke'*; *Fundins h—ar* (se Fundinn) *ÓIA III*, 1, *h—ar Hárs Hj I*, 5, *jfr. h—ar sem Hár átti Jó I*, 9, *Fjølnis h—ar U VI*, 6, *Viðris h—ar GrH I*, 4, *Kjalars h—ar Gri VI*, 4 (*jfr. ferja*); — *benja h—k Sá IV*, 69 *kan ikke være rigtigt*; *rimeligvis skal der læses laukr og brast i den følgende l*.

hausamót, *n pl*, *egl. 'sammenstødet af hjærneskallens enkelte dele'*, *hjærnesöm*, *h—in hlupu i sundr Bj V*, 26, *halda h—um e—s*, *egl. 'holde om ens hoved'*, *o: slå en ihjel*, *Bó VII*, 64.

hausta, *(að)*, *blive høst (efterår)*, *tekr að h*. *Gr I*, 32; *h. að Gr VI*, 35.

háð, *n*, *hån*, *hårende omtale*, *h. um rekka ráð ÓLB IV*, 5.

háðsmaðr, *m*, *håner*, *spotter*, *pl G IX*, 27.

háðugliga, *adv*, *på en håriende måde*, *Kl II*, 37.

háðugligr, *adj*, *udsat for hån*, *som bør el. kan hånes*, *foragtelig*, *La II*, 64.

háðung, *f*, *forhåndelse*, *skam*, *h. mest Br III*, 53; *gjora e—m h*. *Má IX*, 79.

hála, *f*, *jættekvinde*, *Lo II*, 23; *h—u stúfr*, *ulv*, *G IX*, 25.

háleitr, *adj*, *høj*, *h—tt nafn*, *om Olaf d. hellige*, *Br VI*, 5; *h—t skrin*, *høje (hellige) helgenskrin*, *Gei IV*, 7.

Háleygir, *m pl*, *Hålogalands indbyggere*, *Gr V*, 46.

háleyskr, *adj*, *hålogsk*, *h. halr Sq IV*, 49.

hálfá, *f*, *egl. halvdel*, *brugt om de enkelte verdensdele*, *af öllum h—um Sá IX*, 20.

hálmfang, *n*, *'halm-favn'*, *en favn (knippe) halm*, *Vq V*, 44.

hálmr, *m*, *halm*, *især den gulvet var belagt med*, *sitja i h—i Hj IX*, 54.

hálmvisk, *f*, *halmvisk*, *hvergi pyngri en h*. *St VII*, 13.

háls, *m*, *hals*, *boga h.*, *den ene (svajede) ende af buen*, *ÓLB V*, 9.

hálsbein, *n*, *hals-knokkel*, *missa h. sitt*, *blive halshugget*, *Fi V*, 48.

hálsfang, *n*, *hals-omfavnelse*, *tagen om halsen*, *i pl. h—føng og kossar Skh VII*, 24; *Lá III*, 32.

1. **Hár**, *m*, *Odins-navn*, *i kenninger for skjaldedrikken*, *digtet*, *H—s minni ÓIA III*, 2, *H—s fundr ÓLB III*, 1, *H—s horna straumr Gri V*, 51, *H—s horna sund ÓIA I*, 3, *H—s horna fløð Sá IV*, 89, *H—s flaustr Má IX*, 8, *kuggr*, *kuggi H—s Má IX*, 5, *Skh V*, 2; *H—s óðar sandr er vel nærmest 'brystet'*, *hvis det ikke er en tom frase (jfr. smhængen)*, *Ger II*, 43; *H—s hlunna dýr hører vel sammen Dí I*, 7. — *H—s góða gandis Fr V*, 64 *med en kenning af samme art som et par af de nævnte*, *idet Gandis er at opfatte som elv (o: Ganges?)*.

2. **hár**, *adj*, *høj*, *lang om hår og negle ÓLH 61*, *om lyden brått mun hatt um*, *snart vil lyde (gjalde) højt*, *ÓLB IV*, 13; *hått adv*. *i høj grad*, *gjøra heiðr hått*, *vise høj hæder*, *ÓIA II*, 16; *god*, *kjósa á hærra*, *have noget ypperligere at vælge*, *Skí 116*; — *drykkja há Má V*, 12, *vlstin há sst VII*, 36. *Jfr. máttar-*

3. **hár**, *m*, *åretol*, *róa á yrkis hám*, *ro på digtningens åretolle*, *digte (der tænkes på dværgeskibet)*, *Sá VII*, 2.

4. **hár**, *n*, *hår*, *standa á h—i*, *være så skarp at et hår skæres over*, *Kr IV*, 53.

háski, *m*, *fare*, *h. storms og sjóvar Skh IV*, 30.

háttá, *(að)*, *gå i sang*, *Skt 36*, *Kr II*, 59. — *Det til grund for dette verbum liggende subst. er háattr, indretning, ordning; dette ord er i pl. blevet brugt i den særlige betydning. 'ordning af sovepladserne (sængen)' om aftenen; ordet bruges særlig i dat. i udtryk som at nå h—um; i denne betydning løsnedre ordet sig fra háattr, pl. hættir, og der dannedes en ny pl. háttur f. (og deraf verbet). GAndrj. har háettur, f. pl. der da beror på den gamle form hættir; nu er denne form gået ud af sproget. Jfr. háatr.*

háttaprúðr, *adj*, *belevnen i sin opførelse*, *Skh II*, 5.

háttaskipti, *n*, *afveksling i versemål*, *færa harmaslag i h.*, *her ny rime (i andet versemål)*, *Skh II*, 1.

háattr, *(ar)*, *måde*, *ordning*, *måde at være på*, *tignir h ir*, *sæder (i et kloster)*, *La IX*, 101; *flærðar h.*, *omskriv. for flærð*, *La IX*, 65; — *versemål*, *vanda hått á vísun*, *Gr III*, 1, *h. og pátrr Gri II*, 62, *fræða h*. *La III*, 1, *mansongs h.*, *omtr. == mansongr*, *Gr VIII*, 2,

dýri h. Ger VI, 48, forn h. Ko I, 7. leggja hátt á að glósa La I, 5; her kan dog h. bet. indretning, måde at indrette på i almlh. — hættir, sœngetid, kalla að h—um Skh VII, 58; i sing. einhvers h—ar Vi I, 25; jfr. hvad der er sagt ved hátta. Jfr. flærðar-, orðs-, reiði-, vísu-, háttung, f, fare, (= hætting), heyja h. St VII, 62.

heðra, *adv*, *her*, Sq III, 37.

hefð, *f*, ære, hæder, ophøjelse, veita allá h. Fr III, 6, Dí I, 18, h—ar stór Fr IV, 43.

hefill, *m*, hejsetov (på skibsræn), ÓLB I, 27.

hefja, (hóf), hæve, løfte, vóru hót hafin, man udstødte trusler, ÓLH 7, h. upp qxi Skí 132 (kunde også komme af hafa), hafinn frá grøndum, fjærnt fra, Bj I, 8.

hefla, (að), høvle, glatte, h—að af silfri, udstyret med solv (glattede sølvplader?), Sq III, 25.

hefladýr, *n*, 'hejsetovsdyr', skib, Gr VI, 21.

hefna, (nd), hævne, straffe, h. e—m villu (*acc.*) Gei I, 49, h. þrjóska ÓLH 23, h. á e—m Gri IV, 47, h—az á e—m Gr VII, 36, sem h—az eigu Pr IX, 32; — Atla trúig að einum h—i bet. vist 'Atle (Tor) føler sig tugtet, føler sig ilde tilmode', Pry II, 5.

hefnadarverk, *n*, hævngærning, gærning der kræver hævn, Hj VII, 10.

hefring, *f*, bølge, Ko VII, 10.

hegða, (að), opføre sig (*m. h. t.* høviskhed og gode sæder), abs. hvé lýðir skyldu h. Vq I, 16; h. sig Sk II, 11.

hegðan, *f*, adsærd, opførsel, heimsins h., belevenhed, Skí 68.

heggr, *m*, hæg (hægebærtræ), i kenninger for mand, bauga b. St II, 46; laufa h. Lo III, 21, darr a h. Fr V, 43.

heiða, (dd), klare op, upers. h—ir sorgar ský Skh III, 1.

heiðarfiskr, *m*, 'hede-fisk', slange, h. enn græni Gri VI, 27.

heiðarllaus, *adj*, uden hæder, ære, om Loke Lo I, 14.

heiðarliga, *adj*, hæderligt, ærefuld, St II, 34.

1. **heiði**, *f*, gave, Óma h., skjaldedrikken, digterævne, La II, 3.

2. **Heiði**, *m*, sokongenavn (= det gamle Heiti), H—a reið, skib, Bj VII, 37.

heiðinn, *adj*, hedensk, h—in drótt ÓLA I, 17, h—in

bók, bog med fortidskundskaber (trolddom), Gri V, 30, h—in trøll Hj V, 21.

heiðni, *f*, hedenskab, ÓLB III, 6.

1. **heiðr**, *f*, hede, i kenninger for havet, humra h. ÓLB II, 22, silda h—ar Bj VII, 45; birtings h—ð Fr II, 30; her kunde h—ð være kortet form f. heiði, hvis det ikke er fejl f. leid.

2. **heiðr**, *m*, (rs), hæder, ære, halda e—m h. (= heiðra e—n) ÓLH 2, gjøra hørgum h., hædre, : være hædensk, ÓLA II, 16, h—ri meðr Gr II, 53.

heiðra, (að), hædre, ære, h. høll með drykk og songum, d. v. s. drikke og synge i hallen, Skh II, 26.

heiðrliga, *adv*, hæderfuldt, ironisk Gei IV, 31.

heiðrsbú, *n*, godt bo (gård), reisa h. Skh V, 5.

heiðrsfljóð, *n*, præktig kvinde, U V, 39.

heiðrsfullr, *adj*, hæderfuld, hæderlig, hirðin h—ll Bj I, 15.

heiðrsgrein, *f*, hædersart, omskriv. f. heiðr, ÓLA III, 7, heiðrsjungfrú, *f*, hæders-jomfru, Skh I, 19.

heiðrskappi, *m*, hæderfuld helt, Bj I, 19.

heiðrskvinna, *f*, hæderskvinde, Gr V, 22.

heiðrskvón, *f*, hæderfuld hustru, Bj VII, 6.

heiðrsmaðr, *m*, hædersmand, hæderfuld mand, pl. Gr IV, 5, VI, 4, Skh VI, 40, ÓLA I, 21, Ger II, 38.

heiðrsmeistari, *m*, hædersmester, udmærket mester, Má I, 72.

heiðrsord, *n*, hædrende ord (tiltale), ÓLA II, 15.

heiðrsvíf, *n*, hæderskvinde, Kr I, 50.

heiðrspjóð, *f*, hædersfalk, hædersmænd, U V, 19.

heiðs, (v. l. heiðar, urigt.) Ko VI, 4 giver ingen mening; móður mellu dölg (= Pórs) : jarðar vilde give mening, hvis heiðs var slangenavn, men et sådant kendes ikke; jfr. meiðr.

heilagr, *adj*, hellig, h. hilmir, d. v. s. helgengjort, G VI, 70, h. dómr ÓLH 62.

heili, *m*, hjærne, i kenninger for hoved, h—a hauðr tu III, 19, h—a borg Gr VIII, 40, h—a hellir Gr III, 21.

heill, *adj*, hel, karsk, h. og sæll Skí 92, að h—um mer Skh I, 47; vera af h—u, være oprigtig, være virkettp, Pr X, 24; svó vil eg h., velan (med mig), Lo I, 23, G I, 21, III, 2. Jfr. brjóst-, is-.

heilla, (að), *forhekse, lokke ved trolddom*, h. e—n *Hj X*, 36.

heillabann, n, *ulykke, uheld*, *Skh I*, 45; bīða h. *Sá V*, 25.

heillaleysi, n, *mangel på lykke, ulykke*, *Pr III*, 55.

heilráðr, adj, *som giver gode, oprigtige, råd, oprigtig*, *Kr VIII*, 17.

heilsa, (að), *hilse, (konstrueres på flere måder), med acc., h. e—n* *Gr V*, 11, *Skh II*, 21, *Vq V*, 22, *Hj X*, 21, *St II*, 13, *med dat., h. e—m* *St VII*, 32; h. á e—n *Skí 57*, h. uppá e—n *Gr VI*, 10.

heilsan, f, *hilsen (måde og ord at hilse på)*, *Vi II*, 14.

heimadrött, f, *hjemmets folk, beboerne af en gård*, *Bj I*, 40.

heimaleikr, m, *leg(e) i hjemmet (modsat heltebedriften i viking el. lign.)*, *St I*, 36.

heimalýðr, m, *hjemmefolk*, *Pr III*, 13, *Lo I*, 23,

heimamaðr, m, *hjemmemand, en der hører til en gård, til en husstand*, pl. *Pr VI*, 38.

heimanferð f, *rejse hjemmefra*, *Hj III*, 39.

heimaseta, f, *hjemmesidden, forbliven hjemme*, *G IX*, 25.

heimboð, n, *indbydelse (til gæsteri), veita stór h.* *Pr I*, 12; *stofna h.* *Skh I*, 15.

Heimdallr, m, *det er usikkert, hvilken form digterne har brugt; i hdss. findes (i nom.) -dall, -dæll (Pr I, 1), gen. -dæls, Skí 127; H—s hjørr, hoved, Gri III, 60; H—s drykkr, skjaldemjöden, digitet, G VIII, 2 (her synes H. at stå som Odins-navn).*

heimgás, f, *'hjemme-gás', tam gás*, pl. *Gr I*, 17 (*fra orig. sag.*).

heimill, adj, *hjemlet, til rede*, *Gr VI*, 13.

heimr, u, *verden, verdensdel, norðr í h—a, i nordiske lande*, *ÓlH 64*, *hafa ljótan h—m, have en slet verden, o: have en slem skaebne*; *U I*, 15; *gleðinnar h., omskriv. f. gleði*, *Skh VI*, 49; h. gumna, *menneskenes verden, men smhængen er vist forvansket*, *Dá IV*, 23; — *i kenderinger, for hav, síldar h.* *Gr III*, 55, *St VII*, 30, *giálfra* h. *U VI*, 51, *kólgu h.* (*stranden?*) *Ko I*, 75; — *for Valhal, Viðris h.* *GrH IV*, 12, *men her hører Viðris snarest til drósin o: valkyrje, da er heim adv, hjem; — for arm, hauka h.* *Sá III*, 21; — *for elskov, Venerris h.* *Sk III*, 2; — *Boðnar brosmu h.* *Gr I*, 1 er uklart, se brosma og Boðn. Jfr. undir.

heimska, f, *dumhed, h. að mæla slíkt* *Hj II*, 49.

heimskligr, adj, *dum, h—g hót* *ÓlH 7*.

heimskr, adj, *dum, engi veit hvor h. sitr ef þegja má* *Sk II*, 1. Jfr. máttar.

heimsliga, adv, *dumt*, *Gei III*, 9.

1. **heimta**, f, *krav, fordring (om skat)*, pl. *Bó III*, 41.
2. **heimta**, (mt), *hænte, trække, h. út skinn, trække skindet (huden) ud*, *Gri V*, 23; h. sorgir, *lide sorger, (egl, samle på; der er dog v. l., men næppe rigtige)*, *Gri V*, 26.

heimugliga, adv, *fortrolig*, *Gri IV*, 11.

hein, f, *hén, hvæssten*, h—ar láð, sværd, *Vq III*, 38, h—ar gólf, d. s., *Vq V*, 8; — sa er h. (dat.) réð hvetja ljá, o: *Odin*, *G V*, 2.

heipt, f, *vrede, forbitrelse, h—ir pína* *Gri II*, 14.

heiptargjorð, f, *handling udsprung af vrede*, *Sá V*, 28 (*her dog kun omskriv. heipt*).

heiptarlund, f, *vredt sind*, *Gri III*, 12.

heiptarmál, n, *vred, forbitret tale, forbitrelse*, *Gri II*, 22.

heiptarord, n, *vrede ord*, *Sf III*, 28.

heit, n, *løfte, Gr VIII*, 64; *med kurteis h.* *Gr II*, 58, *her synes ordet at bet. 'lader, el. udtaleser'*.

heita, (hét), *love, heitr mórgum (o: manni) sóma* *ÓlH 36*, *med. h—az, udstøde trusler, h—az við* *Sá VIII*, 44.

heiti, n, *navn, inna h.* *ÓlH 22*; *forn h., ordet er her meget omfattende, men tager særlig sigte på skjaldesprogets art*, *Lo I*, 1.

heitorð, n, *løfte, især en kvindes om øgteskab, fá h. (konu)* *G II*, 19.

heitr, jfr. brenn-.

heitstrenging, f, *højtideligt løfte*, *Fr III*, 49.

heituketill, m, *bryggerkedel*, *Gri V*, 41.

hekla, f, *kappe (især med hætte; om ordet se Falk, Kleiderk. s. 189 f.)*, *græn h.* *Pr VIII*, 29, *Kl IV*, 28, *blæflekkott h.* *Vq III*, 34.

hel, f, *hel, død, kvað ráðið h. (næppe ntr. her)* *Gr VI*, 55, *berja til h—jar* *Skí 161*, *færa til h—jar* *Pr X*, 27, *hafa e—n í h—ju* *Pr III*, 58, *bīða h—jar fund, dø*, *Ko VIII*, 50, *kanna h—jar dyrr, d. s.*, *Fi VIII*, 26; *h—jar sótt, dodelig sygdom*, *Skh IV*, 17, *h—jar grand, døden*, *U IV*, 27, *h—jar sok, dødsårsag*, *G VI*, 16, *hitta h—jar rann, dø*, *Pr IV*, 46, *hugsa e—m h—jar rann* *La IX*, 64, *vefja h—jar skauti að e—m, bringe en døden*

nær, *Skh VII*, 33, fá h—jar sið, dø, *Sá VI*, 24, fá h—jar bið (*pl*) *Sá VI*, 32; sitja á h—jar reit, være døden nær, *Sf VI*, 40, troða h—jar stíga *Bl II*, 45, veita h—jar rekkju, slá ihjæl, *Gri I*, 53; að h—jar launum, til lön, erstatning, for (den tilføjede) død, *Bl VII*, 44.

heldr, *adv, komp., temlig, i temlig stærk grad, fara h. af hljóði ÓlH 58, h. líðr á stundir Gri III, 4, h. stirt Gr I, 22.*

Helganautr, *m, kappe (given af Helge), Skh VI, 34.*

heljarkall, *m, forbandet karl (mand), om Trand i Gata (men ikke alvorlig ment) Pr VI, 38.*

heljarmaðr, *m, fordærvelig person, forbryder, pl Skh V, 41, La V, 30.*

heljarstund, *f, dødstime, dvelja h. e—s Ko III, 60.*

heljartrúðr, *m, modbydelig gögler, om færingen Sigurd, Pr VIII, 32.*

hella, (*lt*), hælde, øse, oversprøjte, marr h—ti drif (*acc. ?*) á ýta *Sq II*, 6; *intr.* blóðið h—ir úr benjum *Bl IV*, 2 (*fejl f. blóði?*).

hellir, *m, hule, heila h., hoved, Gr III, 21.*

Hellisfitjar, *f. pl, engen ved Hellir (ɔ: Surtshellir), Gr II, 59.*

helliskúti, *m, en lille åben hule i en klippe, h. i hømrum Gr VI, 51; fylkir h—a, jætte, Lo II, 10.*

helsti, *adv, temlig (forstærkende), h. skjótr ÓlA II, 32, jfr. helst til Skh I, 33.*

helstrið, *n, dødelig sorg, kummer der medfører døden, Må IX, 55.*

hem, *n, ordet findes hos BjHald i bet. exuviae („hud, ham“), Blöndal har også betydn. ‘tynd is’; i upp vóru h—in á ristum *Ski* 192 synes ordet at bet. den øverste del af skoen til begge sider (efter at bunden er trådt i stykker), d. s. s. vörp med en nedhængende strimmel skind; på grund af hullene var resterne af skoene kommen til at sidde helt oppe på vristen.*

hempa, *f, kappe, Sørla h., brynje, Gr VIII, 15. Jfr. Falk Kleiderk. 192.*

henda, (*nt*), gibe med hånden, tage, samle, h. gaman að e—u, have moro af (ved) noget, *Skh IV*, 4; h—az sorgar myndir, høstes sorger, bekymringer, *Skh VII*, 6; hentr og spentr af sorg, betaget af, *Ger VI*, 41, h. sverð með munni, gibe, *Hj III*, 17; — kaste, h. (sverð) *ÓlA II*, 22, h. spjót *Bó IV*, 33.

hendilangr, *adj, tjænsvillig, følgagtig, h. harmr, sorg der klæber fast ved en, Skh I, 33.*

1. **henta**, (*nt og að*), passe, før h—ar mér *Lo I*, 8, petta h—ar mér *Hj III*, 44; sem h—ar *Hj XI*, 50, sem e—m h—ir *Sq III*, 9, jfr. *Sk III*, 32.

2. **henta**, (*að*), udtalesform f. heimta, hænte tilbage, h. aprt hamar *þry I*, 16.

hentr, *adj, passende, h—ara væri e—m Skh VI, 10, St I, 37.*

hepta, (*pt*), stanse, h—iz styrr *Gr VIII*, 6, h. bliðutal *Gri IV*, 18.

herað, *n, herred, bygd, h. Borgarfjarðar Skh I, 7; h. í Angri Fr IV, 48. 51.*

herboð, *n, hærbud, indkaldelse af hær, láta h. ganga Sá IX, 8.*

herbúð, *f, ‘hær-bod’, krigstelt, (i pl. h—ir lejr), G III, 52.*

herða, (*rð, rt*), göre hård, forstærke, udføre kraftig, h. skot ÓlH 12; h. strengi, stramme (om vinden), Gr VII, 46, segl hert við síma ÓlB I, 4; upers. veðrin h—ir Pr IX, 2; h. til bæjar, begive sig rask hen til, Gr VII, 21; h. sig, göre sig hård, anstrænge sig, h. sig med magni *Hj IV*, 31, h—az að vígi *Sq V*, 23; part. kraftig ndslyret (med), kappi herðr *Ski* 16, ÓlA II, 9, af k— i h. *Sf III*, 35, heiptum h. ÓlB III, 22, sændum h. *Sq III*, 11, sveit rómu herð, hærdet ved kamp, el. kraftig til kamp, *Sá V*, 23, — upers. h—ir að lífi, det trænger ind på livet, en er ved at dø, *Kr I*, 39. — h. hrygðar klút, blive meget nedbøjet, *Gr V*, 36.

herðar *St II*, 2 i en forvansket smhæng; v. l. er hríðar; hefr (ɔ: hefur); sm. linje er metrisk urigt., v. l. der til er hefris, der fyldestgør versemålet, men er ellers et ukendt ord.

herðarblað, *n, skulderblad, Gr VIII, 11, Gri III, 39, pl. St III, 26.*

herðibreiðr, *adj, bred over skuldrene, Sá VII, 33.*

1. **herðir**, *m, en som gör, udfører, noget hårdt, kraftigt, i kenninger for mand, h. dáða St I, 37, h. rómu G IX, 41; en der arbejder kraftig med sværd, skjold, h. sverða Dá IV, 58, Ko V, 28, h. laufa La III, 41, h. randa St V, 21, h. ríta ÓlA II, 15, La III, 78; i analogi med disse kenninger, der ikke er helt logiske, er en*

sådan dannet som h. noðru stéttá, hvor h. må opfattes som 'kraftig uddeler', Kr VII, 42.

2. **herðir**, m, *ild*, Lo I, 22.

herðipundr, m, 'hærdende, forstærkende, Tund (Odin', h. hildar, kriger, Dá IV, 56.

herð, f, *skulder*, nema háls og herð (sål. acc.) ÓlB IV, 33; niðr frá herð (dat.) Gri IV, 37.

hergrund, f, åbenbart en kvindekennung, men her- må være galt, Hj I, 12; eller et egennavn?

herhlaup, n, *anfald af (en fjendlig) hær*, Sq II, 31.

herja, (að), føre krig, hærgje, ljúft að h., kæmpe, ÓlH 10; h. heim að e—m, foretage krigstog mod, Fr II, 6.

1. **Herjan**, m, *Odinsnavn*, H—s burr, Tor, Pry I, 6, — i kenninger, for digterdrikken, digtet, H—s fundr St V, 2, H—s drykkr Skh IV, 5, H—s hornalogr ÓlA III, 32, H—s hornalá Hj II, 1, H—s horna marr Hj III, 58, H—s horna Rín St I, 1, H—s horna plób U I, 40, H—s hrosta tjorn Vq V, 45, H—s snekkja (ved den kendte sammenblanding) Pry II, 1, Hj V, 1; H—s húfa hundr Má III, 1, — for skjold, H—s hallar þak G XII, 72, Fi III, 50, — f. sværd, H—s skin Fi II, 14.

2. **herjan**, m, (låneord fra latv. *hergen*[sone]), *bruges i skældsort* og *udskejdelende tiltale*, h—s son (sun), Gri V, 38, La IX, 72, Má IX, 82, Sá V, 42, Vi I, 51, h—s kundr Fi V, 54; med andre ord (end son) pinn h—s høttr (s. d.), din forbandede karl, Skt 60, h—s slinni Má IX, 22. Det er muligt, at man på Island har ved dette ord tænkt på Herjan som Odinsnavn, i betydning 'ond vætte'.

herklæddr, adj, *hærlædt*, *rustet*, Kr VIII, 25.

herlið, n, *krigerskare*, hær, ÓlH 36, búa h. Sq I, 22, meiða h. Sq I, 21.

herligr, adj, (låneord fra ohty. *hérlich*, men kunde se ud som et hjemligt ord, af herr), *prægtig*, *udmærket*, h—g þjóð Skh IV, 4, ÓlB V, 1, Kl I, 33, h—t fólk Ger II, 33, h—t mengi Dá I, 41; h—g frú G IX, 20, h—t vif Ger II, 29, Dá III, 31, h—t sprund Fi VII, 50; h—t sæti Dá II, 13; h—t vígi ÓlB IV, 11.

herligsveinn, m, *udmærket mand*, *hofmand*, i pl, Sk II, 42.

herma, (md), *berette*, *meddele*, Gr IV, 56, Fr II, 32; h. á e—n, *beskyld*e en, Skh II, 58.

hermaðr, m, *kriger*, pl ÓlB I, 1.

hermannligr, adj, *krigermæssig*, af *udseende*, St III, 31, Sq IV, 46, hár og h. Dá I, 20.

hermargr, adj, *overmåde talrig*, Gei III, 42.

hermdartal, n, *vred tale*, *fornærmelig tale*, Sá II, 18.

hernesk, n, *harnisk*, *rustning* (ty. *låneord*, *harnasch*, *omdannet efter her-*; *ellers i formen herneskja*), Kl V, 40.

herr, jfr. *kynstra*, ófa-, ógnar.

herra, m, *herre*, *fyrste*, ÓlA I, 3, h. merkr Gr VIII, 61, h. húss Gri III, 11; *konge*, Gri VI, 55, Fr V, 27; *foran et navn*, h. Hálfdan Sq III, 29; — *gud*, Jó II, 3.

herralaus, adj, *herreløs*, gjora Serki h—a, berøve Særkerne deres konge (ved at slå ham ihjel), Ger VIII, 42.

hersir, m, *herse*, *fornem mand*, *hövding*; *det er især denne betydning*. ordet har, meget ofte i Fr; St I, 16, Gei IV, 20, om Tor, Lo IV, 17.

herskapr, m, *krigerdygtighed*, *krigervirksomhed*, semja e—n við h—p, *lære en krigskunst*, Vq VI, 28, kringr við h—p St I, 11; *fæla stirðan h—p*, *afskrække fra krigsfærd*, Gri II, 32.

herskip, n, *krigsskib*, Gri I, 29.

herskrúð, n, *krigsrustning*, h. bjart Sq IV, 18.

hertugadómr, m, *hertugværdighed*, *taka h—m* Kl V, 48; h—s veldi, *hertugdömm*, He IV, 45.

hertugadæmi, n, *hertugdömm*, GrH III, 20.

hertugi, m, *hertug*, pl Sq II, 30.

hervópn, n, *krigsvalben*, Pr IV, 8, IX, 24, Dá II, 46.

hess, m, dette enestående ord er rimbestemt og i sin form fuldkommen sikret, *mev iørvigt er det dunkelt*, *det findes i kenningen brynu h.*, *mand*, Bó IV, 43; *en forkortelse af hessir kan der næppe være tale om*, da dette ikke bruges således i kenninger; udgiv. af Bó minder om no. **hess**, f, om en bestemt nagle, men dette ord er hyppigst hes og könnnet passer dårligt. Kunde man tænke på en forvanskning af hasl (hesli)?

hestahús, n, *hestestald*, Gr II, 9.

hestbein, n, pl, *hesteskelet*, Gr IV, 34.

hestr, m, *hest*, i kenninger, for *skib* (hyppigt), Vandils h—ar Bl III, 2, Glamma h. ÓlA II, 6, St I, 48, Geitis h. ÓlB I, 31, Fróða h. ÓlB II, 5, Ræflis h. Pr IX, 1, St I, 55, Mævils h. Sf IV, 25, Bl III, 18; *sævar h.* La II, 8, viðis h. ÓlB I, 30, ægis h. Pr VI, 42, Dá I, 34, lægis h. Pr III, 43, IX, 3, Hj III, 3, Sf I, 33,

grædis h. *GrH I*, 40, *U VI*, 9, *G XII*, 54, hlés h—ar *Ko VIII*, 48, báru h. *Gri II*, 20, *U V*, 11, *Sf II*, 5, unnar h. *Má II*, 18, kólgú h. *ÓlA III*, 31, *Sf VI*, 17, flæðar h. *Hj VIII*, 49, *GrH IV*, 21, strauma h. *Kr V*, 33; siglu h. *Gr II*, 19, *Pr X*, 20, þilju h. *ÓlB III*, 15, *IV*, 17, stjórnar h. *Pr X*, 1, hlunna(r!) h. *Sq III*, 34, *Má II*, 27, festar h. *Ko V*, 6; — for ulv, fálu h. *ÓlH* 41, *St V*, 37, *Hj X*, 11, gríðar h. *St VII*, 66, hyrju h. *Sf I*, 45, gýgjar h. *Jó II*, 39; — for galge, Hagbarðs h. *Sá V*, 42; — for arm, fálka h—ar *St II*, 51; — for digit, miðjungs (dværgens) mævils h. *Gr VII*, 1, lægis h. *Suðra Sá X*, 66. — Som betegnelse for det mandlige avlelem findes det i bleikr h. *Bó IX*, 24 (jfr. faxi i et vers i Grettiss.).

hetjuskapr, m, helte-egenskaber, dådskraft, *Gri I*, 21.
heygja, (gð), höjlægge, *Gri II*, 38.

heyja, (háða), udføre, h. fleina fund *St IV*, 8; h. gaman, more sig (ironisk), *Bó II*, 53; h. flaustr á ládi, anbringe skibene på land, *Fi VIII*, 21; — meisla háðr må bet. 'bevirkende lemlæstelser, sår', men denne brug af parti pass. er lidet naturlig, *Sá VI*, 17.

heyra, (rð), høre, sömme sig, sem dugandimanni h—ði *Gri I*, 20, jfr. *G VI*, 39.

heyrn, f, hørelse, lytten, setja h. við kinn, lytte opmærksomt, *Sá VI*, 1.

heyrnarprúðr, adj, med udmærket hørecvne, om Heimdal bry *H*, 8.

heyska, f, høviskhed (ordet er dannet af heyskr, der vel er sammentrukket af hæverskr og som findes i litt., se Fritzner), *He II*, 27.

hér, adv, her, i forb. h. næst *Skí 83*, *Gr III*, 45; h. undir *Skí 89*.

hildarsækinn, adj, kampivrig, *Gri II*, 17, *Bj VIII*, 4, **hildigríma**, f, hjelm (egl. kampmaske), *Hj V*, 26.

Hilditønn, f, Haralds tilnavn, *Skí 72*.

hildr, f, kamp, *Gr VII*, 27, *ÓlB IV*, 15, h—rin sú *Ger VII*, 46. — Valkyrjenavn, i kenninger, for kvinde, auðar H. *Vq II*, 23, hringa H. *ÓlA I*, 1, *Hj X*, 53, mens, menja H. *Skh V*, 36, *GrH III*, 2, *Jó II*, 18, H. hálsa báls *Fr V*, 20; H. ægis ljóma *Sf III*, 7, H. hrannar báls *Sf V*, 1, H. sædags *Fr IV*, 35; H. föfnis láða *Fr I*, 49, H. föfnis teiga *Fr I*, 44, H. frænings kletta, grjóta *Fr V*, 12, *Hj XI*, 47; H. Grímnis mála *Dí III*, 1; refla

H. *G VIII*, 29, *Dí H*, 6; — for kamp, fleina H. *Bó IX*, 29. Jfr. silki-, tignar-.

hilmir, m, konge, oftere f. eks. *ÓlH* 3.
himinn, m, himmel, h—na høll *ÓlH* 2.
himna og **hinna** (den ældre form), hinde, *Má I*, 50, *H. 67*, *Dí I*, 23 (hinna er vel snarest digternes form, *GAndrj.* har bægge former).

himnakóngr, m, himlenes konge, gud, *ÓlH* 25.
himnakraptr, m, himmelsk kraft, *ÓlB V*, 21.
himneskr, adj, himmelsk, h—t hold (legeme) *Fi V*, 31.
hindr, n, hindring, h. á sigling *Sq II*, 3, eigi var h. (her synes ikke h. at kunne bet. andet, om den hurtige tilsynskomst) *Gri V*, 42; orða h., nedsettelse i ord, *Sq IV*, 6.

hindra, (að), hindre, h. vilja e—s *Vq V*, 20; upers., svigte, h—i þrótt *Lo II*, 22.

hinn, pron. dem., hin, den (betonet), h. kom gnýr, et sådant gny, *Gr VIII*, 35, h. kom dagr, den dag kom (her er h. ikke særlig stærkt at betone), *ÓlB II*, 7. Den bestemte artikels form er vanskelig helt at bestemme, hdss. har stor forkærlighed for enn.

hirða, (rð el. rt), bryde sig om, hann skaltu ei h. að nefna, lad være med at, *Skí 111*, — eje, h. Hildar vóð *Hj V*, 30.

hirðir, m, røgter, plejer, besidder, i kenninger for mand, h. orma setra *Skí 86*, h. ófnis fitja *Bó I*, 27, h. hraunþengs fitja *Gr VII*, 31, h. grettis palla *Má IV*, 23; h. klækja, lastefuld, forvorpen mand, *Fr III*, 49; h. lista, en mand i besiddelse af mange idrætter, en udmærket mand, *Má IX*, 62.

hirðmaðr, m, hirdmand, h—s nafn *Skh II*, 25.

hirsla, f, skrin, kiste, *Skí 13. 105*, *Bó II*, 70 (kaldes straks efter kista), jfr. hirslutótr *Skí 197*. Jfr. bragða-

hirtir, m, vistnok s. s. hirðir, plejer, fødegiver, h. varga, mand, *Gr I*, 42.

hitta, (tt), træffe, få, h. dauða *Gr VII*, 30, h. heljar rann, d. s., *Fr IV*, 46; h. blíðan dag, få en god dag (i et ønske), *Fr III*, 5; h. í sút, rammes af sorg, *Skh III*, 3; h. enn helga kross, besøge (om en pilgrimsrejse), *Gei I*, 28.

hið, n, hi, leje, fornt h. *Skí 165*; klædning, stafkarls h. *Fr IV*, 41.

hiðbjørn, m, hibjörn, *Gr VI*, 47, *Gri VI*, 13,

híma, (md), *stå stille* (som i tanker el. i følelse af forladthed), h. niðr Bl V, 27.

Hítardalr, m, *en dal i det vestlige Island; det egl. navn er Hitár-dalr, men allerede o. 1400 er navnet blevet omdannet (og sat i forbindelse med hit, jfr. belgjardalr Skí 35), Skí 7. 187.*

hjal, n, *snak, prat*, Fr III, 57. Jfr. lymsku-.

hjala, (að), *snakke*, h. til e—s, *snakke om noget*, Pr V, 18.

hjaldr, m og n (*flere steder kan könnnet ikke ses*), *larm, støj, kamp, við h—rið, i kampen*, ÓlB III, 29, þessu h—ri Vq II, 5, í qngvu h—ri Gri I, 42, fremja nökk-uð h., *bevirke nogen ufred*, Sq IV, 6, við sterkan h. Hj I, 58; — *i kenninger for kamp*, h. vópna ÓlB I, 23, Vq IV, 4, h. stála Gri I, 36, V, 20, St IV, 5, VII, 64, G XI, 44, Bl VI, 13, málma h. Dá III, 7, geira h. U IV, 8, G XI, 33, fleina h. La III, 83, Dá III, 15, brodda h. Ko I, 14; — Sjávar h. hið hvíta, sœns brænding, Hj III, 58.

hjall, n, *land* (se også hjallr), *fagrligt h.* Gei I, 41, kóngligt h. Ger VIII, 55; *vist er betra visku h.* (=viska) U II, 17.

hjalli, m, (*fjæld*)afsats, ægis (*hjælmens*) h., *hoved*, Gr V, 45, St V, 36.

hjallr, m, *land (uden tvivl forvanskning af hjall n. s. d.)*, *hjall (dat.)* Pr V, 57, á svenska *hjall* St VII, 35, á flæmskum *hjall* Ger V, 16, *hjaldrinn allr* Ko VI, 6, á *hjall* U I, 10, í *elsku hjall* Gei II, 36, í *hyggju h—i* Sá IV, 69, *visku h.* ÓlB IV, 6, nöðru h. (*eller hjall?*), *guld*, St III, 46.

hjalt, n, *halte*, h—a skóð, sværd (*dårlig kenning, da skóð alene bet. sværd*), La III, 36.

hjaltalinnr, m, *'hjalte-slane'*, sværd, Gri V, 10.

hjara, (að?), *føre kummerligt liv*, h. sem sauðr Ger VI, 4.

hjarðarhundr, m, *hyrdehund*, Bj V, 6.

hjarðarsveinn, m, *hyrdedreng*, Fr IV, 41.

hjarn, m (n?), *hjærne, hovedskal (forvanskning af hjarni)*, lauf h—s, hår, ÓlA III, 12.

hjarta, n, *hjærte, aurnis h.* (i høll límd með a. h.), *sten (i henhold til jætten Hrungnirs hjærte af sten; jfr. ordet steinlím, hvis alder ikke kendes?)* Gei II, 17.

hjartablaudr, adj, *fej*, Bj IV, 34. 55.

hjartablóð, n, *hjærteblod*, ÓlB IV, 15, U I, 30.

hjartabygð, f, *hjærtets bolig, bryst*, Vq II, 16.

hjartaleysi, n, *modløshed*, Gri IV, 54.

hjartanliga, adv, *hjærteligt, inderligt (yngre form f. hjarta-)*, G VIII, 36.

hjartaprúðr, adj, *modig, tilnavn til Hjalte Bj V, 13.*

hjártapryði, f, *mod, dristighed*, U V, 13, Kl V, 33.

hjartarót, (rætr), *hjærterod*, Fi VII, 47 (her = *hjærtet*), *stá í h—um e—m, stá i ens hjærtete, være elsket*, Hj I, 3; *angr sleit alt af h—um, udtryksmåden er her lidt dunkel, angr er vel subj. og alt obj., angeren skar hende i hjærtet*, Fi VIII, 9.

hjá, præp, *hos, fñjá findes adskillige gange f. eks. Hj VIII, 52, Sá IV, 52.*

hjálmr, m, *hjælm*, h. dvergs, *himlen*, Lo II, 30. Jfr. ægis-.

hjálp, f, *hjælp*, om *hjælp*, o: *helbredelse for sygdomme og lign.*, ÓlH 57.

hjálpa, (að), *hjælpe*, med acc. Fi III, 3, VII, 29.

hjól, n, *hjul*, i kenninger, for solen, h. hlýrnis Jó I, 4, h. skýja Má II, 56; — for øjet, h. hvarma Hj I, 45, h. brúna Jó I, 5; — greina h. må være blot omskriv. for greinir, der her enten bet. 'fortælling' el. (snarere) 'rime' (til udbredelse), Ko VIII, 59; men lifsins hjól synes at måtte bet. 'bryst' (det runde, hvælvede bryst), jfr. smhængen, Fi IV, 38. Jfr. blíðu-.

hjúka, (að), *pleje (en syg)*, med dat. Skt 20. 33.

hjúpr, m, *kappe*, (se Falk, Kleiderk. 169 f.), h—um prýddir, brynjeklædte, Ko VIII, 38; — i kenninger for brynde, Sørla h. Vq V, 42, St I, 49, Fróða h. Sf IV, 35. Jfr. lín-.

hjørð, f, *hjord*, fæ, *dyr i almh.* ÓlH 53, om *husdyr* Gr I, 44.

hjorr, m, *sværd, hyppigt*, Heimdalls h., *hoved*, Gri III, 60.

hjørtr, m, *hjort*, i kenninger, for skib, qldu h. ÓlA III, 26, báru h. Sf I, 31, kólgu h. G IX, 36, Ko I, 64, unnar h. Sf III, 6, Ránar h. Sq II, 38, Sf II, 6, V, 6, sunda h. Sq III, 24, borða h. Fr II, 30, St V, 5, Bj I, 49, VII, 17, þilju h. Sá VII, 21, húfa h. Hj III, 55, IX, 17, stafna h. Sf III, 38, branda h. Fr HI, 15. 52, siglu h. Sf III, 14, strengja h. ÓlA I, 25, nausta h. Hj IX, 24; — for hus, bekjar h. Lo III, 38, veggja

h. *Dí III*, 29 (men smhængen er uklar), hurða h. *Vq I*, 11, glugga h. *ÓIA I*, 15, *G I*, 32, *Sf IV*, 18, busta h. *ÓIA II*, 10, *Kr V*, 48, fleyðrar h. *Lo II*, 23; — for hest, þófa h. *Bl I*, 36, *Dí I*, 47; — for sværd, benja h. *Kr III*, 30 (denne kenning er enestående og lidet naturlig).

hjørþing, *n*, 'sværd-ting', kamp, *Fr V*, 54.

hlað, *n*, 'guldvirket bræmme (på en kappe f. eks.)', h—s jørð, kvinde, *Fr IV*, 4.

hlaða, (*hlóð*), lade, læsse, h—az að e—m, samle sig (i en klynge) om en, *Lo III*, 25.

hlaðgrund, *f*, 'guldbrämmens jord', kvinde, *Fi III*, 17, *VI*, 4.

hlaðsól, *f*, 'guldbrämmens Sol(gudinde)', kvinde, *Hj I*, 38, *XI*, 9.

hlakka, (*að*), glæde sig, være stolt, *Bl II*, 1 mā h—ar vistnok være dette verb., h—ar vínið hvíta, den lyse vin er prægtig.

hland, *n*, urin, rekja h. i sporum e—s siges om en, der er så ræd (på flugten), at han lader sit vand (og efter dette kan hans flugts retning spores), *Kr IV*, 34.

hlaun, *n*, arsballe, af yssu h—i, om (vers om) utyskets bagdel, *Skh V*, 27.

hláup, *jfr. brúði*, her-.

hlaupa, (*hljóp*), løbe, springe, h. eptir e—u, gå for at hænte noget, *Skí 107*, h. í skyrtu, tage hurtig en skjorte på, *Gri VI*, 38; hyrinn *hljóp* í ræfr, sprang op og antændte taget, *Vq VI*, 20; 'løbe sammen', forkortes, krybe ind, om kappen, *Sk III*, 17; — h. að e—u, handle rask, gøre noget hurtig (og overilet), *Ko II*, 55.

hlátr, *m*, (-rar), latter, Gangs h. (dette her ensbetydende med tale), guld, *Dá IV*, 44.

hleifr, *jfr. sáða*.

hlekkr, *m*, lærke, hånd, håndar h., armring, *Hj VII*, 3.

hlemma, (*md*), sætte lemi på (for), lukke, h. aptr borg hljóða, lukke munden, holde op, *Má IV*, 66.

hleypa, (*pt*), lade løbe, h. gini (om drageskibet) á breka, sætte sit gab mod bølgen, *Sq III*, 21; h. niðr, lade noget falde (til jorden), h. niðr meiskri, miste, gå glip af, *Ko VIII*, 7.

hleypir, *m*, som lader løbe, sætter i bevægelse, h. skíða, kan næppe bet. andet end 'den der lader skierne

løbe, o: som løber på ski', en ejendommelig kenning for Tor, *Lo III*, 29.

hlé, *n*, læ, draga sig í h., trække sig tilbage, undrage sig, *St III*, 33.

hlér, *m*, havguden, havet, H—s dætr, bølgerne, *Ko I*, 67, h—s skaflar, bølge(ryggene), *Ko VIII*, 25; ofan að hlé *Gr V*, 11, síga í hlé *St V*, 15; brími hlé (gen.!), guld, *Gr IV*, 49; — h—s smíði, digitet (rimen), men usædvanligt, *Má IV*, 66.

hlíð, *jfr. borgar-*, garð-, grind-.

hlíða, (*að*), vige til side (af frygt) *Sq I*, 23; h—az í sæti, blive åbning, åben plads på bænken(?) *Bj V*, 30.

1. **hlíð**, *f*, li, bjærgside, i kenninger ensbetydende med jord, land, (underlag, bærerske), i kenninger, for kvinde, auðar (auðs) h. *Gei IV*, 2, og vist *Bó IX*, 45, vella h. *Skh V*, 24, gulls h. *Bó VII*, 4, seima h. *Ko III*, 20, menja h. *U IV*, 5, *Ger VI*, 9, bauga h. *Fi III*, 32, ormvangs h. *Gr V*, 1, h. grafnings grundar *Ko II*, 46, h. Dofra māls *Kr II*, 10, grettis māls h. *Kr VIII*, 45 (men her er māls vist fejl f. bōls el. lign.), h. fjardar báls *Ger V*, 6; skikkju h. *Kr I*, 42, gullas h. *Bó X*, 1, spanga h. *La VIII*, 8, þorna h. *Hj I*, 62, 72, falda h. *Skh V*, 3, motra h. *Hj II*, 44, *Sf I*, 11, *Dá II*, 38, lauka h. *La VII*, 38; — for guld, ófnis h. (h—ir) *Ko VIII*, 52, *Hj XI*, 55, fófnis h. *Sá V*, 50, *Ko II*, 20, grafnings h—ar *Gr IV*, 30, svølnis h. *Ko I*, 16; — for søen, laxa h. *Gr IV*, 15; — for brystet, minnis h. *Sf IV*, 58, *VI*, 2, yndis h. *La III*, 2. *Jfr. silki*.

2. **hlíð**, *f*, larm (f. ældre klíð), h. geira, kamp, *Sf I*, 21.

hlíf, *f*, værn, beskyttelse, góð h. að e—u *Fr I*, 23; h. sekta, fritagelse for fredløshed, *Pr IX*, 37; h. Hildar éls, skjold, *Sf V*, 12; skjold, *ÓIH 18*, *Fr V*, 54.

hlifa, (*fð*), værne, skåne, h—az við e—n, skåne en, *Fr II*, 39, skåne sig, spare sine kræfter, h—az við *St VII*, 24.

Hlín, *f*, gudinde (Frigg), i kenninger, for kvinde, vella H. *Vq VI*, 19, hodda H. *G VI*, 28, hringga H. *Vq I*, 30, bauga H. *Gr III*, 35, *Fr V*, 59, sauðungs sagna H. *Dá II*, 27, skarlats H. *La IV*, 49, gullas H. *Bó VI*, 60, þorna H. *Hj II*, 8, *U VI*, 21, falda H. *Jó II*, 42, motra H. *U VI*, 8, spjalda H. *Hj I*, 61, *XI*, 12, geira H. (af

geiri, *ild*) *Lo II*, 49; — for jættekvinde, skálmar *H.* *Hj II*, 7. 51. Jfr. silki-, skreyti-.

hlít, *f.* tilstrækkelighed, forstærkende, h—ar hár pallr, temlig höj, *Ko VI*, 27.

hlíta, (*tt*), være tilfreds med, lade sig nøje med, lade bero på, h. vón *Br VII*, 30, vícir mun því h., være glad ved, *Vq II*, 34.

hljóð, *n.* lyd, tók að batna h., det begyndte at blive bedre, *Br VIII*, 26, vísu h. == vísa *Sq VI*, 2, h—a smiðr, digter, *Bó II*, 54, h—a greinir, de forskellige lyd, : melodier, *Bó IX*, 42, h—a strengir, egl. strænge der fremkalder klange, her om rimen, *Gr VII*, 65; koma á h., få nys om, *Br VIII*, 13. I kenninger, for kamp, brodder h. *Bl II*, 45, og vistnok i den noget forvanskede kenning Hlakkar h—a báru(?) sendir *Gr VII*, 59; — for guld, h. Stúma *Lo I*, 2, jöttna h. *Dá II*, 17. — Tavshed, stihed, fara af h—i *ÓlH* 58, *Vq V*, 4, í h—i *Gri VI*, 35. — Som navn på et kvindeligt væsen (og da fem.) *Vq II*, 35, *III*, 13. — I navneskjul (ferligt h.) *Bó I*, 46. Jfr. geysi-, klukku-.

hljóða, (*að*), lyde, strengr h—ar *La IX*, 108; lytte til, rekker h. *Ko II*, 34 (andet synes ordet her ikke at bet.), trans. h. spil, fremsige rimen, *La II*, 4: — sem eg vil h., digte, *Bj III*, 30.

hljóðna, (*að*), blive tav, *Bl V*, 27, *Bó VI*, 16; h. við *Má VII*, 6.

hljóðr, *adj.* tav, hljóð grein, omskrivende *f.* hljóðleikr, tavshed, *Gei IV*, 1. Jfr. geysi-.

hljómr, *m.* klang, Hløkk bar h—m, et usædvanligt udtryk for kamptummelen, *ÓlB IV*, 23; vópna h—u (acc. pl., u—st!) *Kr VI*, 36.

hljóta, (hlaut), opnåd, få, blaaz þat til af e—m, det var en skyldig i, *St VII*, 37.

Hlóða, *f.* en forvanskning af (det gamle) Hlóra, Tors fostermoder, H—u fóstri *Lo I*, 29.

Hlóriði, *m.* navn på Tor, *Lo II*, 43.

hlunka, (*að*), lyde hult og dumpt, innan bord's nam h. (subj. er vist áfall) *Skh IV*, 19, hoggið tekr að h. *G XII*, 72.

hlunnr, *m.* rullestok, træstokke hvorpå skibet hviler, derfor underlag, hleypa dreka af h—i *ÓlA I*, 13; frænings h—ar, guld, *Gr IV*, 4; hræva h., sværd, *Hj IV*, 10; ægis h—ar, skibe, *Bl VIII*, 26.

hluta, (*að*), dele itu, hugge i sønder, *Ger VIII*, 43, h. í sundr *Sq V*, 30, *He IV*, 36.

hlutgengr, *adj.* som kan måle sig med enhver anden, *Bj IV*, 22.

hlutr, *m.* ting, sag, h—ir fylgia ei stórir, der er ikke store (vigtige) ting (sager), der følger dermed (beror derpå), *Br VII*, 23. Jfr. fjár-, máls-.

hlynr, *m.* lön (træ), i kenninger, for mand, h. hrunga *Fr I*, 33, h. bauga, baugs *Br V*, 5, *G V*, 16, *Dá IV*, 12, h. seima *Sá VIII*, 34, h. jöttna orða *Fr I*, 19; h. sverða *Fr III*, 55, h. bens skessu *Fr IV*, 37, darra h. Jó *II*, 11, brodda h. *Lo I*, 27, *Fr III*, 54, tjørgu h. *Gr II*, 58; þorna h. *G VII*, 39; alene i betydning mand (hvad ordet er rigtigt) *Dá IV*, 36; — foldar h. *Bj II*, 43 bet. 'konge', men kenningen er usædvanlig.

hlýða, (*dd*), lytte, lytte til, h. á og med dat. *Hj IX*, 1.

hlýðir, *m.* lytter, h. hjørva leiks, kriger, mand, *Dá IV*, 43; kenningen er ganske usædvanlig.

hlýr, *n.* side (der har en tilsvarende side), kind *Fr V*, 10; på skib, forstavnens side, búit h. *ÓlA I*, 11, steint h. *Sq V*, 6; på en økse, *Lo II*, 40; hertil vist kenningen stýfir bjartra h—a *Má IV*, 40; hjalta h. synes, at bet. 'sværd' Jó *I*, 18, det følg. hlífar brots 'kampens' kan så forbindes med móði 'kampmod'.

hlýri, *m.* broder, *ÓlH* 14, *Skh VI*, 15, *Vq IV*, 13; h. Hrímnis, jætte, *Dá IV*, 27.

hlýrn, *n.* himmellegeme, især sol og måne, h—a gramr, gud, *Gr IV*, 7.

hlýrnir, *m.* himmel, h—is glóð, sol, *Lo H*, 30, *Ko IV*, 8.

hlæðir, *m.* den der tilintetgör, øder, i kenninger for mand, h. Rínar glóða Jó *III*, 15, h—ar ófnis teiga Jó *III*, 27.

hlæja, (hló), le, lær að (sål. uden h i forlyd), *Gri V*, 13.

Hløkk, *f.* valkyjenavn, kamp, h. bar hljóm (s. d.) *ÓlB IV*, 23; i kenninger for kvinde, menja H. *G III*, 1; kogra H. *Gr III*, 2, falda H. *St II*, 11; þorna H. *St V*, 17. I h—ar báru hljóð *Gr VII*, 59 hører h—ar og hljóð måske sammen, 'kamp'.

hnakki, *m.* nakke, hals, *Gri III*, 38; setja h—a við, rende ryggen til, lægge noget (land) bag sig, *Fr IV*, 36.

hnappr, adj, knap, svag, (f. ældre kn-), h. hyrr, svag ild, Gri II, 55.

hnattré, n, boldtræ (f. ældre knatt-), Gr II, 42.

hnefa, (að), omfatte med sin næve, hånd, (f. ældre knefa), h. hendr að kylfu Hj V, 28.

hnefi, m, hovedbrikken i et vist brætspil, Fr II, 17.

hneigja, (gð), böje, h. niðr, intr., slutte (om rimen), Gr V, 61.

hneisa, f, skam, vanære, hreppa h—u Pr IV, 31, gera e—m h—u (her er h rimkrævet) Má II, 58, skømm og h. Kr VI, 57, þung h. Sá X, 60.

hneit, n, synes at foreligge i brast i unda h—um Bl VII, 32, hneit = hugg? (jfr. hnit, forvansket af dette?).

hneitir, m, 'sårer, dræber', i kenninger f. mand, branda h. St VI, 7, hringa h. Hj V, 8, Dí I, 12; — for sværd, hjálma h. Hj III, 20, V, 29, Bl III, 40; — sværd, Vq V, 37, St II, 54, GrH IV, 18 (her nom. hneiti, vistnok afskriverfejl).

hnekka, (kt), intr. begive sig, h. heim í lopt Vi I, 34.

hneppa, (pt), stille, drive, tæt sammen (af hnappr; ældre kn-), skatnar lágu hneptir, i en dynge, SkI 184, h. naut, drive i en flok, Kr I, 78, úti h—tiz Atla lið, måtte finde sig i at forblive ude, Lo III, 5; — afholde, seint mun Þrándr, að ilsku h—tr, sent vil han blive hindret i, Pr V, 51.

hneppr, adj, knap, slem, bíða h—ra dag, en værre dag, G V, 9, h—ra verk, værre gærning, Pr VII, 9.

hneyfa, (fð), tömme (ved at drikke; ældre kn-), h. horn Lo III, 28.

hnippa, (pt), bevæge med små raske kast, h. kolli G VIII, 2.

hnit, n, sammenstød, orva h., kamp, Sq IV, 22.

hnittaz, (að), nappes, brydes, h—az viðr St III, 46.

hniga, (hneig og hnē f. eks. SkI 134, Skh II, 64, St III, 33 og oftere), segne, synke, h. á spjóti e—s Ólh 45; hniginn í aldr, bedaget, Gr VIII, 3.

hnjóða, (hnaud), slå, dúfan hnaud um bordið Ko I, 66.

hnjósa, (hnaus), nyse, overf. vrage med foragt, þjóðin hnaus þungliga við mér Kr IV, 3; (er) hnýs heita ást að skilja mā bet. 'som stritter imod at skiller fra den elskede', Skh II, 18.

Hnoss, f, gudindenavn (Freyjas datter), i kenninger for kvinde, bauga H. Fr IV, 25, La VII, 77, menja H.

G VII, 23, IX, 40, Bj VI, 3, seima H. Lo I, 24, klæða H. La IV, 31, dregla H. Kl I, 37, gullas H. Sf IV, 54, Vi II, 45, falda H. Ger VIII, 35, refla H. He IV, 20, veiga H. Gr VI, 11. — appell., kostbarhed, Fr V, 44, kvennmanns h—ir Skh VII, 22.

hnöt, f, nød, bíta h. Vq V, 32.

hnottafla, f, nød som skydemål, reisa h—u (v. l. -tofl, mulig riktigere) ÓlA III, 8.

hnugginn, adj (egl. part.), nedslætet, sörgmodig, Hj IX, 11.

hnúta, jfr. uxा-.

hnútr, m, knude (ældre kn-), binda sorgar h—a, sorgens knude, = sorg, Bó VIII, 1.

hnyðja f, træhammer, Bj III, 52.

hnykkja, (kt), rykke, kaste med et ryk, h. út fyr dyrr SkI 182, h. e—u af e—m, tage noget i et snup fra en, Gr VII, 8, h—jaz um geir synes at måtte bet. 'at støde til hinanden med spydene' Hj VIII, 7.

hnyssa, (st), ei mun mjøg um aðrar hnyst Sk II, 43; her synes betydn. 'at indsvøbe' el. andre, der anføres i Blöndals ordbog, ikke at passe; betydn. må her være 'at kritisere på en nedsættende måde, forhåne', „hvis hun (dronningen) er blevet kysset af andre, vil de øvrige kvinder mindre være at forhåne“.

hnýðingr, m, grindhval, i kenninger for havet, h—s vollr Fr II, 25, h—s brunnr Fr III, 16.

hnýja, (hnúði), knuge (ældre kn-), h. klumbur, kæmpe med, G XI, 50, h. randir, bevæge (el. kløve?), Sf V, 3; vópna gnýr hnýr, høres kraftig, Sá IV, 46; hnúð var, der blev banket, Gr VIII, 35.

hnýta, (tt), knytte (for ældre kn-), bein h—ir (upers.), på knoglerne dannes knuder, Bó I, 25; fax flúrum hnýtt, i dragemanken (på skibet) var knyttet, Sq III, 19.

hnorr, m, skib (ældre kn-), Suðra h., dværgeskibet, digtet, Lo III, 1.

hnøttr, m, kugle, bold (ældre kn-), slá h—tt Gr II, 42, hænda h—tt Má VI, 20.

hodd, n, pl, guld, skat, h—a Vor, kvinde, St IV, 41.

hof, n, hov, hus, öðar h., digtets hus, munden, G V, 55.

hoffólk, n, hofffolk, hofmænd, Gr IV, 5, Skh IV, 9, Gci IV, 20, La IV, 48.

hofmaðr, m, hofmand, Skh II, 3, Sk II, 8, Sá II, 5, Bó III, 5.

hofmannliga, *adv*, *høvisk*, hégða sig h., *på høvisk vis*, *Sk II*, 11.

hofmannligr, *adj*, *som det passer sig for en hofmand*, *høvisk*, *Fi III*, 36, h—g rekkja, *prægtig*, *Fi V*, 67.

hofstaðr, *m*, ‘*hov-sted*’, *uvist hvad der egl. menes*, *Kr VI*, 2, hallaz á h—ð krúna; *bet. ordet her ‘hoved’ og krúna ‘hovedhår’ el. ‘konge-stad’?* *Næppe egennavn*.

hokra, (að), *gå haltende og usikkert*, h—rar að þeim hærkall *Kr VIII*, 19, h. hóllum fæti fyr e—m, *vige for en*, *þr IX*, 30. *GAndrj.* oversætter ordet ved ‘*diverto inclinatus*’; *BjHald.* har h. undan ‘*fugere*’.

hold, *jfr. bak-*.

hollr, *adj*, *huld, tro*, h. í verki *Gr I* 19, h. bóna í starfi *Gr I*, 10.

holti, *m*, *panserkurvans overklædning*, kragi með vænum h—a *Fi I*, 14; *VII*, 12, *Hj VIII*, 7, h. stoltr að hálslí læstr *Ger VI*, 10.

hopa, (að), *vige*, h. undir sverð e—s, *komme ind under*, *Gri IV*, 41, h. um reit, trække sig tilbage, (*udtrykket hæntet fra tavlbordet, reitr, rude*), *Kr VII*, 33.

hoppa, (að), *hoppe, springe*, h. sér til vansa, *til skam for sig*, (*overf. betydn.*), *Má VI*, 45.

horfa, (fð), *se*, h. ígegn, *se imod, vende sig til angreb på*, *Gr V*, 58.

horn, *n*, *horn*, harðr í h. að taka, *som er vanskelig at behandle*, *þr III*, 20, óðar h., *digtnings-horn* (*jfr. smhængen*), *Sf III*, 47, visku h., *kundskabs-horn* (*jfr. smhængen*), *Dá I*, 1; h—a Rín, øl, *St I*, 1, h—a lind Hár, *digterdrikken, digtet*, *Bl II*, 47, h—a sund Hár, d. s., *ÓIA I*, 3, Herjans h—a loðr, d. s., *ÓIA III*, 32, bragar h. *må bet. det samme*, *Kl IV*, 4; — *hjörne*, h. (*pl.*) *lands, landets (forskellige) hjørner*, *Skf 15*. *Jfr. úrar-*

hornagylta, *f*, *hjörneso*, (*skældsord*), *Bj IV*, 34.

hornalá, *f*, ‘*horn-bølge*’, *drik*, Herjans h., *digterdrikken, digtet*, *Hj II*, 1, *U IV*, 48.

hornamárr, *m*, ‘*horn-sø*’, *drik*, Herjans, Hár h., *digterdrikken, digtet*, *Hj III*, 58, *Bl V*, 48.

hornarin, *f*, ‘*horn-Rin*’, *drik*, Herjans h., *digterdrikken, digtet*, *U V*, 1.

hornasjár, *m*, ‘*horn-hav*’, *drik*, Herjans, Hár h., *digterdrikken, digtet*, *Hj III*, 2, *Sf II*, 37.

hornastraumr, *m*, ‘*horn-ström*’, *drik*, h. Hár, *digterdrikken, digt*, *Gri V*, 51.

horngrund, *f*, ‘*horn-Jord*’, *kvinde*, *U II*, 28.

hoskligr, *adj*, *klog* (= *hoskr*), h—tvif *Sq I*, 16, h—t ráð *þr II*, 8, h—g orð *Vi I*, 12.

hoskr, *adj*, *klog*, h. í ræðum *þr II*, 12, h—ara víf *Fr V*, 12.

1. **hóf**, *n*, *måde, mådehold*, kænn í h., så til pas *klog* (meget *klog*), *ÓIB I*, 7, h—i prófi, på en passende måde, *ÓIB V*, 1, horn fylt af h—i, så temlig fuldt, *Lo IV*, 15, mega að h—i, have så temlig gode kræfter, *Gri III*, 15, h. á gæfu, måde m. h. t. lykken, men meningen er uklar, *Fr III*, 17, leiðaz í h., blive mådeholden, forminskes, *Fr V*, 37, búinn í h. að skarta, med måde, *Sq III*, 11. *Jfr. líkams-*

2. **hóf**, *n*, *høvisk ferd, fest* (ty. *låneord hof*), *lát og h., høvisk ferd* (synes ordet her at måtte bet.), *ÓIA I*, 4, vænn til h—a *Ko I*, 34, manna h., mænds høviskhed, o: *høviske (hof)mænd*, *Sá VII*, 30; — *fest, følgseder*, *U III*, 23, *G VIII*, 62, *Sk I*, 38, *Gei I*, 45, *Sá VII*, 24. *Jfr. mektar-, stoltar-*.

1. **hófa**, (að), *udøve høvisk ferd, ridderfærd*, svó ýtar h. *Bj V*, 44, þar ýtar h. *Bj V*, 53, *vistnok også viltu h. meira* *Sá II*, 16 (*her dog i en mere almindelig betydn.*) — *feste, deltagte i el. forestå en fest*, er jafnvel kunni h. *Skf 113*; *Ko II*, 7.

2. **hófa**, (að), *være til pas*, dette synes ordet at bet. i h—ar soðullinn á *Ger VI*, 12.

hófligr, *adj*, *passende*, h—t megn (*her nedsættende, omtr. = mådelig, ringe*), *Gr V*, 58.

hófsemð, *f*, *måde, mådehold, mådeholden ferd*, *Sá III*, 9 (eller *ridderfærd* ?, til 2 hóf?).

hól, *n*, *pral, skylden*, h. né skrum *Skf 61*, fyr yðvart h., *på grund af*, *Sá II*, 33.

hólkr, *m*, *bred jærnring* (*på stavens nedre ende*), *Skf 11*, 152 (og oftere).

hóruson, *m*, *hore-søn*, (*skældsord*), pinn h. *La V*, 29.

hósti, *m*, *hoste, þreyngd og h.* *Fr IV*, 52.

hóstr, *m*, *hals, í h—t (dat.)* *Kr II*, 6 (*her bet. ordet nærmest ‘brys’*; *GAndrj.* har hóst (ntr.) ‘pectus pulmonem versus’).

1. **hót**, *n*, *noget betydeligt, ekki h., intet*, *Lo III*, 40. unsa qngu h—i, ikke svare noget, *G VIII*, 34; — *især*

med kompar., h—i framar ÓlH 32, h—i yngri Gri I, 11, h—i lengr br III, 23, h—i fegri Hj X, 26, búið er skemra að h—i hörer vel herhen, men meningen er úklar, Kr VIII, 25, — med superl., h—i síst br V, 41, — h—i Sk I, 2 er vel verbet. Jfr. grimdar-, reiði-, yndis-

2. hót, n. pl, trusler, ÓlH 7, br III, 25, hverskyns h. La VI, 17; hræslu h., omskriv. for hræsla ‘noget frygtindgydende’, Fi I, 25.

hóta, (að), true, mulig foreligger dette verb. Sk I, 2.

hraðr, adj, hurtig, rask, h. að verki SkI 73; fara ratt (sdl.) He II, 10.

hrafn, m, ravn, i kenninger for skib, lægis h. G V, 36, Bl VIII, 21, sundla h. Gri II, 18, GrH III, 10, flóðs h. ÓlA I, 27, flæðar h. Gr V, 7, drafnar h. ÓlB V, 25, GrH IV, 28, borða h. St IV, 49, Hj IV, 6, stafna h. Ko V, 2. dælu h. Gri II, 47, skorðu h. Hj III, 52, h. Vandils vallar ÓlA I, 9; — for hest, h. hófa Dá IV, 23.

hrakfall, n, overlast, slem behandling, SkI 60 (v. l.).

hrakferð, f, uheldig rejse, uheld, SkI 60.

hrakning, f, ilde medfart, få marga h. br III, 55.

hralla, adv, hurtig (ældre hraðla), h. snart Sq I, 8.

hrapa, (að), styrte, falde, bevæge sig hurtig, h. á móti e—m U VI, 41, h. til bords Sk I, 56.

hrat, n, hvad der (især af spise, navnlig bær,) ikke kan bruges, udskud, með orða h., med dårlige ord (beskedenhedsudtryk), Sk II, 6.

Hrauðnir, m, jættenavn, Lo II, 44, Hj II, 17, 21, IV, 26, X, 25; — om en flyvende drage Ko IV, 17.

hrauktjald, n, spidstopløbende (konisk) telt, Gri IV, 38.

hraumnír, m, jættenavn (sikkert forvanskning af Hrungnir), h—is grund, skjold, Hj VII, 40.

hraun, n, stenet land, lava(?), h. og harðar gjár VI I, 46, aurriði h—a, slange, Fr II, 49; góma h., mund, Skh V, 27, hljóða h., d. s.(?), Dá I, 2.

hraunsá, f, lavaström, Lo II, 13.

hraunþvengr, m, ‘lava- (el. stengrunds-) rem’, slange (ordet er undertiden forvansket i hdss.), i kenninger for guld, h—s teigar St I, 12, h—s grandi Gr VIII, 3, h—s grjót Sf II, 34, h—s fitjar Gr VII, 31, h—s brú Bl I, 16, h—s pallr Gr VIII, 4, h—s mür Gr V, 38.

hraustligr, adj, tapper sterk (= hraustr), h—t handartak, der vidner om store kræfter, br IV, 44.

hrefnir, m, enten betegnelse for et skib, dannet af ntr. hrefni (den 5. plankerække fra kolen), eller dette ord (forvansket) som pars pro toto, Dá II, 44.

hregg, n, storm, í h—i Fr III, 24; — i kenninger, for kamp, stála h. GrH I, 31, IV, 10, málma h. Hj VII, 41, eggja h. ÓlB IV, 2, 26, fleina h. GrH III, 18, G X, 48, brodda h. Hj III, 31, Fi IV, 26, h. Priðja Gri II, 12, h. Týrs ÓlA II, 19, Gonla h. Sq IV, 23, Hildar h. Sf III, 4; hræva h. ÓlB II, 29, hræva sæva h. ÓlB V, 13; — for mod, sind, h. gýgjar Sá VIII, 2, h. Gríðar Ko I, 3.

hreiðrballa, (að), ægge (jfr. hreiðrbolllr), Kr VII, 42.

hreiðrbolllr, m, ‘rede-bold’, æg, ved synonymi = egg, ‘sværds-æg’, Kr VII, 55.

hreifi, m, hånd, h—a gjørð, armbånd (guldring), Fr IV, 4.

hreibr, adj, munter, glad, (= ældre reibr), hetjan h—f Bó II, 24.

hreimr, m, klang, i kenninger for kamp, vópna h. Fr II, 37, sverða h. GrH IV, 29, G III, 15, brodda h. Fr I, 15; som tilnavn Skh III, 39.

hreinir, m, et ukendt ord, h. ríta, mand, Dá IV, 17. Mulig fejl f. hreyfir el. lign.

hreinligr, adj, ren, (= hreinn), h—t ása minni Dá III, 2, h—g mær Bj I, 25, 35 (her omtr. = prættig).

1. **hreinn**, adj, ren, lys, h—ir bringar ÓlB V, 4, h. lás, stærk lás, Gr V, 47; h—t lyndi, rent, sviglost, sind, Fr I, 38, h. í brjósti, svigløs, br V, 56; h—ir ýtar Bó IV, 33. Jfr. lyndis.

2. **hreinn**, m, ren, rensdyr, i kenninger, for hest, gjarda h. Gr III, 16, þófa h. Dá III, 36; — for skib, sjóvar h. La IV, 52, ægis h. Gr III, 44, græðis h. ÓlA I, 27, sundla h. G VII, 1, flæðar h. St VII, 28, Fi V, 26, Ko I, 71, kólgu h. Ko II, 5, hómlu h. Bl V, 10, pilju h. Bl VIII, 27; — for hus, gáttar h. Lo IV, 4.

hrekja, (hrakta), jage, mishandle, hrekið SkIða SkI 176; h. í orðum, skælde en ud, Gri II, 15.

hrekkvís, adj, svigfuld, h. drengr br V, 18.

hrella, (ld), bedrøve, volde sorg, h. e—n br V, 52, G XI, 37, h. móður Gri IV, 47, døpr og hreld Vq V, 30; h—az af sárum þjóst Skh III, 22.

hremma, (md), grieve, tage, h. skøpt med høndum ÓlH 35, láta stokk h., grieve og fastholde, Vq IV, 31, h. randa

seið *G XII*, 74, h—az af þjósti *Sá II*, 18, hyggja varð h—d *Ko I*, 56; hald er h—t að brjósti *Jó II*, 28 (*jfr. smhængen*); dýrið var h—t sô fast *Ko IV*, 26, men her findes v. l. hremsir hvast, hvor hremsir må være s. s. hremmir.

1. **hremsa**, *f. pil*, *ÓIA III*, 5. *ÓIB III*, 27, *Hj I*, 51, *GrH IV*, 22, h—u falar *Sq V*, 11; — *jættekvinde*, *B6 VII*, 32.

2. **hremsa**, *verb*, se hremma.

hrenni, *n*, = hrefni, femte plankerække fra neden i et skib, *ÓLB I*, 19.

hreppa, (*pt*), opnð, fâ, vinde, h. hylli *Gr V*, 2, h. náðir *Hj IX*, 11, h. veiði *Vq I*, 57, h. sitt erendi *St III*, 35, h. mak *Gr II*, 5; h. harm *La II*, 2.

hressa, (*st*), styrke, hæve, h. játun eiðum *Pr VI*, 15.

hressing, *f*, styrkelse, helbredelse, fâ heilsu og h. *Gri V*, 37.

hreyfa, (*fð*), røre, bevæge, h. sér *Ski* 92, h. brandi *Ski* 136; qngva h—ðu ýtar hoddum er uklart *Sá IX*, 31 (*de opholdt sig ikke ved at røve guld fra folk?*).

hreyfir, *m*, bevæger, foreligger uden tvivl i hveðrungs botna hræfa (*v. l.* og hreifa) elds, guldetts bevæger, uddeler, *St I*, 8.

hreykjaz, (*kt*), rejse sig (*si al sin rankhed*), h. upp, göre sig overmodig, *Pr IX*, 35; h. uppá pallinn, sætte sig rank på bænken, *Bj IV*, 52.

hreysi, *jfr. borgar-*.

hreysta, (*st*), göre tapper, göre stærk, h. að pín, göre kvalen större, *Sá VI*, 36.

hreysti, *f*, tapperhed, vinna h. *Hj I*, 55, njóta reysti (*sâl*) *Sá IV*, 61.

hreystidrengr, *m*, tapper svend, *Skh IV*, 27, *St III*, 47.

hreystifullr, *adj*, tapper, *G VI*, 42.

hreystigarpr, *m*, tapper helt, *Gei I*, 11, *Sá X*, 13.

hreystimaðr (-mann), *m*, tapper mand, helt, *Ski* 58, *Gr VIII*, 8, *Skh I*, 19, *St I*, 32.

hreystimáttir, *m*, tapper kraft, *Gr VIII*, 13.

hreystiord, *n*, tappert ord, *Gri II*, 15, ry for tapperhed *Hj II*, 27; tapperhed, *Gri I*, 62, bera h. yfir e—n, overgå en i tapperhed, *St IV*, 4.

hreystisamr, *adj*, tapper, *Fi VIII*, 40.

hreystisvipr, *m*, tappert udseende, tapperhed i almlh. *Má II*, 26.71 (svipr næppe = bevegelse).

hreystiverk, *n*, tapper gærning, heltedåd, *Lo I*, 3, *St I*, 36, *G VI*, 3.

hreyta, (*tt*), kaste, h. e—m af e—u, tildele en noget, *ÓIA II*, 1; h—endr øglings landa, guldgivere, mænd, *Lo II*, 28.

hreytikundr, *m*, 'kastende person' (kundr er ganske usædvanligt, brugt sâl.), h. hrannar bâls, guld-uddeler, mand, *Hj VI*, 2.

hreytir, *m*, kaster, bevæger, uddeler, i kenninger for mænd, efter våben, h. stâls *Gri IV*, 12, h. sverða *Bj VII*, 43, h. skarðs *Bj VI*, 29, h. spjôts *Lo III*, 27, h. Pundar bâls *Dá IV*, 41, h. skjalda *Dá III*, 13, h. hlífa *Ko VI*, 49, h. Óðins tjalda *St II*, 48, — efter guld, h. auðs *Gri I*, 55, h. gulls *Fr II*, 5; h. hrannar dags *Vq III*, 37, *Fr II*, 48, h. hrannar bâls *Dá I*, 50, *Jó III*, 10, b. bylgju bâls *Jó I*, 20; h. Draupnis sveita *Vq III*, 38; h. fófnis lautar *Vq III*, 27, h. fófnis moldar *Fr III*, 64, h. fófnis skíða *Jó I*, 43; h. ófnis landa *St I*, 2, h. ófnis palla *Sf II*, 29, h. ófnis spanga *La II*, 92, h. ófnis láða *Kr III*, 45; h. nöðru landa *Hj V*, 3, *XI*, 50, h. nöðru valla *Ko II*, 9, h. nöðru teiga *La II*, 69, h. nöðru sanda *Bj I*, 31, h. nöðru stræta *Gr I*, 29, h. nöðru palla *Hj IX*, 47, *Kr VII*, 18, h. nöðru kólfss *Bj IV*, 30; h. linna såða *La II*, 88, h. orma teiga *St II*, 12; h. hraunþvengs teiga *St I*, 12, h. hraunþvengs landa *Bl IV*, 4; h. flagða spjalla, málâ *Fr V*, 36.41.

hriða *U V*, 19 er uforståeligt, står måske for hriðða, der dog ikke er synderlig godt, det skulde bet. 'nedlægge'.

hrinda, (*hratt*), støde, drive (*ud*), med acc. h. skeiðr, i sœn, *Hj VIII*, 30, *Sf VI*, 14, h. burt stríð *U VI*, 2, h. ferju Herjans (*acc. el. dat?*) *GrH IV*, 1; hrundin burt af dygðum, dreven bort fra, berøvet, *U V*, 10; benjar hrundi blóði, udgød, *Gr VII*, 56.

hringr, *m*, ring, h—ar, ɔ: guldprydelser (?), *ÓIA I*, 9; kres af mænd, *Sk III*, 4; stríðr h. um hjartað, beklemmelse, bekymring, *Vi I*, 35, rekinn úr ræktar h—g, om-skrib. f. rækt, berøvet, *Kr IV*, 1; — om brynjens ringe *ÓLB II*, 29, *IV*, 23, *GrH IV*, 21, *Sá XI*, 34, *ÓLB V*, 4 (h—ar reinir), *Sf VI*, 22 (h. blár), *St V*, 53 (klæddir h—u f. h—um?), *Ger VIII*, 13, *Bl I*, 47 (hvor fleina er vist fejl f. fleinum); — sværd, *Gri II*, 24, *Ger VI*, 6; — i kenninger, for havet, h. landa *ÓIA II*, 36, *Dá I*, 23, *Ko VII*, 43, Bretlands h. *ÓIA II*, 27, — for

slange, holta h. *Fr V*, 19; — Svølnis h—ar synes at bet. brynjeringe, *Ko I*, 24. Jfr. gull-, nagl-.

hringþoll, f., 'ring-fyrr', kvinde, *Skh VI*, 35. 53, *Gri VI*, 53, *Hj I*, 26, *La III*, 43.

hríp, n., kurv, tremme-kasse, h. qldu, skib, *Kr II*, 54.

hrípsa, (að), grieve rask, røve, h. gull *Gri II*, 61.

Hrist, f., valkyrjenavn, i kenninger for kvinde, H. motra *Dá IV*, 58, H. Glotta måls *La V*, 26. Jfr. Rist.

hrista, (st), ryste, h. háls í sundr *Gr I*, 26, h. vóðir, sejlene, *Skh IV*, 25; upers. h—ir sundr hljóða strengi, om rimens slutning, *Gr VII*, 65.

hristir, m., ryster; bevæger, i kenninger for krig, mand, efter guld, h. brings (sværd?) *Ko VI*, 58, h. ófnis láða *Fr IV*, 33, — efter våben, h. sverða *Skh II*, 58, *Hj VII*, 27 (dat. hrist!), *IX*, 9, *X*, 23 (hrist dat. og acc.!), mækja h. *Fr II*, 28, *V*, 26, h. málma *Hj IX*, 29, h. stála *Hj XI*, 23, h. unda porna *St I*, 45, *La II*, 72, h. fleins, fleina *Gr II*, 32, *St II*, 42, *He III*, 23, h. spjóta *Má I*, 58, h. geira *Kr I*, 24, h. brodda *Má IV*, 22, h. hildar blyss *Gr III*, 10, h. unda skessu *Má V*, 39, h. Ódins fatla *Fr III*, 45, h. ríta *He II*, 13; — efter kamp(!), h. vópna gráðs *Fr V*, 23; — efter skib, h. ægis bríka *Gr IV*, 7; — efter hanske, h. glófa *Gr I*, 28.

hríð, f., storm, byge, snebyge *Gr I*, 43, *II*, 19, kold h., storm, *Skh IV*, 25; — tidsafsnit, fyst um h. *Hj I*, 87; — sorg, elendighed, *Gri II*, 3; — kamp, *GrH IV*, 5, *Gr VIII*, 9. — I kenninger for kamp, branda h. *U IV*, 37, skjóma h. *Dá IV*, 34, laufa h. *Kr VII*, 37, stála h. *Ski 165*; geira h. *Sá V*, 35, darra h. *Sf III*, 5, fleina h. *ÓIB V*, 13, *Vø VI*, 17, orva h. *St III*, 32, *GrH I*, 39, brodda h. *Skh IV*, 47, *Fr III*, 33, odda h. *ÓlH 55*, *Vø II*, 27; hjálma h. *Fr III*, 60; þundar h. *Sá V*, 19, Gonla h. *ÓIB III*, 21; Sørla h. *U V*, 21. Jfr. galdra-, orra-, svarta-.

hrífa, (hreif), grieve, h. stein, her synes ordet at bet. 'at kramme, knuse', *þry I*, 11; tage, grieve, fat (for at rive itu), ef báðar hendl h. *Gri III*, 46.

hrím, jfr. ketil-.

hrímall, adj, egl. 'fuld af rim', kold, besværlig, veita h—t, om en vanskelig stilling, 'gå uheldigt', *þr IV*, 50, ordet synes ellers ukendt.

hrímnir, m., jættenavn, *Hj II*, 22, H—is hlýri, jætte,

Dá IV, 27; i kenninger, for guld, H—is tal, mál *Gr II*, 55, *St VII*, 59, — for skjold, H—is storð *Hj VII*, 29.

hrín, n., brøl, om oksens brøl, *Hj VI*, 20 (næppe verb. her).

hrína, (hrein), skrige, hvine, brøle, h. upp *Hj VII*, 27; h. líkast vørgum, tude, *Df III*, 21, grynte, om svin, *Ko V*, 40. — påvirke, h. á, blíve til virkelighed (m. h. t. hvad en skal tide), *Hj II*, 46.

hrísla, f., gren, til at slå med, ris, leggja h—u á hrygg e—s *þr VH*, 28.

hrjá, f., tumult, kamp *St IV*, 16; branda h., kamp, *St I*, 53, hrotta h., d. s., *St III*, 42.

hrjóða, (hrauð), rydde, h. heipt úr hjarta *Fr V*, 63; — upers. hrauð af eggjum, gnister slog ud af, *ÓlH 48*.

hrjóðr, m., udrydder, tilintetgörer, h. synda, en der beflitter sig på helligt liv (om „Anakorita“), *Df III*, 37.

hrjóta, (hraut), falde, styrte, láta fley h. á æginn skulde bet. 'lade skibene sejle ud', men dette passer ikke godt i smhængen, *U IV*, 26; h. úr, falde ud (om tænder), *Ski 163*; hremسان hraut, fløj hvinende, *ÓIA III*, 5; h. niðr, slutte (om rimen) *St I*, 72. — Snorke, *Lo II*, 14. 34.

hrøfna, (að), gå itu, (af et part. hrøfin til *hrjúfa; *BjHald*. har hrøfna 'lacerari'; hrøf *GAndrj.* „disectum, segmen“), að miðr um h—ar *Bj V*, 26.

hrollr, m., gysen, h—i bendi findes i en vistnok forvasket smhæng *ÓIB II*, 15; v. l. beror vist på omdigtning.

hrosti, m., det mæskede malt (hvorafr urten uddrages), h—a tjørn, øl, *Vø V*, 45, Herjans h—a far, Odins malt-skibe, digtningen, *Ski I*, 60, Herjans hrosta fengr, d. s., *Bj V*, 59.

1. **hrötti**, m., sværd, *ÓlH 15*, *Gr VII*, 25, *Gri I*, 65; blár h. *Hj VII*, 33.

2. **hrötti**, m., grov person, fræk lømmel, *Ski 130*, 167, *Gri II*, 54, *Má IX*, 52; h. slægr *La IX*, 104.

hróðr, m., (rar), digit, *Gr I*, 6, sem h—rinn gengr, som digitet lyder, *Skh III*, 24, h—rar gjørð, digitning, *G VII*, 2, h—rar malt, egl. digitstof, digit, *Gr II*, 16, h—rar mund, digitningens hånd (forstås ved hele smhængen og ordvalget), *Sá VII*, 1; digterævne, *Skh VII*, 49.

hróf, n., skibskur, *Kr II*, 60.

hrókr, m., lømmel, svær karl, rækel, *St III*, 45, gammal h. *Skh IV*, 13, leiðir h—ar *Skh V*, 46, vóndr h.

G IV, 60; — kraftig person (jfr. hrókr, tåret i skakspil), allir kallaz h—ar Gri I, 15 (jfr. hrókr alls fagnadar). Jfr. skammar.

hróp, n, bagvaskelse, leitt h. Gri IV, 14; háð né h. Hj V, 11.

hrópa, (að), bagvaske, Skh III, 7; tilföje vanære, Má III, 30; — rábe, h. á þjöð, tilrábe, Gri I, 49.

hrópan, f, bagvaskelse, h. hrygðarmeins Skh II, 63.

hrósa, (að), rose, prale af, h. listum Lo III, 30.

hrumaz, (að), blive affældig, kraftesløs, h—iz marr Bó V, 19.

hrumningr, hrumnir, m, jættenavn (uden tvivl forvanskning af Hrungnir), kun i kenninger for skjold, h—is ilja blað Fr I, 23 (jfr. Ragnarsdr. 1, som digteren synes at have kendt), H—is fóta bord Fr III, 50, hrumnis jorð Hj VIII, 6, Hrumnis slöð GrH II, 13, hrumnirs golf Hj VII, 22, hrumnis piljur Sq IV, 23. — hrumnis (v. l. Hrugnis) ess (v. l. mess) La IX, 20 er uklart.

hrumr, adj, affældig, såret, h—m il Vi I, 47.

hrumþvengr, m, sål. skrives ordet som oftest (v. l. hraun- findes Bl IV, 4, V, 33), men hrum- er for hrung og dette igen for hraun-, det hele = slange, i kenninger for guld, h—s bedir La II, 61, h—s lond Bl IV, 4, h—s láð Fi VI, 52, h—s brú Bl II, 7; mindre naturlige er h—s lá Bl V, 33 og h—s eisa Lo II, 39,

hrun, n, må sikkert være = hraun (findes i rim på mun), jfr. hvad der er bemærket ved hrumþvengr, lava, stengrund, sildar h., havet, Skh II, 32.

Hrund, f, valkyrjenavn, hyppigt i kenninger for kvinde, H. gulls La VII, 76, H. hrings, hringa Hj II, 41, U III, 38, H. vella Má III, 22, Dá II, 42, H. seims, seima Skh VII, 3, Vø II, 12, St V, 4 (her dat. H—i), H. hranna báls ÓIA II, 1, H. fófnis landa Ko II, 42, H. fófnis teiga La I, 25, H. linna beðja La VII, 58, H. linna látrs La VIII, 24, mens H. St VI, 11; skarlaz H. La IX, 27, gullaz H. La IX, 99, porna H. Kr I, 79, dregla H. La III, 35, falda H. G IX, 44, La II, 69, motra H. Hj I, 76; H. nála Hj V, 10, H. tvinna La VIII, 6, H. eikitvinna Kr I, 26; H. veiga Hj I, 50, Bó VIII, 46; H. mundar La VIII, 21. Alene i betydn. kvinde, Hj II, 46, Bó VI, 4, VII, 54. Jfr. geymi-, silki-, skreyti.

Hrungnir, m, hyppig skrevet Hruginir (jfr. Hrumningr),

jætte, i kenninger, for skjold, H—s land St IV, 21, H—s grandí Gr VII, 8, — for guld, H—s tal St II, 38, H—s vess St IV, 44; — H—s (v. l. hrumþvens) mél er intet Sf V, 29 og varianten er ikke meget bedre (jfr. smhængen), H—s tjald er heller ingen rigtig kenning Sf III, 5, måske er H—s forvanskning af et Odinsnavn. dýna H—s Bj VII, 18 bet. guldring, her må H—s vist være forvanskning af et slangenavn.

hrúga, f, dynge, h. af gulli Gr IV, 34; abs. (om guld) Gri II, 43. Jfr. beina.

hrútr, m, vædder, bjúgt sem horn h—a Lo II, 10.

hryðja, (ydd), römme sig (for at rense halsen for slim og lign.), spytte, hryddi alt Fr IV, 45.

hrygð, f, sorg, bedrøvelse, h—ar eldr St IV, 40, h—ar grein, = hrygð Ger IV, 21; h—ar tjørn, sorgens kær, brystet, Bj I, 24.

hrygðarjökull, m, ‘sorgens jökel, is’, Skh I, 2 (jfr. smhægen).

hrygðarmein, n, ‘sorgens mén, sörgeligt mén’, hrópan h—s Skh II, 63.

hrygðarstund, f, sorgens stund, Skh VII, 24, Sá I, 1.

hryggiligr, adj, sorgende, sorgfuld, = hryggr, G VI, 52.

hryggr, jfr. geysi.

hryggva, (gð), bedrøve, h. e—n La VII, 4.

hryssa, f, hoppe, Hj III, 18, en svarta h. Hj IV, 12.

hræ, n, lig, h—a teiun, sværd, Gr I, 4; h—ar (!) lauðr, blod, Gri IV, 62; — h—ar svell GrH II, 24 er uden tvivl fejl f. handar svell, sôlv. — hræva St I, 8 er sikkert fejl f. hreifa (se hreift). Jfr. lymsku.

hræðiligr, adj, frygtelig, h—g hjørva gnauð ÓlH 56, h. harmt Skh VII, 27, h—g sýn Gri VI, 12.

hræfugl, m, ‘ligfugl’, örн el. ravn, bergir h—s, kriger, mand, Dá IV, 45.

hrækja, (hrækta), spytte, Skí 51, h. ávalt Fr IV, 45.

hræra, (rð), bevæge, h. sverð ÓlH 12, h. munn, bevæge munden, tale, Fr II, 13.

hræslufullr, adj, fuld af frygt, Gri VI, 29.

hrævafullr, adj. fuld af lig, ɔ; mæt af lig, om ravnen Dá IV, 35.

hrærir, m, bevæger, uddeler, h. hringa, mand, Dá IV, 40.

1. **hrøkkva**, (hrøkk), fare, vige, springe, briste, h. upp, springe op, Skí 132, h. innar að gaffi, fare flygtende,

Ski 181; *briste, springe itu, gerðar hrukku* *Bó VIII*, 39, h. (om sværdet) *St V*, 25.

2. **hrókkva**, (kt), *slå, piske, hróktr líma* *La V*, 3, h—az, *sno sig, h—az um e—n Lo IV*, 7, h—az um hjarta *Gri II*, 3, *jfr. La VII*, 1, h—az niðr í grund, *bore sig ned i* (om slanger), *Bl III*, 12.

hrókkvis, *leiða Dí III*, 35, *kan ikke være rigtigt; mulig er hrekkvís leiða (dette fem., 'led person') det rigtige.*

hrønn, f, *bølge, breka h.* (skr. *ravnn*), *vældig brænding, Óla II*, 28; *liggja, detta h—um, bunkevis, i hobetal, G XII*, 31, *Kr VI*, 42.

hrørna, (að), *blive affældig, svækkes, h—uð fræða list* *ÓIB IV*, 1.

hugaðr, adj, *oprigtig, venlig, tala af hugðu (næppe af hugða f.)*, *Vi II*, 44.

hugboð, n, *anelse, Fr IV*, 63, *Bj IV*, 43.

hugbót, f, *trøst, Dá II*, 39.

hugðartal, n, *fortrolig samtale, Skh I*, 19, *VI*, 53.

huggan, f, *trøst, h. manna, mulig jomfru Maria, Skh V*, 17.

huginn, m, *ravn, h. af blóði (blodmættelse) stundi* *St II*, 18.

huglaus, adj, *modlös, fej, h—t hoſuð* *Kr IV*, 35; *Gri IV*, 17.

hugna, (að), *tækkes, være efter ens behag, mér h—ar* *Pr III*, 24, *e—m h—ar betr St III*, 34; *med, Óska fengi h—az e—m Sq I*, 1; *Ski 114.*

hugsa, (að), *tænke, have i sinde, overveje, h. um e—ð, tænke på noget (med omsorg), Gr I*, 17, *abs., have i sinde, Gr V*, 40, *h. að pretta Fr IV*, 50; *h. fyrr e—u, have (meget) at tænke på, drage omsorg for, Ski 21; tænke på, mindes, h. sprundið* *Bó X*, 3; *h. mál, overveje, ÓlH 32.*

hugsun, f, *tanke, tankegang, U III*, 13; *bera h. stranga* *Gr V*, 48, *kold h. Pr VI*, 7.

hugþekkr, adj, *venlig, h—kk við e—n G I*, 13.

Huld, f, *jættekvindenavn, H—ar vindr, sind, Lo I*, 1, *Hj I*, 7.

humar, m, *hummer, i kenninger for hav, h—ra vellir* *Óla II*, 33, *h—ra grund, tún Hj III*, 41, *Bl V*, 6, *h—ra laut* *Pr X*, 29, *h—ra heiðr* *ÓIB II*, 22, *h—ra høll* *Fr III*, 7.

hunang, n, *honning, Vq IV*, 43.

hundingi, m, *tílnavn (af hundr)* *St IV*, 46.

hundr, m, *hund, som skældsord* *Gri II*, 56, *svartari h.* *Gri III*, 12, *h—inn leiðr Gri III*, 19, *jfr. St II*, 15, *enn djarfi h.* *Ger V*, 44, *enn vóndi h.* *Bó III*, 8; — *i kenninger, for skib, sjóvar h.* *Bl II*, 40, *báru h.* *La IV*, 2, *sunda h.* *ÓIB I*, 20, *Ránar h.* *Gr VI*, 37, *Ko VIII*, 34, *húfa h.* (Herjans) *Má III*, 1, *Óla I*, 36, *stjórnar h.* *Hj III*, 45; *flaugar h.* *Hj VIII*, 25, *XI*, 42, *dælu h.* *Hj V*, 25, *reipa h.* *Hj IX*, 14; *Mævils h.* *Fr III*, 12; — *for hval, hrannar h.* *Hj VIII*, 43. *Jfr. hjardar-, ilsku-, varð-*.

hundrað, n, *hundrede, h. rasta* *Ski 151*, *átján h—uð sára* *Ski 145*, *h. bragnar* *Hj X*, 18; *fyrir h. vetra* *Kl V*, 17. *h. tírætt* *Sk III*, 43, *Fi VIII*, 33.

huppr, m, *høfste, Hj VI*, 22.

hurð, *jfr. fræði-*.

hurða, (að), *anbringe dör (hurð) for, lukke, h. þrætu byrgi* *Fr IV*, 67.

húfa, f, 'hue', *bølge må ordet bet., hvis det er rigtigt, i húfu gráð (som måske bør rettes til láð)* *GrH III*, 8; *man kunde også tænke, at húfu, der ellers er ukendt i denne betyd., var fejl f. húfa (af húfr) eller — snarere — f. dúfu.*

húfr, m, *den 3. og 4. plankerække i skibets side, hallr á h—i, hældende til den ene side (med slagseite)*, *ÓIB IV*, 22, *færa fork í húf* *Pr III*, 51; *i kenninger for skib, h—a hundr, bjørn* *Óla I*, 36, *II*, 7.

húka, (kt), *sidde på huk, krybe sammen, Gri III*, 19, *h. í hrung* *Sk III*, 37.

1. **húm**, n, *hav, Skh VI*, 38, *á h—i St I*, 51, *steypaz að h—i* *ÓlB III*, 27, *h. tók rugla Sq II*, 2; *h—s eldar, guld*, *Fr V*, 4.

2. **húm**, n, *skumring, mørke, Skh V*, 10, *Gri VI*, 4, *Gei III*, 62.

húmr, adj, *mørk, kun i verðr h—t* *Vq I*, 13.

húnn, m, *björneunge, björn, Gr VII*, 24; *lægis h., skib, Lo II*, 1.

hús, n, *hus, herberg, værelse, Skh VII*, 17, *jfr. 14; skibskur* *Gr V*, 10; *hyggju (konj.) h., bryst, Hj V*, 1; *h. víns, horn, Jó II*, 6. *Jfr. brúðar-, elda-, eld-, geitar-, hesta-, jarð-, löpt-, song-*.

húsabær, m, *gård, Bó II*, 35.

húsagarðr, m, *gård*, *Gri VI*, 13.

- húsfrú, hústrú, f, kone, hustru, Skh VI, 47, Sk I, 33, Kl I, 21, Gr I, 38, II, 17.**
- húsgangr, m, 'gåden fra det ene hus til det andet', betleri (fra gård til gård), þreyta h—g Skí 12.**
- húsgangsferð, f, betlerfærd, Skí 42.**
- húsgangsmaðr, m, omflakkende betler, Skí 22.**
- hvað, pron. spörg. ntr., og indef., hví, hvorfor, St III, 42, Fr I, 52 (skr. því), Sf VI, 7 (ligel.); h. kann verða hverju líkt, noget kan blive ligt med noget (andet), þry II, 12; vel h., alt, La III, 55.**
- hvar, adv, egl. spörg. 'hvor'; mange steder, víða h. Skh III, 42; = h. sem, hvor end, Sq I, 24.**
- hvarf, n, forsvinden, manna h. Pr VI, 25; jfr. Kr IV, 51; tilslugt, h. til e—s Ger IV, 18.**
- hvarmr, m, öjelág, bera rauða h—a Fr IV, 59.**
- hvass, adj, modig, ÓlH 19; skarp, bidende i ord, Skí 9.**
- hvata, (að), skynde sig, h. að e—u, foretage noget hurtig, Fr II, 53; h. til skips Pr VI, 38.**
- hvatliga, adv, rask, Sá V, 12.**
- hvatvísí, f, fremfusenhed, Sk III, 26.**
- Hveðrungr, m, navn på Odin, H—s veðr, kamp, ÓlB V, 9, — jættenavn, H—s arfi, jætte, Lo II, 14; H—s botn, skjold, St I, 8.**
- hvekkr, m, puds, slet streg, Pr VII, 5, Kl III, 37; kendr við h—i Gr II, 9, kunna h—i Gr IV, 33, Hj II, 13, 21, búinn við h—k Pr VIII, 10, h—ja val La VI, 28, tålar h—ir Má IV, 26. Jfr. lymsku.**
- hvelfa, (fld), styrte omkuld, hælde, h. (gulli) í e—ð, hælde det i, Pr VIII, 31; upers. h—ir skeið, skibet vender bunden i vejret, Hj IX, 25.**
- hvellar, adj, höjt lydende, gjaldende, h—t Hveðrungs veðr ÓlB V, 9.**
- hvelpr, m, hvalp, om unge mænd pl. Pr IV, 60.**
- hverfa, (hvarf), vende (intr.), forsvinde, h—i erfi móða, være slut med, Dí I, 48; part. horfinn frá e—m, frafalden, ÓlH 9, horfinn frá æsku, fjærnet fra ungdommen, ældet, Gr III, 3; h. snilli, berøvet, Pr IV, 48; horfinn var þeim Helgi skáld af (læs í?) hróðrar blandi er dunkelt, omgivet af dem (ɔ: kvinderne ?), el. forsvunden for dem (de isl. kvinder?), Skh V, 4.**
- hverfr, adj, som drejer sig, vankelmodig, e—m verðr**

- h—t í brjósti, en får en anden mening, Skh V, 29; venda hjóli h—t, hastig, G II, 38.**
- hvergi, adv, ingensteds, h. lands St III, 19, Sq II, 24, Gei IV, 49; slet ikke, Skí 109 og oftere.**
- 1. hverr, hvorr, pron. interr. el. indef., hvilken, enhver, hniffrinn hvorr Bó X, 12; subst. er undertiden udeladt, í hverri (ɔ: lotu) Skh IV, 14, í h—ju (ɔ: orði?), stadig, G VIII, 61; — hverir drápu aðra, den ene — den anden, Skí 153.**
 - 2. hverr, m, kedel, tanna h., munden, Sf VI, 1; Fundins horna h., her betegner h. indholdet (der hentydes vel til kedlen Óðrørir), digtet, Ko II, 1; Óðins kvónar hvarma h., Friggs (el. Freyjas) øjenvæske (h. bet. også her væske, = logr el. lign.), tårerne, ɔ: guld, (after l. 2 skal ikke interpungeres), Ko III, 5.**
- hversdags, adv, hverdags, h. pjóð, alslags mennesker, Sá VII, 31.**
- hvessa, (st), göre stærk, h. darra él, kæmpe kraftig, ÓlH 41, h. Hviðrungs gjóst Óla III, 17; h. Viðris víðiss bróður bet. åbenbart 'at digte'. men noget er galt her, bróður f. brjósta, brjósta víðir Viðris, Odins brystvæske, digtet, Gr VIII, 23; — h. sjónir, hvæsse sit blik, se skarpt, Lo I, 22; reiði hvestr, opflammet af vrede, Má V, 9.**
- hvessir, m, hvæsser, skærper, forstærker, kraftig udover, i kenninger for kriger, mand, h. hjorva regns Dá IV, 21, branda h. Jó I, 28, málma h. La III, 32, fleina h. La VIII, 33, Dí III, 40, brodda h. Fr IV, 5, Má IV, 41, odda h. Vq III, 25; h. líma Má IX, 60; h. runna må være forvansket (h—ir er her pl.) Sá X, 13.**
- hvessu, spörg. adv, hvorledes, h. héti Gri II, 9, h. skal hrinda Kl IV, 30; bægge steder er ss rimkrævet.**
- Hviðrungr, m, Odinsnavn (= hveðrungr, skrivefejl f. dette ?), h—s gjóstr, kamp, Óla III, 17.**
- hvika, (að), nøle, hvikið eigi Pr IV, 12; ville undrage sig, h. undan píslu Pr VII, 28, h. úr fangi, ville frigøre sig for, Gri III, 44.**
- hvilmleiðr, adj, forhadt, superl. Ko IV, 5.**
- hvinn, jfr. lymsku.**
- hvlnr, m, susen, málma h., kamp, Ger VII, 38.**
- hvlnska, f, egl. tyvagtighed, uærighed, ondskab, Má IV, 27 (her modsat drengskap).**
- hvilla, f, hvile, leje, sæng, h—u pløgg, genitalia, Dí III, 22. Jfr. mektar-, rekkju-.**

- hvíld**, *f.* *hvile, afbrydelse*, h. á rógi *Gri IV*, 10.
hvílubrogð, *n. pl.* *samleje*, *Skh V*, 30.
hvílugólf, *n.* *sængeplads, sæng, leje*, *Kl I*, 43.
hvílurann, *n.* *sænghus, sovehus*, *Gri VI*, 37.
hvílutöllr, *m.* *leje-lön, o: samleje-lön*, h. *Grímnis, digterdrikken, digitet*, *Bj IV*, 67 (*men man iagttage smhængen*).
hvítabjörn, *m.* *isbjörn*, *Bj VIII*, 7.
hvítakyrra, *f.* *hvid stilhed, fuldkommen stihed på (i) havet*, *Fi VIII*, 22.
hvítamjöll, *f.* *hvid sne*, *Hj I*, 42 (*i en smligning*).
hvítasunna, *f.* *pinse*, *Sk I*, 38, *Ko V*, 46.
hvítavin, *n.* *hvid, lys, vin*, *Gei II*, 40.
hvítberg, *n.* *uden tvivl forvanskning (af afskrivere?)*
f. *Hnitberg (Hnitbjørg)*, h—s vín, *digterdrikken, digitet*, *Sk II*, 44.
hvítิงr, *m.* *horn*, h—s bylgja, øl, *Óla II*, 12, *St II*, 34; — sværd, h—s egg *ÓlB II*, 29, h—s runnr, *mand*, *Óla III*, 17.
hvítna, (að), *hvidnes, blive hvid, hnúar* h. *Lo I*, 22.
hvítr, *adj.* *hvid, om brynjekappe* *ÓlH* 20, h—t rit *ÓlB III*, 21, með silfri h—a *Vø I*, 9, h—tt unnar bál, må vel bet, *sølv*, *Óla III*, 26. Jfr. fann-.
hvólf, *n.* *hvalv, hvælvet hus, musteris* h. *He II*, 26, upp og niðr frá h—i *Sk I*, 20, pentað h. *Gei II*, 19; í ketils h—i, i den hvælvede kedel, *Gri V*, 44; — á h—i, med bunden i vejret, skip á h—i *Skh III*, 46.
hvóptr, *m.* *kjæft, belgja h—t, udspile kinderne (ved at puste til ilden)*, *Gri II*, 54, með þungan h—t, med tung, o: ond, ondskabsfuld, kæft, *Kr IV*, 42, þrátta h—um sínum *G III*, 47.
hvór, *pron. interr. og indef.* *hvilken, hver af to, h—ir . . . aðra, den ene . . . den anden*, *Gr VII*, 50, h . . . annar = annarhvór, *den ene el. den anden*, *Gr VII*, 52.
hvórgi, *pron. indef.* *ingen af to*, h. halrinn *St IV*, 7.
hvæsa, (st), *hvæse, puste, tók að h. við, som tegn på træthed*, *G IV*, 59.
1. **hyggja**, (hugða), *tænke*, h. af e—u, *glemme*, *Skh I*, 34, *Vø VI*, 17.
2. **hyggja**, *f.* *sind, tanke, forstand*, h—u vit *Vi II*, 16, h—u strangr *Sk III*, 65; h—u torg, *bryst*, *Gr VIII*, 40, h—u strendr, d. s., *ÓlH* 19. Jfr. undir-.
hygnaz, (að), *blive forstandig, modnes*, *Kr I*, 22.

- hylli**, *f.* *hyldest, gunst, venskab, með h.* *Fr III*, 4, h. seggja *Gr V*, 2.
hyrja, *f.* *jættekvinde*, *Hj III*, 19, *IV*, 6, *X*, 52, *U VI*, 17 (*ved rettelse*); h—u hestr, *ulv*, *Sf I*, 45.
1. **hyrna**, *f.* *hjørne, om øksebladets hjørne el. økse ligefrem (jfr. arghyrna og i Pular findes h. som økse-navn)*, *ÓlB V*, 14.
2. **hyrna**, (nd), *forsyne med horn, part.* *hyrndr Dí IV*, 15.
hyrnusteinn, *m.* *hjørnesten, d. v. s. sten med skarpe kanter*, *St II*, 54.
hyrr, *m.* (s og jar), *ild, enn grimmi h.* *Vø VI*, 7, glóandi h. (= Logi) *Lo IV*, 14; — i kenninger, for guld, eegis h. *Gei III*, 56, grædis h. *Hj IV*, 38, lægis h. *Dí II*, 11, vóga h. *Fr V*, 2, bylgju h. *ÓlB V*, 30, dúfu h. *Skh II*, 33, lindar h. *Ko VIII*, 32; hauka láðs h. *Gei III*, 15; — for sværd, brynu h. *Hj III*, 35, *Bl VII*, 32; Fjolnis h. *La III*, 34, Brúna h. *St IV*, 17; Hogna h. *ÓlB II*, 23 (*her væntede man dog en kenning for guld*) *IV*, 32; gladdiz Hogna h. *G IV*, 42 kan ikke være rigtigt. Gugnis h. *St VII*, 44 er heller ikke rigtig (sværd)kenning, Gugnis f. Gondlar?
hýða, (dd), *plske, h. hest sporum* *Má IV*, 57.
hæða, (dd), *hdne, spotte, h. ad e—m* *Gei III*, 60.
hæðinn, *adj.* *spottelysten, fuld af spot, h—nar hyggju strendr* *Sk I*, 17.
hæðnl, *f.* *spot, spottelyst*, *Sk III*, 31, *Vi II*, 5.
hæfa, (fð), *passe, h. e—u* *G II*, 20; — ramme, træffe, h. rekkju *Fi VI*, 40; *Gei III*, 55.
hæfl, *n.* *hvað man skal ramme, mål (for skud)*; *Óla III*, 4. 5.
hæfilátr, *adj.* *som ved at te sig, taktfuld*, *Kr II*, 61, *Fi V*, 38.
hæfiligr, *adj.* == hæfilátr, *som forstår at opføre sig, herrann h.* *Kl II*, 21.
hæfr, *adj.* *passende, god, h—ra ráð* *GrH II*, 7.
hægja, (gð), *stille, berolige, h—iz gjálp* *Skh IV*, 30; skáne, være god mod, h. e—m *La III*, 88; helbrede, h. undum *U II*, 43.
hægr, *adj.* *let, bekvem, valla er h—t við, det er ikke let at have med at göre*, *Fr VII*, 5; *let at bruge, h—ir nxlar karmar, om (de sårede) arme*, *Vi I*, 37. Jfr. geysi-, lund-, lyndis-, ó-.

Hækingr, m, sokongenavn, H—s jorð, havet, Gr V, 8.
hækir, m, hund, Dá IV, 20 (ellers ukendt; GAndrj. har honum bregðr til hækis, som han henfører til et ntr. hæki).

hækja, f, krykke, rænlig h. Fr IV, 53, falla á h—ur, gå foroverbøjet ved krykken, Bl VI, 41; h—na viðr, en stavkarl der nyttet krykker, Fr IV, 42.

hækjukall, m, krykkekarl, en der går med krykker, Ger II, 15, Kr VIII, 19.

hæla, (ld), rose, omtale rosende, Skí 31; h—az um e—ð, prale af, Kr V, 51.

hælinn, adj, pralende, fuld af selvros, Sk I, 17.

hælkrókr, m, 'hæl-krog', en bevægelse (under brydekampen), der består i, at man ved at sætte höjre fods hæl bagved modstanderens höjre ben (fod) søger at bringe ham til fald. veita e—m h—k Má IV, 7.

hængr, m, hanlaks, h. grundar, slange, o: Grettir Gr V, 33; fetla h., sværd, Gr V, 43.

Hænir, m, guden Höner, H—is vinr, Tor, Lo I, 14.

hænskr, adj, ukendt ord (forvansket), h. hørr Óla III, 6; v. l. horskr er umuligt.

hænuegg, n, hönseæg, Kl II, 14.

hærðr, adj, forsynet med hår, allvel h—ð, med fyldigt og langt hår, Bry III, 3.

haerulangr, adj, tilnavn på grund af tidlig hvidt hår, Gr I, 8.

hæsaz, (st), blive hæs, h—iz (skáld) Bj II, 54.

hæta, (tt), true, h. hørðu Fr II, 16.

1. **hætta**, (tt), vove, udsætte for fare, h. út lífi Skh VI, 45; h. á e—ð Gr I, 28, Gri I, 65.

2. **hætta**, f, fare, eiga mest í h—u, have selv mest at risikere, Skh I, 45.

hættligr, adj, farlig, h—t sár Gr VII, 56, h—t strið Vø VI, 17, G II, 29, h—t hringa þing Gri II, 24, h—g harma dyngja Skh V, 16, h—t hamingju bann ÓLB I, 12.

hætrr, adj, farlig, hætt er Fr IV, 62; h—ar undir Gri V, 17, h. harmafandr Skh II, 51; láta seggjum hætt, göre det farligt, Gri I, 36, ligga helju h. må bet. ligge død, Skh III, 17, trúig hætt, mener jeg det er farligt, Pr VII, 2; e—m er hætt við harmi, er udsat for, Skh II, 18.

hættuvandr, adj, farlig, það er mér h—t Fi III, 3.

hæveska, f, høviskhed, Ger III, 48.

hæveskfullr, adj, høvisk, dygð h—ll Fi II, 44.

hæveskleikr, m, høviskhed, Sq V, 31.

hæveskliga, adv, på en høvisk måde, fara h. Sk II, 8.

hæveskr, adj, høvisk, beleven, h—k þjóð Skh IV, 4, h—t víf Skh VI, 40; h—k skil U III, 8, h—k læti Skí 68.

høð, f, kamp, ÓLB IV, 28 (v. l. bøð).

høfingligr, adj, høvdingeagtig, med høvdingeudseende, h. herra Sq I, 15.

høfgi, m, tunghed, døsighed, h. rennr á e—n Hj IX, 41; — sygdom, h—inn gekk að e—m Dá III, 52.

1. **høfn**, f, havn, ræktar h., elskovs havn (jfr. smhængen), Gri VI, 5, blíðu h., bryst, Ko II, 2; — hav, sø, h—ar bál, guld, Hj VII, 2; — h—ar breki, havbølge, Sq III, 21.

2. **høfn**, jfr. skips-

høfuð, n, hoved, frænda h., frænder, slægtinge, om brødre, Skh III, 40; skera h., skære ansigt, göre grimasser, Bó III, 9; reka h. niðr í voll, vise sig ligegeyligdig (el. rándløs), Kl II, 10.

høfuðlaus, adj, hovedløs, uden hoved, h—ir menn Pr IV, 11; — uden hoved, o: anfører, h. herr Gri VI, 25.

høfugr, adj, tung, tyngende, h. svefn He IV, 1.

høgg, jfr. fjol-, kylfu-, kynstra-, lemstrar-, skýli-, strand-

høggormr, m, hugorm, Bó V, 26.

høggspjót, n, hugsyd, hellebarde, Kr II, 16.

høggva, (hjó), hægge, h. í smátt Gri I, 32, ef vér hyggjum Pr V, 22; h—az, slå hinanden ihjæl, Skh IV, 29.

høggvópn, n, hug-våben, Gri IV, 42.

Høgni, m, Gjukungen, i kenninger, for brynje, skyrta H—a ens gamla St II, 24, H—a skrúð St III, 40; — for kamp, H—a sveip Gr III, 18; — H—a hyrr må bet. guld, men da er Høgna urigt. (se hyrr) ÓLB II, 23.

høkull, m, (messe)hagel, Dí III, 26.

høll, f, hal, sal, vera stærri h—a (ejendommelig gen.) Vø I, 12, — i kenninger, for bryst, hyggju h. Hj III, 25, 48, minnis h. Hj II, 54, Sf IV, 59, visku h. Lo II, 3, Fr II, 59, Hj XI, 54, lyndis h. Hj I, 39, yndis h. Hj I, 46, blíðu h. Jó II, 29; fræða h. Hj X, 1, raddar h. U III, 19, hljóða h. Jó I, 14, greina h. Jó II, 3, hjarta h. Jó II, 27, geðsteins h. Sá VI, 25, h. bragða

steins. *Bl VII*, 50, vistnok også barka h. (eller strube?) *Lo IV*, 16; — for hoved, heila h. *Jó III*, 26, hauss h. *Má VI*, 73; — for himmel, himna h. *ÓlH 2*; — for fjæld, flagða h. *Hj II*, 6, jfr. fjalla h., fjæld el. fjæld-hule, *Hj IV*, 3, *Dá IV*, 4; — for gravhøj, draugs h. *U VI*, 11; — for havet, glamma h. *Bl IV*, 41, laxa h. *Skh II*, 15, birtings h. *Hj IV*, 33, humra h. *Fr III*, 7, *Dá I*, 26; skeljungs h. *ÓlA III*, 20. — Kjalars h—ir, Valhal, *Gr V*, 45.

hond, f, hånd, arm, reyna h—r *Gr III*, 45, vera í h—i, være let at få, *St I*, 61, vera innan h—ar *Gri II*, 25, ganga í h., times (om noget godt), *Fi VIII*, 29, varmt um h., varmt for hånden, o: uværdigt arbejde, *Gr I*, 30, ganga á h. *ÓlH 10*; vera af h—i e—s, höre en til, *Vq I*, 28; sjálf er hollust h. *Pr VIII*, 24; gjorn er (verðr) h. á venju *Hj V*, 39, *Bj VIII*, 7, h. verðr fús á venju *G I*, 3; — allra h—a, alslags, *Fi VIII*, 40.

hondla, (að), tage, tage tilfange, h. e—n *Pr VIII*, 38, *Jó III*, 3; behandle, h. e—n vel *Bl II*, 18.

hørgr, m, gude-, især gudinde-tempel, gera h—um heiðr, ofre på hedensk vis, *ÓlA II*, 16.

hørgrund, f, 'hør-Jord', kvinde, *La III*, 44.

hørkuseigr, adj, sej ved sin hårdhed, *Gri V*, 14.

hørmuliga, adv, bittert, sorgeligt, *Gr I*, 5, *Pr X*, 27.

hørmuligr, adj, sorgelig, *G XI*, 2; h—t varð Hjalta viðr, han blev benauet, *Bj IV*, 60.

hørmung, f, sorg, bitterhed, *Skh VI*, 46, *Pr IV*, 51.

Horn, f, navn på Freyja, seima H., kvinde, *Vq V*, 35, bylgju hyrjar H., d. s., *ÓlB V*, 30. Jfr. silki-

hørpuslätta, f, harpespil, *G VIII*, 30.

hørpuslattr, m, harpespil, *G VIII*, 28, pl. *Ger I*, 30.

hørr, m, hör, buestrenge *ÓlA III*, 6, *Má VII*, 29 (snúnnin h.).

høtr, m, i skældsordet herjans h., dit utske, *Skí 60*.

I.

Iði, m, jaettenavn, *Lo II*, 29 (her Iði?), — i kenninger for guld, Iðja skraf *Gr III*, 4, l—a mål *Fr I*, 21, l—a (konj.) rødd *Vq III*, 20, *GrH I*, 17, l—a senna *Gri II*, 12.

1. **iðja**, f, id, virksomhed, *Gr I*, 1, *G VIII*, 10; sútar i. = sút *Lo II*, 5; galdrá i., trolddom, *Gr IV*, 18; —

i kenninger, for kamp, stála i. *G XII*, 74, branda i. *Hj VIII*, 7, fleina i. *Bl VII*, 15, randa i. *ÓlA III*, 5 (Sperbers tolkning og rettelse, Arkiv XXVI, 275-6, er uantagetlig); — Óma i—u laun, lønnen for Odins handling (o: forførelsen af Gunnlöd?), digterdrikken må vel være ment, (men smhængen er skruet), *Sá X*, 2.

2. **iðja**, f, findes i en jættekvinde-kenning, bjarga i., men ordet er ellers ukendt (dannet som fem. til Iði?), *Hj II*, 46.

3. **iðja**, (að), udfore, i. Vestra bát, digte, *Vq III*, 1. **iðjan**, f, virksomhed, gærning, kænn við i. flesta *Skh VII*, 52.

iðjar *G III*, 52 uforståeligt (forvansket).

iðn, f, gærning, *Fr I*, 2.

iðr, n. pl, involde, *Skh VI*, 16, *Bj II*, 54.

iðran, f, fortrydelse, anger, i. e—s *Skh I*, 30, *G VIII*, 18.

igða, f, mejs, *Fi I*, 40. 41.

il, f, (jar). fodsål, ilja blað, blad hvorpå fodden står (i kenning for skjold), *Fr I*, 23; greipar iljar, hænder, *Gri I*, 64; hrum i.; fod, *Vi I*, 47.

illa, adv, ilde, verða i. við, te sig ilde, vise sin misfornøjelse (i ord), *Gr III*, 49, duga i., blive til ulykke, *La II*, 84. Jfr. stór.

illligr, adj, ond af udseende, *Pr IV*, 58.

illmannliga, adv, tydende på en slet mand, ondskabsfuldt, i. sagt *Pr V*, 22.

illr, adj, ond, slem, i. á bak, bagtalerisk, *Gri I*, 24; i—ar klær *Gri III*, 38. Jfr. drottin-, geysi-, skap-.

ilska, f, ondskab, slethed, *Gr V*, 25, i—u fús *Gr VII*, 41, i—u bragð *Pr IX*, 26, i—u skipti *Bj V*, 37, ern i i—u *Gri III*, 7, i—u fróðr *Dí III*, 33; i—u drengir *Skh V*, 48, *Pr IV*, 13, i—u þjóð *Gri I*, 21, i—u þræll *Hj V*, 11, i—u þrjótr *Skh VI*, 8; i—u nám, omskr., *Skh V*, 26, i—u tal *G VII*, 30; i—u glamm, slem brusen (havets), *Fr I*, 31. Nogle af de her anførte ord kunde også betragtes som smsætninger, jfr. de følgende.

ilskudraugr, m, ondskabsfuld genganger, *U IV*, 3.

ilskudýr, n, ondt dyr, (om en jætteagtig modstander), *Bó III*, 21.

ilskufolk, n, ondt folk, røverpak, *Bó II*, 30.

ilskufullr, adj, ond, ondskabsfuld, *Bó III*, 28.

ilskugjorð, f, ond handling, *Hj IX*, 39.

ilskuhundr, *m*, *ond hund*, grenja upp sem i. *Bó II*, 40.
 ilskumaðr, *m*, *ond, slet, mand*, *Gri III*, 37, *La II*, 89,
Skh VI, 10, *þr IV*, 15.
 ilskumengi, *n*, *ond, slet, skare*, *Bó III*, 32.
 ilskusnót, *f*, *ond kvinde*, *La IX*, 37.
 ilskutroll, *n*, *ond trold, jættepak*, *Bó X*, 29.
 ilskupegn, *m*, *ond mand*, *Bó III*, 24.
 ilskupjóð, *f*, *ondt pak*, *Sá IX*, 44.
 imni, *n*, *sang (egl. lat. hymnus)*, geira i., *kamp*, *U V*, 22.
 ingi, *m*, *konge, dóttir i—a VI I, 11.*
 inna, (*nt*), *meddele, fortælle*, i. *orð, sige, tale*, *ÓlH 46*,
 i. *heiti ÓlH 22; 32 (sige, forklare)*; i. *til við e—n Skí 166*; i—iz mekt *Fi VIII*, 38; i. *skatt af e—m, kræve*, *Fr II*, 42; *udrette*, i. *erindi Ko VI*, 38.

innan, *adv, indeni, indefra*, i. *hol, indvendig hul*, *Skí 14*, i. *feit Skf 13*; i. *lands Skh VII*, 9, i. *margra ára, inden*, *Vq II*, 31.
 innar, *komp. adv, længere ind, ind (i huset)*, þar kom i. q1 *Skí 109*.
 innarliga, *adv, i det indre, bíta i., bide, såre, inderlig*,
 i: *i hjærtet*, *Skh I*, 17.
 inni, *n, hus, hjem, fræða i., brystet*, *St V*, 1, *ljóða i.*,
 d. s., *Bó III*, 25; *hjartans i.*, d. s., *Sá X*, 59, *Dá IV*,
 38; *gjalda dauðans i.*, *slå ihjæl*, *Hj VIII*, 17.
 innri, *komp. adj, indre, hans i. maðr var hryggr, i sin sjæl var han sörgmodig*, *Skh VI*, 26.

inns'æða, *f*, *kapital*, *þr X*, 6.

innviðir, *m pl, skibets indvendige trædele*, *Má IX*, 6.
 irpa, *f*, *jættekvindenavn*, *Skh V*, 26, *St V*, 23, *VII*,
 25; i. *kenninger, for ulv*, i—u *fákar Lo II*, 12, i—u *sóti G III*, 21; — *for mod, sind*, i—u *vindr La II*, 34; —
for økse, sótu i. *Gr IV*, 48.

I.

íðinn, *adj, virksom, flittig*, *Ko VI*, 44.
 ífi, *m*, *i ífa glóð ÓlB IV*, 22, *hvilket må være kenning for sværd, í. kan være flere ting (kamp, skjold osv.), men snarest er det forvansket, f. eks. af ímu.*
 ifingr, *m*, *björn, (= ifjungr i þulur)*, *Gr VI*, 55.
 iframm, *adv, foran, i forstavnen*, *Sk I*, 6 (jfr. smængen).

ífrá, *adv, fra, om, greina í, fortælle om*, *Skh VI*, 40,
segja í. þr V, 11.

ífyrir, *adv, foran, på forsiden*, *Sk III*, 29. 40.

ígén, *adv, igen, til gengæld*, *Sk II*, 18, *He III*, 25.

íhjá, *præp, hos, þegja í. ræðu, tie til*, *La IV*, 47.

íma, *f. jættekvindenavn*, *Hj III*, 37, i—u *vindr, sind, sjæl*, *Sá IX*, 1 (jfr. smængen); — *kamp*, *Hj VIII*, 21, *GrH IV*, 18, *G VI*, 74; *sútar í. Má V*, 46, *elsku í. He II*, 38; i—u *gerðr, rustning, brynze*, *Sá VI*, 26. Jfr. galdra-.

ímun, *f, kamp*, *ÓlH 33, viðr í, i kamp*, *St III*, 34.

íſ, *m, is, greipar í, sølv (el. guld?)*, *Lo II*, 24, *mundar í, d. s.*, *Dí I*, 42, *Ko VI*, 12; *en standi í, uvist hvad der menes (diget snarest; et forblommet udtryk)*, *Jó III*, 39.

íſheill, *adj, 'hel som is'*, *helt rask*, *G IV*, 8.

íſjáverðr, *adj, betænklig, som man må tage sig iagt for*, *þr X*, 19.

Ílandsfar, *n, skib der skal sejle på Island*, *Skh II*, 33.

íſólf, *m, björn*, *Gr VI*, 53.

ístað, *n, stigbøjle, andet kan der næppe være ment*, *Gei IV*, 54.

ístr, *n, (v. l. ístra f. Skh VI, 12), bugfedt*, *Skh VI*, 12, *Vq VI*, 11, *Gri V*, 22, *Fi V*, 45.

ítrungr, *m, vistnok navn på Odin (måske forvansket af ítrekr)*, i—s *faldr, hjælm*, *Sá X*, 23.

J.

jaðar, *m, jæder, udkant, um jarðar j—ra ÓlB III*, 32
 (om j. her bet. 'udkan' el. lande i almlh. er ikke helt sikkert).

jafn, *adj, jævn, lige*, j. *til sóma, lige m. h. t. hæder*, *ÓlA I*, 12; j—t og, *ligesom*, *Gri III*, 5. Jfr. mis-

jafna, (að), *gøre lige*, j. *neðan af leggjum, egl. hugge lige meget af bægge ben for neden*, *Bj VII*, 52; *sammenligne*, j. *til e—s Hj IX*, 70.

jafnfrám, *adv, i lige række (lige så langt frem som en anden)*, *ganga j.*, *gå ved siden af hinanden*, *Vq I*, 12; også *jafnframt*, *ganga j.* *G VIII*, 52.

jafnfrætis, *adv, på lige fod, standa j. e—m, være lige så dygtig som en anden*, *Sá I*, 45.

jafni, *m, ligemand, jævning, hennar, hans*, j. *ÓlA I*,

7, *Vq I*, 47, hetju j. *Gri II*, 47, herra j. *Kl IV*, 8, risa j. *Fi II*, 3; — *lighed*, *billighed*, *lige for lige*, hvað sé það nema j. *Gei I*, 40.

jafningi, *m*, *jævning*, *ligemand*, *pl*. *Gei I*, 34, *IV*, 13. **jafnræði**, *n*, *ligestilling*, *om to der er hinanden lige og værdig*, *G III*, 43, *Má I*, 38. **jafnslægr**, *adj*, *ligeså klog*, *listig*, mun troll verða j—t flagði (*ordspr.*) *Gri V*, 40.

jafnvel, *adv*, *ligeså godt*, *Vq VI*, 2 (*ovenikøbet*), *i lige grad* *Gri VI*, 12.

Jamtaland, *n*, *Jæmtland*, *J—s* *jofur*, *om Olaf Tryggvason*, *ÓlB II*, 1.

jarðhús, *n*, *jordhus*, *et underjordisk hus*, *U V*, 39, *j—s munni*, *indgangen dertil*, *þr IV*, 14.

jarl, *m*, *jarl*, *om det mandlige arlelem*, *herða j. sinn Bó VI*, 30. *Jfr. bragða-*.

jaspissteinn, *m*, *jaspis*, *Fi V*, 65. **jast**, *n*, *gær*, *øl* (*for ældre jostr*), *áfengt j. Gei I*, 2. (*GAndrj. har jastr ntr.*).

jaxl, *m*, *kindtand*, *j—ar veita lið þry III*, 8 (*til at tygge*), *j—a garðr* *Gri V*, 4.

já, (ð), *sige ja til*, *jáði skatti* *Fr V*, 58. **Jálfuðr**, *m*, *Odinsnavn*, *St VI*, 10.

jálmr, *m*, *bragen*, *rungen*, *qxar þeyttu j—m Sq IV*, 33. **járn**, *n*, *jærn*, *sem j—ið knýtt, som det böjede(?) jærn*, *el. det hamrede(?)*, *Bl V*, 18; *genstand af jærn*, *Skt 64*; *lænker*, *þr V*, 27.

játa, (tt), *sige ja til*, *j. flestu Skí 106*, *j. beiðni þr VI*, 16; *j. e—ð af sér*, *frasige sig*, *Dá II*, 18; *Vq II*, 10; — *trolove*, *j—uð Skh III*, 49.

játun, *f*, *sigen-ja*, *gjálda j. til e—s*, *sige ja til*, *þr IX*, 44; *hressa j. eiðum*, *aflægge ed på tilstdelse*, *þr VI*, 15.

Jéšús, *m*, *Jesus*, *Jéšú vegr*, *Jesus hæder*, *ɔ: troen på J.*, *Vq I*, 24.

jöð, *n*, *barn*, *afkom*, *Haldórs j.*, *datter*, *Skh VII*, 55, *lofðungs j. Hj II*, 42; *geitar j.*, *buk*, *Lo I*, 16; *gyldis j.*, *ulv*, *Fr V*, 38, *fenris j.*, *d. s.*, *Ko I*, 18; *hænu j.*, *hane*, *Ko V*, 22; — *Dellings j. (her fem. !)*, *nat*, *Ko I*, 1. *Jfr. einka-*.

jól, *n. pl*, *jul*, *drekka j. Gr IV*, 57, *j—a tfð Skh II*, 26.

jór, *m*, *hest*, (*r er oftere tematisk f. eks.* *ÓlB IV*, 9, *Bó IX*, 12), *i kenninger*, *for skib*, *græðis j. Bó X*, 31,

Kr IV, 24, *lægis j. Kr III*, 16, *qlđu j. Bl III*, 20, *drafnar j. Ko I*, 67; *siglu j. Hj VIII*, 30, *stafna j. ÓlB IV*, 9, *strengja j. Bó IX*, 12; — *for ulv*, *Beislus j. Hj X*, 48, *Sf IV*, 44; — *for galge*, *Hagbarðs j. Bó IV*, 27.

jun(g)frú, *f*, *jomfrau*, *ungmø*, *frøken*, *Gr VII*, 1, *G VI*, 32, *Skh VII*, 36, *Gri IV*, 22. *Jfr. heiðrs-*

jungr, *adj*, = *ungr*, *ung*, *ÓlH 14*, *Skh II*, 3, *þry I*, 8, *U V*, 4, *Sk I*, 34. *Hvorvidt denne form hidrører fra digtefne selv, kan være tvivlsomt*; *i Skh findes v. l. ungt*.

jurt, *f*, *urt*, *plante*, *grænar j—ir* *Má I*, 2; *gen. jurtra La VIII*, 12. *Jfr. tungu-*

júði, *m*, *jøde*, *vóndr j. Má IX*, 37.

jofur, *m*, *fyrste*, *konge*, *j. Jamtalands ÓlB II*, 1; *j. hella*, *jætte*, *Dá IV*, 22.

jökull, *m*, *jökel*, *ismasse*, *j—la jorð*, *Grönland*, *Skh IV*, 33. *Jfr. hrygðar-*

jorð, *f*, *jord*, *land*, *græsgang*, *Gr I*, 44; *jokla j. Grönland*, *Skh IV*, 33; — *i kenninger*, *for kvinde*, *j. hringa (og steina) Fr I*, 47, *Dá I*, 2, *vella j. G VII*, 17, *skrauta j. Vi II*, 5, *skallats j. Ko II*, 39, *guðvefs j. G V*, 15, *hlaðs j. Fr IV*, 4, *skikkju j. Gr VIII*, 24, *þorna j. Vi I*, 1; *falda j. Dá IV*, 29, *motra j. Skh VI*, 31; *tvinna j. Gr V*, 19, *Fr III*, 21; — *for guld*, *fófnis j. Fr IV*, 12, *snáka j. Skh I*, 7, *grettis j. Hj IX*, 75, *Sk I*, 10, *linna j. Sf IV*, 55; — *for havet*, *flyðru j. Hj VIII*, 34, *sildar j. ÓlB I*, 2, *Sq II*, 1, *Dá I*, 31, *Kr III*, 18, *ósa j. ÓlA II*, 29, *Hækings j. Gr V*, 8, *Beima j. St V*, 17; *Lyngva j. St V*, 48; — *for skjold*, *Kolbaks j. Gr VIII*, 38, *hrumnis j. Hj VIII*, 6; *hrotta j. Jó I*, 23, *fetla j. Sá XI*, 10; — *for bryst*, *lífis j—ir U VI*, 40, *Sá II*, 1, *blíðu j. G I*, 2. — *I Mævils hesta (= skibenes) mistin ljóma j. St IV*, 3, *må mistin være galt for et ord, der bet. land*, *'skibenes land'*, *havet*, *dets ljómi guld*, *det hele er en kvindekenning*.

jormungandr, *m*, *slange*, *Jó I*, 31.

K.

kaf, *n*, *dyb*, *dybde (i vandet)*, *stór kaf*, *stor dykken under*, *ÓlA II*, 28; *hálda engu í k.*, *få intet skib opslugt af dybet*, *Sq II*, 11.

kaffor, *f*, *sænken ned i dybet*, *beina að k. e—s*, *hjælpe til at en føres ned i dybet*, *þr VII*, 16.

- kafna**, (að). *kvæles*, k—aðr í mjøll *Vq I*, 62.
- kala**, (kól), *fryse*, svell kól, der dannedes is i frosten, *Skh I*, 2; *kalinn*, *frysende*, *Br III*, 40.
- kaldablástr**, m, *kold blæsen*, *blæsen* (ved blæsebælg) der ikke frembringer varme (ild), *Vi II*, 34.
- kalda-Svíþjóð**, f, *det kolde Sverrig, nord-Rusland*, *Hj X*, 13.
- kaldr**, adj, *kold*, *kold járn* *ÓlB I*, 23; *kold*, *uvælig*, *bitter*, *kold lund* *Fr II*, 52, *kenna k—t* *G X*, 12; e—m verðr k—t í brjósti, *bliver betaget af kulde (misstemning og sorg)*, *Skh I*, 37; með hugsan *kaldri*, *uvælig tankegang*, *Br VI*, 7; með brjóstið k—a *Br VII*, 18.
1. **kall**, n, *fordring*, *U III*, 15.
 2. **kall**, m, *mand (uden hensyn til alder)*, *om den unge* *Grette Gr I*, 23; *i kælen tiltale*, *Skí 100*; *gubbe*, *Gr I*, 34, 39; *gamlir k—ar* *Gr IV*, 5. Jfr. *bragða-*, *bú-*, *fret-*, *galdra-*, *heljar-*, *hækju-*, *kynja-*, *staf-*, *trøll-*.
- kalla**, (að), *kalde*; *kræve* *Skí 108*; k. að, *hrygðin k—ar að mér*, *kalder på mig*, *betager mig*, *Gr IV*, 3.
- kallmaðr**, m, *mand*, *mandfolk*, k—s *brögð*, *mandige gærninger*, *Gr VIII*, 69; k—s *hjarta* *Skh VI*, 14.
- kals**, n, *ironisk tale (tiltale)*, *lystighed*, *let spot*, *lætt k.*, *lystig ironi*, *Gri II*, 27, *með æsku k.*, *med ungdommelig lystighed*, *U II*, 15; *greiða k.*, *bruge morsomme (og tvetydige) udtryk*, *Fr IV*, 49; *með k—i*, *med ironi*, *Br X*, 34; *kenkta af k—i*, *ironisk anlagt*, *opfyldt af spottende ironi(?)*, *Sk II*, 25.
- kalsa**, (að), *udtale sig, ofte med bibetydn. af ironi, spot, lystighed, tiltale*, k. við e—n, *tale til en*, *Gr I*, 32, *Gri I*, 30, *Ger V*, 63, k. e—ð, *sige noget (til en)*, *G IV*, 12, k. orðum *Skh IV*, 37, k. orð, *udtale*, *Pry II*, 2; k. e—a *kærliga, tiltale*, *Skh I*, 18; *skænde* *Skh III*, 32; *omtale dadlende (spottende)*, *Skh II*, 58, k. *kvæðin*, d. s., *Skh VI*, 2, k. að e—u með skoll *Br VIII*, 40. — *kvinnur k. brått, uttaler ønsket om*, *Bj VII*, 1.
- kambr**, m, *kam*, *uldkarde*, *Gr I*, 36. Jfr. *ullar-*.
- kamielin**, n (el. f.?), (v. l. *kamelin*, *sagaens kamelet*; fr. *camelot*, eng. *camlet*, *skal være fra arab. *khamlat**; *omdannet efter lín?*), *etslags tøj el. klædning*, k. (dat.) *klædd snót* *La IV*, 33.
- kampasiðr**, adj, *med langt skaeg*, *Skí 90*, *Pry II*, 10.
- kampr**, m, *skaeg (på læben)*, k—a *stóð*, *det stykke hvorpå skaegget står (gror)*, *Ko III*, 71 (*her om en løve*);

- kippa k—um af e—m* *He III*, 13, k—a *veldi, ansiget*, *Gri II*, 54; k—ar, *på en sæl*, *ÓlA II*, 32; — *kamp (rimet på dramb)* *Sk III*, 31 er *dunkelt*, *hess longum býðr af hendi k—p (kamb)* *synes at være en talemåde*.
1. **kanna**, (að), *undersøge, lære at kende*, k. *heruð, gennemstreffe*, *Skí 16*, k. *stig, komme på (den) vej, talemåde*, *Skh VI*, 45; k. *brjóst, gennembore*, *Vq IV*, 20, k. *humra sæng, begive sig ud på havet*, *Fr II*, 25.
 2. **kanna**, f, *kande, af minni k—u, o: ud af min pung (ejendom)*, *Má IX*, 34.
- kantaz**, (að), *have noget med en anden at göre (især om strid)*; *BjHald.* har ordet i betyd. „*altercari*“, egl. „*collidi*“, o: *støde sammen, han afleder det åbenbart af kantr ‘kant’*, jfr. o: „*komme på kant med*“). k—az viðr e—n *Hj IV*, 4.
- kapall**, m, *hest*, pl. *Gr II*, 24; *her har k. den almt. betydn.*, *ikke som senere = hoppe (sål. GAndrj.)*.
- kapp**, n, *iver, virkekraft*, k—i *hørð, herð* *Skí 16. 29*, k—i *strítt* *Gri I*, 52.
- kappalund**, f, *heltesind*, *ÓlB I*, 23.
- kappasveit**, f, *helteskare*, *Skí 70*.
- kappaval**, n, *udvalg af helte*, *Gr II*, 37.
- kappi**, m, *helt, kæmpe, jofra k.*, *som måler sig med konger(?)*, *G IX*, 28; *ordet er næppe dat. af kapp her. Jfr. afreks-, heiðrs-, ógnar-*.
- karbúnkulus**, m, *karfunkel*, *Ko VII*, 29.
- karfi**, m, *et slags skib*, *Gr V*, 10; *i kenninger, for digterdrikken, digtet, dverga k.* *Fr IV*, 2, *Dúrnis k.* *G XII*, 5, k. *Suðra Vq III*, 43; *Fjølnis k.* *Kl V*, 52, k. *Rognis Bj VII*, 3; — *for skjold*, *Ullar k.* *St I*, 26, *He I*, 8, k. *Sifjar arfa Ger VI*, 30; — *for havet*, k—a *laug Skh IV*, 19; — *Fjalars Ullar k.* *Fr I*, 15 må bet. ‘skib’, men kenningen er dunkel, måske forvansket.
- kargr**, adj, *ond og uretfærdig, gammel og k.* *Kr I*, 72 (betydn. *sparsommelig* el. *doven passer ikke her, derimod „contumax“ hos BjHald.*).
- karl**, se *kall*.
- karlmaðr**, se *kallmaðr*.
- karmr**, m, *indfatning (Aasen)*, *del af et hus, rum*, *(BjHald; „rudera et reliquiæ rei dirutæ“ GAndrj.; „brysleværn“ Fritzner)*, *i kenninger, for bryst, hyggju k.* *Hj I*, 9, *Bó VII*, 3, *yndis k.* *U I*, 35, pl. *IV*, 12, *sútar k.* *Gri V*, 19, *Sf V*, 9; *lign. mā Venris k—ar bet. el. blot*

omskrivende *Venus*, þrá með Venris k—a *Bó VII*, 8; lófa k., hånd, *Óla II*, 32; axlar k., arm, *Vi I*, 37; her passer 'rum' ikke; her synes betydn. 'vogn' (el. underlag) at måtte antages ("carpentum" *GAndrj.*).

karpa, (að), strides, kævle, mundhugges, k. með kyndug svør *Gri III*, 22, k. fyrir *Gri II*, 31.

kartr, m, knortet negl, klo *Bl IV*, 17.

kaskliga, adv, rask, modigt, kraftigt, *St III*, 27, *Sá I*, 46.

kaskr, adj, rask, kraftig, k—ir frægðarmenn *Skí 156*, k—ir drengir *Gri I*, 33; k. og svinnr *Kr VIII*, 32, k. hestr, kraftig hest, *Sá IV*, 75.

kast, n, kasten, i kenninger for kamp, geira k. *ÓlB IV*, 31, *St IV*, 22, fleina k. *Sq IV*, 17, *Bl I*, 24, brodda k. *G XI*, 44; mindre naturligt er randa k. (bevægelse) *Sq V*, 16, *Ger VII*, 36; — koma í k., påtage sig (en vanskelig gærning), *Gei I*, 2, Jfr. hnútu-, mótt-

kasta, (að), kaste, k. niðr, vrage, *Pry III*, 27.

kastali, m, kastel, k—a hlið *G X*, 45.

kauði, m, ringe, utiltalende mand, ofte brugt som skældsord ("vilius homo" *GAndrj.*; "homuncio, virtute et viribus cassus" *BjHald*, meget træffende), *Skh IV*, 17, *Pr IV*, 49, *X*, 34, *Fr III*, 59, *La II*, 74, *Ko VIII*, 12.

kaup, n, køb, handel, slá k—i *Gri II*, 36, fá með k—i; om giftermål *Skh III*, 48; Báleygs beðja k., lön for Odins samleje, digterdrikken, digtet, *Gr V*, 61.

kaupa, (keypta), købe, tilhandle sig, k. svanna *St II*, 36, k. út smjor, købe smör på andre gárde, *Skí 107*; k. í frið e—n, tilkøbe en mand fred (med alle), *Skh III*, 25; k. í sundr, lade et køb gå tilbage, ophæve et forhold, *Skh V*, 36.

kaupmaðr, m, købmand, pl *Skh II*, 20 (en besætning på et handelsskib).

kaupskapr, m, handel, fara með sonnum k—g *Gri I*, 12; byrja k—p, føre handel, udøve, *Kr VIII*, 32.

kaupskip, n, handelsskib, *Gr VII*, 49.

kaupstaðr, m, købstad, handelsstad, *Skh III*, 35.

kauptún, n, købstad, *Sá IX*, 32.

kál, n, kål, súpa k., i alml. at spise, *Sk I*, 50, er þeygi k., er ikke nogen let sag, *Sá VI*, 38.

kálfasporðr, m, den øverste (snarere end den nederste) del af kålfí, tyklæggen, *Sk III*, 12.

kápa, f, kappe, kåbe, (modsat kufl) *Fr IV*, 60. Jfr. røggvar-.

Kár, m, navn på en höjbo, *Gr IV*, 36 (Kár her dativ); gjaldið K—s *St VII*, 69 synes at måtte være en skjult betegnelse for et kvindenavn el. en del af et sådant.

kári, m, vind, storm, *St VII*, 30.

kátligr, adj, munter, lystig, morsom, k—g orð *Fr II*, 18, *IV*, 49, k—g spurn *G II*, 3; k—t kvæði *Sk I*, 1; k—t slag (s. d.) *Skh IV*, 6; k—t stig, egl. 'morsomt trin', her löjerlig adfærd, *Kr I*, 20.

kátr, adj, lystig, munter, k—ar (konur) *Skí 3*, kát efni *He I*, 4; gera sér kátt, er muntre, *Gr VI*, 14. Jfr. fá-, geysi-, ó-, rausnar.

kávis, adj, spøgefuld og snærtende, k. kall *Gri II*, 32.

kefja, (kafða el. kóf?), tilhylle (egl. 'dukke noget ned i vandet'), kafinn við Draupnis mjöll, bedækket med, *Bl VIII*, 6.

kefli, n, lille rund stok, *St V*, 38.

kefsir, m, egl. træl, (brugt som skældsord om bersærker) *Gr V*, 54.

keifa, (að), gå med besvær (især på grund af føret el. vejret), kjúklingarnir k. seint *Gr I*, 23, k. upp til fjalls *Bj II*, 17.

keikr, adj, lige oprejst og en smule bagoverbøjet, især med hals og hoved, overf. rank, kæk, harinn k. *La VII*, 24, hetjan k—k *La III*, 86, fljóðið k—a *La III*, 42; brúðrin k—k *Bó VI*, 40, *VII*, 54.

keilla, f, jættekvindenavn, *Pry III*, 21.

keim, n, vel s. s. det senere alml. keimr m, „saporis vel gustus vestigium ingratum“ (*GAndrj.*; lign. *BjHald*), afsmag, mindre god lugt, loddi við hana lítið k., må bet. 'hun så prægtig ud', *Bj II*, 5; hvergi fanz á þeim k., de var glade (og uden mistanke), *Sk II*, 40.

keipr, m, árens træindfatning på rælingen, reiði og k—ar *Skh V*, 44; denne betydn. synes ikke at kunne passe i rifa í k—p *Skh IV*, 17, hvor ordet synes at måtte bet. et stykke tøj, skind el. lign.

keisaradómr, m, kejserdömme, *Ger III*, 22.

keisari, m, kejser, k—a líki *St V*, 43.

kelda, f, 'kilde', vandsamling, sump, úr k—u *Fi I*, 35; k—u eldr, guld, *Gri II*, 33.

kella, f, kortord, af kelling, en auma k., din elendige kælling, *Bó V*, 21.

kelling, f, gammel kone, kærling, *Pry III*, 19.

kellir, m, hjelm, *Gr V*, 44, *Ger VIII*, 27.

kelta, f, skød, i keyltu (*vistnok* = kjöltu som i senere isl.), *Skh VI*, 37.

kembingr, m, hvalart (*vist* = rauðkembingr), k—s brú, havet, *ÓlA II*, 24.

kempa, f, ældre kenpa (en form der også findes i hdss.), helt, ofte f. eks. *Skí 16*, 29, *ÓlA II*, 9, *St IV*, 26; k—ur snjallar *Þr VI*, 5. Jfr. afreks-.

kengr, m, böjle (af jærn), især hvori et andet stykke (jærn el. træ) stikkes i for at lukke, sål. *G X*, 18; — noget buet, kryppu k., om *Skides pukkel*, *Skí 8*, beygðr er k., ryggen er böjet, (jfr. *SnE I*, 159 not. 12), *Þr IV*, 13.

kenna, (nd), kende, mærke, føle, med acc. og gen., abs. *Gr II*, 10, k. reiði *Gr II*, 27, k. dygð af vífi *Skh VII*, 2, k. hel *Gri I*, 47, k. kalt *G X*, 12, k. sóttar *Skh VII*, 32, k. hræslu *ÓlB III*, 9, k. meina *Fr V*, 13, k. fyrnsku *St II*, 57, k. kuldans *Hj II*, 4; k—iz málmr *Hj VII*, 40; k. frú, nyde en kvindes elskov, *Jó III*, 21; — kende, finde, k—diz maðr *ÓlH 40*; k—az við e—ð, få noget at føle, *Skh V*, 24; — prøve, k. handa *Gr IV*, 37; veizlu k—du virða hendr er vist den rette læse-måde *Sá VI*, 42 („fik at føle“, om de opvartende); — betegne en, navngive, mest i part. perf. kendr, kaldt, k. Agnar *Skí 146*, k. af þegnum *Gr V*, 12, k. við Kolbrún, opkaldt efter, *ÓlH 19*, k. að heiti *Gri I*, 31, k. Ilbreið *ÓlA I*, 20; — belære, Svíum er kent *ÓlB III*, 10, k. e—n kóng, nævne en som konge, *Sk II*, 11; — til-egne, k—az e—m, blive udlagt som ens sön, *Skh VII*, 39; — lét kenda kyngi er blot en omskrivning for ‘at kunne troldom’, *Skh III*, 40; smage, drikke, med acc., þry *III*, 17, *Jó I*, 57, *Kl III*, 29, *Fl VIII*, 36. — kendr *Sk III*, 31 er uforståeligt.

kennir, m, kender (af noget) k. dáðar, dådkraftig mand, *Gri II*, 36.

kennr, adj, synes at bet. ‘navnkundig, udmærket’, fin-des kun i mentir hefr hún k—ar (: hennar), *Má IV*, 35.

kensli, n, kendskab, bera k. á e—n, have kendskab til én, *Hj IX*, 59.

keppa, (pt), kappes, k. við e—n *St II*, 15, k—az viðr, anstrænge sig, *Lo III*, 32.

keppr, m, kæp, stage, k—ar stórir *Gr V*, 54; k—a sag, egl. saven med kæppe, d, v. s. det at kæppe (her om våben) gnides mod hinanden, *Skí 137*.

ker, n, kar, i kenninger for hoved, k. heila *Lo II*, 39, hausa k. *Sá IV*, 53; — for bryst, visku k. *Gei III*, 57, *Má V*, 14; — for mur, hallar k. *Gei IV*, 34; — omskrivende, frygðar k. = frygð (men mærk ordvalget) *Skh II*, 47; mærðar k. = mærð (ligel.) *Sá VII*, 2; heljar k. = hel *Kr II*, 28; ráða k. = ráð (hvis ikke k. her er = kjør), *Má V*, 36. Jfr. mosur-, vats-.

kerlaug, f, karbad, *Sf IV*, 47.

kerne *Hj X*, 49, ukendt ord (forvansket?), synes at bet. ‘valplads’.

ke(r)skr, adj, rask, kraftig, modig, *Gri II*, 52.

kertaljós, n, kærtelys, *Skh V*, 12.

kerti, n, kærtle, lys, linda k., sværd, *Gr IV*, 43, hildar k., d. s., *Hj II*, 31.

kertisveinn, m, kærtesvend, *Má V*, 11.

kesja, f, spyd, *Skí 157*, k—ju oddr *Gri I*, 43; k—ju þór, mand, *Gr II*, 24, k—ju rjóðr, d. s., *La II*, 92.

keski, f, lystighed, kådhed, *GrH II*, 1, skrafa k., tale lystige, halvsarkastiske ord, *Gri II*, 32; kenna k. (gen.), lystighed, *Má IV*, 61.

keskibrogð, n, pl, handlinger vækkende lystighed, *Sk III*, 22.

keskilátr, adj, lystig, skæmtsom, *Skh II*, 27.

kesklímál, n, (hds. har keskj-), lystige, skæmtsommme ord, *Bl IV*, 44.

keskiorð, n, lystigt, skæmtsamt ord, *Skh II*, 25, *Sk III*, 41, *Sá II*, 3, *Bj I*, 9.

keskiorðr, adj, lystig, skæmtsom i tale, *Skh III*, 19.

ketilhrím, n, kedelsod, grydesod, *St V*, 38.

ketill, jfr. heitu-.

kexi, m, mægtig mand (= no. kakse), dog vist i noget nedsettende betydn., *Gri I*, 22.

keyra, (rð), drive kaste, *Skí 159*, k. flein í skjoldu *Gri I*, 20, k. aprtr, støde tilbage, få bugt med, *Sá I*, 46; upers. býsnir k—ir, mærkelige ting drives frem, foregår, *Ko V*, 15.

keyri, n, pisk, k—is høgg *Kl II*, 32, með k. flengdr *Kl II*, 20.

keyrir, m, fremdriver, støder, k. stála, mand, *Lo III*, 32, k. þungra skfða (s. d.) *Ko V*, 44 (man væntede her en kennung f. sværd; þungra forvansket?).

keyta, f, egl. urinsamling, tyk og ildelugtende vand-

samling, falla í k—u (= fúlast fen i foreg. v.) Ko VIII, 15.

kikna, (að), give efter, (böjes ned, ved et tryk), Sá III, 15, k. við Bó III, 20.

kind, f, øt, et enkelt øetmedlem, afkom, holda k—ir Gr I, 43, G III, 30 (kindr), ýta k. La II, 55, lýða k—r Kr VI, 56, svænsk k. Gri VI, 7; ylgis k—ir, ulve, G VII, 33; orma k. La VII, 70. Jfr. galdra-

kinga, f, brakteat, k—u Gná, kvinde, St II, 55; k—u eyðir, mand, St V, 53.

kingr, m, koma til k—s. Skí 156, må bet. 'blive (til) undergang'; ordet er dunkelt og synes ellers ukendt; står måske i forb. med kingja 'at sluge'.

kinn, f, kind, bera rjóða k., skamme sig, Kr IV, 37. **kinna(r)bein**, n, kindben, Skí 9. 159.

kippa, (pt), rykke, rive, k. bryggju, tage bryggen ind, G IX, 36; k. sér niðr í klæðin, kaste sig ned under (seng)klæderne, Jó II, 21; k. úr ætt, rive ud af ætten, vanslægte, Kr II, 13.

kirja, (að), synge, k. með song Dí IV, 29 (af kyrie eleison).

kista, f, kiste, Skí 14.

kistill, m, en lille kiste, kasse, æske, Gr IV, 36.

kíf, n, kiv, strid, í k—i, gnaven(?), Bry II, 19, í k. að rómu GrH IV, 5, k—ið sára (dette vist subst.), kamp, Gri I, 27; kamp, gera k. Gri I, 14; Gri IV, 42; — geira k., kamp, Sá III, 15, Urnis gólf (skjoldets) k., kamp, Bj VI, 12; — sorgar k. Má V, 2, súta k. Kr VIII, 33; flærðar k., svig-strid, svig, La IV 43, IX, 70.

kifa, (að), strides, trættes, kæmpe, Gr VIII, 52, Gri II, 58; om en eftermållssag Skh III, 13.

kilir, m, er mulig dværgenavnet Kíli; teksten er stærkt forvansket; der bør vist læses kílis, kílis bland, digtet; magna er vel verbet, hvortil bland er obj.; hvílir er da vel forvansket af hvíliz Dí IV, 36.

Kjalar, m, Odinsnavn, kjallari, þar K. er inni Bj V, 2, K. og Pór Gri V, 39; K—s niðr, Tor, Lo I, 27; — i kenninger, for skjold, K—s halla vermir Gr V, 45; — for digtet, K—s kuggr Sá X, 1, K—s fengi Pr VIII, 44; K—s hauka ferja Gri VI, 4 (jfr. smhængen); — for jorden, K—s frú GrH IV, 13; — for rustning, K—s klæði Hj VII, 49.

kjaldr, m (n?), (rs), må antages at være s. s. hjaldr

(med analogisk overgang fra h til k, ligesom ellers modsat), harma k., blot omskrivende, = harmar, Bó V, 2.

kjallaramaðr, m, kælderforvalter (som har opsyn med vinforrådet), Sk I, 49.

kjallari, m, kælder, Bó IX, 56, Bj V, 2.

kjanni, m, kind, siden af hovedet, Bj V, 25.

kjappi, m, buk, k—a kyn Lo I, 27.

kjaptastór, adj, 'kæft-stor', med vid kæft, St VII, 8.

kjaptr, m, kæft, gab, í k—um St V, 38, kólgu k., bølgens åbne gab, Fr IV, 35; k—a gífr, om en gen-ganger, utsyke med stor flab, Skh IV, 20.

kjöll, m, skib, k—a meiðr, mand, Hj IX, 48.

kjósa, (kaus), kåre, vælge, k. menn fyr broddi, vælge hvem man vil ramme, ramme ufejlbarlig, Gri I, 41; kør-inn í frið Gr VI, 18; kørinn frá stríði, befriet for, Hj X, 31; k. við sig sjálfa, selv afgøre, Ger II, 10.

kjúklingr, m, kylling, Gr I, 23.

kjør, n, valg, ønske, falla í k., være efter ønske, være bekvem, Skí 105, ganga í k., d. s., Gr III, 38, Gri III, 60.

kjørgripr, m, kostbarhed, Skí 100, Bj VIII, 18.

kjørvópn, n, udmæret våben, Bl VIII, 9.

kland, n, ulykke, fortræd, vanskelighed, (nu klandur og s.d. allerede GAndr.), svíptr k—i La II, 31, léttá k—i (-ri hds.) La VIII, 30, krant k., om elskovssavn, Skh V, 4, þungt k., om et (foregivet) ildebefindende, Jó II, 33; sóttar k. Skh V, 19, súta(r) k. Pr IV, 43, St II, 42, Jó III, 33; úr óllu k—i (-ri hds., men rimet på landi), om om tumlen på havet, fare, Dá I, 35.

klanda, (að), fortrædige, med acc. La V, 25.

klangra, (að), bevæge sig tungt, göre noget trægt, k. í klæði U VI, 29 (v. l. klóngraz, der vistnok er dannet deraf og er velkendt, = at bevæge sig med vanskelighed gennem sten og ujævnheder og lign.).

klapp, n, klappen, k. og kossar Skh V, 30.

klappa, (að), klappe, k. um kvið Gr III, 49 (udtr. er fra sagaen).

klassekkr, m, sæk (til klædningsstykker og lign.), f. klæðsekkr, („mantica rustica“ GAndr.), Skí 67.

klatr, n, fortræd, heimsins k. He II, 1.

klastr, n, kloster, að gá í k. La IX, 101.

klastramaðr, m, munk, pl. Dí III, 27.

klá (el. kleyja), (kló), klø, oddrinn kló auga (dat.), gennemborede, Skh VI, 10; e—m er kláð í koll, en bli-

ver kløt i hovedet, ɔ: får en slem medfart, Pr-VIII, 40; k—z við e—n, strides med, Gri IV, 60, Bó III, 18.

kláði, m, kløen, Gr I, 32, klø, hård behandling (med neglene), Gri III, 44; upers. k—a dregr af, kløfornemmelsen fjærnes, forsvinder, iron. om en der bliver slætet ihjæl, Bj V, 56; om fuldbyrdelsen af coitus (k. = den erotiske lyst hos kvinden), Bó VI, 39.

klám, n, uhøvisk tale, ord (især ang. erotik), k. og nið Skh V, 24, fult k. Skh V, 26.

1. **klár**, adj, klar, lys (låneord), om kvinde, línspong k. La III, 11, sætan k. La VII, 6; om guld, k—t gull Bó VII, 76; om vin, (hið) k—a vín U I, 33, Sk I, 46.

2. **klár**, m, hest (især om arbejdshest og gammel hest), Gr II, 14, IV, 41; letinnar k., dovenskabs hest, uvist hvad der menes (ordet findes i en drømmetydning, der kunde tyde på, at der mentes en galge?), Gri VI, 32.

kláret, n, krydret vin (fra mht. klárēt), La II, 40, Fi VIII, 36.

kleif, f, klippe (egl. som man kan klatre, klifa, opad), fjørnis k., hoved, ÓLB IV, 18; oglis k., hånd, Lo I, 19.

klekja, (akt), udruge, hvað sem k—r, hvad der end skal komme ud deraf, St IV, 29.

klekkja, (kt), røre ved noget (på en mindre blid el. behagelig måde), sikkert ikke (som hos Fritzner), klekta, jfr. nutidsisl. klekkja á e—m, afstraffe en (jfr. GAndrj. eg klekki 'leviter verbero'), k. í høfuð e—s, give hug i hovedet, Má VI, 72.

kleppr, m, knude, noget kugleformet sammenfiltret, harðr k. á enda (hala) Ko V, 36.

klærkaspil, n, 'klærkespil' ɔ: klærkerime, Kl V, 51.

klærkr, m, klærk, gejstlig, merkir k—ar ÓLB V, 32; hyppigt i Kl. Jfr. bragða.

klessa, f, klump, klat, om en kvinde (tyk og utækkelig), Skh II, 57.

kletti, n, de kvindelige kønsdeles nærmeste omgivelse (BjHald. „scroti v. clitoridis pinguedo“, GAndrj. „abdominis versus ingven pars crassior“), k—is bein Sk III, 42.

klettr, m, sten, klippe, i kenninger, for hoved, svarðar k. La IX, 66, hjálma k. Fr IV, 36; — for guld, fófnis k. Fr V, 12.

klénn, adj, fin, („tener, curtus, tenellus“, GAndrj.; låneord fra lavty. „ren, sirlig, fin“), om kvinde, Skh I, 42, G VIII, 18, Sá I, 23, om folk, k—t St I, 37, k—ir

kóngar La IV, 25, om Karlamagnus La II, 30, jfr. ÓLB V, 20; — om andre ting, k—t vópn St V, 24, k—t ker Ko VII, 35, k—n skikkja Kr VII, 26, k—t lín Sk II, 44, k—t hold Fi I, 34; ja, k. býr La VI, 30; — nokkuð k—t, nogle fine, smukke, ting, Skh III, 10.

kliðr, m, (vedvarende) lyd, støj, i kenninger for kamp, vópna k. G X, 28, branda k. G VI, 78, hrottak. St I, 33, VII, 65, geira k. St I, 54.

klifa, (að), idelig at tale om det samme, snakke, k. til óliðs e—m, snakke til skade, He III, 13; k. kvæði, fremsige kvad (el. digte), Skh III, 2; k. e—ð af e—m, ved snak (el. mange ord) at fravriste en noget, Pr VIII, 20.

klingr, n, kunstig genstand (ordet er ellers ukendt; Blöndal har klinginn og klingr 'snedig'), hið mæta k., om tryllekappen, Sk II, 42.

klífa, (kleif), bestige, befare, k. óldu Sf II, 22.

kljúfa, (klauf), kløve, spalte, k. í herðar niðr Skí 146.

kló, f, klo, ringeagtende om hånd, Dí III, 42, Bj VII, 18.

klókligr, adj, klog (= klókr), k—t ráð Bl V, 14.

klókr, adj, klog, vis, kyndig, (lavty. låneord, klök), om personer, Ólh 40, ÓLB V, 32 (konge), Pr V, 48, k. í meistari Kl II, 30; om litterære ting, k. þáttir Gei I, 15, k—ar vísur Gri I, 15; k—k list U VI, 14; — k. á heidna bók Gri V, 30; — k—k brögð Pr VIII, 36; — om hund Gri IV, 4.

klókskapr, m, klogskab, Gri II, 30.

klóra, (að), kradse (med negle, kløer), k. sér Gr I, 34, 39; k. e—n Gri III, 37; k. hondum um hjolt, famle om, grieve efter, Bj III, 15.

klót, n, knappen på sværdhåndtaget (= efra hjalt; låneord fra lavty. klót, klump, kugle), hendi k—ið, greb om sværdfæstet, Bj V, 10.

klukkuhljóð, n, klokkeklang, G XI, 30.

klumba, f, kølle, knýja k—ur G XI, 50.

klungr, m, (rs), torn (hyben-), galdra k., trolddomstorn, = trolddom, Lo IV, 4 (jfr. móðir).

klútr, m, klud, törklæde, (vistnok låneo. fra ags. clút, lap, stykke töj; kunde også være fra lavty. klûte, klump), omskrivende, hrygðar, sorgar k. = hrygð, sorg, Gr V, 36, G X, 53, Má IV, 2.

klýpa, (pt), knibe, Gr IV, 40.

klæða, (dd), *klæde*, *iføre*, k—az brynu *Gri I*, 23, folk klætt með pelli *St V*, 51. = *dække* (*bord*), stallar borðin k. *Sk I*, 49.

klæðabúr, n., *fadebur*, *Gr V*, 38.

klæðafar, n., *klæders art*, = *klæði* *Fi V*, 64.

klæðalán, n., *de klæder man har*, *klæder* (*man er iført*), *Gr II*, 8.

klæði, n., (mest i pl), *klæder*, *om sængklæder*, leggjaz til k—a *Gr VII*, 3, kippa sér niðr í k. *Jó II*, 21; — *i kenninger for brynje, rustning*, *Grímnis* k. *GrH III*, 30, *Sf V*, 25, Kjalars k. *Hj VII*, 49; Ála k. *G III*, 25; Handis k. *Hj IV*, 13, *GrH I*, 30; hildar k. *Skh I*, 36, II, 54, *þr IX*, 16, *Gri II*, 16. — *om trylleugen, tæppe*, *Bl I*, 39. *Jfr. silki-, skarlats-*.

klær, m., *last*, (moralsk) *bröst, list*, verða skamt til k—ja *Lo II*, 26 mā bet. 'vil smart komme til at opleve list (anvendt mod vedk.)', gefaz mun til k—ja, d. s., *Lo III*, 6; hirðir allra k—ja, om en ond person, *Fr III*, 49.

kløkkr, adj, *grædefærdig, blød, böjelig*, k. af sútum (om en kvinde) *Skh III*, 18; — k. tortis, som smælter, *Ko II*, 49, blý k—t í katli *Gei III*, 46; k—t eitr, flydende(?) *Bl I*, 30, k—t klæði, blødt, bølgende, *Bl I*, 39. *Jfr. báru-*.

1. **kløkkva**, (kløkk), *græde*, *Fr III*, 20, *miste modet, vige*, ferðin kløkk *Sá IV*, 73.

2. **kløkkva**, (kt), *gøre blød, trykke ned*, dúnn så er ormar k., : guld, *Fr I*, 5.

kløkna, (að), *bliste grædefærdig, blød (i sind)*, *Fi V*, 21.

knapi, m., *dreng, (låneord fra lavty. knape)*, k. lítill *Kl II*, 25.

knappr, m., *knap, hjalms* k. *Fi I*, 33.

knarrarsmiðr, m., *skibsbygger, tilnavn* *ÓlH 43*.

knáliga, adv, *dygtigt, kraftigt*, *Má IX*, 5.

knáligr, adj, *kraftig, sterk*, k—t spjót *Jó I*, 35.

knár, adj, *dygtig, sterk, om personer*, *Gr I*, 13, II, 34, *Skh III*, 23; om sorg, *harmr* k., *La III*, 62. *Jfr. geysi-*.

knegu, (knátt), *kunne, omskrivende, lysa knátti* *þr IV*, 45.

kneitir, m., *sværd*, með k—i (sál. hds.) *Vø III*, 10; ordet er navnet på Olaf d. helliges sværd, men det hed

Hn- med h, her er altså k sat ind foran n ved falsk analogi.

kneppa, (pt), *krumme, böje, undertrykke, slå ihjel*, k—iz fingr, krøges (af kulde), *Gr III*, 48, k. flogð, slå trolde ihjel, *Lo III*, 39, k. steina ofan á, kaste sten på, *Bj III*, 39, k—az heima, måtte sidde hjemme, *Sf III*, 22, k. í sundr, rive fra hinanden, *Má IX*, 6; k—iz brók að beini, slutter tæt til (næppe af knappr, knap), *Vø III*, 32.

kneyfliga, adv, *frygtsomt, fara k. með orðum* *Lo I*, 23.

kneyfir, m., *knuger, trykker, k. unnar glóða, ødelægger, uddeler(?)*, *mand*, *Dí I*, 30, k. randa *Dí IV*, 4.

kné, n., *knæ*, *ÓlH 21* (sál., med k). *Jfr. stoltar-* **knésbót**, f., *knæhase, koma niðr í k.* (sál., med k) *Sk III*, 29.

knífr, m., *kniv, i kenninger, for sværd, brynu* k. *Hj VII*, 36, randa k. *Bl VII*, 12, hlífar k. *Bj VII*, 49, benja k. *Hj VII*, 44, *Sf VI*, 43, unda k. *Hj IV*, 14, *Bl III*, 34; — *for tunge, góma* k. *Fr IV*, 6, orða k. *Fr I*, 18; — *for tænder, góma* k. *St VII*, 12. *Jfr. bryt-, stál-*

knoða, (að), *ælte, ved æltning at forme*, k. kvenmynd með leir *Sá VII*, 55.

knúta, f., *knokkel, kasta k—um* *þry III*, 9.

knútr, m., *knude, læsa inni ljóða k—t, 'vers-knude'* md være en omskrivning for det simple ljóð, egl. 'sammeknyttet vershele', *Fr II*, 58; vekja upp k—t, 'vække en knude', bet. vel s. s. 'at løse en knude', så at noget bliver løst og kan sættes i bevægelse, *Bó X*, 6.

knútukast, n., *kasten med knokler*, *Bj IV*, 36.

knykla, (að), *danne et nøgle* (knykill, yngre hn-), holdið alt k—að, alt ligesom med knuder, *G IV*, 56.

knýja, (knúði), *knuge, slå, virke kraftig på*, k. hús *Skh VII*, 17, abs. banke på, *Lo III*, 7; (alda) knýr á borðum, slår mod, *Gr VIII*, 66; k. báru lauðr, om en svømmer, *Hj IX*, 28; k. geir, *kæmpe*, *Gri V*, 44; k. randir, d. s., *Gei I*, 12; k. hringa þing, *udføre kamp*, *Gri II*, 24.

knýta, (tt), *knytte, knytt og bömluð, med knuder på kroppen*, *þry III*, 19, (hold) knýtt við bein, d. s., *G IV*, 56; sem járnið knýtt, usikkert, *jfr. járn Bl V*, 18.

knorr, m., *skib*, k—ar stafn *Gri I*, 11; i kenninger for digterdrikken, *digtet*, *Vestra* k. *Vø IV*, 49, *Austra* k.

Sk I, 4; Vi II, 1; miðjungs k. Dá III, 53, Berlings k. Ko IV, 68, Fjölnis k. Má IX, 3; stefja k. G X, 1; her til hører også lyngva k. Gr IV, 62, se lyngvi.

kofr, *n, skrin, æske (til at gemme klædningsstykker i, låneo. fra fr. coffre), k. steint Sk II, 22; k. klént Fi V, 14.*

kol, *n, kul, kulstykke, sem k—um sé såd Bl II, 14.*

Kolbakr, *m, jættenavn, K—s jqrð, skjold, Gr VIII, 38.*

kolblár, *adj, kulsort; k. viðir La III, 64, k—á kólga þr VII, 6; k—r eggjar Bj VII, 52.*

kolla, *f, ko (egl. uden horn), Gri II, 35.*

kollr, *m, hoved, þr VII, 4, VIII, 40, Fr IV, 45; ganga um koll, gå, styrete, omkuld, Má IX, 5.*

kolsvartr, *adj, kulsort, k—t ský Gri VI, 17.*

koma, (kom), *komme, k. upp, fremkomme, blive til, Skí 3; k. við, berøre, ramme, Skí 62; k—r til vænni engi, der findes ikke, Skh II, 41; kom þar til, der opstod strid, Skí 48; kemr í með e—m, der opstår strid mellem, Sá I, 40, k. í einn stað niðr, komme ned på et og samme sted, om det samme resultat, þr III, 55; k. niðr hjá, komme hen til, vende tilbage til (om fortællingen), U II, 20, k. fyrir e—n, om et rygte der bringes, Gri IV, 18; lítit kemr til e—s, noget har lidet at sige, Gr VII, 19; eigi kemr vel, er ikke behageligt, Bry I, 4; k. fyrir lítið, blive til liden nytte, G II, 25; — trans. med dat., k. e—m i skip, skaffe én skibslejlighed, Gr III, 32, k. e—m fyr bord, overvælte en, slå ihjæl, Gri I, 62; k. e—u af stað, bevirke, Má III, 26; k. fótum, komme (til et sted), Má V, 34, k. e—m undir, få bugt med, Gr V, 4; k. eptirmálið(!) á e—n, få en til at overtage, Skh III, 13; k. vópnunum við, kunne anvende, Gr VII, 14; med. k—az (= k. sér, 'anbringe sig i en el. anden stilling'), k—az svó við, få lejlighed til, St IV, 39; k—az eigi af með meira, ikke kunne hjælpe sig med mere (det var lige knebent nok), Gr III, 32.*

kompán, *m, fælle, kammerat, Lo I, 6, Kl II, 30, k. minn Bl VI, 3; ironisk brugt, kumpan, Gri II, 57, V, 9.*

kona, *jfr. álf-, dándi-, eyja-, flagð-, seið-*.

konstr, *n, (rs), kunst, kunstfærdighed, især af overnaturlig art (v. l. oftere kynstr, i betydning trolddom; låneo. fra ty.), k—rum smíðað ker, forfærdiget med list og kunst, Ko VII, 35; með k—rum, under mærelige omstændigheder (på grund af overnaturlig indgriben), Skh*

III, 49; — trolddom(skunster) nema k. Gri IV, 43; La II, 84, Ko III, 13; bera fræði og k. yfir e—n, overgå en i, St IV, 9.

kopar, *m, kobber (låneo. fra lavty. koppen), kynda eld af k—num einum, ved kobber alene (ø: for at smelte kobber), La III, 52.*

korn, *n, korn, mæla (så) lítið k. í lukku akr Má I, 6, — hróðrar k., omskriv. = hróðr (måske 'den smule digterævne'), Gr IV, 1, mærðar k., d. s., (sml. her dog smhængen), Ko VII, 6; sjafna k., hjerte, Gr VIII, 2, St IV, 40. Jfr. stoltar-*

kornhláða, *f, kornlade, Gr VI, 8.*

kosta, (að), *koste, med gen. k. lifs og auðs, komme an på, bero på, Skh VI, 21.*

kostabóð, *n, tilbud på vilkår (enten—eller), G IV, 3.*

kostnaðr, *m, bekostning, omkostninger, udgift, så k. sez að mér, den udgift kommer til at gå ud over mig, Skí 106.*

kostr, *m, valg, udvej, fyrir k—t og mun, fremfor alt, Skh II, 32; k. storms, lejlighed til storm, udsigt til, ÓIB I, 5; k—ir (konu), egenskab, ø: kyskhed, spilla k—um e—rrar Ger III, 39; god egenskab, hafnar k—t (k—um), nedlægger sin gode egenskab, svigter, Bl VII, 31; — mad (førråd), Gr V, 29, St III, 10; brúðhlaups k. Sá V, 30. Jfr. far-, tví.*

kot, *n, hytte, Gri II, 34.*

kotbær, *m, en lille gårds, husmandsplads, Gri II, 33, Bó IX, 17.*

kotungr, *m, 'hytte-boer', fattig mand, Gr VI, 54.*

kóf, *n, kvælen, halda við k., være ved at kvæles, Vi II, 34.*

kóklaz, (að), *få besvær, komme i knibe („reptitando niti“ GAndrj, „øgre per invia evadere“ BjHald.), pér mun kóstr að k. um, du vil nok få lejlighed til at strides hårdt, Skí 61. Jfr. Afragn. Prevvutsl. f. 64*

kólfaz, (fd?), *styrete (egl. som en pil) sig (på hovedet), k. niðr í gólfis, om slangen, Ko VI, 43.*

1. **kólf**, *m, rund stok (især til at skyde med), stump pil, skjóta k—f GrH I, 15, senda k—f G VII, 10, XI, 42, rjóða k—f Sf VI, 31; þar var bendr bogi til k—s må vel bet. 'der blev buen spændt for at udskyde pilen' (ikke: for at ramme en stok som mål), Bj VIII, 22; — i kenninger, for sværd (spyd?), hjalta k. Bry I, 6,*

unda k. Gr VI, 16, benja k. Gr V, 20, St II, 46; — for tungen, ljóða k. Fr II, 1.

2. kólfr, m, sammenkomst, drikkelag, drik, Viðris varra k., digterdrikken, digtet, Bj I, 7; også gildehuset, og så brugt identisk med ophold, leje, i kenninger for guld, k. linna, nōðru, grafnings Bj I, 18, IV, 30, V, 36.

kólga, f, bølge, kolblá k. Þr VII, 6, k—u kjaptr Fr IV, 35, k—u gjálfr Má II, 72; Kjalars k., digterdrikken, digtet, Sá X, 3; k—u brími, guld, Gr VII, 47.

kólna, (að), blive kold, kveikjur k. Ger VIII, 61; brjóst k—ar, på grund af afskedens sorg, Fi V, 21.

kómumaðr, m, fremmed, der er kommen, Ger V, 25.

kóngastefna, f, kongemøde, Má II, 11.

kóngaætt, f, kongeslægt, pl Gri VI, 56.

kóngligr, adj, kongelig, k—g prýði Óla I, 15, II, 11; k—t hjall, kongerige, Ger VIII, 55.

kóngr, m, konge, denne form er meget alml. f. eks. ÓlH 1. 4. 9 osv.; kúngr (s. d.) findes Gri II, 27. Jfr. himna-, stól-.

kóngsnafn, n, kongenavn, en konges navn og værdighed, Skí 125.

kór, m, kor, k—inn syngr (om munkene) He III, 7; fara með hljóða k., om spil, (her er hljóða k. nærmest omskrivende, == hljóð), Bó X, 11.

1. kóróna, f, krone, Bó VII, 40.

2. kóróna, (að). krone, sætte krone på, Ko VIII, 45.

kragi, m, krave, k. með holta, om panserkraven, Fi I, 14.

kraki, m, anker(spids), Sá VII, 20 (jfr. no. krake 'anker af træ med påbundne stene'); som Hrolfs tilnavn Bj I, 12.

krangr, adj, elendig, slem, k—g frásogn, fortælling om en slem begivenhed, Þr VII, 3; („misellus et macer“ GAndr.).

krans, m, krans, kres, skare, Gei IV, 51, í einum k. Gei III, 68; vífa k. Gri I, 8, meyja k. Gri IV, 9, fljóða k. Sk III, 46; — harma k. He IV, 40; gleðinnar k., omskriv. = gleði La III, 87; hildar k. má vist bet. 'krigerskaren'; dog kunde det måske være omskriv. for hildr 'kamp', Bj V, 58.

krapparúm, n, snæverrum (det 2. rum foran løftingen), ÓlB III, 27; Gri VI, 4 (jfr. smhængen).

krappr, adj, snæver, indsnævrende, vanskelig, trykkende, krøpp kvennamál Skh VII, 40.

kraptr, jfr. himna-, kyngi-.

krá, f, vrå, krog, Skh VI, 2, Bó X, 14.

krákr, m, kendes ellers kun i betyd. 'ravn', dette passer ikke godt i kenningen þófa k., hest, Dá IV, 13, men kan næppe være noget andet.

kránkr, adj, krank, syg, sygelig (låneo. fra lavty. krank) k. maðr Þr VIII, 6, Bl V, 13, fá k—t af e—u Kl IV, 42; k—t býr í hjarta Gri I, 6; k—t er að fréttta, smærteligt, U IV, 34; fá e—m k—a stund, om elskovens sorg, ÓlB V, 2, kæra k—a stund, klage over den smærtelige time (ɔ: smærte), Sá VII, 4, bíða k—a stund Dá III, 45; k—ir fundir, slemme, uheldsvangre, Þr VII, 6; krønk orð, smærtelige ord, Skh I 54, k—t kland Skh V, 4; krønk pín, sótt U VI, 21, Ger II, 29; — k—k mjøll, halvtøet sne, Vq I, 62.

krás, f, kræs, lækkerier, føde, k—a val Gr III, 10, pl. k—ar Þry III, 17; falka k., falkeføde, om noget unyttigt(?) Gr I, 2; brytja k—ir vargi Sq I, 15.

krásá, (að), byde, k. mat, forestå uddelingen af maden (næppe 'at göre maden lækker'), Þry III, 15.

krátan, m(?) fanden, (låneord, også i formen kraden se Fritzner, lavty. krodendüvel), k—s synirnir (jfr. herjansson), de fandens karle, Skí 137 (v. l. kratuns, -ins), k—s illa, fandens dårligt, Sk III, 13 (v. l. kratens).

credó, f, trosbekendelsen, Skh V, 15.

kremja, (kramda), kryste, trykke, grieve, k. lík úr eldi, rive det ud af, Fi VI, 14.

kremma, (md), knuge, trykke i hånden, k. køtt Lo III, 37, k. (maðk) Vq V, 7, k. skapt Bl VII, 27.

krenkja, (kt), krænke, såre, kalsi k—kt Sk II, 25; k—jaz, blive svag, G IV, 3.

1. kreppa, (pt), krumme, knuge, k—az við kláða, krumme sig, vånde sig, af smerte, Gri III, 44; k. krummur að G IV, 49; k. að e—m, bringe en i knibe, vånde, Gri III, 45.

2. kreppa, f, böjet krampe (på et skrin), bregða k—u, lukke op, Skí 40.

kreysta, (st), trykke, k. líf úr koppum Bj IV, 46.

kríkt, adj n, vrimlende af, k. mjøl, mel hvori noget levende (der bevæger sig) mærkes, Vq V, 24.

kringja, (gd), *omgive, omringe*, k. *hring um stað, beljre*, Kl IV, 22.

kringla, f, *kringle, kres*, sem k—an snýz, *her menes vel etslags top*, He IV, 31; k. *heimsins Ger VIII, 59, Ko VIII, 42.*

kringlöttr, adj, *rund*, Sk I, 20.

kringr, adj, *smidig, behændig, som går let for en (om et arbejde)*, *let håndterlig*, k. við herskap St I, 11, k—g pjóð við geira þing Sá IV, 87, e—m er dáð k—g Gr III, 26, sem k—ast má Bj II, 41, e—r er k. dróttum, *behagelig i sin omgang med*, Bó I, 31, e—m er k—t um e—ð, *en er færdig i (til) noget*, La IX, 106; k. dørr ÓIB II, 25, k. leikr Sk II, 42, heimskan k—g Pr IX, 10, k—g sæmd Gr VIII, 18.

kristindómr, m, *kristenheden La I, 24; kristendom, k. enn hreini ÓIA I, 30.*

kristna, (að), *kristne*, k. lond ÓIH 4, ÓIA I, 16.

kristni, f, *kristendom, með k. rétta, på rigtig kristen vis*, Skh V, 22; eyða k., øde *kristendom(mens væsen)*, Dá III, 50.

kristnihald, n, *kristendommens overholdelse, pleje, pr III, 12.*

krisólítus, m, *chrysolit (ædelsten)*, Ko VII, 26.

Kritarþátr, m, *'afsnittet om Kreta', rimerne om Kreta, Fi VIII, 44.*

† **krjá**, (að), *kalde*, k. til sín, *kalde til sig, samle om sig*, Sk II, 37 (*BjHald har ordet i betydning „desiderare, qværere“; nu siges að kría sjer, at skaffe sig*).

krjúpa, (kraup), *krybe, segne*, Gri I, 59, V, 18, láta k., *lade (en) falde*, St I, 49; k. að besserk, *om en kvinde, blive en bersærks bytte (m. h. t. kædelig omgang)*, G IV, 17.

kross, m, *kors, korsets tegn, gerði fyr sér gamlan k.* Skí 128. Jfr. skyndi-.

krossa, (að), *korse, k. sig* Skh V, 22.

krossmark, n, *korsets tegn*, Ko III, 67.

krókaspjót, n, *'krogspyd'*, spyd med modhager (*Falk, Waffenkunde s. 69*), Gr V, 44, Skh VI, 8, St II, 4.

krókpallr, m, *hjörnebænk*, Skí 42.

krókr, m, *krog, modhage*, (på spyd) Gr V, 51. Jfr. hæl.

krubba, f, *'krybbe', (usselt) leje*, Skh VI, 19.

krukka, f, *synes at bet. 'björn'*, k—u ból, björnehi,

Bj V, 8; el. er ordet adj.? (ellers ukendt), jfr. no. krukk 'sammenbøjet'.

krumma, f, *krum hånd, hånd*, Skí 8, G IV, 49.

krúna, f, *krone, hallaz tekr k. sigler til kongekronen?*, Kr VI, 2.

krús, f, *krus, kande, bæger*, (låneo. fra lavty, krôs, krûs), Gr VII, 41, kønnur og k—ir Sf IV, 8, fin k. Bó II, 58; k—a lá, foss, drik, Fr V, 41, Gei III, 65.

krúsa, (að), *kruse, krølle*, (låneo. fra mht. krûsen), k—að hár Kr I, 3.

kryfja, (krufða), *spalte*, k. *bein* Gri V, 34 (her vel kun 'sprætte maven op', sønderlemme).

kryplingr, m, *krøbling*, Gr III, 48 (sagaens kyrrping-).

kryppa, f, *pukkel*, k—u kengr, buet pukkel, Skí 8, k—u *bein* Pry III, 21; verða ilt í k—u, *her har ordet en mere alml. betydning 'krop'* (det er vel også afledet af kroppr), Pry I, 20.

kræfr, adj, *dygtig, kraftig*, k. í vígi Skh VI, 7.

krækja, (kt), *kroge, bugte, bevæge sig i bugtninger* (sigsag og lign.), Kr V, 38.

, **kræla**, (ld), *bevæge sig (jfr. no. kræla)*, Vq V, 25.

, **kuðr**, m, *dette ellers ukendte ord synes at bet. 'anelse'* el. lign., illr k. Skí 34.

kufl, m, *kappe*, (mods. kåpa) Fr IV, 60.

kuggr, m, *skib, tsar handelsskib*, (Falk, Seewesen s. 89), riskr k. Skh III, 29; i *kenninger for digterdrikken, digtet*, k. Hárs Skh V, 2 (her k—i dat., var bör slöjfes), Má IX, 5, Norðra k. G VI, 1; jfr. k—inn sá er í kafinu var Ger III, 2.

kukl, n, *trolddom, kunna k.* Kl I, 12, pl. Bó VI, 8.

kuklaradómr, m, *trolddomskunster*, Gri V, 32, Bó V, 7, Kl V, 26, sendir k—s, *troldkyndig mand*, Kl IV, 30.

kuklarapar, n, *trolddomshandling*, leika k. Fi VII, 7.

kuklari, m, *troldmand*, Fi V, 14. 56.

kulinn, adj, *gjort kold, udstukt*, k. eldr Kl III, 10.

kult, n, *sængetæppe*, (se Fritzner), Fi V, 68.

kundr, m, *søn*, Gri II, 38, fylkis k. ÓIB V, 8; Grímnis k., Tor, Pry I, 10; men jætte Bó II, 40; Yggjar k., d. s., Lo I, 26; Lóðurs k., ulv, Gri VI, 21; — i *kenninger (sjælden)*, stála k. Hj VI, 23, sverða k. Hj IX, 72. Jfr. hreyti-.

kunna, (kunna), *kunne, forstå, fæstir k. fyrðar sig*,

de færreste kender sig selv, (i smhængen, „de færreste ved hvad de kan forlange“), Bl V, 15.

kunnigr, adj, kendt, k—t viða Vq III, 17.

kunniliga, adv, visselig, k. er það komið fyr mig, det er meddelt mig som sikkert, Gri IV, 18.

kunnr, adj, kendt, i formen kuðr Vq III, 11.

kurr, m, knurren, misfornøjelse, ondskabsfuld bemærkning, ljótr k. Þry III, 12, k. garpa, misfornøjelse (i ord), Bó I, 19; þiggia kur U II, 8 synes ikke, el. vanskelig, at høre herhen; må snarest bet. ‘valg’ (= kjør).

kurt, n og f, belevenhed, fin optræden, með k—i Óla I, 3, fegrð og k. (her dat., fem.?) Ólb I, 13, k. og dāð Gri I, 23, með heiðr og k. St V, 4, með vald og k. La I, 25, kaupmanns k. Ólb I, 10; så k—ir nam He II, 11; sjáborg sett við k., med kunst og finhed, Sq II, 18.

kurteinn, m, sværd, (ellers ukendt), Bj III, 40.

kurteis, adj, beleven, fin, udmærket, k. børn Vq III, 17, k. víf Vq VI, 21, k—t sprund Gri I, 6, VI, 57, k. meyja St V, 10; k. heit Gr II, 58; k. orð Gri III, 2; om genstande, k. horn Hj VI, 36, Sf IV, 8. k—t vín Ger I, 33; k. bein Ko V, 44 (om elefantens knogler!), k. garðr Gei I, 52, k—t land, lāð Hj IX, 35, Kr I, 14 (en gārd), k—t rjóðr Fi I, 44; k—t góz Kl III, 34; k—t ess Ger VIII, 12.

kurteislige, adv, bekempt, fint, Sf IV, 6, Ger I, 35; i en ejendommelig forbindelse Bó VIII, 40.

kurteisligr, adj, beleven, fin, smuk, Skh VII, 35; k—g orð Sk I, 57.

kúga, (að), kue, tvinge, k. e—n af ríki Vq III, 8; k. e—ð af e—m Gri II, 43.

kúla, f, kugle, om de udspilede kinder, St V, 38.

kúngr, m, = kóngr Gri II, 27, Ko VI, 29.

kúpa, f, kar, skål, (vistnok ty. lāneo.), pl Sf IV, 8.

kúra, (rð), ligge sammenkrumpet, Gri V, 44.

kvantr, m, trængsel, lidelse (jfr. sv. kvanter ‘lidelse, fortræd’; BjHald kvantaðr „impeditus, non liber“, ókvant-aðr i Laurenziussaga, Bisk. I, 806, „uden at have lidt overlast“), harðr k. U VI, 19.

kvarði, m, alenmål, mål, grænse, setja e—m (e—u) k—a, sætte grænse for, Skí 41.

Kvásir, m; Kvase, K—is dreymi, digterdrikken, digtet, La V, 6; her kræver versemålet lang vokal, hvis digte-

ren ikke har begået en fejl; oprl. er vokalen kort. Hos GAndrj. findes ordet i en sådan smhæng, at man kunde formode at vokalen var a (ikke á), men afgørende er det vel ikke.

kveða, (kvað), sige, fremsige, digte, kalla þær sé k—ið til sín, móntet på dem (i digtet), Skí 3, k. á tíma, bestemme, Fr II, 35; særlig digte (rimer), abs. Skh I, 3, k. af e—m, digte om, Gri I, 3, k. rímur Bj VII, 1. — að mig k—i svá skjóta skemd Sá VII, 58, her er vist-nok noget galt; mulig bör k—i henføres til kveðja; v. l. kveli gör sagen ikke bedre; meningen er vist: „at jeg lider så hurtig en skam“.

1. **kveðja**, (kvadda), kræve, k. e—n náða, bede om fred, U V, 16; — forbyde, e—m er kvødd bygð Skh III, 41.

2. **kveðja**, f, jfr. sæmdar-.

kveif, f, kan ikke bet. ‘hue’ el. lign. i knept er k. millum fóta niðr Bl V, 20, men må bet. et klædnings-stykke som en kjortel el. bluse.

kveik, f, ølgær, næra Fjolnis k., Odins drik, skjalde-drikken, digtet, Ko VIII, 2, kvendið fær af k—um drjúgt Gri IV, 2. Hertil må vist også henføres kveikjur Ger VIII, 61, der dog kunde komme af kveikja = kveik.

1. **kvelkjá**, f, gar (= kveik), se kveik.

2. **kvelkjá**, (kt), tænde, vække, k. stríð Hj III, 40; k. ljóð Bj VII, 4, k—tiz deild Br VIII, 41; — diskraf silfri k—tr, her bet. k. vel egl. ‘loddet, sammenlod-det’, d. v. s. lavet, Má I, 51.

kveikr, m, væge (i et lys), orða k., omskriv. f. orð, Má II, 44; unda k., sårflamme, Sf VI, 21.

kveina, (að), jamre, k. sér Gri II, 30.

kveita, (tt), slå, k. e—m kylfuhogg Kl V, 11.

kveld, jfr. ígær-.

kvælda, (að), aftnes, Gri III, 34; k. á Gei IV, 19; ende, Bj III, 26.

kvelja, (alda), pine, k—jaz til dauða Skh III, 48, k. sig í e—u, göre sig kval med noget, Gei IV, 20.

kvendi, n, egl. koll., samling af kvinder, sål. Sá V, 48; ellers = kona, kvinde, Skh I, 17, III, 2, VI, 39, Gri III, 28; fjolda k., mængde kvinder, Sá IX, 7. Jfr. listar-.

kvenmynd, f, kvindeskikkelse, kvindefigur, Sá VII, 55.

kvennamál, *n*, sag i anledning af forhold til kvinde(r), *Skh VII*, 40.

kviðlingr, *m*, kvædling, et lille spottevers, *Gr III*, 48.

1. **kviðr**, *m*, (ar), bug, på en hest *Gr III*, 6; moderliv, *Vq II*, 46.

2. **kviðr**, *jfr. orðs-*.

kvika, (að), oplive, muntre, *k. þær (acc.) upp Bj III*, 3.

kvíkasilfr, *n*, kvægsølv, *Sq III*, 22. Er vel lånt fra mht. quecsilber el. ags. cvicseolfer.

kvíkfé, *n*, kvæg, får, *Gr VI*, 53.

kvíkr, *adj*, levende, synes brugt substantivisk, kólnar allr *k.*, alt liv fryser, *Hj X*, 3.

kvinna, *f*, kvinde, kone, (låneord fra da.), *Gr I*, 29, *Skh I*, 23, *Gri II*, 1, *G III*, 48 osv.; *k—u* klæði *þry II*, 12; flestu orkar *k—an* góð *Gri IV*, 32; hustru, *Gr III*, 49, *He IV*, 25. *Jfr. dygðar-, frysðar-, heiðrs-, stoltar-, trúnaðar-*.

kvintr, *adj*, fin, udmærket (*BjHald „effeminatus, item tener“*, det første beror vist blot på urigtig tilslutning til *kvinna*, *jfr. GAndr.*; ordet synes ukendt i andre beslægtede sprog, medmindre det er = eng. *quaint ‘fin, net’*, fra lat. *cognitus*; hidrører det fra lat. *quintus i smstillingen quinta essentia?*), om mænd, *k. halr Skh IV*, 37, *La V*, 12, *k. kappi Br VII*, 8, *k. herra ÓIA II*, 9, om *Karlamagnus La I*, 21; om kvinder, *k—t frú St I*, 37, *k—t mey Sf I*, 29, *pl III*, 13, *k—t víf (pl) U VI*, 5, *k—t og skær La IV*, 51, *k—t snót Ger VIII*, 47; — *k—t vín Sf IV*, 47; *k. bragr GrH IV*, 32; *k. brandr Má III*, 15.

kvis, *n*, sladder, rygtesmederi, hafa *k.* fyr kurt *Gri I*, 23.

kvista, (að), afhugge grene, hugge, slå ihjæl, *k. drengi, ýta Gri I*, 62, *Sá X*, 43, *k. høfuð af Gri V*, 6, *k. sundr í smátt Gei IV*, 5.

kvistr, *m*, gren, lófa *k.*, finger, *ÓIA III*, 18, *Lo III*, 30; hausa *k.*, horn, *U VI*, 18; odda *k.*, mand (*k. træ*), *Fr IV*, 48.

kvitta, (að), sige, ymte, lade sig forlyde med, *k. e—ð Ger VI*, 1, *Bó II*, 18.

kvittr, *m*, udsagn, hafa *k—tt e—s* *SkI 27*, harðr *k.*, udsagn, rygte, om noget slemt, *G X*, 3.

kvíða, *f*, angst, *k. og stríð Gri II*, 45, sinna *k—u Skh IV*, 3.

kvíði, *m*, angst, frygt (især for noget tilkommende), bera *k—a* *Gr II*, 3, afla *k—a Sq I*, 4; sorgar *k. Hj XI*, 17; ilsku *k.*, lidt dunkelt, ilsku gen. obj., *Hj II*, 8. **kvísl**, *jfr. ætt-*.

kvítrr, *adj*, (med lang vokal *Skh I*, 5), kvit, fri, befriet (for), (låneo. fra laty. *kvít*, fra lat. *quietus*), séuð þið *k—ir* og sáttir, skyldfri (overfor hinanden) og forligte, *SkI 119*; *k. af pínu*, angri, sorgum, *Skh I*, 3. 5. *St V*, 27.

kvóma, *jfr. þangað-*.

kvón (kván), *f*, hustru, jállsins *k. ÓLB I*, 34; i känner, for jorden, *Óðins k. Gr IV*, 22, *Sk I*, 12, men = Freyja, *Ko III*, 5, Fjölnis *k. Hj VI*, 17, Bolverks *k. Dá IV*, 61, *k. Rognis Jó III*, 24, Báleygs *k. Ko V*, 9; — Njarðar *k.*, *Skade*, = *skade, tab, Gr VI*, 50; — þussa *k.*, *jættekvínde, Lo IV*, 18; — *ægis k. Ran, bølgen, Fr III*, 18. *Jfr. festar-, heiðrs-*.

kvónfang, *n*, hustru, kjósa sér *k. SkI 112*.

kvæði, *n*, kvad, digt, rime *Hj II*, 1; *k—a ræður Gri II*, 26.

kvæðislau, *n. pl*, digterlön, *Vq I*, 33.

kvæna, (nd), med. gifte sig, *Skh IV*, 40, *Fr II*, 4; — skaffe én hustru, *k. e—n Ger V*, 16.

kvöl, *f*, kval, pine, *k. þess kalda snjós (: þórs!)*, kval pd grund af den kolde sne, meningen ?, kold ligegyldighed ?, *Má IV*, 5.

kylfa, *f*, kølle, *Gri I*, 51, *k—u hogg Kl V*, 11; bregða *k—u SkI 170*. *Jfr. gadda-, róta-*.

kylfingr, *m*, egl. vel ‘en med kølle udstyret mand’, må være navn på sokunge, sværd eller Odin (?), i känner for kamp, *k—s él, fjúk Bj I*, 20, *Skh VI*, 14.

kylfskr, *adj*, fra *Kylfingaland* (efter digterens opfattelse i Østerleden, *jfr. Kylfingaland þat kóllum vér Garðaríki*), *k. herr Sq II*, 29.

kylfuhogg, *n*, kølleslag, slá *k. Gri I*, 63 (*jfr. kylfa*).

kylfuslag, *n*, kølleslag, *Gri I*, 59.

kyn, *n*, slægt, æt, kjappa *k.*, buk, *Lo I*, 27; — under, mærelighed, ei er *k. St V*, 10, stríð með *k—jum*, hæftig over al måde, *G IV*, 37; — natur, lengi býr um barna *k. G V*, 50.

kynda, (nd), tænde, *k—du glæðr Lo I*, 14.

kyndugligr, *adj*, listig, (med ondskabsfulde bagtanker), *k—g þrá (personif.) Bó II*, 3.

kyndugr, adj, listig (GAndrj. „vafer et technis scatens), pr III, 14, Hj III, 25 (her i god, skælmsk, betydn.), k—t vif Hj X, 35, k—g svøt Gri III, 22; k—t ráð G X, 12; — mærkligt er k—g skømm Sá I, 41, hvor betydn. er uklar; 'listig' passer ikke, 'slem'?

kyndugskapr, m, underfundighed, ondsindethed, Sá II, 23.

kyngi, f, trolddom, mørk k. Skh III, 40, Vø I, 5, tryldr af k. Gri II, 42, kunna k. Hj II, 49, fremja k. Gri IV, 24; k. fræddr Sá VI, 35. Jfr. feikna.

kyngibrágð, n, trolddomskunst, kraftig handling, Lo III, 39 (pl).

kyngifljóð, n, troldkyndig kvinde, U II, 40.

kyngifullr, adj, fuld af trolddom, k. svanni U II, 21.

kyngikraptr, m, trolddomskraft, Vø III, 2, Hj IV, 15.

kyngimaðr, m, troldmand, mand fuld af trolddomskraft, pl Bl III, 17, pr IV, 14.

kyngiráð, n, trolddoms-ráð, trolddoms-handling (kraft), af beiskum k—um Hj VIII, 28.

kyngiveðr, n, trolddoms-storm, Fr II, 54.

kyngipjóð, f, troldkyndigt folk, overnaturlig kraftig skare, troldpak, Hj VII, 45.

kyngipundr, m, 'trolddoms-Odin', er etslags (ret enestående) kenning, hvor kyngi synes blot at bet. 'overnaturlig styrke', Ger VI, 30.

kynja, (að), undres over, finde mærklig, k. fund Fi VI, 21; baugalundar k. e—ð Bj III, 47; upers. e—n k—jar e—ð Sk I, 51, Gei II, 29.

kynjafljótr, adj, overmåde hurtig, k—tt adv, Pr VIII, 32.

kynjaharðr, adj, overmåde hård (at føle på), G IV, 56.

kynjakall, m, troldkyndig mand, Df III, 42.

kynjaleið, f, må foreligge Bj III, 40 og bet. 'overnaturlig måde at være på', overnaturligt væsen.

kynjaleiðr, adj, overmåde led, forhardt, modbydelig, om en höjbo Gr IV, 41.

kynjamein, n, mærklig onde, sygdomstilfælde, Jó II, 34.

kynjaóðr, adj, overmåde rasende, hæftig, Bj III, 55.

kynjaskjótr, adj, overmåde hurtig, Pr II, 21.

kynjasnót, f, troldkyndig kvinde, U VI, 43.

kynjasvartr, adj, overmåde sort, kulsort, St VII, 8.

kynjateitr, adj, overmåde munter, Má IX, 18.

kynliga, adv, mærkligt, på en mærklig måde, Gr III, 10.

kynni, n, kendskab, medfart, behandling, þessi k. koma til míni He IV, 4.

kynslóð, f, slægtrække, slægt, Vø I, 27.

kynstr, n, trolddom (= konstr), Gri V, 40, k—rin forn Kl V, 26; overnaturlig ting (GAndrj. „res permaginæ et mirandæ“), Gei I, 31.

kynstrabrék, n, overvældende stærkt brag, larm G XII, 72.

kynstrabrejðr, adj, overmåde bred, kesja k—ð Gri I, 46.

kynstrabréði, f, overmåde stor vrede, hæftighed, Bó VII, 29.

kynstraherr, m, overmåde stor hær, Bó IV, 34.

kynstrahøgg, n, overmåde kraftigt hug, Bó III, 16.

kynstraleikr, m, meget mærklig leg, Gei III, 38.

kynstramaðr, m, troldkyndig mand, pl Sá VII, 70.

kynstrapín, f, overmåde stor kval, He IV, 16.

kynstrapetr, m, enten overmåde stort puds eller trolddomspuds, Kl II, 28.

kynstraskógr, m, overvældende stor og tyk skov, Bó VI, 18.

kynstrasótt, f, ved trolddom fordrasaget sygdom, Skh III, 48.

kynstrastríð, n, overmåde stor kamp, Bó VIII, 13.

kynstravald, n, overmåde stor magt (fuldkommenhed), Bó VIII, 33.

kynstrugr, adj, fuld af trolddom, Gri IV, 58, V, 49.

kyrfa, (fd), sønderhugge, k—ðr er málmr Sq V, 26; (af kurfr, lille stykke).

kyrkja, (kt), kvæle, slå ihjæl, Hj II, 16, Bj III, 12.

kyrliga, adv, roligt, i ro og mag, ÓLB V, 2.

kyrr, adj, rolig, stille, fått er k—u betra, end ro, stilled, Skí 94.

kyrra, jfr. hvíta.

kyrtill, m, kjortel i en uvis smæhæng Bj III, 52 (mulig hører sm skinna kyrtill?). Jfr. skarlats-

kyssa, (st), kysse, k. (konu, mandens) Gr III, 49.

kýminn, adj, spøgefuld, k. dreng Bj VI, 2.

kæfa, (fd), kvæle, folk af eldi k—t, dræbt, Sq II, 29.

kænleikr, m, kyndighed, færdighed, verjaz af k—k St VII, 23.

kænliga, adv, forstandigt, Gr VIII, 38.

kænn, adj, forstandig, som forstår sig på, k. til húsgangsfærða Skí 42, k. á listir Vø I, 46; Fr V, 11; k.

við (geira) *Gr I*, 19, *VI*, 39, k. við iðjan flesta *Skh VII*, 52, k. að éli ríta *Gr V*, 44, jfr. *St II*, 30, k. í stríði *Skf 125*; eð kænsta fliðð *Skh I*, 10. — *Usik-kert er spektar kæn (= kænn?) Sá III*, 8. Jfr. geysi.

kænska, f, *kyndighed, klogskab*, k. slapp ei, *svigtede ikke*, *Ko V*, 41.

kær, adj, *kær, venlig, behagelig*, k—t var svína gæta *Hj X*, 12, k. til e—s *St II*, 26, gjóra sér k—t við *Gr IV*, 10; e—m gjorir k—t í orðum *Gr IV*, 14,

1. **kæra**, (rð), *klage (over), beklage*, *Gr IV*, 1, *VI*, 54, *Sá VII*, 4; k. einkamál, omtale og fastsætte, *þr IX*, 13; — omtale, heiti e—s er k—t, omtalt, navnkundigt, *Sq II*, 17, k—t um allar sveitir *Bj III*, 22.

2. **kæra**, f, og *kæri*, f, *kvinde, især i fortrolig tiltale, og omtale*, *Skh VII*, 26, *ÓlB V*, 2, *Vq V*, 44, *St III*, 28, *Sq I*, 4, *La IV*, 14; k—i (v. l. k—a) frú *G V*, 19, k—i kurteis *Fi III*, 7.

kærleikr, m, *kærlighed, elskov*, *Skf 3*; k—s ótti, *elskovsfrygt, (ikke helt klart)*, *Skh V*, 35; k—s laust *Kr VIII*, 4.

kærliga, adv, *kærlighedsfuldt, elskovsfuldt*, *Vq I*, 27; kalska k. *Skh I*, 18.

kærligr, adj, *kærlig, elskovsfuld*, k—g ást *G II*, 25.

kærsla, f, *anklage*, *þr VII*, 27.

kæti, f, *glæde, litt af k., ingen glæde*, *þr IX*, 30.

kætibrestr, m, *glædesbrist, sorg*, *Skh III*, 3.

kögur, m, *tæppe med frysner*, k—rum prýdd høll *Sf IV*, 6, klæða stræti k—rum *Sá I*, 31; i *kenninger, for kvinde*, k—ra *Hlókk Gr III*, 2, k—ra strond, lind *þr V*, 8, *St I*, 69; — for mand, k—ra meiðr *Gr III*, 49 (*her måske ringeagtende = kögursveinn*).

kør, f, *sygesæng (som man ligger i, især på grund af alderdomssvaghed)*, liggja í k., ligge i sængen, *Skh I*, 46, *VI*, 22, sjaldan lýgr en langa k. (ordsprog) *Skh VII*, 34; daudans k. = daudi *Kr IV*, 66; — fugla k. skulde egl. bet. 'rede', men det synes at være et med vilje valgt dunkelt udtryk, *Ko VIII*, 59. — skenkti på með skjótri k. *Sá XI*, 21 ligeledes dunkelt, der er tale om drab (dødbringende sår).

kötlnautr, m, *kappe modtagen som gave af Katla*, *Skh VI*, 27.

L.

lafði, f, *hustru, 1. mín Skf 107; ordet er lånt fra oldeng. hlæfdige i en yngre afslebet form, leafde.*

lag, n, *form, stilling (noget har)*, 1. á belgium, *det rigtige greb*, *Skf 104*, 1. belgja, indretningen, *Bl VI*, 30, — hafa 1. á menta fjöld, have indsigt i, *Vq I*, 38; om-skrivende er sútar 1. *Ger V*, 57, sæmdar 1. *Ger VII*, 23; skrautligt 1. á brag, *form, men her grænsende til melodi*, *Skh IV*, 4; *melodi*, mærðar 1. *St VII*, 3, óðar 1. *GrH IV*, 32, *La IV*, 1, prófa 1. *Sá VII*, 44, leita tóns við 1. (*hører vist også herhen*) *Sq VI*, 1. — stik af spyd, *ÓlH 42*, snorpr lög *U V*, 23. — nedlæggelse, aldrs 1., død, *Bj II*, 28. Jfr. brúna-, bræðra-, faðm-, fóstr-, orð-, sam-stefnu-, til-, vinnu-, vísn-a.

1. **laga**, (að), *strömmme (af lög)*, 1—aði blóð *Bl I*, 54.

2. **laga**, (að), *indrette, ordne (af lag)*, 1—að skal þér, skal det blive forundt, *U IV*, 7.

lagðr, m, *tot, uldtot, hårtot, úrinn 1—a synes at være betegnelse for 'björn'*, *Gr VII*, 17 (Sperber, Arkiv XXVI, 273); orma 1., usædvanlig kenning for guld, *Bó III*, 47; 1. á skikkju *Kr VII*, 56 (roggværfeldr).

lagliga, adv, *på en passende måde, pænt, kvedja* 1. *Lo II*, 18.

land, n, *land, jord, leggja e—ð undir 1., lægge ind til land med noget, komme i sikkerhed med noget (?)*, el. være forsiktig med noget (?), *Má V*, 20; — hyppigt i kenninger, for hoved, hattar 1. *ÓlA III*, 8, svarðar 1. *Dí IV*, 15, brúna 1. *Hj I*, 27; — for bryst, hyggju 1. *Hj II*, 42, *Dí IV*, 36, sinnu 1. *Vq IV*, 22, *U VI*, 6, minnis 1. *Hj XI*, 3, *Sf II*, 25, óðar 1. *þr IV*, 1, *G V*, 1 (her dat. land!), fræða 1. *Hj III*, 1, greina 1. *Dá I*, 9, *III*, 10, bragða 1. *Má IX*, 2, þrætu 1. *Bl IV*, 58; — for næse, þefs 1. *þr IV*, 15; — for guld, orma 1. *Skh I*, 30, *Hj IV*, 39, nöðru 1. *Lo I*, 31, *Gri IV*, 1, *Hj XI*, 6, *V*, 3 (pl), *IX*, 33, fófnis lqnd *Vq V*, 23, *GrH I*, 16, ófnis lqnd *St I*, 2, *U I*, 3, grettis lqnd *G VIII*, 31, *Jó I*, 2, *Dí III*, 34, frænings lqnd *U VI*, 15, *La V*, 9, grinnis 1. *Hj V*, 18; — for skjold, Sviðris 1. *Hj X*, 43, Fjólnis 1. *Hj X*, 45, Hrugnis 1. *St IV*, 21. Jfr. blíðu-, frygðar-, plógl-, út-, þjóð-, ætt-.

landi, m, *landsmand, bygdefælle*, *Skf 132*.

landskyld, f, *landskyld, landafgift*, *þr III*, 43, *VIII*, 16.

- landsmaðr**, *m*, *et lands indbygger*, *pl* *Fi II*, 48.
- landsvist**, *f*, *landsophold*, (*lov til*) *ophold i landet*, halda *l*. *Gr VIII*, 7.
- langa**, (að), *længes efter*, *l*. í *Ásgarð Lo IV*, 9, *l*. til fundar *Gri II*, 41.
- langhúsa**, (að), *brugt i en forblommet tale i impf.* = rann 'hus', = rann 'løb' (*rann er 'langt hus'*) *Kr VII*, 41.
- langr**, *adj*, *lang*, *l*. *staftr Skí 62*; þar ekki *l-t*, ikke langt derfra, *Fr III*, 41; líta *l-t* á e—ð, se ud i fremtiden *m. h. t. noget*, *G IV*, 24; *l-t* þykkir þeim sem litils biðr (*ordspr.*) *Sk II*, 28; — longum (*adv*), jævnlig, *Gr I*, 13; longu (*adv*), for lang tid siden, *Fr II*, 4. *Jfr. drukk-, endi-, hendi-, haeru-*.
- langskeið**, *f*, = langskip, *langskib*, *ÓIA I*, 8.
- langskip**, *n*, *langskib*, *G III*, 29.
- langtjald**, *n*, *langt tælt* (*tælt der er dybt*), *GrH II*, 3 (*mods. hrauktjald*).
- laski**, *m*, *i selja (f)* *l—a, kvinde*, *Fr III*, 5 *er l. vel det som BjHald gengiver ved „quadrans pilei“, GAndrij. ved „seccio in veste vel capitio“, altså et (kvindeligt) klædningsstykke (eller en del deraf)*.
- last**, *n*, *lasten, daddel*, *fá l*. *Gr I*, 39, gefa e—m *l*. *St I*, 4; *masc. er ordet* *Gr VI*, 45 *ollum veitti nökkrurn l*.
- lasta**, (að), *dadle*, *ÓH 23*, *Ski 53*.
- lastabann**, *n*, 'lasters tilbagetrængen', kunna *l.*, forstå at undgå synd, *ÓIA I*, 30.
- latr**, *adj*, *lad, doven*, *l. til frægða, til at udøve dåd*, *Gr VIII*, 41, lot á kossa *Sk III*, 47.
- lauðr**, *n*, (rs), *skum, vand, ósa* jorð var *l—ri lík* *ÓIA II*, 29, *l. á skeljungs túni* *ÓIA I*, 25; kólgu *l.*, *den hvide brænding*, *ÓIA II*, 24; báru *l*. *Hj IX*, 28, *Má IX*, 7; Drúpnis *l*, *guld*, *ÓIA I*, 26; — *i kenninger, for blod*, sára *l*. *ÓIA III*, 9, *St IV*, 7, *Bl I*, 59, benja *l*. *St III*, 49, *Hj VIII*, 16, *GrH IV*, 17, hræva(r) *l*. *Gri IV*, 62, *Dá III*, 32; darra *l*. *Bl I*, 11, *l. gumna vóða* *ÓIA I*, 19. *ÓLB II*, 27; fenju (*øksens*) *l*. *Hj X*, 46; — bjarga *l*. *må bet. 'vand fra klipper, fjælde'*, *vand, drik(?) i almlh.*, *Lo III*, 37; — lifra *l*. *Kr II*, 35 *må bet. 'blod'* (*jfr. lifri*).
- lauf**, *n*, *blad, bladornament*, *ÓIA I*, 9; *l. hjarns, håret*, *ÓIA III*, 12.
- laufi**, *m*, *sværdnavn, sværd*, *l. hreinn* *Bj II*, 18; *l—a*

- egg *Vq IV*, 32; *l—a leikr, kamp*, *ÓLB IV*, 21; *l—a viðr, mand*, *Skí 52*, *l—a lundr* *Skí 67*.
- laug**, *f*, *bad, koma úr l*. *Skh I*, 17; — *i kenninger, for hav, karfa l*. *Skh IV*, 19, *humra l*. *Fi VIII*, 27, fiska *l*. *Ko IV*, 17; — *for guld, orma l*. *Bl VI*, 11, fófnis *l*. *Bl I*, 15, ófnis *l*. *Bl VII*, 20; — *for digterdrikken, digtet, Boðnar l*. *Bl VII*, 50. *Jfr. ker-*
- lauga**, (að), *bade, væde*, *l. flein (i blöði)* *ÓIA I*, 19; *indfatte, omgive*, *l—uð egg i linna ferð*, *o: vædet i gift*, *Hj III*, 32, *l—aðr gulli, lýsigulli, linna fróni, guldbelagt*, *St VI*, 10 (*guderne*), *VII*, 18 (*sværdet*), *Ko III*, 42 (*brynen*).
- laugarnótt**, *f*, *lördagsnat (natten til söndagen)*, *l—nætr að vatna* *Skí 201*.
- laukr**, *m*, *lög, i kenninger, for sværd, sára l*. *ÓIA II*, 14. 22, *benja l*. *Bl I*, 53, *Ko V*, 42, *hræva l*. *GrH I*, 21, *Bl IV*, 29; — *for mand, veitir l—a (usædvanl.)*, *St II*, 21, *lestir l—s* *Jó I*, 49 (*bet. l. i disse tilfælde sværd?*); — *for kvinde, l—a rein* *Pry III*, 4, *l—a þóll* *Vq II*, 24; — *mast*, *ÓLB I*, 19, *Fr III*, 33, *Sq II*, 10, *Dá I*, 33.
- lauma**, (að), *liste sig, l. framm með nesinu* *St V*, 6.
- laun**, *n*, *pl*, *lön, að heljar l—um, til lön, erstatning, for den tilføjede død*, *Bl VII*, 44; *Óma idju l., lönnen for digtet*, *Sá X*, 2. *Jfr. guðs-, kvædis-*.
- launa**, (að), *lönne, l. bleydi (det er fejhed der skal lönnes)* *Vq V*, 19.
- laus**, *adj*, *lös, fengi verðr l—t, sluttes*, *Pry VIII*, 44, *l—t líf, usikkert hvad der menes, upålidelig*, (*sitja um það l—a líf*), *Sq I*, 3; *l—ir eru þeir undir, de er upålidelige som undersætter*, *Ger III*, 8; *l. = let at forstå (fejlagtig ljóst i hds)*, *Bó IX*, 3; *verða l. af lífi* *Sá X*, 21. *Jfr. drykkjar-, fót-, fréttar-, happa-, heiðar-, herra-, hug-, hofuð-, orða-, prýði-, sáttar-, sinnu-, skeinu-, skipta-, skó-, skugga-, smjor-, stúru-, stygðar-, sveina-, sæmdar-, tá-, ugg-, undra-, vanda-, verndar-, þróttar-, æru-*.
- lausafé**, *n*, *lösøre, lond og l*. *Fr I*, 43.
- lausn**, *f*, *aflad, sækja l. til páfa* *Skh IV*, 39. *Jfr. dauða-, fjar-, synda-*.
- lausnari**, *m*, *frelseren*, *Skh V*, 18.
- laut**, *f*, *fordybning (i terrænet)*, *land i almlh., i kenninger, for kvinde, vella l*. *Hj I*, 40, *bauga l*. *Gri V*, 48, menja *Skh I*, 31, *G VI*, 44, *Bj II*, 22, *seima l*. *La III*,

29, strauma stjórnú I. *GrH I*, 27, l. linna foldar *Ko II*, 19, l. linns brauta *Fr V*, 7, skikkju l. *G X*, 24, kyrta l. *Ko VIII*, 51, þorna l. *Fr V*, 32, falda l. *Vq IV*, 3, *Hj XI*, 36, *GrH II*, 8, linda l. *Vq IV*, 47, refla l. *Bl I*, 35, geira l. *Sf IV*, 2; — for guld, orma l. *Hj VI*, 6, föfnis l. *Vq III*, 27, *Fr IV*, 17, *Hj VII*, 39, öfnis l. *GrH II*, 24, linna l. *Vq V*, 14, hrings linna l. *Dí I*, 19 (overlæsset, hvis rigtig), l. foldar lax *Fr IV*, 6; — for hav, Glamma l. *Hj XI*, 36, *Dá II*, 48, laxa l. *ÓIB II*, 4, l. karfa *Bj VII*, 28, humra l. *Fr X* 29, *Bl VIII*, 23, -síldar l. *Fr IV*, 31, skelfings l. (fejl f. skeljungs?) *Hj III*, 56, skeljungs l. *GrH I*, 38, drafnar l. *Hj XI*, 41, ósa l. *Dá II*, 41; — for bryst, visku l. *Fr III*, 65, *Sá V*, 1; — for mund (gab), kjapta l. *Sq III*, 22. Jfr. silki-.

lavero, træ-art (sagaens linore, livore), *La VII*, 68.

lax, m, laks, i kenninger for sværd, sára l. *ÓIA II*, 25, benja l. *Vq III*, 37, hræva l. *St III*, 41, VII, 61. Jfr. bragðar.

1. lá, (að), bebrejde, l. e—m e—ð *St I*, 6.

2. lá, f, bølge, brænding, úr djúpi lár *Gri V*, 33, brim og l. *Fr III*, 9; — i kenninger, for øl, drik (skjalde-drikken), horna l. *St II*, 27, krúsa l. *Fr V*, 41; Viðris l. *Sf IV*, 5, Þundar l. *Sf VI*, 50, Rognis l. *La II*, 37, Hárs horna l. *ÓIB III*, 33, Lóðurs horna l. *ÓIB IV*, 34, Viðris varra l. *Ko VII*, 7, Grímnis góma l. *Fr V*, 22; Fundins l. *Ger I*, 16; — for elv, storðar l. *Hj II*, 37; — for guld, orma l. *Bó II*, 20, III, 35; hrumpvengs (o: hraun-) l. *Bl V*, 33, menja l. *Ko VII*, 32; her synes lá at måtte være = lág 'træ'; det hele 'kvinde'. Jfr. geymi-, góma-, horna-.

láð, n og f (dette tsær i kvindekenninger), land, jord, á þessari l. *Skh VI*, 48, á Haddings l. *Gri VI*, 50, á fagra l. *Hj IV*, 23, á svenskri l. *Vq II*, 30, synsk l. *Fr IV*, 3; — i kenninger, for kvinde, bauga l. *Hj XI*, 20, *Sf IV*, 54, hringa l. *Kl IV*, 13, *Ko VII*, 45, l. nöðru sveita *Fr IV*, 19, — for guld(ring), föfnis l. *Fr I*, 39, *U I*, 36, sófnis l. *Gr III*, 25, öfnis l. (fem.) *Skh I*, 16, *Fr IV*, 18, 33, nöðru l. *Hj IX*, 29, 65, linna l. *Dí I*, 40, grettis l. *Vq I*, 7, *Gri II*, 36 (fem.), *Ko IV*, 63 (ntr.); orma l. *Fr V*, 23, *Hj III*, 47; — for hav, fiska l. (fem.) *Gr III*, 58, laxa l. *Bl V*, 8, nykra l. *ÓIB III*, 15, karfa l. *Fr III*, 49; Geitils (v. l. Gest-) l. *Hj VIII*, 34, IX,

5; strauma l. *Sf IV*, 59; — for bryst, l. eljunstrandar *Fr II*, 58, hjartans l. *U VI*, 44, minnis l. (l—ir) *Ko VI*, 1, *Bl I*, 1, visku l. *Sá I*, 1, hyggju l. *U II*, 44, *Sf VI*, 30, *Bl VI*, 2; — for hoved, reikar l—ir *Hj X*, 17, augna l. (fem.) *U VI*, 46, svarðar l. *La IV*, 10; — for arm, hånd, hauka l. *Gei III*, 15, *Ko III*, 6 (fem.), greipar l. *Sá IX*, 2; — for sværd, heinar l. *Vq III*, 38. — jötna l. *Jætteverden*, *Pry I*, 14; — i dunkel (for-vansket) smhæng *St II*, 2. Jfr. silki-, visku-.

lág, f, træ (egl. fældet træ), l. Lombardí linda bríma, kvinde, *St IV*, 2.

lággr, adj, lav, få lægra, trække det korteste strå, *Gri VI*, 48; hvergi lægra en hraustr mann, er vist forvansket, hvis ikke lægra her bet. 'lavere', d. v. s. mindre, dybere, men det giver intet naturligt udtryk, *St VII*, 15. Jfr. rausta-.

lán, n, lán, len, hvad der er forundt én, visku l. *Sá II*, 31, menta l. *Dí II*, 4, lista l. *Kl III*, 31. Jfr. klæða-, orku-.

lána, (að), låne, give, l—að er þér list og vit *Skí 50*.

lás, m, lds, hreinn l. fyr húsi *Gr V*, 47; l. gengr frá, bliver løs (dbnes), *GrH II*, 35.

1. **lát**, n, pl., lader, mædde at te sig på, høviskhed, helevenhed, l. og høf *ÓIA I*, 4, l. og kurt *ÓIA I*, 5, l. og listar far *Gri III*, 3; mædde, á þessi l. *He I*, 4; mod-sat, nedsettende, spot, gabb né l. *Ger V*, 72, l. né lygð *Fi VII*, 11, fagter (af tilsyneladende art) með l—in ein *Ger V*, 5; frygðar l., elskovshandel, *Ger VIII*, 2, Venris l. *Gr III*, 4, *Gei I*, 3, *Má IX*, 9; — hagr á hvésskyns l., alslags sager, *Má IX*, 12; — stærk bevægelse, støjen, l—in ganga úr máta *Dí III*, 11, með baug (vistnok at læse bang) og l. *Ko VII*, 3. — død, *Kr VI*, 6. Jfr. afreks-, listar-, út-.

2. **lát**, jfr. manna-.

láta, (léti), lade, te sig, l. lítið, være beskeden, *Skí 52*, *Sk I*, 37, l. lítið yfir sér *Gr VII*, 6, l. lágt um sig *Lo II*, 46; l. að vónum, gå som vænteligt, *Fr IX*, 43; l—az, lade sig falde, falde, *Lo II*, 37; l. móti e—m, nægte en noget, *G I*, 23; l. laust, slippe, *Gr III*, 18; hreysti aldrei hjartað lét *Gri I*, 16; — sige (og göre), hvað l. lærtr *Skí 139*, l—az lofa *Gr I*, 20; *Fr V*, 24; látin ljós = sogð *Skh I*, 10; — opgive, slippe, l. blót *Fr VI*, 16;

— 1. lífi *Hj I*, 16, 1. mey sína, miste sin jomfrudom, *Jó II*, 16, — 1. út (ɔ: skipi), sejle ud, *Skh III*, 27; lyde, 1. hæra *Pry I*, 1, 1. lægra *Ger IV*, 34, lúðar 1. hátt *Gri VI*, 36, 1. fagrt með strengjum *Ger I* 40, 1. i lúðr, blæse i, *Kl V*, 41; bröle, *Ko VI*, 47.

láttafullr, adj, melodios, smukt lydende, 1—t spil *Gei III*, 1, 1. mansongs heiðr *He III*, 2.

látr, n, liggested, leje, orma 1., guld, *Sf I*, 30, linna 1. *La VIII*, 24, *Dí II*, 14; tár 1., öjnene, *Fr V*, 18.

látra, (að), anbringe (på et bestemt sted), 1—az, lægge sig (til at sove), *Bó VI*, 27.

leggia, (lagða), lægge (både fysisk og åndeligt), 1. (keppa) á, angribe med stokke, *Gr V*, 54, 1. á, angribe, *U VI*, 44, 1. saman, forene sig, være fælles om, *Gr III*, 12, 1. e—m bætr *Pry III*, 16, 1. í stað, om gengæld, *Kr VIII*, 34; 1. fyrða, eyjar, undir, underkaste sig, *Gr IV*, 11, *Pry IV*, 70; 1. laxa að sér, fortære, *Pry III*, 10; 1. orku á, anstrænge sig, *ÓlH 34*; 1. e—ð í minni *Skí 165*; 1. leika við e—n, deltage i lege med, *St I*, 26; 1. lof, tillade, *Fr V*, 62, 1. fátt til e—s, tale kun lidt om, *Hj IV*, 48; 1. e—ð á, påvirke ved trolddom, *Hj X*, 37; 1. ilt til e—s, uttale sig nedsettende om, *Skh II*, 59; 1. til ævi, bestemme m. h. t. livet, ɔ: døden, *Pry V*, 22; 1. spår, uttale spådomme, *Vq I*, 18; 1. Lokrur af, være færdig med, *Lo IV*, 21; 1. af, holde op med, *Gr III*, 63; 1. til vífa, ytre sig om, *He IV*, 5; — stikke (med spyd), 1. fast *Gr VIII*, 42; *Sá XI*, 7, 1. e—n *Fi I*, 31; laginn í lær *G X*, 41; — med. 1—jaz, svømme, *Pry IV*, 34, *V*, 40, *Hj IV*, 47; — 1—jaz með (konu), have samleje, *Ger III*, 10, — 1—jaz út sem þjófar, om fredløse, *Kr I*, 74. — 1—z blutr á skinn, loddet lægges på et skind, om noget der kunde være sket (men heldigvis ikke skete), *Kr IV*, 32. — 1. lýða fall, her må 1. betyde 'ligestille', *GrH IV*, 26.

leggr, m, læg, ben, 1. brast *U II*, 39; álp tar 1. *Gr IV*, 58; foldar 1., sten, *St VI*, 28. Jfr. uxा.

legill, m, vinkar, bimpel, *Dí I*, 40.

leið, f, vej, þagnar 1., mund el. bryst, *ÓlB III*, 1; örða 1., d. s., *St IV*, 1, *Hj I*, 36, *GrH II*, 1; hyggju 1., bryst, *GrH II*, 18, *Kr VII*, 61, fræða 1., d. s. *Hj II*, 54, sagnar 1. *La VI*, 34; — heljar 1., vejen til døden, bíða á heljar 1., dø, *Dá III*, 25; — i kenninger, for hav, fiska 1. *Fr III*, 40, *G VI*, 25, síldar 1. *Hj IV*, 22, birt-

ings 1. *Hj VIII*, 37, qlna 1. *St VI*, 31; — for guld, orma 1—(ir) *Sf V*, 19, *Sá VII*, 19; — for arm, fálka 1. *St III*, 26. Jfr. kynja.

1. **leiða**, f, en léð, modbydelig person, hrókkvís (f. hrekk-?) 1. *Dí III*, 35; þessi 1. *Pry IV*, 16.

2. **leiða**, (leidda), göre led, ked (af), 1. e—m e—ð *La IX*, 65, vísur 1—az e—m *Kl V*, 51, skraf 1—iz e—m *Skí 62*; 1—az munu Lokrur *Lo IV*, 21; 1—iz flest ef lengi er *Fi V*, 8; ef 1—iz pér að eiga *Fr I*, 44.

3. **leiða**, (leidda), lede, føre, 1. frá ævi, dræbe, *Gr II*, 7; 1. nafn, føre, bære, *Fr V*, 57; 1—iz til, går (således), *Skh III*, 53; 1—az í sæti *Lo III*, 41; 1. eptir, bringe med sig, *Pry IV*, 52; þau leidduz, førte hinanden ved hånden, *Skh VII*, 14, 1—az ór aett, vanslægte, *Pry IX*, 27, upers. 1—ir af e—u, følgen er, *Skí 1*. — Hertil må henføres leiðaði (som ó-verb), 1. orðum *Pry I*, 22; dette er dog mulig et andet verb, 'ledsage'. — Hertil hører vist også 1. hvekki um e—n *La IX*, 64, ɔ: anvende svig mod én.

leiðarnest, n, rejekost, *Gr III*, 13.

leidbarstjarna, f, ledestjærne, polarstjernen, *Skh IV*, 26; björt sem 1. *Fr I*, 9.

1. **leidli**, n, grav, *ÓlH 60*; 1. linna, guld, *Jó I*, 31.

2. **leidli**, n, medbör, *Skh II*, 15, *Pry IV*, 3, *Fr III*, 10. Jfr. óskn.

leidilliðgr, adj, modbydelig, *Lo II*, 18 (om jætten),

leidliðr, m, leder, fører, 1. kvígu *Bó VII*, 13.

1. **leidliðr**, adj, led, forhadt, elendig, hrókar 1—ir *Skh V*, 46; 1. af morgum *Gr VI*, 45, eð 1—a fjør, det elendige liv, *Skí 197*. Jfr. einka-, firna-, hvim-, kynja-.

2. **leidliðr**, *ÓlB II*, 11 synes at være subst. (n), og man væntede betyd. 'hav', sem logaði (v. l. loganda) 1.

leidðsgumaðr, m, ledsager, vejviser, *Skí 53*.

Leiðvør, f, jættekvindenavn, L—ar vindr, sjæl, sind, Ko I, 5.

Leifi, m, kæleform f. þorleifr, *Skí 37*.

leiga, f, afgift, leiga gelz, *Skh IV*, 12; rente, útlegð gelz með allri 1—u *Pry IX*, 32; gjalda ríka 1—u, i overført betyd. 'lide tab, skade', *Gr V*, 24.

leigumaðr, m, en mand som lejer (en anden), nedsætende om en elsker *Sk II*, 32.

1. **leika**, (lék), lege, bevæge sig, láturn tonn 1. á, lege, spille om, ɔ: tale om, *Skí 5*, 1. á præði, rystes vold-

somt, *Skí* 183, *Lo* II, 4, *Ger* V, 28; *udøve*, 1. pretti *Gr* I, 13, 1. að e—u, *lege med*, *Gr* VII, 18; 1. á sundi, *svømme og vise kunster*, *ÓLA* II, 21; 1. tqflu ór høfði, *skyde af hovedet*, *ÓLA* III, 12; 1. af sér, *skyde fra sig*, *Sk* III, 22; 1. í valdi, *befinde sig under*, *St* I, 6; blær lék á, *vifte*, *þr* IV, 3; 1. í guðvef, *spille* (være klædt) i, *Gei* II, 7; *behandle*, 1. e—m seigt *þr* III, 3; 1. um beima, *spille puds*, *þry* I, 18; 1. á e—n, *spille én puds*, *Hj* V, 33; *leikinn út*, (ilde) *behandlet*, *Ger* VI, 4; — om samleje, *Má* II, 69, 1. við e—a *Jó* II, 17; *sml.* allar leikur léku *Bó*, X, 14.

2. **leika**, f, *legetøj*, *Kr* I, 21; *Dvalins, Suðra*, 1., *sol-*
len, *Ko* I, 2 (*drafnar báls* — *guldets* — *Dv*. 1. — *sol* —
= *kvinde*), III, 46; — i en *kvindekenning*, baugs berlings 1. *GrH* I, 1 (se Berlingr). — *De kvindelige kønsdele* (*cunnus*), 1—ur allar léku *Bó* X, 14. Jfr. barna-.

leikari, m, *leger, spillemand*, *Gei* III, 44, *Ger* I, 40, *Sá* VII, 26.

Leikn, f, *jættekvindenavn*, L—ar vindr, byrr, sjæl, sind, *Hj* I, 43, *Sá* VIII, 1. L—ar far se far.

Leiknir, m, *jættenavn*, L—is mey, *jættekvinde*, *St* V, 11.

leikr, m, *leg*, 1. er mikill á sveinum, megen lystighed, *Gr* V, 39; skjótaz í l—k, *blande sig i legen*, *Skí* 142; í l—um, i *kampen*, *Fi* I, 20; *erotisk leg* (*samleje*), ljá sig til l—s *Sk* II, 32, *jfr.* III, 34; 1. á jö, i et forblommet udtryk, *Bó* IV, 47; — i *kenninger*, *for kamp*, málma 1. *ÓIH* 55, *Ft* VII, 21, sverða 1. *Gr* VIII, 63, *Sf* I, 22, *Laufa* I. *ÓIB* IV, 21, *GrH* I, 25, *vigra* 1. *GrH* I, 13, *odda* 1. *Sá* VI, 2, *Bj* VII, 54, *skjalda* 1. *GrH* III, 25, *Hildar* 1. *GrH* IV, 9, *Sf* VI, 21; 1. gríðar (*øksens*) *Bj* V, 12; *Berlings* 1. *Bj* VII, 36; — horna 1., ‘horn-spil’ synes blot at bet. ‘sang’ *Dí* IV, 35. Jfr. bliðu-, bragða-, elsku-, frá-, fær-, grimm-, hag-, heima-, hævesk-, kynstra-, kæn-, kær-, listar-, maklig-, mikil-, ram-, røsk-, sann-, sæmdar-, spá-, sæt-, vask-, væn-, yndis-, þýðu-, qr-.

leikvølr, m, *legeplads*, *Sk* I, 47.

leiptr, n, *lyn, stråle, solen* *Sá* II, 4. — *leiptr a borg* *ÓIB* II, 11 bør vist skrives leiptra borg, og dette 1. er måske *hvalnavnet* leiptr m., l—ra borg = havet?

leir, m, *ler, skarn, úr þeim* l—i djúpa *Sá* X, 33; i *kenninger* for *digterdrikken* (egl. den del, der gik bagud

af örnen, efter Snorre; brugt som beskedenhedsudtryk), forn arnar 1. *Hj* XI, 57, *Gonlis* 1. *GrH* I, 41, *Þundar* 1. *Sf* III, 1.

leira, f, *leret strækning, lerslette*, = leir (s. d.) i arnar 1. *Má* I, 81, III, 4.

leistr, m, *læst, såle, niðr í borða* 1., ned i plankernes ‘læst’, synes at måtte bet. ‘helt ned til kølen’, *Kr* II, 62.

leit, f, *søgen, søgning* (efter noget), 1—um vanr *þry* I, 18, fara í 1., *søge efter*, *Gr* III, 5, fara á 1., d. s., *La* III, 21. Jfr. *eptir-, ráða-*.

leita, (að), at *lede efter, søge, opsøge, med acc.* *Gr* VIII, 54, *Fr* V, 45.

lekr, adj, *læk, skip* 1—t *Gr* III, 46.

lemja, (lamda), *slå, knuse*, *Skí* 132, 1. á e—m *Skí* 136, 1. til dauðs *Gri* I, 55, 1. (v. 1. leggja) *framan* að e—m, *slå en foran på brystet*, *G XII*, 71; *slå ihjæl*, *þry* III, 24, *Gri* I, 54.

lemstr, n, *slag, hug*, *Má* VI, 72; 1—rum *fyldr, fyldt med slag* (sår), *Kl* V, 23.

lemstrarhøgg, n, *knusende slag*, *Gri* I, 58.

lend, f, *lænd* (på en hest), *Gr* II, 12.

lenda, (nd), *lande*, 1. *skipi* *Skh* IV, 33, 1. *ferju* *St* VI, 47, 1. ad (nesi) *þr* III, 27, abs. *G* I, 48, *Gri* II, 21.

lindr, adj, i forb. 1—ir menn, seggir, *lendermænd*, *ÓIB* I, 21, *Sq* I, 19.

lengd, f, *længde* (i tid), til 1—ar, i *længden* (for fremtiden), *La* II, 68. Jfr. *far-*.

lengi, adv, *længe, med gen.*, 1. *vetrar* *Skí* 200. Jfr. *geysi-*.

1. **lengja**, f, *lang strimmel* (af en hud) *Skí* 27.

2. **lengja**, (gd), *forlænge*, 1. *vísu, digte videre*, *Vø* III, 22, 1—iz *ríma* *Fr* II, 35, 1. *þrá*, *gøre længselen længere*, *Hj* II, 1, 1. *mál um e—ð* *Sq* IV, 56, *upers.* 1—ir *praut* *Gr* II, 48.

lenz (el. *lenza?*), f, *lanse, skjóta* 1—um *G XII*, 27.

león, n, *løve*, *Ger* I, 21.

leppr, m, *lap, pjalt, jafnt sem* 1. *hæfi í svíð*, (tale-måde), *som en lap passer til at lave svíð* (det svedne færehoved og -ben) af (?), *Bj* IV, 1.

lerka, (að), *svække, ødelægge*, *Sá* IX, 32 (nutids lerkaður ‘træt og med stive ben’).

les, n, *læsning, bog*, 1. *innir* *Kr* IV, 65.

lesa, (las), *læse, sige især bag ens ryg, bagtale*, Sk I, 22.

lestá, (st), *beskadige, såre, áðr var óðrinn lestr, rimen afsluttet*, Fi V, I, er seint var lest (ɔ: band), som sent (aldrig) blev brudt, Fi IV, 48, lestr laganna dagr? La VIII, 31,

lesti, *kun i forb. á lesti, til sidst*, Pr IX, 3. 46, Sá IV, 64, X, 66, Dí IV, 36, at lesti Sá I, 33; også uden præp. Dá IV, 50.

lestir, m, *ødelægger, forøder, hyppigt i kenninger for mand, efter guld*, l. gulls Gr VIII, 21, U I, 15, l. hringa G IX, 55, l. bauga Vq III, 41; l. fófnis teiga Vq III, 12, l. fófnis skíða Jó II, 31, l. ófnis spanga La II, 76, l. orma sveita Gr VIII, 42, l. linna áls Óla II, 26, l. linna kólfis Bj I, 18, l. lægis báls Bj I, 48, l. elda hranna Óla I, 24; l. handar grjóta G II, 21; l. Hafla spjalla Gr II, 48, l. Gangs hlátra Dá IV, 44; — *etter våben*, l. málms Hj X, 29, l. hjørva Bj III, 56, l. branda Gr VII, 6, l. laufa St I, 44, l. geira Kr VIII, 30, l. nadda Gri II, 60, l. fleins Dá III, 7, l. teina Gr II, 57, l. unda nöðru Gri III, 48; l. skjalda Bl VII, 25, l. randa Gr VII, 22, G I, 9; l. fálu (øksens) Dá IV, 11, l. fálu sótu Gr IV, 45; l. lauks (s. d.) Jó I, 49. — *etter havet*, l. foldar dróma Gr I, 7; — *etter kamp*, l. stála foss (ret unaturligt) Gr VI, 26; — l. lægis bings Kr I, 66 er urigt. kenning, se bingr.

leti, f, *ladhed, dovenskab, 1—innar klár (s. d.)* Gri VI, 32.

letja, (latta), *fraråde, holde tilbage, 1—jaz, blive tilbage*, Pr VI, 12, l—jumz aldri, *lader mig ikke afholde fra*, G VI, 21.

letr, n, (rs), *skrift, bog, 1—rið gjorir það ljóst* Vq I, 21, l—rin térf La II, 89; eddu l. St VII, 2, setja í l. (= setja á bók) Sk I, 27; — *rime, standi* l. Skh VI, 56; — *brev, Ger III, 56, Sá V, 40*; — *skrýmir 1—ra* Gr II, 35 må vist være en kenning for Grette (ɔ: slange?), men hvorledes?

leyfa, (fð), *tillade, overlade, 1. e—m mey* Sk I 115; — *love, surprize*, Pr VI, 3, Gri III, 58, St I, 18, G I, 7.

leyfarmaðr, m, *mand der besidder leyfð (lov og anseelse)*, Skh III, 47, Kl V, 42, Bó VIII, 5.

leygr, m, (s og jar), *ild*, St VII, 44; lægis l., *guld*,

Fr V, 40, lýsu jarðar 1., d. s., Jó II, 17; Svqlniš 1., sværd, beita Svqlnis 1—i St VI, 2.

leyndarbraut, f, *skjult vej, sti*, Vq V, 21.

leyndarstríð, n, *hemmelig (elskovs)kummer*, Ko I, 5.

leyni, n, *skjul, leggja und 1., lægge (skibet) ind i en skjult vig (el. sted)*, Ko VII, 11.

leynifjørðr, m, *skjult fjord (af sides fjord)*, St V, 48, G X, 13.

leynipar, n, *skjult, ubemærket, handling, leika 1. He II, 32.*

leysa, (st), *løse, frigøre, 1. mōður sín, forløse, frigøre sin moder for fostret*, Vq II, 47; l. þrautir, *udføre vanskelige ting*, Pr V, 50, Gri II, 19; l. víti Fr III, 42, l. grand, *hjælpe på*, Fi III, 2; l. vanda ÓlH 26; l. liðsemd, yde, Skh IV, 11; — upers. *fylking (acc.) 1—ti* U III, 35; áðr en pessu 1—ti, *för end dette var ude*, Sá X, 45; — l. 12 år af, *være 12 år gammel*, Bj VII, 22.

lén, n, *len, forlening (ty. låneo., etym. = lán), piggja eyjar í 1. Pr II, 3, halda lönd í 1. Sá I, 8, eignaz 1., ɔ: lande, Sf VI, 41, piggja 1., her snarest gaver, Sk III, 79; heimsins (gen. subj.) 1., omkostninger og pragt, Gei IV, 49; menta (gen. obj.) 1. Kl III, 43.*

léna, (nt), *forlene, give, (af lén)*, Ger III, 23.

lér, m, *le (med stærkt nom.-mærke, af lé), hjalta 1., sværd*, Gri V, 18, unda 1., d. s., Sá VI, 12.

létta, (tt), *lette, 1. upp orðum, fremsige*, Skh I, 46; l. horni, *løfte det op så at det tömmes, tömme*, Lo III, 31; l. kórónu (acc. el. dat.?), *bortføre (som bytte)*, Bó VII, 40, l. kvíða (dat.) af e—m (upers.), Hj XI, 17; sætan 1—ir glaumi, *holder op med*, Ger III, 1; samme betydning i l. súturn, fári, skrafi Skh II, 12, V, 9, VII, 17; l. undan, *flygte*, U II, 35; vind 1—ir, *vindström* utsendes, Gei II, 23; upers. *med gen.*, 1—ir meins, *holder op*, Sá II, 35.

léttfeti, m, *hest (egl. ‘den let-trædende’)*, Ko III, 44.

létti, m, *lethed, lettelse, villighed, hugarins 1., lethed, forekommenhed i sind*, Skh V, 22, mæta 1—a, *møde, få, velvilligt svar el. behandling*, U I, 39; fréttar e—n af 1—a Gri II, 31; af 1—a, *velvillig, gærne*, Lo II, 19, Fr IV, 42, La I, 32, með ollum, sonnum, 1—a, *med glad sind*, Má IX, 1, Kr VI, 11; til 1—a, *til behag*, Hj III, 2.

léttibóð, n, *venligt tilbud*, Skh VI, 52.

léttr, adj, *let, bekvem*, 1. friðr, *behagelig fred*, *Sq III*, 30, létt leiði, *bekvem medbör*, *Skh II*, 15; 1. af fréttum, villig til at fortælle nyt, *Fi VIII*, 2, — e—m er létt, en er glad, *Gei IV*, 14, — let, af ringe værdi, liðsemnd létt *Bl V*, 45. Jfr. geysi-, 6-.

lið, n, *mandskab, følge, dat. lið (f. liði)* *Hj III*, 33. Jfr. búðar-, frænd-, her-, ó-, skyldu-, vikings-.

liða, (að), *bevæge fra hinanden, 1. lærum til, for at ligge bekvemt (under samleje)*, *Bó VI*, 37.

liðaz, (að), *folde sig, falde i bugtninger, især om hår, lokkar 1. niðr* *Fr V*, 11, hár 1. í lokka *Br III*, 3.

liðr, m, *i fríðum gjoriz eg margr 1. bet. måske 'bliver jeg meget besværlig'*, *Bó II*, 5, jfr. udtryk som bíða ljótan lið og lign. Jfr. mjáðmar-, úlf-.

liðsbón, f, *bón om hjælp (mandskab), fara í 1. Bó VIII*, 5.

liðsdrátr, m, *hærsamling, hafa 1—tt* *Sá IX*, 18.

liðsemd, f, *hjælp, støtte, Skh IV*, 11, *Br IX*, 33, *Bl V*, 45.

liðsmaðr, m, *kriger (i ens følge), pl. Gri I*, 55.

liðugr, adj, *bevægelig, rede, Skh VI*, 20.

lifa, (fð), *leve, 1. sig* *Hj I*, 2, *Ger III*, 23.

lisfraðr, adj, *levret, 1—að blóð* *G XII*, 30.

lifri, m, *broder, Gr V*, 13, *VIII*, 16.

liggja, (lá), *ligge, 1. í lopt upp, med næsen i vejret, Skí 43, 1. niðri, ligge nede, hvile (om rimen), Gri IV*, 1; 1. eptir, *blive liggende tilbage, Skí 184, 1—jaz nær, ligge nær ved hinanden (om samleje), Fr I*, 22; *sove, hvile, Gr II*, 59, *Lo II*, 31; 1. hjá (konu) *Kr VII*, 53; 1. á, være magtpåliggende, *Skí 37, St V*, 13; 1. í miklu rúmi, være af betydning, *Br IX*, 29; — svigte, *blive til intel, Gei III*, 66, *IV*, 10.

lilia, f, *lilje, hvít sem 1. Fr V*, 9, *fogr, skær, sem 1. La II*, 25, *III*, 57; *kvinde, mør, Hj XI*, 46, 53, *GrH IV*, 31, *U II*, 7, 41, *IV*, 5, *Gei IV*, 55, *Bó IV*, 3, *Ko III*, 9; — i kenninger for kvinde, 1. hrings *GrH I*, 2, *Sf VI*, 2, 1. lýsigulls *ÓLB I*, 35, *V*, 42, 1. fófnis vallar *Dí IV*, 30, 1. linna bekks *St VI*, 3, 1. vóga hyss *Fr V*, 2.

lilljutré, n, *lilje, ljós 1—s ins græna, må hentyde til blomsten, Ger V*, 68.

lina, (að), *formilde, lindre, med acc. 1. mein, helbrede, U IV*, 4; med dat. 1. bragði, ráðe bod på, *Dí III*, 36.

1. lind, f, *lind, lindetræ, hyppigt i kenninger, især for kvinde, 1. auðar* *Hj I*, 6, 1. hringa *Fr V*, 13, *Hj X*, 9, *Vi I*, 11, 1. bauga *Hj I*, 7, 1. menja *Hj X*, 30, *G IX*, 9, 1. hnossa *Gr II*, 4; 1. fófnis dús *Jó II*, 43, 1. fófnis hlíða *Ko II*, 20, 1. ófnis palla *Kr I*, 45, 1. ófnis stranda *Ko II*, 72, 1. góins beðjar *Gr V*, 6, 1. frænings (*rett.*) grundar *Fr V*, 59, 1. frænings granda *Jó I*, 2, 1. frænings grjóta *La VII*, 67, 1. Draupnis sveita *Hj I*, 11; 1. ægis bríma *Vø V*, 15, 1. hranna eims *Hj X*, 32; 1. klæða *La VIII*, 17, 1. silkkilæða *Vø II*, 37, 1. kyrtla *La IV*, 51, 1. pella *La II*, 22, 1. kogra *St I*, 69, 1. gullas *G I*, 12, 1. skallats *Má IX*, 25, 1. dregla *La II*, 17, 1. falda *Má I*, 27, 1. motra *GrH I*, 8, *Dá II*, 17, 1. þorna *U VI*, 31, *La I*, 24, 1. halds (ɔ: halls) *Sf I*, 1, 1. tvinna *La III*, 82, 1. þráða *Skh VII*, 13, 1. spjalda *G IX*, 8, 1. lauka *Lo I*, 1, *Ko II*, 36, *VII*, 16; 1. bríma *Bó V*, 10; abs. *Kr I*, 16; — for jættekvinde, bjarga 1. (usædvanl.) *St VII*, 29. — græðis víka 1. *Hj I*, 38 er galt, f. græðis må söges et ord for flamme, lys el. lign. (glóðar?); — 1—i auðar þella *GrH I*, 26; her er þella uforståeligt; — *Gei II*, 17 er lindar (strendr) sikkert fejl f. linna; — *U I*, 19 er 1—ar sikkert fejl f. linda (af lindi).

skjold, *Gr VIII*, 42, pl. lindr *Gei III*, 41. Jfr. silki-

2. lind, f, *klíðe, horna 1., drik, horna 1. Hás, digterdrikken, Bl II*, 47; 1—ar hyrr, guld, *Ko VIII*, 32; 1—ar þak, is, men i en noget dunket smhæng, *Gr V*, 4.

lindi, m, *bælte, Gri VI*, 27, 1—a laut, kvinde, *Vø IV*, 47; 1—a Rán (hds. lindar), kvinde, *U I*, 19, 1—a kerti, sværd, *Gr IV*, 43; Lumbardí 1., havet, *St IV*, 2. — Bånd (i hoser), *Bó X*, 15.

lindra, (að), *ellers ganske ukendt, men må være s. s. 'lindre' (láneo.), findes i no. („lindre, formilde“), 1. e—m, støtte, hjælpe, *Bj III*, 16.*

linna, (nt), *holde, høre, op, med dat. mun eg vísu 1. Dá III*, 53, 1. ímu *Hj VIII*, 21; oftest upers., sóknum 1—ir *Br IV*, 10, 6ði 1—ir *Vø I*, 64, græði 1—ir, sørjen sen er til endé, *Bó VII*, 75.

linnból, n, *'orme-bol', guld, 1—s brú, kvinde, Hj I*, 43.

linni, m, *slange, = Grettir* *Gr I*, 32, *VII*, 13; Miðgarðs 1. *Lo IV*, 17; i kenninger fot sværd, hjalta 1. *Hj V*, 30, *IX*, 73, benja 1. *Gr VII*, 11, *GrH I*, 27, fetla 1. *Gr IV*, 10, *St V*, 18. — I mange tilfælde er det umuligt at sige, om der foreligger linni el. linnr.

linnr, m, slange, i kenninger, for sværd, hjalta I. Gr III, 37, VIII, 36, benja I. La IX, 38, linna skóð, urig-
tig kenning, måske for lindar s. Kr IV, 53; — for guld,
1—s brautir Fr V, 7. Jfr. hjalta-.

linr, adj, blød, kvæði lin, behagelige, indsmigrende, Skh III, 2; — svag, lidet dygtig, 1. í verki Lo II, 32.

list, f, kunst, idræt, færdighed, 1. og vit Skí 50, 1. og spekt ÓLA I, 4, heimsins 1—ir Skí 49, telja með 1—um, til gode ting, Skí 192; stókkva með 1—um Ko VI, 16; 1—ir fornra manna Hj XI, 1; hafa fått til 1—ar, besidde ringe færdigheder, Skh VII, 45, fræða I. ÓLB IV, 1, log-máls 1. Pr IX, 43; 1. málms og álms ÓLB V, 18; tungu 1., veltalenhed, Ger III, 63; steina 1., kunstig bygget stensætning, Ger I, 10; — om kunstfærdige genstande, hverskyns 1. Skh IV, 12. — Gen. sg. findes ofte i forstærkende betydn., se flere af de følgende smsætninger. Jfr. stjørnu-

listarblóm, n, 'udmærket blomst' el. snarere 'udmærket idræt, færdighed', með 1. Kl V, 48.

listarfár, n, 'færdigheds arf', = færdighed, omtr. = list, lát og 1. Gri III, 3.

listarfrú, f, udmærket frue (kvinde), Kr I, 58.

listarfullr, adj, fuld af færdighed(er), om kvinder Ger III, 44, Vi I, 33.

listargjarn, adj, ivrig efter (at vise) færdighed(er), G IV, 48. 54, X, 41.

listarkvendi, n, udmærket kvinde, Pr V, 6.

listarlát, n, pl, færdigheder (lát er her vist nærmest omskrivende), Ger I, 7.

lista(r)leikr, m, færdighedsleg, idræt der vises, Lo III, 14, behændighed Dí IV, 25.

listarmaðr, m, egl. en der er i besiddelse af færdighed(er), men som oftest 'en udmærket mand' i almlh., Gr III, 50, VI, 9, Skh II, 62, ÓLA II, 30, Pr III, 43, Hj III, 4, XI, 53, G VIII, 53, XII, 5, Ger II, 13.

listarplag, n, udmærket færd (fremgangsmåde), með 1. Fi II, 49.

listarráð, n, udmærket rád, Kl III, 23.

listarsvanni, m, udmærket kvinde, He II, 37.

listiligr, adj, egl. 'som vidner om kunstfærdighed', ud-
mærket, alt 1—t Sq I, 6, om skib ÓLA I, 8.

listugr, adj, egl. kunstfærdig, idrætsmæssig, dygtig,
1—ir bragnar ÓLA II, 9, 1—ir beimar St V, 4, 1—g
sveit ÓLB V, 27, 1—g frú Vq V, 14, 1—g kvinna Hj I,

25, 1—g bauga reið Pr V, 9, 1—g lilja Gei IV, 55,
1—t lofðungs jóð Hj II, 42, 1. á líkamsburð, tækkelig
m. h. t. holdning, Ko I, 22; — om genstande og lign.,
udmærket, tiltalende, 1—g orð Skh I, 4; 1—t land Hj
IV, 53; 1—t tjald G I, 48; 1—t vín G V, 4; 1—t gjald
Ger IV, 16; ja, 1—t naut Hj VI, 37.

listuliga, adv, dygtigt, búaz 1. (v. l. listi-) G IV, 30.

lita, (að), farve (i blod), 1. geir, kæmpe, Pr VI, 16.

litaðr, m, (rød)farver, 1. unda nöðru, kriger, Fr V, 50.

Litar, m, dværgenavn, L—s báru hundr, dværgeskib,
digterdrikken, digtet, La IV, 2.

litaz, (að), se sig, 1. um Pr III, 27.

litlibert, m, et slags mat i skakspil, (bert er vist blot
ntr. af berr 'bar, nogen', der hentyder til at alle par-
tens brikker er slædede; se herom Gátur, Pulur osv. I, 294
—95; skulde vel egl. hedde littabert n.), Má VI, 39.

litr, m, (ar), farve, udseende, til 1—arins ljós Skh I,
10, skipta 1—um við e—n Vq V, 11; rauðr I., blod,
Sq IV, 22; — skønhed, Ko II, 14; — dværgenavn, L—ar
lægis húnn, dværgeskib, digterdrikken, digtet, Lo II, 1.

1. **líf**, n, øl, drik, i kenninger for digterdrikken, dig-
tet, 1. þundar Fr I, 11, 1. Suptungs G IX, 59.

2. **líf**, n, skib, Skh IV, 25, Gri II, 26, eð ljósa 1.
Fr VIII, 21.

lífða, (leid), glide, føres, gnýr leid yfir Dá IV, 15,
hrygd líðr frá e—m La IX, 107; 1. á stundir, om ti-
dens gden, Gri III, 4; gå til ende, være forbi, Gr II,
3, VI, 56.

líf, n, liv, leggja 1. á, give sit liv for, Vq V, 12,
person, Skí 99, Ko VII, 14; elsku 1., omskriv. for elská
Gei III, 3; 1. skapað í kvenmans líki, omskrivende for
'kvindeskikkelse, kvinde' ÓLA I, 6; legeme, Fi VI, 42,
jfr. Skh VI, 40; bryst el. underliv, raufa 1. Bj VIII, 9;
jfr. Fi V, 59; gen. 1—s, levende, Gri III, 8. Jfr. fremdar-,
óска-, stoltar-, sæmdar-, tignar-.

lífga, (að), holde liv i, Kl I, 15.

lífgiðf, f, redning, frelse, Skh III, 47, Pr III, 57, G
VIII, 6.

lífsbót, f, livs-forbedring (det at rette sig efter en synd),
Fr V, 62 (ved rettelse, der er evident).

liftjón, n, livs-ødelæggelse, død, leggja 1. á e—n, Skí
136, fanga 1. Sá V, 42.

lik, n, legeme, eð ljósa l., den skönne kvinde, Ger VIII, 40.

líka, (að), behage, svó þér l—i Skí 26, l. e—m, være en til behag, til pas, Sá I, 16; gengælde, betale, Gr VII, 35.

lífkamsburðr, m, legemsførelse, holdning, listugr á l—ð Ko I, 22.

líkan, jfr. mann-.

1. **líki**, m, lige, ligemand, mage, l. fæstum er dygðin þín Skh VI, 41; Óla II, 20; Vq II, 8, G XII, 41, meistara l. Kl IV, 5; Bæsings l., sværd (blot omskrivning), Gri VI, 47; standa e—m til l—a, kunne måle sig med en, G IV, 63; — til l—a, på samme måde, St VII, 57.

2. **líki**, n, billede, skikkelse, kvenmanns l. Óla I, 6, í uxa l—um Vq I, 32; Ullar fars í l., synes at bet. 'i skjoldets legeme', o: i skjoldet Dá III, 27.

líkja, (kt), ligne, l. e—m, ligne en, G XII, 81; sammenligne (med), Gei II, 6.

líkligr, adj, sandsynlig, rimelig, l—t má það kalla Vq VI, 21.

líkn, f, barmhjærtighed, nåde, fá l. á mál, om aflat, Skh III, 34, l—ar mál, formildende tale, omskriv. f. líkn, (græða l—ar mál), Bl III, 7; — synes at være elvenavn i l—ar eldr, guld, Óla I, 11.

líknarfullr, adj, fuld af nåde, om gud Gei IV, 7.

líknarhóf, n, omskriv. f. líkn, nåde, barmhjærtighed, Óla I, 30.

líkr, adj, lig, lignende, að 1—u, egl. under lige forhold, alligevel, Pr VII, 14. 22; væri l—t (að vinna slíkt), det kunde (vilde) ligne (ham), Gri V, 9; — l—astr, den bedste, gegna l—ast, være det bedste, Gr V, 34; (vistnok) sandsynlig, med hensyn til dygtighed G I, 1. Jfr. geysi-.

lim, n, lim, forn l. Sá V, 14, sorgar l. = sorg, sorg, kummer, fest með sorgar l—i Skh VII, 10.

líma, (md), lime, l—az við mûr Kl II, 14, límdr í ástar eldi Hj X, 3.

lími, m; vånd, pisk, svøbe, með l—a Dí II, 32, slíta einum l—a, opslide (forbruge) den samme pisk, lide den samme straf, Sk III, 66, hrøkkva e—n l—a, piske, La V, 3; hvessir l—a, egl. 'en der hvæsser, anvender pisk (straf)', fyreste, Má IX, 60; l. stríðs, kummer-svøbe, =

kummer, Kl V, 1; — ennis l., He II, 38, må bet. 'øj-nene', men hvorledes det kan være, er uklart (forvansning, men l—a er rimord, hvor kun den første lyd kan være gal, bríma?).

lín, f, gudindenavn, o: det gamle Hlin (der også bruges), men det er klart, at h virkelig er forsvundet i udtaLEN (vel først efter visse konsonanter, f. eks. s (i gen. af det foregående ord); måske også påvirket af lin n.), hyppigt i kvindekenninger, gulls L. Fr V, 49, auðar L. Skh VII, 22, Hj X, 21, vella L. Skh I, 39, Má I, 66, bringa L. Fr I, 21, G IV, 22, bauga L. Skh IV, 44, Vq II, 25, Hj VI, 1, G XI, 10, grafnings grundar L. Jó I, 51; guðvefs L. Hj XI, 33, G V, 12, kyrtla L. Má VI, 4, gullaðs L. Kr II, 41, þorna L. He III, 32, dregla L. Skh III, 5, falda L. Hj I, 67, motra L. La IX, 83. Jfr. auðar-, silki-, æski-.

lína, f, line, stræng, tov, bera l—u um stafn (jfr. smhængen) G XII, 2, l—u strengr (é t ord?) Vi I, 26, l—u þvengr Kr IV, 40 må bet. 'bekymring' el. lign., men hvorledes kan l—u forklares her, forvansket?; — orða l., omskriv. for orð, 'ordrække, smhængende tale', Má IX, 23; þrautar l., omskriv. = þraut Bó VII, 5; lista l—ur, l—ur, listir, kunstfærdigheder, idrætter, Kr VI, 7; grettis l—ur, guld i snoninger, graflinn með grettis l—um (her er brugen af l. ret unaturlig, medmindre l. her er at opfatte som 'linje, stribe') Kr VI, 19.

línæk, f, 'lin-eg', kvinde, Vq V, 21, Sk III, 22, La IV, 32.

linhjápr, m, lin-kappe, La III, 76.

linspong, f, 'lin-spang', kvinde, G XII, 8, La III, 11.

linpholl, f, 'lin-fyrr', kvinde, La IV, 38.

lita, (leit), se, l. að e—m, se hen på nogen, Sá IV, 28, l. viðr, se på en sag, overveje, Pr V, 6; — med. silfrið líz, behager (det foranstående ongvan, hvis rigtigt, må bet. 'på ingen måde' (adv.)), Pr VIII, 14.

litilátr, adj, nedladende, Pr V, 15.

litill, adj, lille, ringe, ubetydelig, l—ð ævintýr Skí 5, l—ð verðr af e—u, noget bliver til intet, Skí 43. 182; eigi þess minni, ikke mindre for det, Gr VII, 10; Katla en minni, den yngste, Skh VII, 35; — litt, adv, ilde, tekz l. Fr IV, 63; i forb. med það (að), litt það Fr II, 21, littað Ger V, 8, Sá X, 35, G XII, 67. Jfr. vanda-litt).

- lítilmenni**, *n*, *en elendig, ussel, person*, *Skt 37*.
- ljá**, (*léða*), *låne, give*, 1. *e—m e—s Fr II*, 27; *sem mektin lér Sá V*, 38; *part. lén, fem.*, *Ko I*, 13, *það verði um léð, det vil gives, ske*, *Ko VII*, 34.
- ljóð**, *n*, *sang, digit, ljóða knútr*, = *ljóð Fr II*, 58 (jfr. *smhængen*).
- ljóða**, (*að*), *syngi, digte, abs.* *Vq V*, 15, 1. *um e—n Fr III*, 5, 1. *mansongs orð Gr VIII*, 3.
- ljóðagjørð**, *f*, *digting, launa* 1. *G I*, 2; = *rime Kr III*, 54.
- ljóðar**, *m. pl, mænd*, *Lo IV*, 2.
- ljóma** (*að*), *stråle*, 1. *á sjó (acc.) Hj XI*, 39; *þegar 1—ar á landið, når det stråler, o: solen skinner, Bl VII*, 1.
- ljómi**, *m*, *glans, stråle, lys, i kenninger, for guld, ægis 1. ÓIA II*, 10, *Sf I*, 27, *Bl I*, 32, *sævar 1. (her ljómi acc.!) Dá I*, 8, *kölgú 1. ÓIA I*, 12, *G VIII*, 63, *unnar 1. Ko VI*, 25, *St IV*, 3 *findes 1. i en kenning f. guld, men teksten er mindre riktig; — for sværd, styrjar 1. Hj I*, 20, *abs. = sværd (hvvis riktig) St IV*, 11; — *grettis 1. er vel fejl f. græðis 1. = guld Kr I*, 29; — *ljóma Ko I*, 80 *er uden tvivl galt for v. l. fróma*.
- ljón**, *n og m, løve*, *Skt 133, G VI*, 63, (*m*) *Ko IV*, 19. Jfr. *léon*.
- ljóna** (*að*), *skjule (= leyna)*, 1. *e—ð Lo IV*, 11, 1. *e—s Vq V*, 22.
- ljónar**, *m. pl, mænd*, *Fr V, II, Ger III*, 7.
- ljóri**, *m*, *lyshul (i taget), koma 1—a á, frembringe hul (i höjens tag)*, *Gri II*, 50, *St VI*, 28.
1. **ljós**, *n*, *lys, vega í 1—ið, kæmpe ind i lysskæret, ÓIB V*, 22; *herma í 1—i, åbenlyst, Kr VIII*, 7; *i kenninger, for guld, lægis 1. Fr IV*, 32, *unnar 1. Ko I*, 8; 1. *hranna Ko II*, 50, — *kærti, Dí III*, 25. Jfr. *kertar*.
2. **ljós**, *adj*, *lys, klar*, 1. *skemtun Skh I*, 1. — 1—t *Bó IX*, 3 *er uden tvivl fejl f. laust = let at forstå*. Jfr. *arma-, víg-*.
- ljósta**, (*laust*), *slå, 1. e—n orði, tiltale en*, *Fr IV*, 52, 1. *upp e—u, udsprede noget*, *Skh V*, 29.
- ljótliga**, *adv*, *stygt, fælt*, 1. *beljar í e—m Skt 161; skammeligt, Pr V*, 43.
- ljótligr**, *adj*, *styg, hæslig, (= ljótr)*, 1—g *ord, nedsættende, skammelige, ord*, *G IX*, 54; 1—t *strið linns, den strænge vinter*, *Fr V*, 34.

- ljótr**, *adj, styg, hæslig, 1—t trjóna (Fófnis)* *Skt 163, orðið 1—a, bagvaskelse, Skh II*, 44. Jfr. *firna-, nauða-*
- ljúfa**, *f*, *elsket kvinde, 1—an kær Kl IV*, 45.
- ljúfligr**, *adj*, *yndig, (= ljúfligr)*, *Fi VII*, 42.
- ljúfr**, *adj*, *kær, elsket, 1—ar meyjar Skh I*, 4; *i tiltale, 1—i herra Gri I*, 47, 1—f *mín sæla Má IX*, 20; *sæll og 1. Skt 184; — 1—ara, hellere, Sá VII*, 59.
- ljúga**, (*laug og 16*), *lyve, logið er mest um langan veg Bj I*, 12.
- loða**, (*dd*), *hænge (fast) ved, 1. á fé Gri III*, 50.
- loddari**, *m*, *gögler, leiðr 1. Gri III*, 33, *Bj V*, 57.
- lofa**, (*að*), *love, rose, 1. prýði e—s ÓIB I*, 21; *abs. blive glad, Vq II*, 35. Jfr. *trú-*
- lofðar**, *m. pl, mænd*, *Gr III*, 12, *Pr III*, 27.
- lofðungr**, *m*, *fyrste, konge*, *ÓIH 13, ÓIA II*, 9; *sólar 1., gud, ÓIB V*, 21, *1. himna, d. s., Kr II*, 43; *1. hamra ranna, jætte, Lo II*, 8.
- Lofn**, *f*, *asynjenavn, i kenninger for kvinde, hringa L. (her dat. L—u)* *Hj II*, 43, *G I*, 13; *bauga L. Bj II*, 8, *Hj XI*, 12, *La VII*, 21, *auðar L. G IV*, 60, *L. linna bings Fr IV*, 5; *falda L. Hj XI*, 32, *G IX*, 1; *tvinna L. Ko IV*, 33; *vefja L. Hj VIII*, 45.
- lok**, *jfr. ævi-*
- loka**, *f*, *dörklinke, haspe, 1. fyrir lopti Jó II*, 14.
- Lokl**, *m*, *om Utgårdsløke Lo II*, 46; *ganga sem L. yfir akra Gri III*, 7, *men her er v. l. lok det riktige, der bet. et slags (frodigt) ugræs*.
- lokka**, (*að*), *lokke, forføre, 1. e—n til sín Skh III*, 47; 1. *orð af e—m, fā en til at tale*, *Skh I*, 4, 1. *brúði í orðum Skh I*, 24.
- Lokrur**, *f. pl, rimer om Loke (o: Utgårdsløke)*, *Lo IV*, 21.
- loppa**, *f*, *lab (nedsættende om hånden)*, *Skt 126*.
- lopt**, *n*, *luft, liggja í 1. upp, med næsen i vejret, Skt 43, hnifar koma á 1., swinges i vejret, Pr III*, 9; *haldia e—m á 1., støtte og ære én*, *G II*, 38; — *loft, særlig sovekammer, Gei II*, 41, *Vi I*, 25; *ljóða 1., brystet, Dí III*, 45, *He I*, 1; — *lopz Gr V*, 3?
- lopta**, (*að*), *løfte, 1. (steini) Bj IV*, 31.
- lophús**, *n*, *loftskammer, Gei II*, 42, *Ger V*, 23.
- losa**, (*að*), *lösne, Fr II*, 1, *V*, 3.
- losna**, (*að*), *lösnes, oploses, gå itu, lyngva knorr 1—ar í sundr, o: rimen slutter, Gr IV*, 62.

lot, *n*, nejen, som ærbødighedstegn, gera e—m 1. = lúta e—m *Sk III*, 69.

lotning, *f*, ærbødighed, anseelse, fá litla 1. *Sk III*, 76.

lóð, *f*, land, jord, gera upphald vörri 1., beskytte vor jordejendom, *Kr II*, 14; af fylkis 1. *Ko I*, 24; flyðru 1., havet, *Hj VIII*, 38.

Lóður, *m*, dette navn har rimedigterne ikke rigtig vidst besked om; de bruger det 1. = Loki *Lo I*, 11, *III*, 15, *IV*, 20, *Pry I*, 22; L—s kundr, *ulv* (jfr. fenrisulven), *Gri VI*, 21; 2. = Odin, L—s snót, jorden, *Hj VI*, 18; gista L—s *Gri I*, 47; — i kenninger, for digterdrikken, digtet, L—s fundr *Hj IX*, 78, L—s bjór *GrH II*, 35, L—s (Löðris!) vín *Ko VIII*, 7, *Sf I*, 20, L—s minni *St V*, 1, L—s horna lá *ÓLB IV*, 34, — for sværd, L—s eldr *GrH III*, 16, — 3. jætte, *Hj II*, 25.

lófi, *m*, (den hule) hånd, leggja í 1—a, give, *Ski 115*, sem lagt í 1—a, som lagt i min hånd, om noget der er meget let at opnå, *G III*, 13; 1—a karmr, hånd, *ÓLA II*, 32.

lóga, (að), afhænde, udlevere, *Vq III*, 39; 1. aurum, sælge varer, *Skh VII*, 30; 1. drykk, sælge, *Kl I*, 21; 1. fé *Bj III*, 19.

lókr, *m*, blødaglig, uduelig person, bruges i nedsættende (udsældende) betydning, leiðr 1. *Gri VI*, 50, reiðr 1. *La III*, 82; se iørvigt *Gr IV*, 40, *Pr IV*, 14, *Gri V*, 41, *La VI*, 25, *IX*, 77.

lómbrogð, *n pl*, svigfuld handling, svig, *Ko III*, 59.

lómr, *m*, lom (fuglen), *G VI*, 61.

lón, *n*, vandsamling (især ved stranden), hav *Fr IV*, 9; sjóna 1., tårer, *Fr V*, 18; bauga 1. synes at måtte bet. guld (prydd við bauga 1.), *Jó III*, 37, men hvorledes, er uklaart.

lukka, *f*, lykke (låneord fra lavty. ge-lukke; ordet findes altid kun med u, ikke y), *Ski 50*, *Skh III*, 20, *Má I*, 4, *Kr I*, 16; biða 1—u *Skh VII*, 27, 1—u traustr *Ski 53*, 1—u skarð, bann *Skh IV*, 44, *Gei III*, 32.

lukkusnauðr, *adj*, lykkeberøvet, *G X*, 2.

Lumbardí, *f(?)*, Lombardiet (Italien), L. (gen.) lindi, havet, *St IV*, 2.

lund, *f*, sind, sindelag, í 1—um, i deres sind, *GrH IV*, 28, við sára 1. *ÓLB III*, 9, minnis 1. = lund *La III*, 3; hreinna 1—a (gen. abs.), med det rene, ærlige sind, *Má IX*, 57. Jfr. heiptar-, kappa-.

lundhægr, *adj*, spagfærdig, *La VIII*, 24.

lundr, *m*, lund, træ, *Vq III*, 30; hyppigt i kenninger, for mand, våpna 1. *Gr I*, 30, *Hj III*, 24, *G I*, 25, stála 1. *Hj V*, 12, sverða 1. *Gr II*, 47, laufa 1. *Ski 67*, *Gr III*, 25, *Fr I*, 44, *Bl V*, 18, hjørva 1. *Gr VII*, 5, *St II*, 54, branda 1. *Gr I*, 27; darra 1. *Hj IX*, 38, *Sq IV*, 32, fleina 1. *Ski 128*, *ÓLA I*, 3, *Gri V*, 29, *St VII*, 42, nadda 1. *La V*, 1, skálma 1. *Bó I*, 22, skjálda 1. *Skh III*, 36, 1—ar ríta *St VI*, 33, barða 1. *Gr IV*, 46, 1. hildar klæða *Gri II*, 16; styrjar 1. *G VII*, 6; auðar 1. *Gr VI*, 22, *Fr III*, 63, seima 1. *Ski 92*, *Gr I*, 8, *Vq III*, 36, hringa 1. *Bl IV*, 11, *Bó VIII*, 38, bauga 1. *Fr III*, 25, *V*, 36, mens, menja *Ski 59*, *Gri I*, 41; 1. linns grundar *Fr V*, 29, 1. ægis báls *Bl VIII*, 40, 1. Unnar elda *Dá IV*, 56, 1. kyrtla *Kr I*, 32, 1. spjalda *Kr II*, 17, 1. þorna *ÓLA I*, 20, *Pr IV*, 39, *Hj X*, 38; — alene = mand *Gri II*, 52, men her er mætan vist fejl f. mæta (af mæti); bóka 1—ar, klerke, *Dí III*, 25; — ættar 1., slægtsmedlem, *Jó I*, 15; — Ódins ættar 1., om Volsung, *Vq II*, 42; — bjarga 1., jætte, *Lo II*, 17; — for sværd, hjalta 1. *GrH III*, 28, hrævar 1. *Kr IV*, 64; — sem væri 1. *Hj VII*, 1? (1. dog vel ikke adj?). Jfr. geymlinga,

lunga, *n*, lunge, [?] *Lo IV*, 12.

lungr, *m*, hest (v. l. lung), 1. sæs, skib, *Sk I*, 5.

lurkr, *m*, svær stok, kølle, *Gri I*, 55.

lú, *n(?)*, ukendt ord, af bjarkar 1. *Bó VI*, 17.

1. **lúðr**, *m*, (rs), lur, trumpet, peyta 1., blæse i, *Vq III*, 18, — stundi 1—inn hvelli *Bl II*, 24.

2. **lúðr**, *m*, (rs), kværnkasse, kværn, *Gri V*, 49.

lúðra, (að), gå slukoret og skamfuld („demissus cedere“ GAndrj.), 1. heim *Vi I*, 53.

lúnn, *adj*, udmattet, 1. og móðr *Ski 182*.

lúka, (lauk), betale, gengælde, 1. skatt *Fr IV*, 15; *ÓLB 36*, 1. hvílubrogð með háði *Skh V*, 30; — lukke, 1. ljóða sal *Gr I*, 47, slutte, mun 1—az mærð *Pr III*, 59, ei mun góðu 1. *Ski 155*; lukke op, *Gr V*, 40, 1. upp dyrr *Skh II*, 62.

lúna, *f*, synes at være lat. luna ‘måne’, 1. og lindar þak *Gr V*, 4; Stymiss sonr og 1.? *Sf II*, 1. Hører måske sammen med troen på månens kraft (i overtroen); i det sidste eks. synes et navneskjul at ligge. Iørvigt har GAndrj. kendt og anført det sidste eks. i formen Stymis (nr. trykt Styira!) vinr og 1. og tilføjer kvað Blindr (?:

Sigurðr blindi?), og forstår ordet som „lenimen . . . quies“ af lún n., men næppe rigtigt.

lút, f, *luð*, væske, i kenninger, for søen, fiska 1. Gr V, 10, St V, 12, Sf IV, 23; — for drik, horna 1. Hj IX, 1, G IV, 69; — for blod, benja 1. Gr V, 57; — omskrivende harma 1. = harmar Bó X, 6.

lúta, (laut), *neje*, böje sig, segne, 1. að velli Gri IV, 45; stokkar 1. hvert að qðrum, slutter sig, Kr VI, 26; — vise ærefrygt, ÓlH 61; böje sig (i underdanighed) for, Skí 167.

lútr, adj, ludende, hældende, 1. á hefndir, tilbøjelig til, tænkende på, G X, 53.

lydda, f, usling, fej person, brugt som skældsord, Pr IV, 3. 17, Gri V, 13, G IX, 54, Gei III, 44.

lyfja, (að), anvende lægemidler (mod), 1. e—m elli, helbrede en for alderdommen, slå en ihjæl, Bj VI, 9.

lygari, m, lögner, 1. þinn G IX, 49.

lygð, f, løgn, pl Vq III, 11; flærð og 1. Pr V, 15, VII, 32.

lyginn, adj, lögnagtig, Pr VI, 7.

lygna, (gnd), göre stille, upers. 1—ir augum, holde øjnene ubevægelige og ligesom halvt tilslørede, 1—ir þangað augum Kr I, 7, (om kvinder der skeler med sine øjne mod en kavalér).

lygr i forb. 1—ra lás Gr I, 2, ukendt ord.

lykill, jfr. borgar-.

lykja, (lukta), indelukke, slutte, 1. sorg í (hug) Lo I, 1, 1. flein í sandi Fr III, 9, leiðin var lukt, var spørret, Lo III, 4, lukt var stríð um hjarta Hj X, 29; hér mun 1—az ríma Pr IV, 71, 1. Lóðurs fund Hj IX, 78; lykr yfir sár, såret gror, heles, Sf IV, 49; luktr hjálmr, hjáelm med visir, Bl VIII, 36; — betale, 1. mund Vq II, 12.

lykkja, f, lække, bugtning, Fófnis 1—an leid kan ikke være rigtigt, leid må her være subst. ‘vej’ og Fófnis 1. guld, men hvad er så 1—an? Dí I, 33; om slangens bugtning Ko IV, 24.

lykt, f, ende, afslutning, gera 1. á e—u ÓlH 26, ill 1. Sá IV, 45, bera 1. af, slutte, Jó I, 8, að 1—um Lo I, 11; þrautar 1. ÓlA III, 22. Jfr. mála-.

lykta, (að), sluttet, leikr 1—ar ÓlA II, 30; 1—az spil Skh III, 53; 1—az mál Pr V, 56.

1. lymska, f, lumskhed, svig, Má III, 29.

2. lymska, (að), anvende svig (mod), pålyve, 1. e—n La VII, 31.

lymskr, adj, lumsk, underfundig, 1. í lund ÓlB I, 29, 1—k snót U II, 39, með 1—a trú Gri V, 13.

lymskuandi, m, lumsk, svigfuld, ånd, Dí III, 34.

lymskubragð, n, lumsk, underfundig, handling, La II, 63.

lymskudrengr, m, lumsk, underfundig, mand, La IX, 16, Kr I, 68.

lymskufullr, adj, fuld af lumskhed, underfundig, Skh III, 47, Bry I, 2.

lymskugjarn, adj, tilbøjelig til lumskhed, svig, La IX, 46.

lymskuhjal, n, lumsk, underfundig, snak (tale), Kr IV, 38.

lymskuhræ, n, lumsk, underfundigt, kræ (slyngel), Kr IV, 15.

lymskuhvekkr, m, lumskhedspuds, ondskabsfuld streg, Kr IV, 28.

lymskuhvinn, n (el. m?). lumsk røver (skældsord), Kr IV, 32.

lymskulæ, n, lumskheds svig, lumskhed, Hj I, 71.

lymskumaðr, m, lumsk, underfundig, mand, Pr III, 29; leiðr 1. Skh III, 39.

lymskumqrðr, m, lumsk, underfundig, mand, Kr II, 31. Det er vel Mørðr fra Njállssaga, der her fremtræder, og ikke ligefrem dyrenavnet.

lymskupar, n, lumsk, underfundig, handling, puds, La III, 67.

lymskurunnr, m, lumskheds-træ, kveikja 1—nn, omskrivende for ‘vise lumskhed, udfolde svig’, Kr IV, 21.

lymskuskæðr, adj, skadelig, farlig, ved sin lumskhed, La VII, 26.

lymskusnót, f, lumsk, underfundig, kvinde, Hj X, 37.

lymskutíð, f, ‘lumskheds-tid’, omskriv. f. lymska, leggja niðr 1. Kr IV, 22.

lymskutroll, n, lumskhedstrold, om Utgårdsløke Lo IV, 20.

lymskuvætr, f, lumsk vætte, om troldkvinder Fr III, 37.

lymskuprjótr, m, lumsk slyngel, La II, 73.

lyndi, n, sind, sindelag, Gri I, 24. Jfr. yndis-

lyndisgrár, adj, lumsk i sind, svigfuld, G IV, 3.

lyndishreinn, adj, ren i sind, ærlig, Kr II, 49.

lyndishægr, adj, stilfærdig, G VI, 5, VIII, 53.

lyndisríkr, adj, mægtig i sind, kraftig, ÓlB I, 18.
lyndisskær, adj, ren i sind, La V, 23.

lyng, n, lyng, synonymt med land ÓlH 48, 1—va jorð St V, 48 er uforståeligt, man væntede en kenning for 'skib'; Lyngvi, sokongenavn, passer ikke godt, medmindre L—va jorð er hav og acc., for at betegne bevægelsen henover.

lynghnappa, (að), lave et bundt (byrde) af lyng, bære en sådan byrde, bruges synonymt med bera, bære, Kr VII, 44 (fra sagaen).

Lyngvi, m, sokongenavn, L—a vóð, brynde, Sf III, 14, L—a jorð, havet, St V, 48 (acc. her for at betegne bevægelsen henover). — Synes at være brugt som Odins-, (jætte el.) dværgenavn, L—a knorr, digterdrikken, digtet, Gr IV, 62.

lypta, (pt), løfte, hæve, 1. af lågri stétt ÓlH 47; 1. ferð, begynde rejsen, Sá IX, 16.

lypting, f, løfting, 1—ar tjald G I, 48.

lyptirunnr, m, 'løftende træ', 1—ar orma skers, guld-bærere, mænd, G X, 15.

lyst, f, lyst, fryd, glæde, heimsins 1. Skí 91; lystar vísa (ét ord?), Gri II, 1; ønske, 1. sólar lofðungs ÓlB V, 21; kveða e—ð sína 1. Gr VI, 35; 1. á brag Skh III, 1.

lysta, (st), lyste, ønske, upers. e—n 1—ir Hj IV, 30, mig hefr 1—t Skí 93, sem 1—i Pr III, 12; 1. til mergiar, fæðu, griða, Lo I, 16, Só II, 23, Sk I, 59.

lysting, f, lyst, fryd, Bó X, 9.

lystr, adj, lystig (efter), begærlig, Karl var 1. í búðir, vilde ind i, Pr VIII, 5, 1. til sættar Gri I, 67; 1. í strið St III, 13, 1. á reiði ÓlH 52, þann veg 1., tilbøjelig til det samme, ÓlH 8; heiptum (v. l. -ar, rigtigere?) 1. ÓlB V, 3. — lyst i en uklar smhæng Hj X, 36, eller er ordet her subst. og heilla underforstået, det vilde være hård udtryksmåde.

lýðr, m, folk, bragna 1—ir G I, 12; — i et slags kenning 1—ir stála Hj IV, 47, men skulde 1—ir her ikke være fejl for lýtir (som pl., flere den slags former kendes). Jfr. heima-, mektar-, stoltar-, vinnu-, virta-.

lýja, (lúða), udmatte, trætte, 1. bragna, ɔ: slá ihjæl, He IV, 37, lúðiz lýðr, udmattedes, Skh IV, 27; 1. skjoldu, ødelægge, GrH III, 24, Bl III, 22; 1. lund Vi II, 2.

lýsa, f, torskeart (*gadus merlangus*), 1—u jorð, havet, Jó II, 17.

lýsa, (st), lyse, blive lys, er 1. knátti, da det blev lyst, Pr IV, 45, (egg) lyst með (gulli), strålende af, Hj III, 32; meddele, forklare, 1. listir Hj XI, 1, 1. lofðungs tign ÓlB III, 32.

lysigull, n, lysende guld, St VII, 18; lilja 1—s, kvinde, ÓlB I, 35, V, 2.

lysing, jfr. víg-.

lyta, (tt), forringe, 1. heiðr e—s G VIII, 55.

lýtir, m, forringer, 1. gulls, mand, Bj I, 12.

læ, n, svig, mén, hugsa e—m 1. Pr IV, 66. Jfr. lymsku-.

lægi, n, havn, Skh II, 10, St V, 46; geðs 1., bryst, ÓlA II, 12; — á rúmu 1., ude i rumsø, G XI, 57; gjálfrs 1. sollið, det svulmende hav, Hj III, 45; — bör, Gr III, 40; — usikkert er að 1. St II, 2.

læging, f, nedværdigelse, Lo III, 42.

lægir, m, sør, hav, 1. brast Skh IV, 27, á 1—i ÓlB II, 6, hjá 1. Hj IV, 28; — i kenninger, for skib, 1—s dýr ÓlA I, 11, Gri I, 9, 1—s hestr Pr IX, 3, 1—s húnn Lo II, 1; — for sind, 1—s garmr G IX, 19; — for guld, 1—s ljós Fr IV, 32; — for digterdrikken, digtet, 1. Hárs U IV, 1.

lægja, (gd), gøre lav(erc), forringe, 1—diz segl ÓlA I, 27, 1—diz vindr St VI, 32; frægð er lægð GrH IV, 24; — upers. 1—ir fjöll, bliver lavere, kommer efterhånden af syne, ÓlA I, 25.

lækning, f, helbredelse, mjuk 1. St IV, 23; 1. meina ÓlA I, 30.

lækr, m, (jar), bæk, å, benja 1—ir, blod(strömmme), U V, 18, Sf V, 26, hræva 1—ir, d. s., Sá III, 21, rauðir 1—ir, d. s., Hj X, 49; — i greiðir 1—ja St VI, 8 er ordet uforståeligt og mulig forvansket, ti 1—ir alene kan næppe bet. 'blod'.

læra, (rð), lære, 1. heljar veg, omkomme, Ko IV, 62; fólkid lært, klerke, Gei IV, 52.

læri, n, lår, krajúpa að 1., om samleje, Kr I, 8.

læring, f, lære, kunst, dannelsje, St VII, 3.

læsa, (st), låse, lukke, 1. rann Fr I, 3, låta fárs strætið 1—az Fr V, 64, 1. ljóðaknút í láði eljunstrandar Fr II, 58, 1. ljóða björn Fr II, 59; 1. fjaðrham, lukke den

om sig, iføre sig, þry I, 19; 1. hildigrímu að hófði Hj V, 26.

laeti, n. pl, lader, adfærd, hæversk 1., høviskhed, Skí 68; — lyd, klang, strengja 1. Má I, 69. Jfr. firna-, gáska-, pípna-, æsku-.

løð, f, indbydelse, gæstfrihed, þiggja 1. Lo I, 12.

løðrømannligr, adj, sløj, svag, vidnende om en udygtig person, 1—t verk Gr I, 18.

løgmaðr, m, lagmand, 1—s stétt, lagmands embede, Skh VI, 25 (ved en tidstridighed for 'lovsigemand').

løgmål, n, lov, lovbud, ÓlH 6, 1. og landsins rétr Vø I, 42; 1—s skýr Gr I, 7.

løgr, m, hav, væske, 1. né jørð ÓlH 53, dreyra 1., blodström, Sá X, 9; øl, Lo III, 34; — i kenninger for digterdrikken, digitet, Óðins 1. Fr II, 2, Týrs tanna 1. G XI, 59, Boðnar 1. Sá I, 3. Jfr. rósa-.

løpp, f, pote, fod, på en björn, Bj V, 30.

løstr, m, last, moralisk brøst, 1. enn ljóti Skh V, 8.

løtra, (að), gå langsamt og tungt, 1. burt úr ranni La II, 73.

M.

maðkr, m, maddik, orm, Vø V, 7 (her om en slangeunge).

maðr, m, mand, menneske, þykja ekki að m—i, synes et ganske udueligt menneske, Kr I, 22; enn innari m., ens indre selv, Skh VI, 26, Sá I, 2; menn (pl) það veit Fr V, 9. Jfr. afreks-, aust-, blá-, boðs-, borgar-, bragða-, búðar-, bú-, byrðings-, dánu-, dreng-, dygðar-, feikna-, festar-, firna-, fjand-, flóttta-, flysjungs-, flærðar-, for-, forn-, fólsku-, fremdar-, frillu-, frægðar-, fylgdar-, galdrar-, glæpa-, gongu-, harka-, harma-, háðs-, heiðrs-, heima-, heljar-, her-, hirð-, hof-, hreysti-, húsgangs-, ilsku-, kall-, kaup-, kjallara-, klaustra-, kómu-, kyngi-, kynstra-, lands-, leiðsøgu-, leigu-, leyfðar-, liðs-, listar-, lymsku-, log-, mektar-, menta-, merkis-, mæta-, njósnar-, norð-, ófriðar-, ógnar-, prýði-, rausnar-, ráns-, róstu-, ræðis-, sauða-, skýrðar-, snildar-, spektar-, stíga-, stoltar-, stólpa-, stýri-, sæmdar-, tígnar-, trygðar-, tófra-, valds-, veiði-, virta-, væflu-, yfir-, yngis-, þing-, þrauta-, æsku-, ætt-, qondvegis-.

magn, n, styrke, kraft, bragna m. ÓlB V, 3, frábært

m., om åndelige øvner, St IV, 27, yglaz m—i, af kraft, ø: i høj grad, þry II, 20, hafa m. Hj I, 23; af m—i vers, havets kraft, pr IV, 38; orða m. Fi II, 51.

magna, (að), göre stærk, forstærke, udfore med kraft, m, heipt og grand ÓlB IV, 2, m. stillis ferð, göre den prætgig(ere), Sá I, 30; m. veislur (og) prýði Fi IV, 37, Ko I, 25; — især om kamp, m. sverða él ÓlB II, 16, m. Gungnis él ÓlA III, 10, m. hræva seið Hj VII, 7, jfr. Fr V, 53; upers. sorgir m—ar La VII, 38; — part. magnaðr, udstyret med trolddom(skraft), m—að trøll Hj VII, 32, módir m—uð Bó VI, 52.

mak, n, ro, behagelighed (behagelig følelse, láneo. fra lavty. (ge)mak), fá m. af eldi, af at bage sig ved ilden, Gr I, 31; hreppa ei m., have det slemt, Gr II, 5.

maka, (að), mage, iværksætte (láneo. fra ty. machōn), m. spé að e—m Sk II, 16.

makligleikar, m. pl, fortjænest, fara að m—um Dí IV, 33, Ko I, 51.

makligr, adj, fortjænt, havende gjort sig fortjænt (til noget), værdig, kveda m—t Hj VI, 38, m—t er La IX, 60; mér væri m—t Gri II, 57; m—g gjold Gr II, 7, m—g skript Ger III, 53.

maktarfullr, adj, magtfuld, mægtig, Ger I, 24.

maktarvíþ, n, mægtig kvinde, La IX, 78.

mala, (mól), male, knuse, m. id var korn Bj I, 51, m. i gegn synes at måtte høre sammen, male igennem, ø: kraftig (?), Gri V, 45.

malar, f. pl, kryds (på dyr) Skí 27.

malr, m, madpose, Gr III, 10. Jfr. vista-.

malt, n, malt, i kenninger for digitet, orða m. Skh IV, 5, Bj VII, 38, hróðra m. Gr II, 16, Sá X, 2; — for guld, m. Menju Ko VI, 33, m. Fróða Bj VIII, 27.

mana, (að), ægge, udfordre, (láneo. fra lavty. manen), Skí 150, Kr VII, 33.

mammabúkr, m, menneskekrop, Gri II, 55.

mannafátt, adj, n, fåtal af mænd, mangel på mænd, Sq IV, 47, G VI, 47.

mannalát, n, tab af mænd, Skh V, 14, pr VII, 18.

manndómr, m, manddom, dygtighed, rækja m—m G VII, 19; Bl VIII, 38; m—s verk Kr I, 78, m—s makt Fi VI, 46.

manndómsleysi, n, mangel på manddom, slyngelagtighed, Skh III, 44.

- mannfól**, *n*, *usling, slyngel*, *þr VIII, 21.*
mannfólk, *n*, *skare, mennesker*, *Sq II, 28, G IV, 29.*
manngjöld, *n pl*, *mandebod*, *Gr VII, 37.*
mannligr, *adj*, *menneskelig*, *m—t edli Hj XI, 49.*
Jfr. 6-
mannlikan, *n*, *menneskefigur*, *Gei II, 22, He III, 33.*
mannval, *n*, *udvalg af mænd*, *Sá VIII, 32.*
mansöngr, *m*, *mansang, kvindesang, elskovs-sang, særlig indledningen til de enkelte rimer, der handler om elskov og elskovsforhold*, *Skí I, Fr V, 1, St V, 2, GrH III, 2*, *m—s kvæði Fr V, 5, m—s vísur Gri I, 7, Má I, 9, m—s hróðr La VI, 2, m—s fræði Gei II, 1, m—s orð Gr VIII, 3, m—s mál Sq I, 4, m—s grein Fr V, 21, m—s bland Hj X, 8 (jfr. smhængen); m—s menn, mænd der digter mansange*, *Ger VI, 1; slá m—g Gr III, 2, G I, 5, Sf I, 1, tjá m—g G XII, 17.*
manvit, *n*, *mandevid, menneskeforstand*, *Bl I, 23, m—i prýdd þr III, 11, m. fritt Vø I, 6.*
margfaldr, *adj*, *mangedobbel*, *m—d elsko, kærlighed i overmål*, *Fi I, 2; m—d ráð, mange ráð, planer, Sá VIII, 34.*
marghross, *n*, ‘*mange heste*’, synonymt med stóð, *n*, = stóð (*til standa*), setti m. mótt sværer til sagaens marghrossaði á mótt, *stansede, stillede sig mod*, *Kr VII, 42.*
magr, *adj*, *mangen, vera m—t til e—s, være venlig stemt, gunstig, mod en*, *La II, 1. Jfr. all-, geysi-, her-.*
mark, *n*, *mærke, taka m. á, tillægge betydning*, *Gr I, 46; að m—i, i en betydelig, følelig, grad, (ironisk) Bj VIII, 9. Jfr. friðar-, hafnar-, kross-.*
marka, *(að)*, *mærke, m. skal, det skal mærkes, o: udtrykkelig siger*, *Skh IV, 1; m. ófrið á, tillægge det ufreds-mærke, krigssignal*, *Sf IV, 27; m. frænings stræti (dat.), udstyre med*, *Ger I, 39.*
marmorasteinn, *m*, *marmorsten*, *Bl II, 4.*
1. **marr**, *m*, *hest, i kenninger, for skib, ægis m. Sq IV, 52, græðis m. U IV, 18, flæðar stígs m. þr III, 45, Geitils m. Fr III, 30, húfa m. Fr IV, 31; — for ulv, Beslu m. Gr VI, 44, þakkar m. Jó III, 12; — for hest, bitla m. Hj III, 10, gjarða m. Hj III, 14, sqðla m. Hj III, 8, Kr II, 42; i disse tilfælde er genordet ganske overflodigt. Jfr. siglu-*

- 2. marr**, *m, hav, i kenninger for øl, drik, skála m. La III, 6, digterdrikken, digtet, Sónar m., ÓLB IV, 34, G VI, 1, horna m. (Óðins) Hj I, 37; — for bryst, greina m. Ko III, 81. Jfr. horna-.*
matmál, *n, spisetid*, *Bj IV, 54.*
matsvín, *n, ‘mad-svin’*, *o: madæske, særlig (Skides Smjørsvín, Skí 20.*
mágr, *m, svoger, besvogret person (af en eller anden grad)*, *svigersøn Skí 118, steson, m. Ullar (Tor) Lo I, 15; m—a stoð Má IV, 52.*
mál, *n, tale, ord, visku m. Fr V, 21, fagra m—ið, o: skjaldetalen, digtet, Gri IV, 1; mansongs m. Sq I, 4; líknar m. Bl III, 7; — sag, taka til m—a G III, 51; — (den rette) tid (til), m. að ríða Skí 166, m. úr haugi Gri III, 4; — mál (skydeskive), skjóta til m—s Kr VII, 36; — i kenninger for guld, Þjaza m. St VI, 24, Bj III, 54, lója m. Fr I, 21, Dá II, 8; Dofra m. St I, 7, La IX, 1, Bl IV, 39, Sá III, 36, Glotta m. ÓIA II, 13, La V, 26, Sauðungs m. ÓIA II, 1, St I, 10, Hrímnis m. St VII, 59, Dá I, 28, Hrungnis m. GrH III, 3, Svölnis m. Sf V, 15, Grímnis m. Dí III, 1, Bauga m. Fl I, 18; m. bjarga grams Jó II, 22; jöttna m. Hj IV, 36, XI, 37, Sf III, 37, flagða m. Fr IV, 18. Jfr. aptan-, brúðar-, einka-, eptir-, girsku-, heiptar-, keski-, kvenna-, lög-, mat-, sátt-, vanda-, víga-.*
málaefnl, *n pl, sagforhold, sagens indhold og kærne*, *Sq IV, 46.*
málalykt, *f, en sags afslutning, pl. Má I, 44.*
málastakki, *m, afgørelse af en sag til den ene eller anden side, gjøra m—a G VIII, 6.*
málga, *(að), bevæge, kun i forb. (der ellers synes ukendt)* m. fótum Kr V, 44.
máli, *m, løn, sold*, *Ger I, 24; piggja harðan m—a, fá en hård medfart, Kr VI, 34.*
málmr, *m, malm, guld*, *þry II, 3; m. er gerði Grér, o: grésjárn Sq IV, 48; — iørvigt våben, sværd, St IV, 19 (her dog måske om hjelm el. brynde), VI, 17, Hj VII, 40; i kenninger, for kamp, m—a leikr ÓLH 55, m—a þrá Skí 88, m—a mord Skh III, 8, jfr. m. er sendr Gr VIII, 20; — for mand, meiðar m—s Lo II, 22, snærpir m—s Fr III, 3.*
málshlutr, *m, lod, del (i en sag), áttu m—t þann, dermed sigtes til dig, det gælder dig, þr VIII, 19.*

- málugr**, adj, snaksom, snakkesalig, flestalt kemr til m—s manns (ordspr.) Kl H, 8.
- málvinr**, m, 'mål-ven', fortrolig ven, Bl V, 17.
- mámasí**, n(?) malvasie-vin, Sk I, 44.
- máni**, m, måne, hildar m., sværd, Bl VII, 14; ægis m., guld, Sá I, 22.
- mánuðr**, m, måned, pl. m—r ÓlH 59.
- már**, m, måge, G VI, 61, soltinn m. (her brugt som rovfugl) G XII, 33.
- máriutiðir**, f. pl, messe-sang til ære for Maria (horæ de sancta Maria), Dá I, 22.
1. **mát**, n, måde, passende mål (måde; fra lavty. måte, jfr. máti), í m. Ger I, 7, Má I, 76, Dá I, 10; m. af Durnis dreggium, passende kvantum af, Ko VII, 3.
 2. **mát**, n, mat (i skakspil; jfr. følg.), Má II, 45, VI, 43. Jfr. byskups-.
- máta**, (að), göra mat (i skakspil; mht. maten), Má II, 50.
- máti**, m, måde, mådehold, passende forhold (låneo. fra lavty. måte), úr m—a, udover måde, overmåde, Skí 13, Gri I, 3, Bl VII, 38; í m—a, på passende måde (som det skal være), Ger I, 35, III, 45, VI, 47, í allan m—a, på en passende måde i hver henseende, St I, 38, Hj II, 11; engi m., intet mådehold, Skh III, 9; í miðjan m—a, som det sig hör og bör, Vq II, 10; eðli vill hafa m—a, naturen vil have sin gang, Bl I, 38.
- máttardár**, n, mægtig, veldig, spot, Gei III, 12.
- máttargaldr**, m, mægtig galder, pl. Gei II, 29.
- máttarhár**, adj, veldig höj, m—tt hús Ko V, 30.
- máttarheimskr**, adj, mægtig dum, Má IX, 12.
- máttarplag**, n, kraftig fjerd, adjfjerd, La VII, 58.
- máttarrískr**, adj, overmåde mægtig, m—t mengi La I, 7.
- máattr**, m, kraft, styrke, tröll að mætti Skí 160, kappi nøkkurs m—ar, med nogen (o: megen) kraft, Gri VI, 22, við mått, må vel sættes i nøje forb. med hverr, hvilken mægtig mand, Sq IV, 1; rausnar m. ÓlA I, 35, heiðrs m., hædersstyrke, hæderfuld styrke, La VII, 64; fræða m., digitets (rimens) kraft, Ger VI, 48; — gen. forstærkende, m—ar skraf Skí 11, m—ar sorg Hj X, 47. Jfr. feikna-, frægðar-, grimdar-, hreysti-, visku-.
- máttugr**, adj, mægtig, sterk, m—t tröll Gri IV, 19.
- máutliga**, adv, tilpas, forstærkende m. reiðr Ger II, 27.

- meðan**, adv, medens, med að, m. að Sá IX, 17 (að her krævet af metrum).
- meðr**, præp. og adv, — með, med, ved, vera illa m. (rimkrævet) e—n, ond mod, Skh VI, 30, St II, 34; vópnum m. br V, 9, þar bundið m. Gei IV, 8; og E. meðr br III, 42.
- mega**, (mátta), kunne, ekki má við e—u, intet kan göra mod, for, forhindre, stanse, Skh II, 34, m. litit, være syg, br VIII, 3, hversu máttu, hvorledes har du det?, Gri III, 14, hvé F. má St IV, 28, jfr. Sá V, 39; mega mun mér, det vil vel kunne gå an for mig, Sk III, 66.
- meginrit**, f, ukendt ord, stednavn? el. forvansket, Bj I, 42 (jfr. anm. til stedet).
1. **megn**, adj, kraftig, sterk, með brandi m—um He IV, 36.
 2. **megn**, n, kraft, styrke, mættr og m. ÓlH 24, hafa m. Gri V, 45, treysta m—i br VII, 2, sérligt m. ÓlA II, 22, hófligt m. Gr V, 58, af m—i, magni (kan også henføres hertil) ÓlB III, 22, ÓlH 40; dauða m. (dat. pl.) Kr VI, 51 (men her kan m—um også komme af adj.). Jfr. sæmdar-.
- megna**, (að), magte, formåd, m. e—u Gr V, 34, Gei I, 22.
- meilda**, (dd), beskadige, lemlesteste, fári meitt lið Lo II, 5; meidd f meignum Lo IV, 3; upers., þá flaustið meiddi Má IX, 7.
- melðing**, f, beskadigelse, lemlestelse, veita m. Gri V, 15.
- meiðir**, m, beskadiger, ødelægger (hyppig er det umuligt at se, om det er dette el. meiðr, der foreligger), i kenninger for kriger, mand, m. sverða Skh II, 22, m. stála Kl IV, 35, m. branda ÓlB II, 24, m. spjóta Kr V, 34, m. skjalta Má IX, 15, m. Hrungnis þilja La I, 9; m. randa ÓlA II, 17, G VIII, 59, m. ríta Gr IV, 33, VI, 9, m. gerða Gr III, 14, m. (pl.) brynju hringa Sá X, 56, m. plátu La IX, 8; — m. gulls Kr III, 13, m. hringa GrH III, 22, m. bauga Bj II, 23, Gr IV, 21, Hj III, 14, Sf V, 8; — m. fófnis bryggju Gr I, 3, m. grundar linna Hj IV, 43, m. linna foldar Ko IV, 59, m. oglis fitja La VII, 49, m. grettis valla, palla Ger I, 14, Má I, 38, m. nøðru palla Kr VII, 59, m. orma stéttá Má IX, 14; m. (pl.) mens Lo II, 4; m. ægis bríma

Ko II, 60, m. mundar iss Dí I, 42, III, 35, m. mundar eims Jó II, 30; m. hlunnar viggja Pr X, 26; — abs. = mand Gri II, 61 (*hvis teksten er rigtig*); — m. mellu dólgs (*Tors*) móður (*jordens*) heiðs er en uklar kenning Ko VI, 4.

meiðr, m, træ, hyppigt i kenninger for mand (ofte ikke til at skælne fra meiðir), — efter guld(ringe), m. gulls U IV, 19, Dá I, 6, m. hringa Gr III, 40, Óla I, 23, m. bauga Gr III, 26, GrH I, 37, Gri I, 26, m—ar Pekks móls St VI, 3; — efter våben, sværd, m. málma Gr II, 43, Hj VII, 7, Dá IV, 25, vópna m. Fr II, 21, sverða m. Gri III, 19, Sf II, 19, branda m. Hj VIII, 26, laufa m. Hj XI, 28; m. spjóta Kr V, 15, m. geira Gr II, 28, m. darra ÓlB V, 22, Fr III, 24, kesju m. St VII, 27, m. vigra Dí I, 46; m. qrva ÓlH 2, Gr I, 36, II, 36, Hj VIII, 44, fleina m. Gr III, 34, La III, 22, m. brodda Fr IV, 12, La II, 86, m. nadda La VII, 9; m. skjalda Óla III, 30, Lo II, 47, m. randa Gr VIII, 46, m. tjorgu Gr V, 56, Óla II, 16, St III, 17; m. brynu Dá IV, 49, m. plátu Lo III, 22, m. spanga Bj VII, 40, m. Sørla hjúpa Vq V, 42; m. fálu Dá IV, 29; efter klæder, kógra m. Gr III, 49, m. kyrtla Kr III, 3; — efter skib, kjóla m. Hj IX, 48, Kr VII, 34; — for jætte, m. hamra Lo II, 28, m. bjarga Dá IV, 51; — for en ånd, m. myrkra Dí III, 38; — for guld (ene-stående), grettis m—ar Kr III, 31. Jfr. glæsi-, steypi.

mein, n, mén, skade, gjóra m. Gr I, 11, dauðans m., omskriv. for dauði, Gr VI, 16; Bolverks m. synes at måtte bet. digning, digit, men kenningen er uklar og i en uklar smhæng, ÓlB II, 33; siðanna (v. l. svikanna) m. Kl III, 12. Jfr. dauða-, grimdar-, hrygðar-, kynja-, tungu-.

meina, (að), formene, forbyde, Gr II, 32, Skh VI, 49, G X, 16, Vi I, 12; med dat. Bó VI, 58.

meinbugir, m. pl, hindring, vanskelighed(er), m. eru á G IV, 14.

meinliga, adv, skadelig, følelig, gjalda m. móður La V, 13.

meinligr, adj, skadelig, følelig, bitter, mart m—t Skh V, 19; m—g sorg Fi V, 36.

meinn, adj, skadelig, heldr m. sveinn Gri V, 36; e—m er m—t G III, 12; La III, 31; Bj VI, 34; komp. meinna Ko VI, 43.

meinsemisorð, n, dadlende ord (af formenende art), leggja m. til Skh II, 50.

meinvætr, f, mén-vætte, skadeligt væsen, pl. Bó V, 17.

meiskr, n, øl, drik (no. meisk m, „blanding, røre; øl som endnu ikke har gæret“; láneo, fra lavty. mësch, meisch, „mæsket malt“, mjød, mht. meisch „malt, overhældt med varmt vand“), drekka dygðugt m. (af Venris blandi) Gri I, 4; sorgar m. He II, 5; norna m., ‘norner-drik’ (jfr. smhængen), Ko VIII, 7.

meisl, n, beskadigelse, sår, Skí 191, Pr IX, 7, G XII, 69; m. og undr Gei III, 31; m—a hart bein, ben, knokkel, der kan modstå beskadigelse, Gri V, 4.

meistaradómr, m, mesterskab, inn mesti m., om et arbejde, Gei II, 24; La I, 9, Sá II, 8, Kl V, 45.

meistaragrein, f, mesterlærdom, fagrar m—ir, skönne kundskaber, Fi I, 8.

meistaraskáld, n, mesterdigter, udmærket digter, m. til orða, til at föje ordene digterisk, Skh I, 14.

meistari, m, mester, om en gravør (kunstner) Skí 199, digter Gr VIII, 3; om moderkærligheden, m. allra dāða Óla III, 16. Jfr. heiðrs-, sagna-

meistarliga, adv, mesterlig, G XII, 4.

mekt, f, magt, kraft (= makt, láneo.), ÓlB IV, 8, Hj I, 22; sýn m. Pr X, 9; hreysti og m. Gri III, 13, heindr og m. Gr V, 3, tign og m. Óla I, 4, kurt og m. Ko VIII, 45; hans m. Vq I, 24; fá m. Hj III, 37, veita m—ir U I, 2; leika (gen. pl.) m., prægtige lege, Bl I, 43, meydóms m., mædommens pragt, (sin) prægtige mædom, Kl I, 46; — egenskab, i pl. Ko VII, 28; — gen. forstærkende, m—ar jarl U III, 15, m—ar rönd Gri IV, 31.

mekta, (að), göre stærk, höjne, m. sitt líf með elsku Gr III, 3, m—az af e—u Óla I, 20, m—ad (folk) ægis ljóma, hævet, hædret, med, Ko II, 33; m. e—n, vise hæder, prise, Hj III, 34; m. frúr Jó II, 1; m. lýði Ko I, 12.

mektan, f, magt, kraft, ment og m. Sá I, 20.

mektardreng, m, kraftig, udmærket, mand, Ko VII, 38.

* **mektarfljóð**, n, mægtig, udmærket, kvinde, La III, 7.

mektarfullr, adj, mægtig, kraftig, m—t meyjarlið Ger VIII, 49.

mektarhóf, n, mægtigt, prægtigt, gilde, Sá VIII, 32.

mektarhvíla, f, stor sæng, Bó VI, 26.

- mektarligr**, adj, prægtig, om kvinder *Ger VIII*, 52, *Fi VII*, 29; *Ger VIII*, 48.
- mektarlyðr**, m, mægtigt folk, udmærkede mænd, *Kl III*, 42, *Bó VI*, 13.
- mektarmaðr**, m, mægtig, kraftig, mand, *Bj VIII*, 17.
- mektarmæðgur**, f. pl, kraftig moder og datter, *Bó IX*, 20.
- mektarverðr**, adj, værdig til magten, *Ger VIII*, 41.
- mektarþegn**, m, mægtig, kraftig, mand, *La I*, 32.
- mektugr**, adj, mægtig, kraftig, stærk, m. jarl *U I*, 10, m—g frú *Vq III*, 25, *Hj XI*, 31, jfr. *Skh VI*, 31, m. svanni *St I*, 43, *IV*, 3, *G I*, 27, m—g menja laut *Skh I*, 31, m—g (þjóð) *Skh VII*, 55; m—t vín, udmærket, *Sq II*, 8; m—g elska *Fi I*, 2, m—g (höll) ófnis skerjum, prægtig ved guld, *Gei II*, 26.
- meldr**, m, (rs og rar), mel, Fenju m., guld, *Gr II*, 25, *VI*, 43, *St VII*, 46, *Sq III*, 20.
- mella**, f, jættekvinde, m—u dólgr, *Tor*, *Ko VI*, 4; — hustru, mildings m—an *Dí III*, 15.
- men**, n, halsring, (guld)ring, i kenninger for mand, m—s lundr *Skí 59*, m—s mygir *Gr II*, 23; m—ja Baldr, Yggr *Skí 7*, *Gr III*, 24; m—ja lá se lá.
- mengi**, n, mængde, skare, *Skí 152*, *þr VII*, 1, *Vq IV*, 6; þrænda m. *ÓlB II*, 3. Jfr. frægðar-, ilsku-.
- mengrund**, f, 'halsbånds-jord', kvinde, *Skh V*, 17, *U IV*, 1, *VI*, 10, *La III*, 35, *Ko VII*, 42.
- Menja**, f, jættekvinde-navn, M—u dólgr, *Tor*, *Lo I*, 19.
- menjagripr**, m, mindegenstand, arveklenodie, *Bj VII*, 14.
- menskr**, adj, menneskelig, m—ir menn *Hj II*, 23.
- ment**, f, åndelig idræt, lærdom, uddannelse, idræt, að m—um líkir *Skí 96*, hafa m—ir *ÓlH 3*; m. og afl *ÓlA I*, 20, lofðungs m. *ÓlA III*, 12; idræt, *Lo III*, 22, *Vq I*, 7, m. er hent *La VIII*, 34; mansongs m. *Ger VII*, 20; i en forvansket smhæng, verði hún ekki að m—um míni *G I*, 31, meningen er ganske uklar.
- mentafullr**, adj, vel uddannedet, *Sf III*, 4.
- mentamaðr**, m, idrætsmand, mand med mange færdigheder, *ÓlA III*, 19, *Lo III*, 13; verða m. af mælsku *Bj V*, 2.
- mentan**, f, uddannelse, færdighed(er), *ÓlA II*, 26, *III*, 29.
- mentaríkr**, adj, rig på uddannelse, færdigheder, om en kvinde, *Sk III*, 68.

- mentasterkr**, adj, stærk i (ved) færdighed(er), vel ud-dannedet, *Kl I*, 3.
- menþoll**, f, 'halstrings-fyrr', kvinde, *Sk III*, 68, *Kl III*, 48.
- mergr**, m, (s og jar), marv, nōðru m., slange-marv, s: slangegift, hertr er naðr í nōðru m—g *Bl III*, 31.
- merja**, (marða), knuse, maðkinn hefr eg mert (mæk denne form!) í sundr *Vq V*, 26.
- merki**, n, mærke, tegn, jærtregn *ÓlH 58*; dauðans m., omskriv. for dauði, *Gr VIII*, 16; i forvansket smhæng (jfr. anm. til stedet) *Lo III*, 24; — telja m. að e—u, fortælle om noget (som mærketlig?), *Fi I*, 16.
- merkilliga**, adv, betydningsfuldt, *Gr III*, 2.
- merkilligr**, adj, mærkelig, betydningsfuld, *Vq I*, 52, m—g dæmi *Má IV*, 30; m—an myrgin *He III*, 27.
- merkismaðr**, m, mærkesmand, fanebærer, *Sq V*, 28; betydningsfuld mand, *Skh VII*, 54.
- merkja**, (kt), mærke, betegne, m. nafni, betegne ved navn, navngive, *Vq I*, 47, m. að nafni, d.s., *Fr I*, 16; — betyde, svó sem m—ir, om drömme, *Gri VI*, 30; — mærke, besætte, m. vøllu móga *ÓlH 29*; — begrænse, *Sá I*, 7.
- merkr**, adj, pålidelig, fremragende, om kong Olaf, *ÓlH 17*, om Rognvald Brúsason *ÓlH 16*, om Grette *Gr I*, 12; *ÓlA III*, 3.
- messá**, f, messe, sang, m—u mál *Sk I*, 50; i kenninger for kamp, branda m. *Hj IX*, 48, hjørva m. *Bj VI*, 33, hrotta m. *St I*, 11, tyrfings m. *Sf V*, 28, geira m. *G I*, 21, *Sf II*, 30, odda m. *Gr IV*, 53, *Hj II*, 30, *Bj VIII*, 14.
- messuskrúði**, m, messeskrud, messedragt, *Dí III*, 25.
- metnaðr**, m, anseelse, bera m—ð af ollum, nyde an-seelse hos alle (vel ikke: overgå alle i?), *Má I*, 17; — ørgærrighed, kappelyst, mér er engi m. á *Má VI*, 31.
- metta**, (tt), mætte, fylde, m. hjartað angri *Bó VI*, 6.
- meydómr**, m, mødom, jomfrudom, milska m—s, mø-doms sødme, *Jó II*, 6, m—s mekt, omskrivende, *Kl I*, 46.
- meyja**, f, mø (jfr. mær), *Skh I*, 9, *St V*, 10, *Fi II*, 24.
1. **mél**, n, tid, tidsrum, um nøkkut m. *Gr VII*, 2.
 2. **mél**, n(?), i Sviðris m. *ÓlB II*, 31, synes at bet. 'kamp'. — Hrungnis m. *Sf V*, 29 er ligeledes uklart, 'skjold'?
- mið**, n, midte, vel til hálfs en ekki m., (blander vand

med blodet), halvdelen godt og vel vand, men ikke 'til midten' er uklart, det sidste skulde netop bet. 'mindre end halvdelen', men da er der en modsigelse, Bj IV, 26; der skal vist læses miðr (og viðr), 'ikke mindre'. — Fiskeplads, sjaldan bregðr mjaldr m. Sk II, 4.

miðjungr, m., dværg (andet synes ordet ikke at kunne bet.), m—s knorr, dvergeskibet, digit, Dá III, 53, m—s mævils hestr, d. s., Gr VII, 1.

miðla, (að), yde, give, m. manngjöldum Gr VII, 37, m. vargi bráðir Gri II, 8, m. e—u í móti Bl II, 35; m. til orða, udtale sig, Sá IV, 39.

miðlungr, m., middelmådighed, (ældre miðlung f.), gen. med adj. for at betegne noget ikke helt godt, m—s gott starf Ger IV, 18, m—s kát (meyja) Ger V, 72.

miðmundi, m., tidenmidt imellem middag og non, til m—a Má VI, 42.

1. **miðr**, komp., (til litt) mindre, varla m., netop, Gr III, 27; Gri I, 1.

2. **miðr**, adj., mellemste, som er i midten, í m—jan sóma, netop som den skulde være, ÓLA I, 5, i prýdi m—ja (skopuð), d. s., He II, 8, mitt, i midjen, som adv. Skí 27.

mikill, adj., stor, m. viðir, stærk søgang, Skh V, 45; betydningsfuld, miklir fundir Br VII, 29; ekki er draumrinn meiri, ikke mere (næppe: 'er ikke længere') Gri VI, 26; ekki er rekkum meira til, mere behøver mændene ikke (for at lokke kvinden), Ger VI, 2; — komp. meira, længere, sáz hann ekki m. Má I, 81. Jfr. geysi-þrautar-.

mikilleikr, m., storhed, m. snildarverka ÓLA I, 20.

mildingr, m., fyrste, konge, ÓLH 3, Gr VIII, 20, m. hess Fr IV, 61; om Odin Pry II, 6; m. sólar, gud, Ko VII, 32; m. galdrala lista, troldmand, om Odin, Vq I, 20.

mildr, adj., gavmild, m. og merkr ÓLH 16, m. laga og hoggyva, rigeligt uddelende, ÓLH 42, m. af (gulli) Gr VII, 60, Vq I, 7, St I, 33; m—d grund, frugtbar, Lo III, 24; m. og mætr líkami, her synes m. at bet. 'syndfri', ÓLH 59.

milli, præp., mellem, verða m., opstå strid, okkar verðr ekki á milli G VIII, 49; það var ekki mart á m., der var ingen lang tid imellem (det varede ikke længe), Má IX, 75.

milska, f., blandingsdrik (af mjöd og øl), Sá II, 37,

Dí II, 10, vín og m. Ko VIII, 43, m—u horn Ko VII, 6; mærðar m., digterdrikkén, digit (jfr. smhængen), Sf VI, 49; m. meydóms, sódme, Jó II, 6.

milskaðr, adj., honningblandet, m—uð rósá, omskrivende f. milska, Kr III, 7.

minka, (að), forminske, forringe, m. e—m aldr St IV, 5; upers. m—ar náðir Kl I, 11; — intr. alda m—ar Gri II, 44; — m—az hefr Þór, har tabt meget i anseelse, Lo III, 43.

minkan, f., forringelse, skam, fá m. Gri I, 36.

minn, pron. poss., min, i kælende udtryk, Leifr m. Br IX, 36.

minnaz, (nt), mindes, erindre, m. nafn St IV, 49, m. dráp Vq V, 28; indse, forstå, Br IX, 24; omtale, m. á Skh II, 40, int og mint ÓLB IV, 27; — m. við, kysse, Fi III, 51.

1. **minni**, n., munding (ældre mynni), Brándheims m., indløbet til, Gr VII, 47; m. hafnar Bj VII, 26; kólgum, blot omskriv., Bj III, 18; karfa m., havet, Kr V, 9.

2. **minni**, n., erindring, minde, Skh V, 16, reka m. til, mindes, Sq V, 17, falla úr m. Skí 91, líða úr m. St VII, 1, leggja í m. Skí 165, Vq II, 40, stór m., erindringer om store ting, Sq VI, 3, m—is band, omskriv. for minni Má I, 54; — minde, mindebæger, drekka m. Ko II, 16; men her bet. m. måske selve drikken, hvad ordet bet. i de følg. kenninger for digterdrikken, digit, ása m. ÓLA III, 32, Lo II, 1, Vq I, 1. 64, II, 49, Fr IV, 1, Hárs m. ÓLA III, 2, St I, 72, Sviðris m. ÓLB I, 35, Fjolnis m. ÓLB III, 21 (rigtignok i en mærlig smhæng), Lóðurs m. St V, 1, Yggjar m. Ko V, 1, Suðra m. Kr VII, 7, Durnis m. Ko VIII, 8; m. af Þór, mindebægre for Tor, Bó X, 11, m. frá ásum Bó X, 18; — h—jar m., dødens bæger (jfr. smhægen) Bl VII, 24, dreyra m., blod-drik, Dá III, 18; — hyggju m. synes kun at bet. hukommelse, Fr V, 2; — fífu stígs m. må bet. 'sårets væske', blod, ÓLA II, 19.

minniligr, adj., mindeværdig, udmarket, m—g mekt Fi VIII, 38.

misa, f., myse, valle, Kr VII, 51 (jfr. smhægen).

misjafn, adj., ulig, forskellig, misjófn verðr old Gr VI, 12, m—t verðr um kvenna frið, viser sig på forskellig måde, Sk II, 4; m—t adv., ulige, Skí 11. 96, Gr V, 5, Br V, 30.

miskun, f, nåde, miskundhed, blfðust m. *ÓlH* 62.
missa, (st), miste, gå glip af, m. dygða *Pr VI*, 18, m. rendr (gen.) *Gri IV*, 31; m. hreysti (gen.) *Hj I*, 57.
missir, m, tab, *He IV*, 41.
misskiptr, adj, ulige delt, fordelt, m—t lisi, der (har været) forskel på livet, *Má VII*, 20.
missýna, (nd), bevirk øjenforblændelse, lade noget se anderledes ud (end det er), *Dá IV*, 56.
missýni, n, fejlsyn, *Pr III*, 56.
Mist, f, valkyrjenavn, i kenninger f. kvinde, M. mens *St VI*, 5, M. gullazvefjar *Hj X*, 4, M. nista *La VIII*, 29.
mistin, St *IV*, 3, må være forvansket; der skal stå et ord f. 'land', til Mævils hesta 'skibenes', for at få en sœkennung.
mittistangi, m, tilnavn til Víðólf (v. l. mittum-; fra ty. mit dem stange), *Skí* 76. 150.
mila, f, mil, overført på tiden, langa stund og m—u *G VII*, 34, falla í stundar m—u, hvile (så og så længe), *Vi I*, 53.
mimir, m, Mime, M—is brunnr. *Vq I*, 6.
mjaðmarbragð, n, 'hoftebevægelse', en vis anvendelse af hoften under en brydekamp for at kaste modstanderen til jorden (se Gátur, þulur osv. II, 62), *Má I'*, 7.
mjaðmarliðr, m, hoftelede, *Sk III*, 33.
mjaldr, m, (rs), hvalart (der antages at forblive længe på samme sted), sjaldan bregðr m. mið (ordspr.; om hvad der stadig er det samme) *Sk II*, 4; m—rs frón, havet, *Bl III*, 18.
mjalli, m, ret forhold el. væsen, ekki er þessi m. á, som det ikke forholder sig således med, *Sk III*, 14, sem engi þotti m. á, som ikke syntes at opføre sig rigtig, *Bj II*, 4. Dette ord, hvis egl. betydning er uklar, bruges i nutiden mest i forb. hann er ekki með öllum m—a, ikke ved sine fulde fem.

mjór, adj, smal, tynd, om bølger *Skh IV*, 30, om spyd *St VI*, 18; einna mjóst, hentyder til de smalle sår, der frembringes ved pilespidsen, *Sq IV*, 21.

mjúkliga, adv, blødt, kælent, venligt, biðja m. *G III*, 1.
mjúkligr, adj, blød, venlig, m—g ræða *Skh I*, 36.
mjúkr, adj, blød, venlig, m—k lækning *St IV*, 23, m—t blað *Skh V*, 17, m—t bréf, brev med elskovsord, *Gri I*, 5, m—t kvæði, om lign. *Gri IV*, 2, m—k man-

songs grein *Fr V*, 21; — m. sjór (i et navneskjul) *Bó III*, 53; — m—t, adv., behændigt, *ÓlA II*, 21.
mjög, jfr. all-, drjúg-, raun-.
mjol, n, mel, Fróða m., guld, *Fr V*, 30; m. Menju, d. s., *Bj I*, 44.
mjoll, f, (nyfalden) sne, krønk m. *Vq I*, 62; i kenninger for sòlv (el. guld?), greipar m. *Vq I*, 3, *III*, 28, fingra m. *Bl II*, 27, Draupnis m. *Hj V*, 20, *VII*, 4, *Sf I*, 10, *Bl I*, 20, „frægnis“ m. *Hj VI*, 30; mjallar bál, dunkelt, guld ?, *Fi II*, 24. — Var sem Kári mokaði m. um ægi *Bl VIII*, 24. Jfr. hvíta-.
moka, (að), skovle, kaste med skovle, udstrø, var sem Kári m—aði mjoll um ægi *Bl VIII*, 24.
mold, f, muld, jord, i kenninger for guld, föfnis m. *Fr III*, 64, drákons m. *Hj IX*, 38, orma m. *Fr IV*, 34.
molna, (að), brydes, gå itu, skarð m—ar í mæki, sværdet fær skár, *Gri V*, 4.
morð, n, drab, kamp, grimmligt m. *Pr V*, 48, víg og m. *Pr V*, 53, heljar m. (omskriv.), død, *Kr I*, 39, vinna m. (kamp), *Sq IV*, 55; — i kenninger for kamp, stála m. *Sá XI*, 20, *Kr VI*, 46, málma m. *Skh III*, 8, branda m. *ÓlB II*, 28, *Gri IV*, 26, eggja m. *Bj VIII*, 15; geira m. *G III*, 28, darra m. *ÓlB V*, 23; fleina m. *Gr VIII*, 15; randa m. *Ger IV*, 13.
morna, (að), blive tör, vissen, m—ar horna lá, ebbei ud, ender, *ÓlB IV*, 34.
motr, m, (rs el. rar), kvindeligt hovedlin, skær m. *Skh II*, 39; i kenninger for kvinde, m—ra jorð *Skh VI*, 31, m—ra hlið *Hj II*, 44, m—ra reið *St IV*, 1, m—ra njót *Fr V*, 44.
motra, f, vistnok afledet af motr, altså egl. 'motr-bærske', kun i kenningen m. silkitvinna *Jó II*, 13.
móða, f, elv, *Gei III*, 21, m—u glæðr, guld, *Gr VIII*, 24.
Móði, m, egl. Tors sön, men brugt om Tor selv, *St VI*, 43, i uforståelig smhæng, *ÓlB II*, 33.
móðigr, adj, velstempt, oprømt, m—g þjóð *La VIII*, 1, Jfr. móðugr.
móðir, f, (nom. også móður, mæðr, i hds., acc. dat. også mæðr), moder, *Gr VIII*, 24, m. að e—m *Fr I*, 3, m. hesta, hoppe, *Gr II*, 26, m. fressa, hunkat, *Lo III*, 38, katta m. *Gri III*, 42, m. úlfs og linna, *Hel*, *Gei I*, 3; barkar mæðr, træer, *Má VII*, 22.
1. **móðr**, m, mod, sind, indre bevægelse, blása af m—i

Gr I, 40, e—m leikr m. um hjarta *St I*, 68, berjaz af móð, i hidsighed, *Ski* 158, tala af m—i *Vø VI*, 17, af beiskum m—i *Skh III*, 6, af móð og þjósti *Skh V*, 29, við langan móð *Skh II*, 12; heiptar m. *Skh VI*, 11; hrygðar m. *La VI*, 2; Venris m., *elskovsbekymring*, *Bó IV*, 1, *VI*, 1; vrede, *Jó III*, 21. Jfr. girndar.

2. **móðr**, adj, módig, træt, líunn og m. *Ski* 182, þjóðin móð *ÓIB IV*, 19, fólkid varð mótt *Gr III*, 46; súta m., træt af, *Má VIII*, 11, drykkju m. *Sá VII*, 54, mærðar m. *Ger VII*, 1; — tyngende, ekki (subst.) m. *Skh VII*, 18, m—ar sorgir *Gr I*, 7; — vred, m. fenris haugi, vred på guld, gavmild mand, *Bj VII*, 10. Jfr. ellir, reykjar.

móðugr, adj, (jfr. móðigr), sindsbevæget, sem m—t lét, bet. vist ‘som viste sig angstfuld og uvillig’, *Sk III*, 48.

móðurást, f, moderkærlighed, m. mjuk og hrein *ÓIA III*, 16.

móðurbróðir, m, morbroder, pl. *Vø II*, 15.

móinn, m, slange, m—s grandi, sandr, guld, *Gr VII*, 37, 60.

mór, m, lyngbevokset jordsmon, í mónum *Gr III*, 12. **mót**, n, møde, setja m. *Ko IV*, 36, manna m. *ÓIH 57*, mætt m. *Kl II*, 31; til m—s við, imod, *Skh VI*, 13; i kenninger for kamp, branda m. *Hj VIII*, 18, hijrva m. *Gr V*, 27, eggja m. *Sf VI*, 24, geira m. *Sf V*, 27, fleina m. *Gr I*, 11, *IV*, 36; — sammenføjning, miaðmar m. *Ko V*, 34; — form, måde, með ongu m—i, på ingen måde, *ÓIB III*, 29.

mótferð, f, gåen, dragen, en imøde, *Ger VIII*, 48.

mótgjorð, f, forseelse (mod en), m. vør, som vi har lidt, *Má I*, 39.

mótkast, n, indvending, modstand, *G II*, 31.

mnðr, jfr. gull.

munu, (nd), huske, m. til e—s, huske en, *Fr III*, 4; lengi man það ungr getr (ordspkr.) *G V*, 52.

mund, f, hånd, hrðrar m. (jfr. smængen), *Sá VII*, 1, koma í óðar m., = koma í óð, i rimen, *Kr IV*, 19.

mundang, n, passende mål, m—s breiðr *Skh I*, 13.

mundr, m, brudekøbsum, kaupa m—i *Skh I*, 42, *Vø II*, 25, gefa til m—ar *Skh IV*, 46, meyjar m., medgift, *Vø II*, 12; rækja m—inn, (synes at være talemåde, undersøge sagen?), *Br X*, 25; — m—ar Hrund, kvinde

(m. = guld), *La VIII*, 21; grettis m., guld, (uklart) *Kr VIII*, 15; sónar m., digterdrikken, rimen, *Kr V*, 13; Yggjar m. *Kr II*, 37, uklart.

mundriði, m, skjold, *Gri IV*, 57, *Ger VI*, 33, *Bj VII*, 50.

mungát, n, øl (som ringere drik), *Sk I*, 44, *Má I*, 48 (her sm. med björ).

munni, m, munding, indgang, jarðhúss m. *Br IV*, 14, *Dí III*, 32. Hertil vistnok belgjar munna *Bj III*, 6, se belgr. Jfr. hafnar.

munnr, m, mund, e—m er ilt í m—i, en har ondt i munden, o: en er ikke veltalende, er klodrian til at tale (digte), *Kr I*, 6, m. hamars *Bl VI*, 20. Jfr. belgja.

1. **munr**, m, ønske, lyst, falla í mun *Sq III*, 12; fyrir kost og mun, fremfor alt, *Skh II*, 32.

2. **munr**, m, forskel, manna m. *Br VIII*, 22.

must, n, most, vin, (låneo. fra latv. most, must), Sónar m., digterdrikken, digtet, *St III*, 1.

musteri, n, mynster, kirke, *He II*, 20.

múgi, m, mængde, m. manns *ÓIH 29*,

múgr, m, mængde, skare, *Ski 88*, kastala m. *He III*, 45. Jfr. bónda-.

múll, m, mulæsel, pl. *Gei II*, 8.

mú(n)kr, m, munk, *He II*, 26, 28.

már, m, mur, ... muret hus *Kl I*, 30; hyggju m., bryst, *La III*, 8; fófnis m., guld, *Gr IV*, 46, hraunþvensgs m., d. s., *Gr V*, 38. Jfr. borgar.

mára, (að), mure, omgive med mur, *Dá I*, 23.

máta, f, pengeydelse, taka m—ur *Br VIII*, 15 (om skat), græða m—ur, erhværve penge, *Gr I*, 36.

mylda, (ld), begrave, m. í jorð *Kr VII*, 59.

mylja, (mulda), knuse, slå i stykker, upers. skjoldinn muldi *G XII*, 60.

mylsna, f, smuld, småting, *Lo II*, 41.

mynd, f, billede, sorgar m—ir *Skh VII*, 6. Jfr. kven-
mynda, (að), forme, udstyre med billeder, *Ger I*, 39, rann m—að silfri, udstyret med sølv (næppe: lavet af sølv), *Kl IV*, 33.

mynstr, n, kirke (yngre låneo. end muster), *Gei I*, 31.

myrða, (rð), myrde, slå ihjæl, m. í hel, myrde (dræbe lönlig) *Skh III*, 44, deyða og m. *Vø I*, 58, m. mann, dræbe og skjule drabet, *Kr VII*, 38; skjule liget, *Br IV*, 57, *V*, 22.

myrgin, m, morgen, *Dí III*, 3, *Kl I*, 48.

myrklundaðr, adj, mörk, skummel i sind, *svigfuld*, La I, 14.

myrkr, adj, mörk, dunkel, m. i lund, *falsk, svigfuld*, La II, 96; m—k ráð, *uklare råd, dunkelt forhold*, Fr I, 54.

myrkva, (kt), *blive mörk*, m—ti af nátt Sá VII, 41, Fi I, 44, m. tekr í glugga Bj VI, 3.

myrkvastofa, f, *fængsel*, La IX, 76.

mý, n, myg, *myggesværm*, fljúga ótt sem m. St VII, 49.

mýgir, m., *undertrykker, ødelægger, i kenninger for kriger, mand*, m. mens Gr II, 23, m. föfnis skerja Vq IV, 24, m. mundar svella Lo IV, 3; m. ríta La VII, 63; m. áls Gri V, 15 er uklart (jfr. áll).

mýgia, (gö), *undertrykke, ødelægge*, m. e—m Pr III, 41, Kr I, 78, m. blóma e—s Bl VII, 47.

mýr, f, *mose, land, grafnings m., guld*, La II, 94, fiska m., *havet*, Má IX, 3.

mæða, (dd), *udmatte, plague, mæddr af kulda* Gr II, 6, hætt og mætt Bj VII, 15.

mæðgur, jfr. mektar.

mæði, f, *mødighed, træthed, elendighed*, m. og pín Skh III, 32, m. breyngdr Skh III, 31, einskis háttar m., nærmest af erotisk art, Skh VII, 5, strong, þunglig, m. Bry I, 15, Hj II, 3; m. starf (som ét ord?), *besværigheder*, Bl VI, 47; m. orms, vinter, Hj IV, 42; arnar m., örnnens (?: Odins) tunge byrde, digterdrikken, Bl IV, 1.

mæðing, f, *udmattelse, besværighed, veita m.* La VIII, 12; i et navneskjul m. hesta, *skulde bet. 'ridt'*, Bó III, 53.

mægð, f, *svogerskab, velja sér m.* Vq II, 21; skýr m. ÓlB I, 21.

mægi, n, *svogerskab, m. frítt* Vq III, 24.

mækir, m, *sværd*, ÓlH 15 og oftere.

1. **mæla**, (lt), *tale, m. mjög til manns, tale bestemt vedr. en person, el. i almlh. tale uforbeholdent*, Skh I, 30, m. orðskvið (dat.), *tale i et ordsprog*, Skh VII, 1; m. í frið, *kræve fred for*, Fr II, 47; m. til (e—s), *kræve noget (til gengæld)*, Hj II, 31; m. aprtr, *tage (noget) tilbage*, U IV, 13; m. sig undan e—u, *undslå sig*, G XII, 87. Jfr. hall.

2. **mæla**, (ld), *måle*, m. korn i akr, så (egl. et bestemt mål), Má I, 6.

mælska, f, *veltalenhed*, Gei II, 1, Bj V, 2; m—u fir.

kringr Vq IV, 2, Kr IV, 1; *þræta m—u tal, kappes i veltalenhed*, Ko I, 77.

mæna, (nd), *rage höjt, m—du merki (hds. næmdu!)* Df II, 8.

mænir, m, *mönning, tag, fleygði 12 í m—i Skí 178*; m. báru, *bølgens tag, is*, Bj VIII, 22.

mær, mey, f, mœ, *kvinde (jfr. meyja)*, vænu mær (pl.) Gri V, 25, Bó VI, 23 (mey nom.), Bó VI, 26, Fi II, 27; *datter* Fr I, 9; Ónars m., *jorden*, Gr IV, 12, Rognis m.(?) Hj X, 6; ægis m—jar, *bølgerne*, Fr III, 31, Ko V, 5, Ránar m., d. s., Sf IV, 26; — Leiknis m., *jættekvinde*, St V, 11, Grímnis mær (pl.), d. s., Hj III, 49, Hrimnis m., d. s., Hj IV, 8. — *mødom, jomfrudom, láta sína mey* Jó II, 16. Jfr. festar-, skjald-

mærð, f, *digts, dígtungsævne (enkelt digt)* Gr I, 3, Bry III, 1, Vq I, 10, *hyppig i forbindelser i gen. m—ar mál, omtr. = m.* ÓlA III, 1, m—ar smíði Skh V, 3; m—ar milska, = m. (jfr. smhængen), Sf VI, 49; m—ar straumr (jfr. smhængen) Ger III, 1; m—ar stéttir, *dígtungsstier* (jfr. smhængen), Gr IV, 8, m—ar slóð (ligel.) Bó X, 8; m—ar sandr, *brystet(?)*, Pr IV, 1; m—ar salt, omtr. = m., Sá X, 2; m—ar korn (jfr. smhængen) Ko VII, 6.

mæta, (tt), *møde, imødegd*, m. *hørdu* Fr II, 40, m. *ðrum* Fr IV, 63, m. *grjóti* ÓlH 44, m. *eldi* U V, 40; med acc. U IV, 3.

mætamadr, m, *udmærket mand*, Pr X, 8.

mætl, n, *kostbarhed, engi m.* Skh IV, 2, Kr VI, 14, dýrlig m. Fi VIII, 31, skortir eigi m. Skh II, 38; — *gode ting (lykke)* Skh IV, 2.

mætr, adj, *udmærket*, m. knífr Skí 99, hond mæt ÓlH 50, mætt blóð ÓlH 58; m. sjár, *synes at være en alml. betegnelse (ikke 'stille se')*, Bó II, 80.

Mævill, m, *sökongenavn, i kenninger for skib*, M—s hestr Gr VII, 1, St IV, 3 (i en dunkel smhæng), M—s skjötar U III, 33, M—s hundr Fr III, 12.

møglan, f, *knurren, mumlen*, Pr V, 30.

møk, n, pl, *gærning, foranstaltning (forsøg på at volde ondt)*, Bj II, 42.

møkk, m, *tyk tågesky, mulm*, dregr upp m—k Gr II, 16.

møndull, m, *kværn-håndtag*, Gri V, 46.

mørðr, jfr. lymsku-.

1. **mørk**, f, *mark* ($\frac{1}{2}$ *pund*), standa merkr 8 *Skí 191*.
 2. **mørk**, f, *skov, agerland*, visku m., *bryst*, *Gr VIII*,
I, beðja m., *kvinde*, *Fr V*, 22.
mørn, f, *jættekvinde*, „maurnar“ niðr, *jætte(væsen)*, *Dá IV*, 48; „maurnar“ orð. *Dí I*, 24 er uforståeligt, man væntede snarest en kending for ‘guld’, altså ‘jættens ord’.
møsmi, m, *björn*, *Gr VII*, 7.
møsurker, n, *ahornkar*, *La II*, 75.
møttull, m, *kappe* (især om heksekappen) *Sk II*, 23 osv.

N.

naðr, m, (rs), *slange, synon.* f. *Grettir Gr VII*, 44; *sværd*, *Gr VII*, 50; — i *kenninger*, f. *sværd*, *sára* n. *Gri V*, 12, *Sf VI*, 23, *unda* n. *ÓlH 40*, *Hj II*, 25, *GrH IV*, 16, *hræva* n. *St III*, 18, *GrH II*, 19, *UV*, 25, *skjalda* n. *ÓlA I*, 21, *hjalta* n. *Hj III*, 43, *VIII*, 11, (nað acc.) *Hj X*, 25; — for *skib*, *sjóvar* n. *Gr III*, 50, *sunda* n. *Gr IV*, 60, *oldu* n. *St I*, 51, *álu* n. *ÓlB I*, 20, *nausta* n. *ÓlB I*, 24; — *brodda* n. (dat. nað) synes at være en mand-kenning, *Bó X*, 10; — *hljóða* n. (nom. nað!), *harpe*, *Bó X*, 17.

naðra, f, *slange; sværd, gjöll* n. *ÓlA II*, 22; i *kenninger*, f. *guld*, n—u *grundir* *Gr V*, 3, n—u *grandi* *Gr I*, 5, n—u *bekkr* *Gr VI*, 6, n—u *dalr* *Lo I*, 29, n—u *dagr* (men her synes n—u *urigt*) *ÓlA II*, 25; — for *sværd*, *skjalda* n. *Kr VI*, 26, *unda* n. *Gri III*, 48, *Fr I*, 17; — for *pil*, *strengia* n. *ÓlA III*, 4. 8; — for *skib*, *fleðdar* n. *St II*, 1; — for *vinter*, n—u *galli* *Gr I*, 16. Jfr. *eitr*.

naddr, m, *od, pil, i kenninger for mænd*, n—á *þundr* *Skh VI*, 21, n—á *brjótr* *St V*, 55, n—á *lestir* *Gri II*, 60.

nafn, n, *navn, nefna munda eg n—ið þitt, ɔ: jeg vilde omtnale dig med ros*, *Skí 185*, dýrst ríkis n., *dronninge-navn*, *ÓlA I*, 7; — *ekki* n. = *ekki hót, ikke det mindste*, *Skh VII*, 23. Jfr. *bleyði*-, *kóngs*-, *ríkis*-, *skírnar*-, *tignar*-, *þýjar*-.

nafnbót, f, *navneforbedring, titel*, *Bj IV*, 16.
nafngipta, (pt), *give navn (tilnavn), nævne ved navn*, *Kr VIII*, 9.
nafni, m, *navnefælle*, *Gr VII*, 4.
nagl, m, *negl, spretta* n—i, *slå med neglen*, *Bj IV*, 9.

naglhringr, m, *sværd(navn)*, n—s egg *ÓlB V*, 5.
naktr, adj, *nøgen*, *Vq IV*, 35; n. *oddr tyrfings, uden skede*, *ÓlA II*, 21.

Nanna, f, *Balders hustru, i kenninger for kvinde*, *bringa* N. *Vi I*, 43, *Bó V*, 3, *gullhrings* N. *Fr V*, 16, *bauga* N. *Vq IV*, 33, *St V*, 3, *La II*, 21, *gulls* N. *Ger VIII*, 35, N. *snáka* fitja *Vq IV*, 37, *gullaz* N. *La III*, 73, *skarlats* N. *Má IX*, 24, *kyrtla* N. *La V*, 12, *guðvefs* N. *U VI*, 4, *falda* N. *Má IX*, 40. Jfr. *silki*, *æski*.

nasa, (að), *sætte næsen til, lugte*, n. í e—ð, være sysselsat med, *Gri III*, 1.

nauð, f, *nød, plage, elendighed, dopr* n. (om døden) *ÓlH 56*, *heimsins* n. *La III*, 57; fá n—ir *Skí 190*, *afla* n—a *ÓlH 53*, *firðr* n. *ÓlH 59*; *líkams* n. (om faste) *Skh III*, 31; *borinn með* n—um (om Heimdal) *þry I*, 1; *tefja* *dauðans* n—ir = *dauði* *La VIII*, 10; *hjorva* n., *kamp*, *GrH II*, 25, *Sf III*, 18, *fleina* n. *Sá IV*, 81; — i *kenninger for vinter*, *orms* n. *Fr III*, 61, n. *þjóttu* *baugs* *Gr VI*, 43; — n—a *flokkr*, *om den fra gravene opvakte skare*, *Kl V*, 25; — som *runenavn* *Hj X*, 5 (i pl. *vekja* n—ir). Jfr. á-.

1. **nauða**, (að), *bruse, (= gnauða)*, især om bølgernes skvulpen mod skibet, *Skh IV*, 18, *U VI*, 8; *fjollin* n., det suser i, *Bó VII*, 35.

2. **nauða**, (að), *blbridge nød, pine (af nauð)*, synes at foreligge i *Signý* (acc.) frá eg þad n. *Vq V*, 3.

nauðadaudr, adj, *fuldkommen død, stendød*, *Gri II*, 38 (næppe at forstå anderledes, f. eks. *nauða rann*).

nauðagap, n, *elendig pral, slemt praleri*, *Gei III*, 32.
nauðaljótr, adj, *overmåde hæslig*, *Fi IV*, 27.

nauðaslag, n, *bittert slag, nød*, *He II*, 4.
nauðigr, adj, *uvillig, nødtvungen*, *þr VIII*, 14, *Vq VI*, 14, enn n—gi, *uvillig (til at give)*, *karrig*, *þr X*, 2. Jfr. 6-.

nauðugr, adj, *nødig, nødtvungen*, *G VI*, 17.
nauðuliga, adv, *til nød, for at frembringe nød, elengighed*, *Má IV*, 3.

Nauma, f, synes at være nyttet som asynjenavn (jfr. Lex. poet.) i *kvindekenninger*, N. *gulls* *St I*, 14. 68, N. *þjotna róma* *Hj V*, 19, N. *nøðru grundar, stígs* *Hj I*, 37, *Sf IV*, 20; — N—u sker, *uvist hvad der menes*, *Kl V*, 25.

naust, n, *skibskur*, også brugt som synonym til ‘hus’, 18

n. dverga karfa (jfr. *smhængen*), bryst, *Fr IV*, 2; i samme betydn. ljóða n. *ÓlB V*, 1 (jfr. *flygg*), óðar n. *Hj IV*, 53, hróðrar n. *Hj V*, 1; hertil hører også det ufuldstændige n—a bjór, digterdrikken, men der mangler et led i kenningen, Nær er vist en forvanskning af dette (f. Nás, *dværgens*?). — góms n., munden, (jfr. *smhængen*), *Lo III*, 2, n. góma, d. s. (om slangens gab), *Jó I*, 34. naut, jfr. feikna-, galdras-

nautr, m, genstand, der har tilhørt en person (hvis navn da står i gen.) og en anden har arvet el. erobret, hyppigst om sværd, løftungs n. *Sá X*, 35, fóður síns n. *Kr II*, 20, *Véfreyju* n. *St III*, 21, *Nefju* n. *St VI*, 27, fálu n. *St VI*, 28, Grímnis n. *Hj II*, 39, Suðra n. *Bl IV*, 21; — om skibe, Fals og Sóta n. *Bl V*, 7. Jfr. Helga-, Kótlu-, Víkings-. — búðar-.

1. ná, (áð), ná, opná, n. listum, erhyærve sig idrætter, *Hj IX*, 27; n. Nóreg af, ramme N., *Skí 54*; náðuz menn að líta, blot omskrivende, blev sete, *ÓlH 20*.

2. Ná, f, asynjenavn, == Gná, men efter at g var tabt, har man ment, at der var tale om to forskellige navne; hyppigt i kenninger for kvinde, auðar N. *Skh VII*, 35, *G V*, 6, seima N. *Skh II*, 44, *Hj IX*, 4, *U VI*, 36, hringa N. *Gr III*, 2, *VI*, 27, *Gri IV*, 31, *U I*, 17, bauga N. *Skh II*, 13, *Fr I*, 9, *G IV*, 28, menja N. *Hj XI*, 8, *GrH II*, 29; skikkju N. *Skh II*, 4, *U VI*, 33, pella N. *La I*, 23, skarlats N. *Vq II*, 38, gullas N. *Sk II*, 39, þorna N. *U VI*, 3, *Sf VI*, 3, *Sk III*, 68, nistils N. *Skh III*, 9, dregla N. *St V*, 16, *Má II*, 9, skauta N. *Skh II*, 6, falda N. *Fr IV*, 17, *Má IV*, 42; spjalda N. *Skh VI*, 48, refla N. *Má I*, 78, veiga N. *Má III*, 24; lauka N. *Sf I*, 20, *Ko II*, 26; — Fenju hrings falda N. synes at høre sm. *Dí II*, 15, men her må noget være forvansket. Jfr. auðar-, silki-.

náð, f, (hyppigt i pl. n—ir), náðe, n—ir himna grams *ÓlH 51* (her kan også menes 'fred' hos gud), borinn til n—a, til frelse (salighed), *ÓlH 1*, nálgaz á n—ir e—s *Skí 94*, *Skh IV*, 8 (om det fredelige ophold), ganga á n—ir e—s, underkaste sig ens náðe, *Gri II*, 8; — fred, ro (meget hyppigt), bjóða n—ir *Skí 142*, *Gr VII*, 28, vera í n—um *Gr IV*, 23, verða að n—um, fred og tilfredshed, *Skh I*, 35, heims fagrar n—ir, fred og velvære, *Skh II*, 3, setja gestum n—ir, d. s., *Hj IX*, 57; n. þverr, freden slutter, *Dí II*, 25, taka n., om roligt vinterophold,

Gei II, 12, jfr. *Skh VI*, 48, *ÓlA II*, 12, hvile (om natten), sövn, *Gr II*, 59, *IV*, 16, *þr VI*, 42, n. og svefn *Lo I*, 31, svefn og n—ir *G III*, 51; hertil kan også henføres n—a stund, hvor det erotiske dog spiller ind, *He IV*, 25; — elskov, heimsins n. *Gei IV*, 27, få brúðar n. *Vq II*, 10, ást á okkarri n., vort intime forhold, *Skh I*, 38. — venskab, með n—um *Skh I*, 15.

náða, (áð), vise náðe, beskytte, n. *Grettí Gr VIII*, 49, n. dreng *Fr III*, 60, n. ríki, frelse, *Ger III*, 51, — om realistisk elskov, vífin n. e—n *Gr V*, 33, n. hringþóll *Fi VI*, 42.

nál, f, náð, verða að n., blive forvandlet til, *St V*, 33, — Lokes moder, N—ar niðr, burr, *Lo I*, 6, *Pry III*, 12. Jfr. skó-.

náliga, adv, næsten, *þr VI*, 37.

nálægjaz, (gð), nærme sig, n. reiði e—s, pådrage sig, *Ko I*, 55.

nám, n, studium, glepja n. *G I*, 29, bóka n. *Vi I*, 14. — Tagen, fjærnelse, standa í n—i, om en skakbrikke (der kan slås), *Má VI*, 48. Jfr. við-.

nár, m, død mand, lig, verða n. *Vq IV*, 26, folr varð n. *ÓlB III*, 31.

nárl, m, lyske, *Skí 145*.

nátt, f, nat (jfr. nátt), bjarnar n., vinter, *þr X*, 19, *Hj IV*, 40.

náttá, (áð), blive nat, tók að n. *Skí 36*.

náttarstund, f, nattestund, -time, *Gri IV*, 6.

náttstaðr, m, nattested, sted til at overnatte, taka n—ð *Lo II*, 30.

náttúra, f, natur, egenskab, idræt, heims n., alle verdens idrætter, *Skí 58*.

návist, f, nærværelse, líkams n., legemlig samvær (vel i erotisk forstand), *Hj I*, 29.

nef, n, næse, væta n., væde næsen, ɔ: græde, *Kr I*, 81.

nefna, (fnd), nævne, bestemme, á n—dri tið *Vq III*, 27.

negla, (gld), nagle, sammenfæste ved söm, bygge, n. Austra skeið, digtet, *GrH II*, 35, n. saman Norðra skeið, d. s., *G V*, 1.

nei, n (subst., og nægt. part.), segja n. *Gr VIII*, 6, *Hj XI*, 48, kveða við n. *Skh IV*, 8; þverligt n. *þr III*, 53. Jfr. ní.

neinn, pron. ind., ingen, nogen (efter nægtelse), kulda

var neitt, der var ingen kulde (*udsædv.*, *kulda snarest dativ?*), *Hj I*, 82.

neip, f, *jættekvinde-navn* (*f. ældre Gneip*), *St V*, 45.
neisti, m, *gnist* (*f. ældre gneisti*), *elsku n. Sá II*, 2.
neita, (tt), *nægte, sige nej (til)*, *Gr V*, 22, *Vq II*, 33, *Hj XI*, 48, *G III*, 39, n. *Fór (dat.)*, *fornægte, Pr III*, 23; med acc. n. satt *Bl VII*, 49.

nema, (nam), *tage, n. fjør hølda ÓlB III*, 28; sem oddrinn nam, *alt hvad odden tog, ramte, Skí 181*, þegar að brandrinn nam *Gri IV*, 36; abs. *virke (stærkt)*, galdrar námu *Gri II*, 39.

nenna, (nt), *nænne, gide*, n. að segja, biðja *Lo II*, 13, *Vq III*, 1.

nes, *jfr. an-*.

nest, *jfr. leiðar-*.

neyð, f, *nød, ubehagelighed*, *Skí 100*.

neypa, (pt), *grike, take (med hånden, jfr. G. Andrj. neip ‘digatorum intercapedo’ og neipr ‘forceps’)*, n. horn *Hj V*, 41.

neyta, (tt), *nytte, bruge*, n. *handa Gr VII*, 22, n. *orku Lo I*, 4, n. *liðs, få brug for hæren*, *Fr II*, 9, n. *kostar, spise, St III*, 10; *udøve, n. róðrar Fr III*, 39, n. *ferðar, reise, bevæge sig, Pr IV*, 36.

neytr, adj, *brugelig, gavnlig, dygtig, Skí 12*, *neytt nafn, udmærket navn, Fr V*, 57, *fara neytt, sidde godt (om kappen), Sk III*, 57.

Nið, f, *vistnok det kendte elvenavn, i en forblommet smhaeng (navneskjul)*, Tems og N. *Ger VIII*, 62.

niðjungr, m, *usikker betydн., n—s bál, sværd (n. altså = Odin?)*, *Ger VI*, 26; — n—s veldi *Ko VI*, 6, *her synes n. at være en (kollektiv) betegnelse for ‘slange-riget’ (i Babylon); Odin og slange har fælles betegnelser*.

niðr, m, (s og jar), *efterkommer, sön, bónadans n. Gr II*, 13, *fálu n., ulv, (vel i henhold til Angrboðas afkom)*, *Df II*, 31; *bóna n—jar Skh I*, 12.

niðra, (að), *trykke ned, n. fólk* *Má IV*, 3.

niðungr, m, *fyrste, konge, ÓlH 20, Skh II 20, Vq I*, 53 osv.

1. **nil**, f, *nat (uden tvivl ved fejllæsning i et håndskr. f. nis, jfr. Pular og SnE I*, 510, *anm. 6, langt s læst som 1), døkk n. Gei IV*, 16.

2. **Nil**, f, egl. *Nilen, tanna byrgis Tífr og N. (: vil)*

þekks, *digterdrikken, digtet, Gr VI*, 56, *Pundar N. (her med lang vokal)* *Fr IV*, 67, *He II*, 39.

nípt, f, (ar og -r), *søster, horsk n. St IV*, 46; — som *gudindenavn, i kvindekennen*, *hringa n. St I*, 68, *Kr V*, 4, *bauga n. Hj XI*, 27, *La V*, 30, *Bj II*, 3, n. *stjørnu strauma GrH I*, 1; *gullas n. Bó I*, 40, *skarlats n. Ko VIII*, 24, *pella n. La II*, 46, *nistils n. Sá VII*, 12, *þorns (þorna) n. La III*, 37, *Kr IV*, 6, *Fi VII*, 38; *falda n. La II*, 25, *Kr III*, 47; *refla n. St II*, 49, *Gei IV*, 28; *veiga n. Bl VIII*, 40; n. *veigar ljóma, her er ljóma vist fejl f. v. l. fróma, Ko I*, 80. *Jfr. fleysi-*

Nist, f, *valkyrjenavn, uden tvivl opstået ved fejllæsning i et håndskr., f. mist, i kvindekennen, auðar n. Hj I*, 54, *II*, 15, *vella n. Dá IV*, 1; *hagl n—ar, kamp, ÓIA I*, 21. *GAndrj. har Nist ‘deorum ancilla, Diva’.*

nista, (st), *gennembore (vokalen alle vegne rimbestemt), n. segg ÓlB V*, 5, *Gri I*, 47, *om Kristus Kr VIII*, 41; *nauðum nist elli ÓlB IV*, 1.

nisti, n, *nål, broche, n—is Rist, kvinde, La VIII*, 11, n—a Mist, d. s., *La VIII*, 29.

nistill, m, egl. ‘noget hvormed man sammenholder’, *kappespænde, i kenninger for kvinde, n—s Ná Skh III*, 9, n—s grund *La III*, 31, n—s tróða *G I*, 29, n—s nipt *Sá VII*, 12; — i en kenning for mand, *vistnok synonymt med þorn, n. silkitreyju Skí 185*.

nistir, m, *føder, fødegiver, i kenninger for kriger, mand, n. úlfá Pr VII*, 7, *La V*, 26, n. *varga Gri I*, 55, n. *gýgjar faxa Jó I*, 39; — *unaturligt bruges n. i følg., n. noðru hjalls (guldets) St III*, 46, n. *skíða Kr VI*, 22.

ni, subst. og part. (jfr. nei), *nej, segja, kveða, n. Gr III*, 34, *St IV*, 2, *Má VI*, 10, *VIII*, 30, *G IV*, 16. *Jfr. nei.*

nið, n, *nid, uhumske ord, klám og n. Skh V*, 24 (det er ikke helt sikkert, hvad der her menes med n.).

niðingligr, adj, *niddingeagtig, n—t var hans (for ham) ÓlH 29.*

niðingr, m, *nidding, Pr VIII*, 14, n—s *nafn Vq II*, 11, *Hj VI*, 4, *Bó V*, 50. *Jfr. guð-*

niðskr, adj, *niddingeagtig, slem, om Utgårdasloke, Lo I*, 6.

niðugligr, adj, *niddingeagtig, usommelig, Skh VI*, 21.

nista, (st), *støde sammen med skærende lyd, n. tønnum G XI*, 49.

níta, (tt), sige nej (til), fornægte, Vø II, 9, n. e—u G II, 25, VIII, 18, n. rāði Ger III, 53, n. guði ÓlA II, 18.

njólf, f, nat, Pr V, 30, Lo II, 23, dag sem n. St VII, 69.

njósnari, m, spejder, Gei III, 32.

njósnarmaðr, m, spejder, Gei III, 16.

njöt, f, nyderske, (kvinde) som besidder (ordet er åbenbart dannet som fem. til njótr), motra n., kvinde, Fr V, 44.

njóta, (naut), nyde, n. (konu), leve sammen med, St II, 35, n—az, nyde hinandens elskov og samliv, Skh I, 39.

njótr, m, som nyder, besidder, hyppigt i kenninger for mand, efter guld, n. auðar Gr VII, 14, U VI, 37, 38, n. vella Bl II, 25, n. seima Bó IX, 57, n. hringa Jó I, 17, n. bauga Gr VIII, 62, Bj III, 51, Fr II, 27, Hj XI, 13, n. noðru fitja Gr VII, 4, n. noðru beðja Fr III, 52, n. orma sveita (af sveit) St I, 15, n. noðru dags (!, ved sammenblanding) ÓlA II, 25, n. flagða sennu St VI, 41, — efter våben, n. branda Bó V, 47, n. hjørva Kr VII, 42, n. qrva Vi II, 13, n. fleina Bl IV, 31, Dá IV, 14, — efter skib, n. græðis stóla Kl IV, 9.

Njorðr, m, Njord, i kenninger for mand, efter guld, N. seima Jó I, 44, Kr V, 8, hringa N. G VII, 2, bauga N. Gr II, 19, Pr VIII, 30, gullhrings N. Ko II, 39; — efter kamp, víga N. G X, 13; — etter våben, N. geirs Fr V, 49, N. darra Bó VIII, 43 (her dat. Njorði), N. fleina Dí IV, 8, Kr VII, 16, N. randa St III, 35, Sá V, 15; — etter krykke, N. hækna, om Fridtjov i en betterskikkelse, Fr IV, 52; — Njarðar kvón = Skaði = skaði, tab, Gr VI, 50.

nokkur, adv, et sted, synes at kunne foreligge Pr V, 17.

nordmaðr, m, nordmand (norsk), om Skide Skí 58. 202.

norðr, jfr. út-.

Norðri, m, dværgenavn, N—a skeið, digit, Fr IV, 2.

norn, f, norne, spåkvinde, n—a spá, her tillige om nornens magt, Má IV, 3; — bruges som gudindenavn i kvindeknninger, hringa n. Gr V, 36, St IV, 40, bauga n. Gr IV, 1, Skh VI, 28, Ko VII, 6, menja n. Lo I, 1, gullas n. St VI, 8; klæða n. St III, 36; veiga n. Fi II, 37, lauka n. Sf I, 2, Dí IV, 34. Jfr. tófra-

norræna, f, norsk (-islands) sprog, venda í n—u La I, 10.

not, n, nytte, varð mest n. Sá V, 16.

nógligr, adj, tilstrækkelig, rigelig, n—t gull Sq II, 20, Ger V, 27.

nógr, adj, tilstrækkelig, rigelig, n. byrr ÓlB II, 6, n—a mína barma, mange af, de fleste af, Vø VI, 11; n—u gjarn, meget begærlig, ivrig; í nóg Gr VI, 36, Dá II, 52. Jfr. gcysi-

nógt, f, mængde (f. ældre gnótt; rimeligtvis beror g blot på en uriktig skrivemåde i hds.), Bó VII, 76. Jfr. orð-

nón, n, non (kl. 3), að n—i Má VI, 17.

Nóregr, m, Norge (sál. med ó), ÓlH I, N—s menn ÓlB I, 29.

nót, f, trækkenæt, vafinn í n., fanget i næt, Gri VI, 28.

nóta, (að), betegne, mærke, (dannet af nót, nodetegn), n. stfl Gri IV, 2.

nóti, m, ligemand, (læneo. fra lavy. nót), G III, 37, VIII, 34, Sá I, 21, riddara n. Sk I, 26.

nótt, jfr. laugar-, vintrar-.

1. nunna, (að), tale, snakke om, Pr VII, 24, G II, 7, Kr V, 32.

2. nunna, jfr. æski-.

nykr, m, (rs), nøk, vand-væsen, n—ra láð, havet, ÓlB III, 15, n—ra braut, d. s., ÓlB IV, 14; — n—ra bál synes at måtte bet. sværd, våben, men hvorledes, Sq IV, 56 (n—ra her forvansket ?).

nytka, (að), nytte, drage nytte (af), bú n—az, får og kvæg malker som de skal, Kr I, 58.

nýligr, adj, ny (ny-agtig), n—g rāð Bl VI, 7.

nýr, m, gny (f. ældre gnýr), larm, Sq V, 14 (her ved siden af gný i samme l.), stór n. Sá X, 5; ógnar n. Gei IV, 40; geira n., kamp, G X, 20.

nýta, (tt), nytte, bruge, n. e—ð Hj VIII, 29, n. flest ef nauðigr skal (ordspr.) Bj IV, 63.

nýtir, m, benytter, ejer, n—ar noðru lands (guldets) Lo I, 31.

nýtr, adj, nyttig, duelig, neð nýstri dāð ÓlB III, 15, qngu n. Gr VI, 1, Gri II, 38, nokkuru n. Pr IV, 22.

næfa, (að el. fð), rage (höjt) op (ældre gnæfa), n. við himni, om tyrens horn, Hj VI, 13, n. í himininn, om tárne, Sf I, 15.

1. næfr, adj, dygtig, n. vícir Fr IV, 59; Sq I, 12.

2. næfr, f, (rar), næver, nævertag, tróð og n. Vø VI,

20, qll n., på træerne, *Dí II*, 35, vistnok også *Fr IV*, 20, men her kunde n. måske være adj.

nægð, nægt, f, overflod, rigdom, *Sq III*, 6, n. hertuga og greifa, mængde af, *Sá VII*, 23, n. orða *Kr IV*, 14, lista n. *ÓlA I*, 5, frægðar n. *Gri II*, 37, fremðar n. *Ko I*, 32, sóma n. *Fr V*, 6, galdrar n. *St VII*, 7.

nægia, (gð), stille tilfreds, udstyre, heiðri nægðar *ÓlB IV*, 29, frægð með heiðri nægð *G VII*, 9, frægðar nægðar *Fi VIII*, 14.

næma, (md), berøve, fratage, lífi næmadr *GrH II*, 30.

næmi, n, næmme, øvne til at lære, hafa fullgott n. *Kr III*, 17, til n—is, for at lære, *Ko I*, 26.

næmr, adj, dygtig til at lære, *Gei III*, 58 (v. l.), n. og vitr *La IX*, 12.

nær, adv, nærvæd, því n., omtrent således, *Gr II*, 22, vera n., ligge nærmere, være bedre, *Gri II*, 34; *St II*, 61 er n. vist galt for Nás el. lign.; fara n., påvirke stærkt, volde smærtæ, *Fr I*, 55. Jfr. endra-

næra, (rð), nære, give føde, *U VI*, 49, n. Glapsviðs farm, nære digtningen, digte, *Gr VIII*, 1.

nær(r)i, præp., med dat. *SkI 66*, *Gr VII*, 7, *Skh I*, 31, *St V*, 23 (her nærrí); þeim er n. sómi og siðr *ÓlA II*, 14, superl. næsta som adv., i høj grad, *Gr III*, 38, *VI*, 50, *G VI*, 17, *Lo I*, 6, (her måske 'straks'); falla í óvit n., fuldkommen, *Skh II*, 13; nærmest, sidst, int var n. *Gri IV*, 3; n. góðr, meget god, *Sk III*, 3.

nøgl, f, negl, skera negl *Vq II*, 49.

nøkki, m, skib, stórir n—ar *Kl V*, 15; n. Viðris, digterdrikken, digitet, *Sá X*, 3, n. Gréss, d. s., *Bl V*, 48.

nøktr, adj, nøgen, n. niðr um bein *Pr VIII*, 29, með holdið n—t *Gei III*, 46.

O.

odd, m, od, spids, o—a messa, kamp, *Gr IV*, 53; benja o. (en usædvanlig kennung) *Bl IV*, 35.

of, n, noget meget, for meget, overdrivelse, síst við o. *Pr III*, 46, *Bj VI*, 30; ei við o. *Sk I*, 53, gegna við o., overstige ens kraæter, *St VI*, 9.

oftrigr, adj, overmåde stor, o. kraptr *Gei III*, 11; o—t er um orleik þinn, storartet er din gavmildhed, *SkI 26*.

ofsaskaði, m, overmåde stort tab, *Bj VIII*, 10.

ofsi, m, voldsomhed, få o—a, få stærk modstand, *Sq IV*, 10.

opþreyta, (tt), sætte på for stærk prøve, o. e—n *Ko III*, 72.

og, konj, og, denne form (ikke ok) er sikkert den almindelige; et enkelt eks. på en ejendommelig stilling er bjó með allri list aura gnótt og, d. e. list og aura gn. *Vq I*, 25.

ok, n, ág, nauða o. *Má IV*, 59.

okkar, pron. poss., vor (om to), meget almlt. f. eks. *ÓlH 24*, *Sf III*, 5, *Skh I*, 38, *Pr IV*, 40, *GrH II*, 7 osv.

opinn, adj, áben, standa o. á móti, stå med dbent bryst (værgeløs?) imod, *G VIII*, 3.

opt, jfr. full-.

orð, n, ord, tale, gera að o—i, omtale, berömme, *Vq I*, 4; e—m kemr til o—a, der opstår ordstrid, *Má V*, 14; o. ljótt, slemt rygte, bagvaskelse, *Skh II*, 44; eð digra o., d. s., *Skh III*, 8; — gørvoll o—in, om fadervor, *SkI 128*; — i kenninger for guld, þjassa o. *Fr I*, 34, *St VI*, 44, *Sq II*, 13, jöttna o. *Fr I*, 19, o. Hafla *St VI*, 45, o. Rognis Jó I, 23, maurnar o. *Dí I*, 24 (se Mørn). Jfr. áhrins-, bernsku-, blíðu-, bón-, frýju-, frægðar-, heiðrs-, heiptar-, heit-, hreysti-, keski-, meinsemis-, rausnar-, snildar-, stygðar-, sæmdar-, pykkju-.

orðafár, adj, som har få ord, mest i n., verðr o—tt, kommer til at mangle ord, *Ko VII*, 8.

orðafjótr, adj, rask i ord, tale, *Skh V*, 8.

orðafæri, n, ords læggen, föjning, af mjúku o., ved indsmigrende veltalenhed, *Kr I*, 8.

orðahagr, adj, som kan belægge sine ord vel, *Vq III*, 3.

orðalaust, adj. n, uden ord, uden at sige noget, på mundi eigi o., da vilde man nok få noget at tale om, *Sk III*, 82.

orðaskak, n, udskældning, *Pr VIII*, 25.

orðaskil, n. pl, ord, tale, *Bj V*, 1.

orðaskrap, n, store ord med bibetydning af vrövl, *Pr III*, 19, *Sá II*, 23.

orðasnild, f, veltalenhed, udmarket ordelag, *Bl VIII*, 2.

orðasvinnr, adj, ordklog, klægtig i ord, *Gr II*, 18.

orðaval, n, valg af ord, ordrigdom, *Gr II*, 1.

orðavefr, m, 'ord-væv', festa o—f upp, o: begynde at digte en rime, *Kr VII*, 7.

orðlag, n, omtale, fortælling, i pl. *ÓlB V*, 25.

- orðnótt, f, overflod, rigdom, på ord, (f. ældre gnótt), Kr III, 8.
- orðshátr, m, omtale, (egl. måde at tale på, fortælle), G VI, 12.
- orðskviðr, m, ordsprog, Skh VII, 1.
- orðslog Skh II, 62 er vist at opfatte som orðslaug, f, kådhed i ord, ordformærmelse (rygtesmederi), Skh II, 62.
- organ, n, orgel (organum), o. skall, þaut G X, 27, Ger VIII, 54, o—s songr Sk I, 42, o—s hljóð Dí II, 7.
1. orka, f, kraft (til arbejde), energi, leggia o—u á ÓlH 34; U VI, 38, Hj IX, 42, með o—u ramri br X, 30, preyta o—u við Lo IV, 18; o—u seigr Kr IV, 49, o—u stinnr Bj III, 18.
2. orka, (að), udføre, virke, flestu o—ar kvinnan góð Gri IV, 32; o. náða, bevirke fred, br IX, 44, o. til þarsa br VI, 34, o. til nauða Gr I, 24, o. að e—u, arbejde for at skaffe tilveje, Má II, 16, o. á auðan stofn, begynde på bar bund, G IX, 1; hvórki o—az lífs né dauðr, bliver ingen dygtighed levende el. død, Ger VI, 4.
- orkubrøgd, n, pl, kraftige gærninger, U VI, 37.
- orkulán, n, forlening af kraft, omtr. = orka, Gri III, 57.
- orlof, n, tilladelse, især til at rejse, biðja o—s Skh II, 33, fá o. St III, 39, taka o. Má I, 43, piggja o. Ko VIII, 31; o—slaust Dí I, 21.
- ormr, m, slange, i kenninger, for guld, o—a setr Sk I 86, o—a vøllr Gr I, 16, — for sværd, hjalta o. Hj VII, 15, IX, 45, benja o. Hj VIII, 9, X, 42, Bl IV, 57, unda o. Hj IV, 24, sára o. Bl VII, 17, randa o. ÓlB V, 14, Bl II, 44; — for skib, báru o. Kr V, 28, þilju o. Sf III, 37, siglu o. Fr III, 8, strengja o. Hj VIII, 32, dælu o. Hj I, 68. Jfr. blóð, hogg.
- ormvæng, m, 'slange-vang', guld, o—s hlíð Gr V, 1.
- orna, (að), blive varm, e—m tekri að o. Fr III, 54.
- orrahríð, f, kamp, skarp strid, U V, 23 (v. l. qrva h., pilbyge).
- oxi, m, okse, Hj VI, 13 (sål. hds., men uxi v. 12).

Ó.

- óargr, adj, frygtlös, eð ó—a dýr, løve, He IV, 38, Ko III, 64.
- óbeinn, adj, ikke lige, ikke let, gjoriz ó—t Gr VIII, 1.

- óðal, n, odel, hjemstavn, skýra óðul sín Lo III, 12.
- óðargjørð, f, digtning, beretning i digt, Skh V, 27.
- óðastormr, m, rasende storm, Fr III, 8.
- Óðinn, m, Odin, enn gamli Ó. Fi II, 9, Ó—s galdr, kamp, Hj I, 58.
1. óðr, adj, rasende, vild, ó. róðr ÓlB IV, 14; ótt, adv, hurtig, Sk I 135. Jfr. kynja.
2. óðr, m, (ar), sjæl, forlaz ó, sjælsævne, Ger VII, 1, binda e—m beiskan óð, bevirke at én digter bittert(?) Bó I, 1; — digt, rime, eiga ó—ar ekki par Gr V, 6, ó—ar horn (jfr. smhængen) Sf III, 47; rime Skh VI, 4; — óðar rann, bryst, (jfr. smhængen), Sk I 6.
- ódygð, f, udyd, skammelig handling, Fi VII, 11.
- óðæll, jfr. geysi.
- óðæmi, n, pl, noget eksempelløst, uhyrligt, sjálf ó—in Gei I, 36.
- óf, n, (f. óhóf), overmål, færa í ó., nævne som noget overordenlig meget, Ger VIII, 58.
- ófaherr, m, overmædde talrig hær, Sá VIII, 43.
- ófnir, m, slangenavn, synon. for Grettir Gr II, 6; ó—is láð, guld, Skh I, 16, ó—is skíð, d. s., þry II, 10.
- óframr, adj, bly, undselig, tilbageholdende, Fr IV, 58, aptans bldur ófrem sekt, forvanskning af aptans bídur óframrs sqk, den tilbageholdne fdr ikke sin sag frem for om aftenen (og da er det for sent), Gri III, 13.
- ófríðarmaðr, m, ufredsmand, om vikinger Sq II, 17.
- ófyr(ir)synju, adv, uden grund, uklogelig, uforsigtig, Skh I, 52, V, 13, ÓlB II, 10; Gri I, 23, He I, 17.
- ófær, adj, ufremkommelig, ó—t þótti Gr VI, 52.
- ógeðligr, adj, utækkelig, utiltalende (nu ógeðs-), Dá IV, 22.
- ógn, f, forfærdelse, trusel, ofte brugt forstærkende, af ó—um raudr, truende fare, Skh VI, 23; ó—ar styggr, overmæde vred, Lo II, 34, G V, 9, La VII, 54, ó—ar (gnýr) Skh IV, 14, Gei IV, 40, ó—ar kapp Sá III, 28, ó—a þraut Hj VI, 21; ó—um strið, meget voldsom, Dá III, 25; — ó. bøls, i navneskjul, Bó IX, 3.
- ógnagengi, n, = ógnagangr, voldsom bevægelse, tumult og støj, Bó VII, 50.
- ógnarherr, m, meget stor hær, Sá IX, 27.
- ógnarkappi, m, meget stor helt, Sá VIII, 40.
- ógnarmaðr, m, meget stærk mand, Sá XI, 12.
- ógurlige, adj, frygtelig, ó—t fall Gri IV, 35, ó—t

eggja sag, fár *Skl* 140, *St IV*, 11; ó. auðr, meget stor, *Bl III*, 43.

óhæfa, *f*, utilbørlighed, overlast, *pl*. óhæfr (*sát*) *Kr I*, 60.

óhægr, *adj*, ikke let, ikke bekvem, unna ó—t, elske ulykkeligt, *Fi VII*, 33.

ókátr, *adj*, lidet munter, uglad, *Gr III*, 35.

ókyrleikr, *m*, uro, tumult, *Bó VII*, 50.

óléttir, *adj*, tung, frugtsommelig, *Bj II*, 24.

ólið, *n*, ugavn, liden nytte, til ó—s e—m *He III*, 13, koma til ó—s *Sá X*, 15.

ólmr, *adj*, voldsom, usyrtig, ó. og ær, om björnen, *Gr VI*, 48.

ólmsligr, *adj*, voldsom, fjendsk, ó—g ræða *Gri II*, 16.

ólpá, *f*, overkappe, ó. af skinni *St V*, 35; jfr. *Falk Kleiderk.* 188f.

ómannligr, *adj*, umenneskelig, lidet menneskelignende, ó—ra flagð *Skh V*, 28, jfr. 32; ó—t er, usömmeligt, *Skh V*, 31.

ómegð, *f*, antal af uforsørgede børn, þung ó. *Bl V*, 43.

Ómi, *m*, Odinsnavn, Ó—a brúðr, jorden, *Lo III*, 40, Ó—a þýfi, digterdrikken, digtet, *Ko I*, 80, Ó—a góma Rín, d. s., *Fr V*, 59, Ó—a heiði (gave), d. s., *La II*, 3, Ó—a iðju lausn, d. s., *Sá X*, 2.

ómæddr, *adj*, ikke træt, frisk, *Kr IV*, 68.

Ónar, *m*, jordens fader, Ó—s mey, jorden, *Gr IV*, 12.

ónauðigr, *adj*, unødig, utvungen, *G V*, 24.

óp, *jfr*. sigr.

ópbarn, *n*, 'skrig-barn', lille, spædt, barn, *Fi I*, 28.

ór, *præp*, denne form findes adskillige steder, *St I*, 50, *U I*, 24, *H*, 42, *G XII*, 58; *Sk III*, 51, *Sá IV*, 74.

órar, *f. pl.* (el. m?), vanvid, sindsforstyrrelse, ó. detta á e—n *Skh V*, 9, mæta órum, blive forvirret, *Fr IV*, 63. ós, *m*, munding, ósa jorð, havet, ÓIA *II*, 29, óssins (hds. ass-) glóð, guld (?), *Hj X*, 5 (smhængen er iørvigt ikke helt klar).

ósiðr, *m*, uriktig tro, rangr ó., hedenskab (snarere end ulovligheder), *ÓIH* 4.

óskabjör, *m*, udmærket øl (sikkert ikke af Óski = Odin), *Kr III*, 6.

óskabyrðr, *f*, udmærket byrde, Fjolnis ó., digterdrikken, digtet, *Vq V*, 1.

óskabyrr, *m*, udmærket medbör, ó—ir falla eptir e—m *Bj I*, 50.

óskaddr, *adj*, ubeskadiget, *La III*, 54.

óskafagr, *adj*, udmærket skön, *Sk III*, 35. 59.

óskaleiði, *n*, udmærket medbör, *Sá VII*, 20.

óskalif, *n*, udmærket liv, við ó., idet livet föjede sig udmærket, *Sq I*, 16.

óskaráð, *n*, udmærket råd, bestemmelse, *Skh I*, 38.

óskaveðr, *n*, udmærket vind (medbör), *Bó II*, 23.

Óski, *m*, Odinsnavn, i kenninger for digterdrikken, digtet, Ó—a fengi *Sq I*, 1, Ó—a vín *St I*, 2, Ó—a bland *Gri I*, 2, Ó—a ferja (ved en kendt smblanding) *G III*, 1; — for sværd, Ó—a røðull *Gr VIII*, 60; — for skjold, Ó—a tjold *St II*, 31; — Ó—a frón *He III*, 1, se *Oglir*.

óskil, *n*, *pl*, forurettelse, uret, gjora e—m ó. *Kr I*, 74.

óskygn, *adj*, synsvag, hvis syn er svækket, *Pr VIII*, 24.

óskop, *n*, *pl*, vanskæbne, ulykke, *Skh I*, 8. 55, *Fi VI*, 46; *Bj II*, 20, ó. norna *Skh V*, 39.

óspekt, *f*, fredsforstyrrelse, *Kr VII*, 14.

óstolt, *kun Kl V*, 49 i aldrí bar til orð né verk | ó. þeira á milli, det er ikke let at se, hvad ordet her betyder; det synes egl. ganske overflødig og ingen mening at give, hvad enten det opfattes som et subst., *n*, eller adj. (hørende til ord, verk); nogen mening vilde et adj. ofstolt 'for hovmodige' give.

óstund, *f*, 'ikke-time', uheldig stund, uheld, bíða ó., fá ulykke, *Bó VII*, 9.

ótal, *n*, talløshed, ó. nøkkva *Kl V*, 15.

ótamr, *adj*, uvant, ó—t var mér *Pr VI*, 33.

Óttar, *m*, forvanskning af Ónar, jordens fader, måske blot en ditografisk fejl, dóttir Ó—s *Lo I*, 28.

ótæpr, *adj*, ikke knap, trang, oddr kom ó—t við, ramte eftertrykkelig, *Gri IV*, 60, ganga ó—t að, gá kraftig mod, *Bj IV*, 61.

óvar, *adj*, uforvarende(s), koma ó., uvæntet, *Gri VI*, 36.

óvit, *n*, tab af besindelse, afmagt, falla í ó. *Skh II*, 13, gá í ó. *Bó X*, 28, bíða ó. á sér *Skl* 138, ó. fóru á e—n *Fr IV*, 16, ferligt ó. *Fi V*, 36.

óvigr, *adj*, ukampdygtig, *G XII*, 75.

óvís, *adj*, uvis, ukyndig, uklog, *Gei II*, 16, *Fi VII*, 48.

óvænt, *adj*, håbløs, som man har kun ringe håb om

(m. h. t. udfald og lign.), stefna ó—t, ville noget som er slemt og uretfærdigt, G XII, 83.

óþjóð, f., pak, Sá VIII, 43.

óþykt, f., uvilje, segja sína ó. á G IX, 10, finna ó. e—s Fr II, 7.

P.

pakki, m., pakke (låneo. fra lavty. packe), klæðis p. Bl III, 27.

pallr, m., bænk, p—inn langi Skí 79; bænkens besætning, õ: de på bænken sidende kvinder, heyri það p—ar Vq I, 31; — i kenninger, for guld, fófnis p—ar GrH I, 9, nôðru p—ar Hj IX, 12, 47, GrH I, 36, linna p—ar Skh V, 20, St I, 23, frænings p—ar Vq III, 5, U III, 3, ófnis p—ar Gri III, 64, Sf II, 29, sófnis p—ar La III, 76, grettis p—ar Má I, 29, 38, hraunþvengs p. Gr VIII, 4; — for bryst, hyggju p. Hj I, 47, Sá IV, 70, visku p—ar Dí I, 44; hjartans p. Ger VII, 46, frygðar p—ar Hj I, 18; — nærmest omskrivende (men se smhængen), sorgar p—ar La V, 1. Jfr. krók-, æsku-.

pantr, m., pant (låneo. fra lavty. pant), leggia í p—t Bl V, 24, setja í p—t Bó VII, 66.

panzari, m., panser (låneo. fra ty.), Fi I, 15.

panzer, n., panser (= foreg.), við p., mod, ÓlB III, 26; p. frítt Sá X, 47.

par, n., par (to; låneo. fra lavty. par), tvenn por, to par, Skí 32; med nægtelse, intet, ekki p. Gr V, 6, Gei III, 1; — handling, puds (af mere el. mindre ondskabsfuld art), leika p., por St III, 10, IV, 36; Gri IV, 7, koma í með þeim pilta por Gri III, 37, pretta p. St IV, 9, flærðar p. La II, 74, lymsku p. La IX, 39, skemdar por La IX, 46, Kr IV, 35 (her sg.); falskligt p. La III, 13; (i nogle af de anførte tilf. er p. blot omskriv.); — listar p. = list La VI, 23; — sorgar p. = sorg Ger VII, 14; — gjøra p. að e—m, göre noget ved en, stille noget op imod, Má II, 21. Jfr. bellikuklara-, leyni-, lymsku-.

pardó, pardus, m., panter el. leopard, G VI, 63, Kl V, 30.

parta, (að), dele, sønderlemme, p. í sundr Sá X, 61.

partr, m., del, egn (låneo. fra lavty. part), í p—a 3

St V, 11, í jarðar neðsta p—t Pry III, 20, þriðjungs p. Skh III, 52, fræða p. Gr IV, 2, sunnan p., den sydlige del (af landet, el. som ét ord?), G IX, 27; — ofte omskrivende, slægðar p. Br V, 17, kvæða p. (næppe en rime) Gei IV, 3, hrygðar p. La V, 31, lymsku p. La IX, 60, afmors p. Ger V, 3, hyggju p. Ger VII, 15. Jfr. elsku-.

past, n., dette forholdsvis ofte forekommende ord synes at bet. 'land, egn', det må bero på en isl. særudvikling, hvis det hidrører fra lat. pastum, õ: græsgang, hvad det vist umiddelbart gör, i kenninger, for hoved, heila p. ÓlB IV, 31, V, 13, G XI, 38; — for bryst, hyggju p. Sf III, 3, Bó II, 2, yndis p. Gri II, 5, girndar p. G XII, 15, ljóða p. Sf IV, 3, Bl I, 2, lífsins p. He II, 38. — I forb. dyrr og p. Kl IV, 48 er det ikke let at se, hvad p. bet., borgens område?

pálmari, m., pilegrim, La IX, 8.

pálmr, m., palme(træ), unda p., sværd, St IV, 19, Sq IV, 33, hræva p., d. s., Hj I, 12.

pátríarki, m., patriarch, Gei I, 36.

peð, n., bonde (i skakspil), Má II, 45.

pell, n., en art fint töj, snarest silketøj (purpurfarvet, og med indsyede figurer; låneo. fra lavty. pelle), hreint p. Bry II, 11, p. skfnanda Bl VIII, 7, klæða hreinu p. i Hj IX, 38, huldr pelli (beina?) Hj V, 24, klætt med p—i St V, 51; gædd silfri og p—i Skh VII, 53; — p—s tróða, kvinde, Skh I, 36, veitir p—s St I, 8.

pella, f., brev (skindbrev; findes i norske breve, se Fritzner), p—an sú Ger IV, 8.

pengr, penningr, m., penning, penge, den smtrukne form findes flere steder, Gr VII, 38, ÓlB IV, 8, Br VIII, 26, Má IX, 84, Kl I, 21; penningr Má IX, 39, men peningr Br VIII, 12, Br IX, 38, Gei III, 55 (prúðir p—ar) — plet, Gei III, 47.

penni, m., pen, verk p—a, pennefjærrens værk, skrift, Bl I, 61.

penningr, se pengr.

penta, (að), male; p—að hvólf, loft med malerier, Gei II, 19; skrive (nedskrive), Vi II, 47.

piktor, m., maler, Ger VIII, 16.

pilár, m., stolpe, (låneo. fra lavty. pilar) Gei II, 19, He II, 25.

- pílitr**, *m*, *ung mand, svend, mand*, *pl. bry III, 26, Vi II, 47; St V, 27, Sk III, 73*; *p—a por Gri III, 37.*
- pílka**, *f*, *pige, ung p. Skh V, 31, fogr p. Bj I, 40.*
- píla**, *f*, *pil (låneo. fra lavty. pil, der er m, men vist omdannet til fem. efter qr og gjort svagt), p. brast ÓLB III, 26, p. small G X, 27; ástar p. Skh I, 17; frysðar p. Kr II, 6; sorgar p. Gr VIII, 2.*
- pílagrímur**, *m*, *pilegrim, La IX, 10; p—s sveit Skh III, 30.*
- píment**, *n*, *vin med honning og krydderier i, (låneo. fra lavty. pímente, af lat. [vinum] pigmentatum), La II, 40, Fi V, 37.*
- pín**, *f*, *pine, smærte, (låneo. fra lavty. pêne), við mikla p. ÓlH 54; ýta p. SkI 89. 164, andar p. Gr VI, 3; stála p., kamp, Sf VI, 38; — personificeret, Gri VI, 3. Jfr. kynstra-.*
1. **pína**, *f*, *pine, smærte, (jfr. foreg.), Skh I, 3, II, 29, III, 30, br IX, 37, Gri I, 48; p. sett til dauða (el. er dauða p. her ét ord?), Hj III, 27.*
 2. **pína**, *(nd)*, *pine, Skh V, 14, Fr II, 41, Sq II, 31.*
- pini**, *m*, *pine, hrinda angr og p—a U I, 26.*
1. **pípa**, *f*, *pibe, fløjte, (låneo. fra lavty. pipe), Sk I, 42.*
 2. **pípa**, *(pt)*, *vælde ud (i en tynd stråle), pípti blóð G X, 27.*
- pípnalæti**, *n. pl*, *fløjteklang, G VIII, 28.*
- písl**, *f*, *pinsel, om en skírsla br VII, 28.*
1. **plag**, *n*, *(én gang m), sæd, skik, adfærd, (låneo. fra lavty. plage), uppá þeira p. Skh III, 32, sem opt er p. Sá IV, 13, manna p. St VII, 3, vaskra virða p. St I, 35, fyrða p. Sk I, 59, tröllia p. Gr III, 22; við stoltan p. Gr VIII, 5, með æru p. Gr VIII, 34; hofmanns p., adfærd, opførsel, He III, 21; listugt p. Sá II, 11; meinligt p., nærmest omskrivende (ligesom i følgende tilfælde) La VI, 1; sæmdar p. = sæmd St IV, 30, dygðar p. = dygð Ger V, 64; listar p. = list Sá IV, 77; sóma p. Kl I, 20, með visku p. Kr IV, 54. Jfr. frægðar-, listar-, máttar-, prýði-, sóma-, sæmdar-.*
 2. **plag**, *n*, *synes identisk med plága, mén, fá p. af leik Bó X, 20.*
1. **plaga**, *(að)*, *pleje, sørge for, have (den) sæd, sædvane (jfr. 1. plag), p. gesti Gr IV, 31, p. sig Sf II, 6, p. sitt lif með prýði La I, 23, p. prýðimenn Ger III,*

- 4, p. sveit, vise hæder, Sá VII, 33; — udstyre, ploguð með gerð Ger VII, 25, p—az af e—u Ger VIII, 59, p—aðr vel Sá VII, 47, p. víf e—u Dí II, 13, (Paris) ploguð með valdi Kr VIII, 40; — holde, udøve, p. hernað Gri I, 35, p. hóf Sk I, 38, p. steikara stétt Má I, 54, p. listir Kl I, 3, p. alt sem lysti Kl I, 47, p. port, passe på, Fi V, 27; pretrr p—az, udføres, ÓLB IV, 8; — göre sig istand (til), p. sig að ríða La II, 46, p. sig framm i mynstr Gei I, 31, p. sig til rómu Ger IV, 35; p. presta, lade præster ledsage sig, Gei I, 39; — p. fin klæði, være iført, Bl VIII, 7; — p. sem herra, opføre sig som, Kl I, 26; — p. að unna, omskrivende, elske stadig, La I, 18, p—aði að skýra, også omskriv., La IX, 17; — þegnar p—iz í hring, anbringe sig, Sá VII, 33; — blive til noget, p—az engi osv. Kl V, 46, — findes, p—az ei annar stærri Fi I, 15.*
2. **plaga**, *(að)*, *slå, pine (til 2. plag), p—ar svó nær La VII, 32.*
- plagg**, *n*, *stykke tøj, klædningsstykke (af lavty. plague 'lap'), pl. Skh IV, 12 (her nærmest 'habengut'), Gei III, 8, Bó IV, 38, He III, 43, fátt í p—um, kun lidt af ejendele, Kl III, 34.; Ódins plogg, brynde, G X, 34; hvilu plogg, det mandlige lem, Dí III, 22.*
- planta**, *(að)*, *beplante, garðr p—aðr með plómum Gei I, 52; — beklæde, p—að (hús) silki (dat.), Bó IX, 59.*
- plága**, *f*, *plage, (låneo. fra lavty. pláge), sár, þiggja p—u U V, 25; léッta p—u La VIII, 15.*
- pláta**, *f*, *plade, rustning, brynde, (låneo. fra lavty. pláte; eg. brystplade, jfr. Falk Waffenk. 182—83), ÓLB III, 26, Sq V, 13, G VI, 73, X, 27, Sá X, 47, Fi I, 15, síð p. Ger VI, 10; i kenninger for kriger, mand, p—u meiðr Lo III, 22, p—u runnr Fr II, 13, p—u meiðr La IX, 8. — GAndrij. har plata 'lorica hamata'.*
- plokka**, *(að)*, *plukke, pille ved, (låneo. fra lavty. plucken), p. upp (bréf), lukke op (ved at bryde seglet), Ger IV, 8.*
- plög**, *n*, *afgrøde, Herjans horna p—g, Odins horn-plov', synes her at måtte bet. 'grøde', hvad der vokser, digterdrikken, U I, 40, Fjølnis p., d. s., U V, 41.*
- plögland**, *n*, *pløjeland, agerland, Vø I, 31.*
- plógr**, *m*, *plov, hafa sonu fyr p—g Vø I, 32, sæmdar p. = sæmd La VII, 54; með ærinn p—g, synes her at måtte bet. hæder, el. rigeligt udstyr, Bj II, 7.*

plóma, f, blomme, (*låneo. fra lavty. plúme*), frugt (i almh.), plantaðr með p—um *Gei I*, 52; æble, *Gei III*, 39, vegligt (ntr!) p. *Dí IV*, 27; epli og p—ur hanga *Ko V*, 11.

port, n, port, dör (*låneo. fra lavty. porte*), læst p. *Ger V*, 22; ljóða p., bryst, *U VI*, 15, *G VI*, 1 (eller her mund?). Jfr. yndis-.

pottr, jfr. vín-.

1. **pressa**, (að), presse, trykke (*låneo. fra lavty. pressen*), kaste med kraft, *Gei III*, 55.

2. **pressa**, f, segl (som er trykt på), skeðja p—u *Ger IV*, 8.

prettá, (að), svige, bedrage, *Gr IV*, 6, *Fr IV*, 50.

pretrr, m, svig, bedrag, list, *Ski 15*, *ÓlB IV*, 8; p—a son, svigfuld person, bedrager, *Bó I*, 18. Jfr. kynstra-

prins, n, spore (*låneo. hvorfra?*), p. gjort með göddum *Vi I*, 45.

prís, m, hæder, ære, (*låneo. fra lavty. pris*), gleði og p. *Dí I*, 42, halda p. e—m *Gr I*, 43, skortir eigi p., her måske ærefuld beværting, *Lo II*, 24; vargar eiga p., føde, *Gri IV*, 25.

prísa, (að), vise ære, hædre, prise, p. kvinnur *Gri II*, 1, *GrH IV*, 30, *Fi VIII*, 36 (drikke til ære for), p. veislur, holde ærefuldt gilde, *Sf I*, 49.

pr(j)ámr, m, båd, skib, i kenninger for digterdrikken, digtet, p. Vestra, Norðra, Suðra *Skh V*, 26, *G XII*, 1, *Sá VII*, 2.

prjónn, m, pren, nål, skikkju p. *Fr V*, 14, hvórki er p. né penningr eptir *Má IX*, 39.

próf, n, prøve, bevis (= raun), sem hér mun p., som det her vil vise sig, *Fi I*, 10.

prófa, (að), prøve, (*låneo. fra lavty. prøven*), p. mart *Gr I*, 28; *ÓlB IV*, 10, 11, *V*, 1; *Lo III*, 22, *Vø III*, 19, *St III*, 44, *G IV*, 31, *Sá VII*, 44; — føle, mærke (ved berøring), p. qnd fyr brjösti *G VII*, 32.

prúðligr, adj, smuk, skön (især m. h. t. det ydre udstyr), p—g sveit *Sá I*, 33.

prúðr, adj, smuk, udmærket, om en 'skonâl' *Ski 10*; p—ar bygðir *Skh V*, 21; som tilnavn Skeggi hinn p—i *Skh III*, 36. Jfr. hátta-, heyrnar-, hjarta-.

prýða, (dd), pryde, udstyre smukt, mátr og megn p—ir riddara *ÓlH 24*, p. mengi, give gaver, *Hj I*, 54; prýddr stáli, gulli *Skh II*, 37, *Fr II*, 13.

prýði, f, herlighed, skönhed, af p., ædel tænkemåde, *ÓlH 31*, kaupmanns p., en købmands smukke gærning, *ÓlB I*, 9, af allri p., i tugt og øre(?), *Hj X*, 19; mod, *GrH I*, 24; unnar báls p., guldprydelser(?), *ÓlA III*, 21 (eller kommer p. her af prýðir?); — p. Fjolnis hallar, skjola, *Sá X*, 47. Jfr. hjarta-.

prýðidrengr, m, udmærket mand, svend, *Sá VII*, 47.

prýðigjarn, adj, begærlig efter herligt udstyr, (i god betydning vel omtr. d. s. prúðr), *ÓlB V*, 30.

prýðilaus, adj, fattig, elendig, p. pflagríms hártr *La IX*, 17.

prýðimaðr, m, udmærket mand, pl. *Ger III*, 4.

prýðiplag, n, udmærket adfærd, *Kl IV*, 6, *Fi VII*, 49, *Ko I*, 37.

prýðir, m, som gör noget skönt, udstyrer smukt, visku p., synes at bet. 'den der er udstyret med visdom', *Kr II*, 40, men teksten er næppe rigtig; der bör vel læses prýði (viskuprýði i ét ord).

pund, n, pund (*låneo. fra lavty. pund*), kosta 60 p. *Sk II*, 9; p—um gefinn, i pundevis, *Sá VIII*, 21; p. í málá *Bj VIII*, 18.

punga, (að) putte i en pung (pose), p. tafl (ɔ: tavlbrikkerne), *Sá II*, 19.

pungr, m, pung, pose, *St II*, 57, *Sk III*, 53; til at gemme tavlbrikker i *Má II*, 53, til blade *Bj III*, 3.

punkta, (að), bestemme (af punktr), p. um peningalát, tage hensyn til, kræve, erstating, *þr IX*, 38.

punktr, m, punkt, tidspunkt, middelpunkt, (*låneo. fra lavty. punct*), í þenna p—t, til dette tidspunkt, *Sk I*, 34, í raunar p—t, egl. kun omskrivende raun (men jfr. smæðen), *Kr IV*, 1; standa í hávan p—t, stå höjt (m. h. t. anseelse og velvære), *Skh II*, 3.

purpuri, m, purpur, purpurtøj (klæde), *La I*, 31, *Bl VIII*, 7.

puss, m, pose (lille), svart p. (ɔ: puss) *St III*, 11.

putreiði, n, et ukendt ord, måske fejl f. skutreiði, bagstavnstov, *Fr III*, 3.

púki, m, djævel, jafnt og segir af p—um *Gri III*, 5.

1. **púsa**, (að), gifte, p—ud með e—n *Ger VIII*, 55, vóru p—ud hjón *Sá VIII*, 20, vóru p—ud saman *Ko VIII*, 44.

2. **púsa**, f, hustru, *Gei IV*, 25. Disse to ord er fra fransk.

- púsan, f, giftermål, bryllup, veita p. La II, 35.
- pústr, m, (rs), slag, hug, især i ansigtet, ørefigen, gefa p—ra Gri III, 37, slá p. La VII, 17; p. datt Má III, 31.
- pústra, (að), slå, give ørefigen, Pry III, 26.
1. púta, f, hore, skøge (låneord fra latv. pûte), Má III, 30, IX, 39.
2. púta, f, kun i forb. flæðar p., skib, Kr VI, 43; dette p. synes at måtte være s. s. p. i hnakkpúta, ringe (slidt) saddel, hvad så end grundbetydn. er.
- pútusonr, m, horesón (skældsord), La VII, 32.

R.

- rabb, n, snak, prat, eð ljóta r. Gei III, 61.
- raðr, adj, = hraðr, hurtig, rask, n som adv. ratt La VII, 33.
- raf, n, (eller rafr m.?), um hrygðar raf G III, 4, synes omskrivn. f. hrygð; kunde stå i forb. med no. rave 'klud', fille; jfr. klútr.
- raga, (að), mane, ægge, r. e—n upp Kr VII, 55 (af ragr, egl. 'kalde en for·fej').
- ragr, adj, fej, blædagtig, r—ari en kvendi Gri III, 28.
- rakki, m, rakke, hund, þr IV, 16; lægis r., skib, Hj IV, 47 (her dat. rakk!), kólgu r., d. s., Kr V, 45.
- rakna, (að), udfolde sig, blive til noget, seint tók gleðin að r. Skí 44; r. af munni, glide ud af munden (ved rimens slutning), U V, 41; r. við, komme til sig selv igen, Fr IV, 21, G X, 45.
- ramb, n, snak, overmodig tale, Sá I, 46; det er dette (sjeldne) ord, der ligger til grund for rembaz og rembilatr og rembingr.
- ramleikr, m, kraft, styrke, með r—k sínum G XI, 54, XII, 68.
- ramliga, adv, kraftigt, sterk, i höj grad, ÓlH 52, Vq IV, 17, Fr III, 39; smiða r. Skí 102.
- ramligr, adj, kraftig, sterk, om en mand St II, 4, om et skib Sq II, 38; r—t fall Skí 175, r—g reiði Vq III, 39, r—t sár Bl VII, 18, r—g ráðagjorð þry I, 26, r—t rið, vaklen, Hj IV, 31.
- rammislagr, m, den stærke melodi, Bó X, 20.
- rammr, adj, kraftig, sterk, rømm raust ÓIB I, 27, rømm þrá Gri VI, 1.

- randi, m, skjold (af rønd), G I, 19, XII, 28, Ger VII, 30, Bl II, 41.
- rangligr, adj, vrang, forkert, uriktig, r—g stundan Ko I, 46.
- rangr, adj, vrang, r. ósiðr ÓlH 4; r—t nef, skæv næse, Hj VII, 23.
- rani, m, tryne, på et svin, Gri VI, 15.
- rann, ranrr, n, m, (n f. eks. Bó VII, 18, m f. eks. Vi II, 40, Bó II, 56, Kr VII, 25), hus (se de anf. steder), i kenninger, for bryst, óðar r. Skí 6, ljóða r. Fr I, 3, U III, 16, fræða r. U I, 7, hyggju r. U VI, 47, La III, 44, visku r. Fr V, 4, hljóða r. Má IX, 10, bliðu r. Ko VII, 21; — for hoved, heila r. St III, 20, Bó X, 26; — for himmerig, himna r. ÓlB V, 19; — for hav, fiska r. Hj VIII, 43, laxa r. Ko VII, 17; — for guld, fófnis r. Hj I, 49, orma r. Bl III, 30; — for kækken, elda r. þr V, 36; — for hule, hamra r. Lo II, 8, fjalla r. Hj X, 39; — for klippe, dverga r. Ko IV, 21; — for gravhøj, drauga r. U IV, 44; — foldar r. = jarðhús Vq IV, 48. Jfr. galdras-, góma-, hvílu-
- raptr, m, raft, stav, i kenninger for mand, bauga r. Gr IV, 35; hjørva r. St VII, 16; geira r. Kr II, 22, IV, 10, kesju r. Gr V, 41; orva r. Kr V, 14.
- raska, (að), forstyrre, ødelægge, r. mínum heiðr G VI, 39.
- rata, (að), finde vej, træffe, ramme, r. framm í rjóðr ÓIB I, 7; r. á rifu Gri V, 12; hófð r—az G X, 3, r. í sorgar sjóð, rammes af en mængde sorger, Kr VIII, 2.
- ratti, m, björn, Gr VII, 8 (ellers ukendt), Gr VII, 8.
- rauðablóð, n, det røde blod, Hj VIII, 47.
- rrauðagull, n, det røde guld, Gei I, 23, Má VIII, 26.
- rauðr, adj, rød, r. af reiði ÓLA III, 9. Jfr. blóð, glóð-, tand-.
- raufa, (að), gennembore, frembringe hul el. rift, r. hellu, gennemskære en klippe, Vq VI, 4, r. brjóst Sq IV, 21, r. hjarta sal Sá X, 6, r. lífið, : brystet el. underlivet, Bj VIII, 9.
- raumr, m, lang og utækkelig mand, om Skide Skí 51, om kong Hadding Gri VI, 44, om en Grønlænder Kr IV, 60, enn heimski r. Gri I, 56. Jfr. firna-
- raun, f, prøve, erfaring, r. en seina sannar mart (ordspr.) þr V, 53, komaz að r—um, synes at bet. 'få syn for sagn' om, hvad der foregik, Vq I, 33; — prøvelse,

sorg, bera r. af e—u *Skh I*, 25, fáz til r—a *Hj II*, 40, þungar r—ir *Skh I*, 4; r—a haft = raun *Kr IV*, 10. Jfr. geð-, skap-.

raunmjög, adj, i meget höj grad, *Gr III*, 26, *þr III*, 5, *G IX*, 57, *Sá VI*, 5.

raunvel, adv, meget godt, udmærket, *Sq III*, 10.

raunvænn, adj, overmåde smuk, om en kvinde *Hj X*, 27.

raupa, (að), snakke, især pralende, r. mart *Gri II*, 53, *Kr V*, 12; r. nóg *G XII*, 4, r. e—ð *Má IX*, 26.

raus, n, snakken, kåltigt r. *Kr IV*, 3.

rausa, (að), snakke, prale, (ud i ét; *GAndrj*. „*jactabunde multa effutio*“), *ÓlB I*, 17, *La III*, 69, r. skrok og skjal *Sq I*, 1, r. flest *La IX*, 89; — r. rímu spil *Vø III*, 1, *Sq I*, 9; r. Yggjar vín *Lo I*, 27; i alle disse tilfælde ‘at fremsige’ (ud i ét).

rausan, f, snakken, (dadlende) omtale, *Jó II*, 8.

rausn, f, stor pragt-udfoldelse, renna mundi r. af þér, man vilde omtale dig som meget gavmild, *Skí 25*, full r., fuldstændighed i udførelsen, *Skh III*, 34, r—in dvínar, det store (ved dig) forsvinder, *Gri II*, 35; r—ar mætr, stor kraft, *ÓlA I*, 35, r—ar ferð, udmærket skare, *ÓlB III*, 4.

rausnarbú, n, stor gård med rig besætning, *Gr IV*, 9. **rausnargapr**, m, udmærket helt, *Kr III*, 34.

rausnarhaugr, m, stor, vældig, gravhøj, *Bl VII*, 20.

rausnarkátr, adj, meget glad, munter, *Má VI*, 50.

rausnarmaðr, m, en mand der udfolder storartethed, prægtig mand, *Gr III*, 26, *ÓlA III*, 22.

rausnarorð, n, kraftigt, stort, ord, *Gei III*, 49.

rausnarráð, n, storartet husholdning og færd, halda r. *þr IV*, 68.

rausnarsamr, adj, som udfolder stor pragt, storartet i sin færd, *Vø III*, 4, *Fr V*, 5, *Fi V*, 42.

rausnarskjótr, adj, meget hurtig, rás r—t *Gei III*, 56.

rausnarstarf, n, pragt-udfoldelse, *Fi III*, 13.

rausnarverk, n, udmærket gerning, bedrift, *ÓlB III*, 20.

raust, f, røst, stemme, romm r., om vinden, *ÓlB I*, 27, rómu r., kampbulder, *ÓlB III*, 11; raustr *Sá VIII*, 35 skal vist skrives raust (og så flaust) og forbindes med foranstående bræði, ‘vred røst’.

raustalágr, adj, med lav stemme (beskedenhedsudtryk), *Gei III*, 68.

rá, f, rádyr, *La II*, 55.

ráð, n, ráð, kold r., fjendtligt ráð, *ÓlH 51*; hafa mart í r—um *St II*, 34; e—m verðr alt að r—i, alt lykkes (for ham), *Fr I*, 39; ráðslagning, pl. *ÓlH 9*; — ríkis r., styrelsen af riget, *Vø II*, 7; — øgteskab, pl. *Skh VI*, 44; — rádgiver, *Má IV*, 23. Jfr. bana-, bernsku-, elsku-, frænda-, girndar-, harka-, harma-, kyngi-, listar-, óska-, rausnar-, ríkis-, snildar-, spektar-, sæmdar-, visku-, þrautar-.

ráða, (réð), ráðe, ráðe over, r. Noregi *ÓlH 1*, r. hjarta dýru *Gri IV*, 46, r. bæn sinni, fá sin bón opfyldt, *ÓlA III*, 16, r. vígi, volde kamp, *Gri I*, 53; ráðinn dáðir vinna, bestemt på at, *Sq III*, 6; — r. á e—n, angribe, *Lo IV*, 5; r. e—n af, bestemme at slå ihjel, *þr IV*, 56; r. við e—n, magte en, være ens jævnbyrdige, *Má V*, 24; — tyde, r. draum *Gri VI*, 8; r. eptir, indse noget bagetter, *G XII*, 79; omskrivende, r. að falla *Skí 154*, r. spryja *ÓlH 22*; — ráðið? *Skh VI*, 43.

ráðagjørð, f, ráðslagning, ráð, *Skh I*, 32, *þry I*, 26.

ráðahagr, m, giftermål, r. reisiz *Má I*, 42.

ráðaleit, f, ‘søgen efter ráð’, ráðslagning, *Sá IV*, 86.

ráðaskortr, m, mangel på ráð, rádvildhed, hafa ei r—t *He III*, 44.

ráðaþrot, n, pl, mangel på ráð, rádvildhed, *Sá V*, 16.

ráðaprótr, m, ‘rádkraft’, kraft, øvne, til at finde på ráð, *Kl II*, 11.

ráðdrjúgr, adj, ‘ráaddröf’, hvis ráð er virkningsfulde, *St III*, 11.

ráðgjafi, m, rádgiver, *U III*, 3.

ráðliga, adv, rádeligt, ráðsnildt, klogt, tala r. *G VIII*, 42.

rámr, adj, hæs, *Gri II*, 54.

1. **rán**, n, ran, plyndring, fremja r. *þr III*, 5, kaupa í r., købe så dyrt at det kan kaldes ran, købe for dyrt, *Kr II*, 52 (jfr. rándyr); andar r., død, *G XII*, 37. Jfr. andar-.

2. **Rán**, f, Ran, Ægirs hustru, R—ar børn, bølgerne, *Ko I*, 68; — i kenninger, for kvinde, auðar R. *Vi II*, 4, bauga R. *GrH I*, 2, gullas R. *Gri IV*, 13, skíkkju R. *Vø I*, 53, falda R. *Ger IV*, 25, linda (skr. lindar) R. *U I*, 19, *III*, 24, refla R. *Ko V*, 9; — for skib, R—ar hundr *Gr VI*, 37; — for havet, R—ar vellir *ÓlA I*, 8. **ránsmaðr**, m, ransmand, røver, pl. *St VII*, 40, *Sq II*, 30.

rás, f, løb, herða r. *Lo III*, 26; r—in vinz, om sejlas

el. roning, ÓIA III, 22; fluttu r. Ko VIII, 34 er uden tvivl fejl f. flyttu.

rebbi, m, ræv (*diminutivum af refr*), líkjaz r—a G IX, 54.

refði, n, stav, Pr VIII, 30.

refill, m, strimmel, sundr skorinn í r—la G III, 24, breiðir r—lar, på et sejl, Ko I, 70; sejl, ÓIB I, 27, Bó IX, 12, hertil kenningen r—la fley, skib, Hj I, 69, r—la blakkar Ko VIII, 32; — tæppe, tjeld, i kenninger, for kvinde, r—la grund, nipt Skh III, 9, St II, 49; — for skjold, Óðins r—ar ÓIB III, 14, Sá I, 18, Fjölnis r—ar Bl III, 26; disse bet. næppe ‘rustning’. Jfr. tígnar-.

refla, (að), smykke med strimler (jfr. refill), seglið pellum r—að Sq III, 25.

refligr, adj, ræveagtig, svigfuld, r—g ráð Gri IV, 17.

refr, m, ræv, stinga ref må være en talemåde i obskön betydn., den synes ellers ukendt, Sk III, 12.

refsa, (st), revse, straffe, med acc. ÓIH 5, med dat. (det alml.) Gri I, 12.

Reginn, m, navn på Fófnis broder, R. fófnis skíða, mand, La II, 58, R—s drag, navn på en melodi (sagaen har intet tilsvarende), Bó X, 20.

regla, f, regel, rigtig adfærd (digtemåde; gammelt lâneo., måske direkte fra latin), reisa r—u Bl IV, 1.

regn, n, regn, hyppigt i kenninger, for kamp, sverða r. Ger VII, 39, hjorva r. ÓIB III, 22, Fr I, 16, III, 47, Sf VI, 29, branda r. Sf III, 26; geira r. Fr III, 56, Hj VIII, 6, darra r. GrH III, 24, fleina r. GrH IV, 15, G X, 9, brodda r. ÓIB IV, 25, Fr I, 17, Bl III, 5, skjalda r. Bl VI, 52, randa r. ÓIH 46, GrH II, 8; hræva r. G XII, 57; víga r. Bl V, 26; — for blod, benja r. Skh VI, 9; — r. af gný kan ikke være rigtigt, formodenlig skal der læses r. af ý, regn fra buerne, pilene, Sq V, 14. Jfr. galdra-.

reið, f, vogn, í r. (ved rettelse) Lo I, 11; — torden, Fr II, 57; — i kenninger, for skib, Heiða r. Bj VII, 37, — for kvinde, hringa r. G X, 54, Dá II, 53, bauga r. Pr V, 9, Jó III, 23, gulls r. Jó III, 31, skikkju r. Dí I, 33, þorna r. Fr V, 1, Dá II, 31, nála r. Hj XI, 28, GrH II, 35, falda r. Fr II, 30, Hj I, 71, motra r. St IV, 1; lauka r. Sf V, 8. I navneskjul forlæg r. Bó I, 46. Jfr. at-, burt-, þing-.

1. **reiða**, (dd), svinge, r. (sverð) Gr III, 36, r. til falls, svinge en for at kaste ham til jorden, Pr VII, 6; r. dælu, svinge øsekaret, Fr III, 27. — upers. skeiðir r—ir i sundr, glider fra hinanden, Bj VII, 20.

2. **reiða**, f, tjæneste (af en præst), sakramente, Skh VII, 33; — ofte i til r—u, til rede, Gr VI, 34, Skh VI, 22, Gei IV, 14; identisk hermed, men vist påvirket af lavty ræde, til r—a, til rede, færdig, Lo III, 17, G III, 2.

1. **reiði**, f, vrede, oprørthed, með r. Hj X, 5, men stedet er uklart.

2. **reiði**, m, tove, takkelage, Skh V, 44, Pr III, 50, Sq II, 5, Bó II, 33, forn r. Pr X, 20; — ridetøj, Sá III, 16. — Fundins rekka r., dværgenes takkelage, o: skib (?), Dá IV, 65. Jfr. uppstøðu-.

reiðifullr, adj, vred, Gei IV, 4.

reiðigall, n, vredens galde, fyrr ramligt r., på grund af hæftig vrede, Sá I, 43; kenna r—a (gen. pl.) Kr VII, 59.

reiðigalli, m, må være et fra foregående forskelligt ord, og synes at bet. ‘skade på, mangel ved tovværk’, Sá X, 1.

reiðigangr, m, hæftig bevægelse frem og tilbage, alt er á r—i Skf 76.

reiðlhátr, m, ‘vredens måde’, vrede, Gei IV, 5.

reiðlhót, n. pl, vrede trusler, vrede, Gei IV, 46.

reiðing, f, tumlende bevægelse, vaklen, vera í r. Gri III, 15.

1. **reiðir**, m, svinger, i kenninger for mand, r. hjorva Lo III, 23; r. branda Má V, 36; r. qrvá þings (her kunde r. stå for ældre greiðir) Lo II, 29.

2. **reiðir**, m, vistnok for greiðir, udøver, r. visku brunna, visdomsudøver, vis mand, Má I, 23.

reiðisvipr, m, vred mine, udseende, Gr VI, 22, Pr VI, 21.

reiðr, jfr. geysi-.

reiðu(gligr), adj, vredagtig, vred af udseende, Lo III, 44, Bl VI, 45, Bj IV, 7.

reifa, (fö), undertiden skrevet reyfa, göre anselig, udstyre, glæde, r. gjöfum Gei IV, 51, r. flæðar eldi Vq II, 22, r. handar skafli Ko VIII, 12, reifðr af linna síki Hj IV, 7, reifðr minnis bandi (omskriv.), besiddende god hukommelse, Má I, 54; — vise (udadtil), r. prýði-

plag (s. d.) Kl IV, 6; — *omtale, udbrede*, r. klerksins vanda Vi II, 7.

reifr, adj, *munter, glad*, Pr III, 32, IX, 42, Fr V, 42, r. í orðum Pr VIII, 7; — *gavmild*, r. af (gulli) Kl IV, 26.

reigja, (gð), *böje*, r. eikr saman Gri II, 40.

reigr, m, *ellers ukendt ord, kunde stå i forb. med roden i reigjaz, findes i mandskennenning málma r. Sq V, 35.*

1. **reik**, f, *hårets skillelinje, frisð r. Hj I, 41, Sifjar r. (her vel hår), guld*, Ger I, 10; r—ar lādir, hoved, Hj X, 17; Bj V, 57; — *i en kvindekennung (men hvad bet. ordet her?)*, elfar elda r. Ko II, 3.

2. **reik**, n, *vaklen, driven om, r. á rýgjar stóði, ulvene bevægede sig (dér)*, Bl IV, 28; *vera á r—i, vakle*, Lo IV, 7; með hjartans r. La IX, 87; r. á brögðum Sá II, 12. — *Tilstand (hvis det er det samme ord), vel til r—a* Gri VI, 34, Fi III, 16.

reika, (að), *vakle*, Ko I, 2; *bernskubrogð r., vakle, er usikre*, Vq I, 64; r. tekri þrá Gri VI, 1; *bevæge sig (vidt og bredt)*, Gr I, 21, r. vitt Sq III, 22; *spasere omkring*, Kl I, 27, Gr II, 36.

reikná, (að), *regne, tælle, anse for, (låneord fra lavty. rekenen)*, r. einhvern harkagest Gr VI, 54, r. hitt, tælle, fortælle, Skh VI, 32; r. skatt, tælle, o: *tage hensyn til*, Pr VIII, 8, r. um móð, *tage hensyn til (ens) vrede*, Jó III, 21, r—az vitr, *anses for*, Vq I, 4; r. þetta mína sekt G V, 18; r. rómur, *opregne*, G VI, 71; fortælle, Kl III, 15; r. af bókum fræði Fr V, 5; r. eg beislur, meddeler, Vq III, 40.

rekningr, m, *regning, meddelelse*, rétt er það komið í r—g mín Skí 38.

reimr, adj, *kun i n. reimt, om spøgelsers færd, var pá r—t* Pr IX, 4.

rein, f, *landstrimmel, land, jord, i kenninger, for kvinde, auðar r. Sk III, 42, hringa r. La III, 18, Dá III, 42, bauga r. La II, 52, menja r. Bó II, 59; refla r. Dí III, 28, þorna r. Má III, 29, falda r. La VI, 18, Ger V, 5, nála r. Sf VI, 8, lauka r. Bry III, 4, U IV, 4, flæðar r. Jó I, 11 (forvansket?); — for havet, flæðar r. St V, 34. Jfr. silki.*

reinn, m, *ren(sdyr)*, f. hreinn, Rævils r—ar, skibe, GrH III, 6, Dá I, 42.

reip, n, *reb, tov, Skh IV, 17, på et skib* Pr III, 50, svó að (segel) stóð á r—um, var hårdt udspændt, St IV, 50, r—a glaðr (hest), skib, St IV, 51. Jfr. stig-

reipaganga, f, *gåen på (udspændt) tov, line*, Bj I, 2, reipagangr, m, s. s. foregående, Hj I, 52.

1. **reisa**, f, *rejse (lavty. låneo.)*, Kr VI, 57.

2. **reisa**, (st), *rejse, stifte, r. ráðahag* Má I, 42, r. ráð við e—m Fr II, 6; r. Fundings far, *digte rime*, Lo II, 2.

reisugr, adj, *anselig, betydelig*, r—g snót Ger III, 29, r—t ess Má VII, 34; r—t rann Ger V, 63, Dí IV, 24; r—t af Má VI, 40.

reisuligr, adj, *anselig*, r—g rekkja Má II, 65.

reita, (tt), *ridse, såre, tirre, r. hjarta e—s* G VIII, 43, r. garp La VII, 27.

reitr, m, *afgrænset stykke, fure, rude på et tavibræt, taflid gekk til r—a, brikkerne blev opstillede*, Sá II, 10; — *ganga á heljar r—t, til dødens land*, Sá X, 7, sitja á heljar r—t Sf VI, 40; *gera r—t* Gri V, 8, *rista r—u* Pr V, 29; — *i kenninger, for bryst, sinnu r.* Gr VI, 27, Skh I, 20, visku r. Sá IV, 80, Skh VI, 34, U II, 32, hyggju r. Kr V, 42, yndis r. G II, 30, trygðar r. G V, 3; *færðar r. == flærð La IH, 21; — for guld, ófnis r—ar* Kr I, 75; — *for skjold, skofnings r.* Fi IV, 21; — *land, hlaða r—t búkum* Gri II, 55. Jfr. elsku-, flærðar-.

reka, (rak), *drive, r. e—n niðr, slå en til jorden*, Skí 175; r. sult úr, *fordrive ens sult*, Skí 20; r. þvengi í (skó), *sætte (rask) remme i*, Skí 38.

rekja, (rakða), *udfolde, følge, r. borða, væve*, G I, 28, r. spor, *forfølge*, Pr IV, 16; þarmar r—az um fætr, *vikles om*, Skh VI, 18.

rekjkja, f, *sæng, r—u tollr, lön for samleje, digterdrikken*, G VIII, 2; *heljar r., dødens leje = død*, Gri I, 53.

rekjuhvila, f, *sæng, leje*, La IX, 103.

rekkjusveinn, m, *sængefælle, eller den som skal sørge for (vogte) en sæng*, Gri VI, 43.

rekkr, m, *mand*, ÓlH 7; *helt*, Skí 81; r—ar e—s Skí 171. Jfr. sæmdar-.

remba, f, *overmodig færd, r—ur rekks* Bj V, 50.

1. **remma**, f, *ram røg, reykr og r.* Kr VI, 30; — *vistnok fejl f. rimma i remmu þundr* Hj VI, 33.

2. **remma**, (md), *gøre kraftig, r. rómu* ÓlH 35.

remmigýgr, f, f. ældre rimmugýgr (*Skarphedins økse*), økse, *Skt* 133, ved rettelse (ramma-hds.) *Má VI*, 24.

remmipundr, m, 'forstærkende Tund (*Odin*)', r. randa storms, kriger, mand, *Hj VII*, 5.

rendr, adj, vistnok med furer, hvori guld (sølv) er indlagt, om skjolde *St V*, 28, *Má I*, 32.

rengja, (ngd), tvivle om sandheden (af noget), erklære noget for usandt, *Ko VIII*, 58.

1. **renna**, (rann), løbe, r—á flóta *Skh V*, 35, r. bjarg *Hj I*, 52, r. skiðgarð *Sf I*, 18; (sverð) r—i kvið, gen-nembore, *Skt* 169; glide, *Skt* i rann *Skí 63*; gå, begive sig, r. heim *Gr IV*, 15; rygtes, *Skt* 25; slutte sig til, r. at fylki *ÓlH* 28.

2. **renna**, (nd), lade løbe, r. spjót (acc.!) af hendi *ÓlB IV*, 18, drive på flugt, r. e—m *Gri II*, 59; brugt intr. = løbe, om skib *Skh II*, 19; r. móti e—m *Hj VIII*, 39.

3. **renna**, f, løb, í r—u, ud i ét, *Vø III*, 9.

rennir, m, som lader løbe, uddeler, r. gulls, mand, *St II*, 49.

rey, n(?) tummel(?), randa r., kamp, *ÓlB IV*, 5.

reyðr, f, finhval, r—in blå *Hj VIII*, 42; — i kenninger for hav, r—ar vollr *ÓlA III*, 20, r—ar grundir *Br VII*, 6, r—ar tjørn(!) *Hj I*, 69.

reyfa, (fð), bevirke, volde (= reifa?), r. rekum sút *G IV*, 69.

reyfir, m, uddeler (f. reifir?), r. hringa, mand, *Bl I*, 37.

reygjaz, (gð), knejse, vise sig stolt afvisende, r. í móti *Br II*, 21, r. upp í sæti *Lo III*, 44, r. upp af e—u, blive overmodig stolt, *G VIII*, 2. Ellers skr. reigi.

reykjarmóðr, adj, træt, slov af (tyk) røg, *Kr IV*, 57.

reyna, (nd), prøve, erfare, r—dr (skr. ryndr, næppe af rýna) við sund og tafl *Sq III*, 10; — upers. reiðann r—di, blev hårdt prøvet, *Sf VI*, 17.

reynir, m, prøver, udøver, i kenninger, for mand, efter våben, r. sverða *Br IV*, 57, r. branda *Gr VII*, 8, *GrH I*, 16, r. stála *Dí III*, 1, r. spjóta *Fr I*, 45, r. skjalda *Kr VI*, 54, r. spanga *Kr III*, 37; — efter guld, r. fófnis vallar *Ko IV*, 37, r. fófnis skerja *Vø III*, 19, r. fófnis stræta *La II*, 60, r. grettis palla *Má VI*, 53, r. fjølnis stræta *Bl I*, 45; r. ægis bríma *Kr I*, 17.

reysta, (st), tale (egl. anvende røsten, af raust), abs. *Fr III*, 42; r. rímu *Skh III*, 6, (við dans) *Sq I*, 7,

jfr. *La IX*, 108, r. um e—ð *Skh I*, 56; lúðr er reystr, der blæses i, *ÓlB IV*, 14.

reysti, f, f. hreysti, tapperhed, *Sá X*, 29.

reyta, (tt), rive, plukke, bita og r. *Lo IV*, 18, r—ir hvert til sín *Sq I*, 9.

réna, (að), svinde, tæres, forringes, r—ar ást sem fundir *Skh II*, 11, r—ar raustar megn *He I*, 32, Rognis bjór r—ar mér *Sf III*, 47; fejl f. rennr som ét hds. (der ikke er nyttet) har *U III*, 19.

rétta, (tt), göre lige, række, r. hond *Skí 124*, r. sverð í móti *Gr VII*, 24, r. hendr í strið *Gri I*, 17; r. af jorðu, løfte, *Sá XI*, 12; r. far, rejse skibet, *Br III*, 54; r. mál e—s, skaffe en ens ret, *Má IX*, 14; r. við, komme sig, *U VI*, 49; — r—iz friðr, freden gives, *Sq IV*, 29; r—az, strække sig (efter sövnen) *Skí 51*.

réetting, f, forbedring, oprejsning, held, fá r. *Sá V*, 6.

réttir, m, som rækker, giver, r. fófnis teigs, mand, *Dá IV*, 43.

1. **rétrr**, adj, ret, rigtig, rétt som adv. f. eks. *Skí 133*, 134, *Skh I*, 26, osv., drjúgum rétt sem *Sq III*, 21.

2. **rétrr**, m, (ar), ret, dæma dýran rétt, stor bøde, erstatning, *Skh II*, 57; holda r. *Sf V*, 33; — ret mad, *La IV*, 29.

3. **rétrr**, m, (ar), driven om (på sœn, for vind og vove), harðr r. *Gr III*, 45, r—ar rúm, rum sø, *Sq II*, 2.

rétsýnn, adj, ret seende, retfærdig, sjaldan verðr r—n reiði (ordspr.) *G VIII*, 59.

rið, n, vaklen, ramligt r. *Hj IV*, 31; — hið feska r. *Fi VII*, 19, her synes ordet at bet. 'brynze', o: noget sammenflettet, sammensnót (til riða = *vríða).

riðull, m, hob, flok, r. lítill *Sá IV*, 52.

riddari, m, ridder, *ÓlH* 24 osv.; r—a sogur *Sk III*, 78.

1. **rif**, n, ribben, r. brotna *Skí 175*; — oldu rifs *Kr II*, 54, på grund af rimene må her læses rips og dette er vel = hrips 'tremmekasse', (se býtir), oldu hrip = skib. Jfr. ætt.

2. **rif**, n, er *Sq II*, 6 næppe rif i et sejl, men snarest et subst. til rifna, svó helt við r., så at de var nærvædt at flænges.

1. **rifa**, (að), sammensy (med grove sting), r. ristinn kvið *Gri V*, 24, r. í keip *Skh IV*, 17.

2. **rifa**, f, flænge, sprække, rata á r—u, i isen, *Gri V*, 12.

riga, (að), *rokke, bevæge*, r. sér í rúmi *Gri III*, 28.
rimma, f, *kamp*, *Gr IV*, 38, *Gri V*, 7 osv.; r. *randa*, d. s., *GrH IV*, 16.

Rind, f, *gudindenavn, i kvindekenninger, hringa R. Dá II, 53, menja R. Hj XI, 5, R—in föfnis palla GrH I, 9; skikkju R. Hj I, 43, guðvefs R. G IX, 15; falda R. Hj X, 32, strindar r—ar ÓLB V, 18 er uforståeligt.*

ripta, (pt), *ophæve, göre ugyldig*, r. **ríki**, *berøve en magten (el. ødelægge riget?)*, *Bj VII, 12; bemægtige sig*, r. *Sviagris Bj VIII, 13.*

rísi, m, *rise, jætte*, *ÓIH 20, Skí 160, Gri VI, 43 osv.* Jfr. *berg-*.

risna, f, *storartethed, gavmildhed*, *Sá IX, 25.*

risnusamr, adj, *gavmild*, **ríkr** og r. *Fr I, 39.*

1. **rist**, f, *vryst*, *Skí 192.*

2. **Rist**, f, *valkyrjenavn (f. ældre Hrist, men h synes at være helt udeladt), i kenninger for kvinde, efter guld, audar R. Fr V, 18, Hj XI, 14, hringa R. U VI, 14, bauga R. GrH II, 24, Sf IV, 56, draupnis R. Dá IV, 1, menja R. Hj I, 54, X, 4, G II, 20, Sf V, 23, Sifjar reikar R. Ger I, 10, lýsu jarðar leygjar R. Jó II, 17; efter klæder m. m., pella R. La II, 16, Ger VIII, 55, gullas R. La III, 47, þorna R. Skh VII, 8, Hj XI, 16, Sf II, 25, falda R. Fr V, 45, Sf V, 10, Sk I, 14; spjalda R. La III, 12, refla R. Hj X, 27, tvinna R. Hj X, 34, La VIII, 26; veiga R. Hj X, 23; lauka R. Hj X, 27; La III, 50. Jfr. *silki-, þorn-*.*

3. **rist**, f, *rist, steikja á r.* Hj II, 15.

ristill, m, *kvinde*, *Skh III, 18, VII, 36, Fr IV, 1, V, 5, G II, 10, La III, 45, Kl III, 15*, r. *fagr, qrr, svinnr* *Gr VI, 12, Vq IV, 49, Gri V, 50.*

rit, n, *skrivelse, brev* *Skí 50*, *bjart r. U III, 4; meistara r., læerde mænds bog*, *Kr II, 5.*

1. **riða**, (reið), *ride, rejse i almlh.*, *Skí 47. 109; især om turnering*, r. á (f) burt *Sq III, 10, Sf I, 6*, r. við e—n *Ko VII, 50*, r. út við e—n *Ko VII, 59*; r—az að *La III, 72.*

2. **riða**, (reið), *smøre*, r. *hunangi um Vq IV, 43.*

riðari, m, *ridder*, r. (: stríðr) *Ger VI, 40.*

rifa, (reif), *rive, rive ihjæl*, r. *bú, om en björn*, *Gr VI, 50*; r—az, *rive, kradse, hinanden, om örne* *St IV, 14.*

ríg, n, *kun i forb. prautar r., vanskelig handling (?)*, *Kr II, 46; ordet er ellers ukendt.*

ríki, n, *magt, rige*, r—in verða að rógi *þr IX, 39*; *hjorva r., livets rige, bryst*, *Dá III, 27.*

rikisfólk, n, *mægtige mænd*, *Sá III, 42.*

rikisnafn, n, *mægtigt navn*, *riddari er mitt r.* *Dá I, 55.*

rikisráð, n, pl, *rigsstyrelse*, *Dí III, 39.*

rikissveinn, m, *mægtig svend, om en knapi* *Kl II, 26.*

ríkja, (kt), *herske*, *St I, 58.*

ríkr, adj, *mægtig, storladen*, **ríkr** brúðr *Skh I, 11*; r. *kuggr* *Skh III, 29*; — leggja r—t á, *lägga stor vægt på*, *göre alt (for at opnå noget)*, *Skh VI, 54.* Jfr. *frænda-, lyndis-, mættar-, menta-*.

ríkuligr, adj, *mægtig, r—t mannfolk* *G IV, 29.*

1. **ríma**, f, *rime (enkelt digt, afsnit, i en cyklus)*, *Gr I, 47, fá r—u Sq I, 7; fornar r—ur* *Gri I, 1; r—u spil Sq I, 9.* Jfr. *harka-*.

2. **ríma**, (að), *rime, digte*, r. til gamans *Gri I, 2, r. um e—n Sq VI, 1; G I, 5, La V, 3, Ger I, 16.*

Rín, f, *Rinen, i kenninger, for guld*, R—ar skin *ÓLB I, 33, R—ar grjót Fr I, 14; — for digterdrikken, digtet*, Herjans horna R. *St I, 1, Óma góma R. Fr V, 59; — for drik, horna R. St II, 59; — R—ar trøll* *Sá VI, 41 må være forvansket, man skimter her en kenning for guld (el. våben).* Jfr. *horna-*

rísta, (reist), *riste, kløve, flænge*, r. *skjoldu ÓLH 38, r. kvið Skh VI, 12, Gri IV, 60; r. rúnir Dí III, 4.*

rít, f, *skjold, fleygir r—á, mand*, *Gr I, 14, herðir rauðra r—á, d. s., ÓLA II, 15.*

1. **rjá**, (áð), *have med en at göre (måske som oftest fjendtligt); GAndrj. „socio modo contrecto“), kæmpe (med) St III, 42, Bj IV, 64.*

2. **rjá**, f, *strid, koma í r—r* *Gri III, 23.*

rjáfr, n, *tag*, *Gei II, 19.*

rjóða, (rauð), *rødfarve, rødne, sólin rýðr Bl V, 12, rauð (upers.) fyri sól He IV, 9.*

1. **rjóðr**, m, *rødfarver, i kenninger, for kriger, mand*, r. *sverða ÓLA I, 22, r. hjorva ÓLA III, 27, r. branda Fr III, 27, Hj XI, 10, r. eggja ÓLB III, 4, r. stáls Fr V, 17, r. málma Gei IV, 57; r. geira Gr II, 33, Fr I, 48, r. kesju La II, 92, IX, 48, r. darra Ko II, 59; r. fleina Gr III, 13, Pry II, 15, r. qrva Gri II, 4, La I, 22, Bl II, 9, r. nadda Fr IV, 7, r. brodda Sf IV, 59, r. þorna Ko I, 73; r. skjalta Hj I, 86, r. randa ÓLA II, 3, 36, r. tjorgu G VIII, 19, Sf III, 11; r. álma G IX,*

16; r. Fenris munna *G II*, 10; r. ylgjar blóma, *Gr II*, 2. — *I nogle kenninger må r. åbenbart stå for ældre hrjóðr, uddeler, r. bauga* *Kr III*, 49, r. vella *Má VII*, 26, r. seima *Gri V*, 16.

2. *rjóðr*, *n, ryddet plads (i skoven)*, *St VI*, 22; visku r., *bryst*, *Kr II*, 1.

rjúfa, (rauf), *bryde, r. fylking, gennembryde*, *Vø IV*, 24, r. um, *bryde hul på*, *Sf VI*, 34, r. þing, *afbryde*, *ÓlB II*, 5.

rjúka, (rauk), *ryge, kvinnur låta r. nemlig ved at koge (aftensmaden)*, *Gr I*, 29, *hrønn rýkr, skummer*, *ÓlB I*, 19.

roð, *n, rødfarvning, fleina r., kamp*, *G IV*, 3.

rof, *n, brud, bryden, sættar r.* *þr III*, 46.

rofna, (að), *brydes, gå istykker, men trans. og upers. r—ar hjálma* *Sq V*, 14.

rok, *jfr. sjóvar-*

rokkr, *jfr. brynju-*

roskinn, *adj, bedaget, til års, r—in gerðiz* *þóra þr IV*, 68.

rostungr, *m, hvalros, r—s haus* *Kr VI*, 18.

rot, *n, slæn i besvimelse, slag, fleina r., kamp*, *Sq V*, 12.

rotna, (að), *rådne*, *Bj VII*, 3.

ró, f, ro, lýða r., navneskjul, *Bó IV*, 47.

róa, (rera), *ro, r. ór hømlu, ro (hurtig) af sted*, *Bj VII*, 20, r. vík á e—n, *overvælde én, overliste én*, *G X*, 8.

róðr, *jfr. at-*

rógr, *n, m, bagvaskelse, strid, bera í rógr, bagvaske*, *Gri IV*, 11, *hvild á r—i Gri IV*, 10, *verða að r—i, til strid*, *þr IX*, 39; *mask*. *La III*, 85; *búa r. Bj II*, 7. — *I kenninger, for kamp, hjørva r. Kl V*, 27, *málmra r. Kl V*, 9, *geira r. ÓlA III*, 3, *fleina r. Gr VI*, 36, *St II*, 4, *G XI*, 51, *Má IV*, 12 (her mask.), *qrva r. Dá III*, 18, *randa r. Ger VI*, 47, *ríta r. Bl IV*, 51, *Sá IV*, 48; — *for guld, løjra r. Dá II*, 6; — *r—a fleinn synes at bet. sværd* *Má V*, 8; — *rekka r. Ko III*, 8 *synes at måtte indeholde en kenning for guld, da er vel rekka forvansket.*

1. *róma*, (að), *tale, fremsige, r. vísu* *Sq I*, 30, *G VIII*, 63; r. um *frægð* *Ko VII*, 48.

2. *róma*, *f. kamp, hyppigt f. eks. ÓlH 35.*

Róma, Rom, Sá IX, 20 (her mask.), *Dí III*, 39 (her fem.).

róm, *m, røst, stemme, tale, við rekka róm, ved folks omtale*, *ÓlB III*, 32; *gjøra harðan róm að e—u, omtale noget strængt*, *Skh III*, 14; — *i kenninger for guld, þjassa r. Hj VIII*, 54, *XI*, 38, *Vignis r—ar Gr VII*, 45, *Svárangs r. Gr VIII*, 50, *jotna r—ar Gr V*, 26, *Hj V*, 19, *Sf III*, 23.

rós, *f, rose, rauð sem r. G VI*, 29, — *drik (hvor ledes denne betydn. er opstået, er ikke let at sige; der kan henvises til Feilbergs ordb. rose, slutn., mulig er betydn. ‘bæger med figurer på’*, *jfr. Fritzner s. v. 3*), *drekka rós G VIII*, 36, *jfr. Sf IV*, 8. 14. 15, *drekka horna r. Bl II*, 1; *Rognis r—ar flóð, digterdrikken, Ko I*, 1 (*her synes r. at bet. ‘kar, bæger’*, *jfr. Sperber, Arkiv XXVI*, 275).

rósa, *f, rose, ljós sem r. Fi VIII*, 43, *fagrt sem r. Bó VII*, 38; *milskuð r., drik (jfr. foreg.)*, *Kr III*, 7.

rósaloðr, *m, drik*, *ÓlA I*, 35.

róstublandinn, *adj, ufredelig, r. maðr* *þr V*, 29.

róstudrengr, *m, ufredvoldende person, fredsforstyrre*, *La IX*, 13.

róstumaðr, *m, stridbar mand, ufredvoldende person*, *Skh III*, 46, *VI*, 11, *þr IX*, 1, *La III*, 69.

róstuverk, *n, ufredsgærning, stem gærning*, *Má VII*, 14.

róstupregn, *m, ufredsstifter, stridbar og ond mand*, *G X*, 1.

1. *rót*, *f, rod, heiptar rætr* *Sq V*, 6, *G X*, 38, *Sá VI*, 8, *visku rætr* *Kr II*, 59; *i bægge tilf. er r. omskrivende*. *Jfr. hjarta-*

2. *rót*, *n, tummel, bevægelse hvor alt er uorden, indre bevægelse* *Bl I*, 2; *handa r. G VIII*, 3; — *i kenninger for kamp*; *málma r. U V*, 24, *eggja r. Gr VIII*, 60, *geira r. St III*, 23, *randa r. ÓlB III*, 20, *IV*, 18.

róta, (að), *rode, bevæge uordenlig, r. í e—u* *þr VIII*, 11, *r. rana (dat.)* *Gri VI*, 15; *upers. þangi r—ar, rives op*, *Má IX*, 8.

rótakylfa, *f, rodkølle, det nederste stykke af stammen med roden på som kølle*, *St III*, 14, *Hj IV*, 16.

rudda, *f, kølle*, *Kl V*, 10. 19.

rugla, (að), *bringe i uorden, forvirre, r. tók húm, havet kom i oprør*, *Sq II*, 2.

runnr, ruðr (denne form findes f. eks. *Fr V*, 28), *m,*

busk, træ, stav, hyppigt i kenninger for kriger, mand, efter guld(ringe), hringa r. Sf I, 7, II, 31, bauga r. Vq I, 5, menja r. Gri VI, 28, r. Bjassa málá Bj III, 54; — efter våben, vópna r. Gr III, 39, r. stála Lo IV, 1, málma r. Fr III, 50, sverða r. Má V, 19, branda r. Bl I, 24, hjørva r. Hj VI, 8, La I, 18, hvítungs r. ÓIA III, 17, r. sára fárs ÓLB V, 30; kesju r. La III, 16, r. unda skessu Fr V, 28; fleins r. Fr III, 48, Hj III, 19; fifu r. Dí III, 32; r. brynu Bj V, 21, plátu r. Fr II, 13; randa r. Ko III, 37; — víga r. Gr VIII, 44; som halvkennung Ko VI, 12. — runna Sá X, 13 er næppe rigtigt. Jfr. glæsi-, lymsku-, lypti-, svipti-.

runsvín, n, stridshest (fra fransk runcin, efter en meddelelse fra prof. W. A. Craigie), temja r. La III, 74.

rúm, n, rum, plads, i et skib St I, 51; réttar r., det åbne hav, Sq II, 2; nøðru r., guld, Fr V, 4; liggja í miklu r—i, være af stor betydning, Pr IX, 29. Jfr. krappa-.

rúmligr, adj, rummelig, r—g gong, plads til at gå, Gei IV, 47.

rúmr, adj, rummelig, vid, rúm skyrta Bl VII, 3, e—m er r—t Vq I, 13.

rún, f, rune, rísta r. Dí III, 4, tqfl og r—ir G V, 47.

rúst, f, land, jord (egl. pars pro toto), renna r. og geima Bry II, 13.

ryð, n, rust, St II, 54.

1. ryðja, (rudda), rydde, r. braut Vq IV, 24, r. gildliga ór haugi, rydde, fjærne, hvad der er i höjen, Gri II, 61; r. leið. Ger V, 40, ruddiz leið Sq V, 26; dagr r—r grímu (dat.), bortrydder natten, G IV, 6; r—az um, tumle sig, Gri I, 40.

2. ryðja, f, uforståeligt Bj III, 52.

ryðr, m, rust, sløvhed (m. h. t. at se, forstå), Pr V, 41.

rykkila, adv, hurtigt (af rykkr, rykkja), herða rás r. Lo III, 26.

rykkja, (kt), rykke, trække raskt, r. sverði Kr II, 29; r. til með afli Sá II, 20; — intr. r. skykkjum, rystes, Ko VI, 48.

rymja, (rumda), genlyde, brage, rumdi og glumdi Reinsborg Ger VI, 13; raddar strengr rymr Sá IV, 8.

Rymr, m, navn på Tor, Bry II, 6, III, 26, Lo I, 27.

rytta, f, døgenigt, elendig karl, Bj V, 32.

rýgr, f, jættekvinde, om Elli Lo IV, 5; r—jar vindr, sind, mod, Gri VI, 1, 1; r—jar stóð, ulve, Bl IV, 28; om et overnaturligt væsen (utsyke) Skh V, 35.

rýma, (md), fjærne, bortrydde, r. ljós St III, 11; begive sig bort, r. i burt Skh II, 9, r. frá Sá V, 8; flygte, St VII, 26.

rýndr, adj, i besiddelse af runekundskab, men Sq III, 6, i forb. og syndr (dette vel ikke sýndr) synes det at være en udtalesform for reyndr (jfr. hele smængsen).

rýr, adj, tynd, ubetydelig, vinna seggi, r—a, fælde mange mænd, St II, 17; verða ekki r., blive, vise sig, dygtig (til), Bj V, 37.

rýrir, m, forminsker, ødelægger, r. stáls, mand, Dá IV, 33, r. geira, d. s., Dá IV, 15.

ræði, n, åre, brjóta r. Fr IV, 23.

ræðismaðr, m, rádgiver, Bj I, 24; forvalter, om Kæi Sk I, 17 osv.

Ræfill, m, sekongenavn, R—is hestr, skib, Pr IX, 1, R—is reinar (ɔ: hreinar), d. s., GrH III, 6.

ræfr, n, tag, hallar r. Vq VI, 20; Skh VI, 7.

ræki Má V, 33, fejl f. ræsi.

rækja, (kt), røgte, pleje, r. kristindóm He II, 19, r. manndóm G VII, 19, r. mund (s. d.) Pr X, 25; vise hæder, er kappar r. Má IX, 70, r. um e—n, vise skyl-dig hæder, Kl II, 23.

rækt, f, omhu (for noget), elskov, leggja r. við, fatte elskov til, GrH I, 16, brúðar r. Skh IV, 38, kvinnu (gen. obj.) r. Skh I, 23, hafa r. á e—rrí Fi V, 8; r—ar høfn, elskovens havn (jfr. smængsen), Gri VI, 5; r—ar þeyr, omskrivende, Sf IV, 1, r—ar skjót, hurtig til elskov, Jó II, 8.

rækta, (kt), lægge vind på, besørge, udføre, r. stjórn Ólh 5; r. lygar Gri IV, 17, r. orð, tage hensyn til, G X, 8.

ræktarband, n, elskovsbånd, Skh II, 45.

ræma, (md), omtale, part., omtalt, berømmed, ÓLB IV,

27, V, 33, Sq IV, 34.

ræsaz, (st), gå i opfyldelse, r—iz rekka orð Skh II, 11.

ræsir, m, konge, Ólh 17 osv., r. svænskra manna

Vq I, 38; r. bergs ranna, jætte, Lo II, 30.

røðull, m, sol, stråle, Óska r., sværd, Gr VIII, 60, Fjolnis r., d. s., Fr V, 56, Yggjar r., d. s., Sá IV, 68;

— bitla r., hest, Sá XI, 22 (denne kenning er lidet forståelig).

rødd, f, stemme, mæle, løjja r., guld, Vq III, 20, GrH I, 17, Aurnis r., d. s., Sf I, 46.

røgg, f (var), uldtot, pl. Sf IV, 11.

røggsemd, f, dygtighed, energi, Sá III, 50, måske f. røksem, fornuft.

røggvakápa, f, ladden kappe, Sf III, 43.

røgn, n, pl, guderne, kóngr. r—a, Odin, Skí 118.

Røgnir, m, Odin, Skí 102, Pry I, 26; R—is fundr, digterdrikken, digtet, Hj VI, 40, R—is horna lút, d. s., G IV, 69, R—is karfi, d. s., Bj VII, 3.

røk, jfr. enda-.

røkkva, (røkk), blive mørkt, på mun verða að regni er røkkr (ordspr.) Skh III, 18, G IV, 52.

rønd, f, (ar og rendr), skjold, rjóða r. ÓlH 4. 10; tjørgu r., enten en kenning el. ligefrem 'skjold-kant', ÓlB III, 23; gen. rendr Gri IV, 31; r—a brjótr, mand, Skí 144; — kant, r. í miðju Skí 103.

røng, f, spante, rengr Bj VII, 3.

røskleikr, m, raskhed, rask handling, Gr IV, 53, fremja r—k Ko VII, 59.

røskligr, adj, rask, kæk, r—t rekka val La II, 31, r—g ráð U VI, 13.

røst, f, udstrækning i rum, mil, hundrað r—a, gennem 100 mil, Skí 151.

S.

safali, m, sobel, sobelskind, Gr V, 39.

saff, m, saft, væske, beiskr s. He II, 5.

safna, (að), samle, s. lið(!) Má VIII, 10; s—ar f. sofnar?? Hj VIII, 28. Jfr. samna.

safnaðr, m, samling af hær, ÓlH 11.

sag, n, saven, eggja s., kamp, Skí 140, keppa s., slagsmål med stave, Skí 137.

saga, f, fortælling, ord, Skí 72. Jfr. dæmi-, for-, skrök-.

sagnagrein, f, fortælling, væsenlig s. s. sogn, fornar s—ir Bó I, 3, fróðar s—ir Gri I, 8.

sagnameistari, m, historiker, s—ar fróðir Sk I, 27.

saka, (að), beskyilde, s. e—n Gr V, 26, Fr III, 19;

ef s—ar minn herra nøkkuð uppá, hví min herre fár nogren skade derved, Sk II, 20.

sakna, (að), savne, s. hringa gefni (! acc.) Kl I, 49. **sal**, jfr. hand-.

salr, m, sal, i kenninger, for bryst, hjarta s. Sq IV, 49, Sá X, 6, sinnu s. Vq III, 43, dygðar s. Bl VII, 24, ljóða s. Gr I, 47, U II, 10, óðar s. Gr II, 1, gomlis s. (men kenningen er uklar og vist forvansket) Fr IV, 6; — for hus, busta s. Hj X, 16; for hav, Ránar s. Fr III, 26; — for mund, góma s. Fr IV, 1, V, 1. Jfr. feiknar-, fræða-.

salt, n, salt, hav ÓlA I, 10, ÓlB I, 27, V, 34, Sq III, 34, Bj VII, 38; mærðar s., digtningens salt (blot omskrivende), Sá X, 2.

salterium, n, tistrenget instrument, Bó IX, 61.

saltr, adj, salt, s. kostr La H, 95.

sam, n, forlig, fred, GrH IV, 25; synes ikke at kunne bet. andet.

samlag, n, samleje, eiga s. við e—a Má I, 79.

samna, (að), samle, Fr II, 14.

1. **samr**, adj, den samme, í s—ri stund. ÓlA I, 22; í s—t, samlet, ud i ét, Fr IV, 33, V, 60; s—t = ásamt, koma s—t, komme overens om, Ko IV, 57. Jfr. aflát-, rausnar-, risnu-, æru-.

2. **samr**, m, hav, ÓlB II, 8, hauðr og s. Gri IV, 27; Sónar s., digterdrikken, digtet, ÓlB IV, 1; — vópna s. skulde egl. bet. blod, men synes brugt i betydn. 'kamp', Kr IV, 61.

samtempra, (að), blandes sammen med, Ger V, 68.

samþykti, n, enighed, fred, Gr III, 55.

samþykkr, adj, enig, G I, 52, s—kk ást og bliða Skh I, 20.

samþykt, f, enighed, aftale, s. ljós Pr IV, 56.

sandr, m, sand, sandkyst Sq II, 4, Ger III, 25, sútar s. (jfr. hele smhængen) Gri VI, 2; mærðar s., digtningens strandbred (jfr. smhængen), Pr IV, 1; G VIII, 1 er mærðar s. blot omskrivende, = mærð. Hárs óðar s. (jfr. smhængen) Ger II, 43. — I kenninger, for guld, s. nøðru Bj I, 31, orma s., s—ar Gr II, 30, St IV, 21, Fófnis s—ar La I, 29, s. móins Gr VII, 60, qglis s. St VII, 40, sófnis s. Hj III, 22; Draupnis s—ar G I, 9; Rínar s. U IV, 43; handar s. (guld el. sòlv) St

VI, 34, *Ger VI*, 10; *hauka* s. *Jó III*, 29 *er snarest fejl f. handa* s.; — *skilmings* s. *Bj VII*, 15.

sanna, (að), *bekræfte, vise*, s. *grimmleik, vise vildhed*, *Ger VII*, 28.

sannleikr, m., (s), *sandhed*, *Dá IV*, 5.

sannligr, adj, *sand*, s—g *brigсли* *Hj X*, 39, s—g *mæðr*, *sande, virkelige, moder*, *ÓlA III*, 14.

1. **sannr**, m., *sandhed*, *fjarri* s—i *Gr V*, 25; með *ljótum* s—i *Dí III*, 43.

2. **sannr**, adj, *sand*, *virkelig*, *finna satt til e—s, finde sandheden* m. h. t. *noget*, *ÓlH 22*, með *sønnu, i sandhed*, *ÓlH 50*, að *sønnu*, d. s., *Gr VII*, 40; til s—s, d. s., *Skh VII*, 28, *Pry I*, 3, *Fr IV*, 50; *gera verk* *sønn, opdage den sande sammenhæng*, *Vø II*, 4.

sannspár, adj, *sandt spående*, *G II*, 14.

sauðamaðr, m., *færehyrde*, *Kr I*, 54.

sauðungr, m., *jættenavn*, *Pry III*, 25; *i kenninger for guld*, s—s *mál* *ÓlA II*, 1, *St I*, 10, s—s *orð* *La II*, 11, s—s *sagnir* *Dá II*, 27, s—s *spjöll* *Gr IV*, 5; — *navn på Odin (vistnok ved en smblanding)* *Lo II*, 38, *III*, 26; s—s *bróðir*, *Tor*, *Lo III*, 38 (*vistnok ved en forglemelse*), s—s *fóstri*, *Loke*, *Lo III*, 17; s—s *sifjar blóð*, *Tor*, *Lo I*, 24.

sauma, (að), sy, s. *kvið*, *sy sammen*, *Gri V*, 26; s. að e—m, *sy ærmerne til (om håndleddet)*, *Bj IV*, 35.

saumr, m., *söm*, *endar* s—s, *uvist hvad der menes, kappeskødet (?)*, *Gri VI*, 44; — *skibssöm*, s. *brast G XII*, 89. Jfr. *handa-*.

saup, n, *hvac man sørber, myse (valle)* *Kr VII*, 51.

saupsáttir, adj, *ilde forligt, uenig*, (= missáttir, mis—mis—i misa, *valle*), *Kr VII*, 39.

sax, n, *sværd, kniv*, *grundar* s., *hakke el. spade*, *Gr IV*, 27.

saxa, (að), *hugge, såre, sønderflænge*, s. *siður, om sporernes hug (og sår)*, *Vi I*, 48.

1. **sá**, (sáða), *så, udstrø*, s. *hringum* *Bl I*, 20.

2. **sá**, pron. dem., *den, om enkelte former og disses brug er at mærke*: *þeira, henvisende til herr*, *ÓlH 33*; *þeima, = þessu* *Pry II*, 4; *því = hví* *Pry II*, 17, *St II*, 50, *þenn* (: kenn-) *Ger VI*, 14; *þess = svó* *Lo III*, 10; s. = sá er *Gr VIII*, 10, *Pr V*, 3; *þá = þá er* *Skh III*, 38.

sáð, n, *sæd, frø*, s. *úr belg, om melet*, *Vø V*, 5,

dregg af vóndum s—um *Bó VII*, 2, *mærðar* s—ir, s., *omskrivende*, *GrH I*, 4, *Sá I*, 1, *Kr III*, 54; *feigðar* s., *omskrivende* = *feigð Kr IV*, 43. — *I kenninger for guld*, *Fýris valla* s—ir *Fr IV*, 8, *Hj V*, 40, *Hrólfs* s. *Dá I*, 30, *Fróða* s. *ÓlB I*, 10, *St VI*, 4; *linna* s. (s. = land) *La II*, 88, *Bl IV*, 36 (pl); — s—a ráð af orða mælti synes at være en ufuldstændig sætning *Bj VII*, 38; teksten er rimeligvis forvansket.

sáðahleifr, m., *lev, brød, af avner*, *La IV*, 50.

Sága, f, *asynjenavn*, S. *jöttna róma* *Gr V*, 26, *menja* S. *He IV*, 40; *bægge steder er a langt, og det sidste sted rimer ordet på lágu*.

sála, f, *sjæl*, s—u *sáttar* *dóms, forlig, fred, for (sin) sjæl*, *Skh III*, 30.

sálag, (að), *afsjæles, dø*, *He I*, 2, *Ko VIII*, 57.

sáld, f, *vist mål, kar (af den el. den størrelse)*, s. af *mijóð* *Pry III*, 17, *hróðrar* s. *Skh IV*, 5.

sálmr, m, *salme, ofte i kenninger for kamp, hildar* s. *Bl IV*, 24, *Sq IV*, 33, *GrH IV*, 19, *G III*, 23, *sverða* s. *St IV*, 19, *hjørva* s. *Fr II*, 31, *eggja* s. *GrH I*, 22, *II*, 32, *málma* s—s *gnýr* *Fr V*, 53, *geira* s. *Hj X*, 45, *randa* s. *Sá III*, 4; *Priðja* s. *Fr III*, 3.

1. **sár**, adj, *bitter, smærtefuld*, s. *dauði* *ÓlH 39*; — *vred, með s—um vilja* *ÓlH 34*. Jfr. *fjaðra-*.

2. **sár**, n, *sár, s—a lausnir, løsepenge for sár (i en holmgang)*, *Bj III*, 25; með s.? *Gri V*, 33.

sárafar, n, *sárs beskaffenhed, tilføjede sár* *Pr VIII*, 42.

sárliga, adv, *bittert, slet (om anvendelse af penge)*, s. *ferr pengr* *Gr VII*, 38.

sárligr, adj, *smærtefuld, bitter*, s—g *stygð* *Hj I*, 10, s—t *mein, får* *La IV*, 52, *Ko IV*, 1.

sárna, (að), *blive smærtefuld, sárnar hryggr, føler smærte*, *Gri III*, 45.

sátt, f, *forlig, fred*, *Gr VIII*, 65, *men* *sætt VIII*, 64. Jfr. *tígnar-*.

sáttardómr, m, *forligsdom, sálu* s., *fred for sjælen (om syndsaflad)*, *Skh III*, 30.

sáttarlaus, adj, *uden forlig*, s—t adv, *Pr III*, 25.

sáttarol, n, *forligsøl, -drik*, *La II*, 81.

sáttmál, n, *overenskomst, pagt, setja* s. *Fr II*, 32.

sáttir, jfr. *saup-*.

seðja, (sadda), *mætte, føde*, *ÓlH 31*; s. *gráð, stille hunger*, *ÓlB II*, 14.

sefa, (að), *formilde, dæmpe*, s. heipt *G VIII*, 13, s—az herr *Gri I*, 67.

sefi, m, *sind, hu*, *Gr VI*, 26, víkja s—a saman, böje sindene mod hinanden, *Gr VII*, 2; sorgin varð úr s—anum treg *Skh III*, 35.

sefja, (saða?), *dysse ned* (f. ældre svefja?), s. orðið ljóta *Skh II*, 44.

sefringr, m, *slangenavn (måske forvansket af stefningr)* synon. f. *Grettir Gr V*, 59; s—s lönd, guld, *Gr VII*, 57.

seggr, jfr. flærðar-.

segja, (sagða), *sige*, s. e—ð ní, nægte, *St IV*, 2; s—i eg af mig, om mig(?) *G VII*, 21; s. upp veislur, opsigre ydelse (gilde) *Sf V*, 36.

segl, jfr. silki-.

seiða, (dd), *synes at bet. 'dræbe'* *Kr IV*, 30.

seiðkona, f, *sejdkvinde*, *Fr III*, 35.

1. **seiðr**, m, *sejd, trolddomssang*, gjóra s—ð *Fr II*, 57, ljótr s. *Hj I*, 71; s. við (imod) goldrum *Hj VI*, 11; — i kenninger, for kamp, benja s. *Dá III*, 27, randa s. *Gri I*, 54, hræva s. *Hj VII*, 7, qrva s. *GrH III*, 22, *Bl IV*, 5, vigras s. *Sá VI*, 19.

2. **seiðr**, m, *fisk (sej)*, i kenninger, for sværd, benja s. *Gr II*, 49, unda s. *St III*, 17, randa s. *G XII*, 74, hræva s. *Kr IV*, 62; — for slange, urðar s. *G VI*, 10, *Ko VI*, 30; — for björn, urðar s. *Bj II*, 35.

seigr, adj, *sej, hárd*, eð s—a bast *Vq IV*, 28; s. í sinum, *sej, stærk*, i senerne, *Gei III*, 28; leika e—m s—t, behandle en hárdt, *Fr III*, 3, gjóra s—a kosti *Pry II*, 2. Jfr. hørku-.

seimgrund, f, 'guld-jord', *kvinde*, *Lá VI*, 16, *Má III*, 27. **seimgunn**, f, 'guld-Gunn', *kvinde*, *U IV*, 30.

1. **seimr**, m, *sang, tale*, syngja s—m *Má I*, 9; — i kenninger, for kamp, sverða s. *Vq II*, 39, *St IV*, 15, *Kr III*, 34, branda s. *Bl III*, 36, hjørva s. *Bj VIII*, 21, vópna s. *Gri V*, 21, qrva s. *Skí 148*, *Hj VI*, 12; brodda s. *Ger III*, 19; — for guld, Skrimnis s. *Gr I*, 1 (ved rett.).

2. **seimr**, m, *honning, honningblandet drik*, Sónar s., digterdrikken, *Má I*, 10.

3. **seimr**, m, *guld, rigdom*, *Skí 48*, *ÓlH 3*, *ÓlA I*, 7; rauðr s. *St VI*, 42, mætr s. *Hj VII*, 17; Rínar s. *Ko I*, 75 (mindre rigtig kenning, skal der læses eim?); s—a viðr, *mand*, *Skí 146*.

seimpoll, f, 'guld-fyrr', *kvinde*, *Sk III*, 48.

sein, n, *sendrægtighed, langsomhed*, ei var s. *Fi IV*, 42, láta ekki s. að hondum, være hurtig i vendingen, *Gri IV*, 62; verða s. á hondum, blive langsom, *G XII*, 61.

seina, f, *langsomhed*, lítil s., skynding, fart, *Vi I*, 36.

seinliga, adv, *langsomt, sent*, *Lo III*, 34, *Gri III*, 53.

seinn, adj, *sen, langsom*, s. til ferða *Gr I*, 17, s. til viga *Gr III*, 9; raun en s—a, erfaringen, selv om den kommer sent, *Pr V*, 53; — langsomt forstående, s—n hyggju stétt *Má V*, 11; — superl. seinstr, den sidste, en seinsta nátt *Gri VI*, 41.

sekkr, jfr. klas-.

sekt, f, *fredløshed, domfældelse*, lopts í langri s., uvist hvortil der sigtes (langt sygdomsleje?), *Gr V*, 3; s—um borinn, dömt til fredløshed, *G X*, 52; forseelse, *G V*, 18; forvansket af sok i aptans bñor ófroð s. *Gri III*, 13.

1. **selja**, (ld), *sælge, give, aflevere*, s. enn séttá óð *Skh VI*, 4; s. pér eð dýra, vist en talemáðe 'at sælge dyrt' („det skal koste dit liv“), *Vq VI*, 9.

2. **selja**, f, *pil(etræ), i kenninger for kvinde*, gulls s. *Vq V*, 31, auðar s. *Skh VII*, 42, s. hringa *La V*, 16, s. ófnis dúna *Sf II*, 1, s. sauðungs máls *ÓlA II*, 1, s. gullhlaðs *Gr II*, 33; s. snyrtigeira *Dí IV*, 28; s. laska *Fr III*, 5; — ønavn, S—u band (s. d.) *Gr III*, 59. Jfr. geymi-.

selr, jfr. gran-.

semja, (samda), *istandbringe, lave*, s. brauð *Vq V*, 23, s. haug *Hj X*, 35, s. punga *Bó I*, 18, s. lag á e—u *La VI*, 1, s. fólkis, opstille, *G IV*, 30; s. visku, handle viselig, *Bó IV*, 7; s. e—n við herskap, oplære en, *Vq VI*, 28; s. sonu í uxa líkjum, forvandle, *Vq I*, 32; s. sjávar ess, udstyре, *Sq III*, 23; s. Suðra hnqr, digte, *Lo III*, 1.

senda, (nd), *kaste, Skí 186; volde*, s. (málma foss) *Kr I*, 34 (her er måske blot málma at underforståd).

sendibátr, m, *båd der bruges til sendelser*, *U IV*, 35.

sending, f, *sendelse, kødstykker der sendes, rækkes, tilstede værende*, s—ar með sætan rétt *Sá VIII*, 23.

sendir, m, *sender, som sætter i bevægelse, i kenninger for mand*, s. seima *Kl IV*, 13, s. bauga *Sá IX*, 7, s. orma vangs *Dá IV*, 44, s. bylgju eims *Skh III*, 44, s. Rognis orða *Jó I*, 23; s. sára lax *ÓlA II*, 25; s. spjóta

þr IV, 54, s. fleina *Gri III*, 58, *V*, 13, *La I*, 10; s. qrvra *St I*, 61, s. brodda *Bó VI*, 24; — s. kuklaradóms, *troldmand*, *Kl IV*, 30; s. hlakkar báru hljóða *Gr VII*, 59 må være noget forvansket (*Sperbers tolkning Arkiv XXVI*, 274 kan ikke være rigtig).

sendisveinn, *m*, *sendemand*, *Vq IV*, 38.

senktr, *adj* (*el. part.*), *belagt (med)* (låneo. fra fransk ceint), kápa s—t með silki og lín *Sk II*, 15, silkibond s—t með lín *Sk III*, 53, bond silki s—t *Sk II*, 25.

senn, *adv*, *på engang*, *Skf 28*, *Gr III*, 53, *ÓlB V*, 17.

1. **senna**, (*nt*), *strides, tale i almlh.*, s. mart *Gr V*, 36.

2. **senna**, *f*, *strid, tale, geira s., kamp*, *Gr VIII*, 14, *Vq III*, 9; — lója s., *guld*, *Gri II*, 12, flagða s., d. s., *St VI*, 7. 41.

Senningr, *m*, *dværgenavn (ellers ukendt)*, s—s flaust, digitet, *ÓlB V*, 1.

serkr, *m*, (*s og jar*), *sæk*, *i kenninger for brynje*, Skoglar s. *Hj VIII*, 5, hildar s. *GrH IV*, 4, *Bl IV*, 32, Fróða s. *Hj VII*, 44, *G IV*, 11, Handis s. *Hj III*, 43, *VIII*, 19, *U III*, 17, Sørla s. *G III*, 24; stíms s—ir *ÓlB III*, 18; hrингa s. *Sq V*, 30. Jfr. bragða-, brynu-, einka-, silki-.

sess, *m og n*, *sæde, bænk*, *Skf 92*, *Vq V*, 31, *ntr*. *Sk I*, 20.

seta, *jfr. heima-, úti-*.

setill, *m*, *siddeplads, stol (synes ellers ukendt)*, *Dá II*, 27.

setja, (*setta*), *sætte, anbringe, stille*, s. logmál *ÓlH 6*, s. leik *Hj IX*, 53, s. gestum náðir *Hj IX*, 57, s. hogg, give, *Gr VII*, 24, s. rás *Dí III*, 45, s. bitil um enni, svinge, slå (*dermed*), *Vi I*, 51; s. spón í hæfi, opstille en spán som skydemål, *ÓlA III*, 4; s. (skip) upp *Bl VI*, 57; s—az aptr, blive tilbage, *Pr VI*, 12; s—jaz inn, have sin plads derinde, *Skf 77*; — sá kostnaðrinn sez að mér, rammer mig, *Skf 106*; s. kvarða, sætte grænse for, *Skf 41*; s. mál, bilægge, *Gr VIII*, 19; sez þrá, holder op, *Hj XI*, 8; — upers. setr kinn svó rauða *ÓlB II*, 15; upers. også *La II*, 99, hvor ordet synes at bet. 'det gör ham kraftesløs' el. lign.; — s. undan, flygte, *Gr I*, 37, *VII*, 9, *U V*, 37; s. um land, rejse gennem, *Gr IV*, 23; — part. settr, bestemt, aftalt, sett ætlun *Skf I*, 40; í settan tíma *Vq V*, 15.

setning *el. setningr*, *f*, *el. m, ordning, hafa s—g á e—u* *Bó IX*, 57.

setr, *n*, (*rs*), *bænk, sæde, opholdsrum i et skib* *Skf VI*, 36; orma s., *guld*, *Skf 86*, *Gr II*, 35, *Vq II*, 20; skýja s., *himmel*, *Hj II*, 32, *X*, 41.

sex tigi(r), *m. pl*, *talo., s—i vetra* *Skf 94*, *s—i manns Gr II*, 57, *s—i sjóvar dýr* *ÓlB II*, 17; *s—u kalla (gen.)* *Vq V*, 41; *s—ir manna* *St II*, 23.

sey, *talo., syv*, *Gr III*, 54.

seytján, *talo., sytten*, *Gri III*, 54.

séligr, *adj*, *anselig, smuk, s—ar snekkjur* *ÓlB II*, 8.

sérliga, *adv*, *særlig, for sig*, *Kr IV*, 44; s. úti Róma, hele vejen, *Kr VIII*, 38.

sérligr, *adj*, *særlig, s—t megn, udmarket*, *ÓlA II*, 22.

sétti, *talo.*, *sjette*, *Gri VI*, 6; *Bó VI*, 6 (: metta).

siðr, *m*, (*ar*), *sæd, skik, særlig tro, forn s., hedensk tid*, *Fr I*, 11; s—inn vór *Skf 180*; *ÓlA I*, 29, *Pr III*, 14; — heljar s., omskriv. f. død, *Sá VI*, 24. Jfr. ó-, sæmdar-.

siðugr, *adj*, *høvisk, med gode sæder*, *Fr V*, 6.

Sif, *f*, (*jar*), *Tors hustru*, S—jar verr *Lo I*, 22; S—jar reik, *guld*, *Ger I*, 10. — sauðungs s—jar blóð, se sauðungr *Lo I*, 24.

sig, *pron. reflex.*, *sig, telja e—n sér, som tilhørende sig*, *Skf 86*; drekka hvórir sér *ÓlA I*, 29; vera s. myrkr (*danisme*) *La IV*, 6; verða s., blive, *Sq IV*, 13.

Sigg, *f*, (*norsk*) ø, S—jar band, havet, *Dá II*, 51.

1. **sigla**, (*ld*), *sejle*, s. undan bergi (*talemædde*), *hytte sig*, *Kr V*, 10.

2. **sigla**, *f*, *mast*, s—u rá *Fr III*, 34; s—u hestr, marr, *skib*, *Gr II*, 19, *La I*, 33.

sigling, *f*, *sejlas*, *Gri III*, 63, *Fr III*, 34.

siglugammr, *m*, 'sejl-grib', *skib*, Suðra s., *digt*, *Bl VI*, 2. **siglukarf** kunde se ud til at være en stærk form til karfi 'fartøj', men smsætningen taler ikke derfor, skulde der ikke her foreligge korf, *f*, uden omlyd (ligesom skamm, hafn og lign.), 'mastens kurv' = *skib*, *Kr IV*, 51.

siglumarr, *m*, 'mast-hest', *skib*, Sindra s., *digt*, *Ko VI*, 1.

siglustafr, *m*, *mast-stav, masten selv*, *Kr IV*, 45.

Sigmundr, *m*, *Odinsnavn*, S—ar sinnu drykkr, digterdrikken, *digtet*, *Vq II*, 1.

signa, (gnd), *signe, velsigne*, *Ski* 33, 119; *göre korsets tegn*, *Skt* 44.
signing, *f.* *signen, korsets tegn*, *Skh V*, 15.
sigr, *m.* *sejr; ÓLA III*, 11 er s. *vistnok fejl f.* *sigð* — *pil, el. sigð* (*v. l.*).
sigra, (að), *sejre, besejre*, s. *landa lá�, overvinde havet, fuldføre sejlasen*, *Ko VIII*, 34.
sigrligr, *adj.* *sejragtig*, s—g *sæmd, sejrens hæder*, *ÓlB V*, 33.
sigróp, *n.* *sejrsråb*, *Sq V*, 9.
siklingr, *m.* *fyrste, konge, hyppigt f. eks.* *ÓlH 13 osv.*
silfr, *n.* *sølv, elda grått s., fejde, have uvenskab (med en)*, egl. 'sætte gråt sølv over ilden', *þr VI*, 9. *Jfr. kvika.*
silfebúinn, *adj.* *sølvbesat, ølvomviklet*, s. *strengr* *ÓlB II*, 7.
silkibrú, *f.* 'silke-bro', *kvinde, Hj XI*, 34, *Kr III*, 38.
silkidúkr, *m.* *silkedug*, *Sf IV*, 47, *Fi II*, 36.
silkidýna, *f.* *silkepuðe*, *Má VI*, 21.
silkieik, *f.* 'silke-eg', *kvinde, Gri V*, 1.
silkieir, *f.* 'silke-Eir', *kvinde, La IX*, 79.
silkiey, *f.* 'silke-ø', *kvinde, Skh VII*, 32.
silkifit, *f.* 'silke-land', *kvinde, G V*, 37.
silkfold, *f.* 'silke-jord', *kvinde, Jó III*, 32.
silkfreyja, *f.* 'silke-Freyja', *kvinde, Vq II*, 26.
silkgátt, *f.* 'silke-stolpe', *kvinde, G IV*, 15, *La VI*, 26, *Df I*, 45.
silkgifn, *f.* 'silke-Gevn', *kvinde, U VI*, 50.
silkgná, *f.* 'silke-Gnå', *kvinde, Gei IV*, 17, *Má I*, 41.
silkigrund, *f.* 'silke-jord', *kvinde, Gr V*, 4, *Skh IV*, 46, *G I*, 50, *Kl V*, 1.
silkhildr, *f.* 'silke-Hilde', *kvinde, Skh V*, 40.
silkhilið, *f.* 'silke-li', *kvinde, Skh VI*, 26, *La III*, 5, *Bj I*, 1.
silkhilin, *f.* 'silke-Hlin', *kvinde, Vq V*, 13, *Gei IV*, 22.
silkihrund, *f.* 'silke-Hrund', *kvinde, Skt 3*, *Gri III*, 1, *Bj I*, 6, *U VI*, 32 (ved rett.).
silkihorn, *f.* 'silke-Hörn', *kvinde, Vq III*, 16.
silkklaði, *n.* *silkeklaeder, lind s—a, kvinde*, *Vq II*, 37.
silklaut, *f.* 'silke-jord', *kvinde, Vq V*, 21, *Hj VIII*, 27.
silkiláð, *f.* 'silkeland', *kvinde, Sk I*, 58.
silkilind, *f.* 'silke-lind', *kvinde, Gri VI*, 1, *Hj X*, 1, *Gei IV*, 1, *La II*, 19.

silkilin, *f.* 'silke-(H)lin', *kvinde, G V*, 20, *Sf IV*, 60.
silkinanna, *f.* 'silke-Nanna', *kvinde, Skh II*, 63, *Sf I*, 47, *La IV*, 15.
silkiná, *f.* 'silke-(G)nå', *kvinde, Má IV*, 37.
silkirein, *f.* 'silke-land', *kvinde, ÓLA III*, 16, *G VI*, 52, *VII*, 38, *Gei I*, 54.
silkirist, *f.* 'silke-(H)rist', *kvinde, La II*, 29, *VI*, 6, *Ger II*, 10.
silkisegl, *n.* *silkeejl*, *ÓlB II*, 7.
silkiserkr, *m.* *silkesærk, Kl I*, 45.
silkisjøfn, *f.* 'silke-Sjøvn', *kvinde, Jó I*, 1.
silkiskaut, *n.* *silkehovedbedækning (for kvinder)*, *La III*, 29.
silkiskorð, *f.* 'silke-støtte (bærerske)', *kvinde, G VI*, 39, *Sá IV*, 20.
silkitjald, *n.* *silke-tæppe, (til at prydte vægge med)* græn s—tjold *Vq III*, 28; eð græna s. *Skh I*, 53 er uklart, måske forvansket, der skulde foreligge en kvindekenning.
silkitreyja, *f.* *silketøj*, nistill s—u, *mand, Skt 185.*
silkitvinni, *m.* *silketråd, motra s—a, kvinde, Jó II*, 13.
silkipráðr, *m.* (ar), *silketråd, Gei IV*, 27, *Ger V*, 71.
silkipráðr, *f.* 'silke-Trud', *kvinde, La II*, 67, *Df I*, 12, *pl. Sf I*, 13.
Simbi, *m.* *kælenavn for Sigmundr, þr III*, 56.
simfon, **sinfon**, *n.* *etslags lyre (låneo, fra latvy. simphonie)*, s—s *strengr* *He III*, 8, s—s *hljóð* *Bó IX*, 61.
sindra, (að), *gnistre, udsende gnister, s—ar af sverði, der udgår stråler, Ger VIII*, 20, s—ar skúr af suðri, bygen raser, *Kr I*, 9.
Sindri, *m.* *dværgenavn, S—a siglumarr, digterdrikken, digtet, Ko VI*, 1, *S—a sjóvar hreinn, d. s., La IV*, 52.
síkr, *adj.* *karrig, gærrig, s. og fastr af audí* *þr VI*, 31, *X*, 2; s. af *gríðum Sq IV*, 16.
1. **sinn**, *pron. poss., sin, sjálf s—s menn, ens egne mænd (undersætter), ÓlH 7; frænda s—a, s: hendes, Skh I*, 37; — *hyggja hvórir sitt* *þr VII*, 23; *hilmi sinna barna (jfr. smæingen; ret enestående) Má I*, 57.
2. **sinn**, *n.* (el. *sinni?*), að s—i, *den(ne) gang, foreløbig, Ski 165, ÓLA III*, 2; *på én gang, G VII*, 9; í s—i, *i følge, Gr VII*, 47, *St V*, 42; *snúaz í s., slutte sig til, þr IX*, 28 (ved rett.).
1. **sinna**, (nt el. að), *ænse, nære omhu (for)*, *bryde sig*

om, s. e—u *Gr I*, 6, s. þjófum *Gr V*, 24, s. kóngi, *hjælpe*, *U I*, 13; s. kvíðu, *være sorgfuld*, *Skh IV*, 3; s. um e—n, e—ð, *bryde sig om*, *Sá V*, 13, *Fi VII*, 44; s. e—u til e—s, d. s., *Gri V*, 1; *visdómr* s—ar, *hjælper*, *ÓlB I*, 16.

2. **sinna**, f, *sind, tanke, forstand*, gekk míni s., *forgik mig*, *Hj I*, 25, svíkja s—u drengja *ÓlB IV*, 8; s—u gæddr, *sansen*, *þr IV*, 44, víkja e—m í rétta s—u *Má VI*, 28; — i *kenninger for bryst*, s—u land *Vq IV*, 22, *U VI*, 6, s—u salr *Vq III*, 43, s—u reitr *Gr VI*, 27, Sigmundar s—u drykkr *Vq II*, 1; — *færdighed*, kunna s—u *Skh VII*, 46.

sinni, m, *ledsager*, s. Ása, *om Tor*, *Lo II*, 20.

sinnulaus, adj, *sanseslös*, *ude af sig selv*, *Bó V*, 40.

sitja, (sat), *sidde*, s. af arfi, *miste sin arv*, *St V*, 12, s. langa dóma (*talem.*), *göre meget ud af noget*, *ikke have hastværk*, *GrH III*, 13.

sið, adv, *sent, sildig*, *Gr IV*, 15, *komp. siðr, mindre*, s. ok s., *ringere og ringere*, *Bj I*, 3.

siðr, adj, *sid, langt nedhængende*, s—ar *hendr Skí 8*, sitt hár, *Gr I*, 14, sið skyrta *Gri VI*, 38. Jfr. kampa.

sig, n, (el. *sigr*, m.?), *tryk* ? et ellers ukendt ord, sorgar s. omskriv., = sorg, *Kr II*, 46.

siga, (seig el. sé), *synke, seglið s—r* *þr III*, 47, kné *sigr*, *knæet synker*, *man falder på knæ*, *Lo IV*, 8; dáðir s. e—m, *bliver til intet*, *Lo III*, 26; láta s. á deigan, *vise fejhed*, *Gr VII*, 52.

sík, n, egl. *vandfyldt fordybning*, *brugt som synonym til 'land'*, linna s., *guld*, *La VI*, 11, *Ko I*, 17, *grettis* s., d. s., *Ko III*, 4, *frænings* s., d. s., *La VII*, 53.

síki, n, = *foreg.*, linna s., *guld*, *Hj IV*, 7, *V*, 9, *Sf II*, 3, *Ger III*, 20, *fófnis* s. *Hj XI*, 14, *Má I*, 53, *nóðru* s. *Kr VI*, 35, *frænings* s. *Sf V*, 7; — *benja* s., *blod*, *Ko I*, 18; — *qrva síkja uforståeligt* *Má V*, 18.

síld, f, *sild, benja s—r, sværd*, *Bj III*, 36, *benja s—i (acc.) Bl IV*, 27.

sílla, adv, *silde*, *Gr IV*, 14.

síma, n og f, og *sími*, m, *tov, bånd, tråd, segl hert við s—a* *ÓlB I*, 4, s. kløkk *Fi IV*, 24; *rauðan arma* s—a, *guldring*, *Sá I*, 11; — *qlðu* s.? *Má V*, 37.

sístell, m, *siddeplads, stol*, *Fi IV*, 39 som v. l.

sjafni, m, *sind, sjæl*, s—a korn, *hjælte*, *Gr VIII*, 2, *St IV*, 40.

sjatna, (að), *tage af, forminskes*, s—i *dylgja þr IX*, 27, s—i *pína þr IX*, 37; *lof* s—ar *Sá VII*, 1.

sjau, *talo.*, *syv*, *ÓlB V*, 23, *Gei I*, 37, *La IV*, 51.

1. **sjá**, (sá), se, s. við, *tage sig iagt for*, *Gr I*, 3, *þr IX*, 13; s. fyrir kvónum, *indrette sit komme som man selv vil (uden andres indblanding)*, *Skh I*, 26.

2. **sjá**, pron. dem., den, denne form findes ikke sjælden, mask. *Gr VI*, 30, *Skh IV*, 7, *VII*, 26, *Vq VI*, 29, *St II*, 7, *Hj V*, 24, *GrH II*, 35, *Sf II*, 10, — fem., *Gr III*, 42, *þr V*, 44, *IX*, 32, *Gri I*, 15, *Fr II*, 39, *St III*, 45, *Sq IV*, 42, *G XII*, 29, *Sf VI*, 20, *Gei III*, 60, *Bó IV*, 10, *Bj VI*, 34 osv.

sjáborg, f, *borg ved søen*, *Sq II*, 18, *Fi V*, 25.

sjádrif, n, *skumsprøjt*, pl. *Sq II*, 11.

sjálfboðinn, adj, *selvbuden*, *láta e—n* s., *erklære en for selvbuden*, *Skí 30. 92.*

sjálfr, adj, *selv; alene* *Fi V*, 7.

sjálfráðr, adj, *selvrådende*, s—ð skal hún, eg, *Ger II*, 25, *Kr VII*, 28, var mér s—tt *Kl IV*, 11.

sjáligr, adj, *anselig, smuk*, s—t vít *þr X*, 11, *G I*, 52, s—t sprund *U VI*, 54, s—t lið *St II*, 23, *III*, 41, *Ko II*, 68; s—g vápn *Gr V*, 37.

sjár, m, (var). *sø, hav*, s—ar fall, *søens bevægelse, strømme (ét ord?)* *Kr VI*, 55, — *Sónar* s., *digterdrikken*, *Ko VI*, 62, *horna* s. *G V*, 2; *mjúkr* s. i *navneskjul Bó III*, 53. Jfr. *fræða-*, *horna-*.

sjávarhamar, m, *klippe ved søen*, *Gri I*, 29.

sjávarrok, n, *søsprøjt, omskriv.* = *sjár i Suðra* s., *digterdrikken, digtet*, *Skí 202.*

sjóðr, m, *pung, bera e—n í s—i, (have taget) take pengebøder for én (dræbt)*, *Sq V*, 5; *bragða* s., *bryst*, *Ger IV*, 37; *sorgar* s., *hob af sorger, omskriv*. *Kr VIII*, 2.

sjóli, m, *konge*, *ÓlH 21*, *Skí 50*, *Gr VIII*, 17, *Hj IV*, 52; s. Nóregs grundar *Gr VIII*, 47.

sjón, f, *syn, að firða* s. *þr VI*, 35, *ríkari er* s. *Gr IV*, 22, s—ar *þátrr, skal være* s. s. *skuggsjó i foreg. vers, spejl*, *Bó VII*, 42; *åsyn, ansigt*, *Ko V*, 17; *øje, s—a lón, tårer*, *Fr V*, 18.

sjónarberg, n, ‘syns-klippe’, ∵: *klippe hvorfra man har vid udsigt*, *Kr I*, 57.

sjónargler, n, *spejl*, *Bó VII*, 44.

sjónhverfing, f, *øjenforblændelse*, pl. *Gei IV*, 36.

sjór, *m.* (var; *jfr. sjár*), *sø, hav, unda, benja, s., blod*, *Gr VIII, 44, G IV, 43.*

sjóvarföll, *n. pl.* *søens bevægelser, særlig (flod og) ebbe*, *Lo IV, 16.*

Sjófn, *f.* *asynjenavn, i kenninger for kvinde, seims S. Fr V, 18, hranna sólar S. GrH IV, 31, S. geira Gr VI, 3; — S. stjórnú slóða, jomfru Maria, Dá IV, 5. Jfr. silki-*

sjótlaz, (að), *sætte sig, forminskes, s. sút Hj XI, 19. skaði, *jfr. ofsa-**

skafa, (skóf), *skrabe, s. ofan af skæðum, skære (flække) den yderste kant af det skind, hvoraf en sko skal laves, så at den bliver tyndere og lettere at stikke igennem med nålen (hvormed skoen sys)*, *Ski 38; — hövle, glatte, s. ferju stafn Skh VII, 23.*

skafi, *m.* *langstrakt snedrive, breiðr s. Vq I, 59, om havets overflade (bølger) Bl VIII, 24, s—ar Hlés Ko VIII, 25; handar s., guld el. sølv, Fr II, 13, St I, 33, Ko VIII, 12, greipar s. Vq I, 52, Sá XI, 36.*

skaga, (að el. gð), *s. úr hofði (hausi) tennr Lo II, 12, Hj VII, 23.*

skak, *n.* *rysten, bevægelse, i kenninger for kamp, våpna s. Gr V, 4, Gri I, 24, geira s., skók G XII, 53, G XI, 40, fleina s. Gr VIII, 45, G VI, 48, odda s. G VII, 12; randa s. Má VI, 24. Jfr. orða-*

skaka, (skók), *ryste, bevæge stærkt, s—iz af honum skegg og hår Gei III, 12, hrekja og s. e—n Br III, 20.*

skakka, (að), *afgøre (hvem der er sejherre), s. listir, afgøre hvem der var dygtigst, engi fyrða s—i (ɔ: leik), hjælpe til afgørelse, Bl VII, 7.*

skakkr, *adj.* *skæv, fara s—t, sidde skævt (om kappen), Sk III, 33.*

skalli, *m.* *skalde, hovedskal Ski 147; som tilnavn Skh IV, 9.*

skammarhrókr, *m.* *tånet (i skakspil) der bibringer skam, ɔ: ved at göre mat, Má VI, 43.*

skammr, *adj.* *kort, verðr s—t til e—s, om kort tid vil noget ske for en, Lo II, 26.*

skamtr, *m.* *portion, uddelt lod, taka út sinn setta s—t, modtage sin portion (talem.), göre hvad der tilkommer en, Sk III, 24.*

skap, *n.* *sind, sindelag, falla í s., være efter ens sind, behage, Skh III, 12.*

skapa, (að), *forme, danne, skopuð í skart, prættig formet (næppe, klædt i pragt), G V, 30, s—uð (frægð) í miðjan sóma, formet hæderlig netop som den skulde være, ÓIA I, 5, s—uð í prýði miðja (mær) He II, 8.*

skapari, *m.* *skaber, gud, s—inn Skh V, 17.*

skapgóðr, *adj.* *godmodig, medgørlig, of s—ð skauð Fr II, 39.*

skapillr, *adj.* *ond, gnaven, ondskabsfuld, Ski 62.*

skapraun, *n.* *'sindsprøve', krænkelse, ørgrelse, gera e—m s., Kr VII, 16.*

skapt, *n.* *skraft, spydskraft, spyd, ÓlH 35, Ko VII, 55, skjóta s—i Sk I, 48.*

skar, *n.* *vanskelighed, knibe, ufred, komaz í s. Lo I, 9, veita s., bringe i knibe, kæmpe(?) St V, 6; fleina s., kamp, G VI, 69, hrotta s., d. s., Ger V, 45.*

skara, (að), *ordne, stille, s. (taflí) í pung, putte i, Má VI, 51.*

skarð, *n.* *skår, forringelse, lukku s. Skh IV, 44. Jfr. víg-, ævi-.*

skarðr, *m.* *sværd, hreytir s—s, mand, Bj VI, 29.*

skarfr, *m.* *skarv, i kenninger for hest (ret enestående), hófa s. U VI, 30, Dá IV, 24.*

skari, *m.* *skare, flok, følge, ÓIB I, 25, kóngsins s. ÓIA III, 2, brúðar s. Sf IV, 9.*

skarlat, *n.* *skarlagen, s—s æskinanna, kvinde, Gei I, 55.*

skarlatsklæði (skall-, skarlaks-), *n. pl.* *skarlagenklaðer, Skh II, 30, Vi I, 40.*

skarlatskyrtill, *m.* *skarlagenskjortel, Fr IV, 64.*

skarpr, *adj.* *skarp, hård (at føle på), sammenskrumpet (på grund af tørhed), skorp húð Ski 24, skorp bønd Lo II, 33; lemja s—t (her ud. skart) Sf VI, 16.*

skart, *n.* *pryd, skrud, ÓIB I, 11, með s—i, på en smuk måde, ÓIB II, 10, list og s. Hj I, 42, búin í s. Fr II, 28, vinna s., udføre herlige gærninger, Sq V, 35; s. Ránar, hvide bølgetoppe, Ko VIII, 33.*

skarta, (að), *pryde sig, s. sig fyrir snótum Skh VII, 44, frú er kann að s. Fr V, 7; s. við stál, kæmpe tap-pert med stál, Gri I, 14.*

skati, *m.* *konge, Hj IX, 6; Dá II, 11.*

skattr, *m.* *skat, gjalda s—t, ɔ: bøder, Kr IV, 59.*

skauð, *n.* *fej person, usling, brugt som skældsord, Lo*

I, 15, II, 31; ÓIB II, 25 (hds. skaun), om Balder Fr II, 39.

1. **skaufi**, m, ødelægger, brynu s., sværd, Bj III, 41.
2. **skaufi**, m, ræv, jafnt sem børn fyr s—a Bj VIII, 5.
- skaup**, n, spot, hán, færa s. að U I, 1.

skaut, n, skød, leggja í s., opbevare(?), Sá VI, 6, við geima s., ved havets skød, o: ende (inderste del), Sá VII, 20, af s—i mínu, fra min favn, Skh V, 32; — skød på et sejl, stytta s. Bl VIII, 23, í s—um Hj III, 56, óðar s. (jfr. hele smhængen) Sá IX, 1; — hovedbedækning (for en kvinde), Bj II, 22; s—a Ná, kvinde, Skh II, 6; — Skogla(r) s., brynde(?), ÓIB IV, 17. Jfr. silki-.

skák, f, skakspil, skak, tefla s. Má I, 13, fá s. með máti Má VI, 43.

skákmannsefni, n, stof til en skakbrikke, Skí 164.

skál, f, skål, leggja í eina s., i én skål (vægtskål), Skh VII, 40.

skálagólf, n, skålegulv, Skh VI, 5.

skálatopt, f, skålehuset, væggene og taget, Skh VI, 8.

skáld, jfr. afreks-, gleði-, meistara-.

skáli, m, skåle, om en gravhøj Gri III, 32, om bryst el. mund (jfr. smhængen) Fr I, 3; s. varra, munden, Lo III, 32, s. þrætu, d. s., Dí III, 1; spektar s., bryst, Fr V, 21; — s. skeljungs, om jættens hanske, Lo II, 2.

skálkr, m, skalk, nedrig person, slyngel (låneo. fra lavyt. schalk), Pr V, 46, Pry III, 26, Gri II, 43, G XII, 74, Dí III, 13.

1. **skálm**, f, (kort) sværd, s—a lundr, mand, Bó I, 22, fetla s., sværd, Bó II, 7, s—ar Hlín, jættekvinde, Hj II, 7.

2. **skálm**, f, bukseben, St III, 27, Bj V, 27, Sk I, 32 (allevegne pl.).

skálpa, (að), snakke, sludre, Pr IV, 53.

skár, adj, god, i komp. skárr, bedre, G XII, 14; skár (til skátt), adv, bedre, Skh IV, 11.

skeðja, (skadda), beskadige, med acc. Gri IV, 30, G X, 47; abs. Sk I, 43; med dat. Ger VIII, 40, G VIII, 26; uafgjort er s. pressu, skyrtu Ger IV, 8, Fi VI, 3.

skegg, n, skæg, drepa s—i niðr, falde (til jorden), Pry III, 22; tók skips s. (= sagaens skipskeggjaði), = barð (barðiz) Kr VII, 43; foldar s., træer, tømmer, Kr II, 64. Jfr. geitar-.

1. **skeið**, f, skib, langskib, Gt III, 40, Skh II, 10, —ar brandr Sf II, 20; — i kenninger, for digterdrikken, digtet, Galars s. Fr V, 1, Norðra s. Fr IV, 2, G V, 1, La V, 1, IX, 63, Suðra s. G XII, 89, La VI, 34, Austra s. Hj II, 54, GrH II, 35, Vestra s. G II, 41, Vi I, 3, Frosta s. Hj I, 36, Berlings s. GrH II, 1, fundings s. Dí IV, 1; Suptungs s. Bl V, 1, Fi VII, 56; s. foldar grams St VII, 1, Fjölnis s. Pr IV, 1, G X, 54, Grímnis s. Lo III, 2, Svölnis s. Fi VIII, 1. Jfr. lang-.

2. **skeið**, f, ske, góma s., tunge, Ko VIII, 1.

3. **skeið**, n, lób, løbebane, hafa á s—i (o: hest) Ger V, 36; taká hvíld á s—um, på rejse til hest, Sá IX, 6; lifa ið léttá s., den lette del af livet, G I, 9; skeljungs s., havet, ÓIA II, 31, St VI, 31 (her fem., i tilslutning til bylgja); — stund, Ko V, 31.

skeiðvöllr, m, løbebane, Lo III, 27.

skeika, (að), vakle, være ustadic, hugr s—ar Dí III, 18.

skeina, (nd), sáre, s. e—n Pr VII, 16, s. hlif ÓIB V, 7; s—az í orðum Gri I, 37.

skeinir, m, sårer, ødelægger, s. fleina, mand, La VIII, 27.

skeinulaus, adj, usåret, G IV, 43.

skelfa, (lfd), ryste, Gri VI, 10, Fr V, 40.

skelfingr, m, er mæske en forvanskning af skeljungr, s—s lautir, havet, Hj III, 56.

skelfir, m, ryster, i kenninger for mand, s. sverða Má V, 44, s. stáls Má IX, 27; s. spjóta Má I, 63, s. boga Lo II, 26, s. skjalda Dí III, 6, s. ríta Dí IV, 21; s. gulls Kr I, 42; s. ægis bríma Kr VII, 36; s. ófnis stéttá Má IX, 25; s. Skrímnis seims Gr I, 1.

skeljungr, m, hvalart (knølhval), i kenninger for havet, s—s skeið ÓIA II, 31, s—s völlr Hj I, 56, s—s tún ÓIA I, 25, Bl IV, 42, s—s gólf Vø III, 5, s—s foss Hj IX, 6; — jætte, Lo II, 2, s—s skála sund, digterdrikken, digt, Gei I, 55.

1. **skella**, (skall), smælde, láta s. í hólkí Skí 131, skall í hverju bjargi Hj IV, 25.

2. **skella**, (ld), lade lyde, s. gónum, slá kæberne sammen, Gri II, 54; s. hestum á, lade hestene løbe, Má IV, 39; s. hofuð af, hugge, Gr V, 56, ÓIB III, 28; vefr skeldr við húna, slæt, hejst, op, Sq II, 7.

skelmir, m, skælm, slyngel (låneo. fra lavyt. schelman), Dí III, 40.

skemd, *f*, vanære, s. fýkr í, man lider vanære, *Skh V*, 30, fá s—ir *UV*, 15, bera s. á e—n, beskylden for vanærende ting, *La III*, 80, fúl s. *Ko I*, 56.

skemdarfullr, *adj*, fuld af skade, lyst til at skade, *U III*, 25.

skemdarleikr, *m*, skammelig leg, spil, *La IX*, 87.

skemma, *f*, sovehus, sovekammer, *Gri VI*, 39, *Hj VI*, 15; — fruerhus, *Hj II*, 47, *X*, 15.

skemmiligr, *adj*, skammelig, s—ra líf *La IV*, 43.

skemta, (*mt*), skæmte, underholde, s. af e—u, underholde med at fortælle om, *Skt 18*.

skemtiliga, *adv*, fornøjeligt, *La IX*, 105.

skemtiligr, *adj*, fornøjelig, morsom, s. skjoldungr *St I*, 70, s—g (kona) *Hj V*, 7, s. skari *ÓLB I*, 25; om Ormen d. lange, *ÓLB II*, 10; s—g hóll *ÓLA I*, 14.

skemtun, *f*, skæmt, underholdning, s. kát, morsom fortælling, *Skt 6*, s. ljós, klar underholdning, *Skh I*, 1; veita s., give underholdning, *Vq I*, 30; om rimen (el. dens indhold) *Skh III*, 7, *ÓLB V*, 35.

skenkja, (*kt*), skænke (låneo. fra lavty. schenken), s. með kør (s. d.) *Sá XI*, 21.

sker, *n*, skær, synon. med jord, land, i kenninger, for guld, fófnis s. *Vq III*, 19, *IV*, 24, *Hj I*, 67, ófnis s. *Gei II*, 26, grettis s. *Bl V*, 42, þynnils s. *Gr VIII*, 20. orma s. *St IV*, 44, *Hj VI*, 31, *G X*, 15; handar s. *Gei IV*, 34; — for tunge, góma s. *UV*, 12, orða s. synes at bet. 'tænderne' (?), *Sf VI*, 1; mærðar s. forstås ud fra smihængen *Má II*, 73; — for arm, fálka s. *Dí IV*, 36; — Naumu s. se Nauma *Kl V*, 25; — branda s. synes at måtte bet. kamp *Bó II*, 77, men hvorledes? Jfr. fræða-.

skera, (*skar*), skære, flænge, s. brandi brynu rokk *ÓLH 20*, s. skæði, skære stof til, *Skt 26*; skorinn dreki, med udskárne (stavn)figurer, *Gri I*, 29; s. hófuð, göre vrængende grimasser, *Bó III*, 9; s—az í með ýtum, blive strid mellem mænd, *þr X*, 7; s—az í skrúð, iføre sig, *Kr II*, 4; — er beinin sker, som knoglerne skærer, ð: beskadiger, *Bj IV*, 51.

skerða, (*rð*), frembringe skår, lemlest, slå ihjæl, s. (gæs) *Gr I*, 27, (*úfa*) *Gr VII*, 21; sveitin skerð, såret, *Sá V*, 20.

skerðingr, *m*, sværd, s—s viðr, mand, *St IV*, 24.

skerðir, *m*, som frembringer skår, ødelægger, i kenn-

inger for mand, s. hringa *Hj XI*, 26, s. bauga *Bj V*, 55, s. menja *Gri V*, 19, *Má IX*, 53, *Bj VII*, 41, s. nøðru fitja *Vq IV*, 2, s. frænings palla *Vq III*, 5; s. branda *Ko VI*, 53; s. hjálma *Dí III*, 22.

skerjótrr, *adj*, fuld af skær, *ntr*. *Gr III*, 57.

skessa, *f*, jættekvinde, utyske, orm s. *Skh V*, 32, *Fr III*, 37, bjarga s. *Hj I*, 79; om en ulvinde, *Vq IV*, 42; s—u dólgr (ved rett.), Tor, *Lo II*, 8; — i kenninger for økse, unda s. *Gr I*, 39, *Fr IV*, 23, *V*, 28, bens s. *Fr IV*, 37, hlifrar s. *Sf V*, 28.

skeyti, *n*, skudvåben, pil, *ÓLB V*, 17, *Sq II*, 22; óðar s., digtets pile, *Sá IV*, 10; pollr s—a, mand, *Sá I*, 49.

ské, (*skéði*), ske, ramme, vederfares, (låneo. fra lavty. schén), qngvan skaða ríkið (acc.) skér *Sk II*, 19; sá frægð nam s. *La VII*, 68; það kann s. margan *Kr VII*, 4.

skil, *n*, skel, rede, adfærd, með hævesk s. *U III*, 8, kunna s. á, vide besked om, *St IV*, 47, vinna s. e—m, præstare præstanda, (her erotisk) *Gei IV*, 16; taflsins s., spillets forløb, *Fr II*, 15; visku s. = viska *G V*, 7. — bera s. e—s, vidne om, vise, *Ko II*, 43. Jfr. orða-, ó-.

skila, (*að*), göre skel, aflevere, s. (konu) heim *Skh II*, 6.

skilfingr, *m*; Odinsnavn, s—s tundr, eldr, sværd, *Gr VIII*, 39, *GrH I*, 15; — jættenavn, s—s brú, skjold, *Bl III*, 40.

skilinn, *adj*, klar, ord s—in og skýr *Ko I*, 7.

skilja, (*ld*), skille, adskille, betinge, s. jofur við land, berøve, *ÓLH 34*; upers. skilr með e—m, de skilles, *Gri I*, 37, skipti skilr *þr IV*, 7; verða skilt með e—m, de skilles dermed, *Gr III*, 29; med. s—jaz slétt við e—n *Skh II*, 54; betinge, *Hj VI*, 7, *G IX*, 35; s. e—ð undir, lade være indbefattet, *þr VII*, 29; s. til, stille betingelse, *Skh IV*, 47; — med. s—jaz við mal, tabe sin madpose, *Gr III*, 10; s—jaz við, gå istykker derved, *GrH IV*, 22; s—jaz, abs., dø, *þr V*, 55; — eiga skilt (: bilt) við flærðir, her er skilt vist = skylt, *Lo II*, 17,

skilmingr, *m*, slangenavn, s—s sandr, guld, *Bj VII*, 15.

skilnaðr, *m*, adskillelse, s. skatna *La IX*, 107.

skilning, *f*, forståelse, með s. sanna *Skh V*, 17.

skima, (*að*), skele (til), s. á linna brú, se, skele, hen til, *Bl V*, 36.

skin, *n*, skin, lys, om solskinnet *G VI*, 49; i kenninger, for guld, Rínar s. *ÓLB I*, 33, mundar s. *Ger VII*,

38; — for sværd, Herjans s. *Fi II*, 14 og vist málma s. (urigt.) *Fi II*, 32.

skinn, n, skind, hud, bera bjart s., om en kvinde, *G V*, 30; s—a vara *Kr VII*, 11, s—a kyrtill *Bj III*, 52 (*i en iørvigt uklar smhæng*).

skip, jfr. her-, kaup-, lang-.

skipa, (að), ordne, s. sig til lista, berede sig, indrette sig, til at studere, *Kl I*, 4; s—az hringa þing, ordnes, kommer i stand, *Bj VII*, 47, part., opfylt, holl s—uð af skotnum *Lo III*, 8, eik s—uð af eplum *Kl I*, 8.

skipmaðr, m, mand i et skib, *Gr III*, 42, *Skh IV*, 21.

skipmannsdómr, m, virksomhed som et medlem af skibsbesætningen er pligtig til, fremja sinn s—m *Gr III*, 47.

skipshófn, f, skibsmandskab, *Br VII*, 29.

skipta, (pt), dele, s. e—n sundr *G XII*, 44, harmr s—is í sundr, forsvinder, *Bj I*, 24, s. e—m úr skálmum niðr *St III*, 27; s. leiki með e—m, afgöre kampen, *Gri III*, 49; kveð eg ei fleira s., der er ikke tale om andre ting, *Vq I*, 62; s. við dreng, have at göре med, *Ski 116*; s. um, ombytte, *Ski 67*.

skiptalaust, adv, uden omskiftelse, forandring, *Má IX*, 58.

skipti, n. pl, mellenværende, minnaz fornra s—a *Vq II*, 15. Jfr. hætta-.

skirraz, (rð), undgå, s. ekka *La III*, 6.

skitinn, adj, beskidt, uvasket, s—in hond *Ski 124*.

skið, n, et stykke træ, ski, *Hj II*, 18, s—ið þurra, tørre tømmerstokke, *Vq VI*, 6; — i kenninger, for guld, fófnis s. *Hj IV*, 34, *La II*, 58, *Bj I*, 25, *Dí III*, 2, ófnis s. *þry II*, 10, s. noðru *Kr V*, 16, frænings s. *Dá III*, 46; glæst s. (*i en kvindekkenning*) beror vist på forvanskning, *Má I*, 65; — for skib, ægis s. *Hj VIII*, 25, s. Ránar *Jó II*, 15, græðis s. *GrH III*, 5, kólgú s. *Sf III*, 40, Mævils s. *Fr IV*, 40; — for skjold, s. Hrungnis *Jó I*, 25.

skiðafar, n, skifart, *Hj I*, 56.

skiðaferð, f, skifart, *GrH I*, 15, *Sf I*, 6, *Jó I*, 18, *Ko I*, 33.

skír, adj, klar, s—a vín *Sk I*, 44.

skíra, (rd), klare, s—ðir virðar, forstandige mænd, *ÓlB V*, 35.

skíragull, n, klart, renset, guld, *Ko I*, 69.

skírnarbrunnr, m, døbefont, fara í s—n *ÓlH 26*.

skírnarnafn, n, dåbsnavn, *Ski 58*.

skírsla, f, rense, rentselsesprøve, bjóða s—u *Pr VII*, 28, *La III*, 51.

skjal, n, snak, pral, skrum né s. *Ski 7*, dramb og s. *Fr I*, 53, skrok og s. *Sq I*, 1; skrifa hvórki s. né ginns *ÓlA I*, 2.

skjala, (að), snakke, prale, s. við e—n *Gr III*, 9, s. par af, derom, *G III*, 4; s. um eddu lettr *St VII*, 2; s—az við *St VII*, 35.

skjalari, m, praler, *Gei III*, 12, *La III*, 84, *Kr V*, 52.

skjaldarð, adj, udstyret med skjold, skjoldbærende, s—at folk *St II*, 60.

skjaldarbrot, n, brudstykke af et skjold, *Gri IV*, 56.

skjaldarsporð, m, skjoldehale, *G I*, 18.

skjaldborg, f, skjoldborg, *U VI*, 34.

skjaldmær, f, skjoldmø, *Bó I*, 22, *U III*, 31.

skjalla, (skall), runge, svulme, láta skfð s. *Hj II*, 18, heiptir skullu *Sá IV*, 49.

skjalligr, adj, redelig, pålidelig, s—g orð, om digteævne; ðabenbar *Gr VIII*, 24, s—t giptu þrot *Gri IV*, 56; *GAndrj*. gengiver ved „homo disertus et consideratus“ (hos *BjHald* er ordet ur. trykt *skiá*-).

skjallr, adj, höjt lydende, rungende, brusende, hátt og s—t *St VII*, 22, skjoll hljóð *Sá IX*, 40, s—ar hrannir *Ko VI*, 48; bíta s—t, lydelig, *Vq V*, 34.

skjanni, m, kind, siden af hovedet, kljúfa s—ann, kløve hovedet, *Bj V*, 57.

skjálfa *Hj VIII*, 47 synes at måtte være gen. pl. af et skjálf el. skjálfr, der i forb. med baugum skulde udgøre en kenning, men det hele er dunkelt og vist forvasket, især baugum ollum, skjálfa er rimord.

skjól, n, ly, lœ, værn, greipar s., hanske, *Lo II*, 23.

skjómi, m, sværd, *Gr III*, 30, *Skh II*, 35; s. greina og góma, tungen, *Fr I*, 1, s. góma, d. s., *Ko V*, 35.

skjóta, (skaut), skyde, beväges, s—az á fætr, rejse sig hurtig op, *Ski 52*, s—az í leikinn, komme farende, *Ski 142*, s—az á sund *Br IV*, 32; skýtr til beggja handa, kan være tvivlsomt (m. h. t. udfaldet), *Má IV*, 60; skotid út kinnabeinum, kindbenene var udstdende, *Ski 9*; — fjærne, skauz fæða, der manglede føde, *Lo II*, 33; — bedække, f. eks. en ko, *Bó VI*, 65.

skjótligr, adj, hurtig, rask, s—t sund *Ko I*, 33.

skjótr, *m*, hest, Mævils s—ar, *skibe*, *U III*, 33. *Egl.* adj. Jfr. kynja-, rausnar-, viðbragðs-.

skjóldr, *m*, *skjold*, rauðr s. (við rá) *G VI*, 25, bláir s—ir *Hj III*, 3, grænir s—ir *Hj VIII*, 18; s. *rendr St V*, 28; — heyrnar s., øre, *Sá IV*, 9. Jfr. stoltar-.

skodda, *f*, tåge, s. myrk *Gr III*, 57.

skogir *Sq I*, 5 urigtigt og forvansket.

skola, (að), *skylle*, upers. e—n s—ar burt *Pr IV*, 46.

skollr, *m*, spot, með miklum s—ll *Pr VIII*, 40.

skoltr, *m*, tryne, *Skí 143*.

skoppa, (að), *trille*, *He II*, 35; sál. (ɔ: med pp) bör der også læses *He II*, 36.

skorð, *f*, støtte, bærerske, hyppigt i kvindekenninger, efter guld, s. auðar *Skh II*, 50, *G II*, 34, s. seima *Gr VI*, 28, *Skh I*, 4, s. hringa *Skh I*, 28, *II*, 11, *Vq II*, 40, *Fr V*, 20, s. gullhrings *Sá II*, 3, s. mens, menja *G I*, 5; *Gr VIII*, 3, *Skh I*, 5, *Pr V*, 13, s. bauga *Skí 4*, *G IX*, 19, s. fófnis fitja *Dá II*, 29, s. linna láða *Ko III*, 30, s. unnar báls *Jó II*, 1; — efter klæder, s. skikkju *Pr IV*, 71, *Dí IV*, 10, s. kyrtla *Skh I*, 42, s. porna *Fr IV*, 62, *G VII*, 28, s. skikkju prjóns *Fr V*, 14, falda s. *Gr V*, 19, *Fr II*, 14, *U II*, 35; — andre ting, refla s. *Hj I*, 80, *G IX*, 45, dúka s. *G V*, 44, *Vi I*, 16; tvinnar s. *U VI*, 42; s. veiga *U VI*, 50, *G I*, 35, *XII*, 6; s. lauka *Bó X*, 1. Jfr. baug-, gull-, silki-, vell-.

1. **skorða**, (að), støtte, forsyne med støtter, orðum s—ud vísa, affattet i rigtige ord, *Gri II*, 1.

2. **skorða**, *f*, = skorð, bærerske, i kvindekenninger, efter guld, s. gulls *Skh II*, 38, s. seima *Má IV*, 10, s. menja *GrH I*, 18, s. gullaðs *Skí 5*. *Pry II*, 3; s. fófnis landa *GrH I*, 16, s. flæðar, hafnar, báls *U I*, 32, *Jó III*, 6; — efter andet, s. skarlats *Skh III*, 5, s. spjalda *G III*, 13; lauka s. *Skh VI*, 33; — heks, galdrar s. *Lo IV*, 10.

skorningr, *m*, indgravet rende, fure (hvori guld blev smæltet), s—s horn *Ko VI*, 49.

skornir, *m*, jættenavn (jfr. skorir, skorri, skærir), s—is fengr, digterdrikken, digitet, *Fr I*, 3.

skortr, *jfr. ráða-*.

skothenda, *f*, egl. mangel på helrim, rime (digts) med halvrim, *Má V*, 46, se skothendr.

skothendr, adj, med halvrim, halvrimet, men dette passer ikke i dets gamle betydning på versemålet i *Má V*; (ordet findes *V*, 1); her danner det 2.-betonede ord (to

stavelser) i 1. linje helrim med tilsvarende ord i 3. l. (hvor teksten ikke er forvansket), medmindre rimet nogle gange med vilje udelades og versemålet af den grund kaldes s. hátrr.

skott, *n*, hale, dýra s. *Hj III*, 17.

skóð, *n*(?) og *f*, skadeligt redskab, i kenninger for sværd, hjalta s. *La III*, 36, randa s. *Sá VI*, 10, unda s. *Pr VIII*, 37, þundar s—ir *Gri II*, 10; — linna s., spyd (mindre rigtigt) *Kr IV*, 53.

skógargeit, *f*, skovged, vild ged, *ÓLB II*, 25.

skógr, *m*, skov, træer, *Gri II*, 40. Jfr. aldin-, eyði-, kynstra-.

skólabróðir, *m*, skolekammerat, pl *Kl I*, 4.

skólaus, adj, uden sko, *Skí 23*.

skóli, *m*, skole, *Kl I*, 7. Jfr. galdra-.

skónál, *f*, nål til at sy sko med, *Skí 10*.

skór, *m*, sko, tvennir s. *Skí 192*, loðnir s. *Skh VII*, 44.

skósveinn, *m*, skosvend, tjæner, *Sf I*, 24.

skraf, *n*, snakken, praten, tale, *Skí 11*, 62, *Skh VII*, 17, snak *Gr III*, 15; s. og létti *G II*, 14; Pjassa, Iðja, s., guld, *Gr VIII*, 68; *Gr III*, 4, *VI*, 19.

skrafa, (að), snakke, prate, tale, s. keski *Gii II*, 32; s. hug úr e—m *G XI*, 55; s—az við *La IX*, 54.

skrap, *jfr. orða-*.

skrattaskrum, *n*, fandens snak, megen og overmodig tale, *Gr V*, 40.

skratti, *m*, djævel, fanden, s—inn taki yðr *Lo IV*, 19.

skraut, *n*, pryd, himna s., himmelsk fryd, *ÓLB V*, 32, veraldar s., verdens herlighed, ɔ: guld og rigdom, *Sq IV*, 36, Freyju s., om tryllekappen, *Sk III*, 33; fellar s., om døden, *St V*, 10, missa s., d. s. *Ger VII*, 5.

skrauti, *m*, navn på en ring, „den herlige“, *Fr IV*, 17.

skrautligr, adj, pryfuld, herlig (at se på), s—g víf *Hj X*, 15, s—t hof *Bó VI*, 50, s—g orð *Ko III*, 32, s—t lag, om rimen, *Skh IV*, 4.

1. **skrá**, *f*, skrevet dokument, bog, rime, í sinni s. *Bj IV*, 4, *Kr IV*, 2, *Sk II*, 1; *Fjqlnis fræða* s., rime, *Bl III*, 45.

2. **skrá**, (að), skrive, optegne, stendr skráð *La VI*, 4; upp að s., opregne, *Ger VIII*, 9; male, *Ger VIII*, 16.

skrámleitr, adj, bleg af ansigtsfarve og med store

kindben (sål. *BjHald*), *Sk I*, 32. Jfr. no. *skraamen* 'bred og tynd' (*Aasen*).

skref, n., *skridt*, neyta s—s, gå, *Kr V*, 9, gjarn við s., som gærne vil gå, dygtig til at gå, passer ikke godt i smhængen, *Kr VIII*, 33.

1. **skreppa**, f., *madpose*, *Skí 10*.

2. **skreppa**, (skrapp), göre en kort rask rejse (afstikker), skruppu úr tennr, faldt ud, *Skí 143*.

skreyta, (tt), *pryde*, *udstyre prættig*, s. ævintýr í orðum *Ko II*, 5; *skreyttr* dreki *Gri I*, 29.

skreytiálfir, m., *prættig alv*, skarlats s., *mand*, (egl. som pryder sig med en skarlagenskappe), *Gei II*, 41.

skreytihlín, f., *prættig Hlin*, skallats s. (jfr. foreg.) *Dá II*, 32.

skreytihrund, f., *prættig valkyrje*, skallats s., *kvinde*, (jfr. *skreytiálfir*), *Má III*, 26.

skreytir, m., *pryder*, som *udstyrer prættigt*, som er prydet (med noget) má det også bet. i de to sidste eks., s. hlunna varga, *mand*, *U VI*, 33; s. Óðins tjálfa, d. s., *La II*, 26, s. frænings síka, d. s., *La VII*, 53.

skriðna, (að), *skride ned*, *ruse ned*, bjørg s. (skrinna) *Hj IV*, 33.

skriðr, m., (ar), *skriden*, *rask fremadskriden*, s. á karfa *Fr III*, 32; í einum s—ð, ud i ét, i en fart, *Skí 28*.

skrifá, (að), *skrive*, *optegne*, *Skí 7*; s—að er það *Gr VIII*, 54, s—að var næst *Skh III*, 7, s—aðr bragr *Skh IV*, 4; *male*, s—aðr brogðum, om *skjoldet*, med pámaledede bedrifter, *Ger VIII*, 26, s. á borda, *fremstille* ved synning el. vævning, *Vi II*, 5; *trápiza* s—uð við Stein, malet med farver, *Sf IV*, 7.

skript, f., *straf*, *tugtelse*, *G XII*, 83, maklig s. *Fi VII*, 38.

skripta, (að), *straffe*, *tugte*, s. e—m *Fr II*, 44, *Gei III*, 51, s. e—m e—u (med noget) *La IV*, 49; *Kl II*, 32; s. sauðum, slá ihjæl, *He IV*, 38; — má eg af þessu s—az, herfor má jeg lide meget, *Bj I*, 44.

skriða, (skreið), *krybe*, *skride*, s. *heiman*, *begive sig*, *Bj VI*, 19.

Skrimnir, m., *jætte(navn)*, *Lo II*, 48, *Hj II*, 7. 28, *Bó III*, 15, *Ko VIII*, 6 (jfr. smhængen); S—is seimr, *guld*, *Gr I*, 1; S—is lunga? *Lo IV*, 12; S—is gátt, hvad jætten står på, *skjold*, *Bl VII*, 8.

skrimsl, n., *uhyre*, *rædsel*, *La IX*, 34.

skripi, n., *utyske*, *U III*, 25.

skrum, n., *pral*, s. né *skjal* *Skí 7*, hól og (né) s. *Kr III*, 30, *Skí 61*. Jfr. *skratta*.

skrúð, n., *skrud*, i *kenninger for brynje*, *rustning*, *Fjölnis* s. *Ger VII*, 29, *Handis* s. *St IV*, 26, *V*, 26, *Sá IX*, 41, *Högna* s. *St III*, 40. Jfr. *her*.

skrúði, m., *udstyr*, *skreppu* s., *prydende tilbehør*, *Skí 10*; *riddara* s. *Fi I*, 12; i *kenninger for rustning*, *Fjölnis* s. *Bl I*, 14, *II*, 35, *Hildar* s. *Bl IV*, 5, *VIII*, 28, *Agnars* hvítr s. *Bl II*, 23. Jfr. *messu*.

skrykkr, m., *rystelse*, *bølgebevægelse* (f. ældre *skykkr*), *ganga* s—jum *Gri III*, 32, *Bj VII*, 48.

skrýða, (dd), *pryde*, s. *mann armi*, *omfavne*, *He IV*, 3.

Skrýmir, n., *jætte(navn)*, S—is tal, *guld*, *St IV*, 18; s. *letra* *Gr II*, 35 (skaldið kvað af skrými letra) er dunkekt, er *Ietra* *her verbum?* og kvað ur. for réð? og hvad bet. så s.?

skræfa, f., *fej person*, *elendig karl*, *Skí 131*, *Gr V*, 40, *Hj IV*, 28, *G IV*, 52, *XI*, 55, *La V*, 32. Jfr. *skrævaz*.

skrækja, (kt), *skrige*, *hyle*, *Hj VIII*, 52.

skrækr, m., *skrig*, *hyl*, pl *G XII*, 21.

skræmaz, (md), *løbe*, *rende*, s. *langt yfir flesta*, *være langt hurtigere end*, *Lo III*, 22; s. í *skóg*, *begive sig*, *Vi II*, 25.

skrævaz, (rð), *vise frygt* (jfr. *skræfa*), *Bl III*, 9.

skrok, n., *usandhed*, *pral*, *rausa* s. og *skjal* *Sq I*, 1.

skróksaga, f., *lögnagtig fortælling* (historie), *fabel*, pl. *Vq I*, 30.

skrokva, (að), *sige usandhed*, *Skí 131*.

skuggalaus, adj., *uden skygge*, *uden plet*, om en kvinde, s. að líta *Dá I*, 8.

skuggsjó, f., *spejl*, *Bó VII*, 41.

skuld, f., *skyld*, fyr brúðar s. *Bj III*, 26.

skulda, (að), *beskyld*, *anklage*, *stille sig fjendtlig*, s. e—n *He III*, 40.

skulu, (skylda), *skulle*, skal þér ekki, *det skal ikke nytte dig noget*, *Má IX*, 24.

skunda, (að), *skynde sig*, *Hj VI*, 15; *trans.* s. *starfa* (dat.) *Vi II*, 9.

skundan, f., *ilen*, *hast*, *Gr V*, 58.

skupp, n., *spot*, *nar*, með s—i *Dí IV*, 22.

skuppa, (að), *gøre nar ad*, *spotte*, s. e—n *La IX*, 18.

skuppr, m., *foragtelig person*, *fúll* s. *Skh IV*, 20, *ljótr* s. *Gri III*, 58, *Bj IV*, 43; *fusker* *Sq III*, 18.

skurðr, *m*, snit, *indskåren fure (rende)*, *udskæring*, med s—um *ÓlA I*, 10, *Sf I*, 17, *Ko II*, 43. Jfr. úr.

skurn, *f*, *aegformet bordkar*, *Sf IV*, 8.

skúfa, (að), *afhugge*, *s*. hond af e—m *Skh VI*, 15, s. frá skemtan, *stöde bort fra*, *La IX*, 5, vindr s—ar (skipi), *stöder til*, *Má II*, 72.

skúfir, *m*, *dværg*, *Bl VI*, 24 måske en *forvanskning af skirvir*.

skúr, *f*, *byge, regnbyge, i kenninger for kamp, hjørva* s. *Hj V*, 40, *Sá V*, 10, *branda s*. *Bó III*, 46, *Fi VII*, 3, *málma s*. *Sá IV*, 83, *skjalda s*. *Ko VI*, 11, *hildar s*. *Sá III*, 23; *vigra s*. *Sk III*, 77; *fleina s*. *Hj VII*, 44. 46, *odda s*. *Skí 154*, *ÓlB II*, 14; — *for guld*, *Draupnis s*. *Bl II*, 4, *Gefnar s—ir Jó I*, 30; — *hrygðar s*. = *hrygð La IX*, 93, — *bauga s*. *Fi III*, 17 *beror på forvanskning, læsemåden i D-hds. er vist den rigtige, med mindre Skúr (navnet på Hrolf krakes søster) bruges her som valkyrjenavn.*

skúta, *f*, *skude*, *Berlings s., digterdrikken, digitet*, *Vi I*, 2.

skúti, *jfr. helli-*.

skvaldr, *n*, *skvalder, snak*, *G IX*, 46, *hafa mart í s—ri Kr I*, 73, *orða s*. *Má I*, 79, *V*, 26.

skvíari, *m*, *rådgiver, (låneo. fra fransk escuier), om en portvagt (höjtbetrot person)*, *Fi V*, 28.

skygðr, *adj*, *blank, blankpoleret*, *s. brandr* *Gri I*, 28, s. *hringr* *Skh II*, 35, s—ð *rond* *ÓlB V*, 4, s—ar *rítr* *ÓlB III*, 22; s. *völlr, ren, jævn, slette*, *ÓlA III*, 2.

skyggja, (gð), *gøre blank*, *s. skjóma* *Hj III*, 4, s—iz hvórki lygar né hvekkr, *Sá VI*, 34, *synes at bet, 'hverken lögn el. puds viste sin skygge'*, *men udtrykket er unaturligt, bedre vilde aktiv være, skygði, el. er skygðiz at læse som skygndiz, öjnedes, sås?*

skygn, *jfr. 6-*.

skykkr, *m*, *rystelse, (jfr. skrykkr)*, *rykkja s—jum* *Ko VI*, 48.

skyld, *f*, *skyld, fyri jungfrú s*. *Ko III*, 79; *jfr. skuld*. *Jfr. land-*.

skyldugr, *adj*, *skyldig*, *s—g fræði, bönner man er skyldig at fremsige*, *Skh V*, 18.

skyldulið, *n*, *familje*, *Pr III*, 14.

skyli, *m*, *fyrste, konge, arfi s—ja* *Vø VI*, 19.

skylmaz, (md), *fægte, kæmpe*, *Skí 129*, *Kr IV*, 25.

skylming, *f*, *fægtning, standa í s*. *He I*, 10, *jfr. 11*. **skyn**, *n*, *skön, forstand, kunna s. á, forstå sig på*, *Skh VI*, 3.

skynda, (nd), *skynde sig*, *s. guði til handa* *ÓlH 26*.

skyndikross, *m*, *skyndingskors, hurtigt tegn med korset*, *Skí 126*.

skynding, *f*, *skynding, hast, með s*. *U II*, 11.

skynja, (að), *skönne, forsið*, *Gri III*, 20; *s. um e—ð, iagttagte*, *Gr III*, 12.

skynsemd, *f*, *fornuft, með s., forståelsesfuldt*, *Skh V*, 34.

skyrtá, *f*, *skjorte, síð s*. *Gri VI*, 38; — *i kenninger for brynje*, *Rognis s*. *Bl VII*, 3, *Handins s—ur* *ÓlB III*, 14, *s. Högna, s. H—a ens gamla* *Bó VIII*, 41, *St II*, 24, *s. er skrýddiz Högni* *Sf I*, 36.

ský, *n*, *sky, sorgar s*. *Skh III*, 1, *La VI*, 30; *i kenninger for skjold, hildar s*. *Gr VIII*, 43, *St III*, 16, *GrH III*, 24, *göndla s*. *ÓlB V*, 14, *böðvar s*. *Sá X*, 5; *Fjölnis s*. *Bl VII*, 30; *Handis s*. *U IV*, 40.

skýfa, (fð), *hugge itu*, *s. bragna, menn* *ÓlA III*, 10, *ÓlB III*, 25, *s. mengi* *Gri V*, 5, *s. branda* *Hj V*, 3, *s. (brynju)* *Hj VIII*, 5, *s—az sundr* *Fi I*, 32; *s. frá ríki, fordrive fra*, *G X*, 24; *s. horn, tömme*, *Jó II*, 4.

skýflr, *m*, *som hugger itu, ødetægger*, *i kenninger for mand, s. branda* *Gr VII*, 22, *s. hjálms og branda* *Vø I*, 45, *s. eggja* *Sá IV*, 67, *s. Yggjar vóða (af vóð)* *Jó III*, 15; *s. Hildar klæða* *Skh II*, 54, *s. fleina* *Gr VIII*, 39; *s. randa* *Gr I*, 27; *s. Skrýmis tals* *St IV*, 18; — *s. flagða, om Tor*, *Lo II*, 37.

skýlhogg, *n*, *skrát hug, kraftigt hug*, *Bó IV*, 38.

skýr, *adj*, *klar, ren*, *s. mægð, berömmeligt svogerskab*, *ÓlB I*, 21; *lögmaðs s., retskyndig*, *Gr I*, 7.

skýra, (rð), *forklare, tolke*, *ÓlH 2*; *s. brag, digte el. foredrag*, *Gri III*, 1.

skýrð, *f*, *klarhed, herlighed, horfinn s., berøvet*, *Sá VIII*, 8.

skýrðarmaðr, *m*, *forstandig mand, udmærket mand*, *Pr IV*, 46, *Sá VI*, 37, *St VI*, 29.

skæði, *n. pl*, *stof til (et par) sko*, *Skí 23*.

skæðr, *adj*, *skadelig, farlig, dygtig*, *Gri I*, 30, *gildr og s. Gr VIII*, 56; *flokrinn s*. *St II*, 40. *Jfr. lymsku-tungu-*

skælda, (ld?), *digte, eru lygnir þeir er s*. *Bj III*, 1.

skær, adj, klar, lys, udmærket, s. motr *Skh II*, 39.
Jfr. all-, lyndis-.

skæra, f, strid, s. skjalta, kamp, *ÓlB III*, 19, *Sá IX*, 36, *X*, 5.

skærliga, adv, klart, lystelig, drekka s. *Kl III*, 44.

skævir, m, som skubber til, sætter i bevægelse, s. laufs, vinden, *Bl IV*, 42.

skøfnungr, m, sværd, s—s drofn, blod, *ÓlB IV*, 17, s—s reitr, skjold, *Fi IV*, 21; — slange, s—s ból, guld, *Fi IV*, 38.

skøll, n. pl, larm, støj, minst eru s. *Hj VIII*, 41, mikil eru s. *Bó X*, 29; odda s., kamp, *U IV*, 36.

skømm, f, (oftere skamm), skam, kunna s. e—m, vide en skam, utak, *Gr IV*, 25; jfr. *Gr V*, 46, *Gri IV*, 40, *St II*, 31, *La II*, 88. 101, *Bó II*, 29 osv.

skør, f, fodbræt (ved el. på bænken), með s—um *La VI*, 22; uklart hvad der menes *Bó X*, 12, fodskamler?

skørungr, m, dygtig, fremragende, person, s. meyja *Fr V*, 14.

slag, n, slag, hug, (*undertiden uvist, om det er dette el. slagr, der foreligger*), *Skí 137. 140*, *Gr VIII*, 45, *Lo II*, 42; — i kenninger for kamp, hjørva s. *Ger VI*, 37, branda s. *G V*, 9, geira s. *Sá IV*, 38, fleina s. *G VI*, 41, qrva s. *Kl V*, 13, þundar s. *Ger VI*, 43; alene 'drab', pl. *G VIII*, 5; sorgar s. *La VI*, I, *He I*, 10; — mdde, færd, adfærd, með þetta s. *Gri IV*, 13; kåltigt s. *Skh IV*, 6, einn við s. *Bó II*, 16; söngva s., omskrivende, *Fi II*, 21 (*næppe instrumental sang*); kvæða s., form, *GrH II*, 1. I bægge tilf. er ordet *låneo*. fra lavty. el. påvirket deraf. Jfr. kylfu-, nauða-, þrautar-.

slaga, (að), flyde, strömma, s—aði blóð um drengi, seggi, *ÓlB III*, 26, *Dá III*, 32.

slagningr, m, overkappe, (se Falk, Kleiderk. 191), *La IX*, 29.

slagr, m, slag, hug (jfr. *slag*), i kenninger for kamp, branda s. *Ko III*, 29, hjørva s. *St IV*, 30, geira s. *St I*, 29, fleina s. *St I*, 57, qrva s. *Kl IV*, 49; — sorgar s., sorgens melodi(?) el. blot omskriv., *Gei I*, 1, *La IX*, 3; flærðar s., nærmest omskriv., *La III*, 90, — orða s., ligeledes, *Bl V*, 38; — melodi, *Sá VII*, 29, hørpu s. *Sá VII*, 44. — birtiz s., adfærd(?), *Sá VI*, 40. Jfr. *slag*. Jfr. harma-, rammi-, vanda-.

slangi, m, egl. slange, slyngel, þú enn vóndi s. *Skí 189*.

1. **slá**, f, slå, tværbom, s. þakin af eggjum *St VI*, 38; — kölle, gadda s. *Bó II*, 77.

2. **slá**, (sló), slå, s. af, slagte, *Skí 21*; — s. út fyr qðrum, ødelægge sagen for en anden(?), *Skh III*, 3; s. (skip) úr tengslum, løsne udaf, *ÓlB III*, 13; upers. þogn (dat.) slær á, en bliver tavs, *Pry II*, 23; s. kaupi *Gri II*, 36. — slå (et musikinstrument, og deraf) s. dansa *Gri V*, 2, s. mansong *Gr III*, 2, s. vísu *Sq I*, 7.

slátr, n, kød (af slagtet får), *Skh III*, 31. Jfr. bjarnar-

slátta, f, adfærd(?), høfðu ýmsa s—u (kunde også komme af slátr) *Pr X*, 33. Jfr. hørpu-

slátrr, jfr. hørpu-

sleita, f, strid, trætte, s—u ás, *Udgårdsloke*, *Lo III*, 37; — vanskelighed, unninn með s—um *Bj VIII*, 11.

slekt, f, slægt, herkomst (*låneo*. fra lavty. schlechte), af góðri, dýrri, s. *Gr I*, 18, *Má III*, 13 (betydn. kan dog her være den følg.); — måde at være på, adfærd, idræt, nýta slíka s. *ÓlB IV*, 8, lofa s. e—s *Sá VII*, 42; uppá s. og ment *G I*, 14, *V 41*; bóka s., visdom i bøger (el. omskriv.), *Bl I*, 43; ráða allri s., ejendom, *Skh III*, 45.

slen, n, sløjhed, mathed, leggja af sér vøttu s—s, vise sig rask og handledygtig, *Gr I*, 33.

sletta, (tt), kaste, slænge, s. í þogn, tie stille, *Skh VI*, 1.

sléttir, adj, jævn, flad, glat, s—tt orð, glatte (venlige) ord, *Pry I*, 22, *Ger I*, 1; — gunstig, vanz eigi s—tt *Gr III*, 45, ganga s—tt *Skh III*, 51, faraz s—tt *Pr VI*, 22, *Bj VI*, 16; — s—tt som adv. ellers ofte, i betydn. gunstigt, helt, *Pr VI*, 2, *Lo II*, 27, *Sá VIII*, 23, *G X*, 6, *Gei III*, 7; — skiljaz s—tt við, uden videre, uden at göre videre, *Skh II*, 54.

slinni, m, dådløs person, svækling, *La IX*, 29, herjans s. *Má IX*, 22.

slit, n, brud, slid, brynu (dat.) helt við s., var nærvæd at blive ødelagt, *Sq IV*, 22, hreppa s., få knæk, *Kr II*, 5.

slitr, n, laser, feldar s., rester af den iturevne kappe, *Gr VII*, 32.

slíðr, f, (rar), skede, *Fi I*, 20; s—rar vondr, sværd, *ÓlB III*, 26, *Ger I*, 21, s—rar teinn *Vg III*, 32.

- sliðra**, (að), stikke i skeden, *Kr VI*, 9.
- slikr**, adj, slig, den samme, med dat. 'samme som', honum kempan slík *GrH II*, 26.
- slíma**, f, langsomhed, sejhed, aka undan við s—ur, undslá sig, trække sig tilbage (fra noget), langsomt men sikkert, *Bj VII*, 1.
- slíta**, (sleit), slide, rive itu, s. frá sér rauna hapt *Kr IV*, 10.
- sljár**, adj, sløv, skálm hvergi sljá *Bj II*, 51.
- sljór**, adj, = sljár, sløv, lidet forstående, *Br X*, 6.
- sljóva**, (að), sløve, om sværd *Ger V*, 39.
- sljóvga**, (að), sløve, om våben *Gri I*, 42.
- slóð**, f, vej, sti, i kenninger, for guld, frænings s—ir *Gr VII*, 63, s—ir linna *Hj II*, 27, *V*, 12, *IX*, 30, s—ir góins *La II*, 22, nöðru s. *Sá X*, 20, s. orma *Bó IX*, 59, s. dals vagna *Jó I*, 3; — for havet, fiska s—ir *Fr IV*, 30, humra s. *St IV*, 50, *Bó V*, 53 (pl.), s. flyðru *Bó IX*, 13; Beita s—ir *ÓLA II*, 31, Hafla s. *Fr IV*, 32; hrannar s. *Hj I*, 26; — for skjold, hrumnis s. (rett.) *GrH II*, 13; — for bryst, hyggju s. *Skh III*, 6, *GrH II*, 29, *Sá IV*, 89, mærðar s. *Bó X*, 8; — for himmel, stjørnu s—ir *Dá IV*, 5, vagna s. *Dí II*, 22. Jfr. dauða-, kyn-, reiði.
- slóði**, m, vej, sti, s. karfa, havet, *Bj VII*, 23.
- slunginn**, adj, (egl. part.), omslynet, s. greipar mjöll *Vq III*, 28, s—ið gull, snoede guldringe, *Sq II*, 8; s—in sverð, svungne sværd, *Ger IV*, 27; s—in rit, guldprydet(?), *Ger VI*, 12. — snedig, *Lo III*, 37.
- slyngr**, adj, flink, behændig, *Ski 21*, *Bó IX*, 21; s. við for *Brý III*, 1, s. við mentir *Sq III*, 9; verða, vera, s—t um, vise raskhed m. h. t. noget, *Br V*, 27, *G VI*, 7.
- slys**, n, uheld, fá s. *Gr III*, 10, vinna s. *Gri IV*, 59, þolvuð s. *St III*, 22.
- slæða**, (dd), udstrø, bortgive, s. baugum *Ski 32*.
- slægðarfús**, adj, ivrig efter (at vise) snuhed, svigfuld, listig, *Dí III*, 33.
- slægr**, adj, snu, snedig, *Gr VII*, 9; slægr inn iðri, snedig i sit indre, *Br IV*, 15. Jfr. jafn.
- slæma**, (md), såre (egl. svinge sværdet fra siden mod en), s. þjóð *Ger I*, 21, *IV*, 27.
- sløngva**, f, slynge, s—ur óðu *Sq II*, 22; fleygja e—m úr s—u *La III*, 59; — i kenninger for kvinde, uddel-erske, menja s. *Skh V*, 23, hrumpvengs beðja s. *La II*, 61.

- sløngvir**, m, udslynger, uddeler, udsender, lója sennu s. (her sløngva acc.) *Gri II*, 12; s. ørvær *Dá IV*, 19; — i forvansket smhæng el. uforståeligt *Lo III*, 37.
- smali**, m, fár, *Kr I*, 61.
- smaragðr**, m, smaragd, den lat. acc. s—um (hvis ikke dette beror på fejl f. s—inn), *Ko VII*, 24.
- smá**, (að), forsmá, forhåne, þykjaz s—ðr *St I*, 46, *La VI*, 4, *Ko VII*, 23.
- smán**, f, forhånelse, spot, veita s. *Br III*, 22, gera s. *G XII*, 37, þiggja s. *Hj VII*, 8; fá s. til blygðar *Ger I*, 37.
- smár**, adj, lille, ringe, lagðir s—tt flábeinum, fint indlagte med, *Sf I*, 15.
- smeitr**, m, hug, slag (*BjHald „læsura cutis faciem de honestans“*), *La VII*, 30.
- smekka**, (að), smage, drikke (låneo. fra lavty. smecken), *U VI*, 14. 18, *Má I*, 48, *Bó VII*, 37.
- smeikkr**, m, smag, hafa s—kk af leik (iron.), *Bó X*, 27 (jfr. hafa smjorþefinn af e—u).
1. **smella**, (lt), smælde, s. hurðu í gætti, lukke dören med et smæld, *Má IX*, 74.
 2. **smella**, (small), smælde (intr.), tappinn s—i á tunnu, o: sættes i, *Ko VII*, 60.
- smellr**, m, smæld, brag, harðr s. *Ski 151*.
- smeltr**, adj, emailleret, s—t vigr *ÓLB III*, 23, s. skjoldr *Fr II*, 31, s—ir svírar (rett.) *Sq III*, 18.
- smeykjaz**, (kt), blive bange, *Br IX*, 35, *Bl V*, 9.
- smiðr**, m, smed, istandbringer, i kenninger for digter, óðar s. *ÓLA II*, 37, mærðar s. *St VII*, 4, vessa s. *Vi I*, 4, hljóða s. *Bj II*, 54; — for underfundige mænd, bragða s. *Br VIII*, 28, *La IX*, 88, *Bj II*, 40; hrekjkja s. *La II*, 97; flærðar s. *La IX*, 41. Jfr. knarrar-, sæmdar-, út.
- smilta**, (lt), löje af, s—ti vindr *Dá II*, 44, vist låneo. fra lavty. smelten.
- smið**, f, smedearbejde, tillavning (af noget), udførelse, vandar s—ir *Ski 104*, om trolddomskunster *Br V*, 31; — om udarbejdelse af digte, mærðar s. *Gei IV*, 2, bragarin s. (udg. har sund, der sikkert beror på fejl-læsning), *Bó V*, 1; vessa s. *Má II*, 3, Sónar s. (mindre rigtig kenning) *Kr VII*, 65. Jfr. brag-, vanda-.
- smiða**, (að), smede, udarbejde, bringe istand, s. man-

songs hátt *Gr VIII*, 2, s—az saga *Sq VI*, 1; s. kyngi-
veðr *Fr II*, 54; s. linna ból, *arbejde i guld*, *Hj III*, 4.

smíði, n, *smedet genstand, arbejde*, *Fjolnis* s., *digtet*, *U II*, 1, *G IX*, 1, óðar s., d. s., *G IX*, 1, mærðar s. *Skh V*, 3; *Hlés* s. se *Hlér*.

smjúga, (*smaug, smó, denne form* *Bó III*, 31, *X*, 15), *smyge, smutte*, s. *kólgú, glide over (og igennem) bølgen*, *Hj I*, 73.

smjørlaus, adj, *uden smør*, *Skí 106*.

Smjørsvín, n, *navnet på Skides smörskrin*, *Skí 13*.

smyrja, (*smurða*), *smøre, s. sár* *G VII*, 46.

smækka, (að), *forminske, upers. s—ar sjá, bølgerne lægger sig*, *Dá II*, 44.

snara, (að), *fare hurtig afsted*, s. *suðr með landi ÓIB I*, 4; *med. s—aðiz þangað Hj II*, 9; *part. s—aðr kjaptr, sammenkneben*, *Bl VI*, 16.

snarliga, adv, *snart, rask*, *ÓIB V*, 17, *Fr V*, 34.

snarligr, adj, *rask, hurtig*, = *snarr*, s—t mengi *Hj IV*, 46, s—g orð *ÓIB III*, 5, *Sq V*, 3; s—t aft *Sq IV*, 50.

snarpligr, adj, *dygtig, kraftig*, s—t sund *ÓIB V*, 28, s—g høgg *Hj VIII*, 3.

snarpr, adj, *skarp, om sværd* *ÓIH 15*, 42.

snarr, adj, *rask, kæk*, s. í augum *Gri I*, 19; *drekka s—t (f. snarpt?) Gei III*, 65; *ganga s—t Gr III*, 43. Jfr. all-.

snauðr, adj, *fattig, arm*, s—ir kallar *Vq V*, 35, s. *kufl, betlerkappe*, *Fr IV*, 64. Jfr. *lukku-, sæmdar-*.

snauta, (að), *luske skamfuld*, s. í burt *Má IX*, 84.

snákr, m, *hugorm, slange, i kenninger, for guld*, s—a jorð, *Skh I*, 7, s—a fitjar *Vq IV*, 37; — *for sværd, hjalta s. Bl VI*, 51, *fetla s. Fr I*, 13, *brynu s. GrH I*, 32; — *for skib*, s—ar hlés *Bl VIII*, 24; — *for hest, gjarda s. Dá IV*, 13.

snápr, m, *tåbe, dumrian, som skældsord om Loke og Loge* *Lo III*, 20.

snegða, f, *økse, (vel egl. snaghyrnð øx, jfr. snaga)*, s—u *fár, kamp*, *G VII*, 13; *Bj V*, 20.

sneiða, (dd), *stikle til en*, s. e—m *Gei III*, 40.

snekkja, f, *snekke, krigsskib, i kenninger for digter-drikken, digtet, dverga s. Kr I*, 10, *Fjolnis* s. *G I*, 1, *Herjans* s. *þry II*, 1, *Hj V*, 1, *Ger III*, 1. Jfr. *bragða-*

sneldr, adj, *barsk, vred*, s. í máli *Vq I*, 60, *Fr V*, 23; s—d orð *Fr X*, 14; vera s. *G X*, 16.

snerpir, m, *hvæsser, skærper, i kenninger for mand, hvor ordet snarest bet. ‘som bruger kraftigt’*, s. málms *Fr III*, 3, s. *branda Fr IV*, 31.

1. **snerra**, (rð), *gøre kraftig, kappinn snerðr* *Sá VI*, 26.

2. **snerra**, f, *kamp*, s—u þing *Bl I*, 6.

✓ **snerta**, f, *et stykke af tid el. strækninger*, s—u leið, en stund var gæt, *Fr V*, 34.

1. **snertr**, adj, o: *snerktr (egl. part. til snerkjá), sammenkrumpet*, s—ar kinnr *Bl VI*, 16.

2. **snertr**, m, *jfr. geysi-*.

sneyða, (dd), *berøve, Trana ýtum sneydd* *ÓIB III*, 12, upers. *gumna s—ir flesta, omkommer*, *Fr X*, 10.

sneyðiligr, adj, *sårende*, s—g orð *Sá II*, 15.

sneypa, f, *skam, vanære*, *Fr III*, 21, s. og *snyðr Lo II*, 46; fá s—u *Sk II*, 20, *þola s—u e—s Ger III*, 9; gild s. *Dí III*, 1.

snið, n, *form, menta s., omskriv. f. mentir, kundskab, idræt*, *Má VI*, 67.

snigill, m, *snegl, om hugorme* *Vq V*, 26.

snild, f, *udmærket færdighed*, s—ar verk *Skí 73*; tungu s., *veltalenhed*, *ÓIB II*, 3, að frægð og s—i *Vq II*, 14. Jfr. *orða-*.

snildarbragð, n, *udmærket handling*, pl. *Sq IV*, 20.

snildarbryst, n, *modigt bryst, bera s. í hjarta(!)* *Sq III*, 11.

snildarfæði, n, *udmærket digit*, *Skh II*, 30.

snildargrein, f, *udmærketadfærd, egl. blot omskriv.* *snild*, pl *Gri I*, 45.

snildarmaðr, m, *udmærket mand*, *ÓIA I*, 26, *B III*, 5.

snildarorð, n, *udmærket ord, veltalende kloge ord*, pl *Hj XI*, 16.

snildarráð, n, *snildt, klogt, ráð*, *Sf VI*, 10.

snildarverk, n, *udmærket handling, klog gærning*, *ÓIA I*, 20, *III*, 3, *Lo III*, 4, *Sq I*, 28.

snilli, f, *udmærket egenskab, dygtighed*, lítið varð af s. *Skí 182*, *reyna s. e—s G VIII*, 49, *horfinn s. Fr IV*, 48.

sníða, (sneið), *skære itu*, s. e—n með mæki *Vq VI*, 19, s. *qx (dat.) á kné, hugge i knæt*, *ÓIH 49*; s. *kólgú* *Gr III*, 44.

snjalligr, adj, *veltalende (= snjallr)*, s—t mál *Dá II*, 3.

snjallr, adj, modig, *ÓlH* 13, s. í hjarta *Sq* V, 23, s—t hjarta *La* IV, 26; — veltalende, s—t mál *Skh* II, 22, í máli s—u *Gr* I, 18; væn og snjoll *Hj* X, 28; tignarmaðr s. *Skh* IV, 10 (*her vel modig?*).

snjór, snjár, m, (var), sne, i kenninger for guld el. sølv, handar s. *Má* VI, 55, arma s. *Ko* I, 8; Draupnis s. *Bl* VI, 27; grettis s. (snedrive = land) *Ko* II, 18.

snoppa, f, snude, *Skí* 126, *He* II, 35 (på en mus), *Ko* V, 35 (på en elefant).

snót, f, kvinde, fjalla s., jættekvinde, *Hj* III, 28; Lóðurs s., jorden, *Hj* VI, 18; drákons s., hun-slange, *Kl* V, 36; — om en ulvinde, en trylda s. *Vq* IV, 45. Jfr. galdra-, ilsku-, kynja-, lymsku-.

snurða, f, kurre, vrængning, snúa s—u á nef, vrænge næsen, *Kr* VII, 65.

snúa, (snera), sno, dreje, snúrir strengir *Skh* II, 15; limr snýz hvernig í list, bliver til, bliver herlig, *Hj* I, 42.

snúðigr, -ugr, adj, hurtig, rask, fejende, líta s—t, straks, *ÓlA* I, 26, s—t adv, d. s., *Má* IV, 56, VII, 11, *Bó* III, 7; s—g orð *Sá* II, 15.

snúðr, m, fordel, vera til s—ar *Vq* III, 13. 24.

snúna, (að), gå, lykkes, hvernig mun þeim s. *Br* VI, 19, hvað það s—ar, gavner, *Sá* III, 29.

snyðja, (snudda) fare afsted, láta s. snekkju barð *Fr* III, 3, (sverð) snuddi með rifjum *Sá* X, 31, bárur snuddu *ÓlB* I, 4, s. framm *Bl* VIII, 24.

snyðr, n(?), et ellers ukendt ord, hvis betydning fremgår af at det er sidestillet med sneypa, með sneypu og s., skam og vanære, *Lo* II, 46.

snyrtiafl, n, udmærket, fremragende, styrke, *Bl* VIII, 24.

snyrtiból, n, prægtig gård, *ÓlA* I, 26.

snyrtigarpr, m, udmærket helt, pl. *Hj* II, 9.

snyrtigerei, m, prægtigt klædningsstykke(?), selja s—a, kvinde, *Dí* IV, 28.

snyrtimaðr, m, prægtig mand (nu ‘høvisk, soigneret mand’), *Lo* II, 46, *G* VII, 13, *Sk* II, 12.

snyrtir, m, sværd, *St* VII, 18.

snyrtuegg, f, måske fejl f. snyrtis egg, *Hj* III, 31.

snæða, (dd), spise, *Lo* II, 33, *La* VIII, 14; s. feitt *Lo* I, 15.

snæðingr, m, spise, måltid, *Lo* III, 20.

snælda, f, håndtén, orða s., vel digterævnen (snarere end tungen), *Má* V, 1; s. óðar, vistnok det samme, s.

óðar rennr af orða stóli (tungen) *Bj* III, 1; á s—u minni, på min téni (jfr. smængen) *Bj* VII, 2.

snæra, f, ild, sem s. sé *Sk* III, 85; skjalta s., sværd, *ÓlA* III, 9 (men her er snæru vist fejl f. snerru?), hranna s., guld, *St* I, 42, s. fenja, d. s., *Ko* V, 1; — prautar, sorgar, s., omskrivende, *La* V, 2, *Gr* VII, 1.

snæri, n, tov, stræng, *Gri* VI, 51, *Sf* VI, 34.

snoggr, adj, bar, í kyrtni s—um, kjortlen, som er mit eneste, *Kl* III, 34; kort (i svar og væsen), mut, snót er s—gg *Kr* IV, 7; — fattig, blottet, eigi s—gg *He* III, 43; — hurtig, sem s—vast, i ét rask hug, *Bj* VIII, 2.

sofinn, adj, sovende, *Sk* III, 59.

sokkaband, n, strömpband, pl. *Gri* IV, 55, upp að s—i *Bj* I, 5.

son(r), jfr. bróður-, pútu-, stjúp-, systur-.

sorg, f, sorg, kummer, s—ar klútr = sorg *Má* IV, 2, s—ar horn, ligeledes omskriv., *Ko* VII, 2.

sorga, (að), sørge, føle kummer, *Gei* III, 3.

sorgarbátr, m, sorgens båd (jfr. smængen), *Gri* VI, 3.

sorgarfundr, m, sörgeligt møde, møde som vækker sorg, *Skh* II, 65.

sorgartimi, m, sorgens stund, armr s. *Gri* VI, 2.

sófnir, m, slangenavn (ældre sváfnir), i kenninger for guld, s—is láð (pl.) *Gr* III, 25, s—is teigar *G* IX, 5, s—is sandr *Hj* III, 22.

sókn, f, angreb, kamp, gild s. og stríð *Skí* 186; om en svømmekamp *ÓlA* II, 29. Jfr. at-.

sóknarfús, adj, ivrig til angreb, kamp, *Sá* VIII, 41.

sól, f, sol, s—ar roð, dag, *Ger* III, 16, á fjórdu s., på 4. dag, *Vi* II, 19 (sólar steinn *Ger* V, 68, uvist hvad der menes); — i kenninger for sværd, benja s. *GrH* II, 34, Høgna s. *ÓlA* I, 26; — for kvinde, hringa s. *Sk* III, 19; — for guld, hranna (rett.) s. *GrH* IV, 31; — for skjold, skjóma s. *Jó* I, 22. Jfr. hlað-.

sölginn, adj, forslugen på, grådig, ivrig, s—in ilsku kvíða (dette vist gen.) *Hj* II, 8.

sómafullr, adj, hæderfuld, *Bó* VII, 43.

sómaplag, n, hæderfuld skik, segja s., nævne hæderfuld adfærd, handling, idræt, *Gei* III, 53.

sómi, m, hæder, ære, frægð skopuð í miðjan s—a, netop så hæderfuld som den skulde være, *ÓlA* I, 5; — sværd, *Gr* IV, 44, *St* IV, 18.

Són, f, det ene kar med digterdrikken, i kenninger for

denne, digtet, S—ar flóð ÓLA II, 1, S—ar sund ÓLB III, 1, S—ar samr ÓLB IV, 1, S—ar foss Vq I, 1, Fr V, 60, S—ar must St III, 1; jfr. S—ar marr G VI, 1; S—ar grein G VII, 1; S—ar strengr, her er kenningen unaturalig, idet s. alene bet. 'digtning' Má I, 9.

sónn, m, tone, klang (låneo. fra lat. sonus), sterkr s. ÓLA III, 4 (om pilens hvin), herðr s., forstærket stemme, Bó V, 34; — rime, Bj VII, 4.

sóta, f, kamp, s—u (rett.) fála, økse, Gr IV, 45; s—u (rett.) irpa, d. s., Gr IV, 48.

sóti, m, hest, fenju s., ulv, St IV, 4, irpu s., d. s., G III, 21; — sjávar s., skib, Sq III, 25; — jætte, Pr II, 21.

sótt, f, sygdom, kummer, s. hugar Bj I, 42. Jfr. dauða-, feikna-, fæli-, kynstra-.

spáð, n, sønderhugget kød, kødstykker, veita hrøfnum s. G XII, 30.

spakligr, adj, klog, vis, s—t sprund, G I, 46, s—g ráð Pr III, 11.

spakmæltr, adj, klogt talende, fem. Vi II, 48.

spann, n, egl. et kar af den og den størrelse, bruges ejendommeligt om et hus, der helt var lukket Má IX, 43; ordet hentyder til den trungne indespærring.

spanna, (að), omspænde, favne, s. fljóð Má IX, 17.

spara, (rð), spare, engi er sparðr ÓLB IV, 4.

sparr, adj, sparsom, s. til æru, m. h. t. at udøve ærefulde handlinger, La VI, 23.

spá, f, spådom, æðri s., bedre spådom, Skh II, 23; leggia s—r Vq I, 18.

spáðomr, m, spådom, varsel, leita s—s Skí 56.

spáleikr, m, spådomsævne, s—k prýddr Vq I, 5.

spekt, f, visdom, pl Hj III, 34; s—ar lund Hj VIII, 2, s—ar tal Hj X, 16, s—ar grein, omskriv., Vq I, 5; s—ar skáli, bryst, Fr V, 21; — ro, fred, Gei I, 18. Jfr. 6.

spektardrengr, m, klog mand, Gei II, 47.

spektargjarn, adj, ivrig efter at erhverve sig (og vise) klogskab, Kr VII, 23.

spektarmaðr, m, klog mand, pl U VI, 44.

spektarráð, n, klogt råd, Bó VI, 32.

spelk, f, skinne, støtte, (for at holde noget ubevægeligt; ellers spjálk), pl. s—r Vi I, 35 (BjHald har også spelkur).

spell, n, ødelæggelse, fordærv, verða at s—i Skh I, 32.

spella, (að), ødelægge, s—az giptu grein Ko VI, 37.

1. **spenna**, f, spænding, fortræd, geira s., kamp, Sf V, 31

2. **spenna**, (nt), spænde, omspænde, s. Mjølni Skí 168, s. hnif Gr II, 10, s. draug, brydes med, Gri II, 57, s. brodda, grieve om og udsende, Sf III, 16, s. fått af aurum, besidde, Gri II, 33, s. líf e—s, tage ens liv, Fr I, 27, sótt s—ir e—n Hj I, 61, spentr klandi, omgivet af, Skh V, 4; s. víf, omfavne, Vq IV, 14, s. um líf, d. s., Skh VI, 40; sprund hefr spent mig, ɔ: vakt elskov hos mig, Hj VIII, 2; jfr. Hj VII, 30 (hvor der er et ordspil), brjóst boþi s—t Hj I, 7, brjóst var s—t af þjósti GrH IV, 11, dóttir blíðu s—t G I, 14, mentum s—tr Ger VI, 9, fári s—tr La VII, 47; s—tr af dāð, dāðlysten, G V, 17; s. hring, trække på sin arm, Hj X, 29; s. róðr, ro kraftig, Hj IX, 22; peir s. vóð, de sejler, Fi III, 8; s. hlýra sinn, hjælpe, Fr IV, 16; ernir s. e—n (i et ordspil) Hj VII, 30; enda (ɔ: á enda?) spenta eg Sónar sjá, jeg slutter rimen, Ko VI, 62; Bølverks ql er á bryggju s—t, men her er v. l. af bryggum uden tvivl det rigtige, også om rimens afslutning, Ko V, 51; — forbruge, forøde, s. upp auð Bl I, 25.

spennir, m, omspænder, i kenninger for mand, s. hringa, bauga Ger VIII, 52, Gr II, 27, s. báru blossa Gri II, 59, s. linna grundar Hj XI, 12, s. lðja raddar GrH I, 17; — s. stála Fr V, 41, s. hjørva Sf II, 24, III, 21, Dá III, 30, s. hrotta La VIII, 9, s. hlifar galla Sá X, 29, s. fleina He IV, 24, s. qrva Gr II, 43, Kr VII, 24; mindre korrekt er s. úlfa, her må s. vel bet. 'som giver, ødsler på ulvene', G II, 15; — obskönt er s. læra, penis, Bó VI, 39.

spé, n, spe, spot, draft og s. Ko VIII, 5, hørmuligts. Sk III, 16, maka s. að Sk II, 16, hafa fyr s., har til genstand for spot, Skh VI, 2.

spéa, (að), spejde (låneo. fra lavty. spéen), s. um e—ð Gei II, 47, III, 65, Sá VIII, 35, Dí III, 12.

spéari, m, spejder (låneo. fra lavty. spéer) Gei III, 4, Kr V, 41.

spil, n, spil, leg, (låneo. fra lavty. spil), hið auma s., det elendige spil, ɔ: handling, Skh VII, 6; harma s., sang om sorg, kummer, La IX, 6; ofte om digtning, særlig rimerne, rímu s. Vq III, 1, ljóða s. Gei III, 1,

hróðrar s. Ko VII, 4, mansongs s. Skh VI, 1; alene om en rime, Skh III, 53, þry III, 27, Gri IV, 64, Sk III, 85, St III, 2, G VI, 67, Kl III, 1; yrkja s. Bj IV, 1. Jfr. dára-, klerka-.

spilla, (lt, men ld Ko VI, 54), spilde, fordærve, ødelægge, Pr IX, 28, heimrinn er s—tr Gr I, 5, með s—ta trú Dá III, 38, s—tr með grand, af lust til at skade, Kr V, 41; s. kosti (konu), om kodelig omgang, He IV, 17; s. brognum, slå ihjæl, Gri II, 39.

spillir, m, fordærver, ødelægger, i kenninger for mand, s. stáls Má IV, 26, s. laufa Fi III, 49, s. geira Dí III, 20, s. fleina Bj VIII, 7, Fr V, 30, s. álma Gr III, 54, s. qrva Dí III, 40, s. hjálms, hjálma Hj V, 8, X, 29; Sf IV, 42; s. Rognis þilju Bl VII, 48; s. bauga Bó IX, 43, He I, 23; — for sværd, s. brynu Bl IV, 20, VII, 21, s. Rognis vóða Sá X, 31; — s. úlfa, løve, Ko V, 22; — s. garðs, hest, Má IV, 57; — s. steins, fordi han røvede stenen, Ko VI, 42.

spíra, f, etslags bæger, Sf IV, 8.

spjald, n, spjæld, firkantet skive til brug ved etslags vævning, derefter anvendt i kenninger for kvinde, s—a Hlin, Ná Hj I, 61, Skh VI, 48, s—a brú Hj VIII, 45, s—a eik GrH I, 17.

1. **spjall**, n, tale, fortælling, ný spjoll ÓIB I, 8; i kenninger for guld, Gangs s. Fr IV, 2, Hafla spjoll Gr II, 48, Sauðungs spjoll Gr IV, 5, ægis s. La IV, 15, flagða spjoll Fr V, 36.

2. **spjall**, jfr. beina- (pl.).

1. **spjalla**, (að), tale, snakke, Vq VI, 1, Sk I, 36; med acc. Gr V, 35.

2. **spjalla**, (að). fordærve, kranke, med. (i erotisk betyd.) G XII, 8.

spjátra, (að), bevæge, lege, s. fingrum réttum, lege med sine fingre, Bj I, 36. (BjHald overs. „insolenter progreedi“, jfr. spjátrungr ‘spradebasse’ og no. spjarta fra lavty.).

spjót, n, spyd, góma s., tunge, Lo III, 18, IV, 6, s. ennis (uxa), horn, St VI, 11. Jfr. hogg-. króka-.

spjorr, f, strimmel tøj (til at vikle om noget), s—um vaðor gullringr Pr V, 47.

spor, n, spor, láta blóð renna í s., for at frembringe flere kraefter (der er ikke tale om fostbroderskab), Bj IV, 25. Jfr. fót-.

sporðr, m, hale (især på fisk, slange), standa e—m á s—i, måle sig med, magte, Vq I, 4; grænse, Sá I, 7; bygðar s., yderste del, ende, Skh III, 42; ægis s., den nordlig(st)e del af havet, Skh IV, 25, Bj I, 32; vigra s., må vel bet. spydets spids (jærndel), G III, 49, XII, 54. Jfr. kálfa-, skjaldar-.

sporna, (sparn og að), betræde, s. merkr La VIII, 34; s. gálga, dingle i galgen, La II, 72; — s. við e—u, forhindre, ikke kunne overvinde, Fi VI, 11.

spott, n, spot, við s. Má V, 18; synes at foreligge i formen spoto Kr IV, 42.

spotta, (að), spotte, hâne, Dí III, 13.

spónn, m, spán, hövlpán, s—a hrúga Kr V, 41; setja s—n í hæfi ÓLA III, 4; byggjaz upp af fornur s—um, af gammelt (ringe) materiale (jfr. smhængen), Gr V, 1. Jfr. enni-.

spraka, (að), bevæge sig, vríde sig, börn sprókuðu á spjóta oddum Sá IX, 31.

sprakki, m, kvinde, Vq I, 59, St V, 23 osv.

sprengja, (ngd), sprænge, lade briste, vildi hann s. menja Ná, dræbe, La IV, 42, s—dr með heiptum, opflammet af, GrH II, 12.

sprengr, m, sprængning, ødelæggelse (ved hård prøve el. overanstrængelse), dyb sorg, mér mun s—rinn spáðr Fi VII, 24; klæði mæða til s—s Ger VI, 19, bol með sárum s—i Skh II, 47, vil eg þér minki s. Kr II, 15, geestr s. brúði La IV, 33; svó helt við s—g Sf IV, 3, svó lá við s—g Dá III, 4, búið við s—i G XII, 37; harma s. Skh VII, 58, La VII, 3; ærinn s. Kr I, 6.

1. **sprettá**, (spratt), springe, fare, s. á fætr Gri I, 60, s. upp Pr VII, 19.

2. **sprettá**, (tta), rive (itu), s. e—m í sundr La IX, 91.

spreyta, (tt), bryste sig, vise sig stor på det, (jfr. no. sprøyta), s. orðum Bj I, 36.

1. **springa**, (sprakk), rævne, briste, augnabrún s—r, fær en flænge, Skí 155, s. af mæði, dø af, Skí 157, s. á sundi Pr V, 23.

2. **springa**, (sprang), springe, hoppe (læneo. fra lavty. el. dansk), Eyvind sprang Skh VI, 5, hetjan sprang St VII, 19; jfr. St III, 44, Gei III, 26, Dá I, 19, Má IX, 49, præs. springr Jó I, 27; bolíð í brjóstið sprang Skh VII, 38.

sproti, *m*, scepter, *s*. í hendi *Gei II*, 9; metalbeslætende på et bælte, *Vi I*, 31. Jfr. birki-.

sprund, *n*, kvinde, *s*. Døllings, *Nat, natten*, *Lo I*, 18; eyja *s*. kvinder fra afsides øer (og som sådanne mis-tænkelige), *Hj I*, 66. Jfr. stoltar-, tignar-.

spræna, (*nd*), strømme ud i en bue (stråle), blóðið *s*-ir *Sá III*, 23.

spurn, *f*, spørsmål, kålig *s*. *G II*, 3; efterretning, hafa *s*. af *Fr II*, 38. Jfr. eptir-.

spyrna, (*nd*), sparke (*til*), støde (*til*), *s*. hart á e—n *Hj IX*, 62; hyrna *s*-ir heila bý, rammer (og sårer), *ÓLB V*, 14; *s*. unni, skyde til bølgen, *ÓLA II*, 28; — *s*. við hømrum, stemme fødderne mod, *Hj IV*, 31.

spýja, (*spjó*), spy, udspy, spjó eitri *Ski 162*.

spølr, *m*, tremme (*i et gitter*), smjúga millum *s*-a *Lo III*, 7 (*fra orig.*).

spøng, *f*, vistnok panser (*plade*), *i kenninger for mand*, veitir *s*-a *Gr IV*, 29, ýtir *s*-a *Gr VIII*, 10, sviptir gyldra *s*-a *St VI*, 41; — *i kenninger for kvinde er s. måske det s. s. en ísspøng*, d. v. s. en bro af is over en elv (jfr. brú i kvindekenninger), seima *s*. *Vq IV*, 37, auðar *s*. *Ski III*, 47, gullas *s*., spengr *Hj V*, 6, *Má II*, 13, falda *s*. *La VII*, 63, tvinna *s*. *Vq IV*, 13; men *s*-a hlíð *La VIII*, 8; — *i kenninger for guld*, fófnis spengr *La VII*, 17, *Má I*, 49, ófnis spengr *La II*, 76, *Má VI*, 61, *Dí I*, 21. Jfr. enni-, gull-, lín-.

spør, *f*, (*el. n. pl. ?*), fattigdom, fekk þeim eigi á hestum *s*. (*acc.*) *Sá V*, 44.

staðligr, *adj*, bestemt, udtrykkelig, *s*—t já, *Ger III*, 42.

staðr, *m*, sted, gefa *s*—ð, stanse, *Gr III*, 36, gefa *s*—ð á rómu *G XII*, 42, gefa *s*—ar, d. s., *ÓLA III*, 6, innan *s*—ar, inde, *Ger VIII*, 54; í stað, på stedet, straks, *Skh III*, 49, *Hj VIII*, 4; í bónda *s*—ð, i stedenfor, *Gr V*, 22, fingra *s*., fingrenes sted, o: mærker efter fingrene, *G IV*, 57; — gård, *Ski 30*; by, *s*—arins port *He III*, 44; — stans, stansning, *s*. verðr á visku, den svigter, *ÓLB I*, 16; *s*. á goldrum *St III*, 18, *s*. á hróðri *Ger I*, 41; *s*. að orðum *Ski II*, 12. Jfr. ból-, bú-, búðar-, bænar-, hof-, kaup-, nátt-, ævi-.

staddr, *adj* (egl. part. til stedja), bestemt, gjóra *s*—tt *Pr IX*, 17, gjóra *s*—tt fyrir sér *Fi VI*, 49; með *s*—ri gjorð *Sá VII*, 18.

stafa, (*að*), egl. striben, anbringe striben, lige linjer,

(gull) *s*—að við silfr, stillet sammen med, i linjer, *St VI*, 34, segl stofud af (gulli), med guldstriber, *Sf III*, 37; sól (*acc.*) *s*—ar á hlýr, stavnene lyste i solen, *Sf III*, 30.

stafkall, *m*, stav-karl; stakkel, betler, *s*—s ætt, om en enkelt *Fr IV*, 62; *s*—s híði, pjaltet kappe, *Fr IV*, 41.

stafn, *m*, stavn, stinga *s*—um í høfnum, stanse i haven, *GrH III*, 10.

stafnsæng, *f*, stavn-sæng, sæng ved gavlen, *Bó VI*, 26.

stafr, *m*, stav (*til støtte*), *Ski 11* osv.; auðar *s*., mand, *Fr IV*, 9. Jfr. siglu-, súlu-.

Stagleyjaruxi, *m*, okse der holdes på græs i Staglö (*i Bredefforden*), *Ski 21*.

staka, (*að*), støde til (for at en skal falde), *s*—að mun verða flagði *Gri III*, 24, *s*—umz eg meira (v. l. stjakar næsta), jeg vakler mere, *Gri III*, 34.

stakkr, *m*, stak, kappe, Grímnis *s*., brynze, *Bl III*, 27; bykkju *s*. skældsord, *St III*, 3.

staldra, (*að*), stanse, *s*. við *Ski III*, 24, *La IX*, 32.

stallari, *m*, staller, *s*—ar borðin klæða *Ski I*, 49.

stallr, *m*, forhøjning, underlag, ennis *s*., hoved, *Gr IV*, 44, heila *s*—ar, d. s., *Hj VIII*, 14; nöðru *s*—ar, guld, *Hj III*, 46, fófnis *s*—ar, *G XII*, 86; Fjólnis *s*., skjold, *GrH IV*, 10, *Sá X*, 18; — hyggju *s*—ar, bryst, *GrH III*, 14; haukar sátu á *s*—um *Gri VI*, 23; — krybbe, *Gr II*, 9, hertil hører vist harðr að *s*—i *Bj III*, 10, — *i forb. med hjærtet* (*i de fra oldtiden kendte udtryk*), drap hjartað *s*—ll *Sq V*, 9, *G IV*, 34, *Bl VII*, 26, ekki kemr *s*. í hjarta *Sá V*, 2, gjørir ekki hjartað *s*—ll *Sá VI*, 25; drap på herrann *s*—ll að vinna *Bó VI*, 38.

standa, (*stóð*), stå, *s*. fyrir borð (*acc.*), stille sig, *St VII*, 32, *s*. á móti, stå imod (for at forhindre), *Ski 88*, *s*. á fætr, rejse sig, *Gri III*, 24; *s*. af hestum, springe af, *Má VI*, 13; *s*. frammi, stå fremme, o: opvarte (om gildets leder, jfr. frammiðstaða), *Sá VIII*, 22; *s*. á, blive stående (tiltrods for vejret), *Gr II*, 5; — e—ð stendr af e—m, hidrører fra, en volder (noget), *Skh V*, 8, *Pr VIII*, 32; *s*. í klæði, vóð, iføre sig, *Lo I*, 18, *La VII*, 9; *Gri V*, 46; *s*. í herfør (*acc. ?*), begive sig på krigstog, *Gri I*, 18; *s*. fyrir bragði, stå imod, bestod, *Lo IV*, 8; *s*. hjá, stå uvirksem og se på noget, *Hj II*, 28; *s*. í burtu, fjærne sig, *Má V*, 35; *s*. að, stå i det fjærne

(fra noget), *Gei III*, 55; s. á orðum, *stá ved*, *G XI*, 24; s. til landa, være den rette til at arve, *La V*, 29; — veje, s. merkr átta *Skí 191*; — *stá hen*, vante, láta bónorð s. *He II*, 9, fræðið s—i, være slut (foreløbig), *Skh IV*, 48; látum s. *U IV*, 24; — sömme sig, passe, e—m stendr (e—ð) *Gr VI*, 13, meir en stæði *Skh VII*, 26, sem kóngi stæði *Gri VI*, 49; — s. fyrir, hindre, s. fyrir sigling *Fr III*, 34; — med. s—az e—m, *stá sig imod*, *Hj I*, 58, *Sq III*, 14; s—az í deilu, der er strid, *Bó III*, 43. Jfr. stá.

stanga, (að), *stange*, *stikke*, *rive*, s. *knífi GrH III*, 29, s. neglum *Gri II*, 41; stríð s—ar (konu) *La VIII*, 8, angr s—ar yndis past *Gri II*, 5.

stappa, (að), *støde itu*, *knuse*, s. *túz Sá II*, 9.

stara, (rð), *stirre*, s. á e—n *Hj IX*, 66.

starf, n., *arbejde*, *Gr I*, 10, *veislu* s. *Fr I*, 24; vópna s., *kamp*, *Fr I*, 12, *Hj X*, 44. Jfr. rausnar.

starfa, (að), *arbejde*, *part. s—aðr út*, *dræbt Kl II*, 25.

staup, n., *bæger*, Hárs s., *digterdrikken*, *digtet*, *Kr V*, 55, *Fjölnis* s., d. s., *U I*, 1.

stá, = standa, *stá* (læneo. fra dansk), vegr stár með æru *ÓIA I*, 32, eikin stár með blóma *Fr V*, 35; þegninn stár á vatnið, *stiller sig*, *Gri V*, 33; frú stár (manni) til blíða, viser sig venlig mod, *U I*, 23; holdar stá uppá heiðrinn, *tragter efter(?)*, *La IV*, 27; vorkun stár uppá e—n *Skh VI*, 49; upers. e—n stár á e—ð, en eftertragter noget, *Ger II*, 2, *IV*, 15.

1. **stál**, n., *stål*, *sværd*, *våben*, *ÓLH 18*; om pil *ÓIA III*, 5; — s—a *Gautr*, *mand*, *Skí 125*, eyðir s—s, d. s., *Gr II*, 14; s—a *foss*, *kamp*, *Gr VI*, 26; — hart s., *brynde*, *GrH III*, 3; — i Báleygs brennu s—i *Ger VI*, 31 må s—i være forvansket af subst. ('bruger, styrer' el. lign.). Jfr. harða.

2. **stál**, n., *stak* (af hø), *Fófnis* s. (pl.), *guld*, *Má IX*, 42.

3. **stál**, n., en del af stavnen, með s—in mjó *Bó X*, 31. **stálknífr**, m., *stálniv*, *Gri V*, 23.

steðja, (að), *fare*, *stryge*, *afsted*, *hlaupa* s—andi *ÓIA I*, 25, s. *framm* á ægi *ÓIA III*, 23; *hlaupa* og s. *Bj I*, 2.

stef, n., *stev*, *digit* (i almlh.), gjarn til s—ja *St V*, 29 (her næppe blot ord, samtale), fræði s—s, *digit*, *Kr III*, 10, s—ja *fleinn*, *tungen*, *ÓLB II*, 33, s—ja *knorr*, *rike*,

G X, 1; — i var stutt um s. *Sk III*, 12 foreligger der vist samme ord; det er en talemåde 'det var et kort digt om noget der viser sig at være kort el. ufuldstændigt.

1. **stefna**, f., *stævne*, *møde*, *þrifnir* á s—um *Pr VI*, 8, *hjorva* s., *kamp*, *Sf III*, 25. s. *hólms* = *hólstmefna St II*, 42. Jfr. kónga.

2. **stefna**, (fnd), *stævne*, *bevæge sig* (i en vis retning), s. þangað *Skí 17*, s. undan, *flygte*, *Pr III*, 34, s. við *hjorva*, *møde til kamp*, *Sq I*, 12, s. óvænt *G XII*, 83, íþróttir hafa að honum stefnt, *han har erhværet sig*, *Má IV*, 14, flest gott hefr í frá honum stefnt, *har forladt ham*, (er berøvet alle gode egenskaber), *Má IV*, 24; — *trans.*, s. (staf) að e—m *Gr I*, 37, s. e—m til dauða, nauða *Vø VI*, 10, *St VI*, 14, s. e—m til vansa *Fr IV*, 62; s. sveit, *styre*, *Gri V*, 8; s. odda skúr *ÓLB II*, 14, s. brodda veðr *Fr I*, 8; — stefndr mun hróðr e—m, vil få den ros, *Sq I*, 17; æru stefndr, *hæderfuld*, *Má V*, 7.

stefnir, m., *styrer*, *leder*, s. *pjóðar Lo II*, 36, s. *fleina*, *mand*, *Hj XI*, 33, s. *hjorva* *þinga*, d. s., *Vi I*, 3, *viggla* *þings* s. *Gr V*, 42. — *hjælm*, *Gri IV*, 48.

stefnudagr, m., *stævnedag*, *mødedag*, *Gr VIII*, 5.

stefnulag, n., *stævne*, *møde*, *Gr VI*, 37.

stelk, f., *steg*, *føde*, *afla* *vargi* s—a *Gr II*, 41, *Gri VI*, 34, seðja *varg* á s—um *Sq I*, 17.

steikari, m., *steiger*, pl *Sk I*, 49.

steinbogi, m., *stenbue* (bro over en elv), *Má VII*, 23.

steinbrú, f., *stenbro*, *Ko V*, 27.

✓ **steindr**, adj., *farvemalet*, *skip* s—t *Gr V*, 8, *stálið* s—t *Gri V*, 3, s—d *hlýr Dá II*, 47.

steinn, m., *sten*, *ædelsten*, *dýrir* s—ar *Gr V*, 39; *He II*, 25, *hyggju* s., *hjærte*, *Gr IV*, 41, *Sf VI*, 8, 48, *bragða* s., d. s., *Bl VII*, 50; *greipar* s., *guld(ring)*, *Gri III*, 61, *mundar* s—ar, d. s., *La II*, 53; — *farve*, *skrifud* við s—n *Sf IV*, 7, s—ar *blikuðu* á *stofnum* *ÓIA II*, 7. Jfr. *brenni-*, *geð-*, *hyrnu-*, *jaspis-*, *marmara-*.

steinþró, f., *stenkiste*, *Dá III*, 47, *Bó VII*, 45.

stela, (stal), *stjæle*, s. *lífi* frá e—m, *berøve*, *Fr I*, 18; s—az frá em, *stjæle* sig bort fra, *Gri III*, 22.

stemma, (md), *hindre*, *trykke ned*, leið var s—d *Ko III*, 64, s. *læk*, *opdæmme*, *Kr VI*, 30; s. *frægð* *Dí III*, 3; — upers. s—ir qnd (acc.) *Hj IX*, 34, *heilsu* s—ir *Dí IV*, 35.

sterkliga, *adv*, *stærkt, kraftigt*, emja s. *Ski* 139.
sterkligr, *adj*, *stærk, kraftig*, (= sterkr), s—g þjóð *ÓLA* II, 3, s—g ferð *St* II, 24, s—g flogð *Bl* III, 36; s—g þrá *Hj* I, 47; s—g borð *ÓLB* III, 16.

sterkr, *adj*, *stærk, kraftig*, s—ir draumar, *betydningsfulde*, *Gri* VI, 30. Jfr. *bragða*, *geysi*, *menta*.

steypa, (*pt*), *styrte, lade falde*, s. *Ásapór* *ÓLB* IV, 9, *stefna* og s. e—m til *dauða* *Vø* VI, 15, s. e—m í *randa morð*, *lade en styrte sig ud i kampen*, *Ger* IV, 13; s. *akkeri* (*acc*), *kaste anker*, *Dá* I, 37; s. (*híði*) á *sig, iføre sig*, *Fr* IV, 41; s. *ýmsu yfir sig, vise sig på forskellige måder*, *G IX*, 58; *stála glæðr* s—az á milli e—rra, *der opstår kamp*, *Fr* V, 51; — *støbe, høll steypt græðis eldi, omgivet af el. udstyret med*, *Hj* IX, 52.

steypimeiðr, *m*, ‘*kastende træ*’, s. *stáls, mand*, *Sá VIII*, 31.

steypir, *m*, *som lader styrte, falde, kaster, uddeler*, s. *stáls, mand*, *Ko* V, 41, s. *Fófnis skers* *La* IX, 11, s. *ófnis hlíða* *Hj* XI, 55; s. *glóða fleina* *Bj* VII, 16 er en ganske usædvanlig *kenning* og måske *wrigtig*, (*ordet glóða*) s. *må her være dativ*.

steytr, *m*, *stød, hug, (låneo. fra lavty. stöt)*, fá s—t og neyð *Sá* V, 24, harðr s. *Sá* VI, 20, (jfr. *Bj* Hald fái hann steyt; *GAndrj.* *steytr* „*allisio pro jactura*“).

stétt, stéttar, *f og m, stand, stilling, låg* s. *ÓLH* 47, logmanns s. *Skh* VI, 25, mildings s. *Má* I, 57, hirðmanns s. *Bj* V, 14, hofmanns s. *He* II, 22, steikara s. *Má* I, 54; setja fagran s—tt, *om religionen*, *Br* VI, 2; firra e—n s—tt, *sin (magt)stilling*, *G X*, 6; pl. *indretning, sædvane*, *Sk* I, 56; qlið sez í sína s., *får sin rigtige stilling (i karret)*, *Ko* VII, 41; fríðra s—a (til brúðr?), af smuk slægt, *U* V, 4; maklig s., *behandling*, *La* IX, 66; — *svaranna* s., *svarenes rigtige indretning*, *omskriv*. *Má* V, 19, trúleiks s—ir == trúleikr *Ko* I, 50; — *underlag, grund, i kenninger for guld*, *Fófnis* s. *La* VII, 48, *ófnis* s—ir *La* II, 23, *Má* IX, 25, oglis s—ir *La* II, 49, nøðru s—ir *Sf* II, 4, frænings s—ir *Gr* II, 40, orma s., s—ir *Sf* VI, 7, *Má* IX, 14; — *for kvinde, þorna* s. *Fr* VI, 63; — *for arm, hauka* s. *Dí* II, 27; — *for bryst, visku* s. *Má* V, 3, hyggju s. *Má* V, 11; — mærðar s—ir, *digtningens vej, sti*, (jfr. *smhængen*), *Gr* IV, 8.

stig, *n, trin, skridt, kunna gang né s., vej*, *Sk* II, 11,

hafa kåltigt s., *gang, adfærd*, *Kr* I, 20; *auka* s., *øge sin færd, dristighed*, *Kr* IV, 58; — med *hjørva* s., *synes at bet. 'under kampen'* (með = við), *Fi* IV, 45; — við *bjálka* s., *uforståeligt, se bjálki*.

stigreip, *n, stigböje, (låneo. fra lavty. stegetrēp)*, s. *væn* *Sá* III, 8.

stikill, *m, hornets spidse ende, steypa s—lum, vende hornet så at spidsen vender opad, overf. at slutte noget*, *Hj* V, 41.

stikla, (*að*), *hoppe (f. eks. fra sten til sten)*, s. á *stólpa* *Ko* III, 69.

stikna, (*að*), *steges, forgå af (elskovs) hede*, *Hj* I, 47.

stillा, (*lt*), *stille, stanse*, s. *fár* *Skh* III, 26, *beherske (holde måde med)*, s. *orku* (*dat.?*) *Gri* V, 47, s. *skapi* *Kr* I, 49; s. litt um e—ð *Sq* II, 15; s. e—m til *friðar Br* IX, 36; — s. *hørpu* (*acc.*) *Bó* IX, 43; — s. um *lyði, blinde, bedære*, *La* IV, 8; s. um *brøgð, udklække*, *G VIII*, 7. — *begive sig*, s. að *Bl* VI, 5, *Bó* VII, 13.

1. **stilli**, *f, vistnok etslags fem. til stillir, 'bærerske', bauga s., kvinde*, *Skh* I, 21, *Má* I, 73; *er harma* s. *Bó* IX, 4 *fejl for hringa* s?

2. **stilli**, *n(?)*, *stilling, feigðar* s. == *feigð* *Bl* IV, 20.

stilling, *f, beherskelse, mådehold*, *hafa* s. á *Bl* I, 18, s. *fylgir engi* *Vø* III, 6.

stillir, *m, fyrste, konge*, *ÓLH* 21, *þrauskr* s. *ÓLA* II, 2, s. *þrænda*, *Egða* *ÓLA* II, 5, *ÓLB* I, 32; s. *Grikkja halla* *Gei* II, 47; — s. *fleina*, (egl. ‘den der retter’), *kriger*, *Bó* III, 46.

stinga, (*stakk*), *stikke*, s. e—n, *slå en ihjæl*, *Br* IX, 14, s. *fyrir með oddi, stikke huller på (det man er i færd med at sy, for at føre træden der igennem)*, *Gri* V, 23; — s. að, *stikle til, skose*, *Ski* 125; s. *kviðlingum að, göре til genstand for stiklende vers*, *Gr* III, 48; — s. *ref Sk* III, 12 *se refr.*

stingi, *m, redskab til at stikke med, stik, harma* s. *U* III, 16.

stingr, *m, redskab til at stikke med, stik, brynu* s., *sværd*, *Gri* II, 37; *pungr* s., *svært stik, hug, Kr* VII, 58, *sorgar* s. *G* II, 31, *elsku* s. *G* VII, 26; — s—g *Sq* V, 13 *må være dat. 'ved et stik', men mulig er broddum (lige foran) fejl for björtum, da bet. s. 'pil'*. Jfr. *galdra-*

stinnr, *adj, stiv, ubøjelig, kæk*, s—nn *hetja* *Gri* V, 10,

s—nn ást *Hj XI*, 5; om skjolde *Gr I*, 6, om skibe *Ola II*, 4; lymsku s. *La IX*, 38; — s—t lopt, fast bygget, *Kl I*, 20. Jfr. geysi.

stirðna, (að), blive stiv, s—ar kall *Gri III*, 34; s—ar bragr, óðar lag *Jó III*, 39, *La IV*, 1.

stirðr, adj, stiv, ubøjelig, umedgörlig, stirbenet *Skt 51*, *Gr IV*, 55, s. sem tré *Lo IV*, 8, s. í lyndi *Hj I*, 77; s—ð grið, slem fred, ufred, *Vq H*, 17; s. stíga, stív(benet) til at, *Lo IV*, 8. Jfr. geysi.

stiga, (steig og sté f. eks. *Gr VIII*, 25, *St V*, 15, *Sk II*, 16), træde, s. framm, dø, *Fr I*, 30. 34. — s. grund, træde på jorden, stirðr s. grund, stív(benet) til at *Lo IV*, 8.

stigamaðr, m, stimand, røver, *Bj IV*, 16.

stigr, m, sti, vej, heljar s—ar, dødens veje, døden, *G XII*, 69; flæðar s., havet, *Pr III*, 45; — orma s—ar, guld, *Sf II*, 35, nöðru s. *Sf IV*, 20; nöðru s—s *Sq IV*, 55 synes forvansket, passer ikke til noget i verset; — gugnar s. uforstdeligt *St VII*, 69. Jfr. flóttar.

still, m, stil, griffel (låneo. fra latin), nöta s—l, om rimen, vistnok nedskrive(?), *Gri IV*, 2; þrætu s., tungen, *He II*, 39.

stím, n, arbejde, möje, strid, halda e—m s. *Skh VII*, 43, búinn í s., kamp, *He III*, 34, s—s reyndr ÓIB III, 6, s. var hert ÓIB IV, 26, s—s við undr ÓIB IV, 32, s—s serkir, brynjer, ÓIB III, 18 (i alle disse ekss. bet. s. kamp); hrygðar s. *La IV*, 48.

stíma, (að), arbejde, *Má IX*, 60; vanr að s., slás, *Bó VII*, 27.

stívarðr, m, rádgiver, forvalter, (fra middeleng. stiward), *La II*, 59.

stjarna, f, stjærne, strauma s., guld, *GrH I*, 1. 27, strauma láðs s., d. s., *Sf IV*, 59; s—u borg *Sq IV*, 34 kan ikke være rigtigt, s—u må være galt; der foreligger en kennung for 'bryst'. Jfr. leiðar.

stjóri, m, styrer, besidder, udøver, gumna s., konge, *G IX*, 56, hrings s., mand, *Skh II*, 63, s. galdra *Gri II*, 50; laus af s—a *Kr VI*, 4 er mærkeligt udtryk, 'fuldstændig utøjlede' s. her ankersten?

stjórn, f, rór, s—ar veldi synes at bet. skibskroget, *Sq III*, 20; — i kenninger for skib, s—ar elgr ÓLA I, 8, *Fr IV*, 37, s—ar hestr, fákr *Pr X*, 1, *Hj III*, 5.

stjórna, (að), styre, s. leið, vise vej, *Bó IX*, 12.

stjúpa, f, stemor, *Hj II*, 33, *La IX*, 65.

stjúpson, m, stesön, *Skh VI*, 13.

stjórnufraði, f, astronomi, *Ger I*, 6.

stjórnulist, f, stjærnekunst, astronomi, *GrH I*, 14, *Sf I*, 7.

stoð, f, støtte, yndis s., støtte for fryd, frydsforøgelse, *Skh VI*, 52.

stoða, (að), støtte, s—ar nú ekki, det hjælper ikke, *St II*, 24.

stofa, jfr. myrkva.

stofn, m, stamme, træstub, grundlag, orka á auðan s. (talem.), kære noget hvor der intet er, (beskedenhedsudtryk), *G IX*, 1; svarðar s., hoved, *Vq V*, 38, ófnis s—ar, guld, *La VIII*, 23, *Ko V*, 33.

stofna, (að), stifte, grundlægge, s. heimboð *Skh I*, 15, s. høll *Vq I*, 40, s. virki *U I*, 38.

stokkr, m, stok (for at sætte fanger i), *Vq IV*, 31; fella sér þungan s—kk á fót (talem.) *Bl V*, 30. — kar, skrin, hvað mun þyngja s—kkinn þinn *Bj IV*, 20.

stolt, jfr. 6.

stoltar- findes i flere smsætninger (se de følgende), for at betegne noget udmærket, storartet, anseligt, låneo. fra lavty. stolt.

stoltarbræðr, m, pl, udmærkede brødre, *Bl IV*, 53.

stoltardrengr, m, udmærket mand, pl. *Sf V*, 18.

stoltarflið, n, anseligt kvinde, *Skh VI*, 37.

stoltarfólk, n, prægtige mænd, *Gei IV*, 53.

stoltarfru, f, prægtig anseligt frue (kvinde), *Gr IV*, 3, *St VI*, 14, *Ger II*, 8.

stoltarhóf, n, prægtigt gilde, *Hj XI*, 49, *Fi I*, 10.

stoltarknæ, n, prægtigt knæ (fordi hele personen er anseligt!), styðja niðr s. *Fi III*, 26.

stoltarkorn, n, udmærket korn (jfr. smhængen) *Kl V*, 3.

stoltarkvinna, f, prægtig kvinde, *G XII*, 11.

stoltarlíf, n, prægtigt liv, *Ger IV*, 12, *Fi III*, 50.

stoltarlýðr, m, udmærket folk, *Fi V*, 63.

stoltarmaðr, m, udmærket mand, *Kr III*, 41, *Fi II*, 2, pl. *GrH II*, 2.

stoltarskjoldr, m, udmærket skjold, *Gri IV*, 48.

stoltarsprund, n, udmærket kvinde, *Kr I*, 49.

stoltarveisla, f, udmærket gilde, *Dí IV*, 12.

stoltarvíf, n, udmærket kvinde, *G IV*, 51, *Ger VIII*, 60.

stoltr, adj, prægtig, anseligt, s. stillir *Gr VII*, 61, s—ir

(menn) *Óla I*, 23, s—ust vif *U IV*, 28; s. bragr *La IV*, 1; s. plagr *Gr VIII*, 5.

stoltsarfrú, f, *anselig kvinde* (= stoltar-) *U II*, 22.

stoltu(g)ligr, adj, *anselig, prættig*, s. stillir *Ger II*, 24, s—g sæta *Hj XI*, 44, jfr. *Sk III*, 68, s—t bú *Kr I*, 18; s—g kveðja *Sk II*, 11.

storð, f, *land, jord*, *Gri IV*, 57; i *kenninger, for guld*, orma s. *U III*, 11, *Sf IV*, 9, *Bó II*, 57, drákons s. *St VI*, 43; — for *skjold*, *Hrimnis* s. *Hj VII*, 29; — for *bryst*, hyggju s. *Hj X*, 52; s. mærðar, *digtnings land*, (se *smhængen*) *Bj II*, 1. — for *hoved*, hjálma s. *Bó II*, 52; — *ungt træ*, falla sem s. *G III*, 28.

stormr, m, *storm, uvejr, i kenninger for kamp, vópna* s. *ÓlB V*, 5, sverða s. *Ko III*, 49, stála s. *ÓlB III*, 6, 17, *Hj X*, 51, eggja s. *ÓlB II*, 20, *V*, 14, *Hj VII*, 15, darra s. *ÓlB IV*, 23, fálu s. *Hj X*, 2, randa s. *Hj VII*, 5, Hildar s. *Bl II*, 44, Fjólnis s. *Ger V*, 17; — mulig er stála s. at antage *Hj IV*, 42, men da må við være galt; — for *vinter*, orma s. *La VIII*, 10, derimod er orma s. *Ko VI*, 30 ganske usikkert. Jfr. óða-.

1. **stóð**, n, *samling heste*, *Kr VII*, 55; *Gjálpars* s. (pl), ulve, *Lo IV*, 2, rýgjar s., d. s., *Bl IV*, 28.

2. **stóð**, n, *noget hvorpå noget står, kampa s., den med skæg bevoksede del af ansigtet*, *Ko III*, 71.

stólkóngr, m, *Miklagårds kejser*, *Ko I*, 72.

stóll, m, *stol, sæde, nøðru s., guld*, *Gr VI*, 51; orða s., tungen, *Bj III*, 1; græðis s—ar er mæske skibe (jfr. skipastóll), *Kl IV*, 9, men snarest foreligger der her en *guld-kenning* og græðis da galt, f. grettis?

stólpamaðr, m, *mand i en (hul) söjle*, *Gei III*, 36.

stólpi, m, *stolpe, söjle*, *Dí III*, 5; heims s—ar, him-lens stolper, bærere, *dværg*, *Bl I*, 3.

stómi, m, = stúmi, jætte, *Hj IV*, 30. 32.

stór, adj, *stor, megen*, s. í lund, *overmodig*, *St I*, 38; s—t manna mótt *ÓlH* 57; s—t som *adv*, hefna s—t *ÓlH* 5, hoggva s—t *Vø II*, 27, vinna s—t *Dá IV*, 26, s—t, i stort antal, *Má II*, 22; s—um *adv*. *Skí 33*, *Br X*, 12. Jfr. all-, kjapta-, prek-.

stórbú, n, *stor gård*, *Bj VIII*, 12.

stórelding, f, *voldsomt lyn*, *Fr II*, 57.

stórrilla, adv, *meget ilde, lumpent*, *Skh VI*, 44.

stórkeralda, (að), se, *kun i præt*. = sá (stórt kerald = sár; fra sagaen) *Kr VII*, 40.

störliga, adv, i höj grad, s. er hætt *Fr IV*, 62; *St IV*, 38.

störligr, adj, = stór, stor, s—g stofa *U IV*, 28; s—g gjöld *Br VIII*, 11; s—g stríð *Br V*, 33.

stórvél, adv, meget godt, *St II*, 28.

strandhøgg, n, *strandhugst*, *Vø III*, 6, *Gri II*, 23.

strangr, adj, *stræng, hård*, s. í sóknum, *kraftig*, *Gr I*, 8, bera hugsun s—a, være vred og utålmodig, *Gr V*, 48; strøng í mun *ÓlH* 33; strøng villa *ÓlH* 43; s. bani *St VI*, 12.

straumafall, n, *strømmes bevægelse, strømning*, s. af Viðris lá *Sf IV*, 5.

straumr, m, *ström*, Boðnar s., *digterdrikken, digtet*, *Sá IX*, 26, Viðris varra s., d. s., *Bl VIII*, 1, *Dá I*, 1, heims stólp (dværgenes) s—ar, d. s., *Bl I*, 3; mærðar s., d. s., *Ger III*, 1; flærðar s., *svigström*, = flærð *La IX*, 53. Jfr. horna-.

strá, n, *strå, hoggva í s., slå (alle) ihjæl*, *Ger VIII*, 9.

strábeygir, m, 'stråböjer', vinden, s—is auga = vind-auga, *vindue (fra sagaen)*, *Kr VII*, 40.

strákligr, adj, *tölperagtig, om Skide* *Skí 125*.

strákr, m, *lømmel, tölper*, *Skí 43*, 188, s—um líkr *Fr V*, 25.

streindr, adj, *kantet, med kant*, s. broddr *Lo IV*, 6.

strengja, (ngd). *binde, forsi* s—dr hugr, ophidset, *Gri IV*, 21, striði s—dr, betaget af, *Ko I*, 45; lukke for-svarlig (med tov), s. dyrr *Kl IV*, 48, s. aptr hlið *Ger IV*, 28; s. høfn, lukke, *Bj VII*, 29.

strengi, m, (s og jar), *stræng, tov, enn fagri* s., egl. instrument-stræng, her om rimen, *La IX*, 108, hljóða s—ir, d. s., *Gr VII*, 65; silfrbúnir s—ir, skibstove, *ÓlB II*, 7; — raddar s. = rødd *Má IV*, 8; Sónar s. vel = digterænnen, *Má I*, 9; — omskrivende, frygðar s. *Má IV*, 33, mælsku s. *Má V*, 46, harma s. *Má V*, 45, sorgar s. *Bl VI*, 1; — s—ir sagnar *Bj VII*, 4. Jfr. flærðar-, ríkis-.

strind, f, *land, jord, i kenninger, for kvinde, auðar* s. *U VI*, 17, hodata s. *St V*, 21, bauga s. *Sf II*, 15, (báru) blossa s. *Gei IV*, 1, s. Dofra mál s. *La IX*, 1, s. föfnis foldar *Ko I*, 41; klæða s. *La II*, 85, dúka s. *Hj X*, 30; — for *bryst*, fræða s. *Óla I*, 1; — s—ar rindar (v. l. lindar) *ÓlB V*, 18 er uforståeligt (guld-kenning?).

strið, *n*, *kummer, sorg (i denne bet. ægte nordisk), grimt* s. *Skh V*, 3, *hyggju s. Hj I*, 17; *s. eð forna Skh V*, 39, *GrH II*, 27; *i kenninger for vinter, orma s. Gr VI*, 34, *s. Fófnis Fr IV*, 7, *s. linns Fr V*, 34; — *strid, kamp, (i denne bet. lâneo. fra lavty. strít), trods, modstand i hefna s. ÓlH 14; qrr í s—i Skí 125, renna úr s—i Gr VII*, 62, *fara til s—s Gri IV*, 39; *s. af málma leiki ÓlH 55. Jfr. hel-, kynstra-, leyndar-*

1. **striða**, *f, fjendskab, G VIII*, 12.

2. **striða**, (*dd*), *kæmpe, (i henhold til lâneo. strið)*, *ÓlH 19, Skí 141, Gr VIII*, 58; *med dativ ÓlH 29, Sø I*, 29 (*i denne forb. kan det dog høre til strið i 1. betydn.*).

striðir, *en, som påfører strid, modstander, men i brodda s. Gr VII*, 12, *må det bet. 'der kæmper med brodde (pile)*.

striðligr, *adj, kraftig (med bibetydn. af fjendsk), s—t glamm Ko V*, 49.

striðr, *adj, hård, stræng, s—ð sókn Skí 186; leggia s—tt á, give en hård skæbne, Skh I*, 8, *jfr Fl VII*, 37; *s. á gjorð, stræng i dom, Dá IV*, 29. *Jfr. geysi-, griðar-*

strjúka, (*strauk*), *stryge, fare afsted, Skí 20, Má II*, 30, *s. úr spektar skála Fr V*, 21, *s. í dýnu Jó II*, 11; — *stryge (berøre), s. bak við eld Gr I*, 29, *s. um skalla Lo II*, 41; *s. arma, vaske, Hj II*, 37.

strjúpi, *m, strube, hals, Ko III*, 50.

strylla, *f, utækkelig kvinde, utsyke (hører sammen med no. strylla, strulla og strolle), Bó V*, 22.

stræti, *n, stræde, vej, Hj II*, 47; — *i kenninger, for skjold, Fjølnis s. Bl I*, 45, *III*, 23; — *for guld, orma s. Gr VII*, 29, 33, *Hj III*, 24, *Fófnis s. La II*, 60, *nøđru s. Hj XI*, 31, *GrH I*, 19, 29, *Sf III*, 45, *Bl II*, 28, *s. móins Ko VI*, 17, *frænings s. Ger I*, 39, *grafnings s. Gr V*, 27, *La V*, 19, — *for bryst, hyggju s. Lo III*, 44, *visku s. Ko I*, 2, *fârs s. Fr V*, 64; — *for munden (snarere end brystet), orða s. Ko IV*, 7. *Jfr. borgar-*

strond, *f, (strendr og strandir), strand, land, jord, i kenninger, for guld, orma s—ir Hj X*, 7, *Sk I*, 23, *Fófnis s. G IV*, 17, *ófnis s—r Ko V*, 26, *frænings s. Vq I*, 17, *lindar (ɔ: linna) s—r Gei II*, 17; — *for kvinde, auðar s. Sk III*, 10, *La II*, 84, *seima s. Vq IV*, 42, *hringa s. Má I*, 50, *bauga s. Sk I*, 3, *Sá VII*, 71; *kogra s. Br V*, 8; — *for bryst, bragða s. Sá X*, 1,

hyggju s. ÓlH 19, Hj III, 22, *G VII*, 32, *kvæða s. Skh V*, 2, *Má I*, 1, *fræða s. GrH III*, 1, *Vi I*, 2, *Bj V*, 1, *mærðar s. G IV*, 1, *jfr. Hârs mærðar s. Sá IV*, 89; — *for arm, hauka s. ÓlB III*, 25, *þr X*, 32, *Vq IV*, 22, *fálka s. Ger VIII*, 25; — *for skjold, járna s. Ger VI*, 33. *Jfr. glæsi-*

stuðlafall, *n, digtrytte (vel egl. m. h. t. forlydsritmene, hvorledes de falla 'falder')*, *Hj I*, 53, *Bl VIII*, 2.

stuðill, *m, forlydsrimbogstav, pl. stuðlar telja, rimen siger, Kr III*, 50.

Stulli, *m, mandsnavn (for ældre Sturla), Skí 30 og især 99.*

stumra, *(að), færdes, være sysselsat (især med at hjælpe en syg), s. við flærðar hátt La IX*, 65, *s. yfir (strák) Skí 188; bevæge sig med besvær, s—r að þeim stafkarl Bl VI*, 40, *s. á fund (stafkarl) Kr II*, 2. *BjHald har s. "anhelare" (jfr. no. og sv. og da., hvor ordet findes).*

stund, *f, stund, time, tid, um s., en tidlang, Skí 165, qllum s—um Gri III*, 1, *af s—u, straks, Gri II*, 48; *gen. forstærkende, s—ar fljótt U II*, 22, *s—a mikill Kr V*, 40; — *flid, leggia alla s. á, göre alt muligt for, Gr III*, 25; *hafa s. á e—m, tænke på en, elske en, Dá II*, 34. *Jfr. bið-, frægðar-, heljar-, hrygðar-, náttar-, 6-*

stunda, *(að), lægge vind på, vise omhu (for noget), s. annað ekki, ænse, Hj IX*, 66, *s. stála hregg GrH IV*, 10, *s. í hávan punkt, stræbe efter, Skh II*, 3, *s. á vilja e—s, göre efter ens vilje, U II*, 23; *s. fyr e—m, arbejde for (at hjælpe) en, Má IX*, 57; *elske, Skh VII*, 26, *s. auðar skorð Skh II*, 50; *s. um e—a GrH I*, 2.

stundan, *f, bestrebelse, forehavende, ranglig s. Ko I*, 46.

sturla, *(að), forvirre, forstyrre, strið s—ar Sá V*, 47, *s. ævi e—s, bringe uro i, G II*, 29.

sturlan, *f, forstyrrelse, forvirring, s. og pína Bj VI*, 18.

stuttr, *adj, kort, mut, svara s—tt G X*, 16, *svara s—u Bj III*, 13, *segja s—tt Bj VI*, 19.

stúdium, *n, studerekammer, Ko I*, 54.

stúfr, *m, hest, qldu s., skib, Br III*, 51; *hálu s., ulv, G IX*, 25, *fenju s., d. s., Jó III*, 2.

stúmi, *m, stum person, þegja sem s. Skh V*, 10; *jætteneavn, S—a hljóð, guld, Lo I*, 2, *biform Stúmir (el. fejl?) Lo II*, 14.

stúrulaus, adj, uden sorg, nedslæthed, stattu á fætr s—t (adv) *Gri III*, 24.

stúta, (að?), falde, *Skt 167*, 170; i nutiden er ordet transitivt med dat.

stútr, m, hornets spidse ende, horns s. *Skt 127*; Venris s., vel egl. *Venus' drik*, o: elskov, *Bó X*, 6 (jfr. smhængen).

styðja, (studda), støtte, s. niðr kné *Fi III*, 26.

stygð, f, uvenskab, uvilje, s. og úlfúð *Skh I*, 35, hatr og s—ir *Skh V*, 1, með s—um *Bj VII*, 35, til s—ar *Ger I*, 37.

stygðardrengr, m, uvenlig person, *Br V*, 30 (brugt om Trand).

stygðarlans, adj, uden uvilje, *G VI*, 34.

stygðarorð, n, uvenligt ord, *Sá II*, 22.

styggiliga, adv, vredt, *Fi VII*, 45.

styggja, styggva (gð), göре en vred, fornærme, s. vif *Hj V*, 12, s—va e—n *G XII*, 17; s. galtar unga, göре den vred så at den skriger, *Ko V*, 39; s—jaz við e—n *Gr IV*, 3; s—ðiz bygð *Gri II*, 23.

styggr, adj, vred, *Gr III*, 24, *Lo II*, 34.

stynja, (stunda), stönne, lyde, stundi lúðr *Bl II*, 24, ørvær s. við streng *Hj I*, 84; s. við strauma, i strömmen (vistnok om sælhunden), *ÓLA II*, 34, huginn af blöði stundi, på grund af overmættelse(!), *St II*, 18.

styrja, f, stör (fisken), s—ju völlr, bingr, havet, *ÓLA I*, 25, *II*, 27; — jættekvinde, *Hj II*, 53 (ellers ukendt?).

styrjold, f, kamp, ufred, um s. stirðr, meningen ikke helt klar, umedgörlig under (i) ufred(?), *Br III*, 1.

styrkr, adj, stærk, s—k reið, torden, *Fr II*, 57.

Styrmir, m, Odinsnavn („den stormende“; ellers ukendt?), S—is faldr, hjelm, *St V*, 49, S—is fundr, digit, *Hj I*, 53.

1. **styrr**, m, (jar), ufred, kamp, *Skt 170*, *La III*, 3; galdra s. *Gr IV*, 20, svikanna s. *La IV*, 39, bragða s. *La II*, 98, hrygðar s. *Gr VI*, 4; — i kenninger for kamp, málma s. *G XII*, 76, sverða s. *G XII*, 71, geira s. *G IV*, 42, fleins s. *Fr IV*, 55; s. fenju verka (fenja = økse?), *Hj VIII*, 10.

2. **styrr**, m, = styrja (fisken), s—jar beðr, havet, *Gr III*, 57.

stytta, (tt), forkorte, s. e—m aldr *St VII*, 64, s—iz friðr *St IV*, 24; upers. s—i vóð, om sejlet, *GrH I*, 38, s—i móttul *Sk II*, 32.

stýfa, (fð), afhugge, hugge itu, s. mund af *Skh VI*, 15, s. gerðar *Hj III*, 35, s. rönd tonnum *Hj VII*, 21; slå ihjæl, s. e—n *Gri V*, 3, *Gei III*, 8, *Kr I*, 13, lið var stýft *Sá VI*, 24.

stýfir, m, som sønderhugger, ødelægger, s. Handis grjóta, mand, *St II*, 35, s. randa, mand, *Gri III*, 22, s. fleina *Fr IV*, 41, s. unda skessu *Gr I*, 39, s. hlýra *Má IV*, 40, 's. runna Þjassa mála *Bj III*, 54, s. hers *La IX*, 11.

stýmir, m, usikkert ord, jætte? (i navneskjul), s—is sonr *Sf II*, 1.

stýra, (rð), styre, s. Saxland (v. l. Soxum) *Ko I*, 8; s. lífi e—s, styre, d. v. s. göре ende på, *Bl I*, 8; — være i besiddelse af, herske over, s. stað *Skt 30*, med acc. s. lönd *Sá VIII*, 12, s. lukku *Skt 57*, s. goðorði *Skh III*, 11, s. röndum *Vq VI*, 29; s. eldi, ráðe for, volde, *Vq VI*, 9; s. næri e—m, bringe en i knibe, volde ens død, *Br IV*, 2.

stýri, n, ror, s. mál, tungen, *Ko I*, 2; usikkert er s. *Gr V*, 33, s. váða synes at måtte være ‘kamp’.

stýrimaðr, m, styrmand, skibets øverste, *Gr III*, 31.

stýrir, m, styrer, behersker, s—is nafn *Fr V*, 57; — i kenninger for konge, s. skatna, fyrste, *Fr III*, 63, s. hersa, *La II*, 79, s. bragna *Ko VI*, 14; — for mand, kriger, efter kamp, s. stála storms *Hj IV*, 42, — efter våben, s. stáls *St I*, 7, s. benja linna *GrH I*, 27, s. brynju flagða *Má V*, 31; s. fleina *Sf III*, 20; s. gerða *Bó VII*, 65, s. Hrungnis skíða (skjoldets) *Jó I*, 25; — efter skib, s. stafns *Bl VII*, 44, s. báta *Kr III*, 43, s. kólgurakka *Kr V*, 45, s. strengja dýrs *Ko VI*, 3; — efter guld, s. grettis ljóma *Kr I*, 29; — s. ylgja *Gr VIII*, 18, her må s. vist være fejl f. fæðir el. lign.; — s. hækna, stavkarl, beller, *Fr IV*, 45; — s. húna, björn, *Bj V*, 7.

stýrisveif, f, rorpind, *Bó II*, 24.

stæltr, adj, stålsat, stálbesat, *Skt 11.33*; hjarta hyggju (dat.) s—t *Hj IX*, 70; stærk, kraftig, s. knífr *Skt 174*, s. geir *Vq IV*, 15, s. fleinn *St V*, 34, s. hamar *Skt 46*.

stæra, (rð), forøge, forstærke, göре noget kraftigt, s. leik *ÓLA II*, 35, stærð flærð *La VIII*, 8, s—iz hildr *ÓLB IV*, 15, s. Styrmis fund, digte, *Hj I*, 53; s. stefja flein, udarbejde stevspydet (jfr. smhængen), *ÓLB II*, 33, upers. bresti s—di *Ko VI*, 51.

- stærð**, *f.*, störrelse, bera s. af, overgå, *Bry III*, 3.
- støðva**, (*adō*), stanse, s. fjúk *Fr V*, 56, s. fólsku *La II*, 82.
- støkkr**, *adj.*, sprød, som let går itu, s—t járn *ÓlB III*, 31; — fölkid s—t, hurtigt i vendingen, *Kr IV*, 69.
- støkkva**, (*støkk*), springe, tré s—r af stofni, knækkes fra, *Skí 134*; fót støkk, gik af led, *Vi I*, 32; briste, hlifar stukku *St I*, 54.
- støng**, *f.*, stang, stav, *Lo II*, 14; — = burtstøng *Má IV*, 15. Jfr. birki-, burð.
- Suðri**, *m.*, dværgenavn, i kenninger for digterdrikken, digtet, S—a knorr *Lo III*, 1, S—a karfi *Vq III*, 43, S—a siglu marr *La I*, 33, S—a lægis hestr *Sá X*, 66; d. s. bet. S—a sjávarrokk *Skí 202*, — S—a sveinn? *Vq VI*, 9; — S—a songr, digit, (*usædvani*) *Sk I*, 8.
- sull**, *n.*, egl. væske el. smblanding af forskellige væsker, så sammenroperi, tummel, eggja s. *Sf I*, 21; el. kommer ordet af sullr 'byld', men kenningen bliver ikke naturligere derved, jfr. dog beystisullr brodda (*Njála*).
- sullr**, *m.*, svulst, byld, men synes at bet. is (jfr. svell, hvis ikke sull ligefrem er fejlskrivning f. dette), þar mun leysa sull úr sjó (jfr. smhængen iøvrigt) *Gri VI*, 16.
- sultr**, *m.*, sult, reka s—t úr segg *Skí 20*.
- suml**, *n.*, drik, sætt s. *Gei II*, 48.
- sumligr**, *adj.* (af sumr), nogen, nogle, somme, s—g sveit, nogle mænd, *La IV*, 8, s—ir seggir *St VII*, 67.
- sund**, *n.*, sund, væske, s—a naðr, skib, *Gr IV*, 60; — i kenninger for digterdrikken, digtet, Sónar s. *ÓlB III*, 1, V, 2, Boðnar s. *Má III*, 1; fræða s. (jfr. smhængen) *Hj I*, 1; skeljungs skála s. *Gei I*, 55; — for øl, horna s. *Jó I*, 57, *Kr I*, 82 (men her synes ordet at bet. 'rimen').
- sundra**, (*adō*), sønderdele, dræbe, s. naut *Hj VI*, 27, s. búk *Hj VIII*, 20, s. þjóð *Sq V*, 20, s. líf *GrH IV*, 6; upers. s—ar borðin *ÓlB IV*, 19.
- sunna-**, jfr. hvítá-.
- sunnudagr**, *m.*, söndag, bíða s—s, om rimens fremsigelse, *Skí 202*.
- Surtr**, *m.*, jættenavn, *Bó III*, 7.
- Suttungr**, **Supt-**, *m.*, jættenavn, i kenninger for digterdrikken, digtet, S—s mjøðr *Vq I*, 1, S—s vín *La II*, 1, S—s skeið *Bl V*, 1.

- súð**, *f.*, tagvæg, ekki þynnri en s. *Skí 24*; — skib, *Skh II*, 19 (egl. skibsside).
- súgr**, *jfr.* qldu-.
- súlustafr**, *m.*, sölestav, söjle, *Gri III*, 9.
- súpa**, (*saup*), søbe, s. kál, *Sk I*, 50.
- súr**, *adj.*, sur, bitter, s. harmr *Bó IX*, 63; s—t bjó undir, ondskab stak under, *Pr X*, 9.
- sút**, *f.*, sorg, kummer, fá meiri s. *Gr VI*, 7, mansongs s. *Má IV*, 1, brenna í s—ar glóð, om elskov, *Má V*, 4, om dødeligt sår el. legemlig smærté *ÓlH 54*. Jfr. feikna-.
- sútardauði**, *m.*, sørgelig død, s—inn skeldi, bortrev (ham), *Ko VIII*, 57.
- svalar**, *f. pl.*, svalgang, *Jó II*, 35.
- svanni**, *m.*, kvinde, *Gr III*, 39, s. Yggjar, jorden, *Lo II*, 15; s. fjalla hallar, jomfru Maria, *Dá IV*, 4. Jfr. afreks-, listar-.
- svanr**, *m.*, svane, *Bry I*, 18.
- svarf**, *n.*, slid, margr hefr sá meiri svørf, slid på skoene, *Skí 23*.
- svarfa**, (*adō*), rode sammen, s. hringum, samle ringene (ved at feje det hele i én bunke), *Gri III*, 13; s. tafl, slå brikerne sammen (i én bunke), *Má II*, 53.
- svarfla**, (*adō*) = svarfa (s. d.), s. tafl (måske fejl f. hint) *Má VI*, 51.
- svarri**, *m.*, kvinde, *Vq IV*, 45, *Fr II*, 27, *G VIII*, 57.
- svartahrið**, *f.*, sort, mörk, byge, s. Svölnis báls, kamp, *G IV*, 37.
- svatr**, *adj.*, sort, mörk, svørt var goll *Pr IV*, 9. Jfr. kol-, kynja-.
- Svárangr**, *m.*, jættenavn, S—s rómr, guld, *Gr VIII*, 50.
- sveðja**, *f.*, ukendt ord, men må bet. 'kvindeligt væsen', s. bjargs, jættekvinde, *Hj III*, 30.
- Sveðjungr**, *m.*, et (ukendt) Odins(?)navn, S—s veðr, kamp, *Sá X*, 38.
- svefja**, (svafða), bringe til ro, dysse, ekkum svafðr, nedbøjed af sorg, *Pr V*, 47.
- svefn**, *m.*, sövn, hafa s. við e—a, have samleje med, *Vq V*, 13.
- sveggja**, (*adō*), bevege sig (vel egl. i en bue), hjorr s—jar í brjóstið *Sq V*, 29, egginn s—jar niðr um rönd *Ger VI*, 33.
- swei**, *interj.*, fy s. þeim jalli, tri vorde, *ÓlB II*, 12.
- sveia**, (*adō*), sige fy (til en), fussa og s. *Kr I*, 5.

sveiða, (að), *föjte om*, s. *víða*, *om björnen*, *Bj V*, 5.

sveif, *jfr. stýri-*.

sveifla, (að), *svinge (i en bue)*, s. til *Skt 181*.

sveigir, m, *svinger, böjer, uddeler, i kenninger for mand, efter våben*, s. *stáls St V*, 26, *Má II*, 42, *Kr I*, 77 (*pl*), s. *sverða Bj III*, 16, s. *branda Gr II*, 30, *Má VI*, 16, s. *eggja Má VI*, 29, s. *spjóta Jó II*, 16, s. *fleina Gr II*, 57, s. *irpu Dá IV*, 47, s. *brynu flagða Gr IV*, 22; s. *skjálda Bl II*, 31, s. *ríta Má VI*, 10, s. *Svölnis bríka St V*, 43; s. *gerða Má IX*, 77, s. *hildar klæða Skh I*, 36; — *efter guld*, s. *gulls Fi II*, 18, *He I*, 21, s. *seima Dá IV*, 28; s. *orma stræta Gr VII*, 29, s. *Fófnis landa La II*, 95, s. *Fófnis stéttu La VII*, 48, s. *sófnis láða Gr III*, 25, s. *sófnis palla La III*, 76, s. *svófnis fróns Gei III*, 46, s. *sefrings landa Gr VII*, 57, s. *dýnu linna St II*, 43, s. *nøðru fitja Bl VII*, 45, s. *grettis meiða Kr III*, 31; — *efter skib*, s. *siglu hesta Gr II*, 19, s. *hlunna dýra Gr VIII*, 17.

sveigja, (gð), *böje*, s. *saman eikr Gri II*, 40 s. *stóng í skildi Má IV*, 15; s. *angr, undertrykke*, *Gei I*, 20; s. *e—ð að e—m, beskylde en for (at have begået) noget*, *Skh III*, 44.

sveigr, m, *bue*, *ÓlB V*, 11, *La II*, 56; — *hovedtøj for kvinder*, s.—ar grund, *kvinde*, *Vi II*, 2.

sveima, (að), *sværme, bevæge sig (glidende), om skibe* *ÓlB II*, 4, *St I*, 52; s. *á skóg, begive sig ud i*, *U I*, 16.

sveimr, m, *sværmen, flugt, við lítinn s—m, på en stilfærdig måde*, *Hj IX*, 59; *i kenninger for kamp, sverða* s. *ÓlB V*, 29, *járna* s. *GrH III*, 15, *yópna* s. *U III*, 42, *G III*, 49, *Dá III*, 35; *geira* s. *Hj VIII*, 21, *darra* s. *GrH IV*, 12; *qrva* s. *Sf III*, 27, *brodda* s. *Sá XI*, 5; s. *þundar U V*, 27.

sveinalaus, adj, *uden svende, tjænere, uden følge*, *Fr IV*, 51.

sveinbarn, n, *drengebarn*, *Vq V*, 16, *Bl I*, 5.

sveinn, m, *svend, tjæner, verða til s—s* *He III*, 23. *Jfr. búzu-, heiligr-, hjarðar-, kerti-, rekkju-, sendi-, skó-, ærlig-*.

sveip, n, *bevægelse, fart, tummel, geysilitgt s.* *Bry III*, 7; *geima* s. *sögangen*, *Sq II*, 8; *Hognna* s., *kamp*, *Gr III*, 18.

sveipa, (að og ta), *kaste (op i luften)*, s. (sóxum) *ÓlA III*, 18; s. *sverði Bi VIII*, 3, s. til með *hjørvi Sá X*,

46; *svó vóðum s—ar, sejlene bevæges stærkt*, *Skh V*, 44; — *omsvøbe, omgive*, s. *dúk um Dí III*, 41, *segli sveiptr, udstyret med*, *Sq III*, 28; *hári s—ad hofði að La IV*, 34.

1. **sveipr**, m, *hvac man vikler om, hovedbedækning, i kenninger for hjelm*, *Sólla* s. *Gr V*, 45, *Sf IV*, 35, *Fróða* s. *Ko III*, 43, *Hildar* s. *Bl IV*, 8, *Fófnis* s., *egl. skrækkehjælmen*, *Bl IV*, 27; — *sorgar* s. = *sorg Ko IV*, 4 *må vel også henføres hertil*.

2. **sveipr**, m, *bevæger, el. hvad der bevæges, oldu* s. *synes at bet. 'skib'* *ÓlA III*, 23.

sveit, f, *skare, flok, halda s—ir, have krigerskarer om sig (til leding)*, *Gri IV*, 23; — *land, bygd*, *Lo II*, 39; *i kenninger for guld, fófnis s—ir G XI*, 34, s—ir *orma Gr VIII*, 42, 55, *St I*, 15, s. *nøðru Fr IV*, 19, *Bj I*, 13, *bellings s—ir Gr II*, 50. *Jfr. eitr-, kappa-, vestr-*

sveitaz, (tt), *'svede, udgyde væske, s—tiz und* *ÓlB III*, 9.

sveitti, m, *sved, udflydende væske, unda* s., *blod*, *Hj X*, 10, *G XII*, 50, *Sf II*, 17, *Bl I*, 56; *blod alene Dá I*, 55; *Draupnis* s., *guldring(e)*, *Gr IV*, 35, *Lo II*, 2, *Vq II*, 41, *III*, 38, *Gri I*, 13, *bauga* s. *Gr IV*, 19 (*ved rett. af benja*); — *nøðru* s. *skal være guld Hj XI*, 46, *Bl VII*, 19. — *girndar* s. = *girnd, elskovslyst, Jó I*, 14.

sveitugr, adj, *blodig, s—g sverð* *ÓlB IV*, 16, 25.

sveitungi, m, *flok-fælle*, *ÓlH 30*.

svelgja, (svalg), *drikke, sluge*, *Gr V*, 30 (*i store drag*), s. *log Lo III*, 34.

svelgr, m, *sluger, slugende gab, landa* s., *havet*, *Gr VI*, 1, *ÓlA I*, 8, *foldar* s., *d. s.*, *ÓlB III*, 19.

svell, n, *isflade, is*, s. *kól Skh I*, 2 (*jfr. smhængen*), s—ið *breiða (i navneskjul)* *Ger VIII*, 62; — *i kenninger, for sølv (dog er det muligt, at digterne oftere har tænkt på guld)*, *handar* s. *þr VIII*, 31, *Fr I*, 21, *St V*, 51, *greipar* s. *Gr IV*, 24, *Hj VI*, 39, *Má I*, 12, *Bj VI*, 32, *mundar* s. *Lo IV*, 3, *St VII*, 59; *arma* s. *Sf I*, 14, *orma* s. *St VI*, 13, *Hj IX*, 55, *nøðru* s. *Hj II*, 35; — *for sværd, hræva(r)* s. *GrH II*, 24, *IV*, 12, *benja* s. *Hj VIII*, 11.

1. **svella**, (svall), *svulme, mæði s—r* *Hj II*, 3, *e—ð s—r með e—m, om noget smærteligt der mindes*, *G VII*, 40; *sollin þrá Hj XI*, 8, *sollid gjálfra lægi Hj III*, 45.

2. svella, (ld). *lade svulme*, part., sveldr af harmi Skh I, 49, því er eg sveldr, *sorgfuld*, He II, 1.

sveltir, m, *sulter*, som *lader sulte*, irpu fáka s., om en jætte, Lo II, 12; denne kenning er enestående og mærkelig.

svengja, (ngd), *blive sulten, upers*. Sk I, 57.

svenskr, svænskr, adj, svensk, ÓLB II, 16, 24, 26, 30, Vq II, 22.

sverð, n, *sværd*, græn(l) s. St I, 29; s. máls, *tunge*, Lo III, 1; — *det mandlige avlelem*, Dí III, 22. — *vist-nok forvansket* Fr III, 35.

sverðhús-grani, m, = skálp-Grani Kr VII, 39; sverðhús = skálpr, skede.

sverja, (sór), *sværge, aflægge ed på*, sóru grið Vq II, 11, s. fyrir seggi, *sværge til gunst for*, Pr VII, 33, s. við heilsu, *sværge ved sit helbred* (jfr. svá em ek heill), Má VI, 36.

svið, n, pl, *svedne hoveder og ben af får, i talemåden jafnt sem leppr hæfi* í s. Bj IV, 1.

sviðna, (að), *svides*, s—ar fold, *bliver afbrændt*, GrH III, 14.

Sviðrir, m, *Odinsnavn*, S—is minni, *digterdrikken*, *digtet*, ÓLB I, 35, S—is høll (o: hal-tag), *skjold*, La IX, 68, S—is land med bet. *skjold* (er S. her brugt som jættenavn?), Hj X, 43; S—is bál, *sværd*, ÓLB III, 30, S—is trøll, bet. åbenbart *sværd*, Má VI, 73; S—is mél bet. åbenbart kamp ÓLB II, 31.

svig, n, *bøjning, vigen til side*, vinna s. á G X, 10.

svigna, (að), *bøjes, give efter*, brandar snekkju s. Fr II, 58, s. og digna sverð Ko V, 37.

svik, jfr. drottin-.

svikari, m, *bedrager*, Gri V, 12, La II, 76, s—ara lýðr Fi II, 11, s—a lund La III, 40. Jfr. drottin-.

svikull, adj, *svigfuld*, Hj IX, 71, s. mátr, *upålidelig*, La IX, 17.

svima, (að), *svömmme*, U IV, 35, La IX, 33.

svinnr, sviðr, (denne form f. eks. Vq IV, 40, Sq V, 27), adj, *klog, vits*, Gr IV, 6, La III, 53, VII, 46; hyggju s. Skh V, 11, s. um flest G V, 28; með s—an (næppe subst. fem.), *klogt*, ÓIA I, 17; substantivisk, snúa á svinn, *handle klogt*, Má IX, 18. Jfr. orða-.

1. svipa, f, *pisk*, Vi I, 49.

2. svipa, (að), *fare, flyve, afsted, bevæges kraftig*, s—uðu sverð ÓLB III, 10, s—aði skeytin Sq II, 22.

svipr, m, *bevægelse, fart*, í einum s—p Pr III, 37, harma s., *omskrivende*, Skh VI, 35, harmrinn gjordi í hjarta (dat.?) s—p Fi V, 21; óldu s., *bølgegang*, Kr II, 54. — draga s—p af bræði, *lade ophidselsen fare*(?), Sá VII, 14; — *udseende*, með þungan s—p Pr VI, 40, hafa s—p af e—m, *ligne i udseende*, Vq V, 29; — hræva s. ÓLB II, 15 er uklart, men rimelig er v. l. her at foretrakke: hjartað kendi hræslu s—p. Jfr. bliðu-, hreysti-, reiði-.

1. svipta, f, *søftebånd* (no. syfte ntr.) i sejl, s. styrn ÓLB I, 26.

2. svipta, (pt), *rykke, berøve*, s. nöðru láðum, *uddele*, Hj IX, 29, s. baugnjót, *hugge ihjæl*, La III, 37; qndu s—tr Skh II, 61, Vq V, 36.

sviptir, m, *sóm rykker (itu)*, *uddeler*, i kenninger for mand, s. gulls Vq V, 13, s. auðs St IV, 6, s. orma skers Má II, 41, s. ófnis reita Kr I, 75, s. nöðru slóða Sf III, 25, Ko VIII, 23, s. nöðru landa Hj XI, 6, s. qglis fitja St I, 67; s. óldu eisu Sá X, 60, s. sjóvar báls Jó II, 22; — *som bevæger*, s. geira Má IX, 39; s. Óðins, Fjolnis, tjalda La VII, 19. 54; s. unnar viggja U IV, 39; s. spanga St VI, 41.

sviptirunnr, m, ‘*uddelende træ*’, s. sófnis teiga, *guld-uddeler, mand*, G IX, 5.

sviptipella, f, ‘*uddelende fyrr*’, s. nöðru fitja, kvinde, G VIII, 45.

sviptuband, n, = svipta, *søftebånd*, pl. Sq III, 26.

Sviptungr, Suptungr, m, = Suttungr, S—s fundr, *digterdrikken*, *digtet*, Vq I, 35, Dá III, 2.

sviða, (sveið), *svie, føle svie*, morgum skal s. Vq IV, 7, bolr skal s. St VI, 23, s. í tqonn Skí 193; e—m sviðr, *har fået sår*, Gr VII, 12; tók Óðni að s., *blive vred*, Skí 174.

svifa, (sveið), *svæve, bevæge sig glidende, om skib* Gr IV, 60, s. e—m í hjarta, *om hvad man kommer til at tænke på (ønske)*, Pr V, 1, IX, 8; láta høgg s. Sá X, 62; s. fyrir seggi, *om noget der høres (meddeles)*, U III, 10; — sveif af skeiðar brandi G I, 37 er dunkelt.

svífr, adj, *skånsom, blid*, Hj VIII, 12, eigi s. Gr III, 17, Skh III, 26, Gei IV, 54.

svími, m, *afmagt, liggja í s—a* Skí 129, Bó VII, 27.

svín, n, *svin*, s. kemr opt hið sama í akr (ordspr.)

Skh VII, 1, s. legz í akr *Má II*, 1; forkortet af Smjör-svín *Skí 98*. Jfr. mat-, smjör-.

svína, (að), tage af, kuldar s. *Gri VI*, 16.

svinapræll, m, svinehyrde, *Hj IX*, 71.

svíri, m, hals, *ÓlB II*, 30, *III*, 30, s—a bein *La IX*, 94.

svó, só (også ofte svá), *adv*, = s. að *St VII*, 58; svó búið *Kr VII*, 17. — oftere forstærkende som sterkan s. *Gei III*, 6.

svófnir, m, slange, *Ko VII*, 28, s—is frón, guld, *Gei III*, 46, s—is dún, d. s., *Hj XI*, 29; jfr. sófnir.

Svórangr, m, jættenavn, S—s brúðr, jættekvinde, *St V*, 26.

svæfa, (fö), dysse i sövn, *ÓlA III*, 1 (jfr. Sperber, Arkiv XXII, 275); s. strengir lýði, dysser i en behagelig (drömmende) tilstand, *Sq I*, 6.

svæla, f, tyk, ram rög, reykr og s. *Vi II*, 36.

svænskr, se **svenskr**.

Svøldr, f, (rar), Svolder, (i rim: skjøldr), *ÓlB II*, 18.

Svølnir, m, Odinsnavn, S—is brísk, skjold, *St V*, 43; — jættenavn, S—is mál, guld, *Sf V*, 15; S—is (her tvetyd.) skeið, rimen, *Fi VIII*, 1; — sokongenavn, S—is grund, havet, *Hj III*, 45, *La II*, 8.

svorðr, m, hovedhud, *ÓlB III*, 30, s—ar stofn, hoved, *Vø V*, 38.

syfja, (að), blive sövnig, e—n s—ar *Hj II*, 17, *VII*, 18.

synd, f, synd, *G XII*, 80.

syndalausn, f, aftlad, *Skh III*, 34.

syngja, (söng), synge, ð: salmer, *Skh V*, 16, *La VII*, 48; dorr sungu *ÓlH 56*, axir og kesjur sungu *Skí 157*.

synja, (að), nægte, forholde, *Br V*, 27, *Kr I*, 53 (synjeg); sætte stopper for, slippe op, *Skí 41*; s—jaz e—m, nægte at hjælpe en, *Sá IV*, 33.

syrgja, (gð), sörge, s. um e—n, sörge over, *Ger VIII*, 3, s. af fljóðum, nære elskovskvide, *Gri II*, 4; abs. *G IX*, 3.

syrsa, f, jættekvinde, *Pry III*, 20, *St V*, 23; s—u verr, jætte, *Lo II*, 39, s—u kundr, d. s., *La IX*, 68; s—u vess, uvist hvad bet, kunde bet. ‘økseklang’, men dette passer ikke i smhængen, *Fi I*, 21; en del af Buslas bön *Bó V*, 34.

syskin, n. pl, søskende, *Hj IX*, 76.

systir, f, soster, s. dags, natten, *Ko VIII*, 33.

systurson, m, søstersøn, *Br III*, 7.

sýldr, adj, isbelagt, freðinn og s. *Kl V*, 52.

sýn, f, syn, taka s., fá synet igen, *ÓlH 58*.

sýna, (nd), vise, s—iz, viser sig, *Br X*, 22, part. sýndr, vera s—t frá e—m, være betydelig langt borte, *Skh IV*, 26, begavet(?) *Sq III*, 6. Jfr. mis-.

sýnn, adj, synlig, øjensynlig, s. munr *Vø IV*, 17; dat. ntr. s—u (og pl. s—um) sættes med adj, for at forstærke dette, s—u brátt *Br III*, 15, s—u fast *Br X*, 7, s—u hvast *Sá X*, 38; s—um fått *Br III*, 33; med komp., s—u verr *Hj VII*, 28, s—u lengra *G II*, 22; s—t som adv. *Br IV*, 56.

sýr, jfr. villi-.

1. sýsla, (st), sysle, þetta var sýst *Sá V*, 17.

2. sýsla, f, syssel, ganga um s—ur, gå for at have opsyn med, *Br X*, 22.

sýta, (tt), nære bekymring, sörge, s. (konu) *GrH I*, 1, *La V*, 21; s. eptir, fortryde bagefter, *Hj IX*, 18; s. flest, være ked af at give (penge) ud, om en gærrig, *Br X*, 2.

sæði, n, udsæd, ager, grettis s., guld, *Bó VII*, 69.

sædagr, m, ‘hav-dag’, guld, s—s Hildr, kvinde, *Fr IV*, 35.

sædauðr, adj, druknet, *Vø I*, 44.

sæfa, (fö), dysse i sövn, slá ihjæl, s. kalla *Vø V*, 41; *La III*, 40; s. með sverði *Sq II*, 29, s. á brandi *Bl VII*, 40; s. bragna í blóði *ÓlB II*, 16; Småland (ð: indbyggerne) var sverði sæft *Sq II*, 29.

sægr, m, hav, horna s., øl, drik, *St II*, 2; unda s., blod, *Sf IV*, 22.

sækinn, jfr. hildar-.

sækir, m, erobrer, s. málma skins, mand, *Fi II*, 32, s. fleina, d. s., *Fi IV*, 19.

sækja, (sótt), søge, hænte, s. á fund e—s *Skí 51*, ef hér eru menn til sóttir *Skí 114*; s. að e—m, angrieve (om gengangere), *Br IX*, 6; mæði s—ir að e—m *Hj II*, 17; — indkræve, s. (fé) *Br X*, 4; s. sund með sæmd af e—m, vinde sejr i kapsvöming, *ÓlA II*, 36; intr., begive sig, rejse, *Skí 50*; var sótt = hafði sótt, trukket sig tilbage, *ÓlB IV*, 31, s. langa leið *Lo I*, 11.

sæla, f, lykke, rigdom, ræna e—n s—u *Hj X*, 37; auðr og s. *Skí 69*.

sælda, (ld), egl. lade noget gå igennem et sold, sprede, tabe, s. sogur, skyde til side, vanrøgte (andet synes or-

det ikke at kunne bet.), *Bj III*, 1, sogur og rímur s—az niðr (her er betydn. endnu klarere) *Ko VIII*, 4.

sæll, adj, lykkelig, rig, móðir vór en s—a, den gode, *Vq VI*, 2, ljúf míni s—a, min kære, *Má IX*, 20; heill og s., *Skí 92*, s. og ljúfr *Skí 184*; s—ir og snauðir *Sk I*, 10, jfr. *Bl VIII*, 44. 45. Jfr. full-, þokka-.

sæma, (md), hædre, sæmd með viskuráðum, udstyret med, *Hj XI*, 51.

sæmd, f, hæder, ære, s. og dáð *Vq II*, 7. 10,

sæmdafullr, adj, fuld af hæder, udmærket, *Skí 99*.

sæmdarflið, n, hæderskvinde, udmærket kvinde, *La III*, 4.

sæmdarfólk, n, hædersfolk, -mænd, *La II*, 27.

sæmdarfriðr, adj, udmærket skön, *Ger V*, 37.

sæmdarför, f, hæderfuld rejse, *St IV*, 41.

sæmdargjarn, adj, hæderlysten, *þry II*, 18, *G V*, 13.

sæmdargjorð, f, hædersbevisning, *Skh II*, 36, *Fi IV*, 18.

sæmdarkveðja, f, hædrrende hilsen, *G V*, 16.

sæmdarlaus, adj, uden hæder, *þr V*, 39.

sæmdarlis, n, hæderfuldt liv, *Hj X*, 15.

sæmdarmaðr, m, hædersmand, prægtig mand, *ÓLH 28*, *Skh VII*, 56, pl *U V*, 29.

sæmdarmegn, n, hæderfuld kraft, *La III*, 50.

sæmdarmenni, n, = sæmdarmaðr, *Bó VII*, 43.

sæmdarorð, n, hædrrende ord (hilsen), *Hj V*, 22.

sæmdarplag, n, hæderlig, smuk, adfærd, *Gr VI*, 28, *Kr II*, 50.

sæmdarráð, n, pl, hæderlige, gode, ráð, *La IX*, 106.

sæmdarrekkr, m, hæderfuld, udmærket, mand, *Kl IV*, 34.

sæmdarsiðr, m, hoviskhed, *Gei IV*, 21.

sæmdarsmiðr, m, udmærket smed, s. bragða *Kl IV*, 38.

sæmdarsnauðr, adj, fattig på hæder, øreløs, *Gr VII*, 38.

sæmdartrauðr, adj, hæderlös, *Gri III*, 21.

sæmdarþjóð, f, hædersfolk, *U VI*, 53.

sæmiliga, adv, hæderfuldt, *Gr VI*, 43.

sæmiligr, adj, hæderfuld, s—g snót, sæta *G V*, 12, *Gei IV*, 19.

sæmr, adj, hæderfuld, gumnar s—ir *Kl III*, 6.

sæng, f, (ar og r), seng, leje, s—ar klæði *Kl I*, 45; humra s., havet, *Fr II*, 25. Jfr. stafn-.

sær, m, sør, hav, benja s., blod, *Gr II*, 11, hræva s., d. s., *ÓLB V*, 13; Gauts varra s. digterdrikken, *Fr I*, 56.

1. sæta, (tt), bebude, s. vóða *Jó II*, 35; — have sit sæde, s. gátt (acc.?) *Ko VI*, 19 (eller 'passe på'?) og gátt da dativ; jfr. *KGtsl. Efterl. skr. II*, 194).

2. sæta, f, kvinde, mø, *Skh I*, 29, *H*, 7, *VII*, 30, *ÓLB IV*, 34; — míni s. (dette vistnok af sætr?) *Fi VI*, 38.

1. sæti, f, kvinde, mø, (vistnok af sætr), unga s. *Gei II*, 2.

2. sæti, jfr. for-.

sætleikr, m, sødme, s. afmors dygða *Gei I*, 1.

sætligr, adj, sød, s—t vín *Sá VIII*, 15.

sætr, n, nattely, sted at overnatte, *Lo I*, 28; brúna s., panden (øyrene). *Bj IV*, 35.

sødull, m, (mands)saddel, *Gr III*, 6.

soggr, adj, fugtig, vådd, seglið s—t *Fr III*, 54.

sogn, f, fortælling, meddeelse, bøls en beiska s., fortællingen om, *Skh VI*, 1, s—ar þel, omskriv., = sogn *Gr VII*, 2; s—ar tjald, fortællingens forhæng (om rimens slutn., jfr. smhængen), *St*, *III*, 50, s—ar leið, fortællingens vej (jfr. smhængen), *La VI*, 34. Jfr. frá-.

sókkva, (kt), sænke, forbande, *Sk III*, 52 (jfr. udtryk sál þín sókkvi í víti).

Sölli, m, Sörle, S—a sveipr, hjælm, *Gr V*, 45, S—a . , hempur, hijúpar, bryner, *Gr VIII*, 15, *Vq V*, 42.

sölr, adj, bleg, gusten, s—t og følt *Ko VI*, 21.

söngþús, n, 'sanghus', kor, i en uforståelig sammenhæng á s—ss rastar *Bj V*, 49. (Sperbers opfattelse Arkiv XXVI, 269 er umulig).

söngr, m, sang, klang, om aftenbønner *Skí 43*; — i kenninger, for kamp, sverða s. *Bl I*, 58, hjørva s. *Sá V*, 19, laufa s. *Kr III*, 26, geira s. *Gri I*, 42, fleina s. *Sá XI*, 14, brodda s. *Vq V*, 40; — for digtning, Suðra s. (ret enestdende) *Sk I*, 8; — for guld, s. Gríðar vers *St III*, 1. Jfr. man-.

söngtöl, n, musikinstrument, *Sá VII*, 42.

Sönnungr, m, navn på Tor, S—g (dat.) *Lo IV*, 8.

T.

tafl, n, tavl, brætspil, brodg i t—i (talem.) *St II*, 50.

tafla, f, brik (i brætspil), *Fr II*, 20. Jfr. hnot-.

taflbrögð, n, pl, brætspil, kunst, *Má VI*, 54.

taflfé, n, hvad brætspillet giver i gevinst, det hvorom der spilles, *Má VI*, 36.

tafn, *n*, *bytte, lig (til ulv og ravn)*, *Gr V, 7, Vq VI, 24, U VI, 42.*

tak, *n*, *tag, griben fat i, om (bryde)kamp, ná t—um Gr VII, 26, sterkligt t. Bó III, 21; þó harðni tók, kam- pen bliver hårdere (overf. betydn.), G III, 38, fyrri tók, d. s., Má VIII, 9. Jfr. á-, handa-*

taka, *(tók), tage, t. unga píku, om könslig omgang, Skh V, 31; þogn tek e—n Sq I, 2; t. sig framme úr máta, te sig overmodigt, Bl VII, 38, t. tyrfings odd, gibe i luften, Óla II, 21, t. út skamt Sk III, 24; t. e—ð eigi af sjálfum sér, man giver sig ikke selv, St I, 6. — ná, t. upp yfir skó, (vand) går op over, Skí 55, blöð tók upp í ökkla Skí 157; t. litt, ná kun lidt (at ramme), Sq IV, 28, t. e—u litt, vise sig uvillig til, Pr IV, 70, Ger IV, 2; t. tólf, kæmpe med 12 på engang, Sq III, 14; t. við, stanse, ÓlB I, 28; t. á máli, begynge samtale, Ko II, 10; t. til vísu Gri IV, 7; t. sér að vaska, begynge at, Fr V, 29; t. undir e—ð, svare på noget, Pr V, 6; t—az, lykkes, Skí 180; t—az á, inlade sig i, Sk I, 48; — omskriv., t. að hrjóta Skí 163. Jfr. undir.*

tal, *n*, *tale, samtale, i kenninger for guld, Iðja t. Gr IV, 48, Hrímnis t. Gr II, 55, Hrugnis t. St II, 38, Skýmis t. St IV, 18, ægis t. St I, 15; — sorgar t. Skh III, 6; mærðar t. omskriv. = mærð Skh IV, 1. Jfr. blíðu-, ein-, flærðar-, hermdar-, hugðar-, ó-, vóða-.*

tala, *(að), tale, t. ilt við, om, Skh V, 6; t. trúliga upp á e—n, anklage en, Gr VIII, 19, t. til songva, mindes, omtale, (kirkens) sange, Skh V, 23; t. St VI, 45 er galt, for et jættenavn? — talaðir Fi III, 11 er vist fejl f. talið er (der er mindre herlige ting man taler om), jfr. v. 1. Jfr. for-*

tamr, *adj, tam, tilvant, vant til, øvet, óðrinn t. Fr V, 5; rómu t. Vq IV, 9, prýdi t. ÓlB V, 18. Jfr. ó-.*

tandrauðr, *adj, ildrød, t—tt gull ÓlB I, 32, t—ð tól, fordi de er af guld, Ko VI, 24.*

tanna, *(að), bide i med tænderne, t. bønd Vq IV, 44. tap*, *n*, *tab, aura t. Gr IV, 21.*

tapa, *jfr. for.*
tapel, *n(?)*, *tavle, men v. l. tabulum el. tafla er vel rigtigere, He III, 33.*

tappi, *m*, *prop, t—inn smelli á tunnu Ko VII, 60, t—inn færst niðr Bj II, 54.*

tarfi, *m*, *tyr, (denne sideform til tarfr synes ellers ukendt), Bó VII, 23.*

tarfr, *m*, *tyr, Bó VII, 32.*

taska, *f*, *taske, Kl I, 23.*

taufr, *n*, *pl*, *tryllemidler, gera t., anvende, Sá VII, 50, (rimer på daufr).*

taumr, *m*, *tömme, töje, þungr í t—i, siges om en hest der stritter imod at lade sig trække, overfört, vanskelig, Sá IX, 26; ganga í t—a, træde i töjlen (og hindres i at gå), overfört om drömme, ikke opfyldes, Gri VI, 7; gríðar t., slange, Gri VI, 19.*

taus, *f*, *tøs, kvinde, Sk III, 35.*

tauta, *(að), mumle, t. um e—ð, udtale sig (skarpt) om, Má IX, 84.*

tå, *f*, *tå, treysta á tær, gå (rask), Bj V, 32.*

tábor, *m*, *tromme, (láneo. fra lavty. tabûr) G X, 27.*

tál, *n* og *f*, *svig, list, gjora e—m ærin t. Bj IV, 3, sorgar t. Gei III, 13, harma t. La II, 10, þung t., om en (foregivne) sygdom, Jó II, 25; hvekkir t—ar, listige puds, Má IV, 26, pussa t., om koen, Bó VI, 64; á t—i Fr V, 23 uklart.*

tálaus, *tál-*, *adj, kun i ntr. t—t, rimeligvis er ordet de steder, hvor det forekommer, at opfatte som tálaus, utvivlsomt (og ikke: svigløst), Vq III, 21, Fr V, 25, Má II, 66, 71.*

tálga, *(að), tælge, glatte (med kniv), mishandle el. dræbe(?)*, *Gr II, 1.*

tálguqx, *f*, *tømmerøkse, Skh IV, 22.*

tállaus, *se tálaus.*

tálma, *(að), forhindre, forsinke, Pr X, 29, Gri VI, 31.*

tálman, *f*, *hindring, t. yndisferða Skh I, 33.*

tár, *n*, *tåre, gråd, i kenninger for guld, Freyju t. Fr V, 11, Sq IV, 39, Friggjar t. Vq II, 31, Hj I, 41, X, 17, Gefnar t. Pry III, 18, Dá III, 46.*

táraz, *(að), græde, følde tårer, Gei IV, 8.*

tefla, *(ld), spille tavl, tafl t—iz sjálf St VI, 45, t. frá, trække en brik tilbage, Fr II, 17; overf. illa t—iz, det går dårligt, Pr IX, 17, t. grått, handle fjendtligt, Bj II, 6.*

teig(j)a, *(gð), forlænge (af teigr?), næppe udtale for tegjja, t. orð Skí 121.*

teigr, *m*, *strækning, land, i kenninger for guld, Fófnis t—ar Vq III, 12, Fr I, 44, Fi II, 33, ófnis t—ar*

Jó III, 27, sófnis t—ar G IX, 5, oglis t—ar La I, 20, nøðru t—ar Vq VI, 26, La II, 69, orma t—ar St II, 12; hraunþvens t—ar St I, 12.

teinn, m, ténn, hræva(r) t., sværd, Gr I, 4, Hj VII, 6; U V, 17, Bl VII, 31, Bó III, 10, 22, Kr IV, 52; sára t. La IX, 20; slíðrar t., d. s., Vq III, 32; lestir t—a (her synes dette alene at bet. 'sværd'), mand, Gr II, 57; hrygðar t. Bj I, 43.

teinvöndr, m, sværd, La III, 75.

teiti, f, glæde, Kl V, 2.

teitr, adj, glad, munter, ÓlH 21, U III, 41, t—ar mentir Má IV, 59. Jfr. kynja-.

telgja, (gð), tælge, glatte, skære, gennemskære (træ), La VII, 69; hertil hører vist også er hlífar t—i (man væntede telgði) Bj VII, 6.

telja, (taldia), tælle, opregne, fremsige, t. ása minni Lo II, 1; t. á e—n, dadle, Gr II, 33; — intr. sejle (så og så hurtigt), snekkjur töldu langa leið G IX, 19.

temja, (tamda), tæmme, indøve, t. sig við skraut Pr IX, 22; t. hljóð fogr, indøve sig i, Fr V, 7.

tempra, (að), ordne, blande, (låneo. fra latv. temperen), t. sig við fleina rög, vænne sig til, øve sig i, Dí II, 28, t. tigna háttu, udøve, La IX, 101, t. skylding, d. s., He I, 11; t. ráð, ordne, fatte, G IV, 44, V, 28, X, 14, Bl VI, 7, Dí II, 20; t. fat, blande (drikken i) et fad, Sk II, 6; høll tempruð (gulli), udstyret med, Hj VI, 30; tregi t—az, opstår, Skh I, 33. Jfr. sam-.

Tems, f, Temsen, T. og Nið (jfr. dette) Ger VIII, 62.

tengja, (gd), forbinde, sammenknytte, t. skeiðr ÓlB II, 19.

tengsl, n. pl, forbindelse, slá (skipi) úr t—um ÓlB III, 13.

texti, m, tekst, indhold, (låneo. fra latin), rímu t. Kr III, 51.

tiggi, m, konge, ása t., Odin, Gr II, 59, Noregs t. ÓlB I, 33, t. himna ranns, gud, ÓlB V, 19; t. híðis, björn, Gr VII, 25, t. linna, hovedslange, Ko VI, 28; t. skýr i navneskjul Bó II, 86.

til, præp. og adv, jafn t. sóma, lige m. h. t. pragt, ÓlA I, 12; t. vista, til opbevaring af mad (smör), SkI 14.

tilhugi, m, glæden over noget man vænter, t. góðr Dí II, 24.

tillög, n. pl, råd, Sá V, 9.

timbr, n, tømmer, (koll.), tømmerstokke, ÓlB IV, 9. **timphanistrum**, n, slagenstrument, Sk I, 41.

tint, f, kar, (no. tint "et kar af mindste slags" Åsen), fjórar t—r Kr III, 4.

tið, f (og m), tid, time, í þenna t. Sf III, 44, einn t. Bó II, 2; — gudsjæneste, Má VIII, 23, t—a gjørð Má VIII, 24, ganga til t—a St I, 4. Jfr. lymsku-, Máríu- (pl).

tiðr, adj, hyppig, íðn e—m tið, som en lægger vind på (og med held), Fr I, 2.

Tifr, f Tiberen(?), tanna byrgis T. og Nil Pekks, digterdranken, digtet, Gr VI, 56.

tiginborinn, adj, af fornem, höj, byrd, G XI, 7.

tiginn, adj, höjbyrdig, Gr V, 19, Skh VII, 24.

tign, f, höjhed (m. h. t. byrd og stilling), øresplads Gri II, 18. — Gen. sg. i smsætninger bet. 'noget höjt, ødelægt'.

tigna, (að), hædre, Gr VI, 38, t—az prýði ÓlA II, 11.

tignarband, n, 'højhedsbånd', omskriv. = tign He I, 19.

tignardrengr, m, höjbyrdig mand, udmærket mand, Ger VIII, 50.

tignarfugl, m, udmærket fugl (om traner og svaner), La II, 39.

tignargramr, m, udmærket konge, G XII, 51.

tignarhildr, f, 'udmærket Hilde', t. nøðru lands, kvinde, Gri IV, 1.

tignarlif, n, fornemt, udmærket, liv, væsen, Fi I, 17.

tignarmaðr, m, höjbyrdig, fornem, mand, Skh IV, 10, Pr X, 3, La, VII, 69, G VI, 79.

tignarnafn, n, höjt navn (titel), taka t. Vq III, 21.

tignarrefill, m, udmærket væggetæppe, Hj VI, 30.

tignarsátt, f, udmærket forlig, Fi IV, 34.

tignarsprund, n, höjbyrdig el. udmærket kvinde, Fi III, 45.

tigres, m, tiger, Kl V, 30.

tik, f, (-r). tæve(hund), om personer (skældsord), t—in tunguskæð Gri IV, 14, en vónða t. La VI, 11; t—r gálgens, om hunde, Bj IV, 41; — i kenninger, for skib, unnar t. Fr IV, 39, strengja t. Fr III, 2; — for sværd, unda, benja, t. Fr V, 39, Sq IV, 3.

tími, m, tid, lykke, fordel, nú er mér t. ÓlA III, 29; sigr og t. Hj III, 37. Jfr. sorgar-

tína, (nd), samle, opregne, t. sakir, fornærmelser, Gr

VII, 53; t. e—m e—ð, meddele, fortælle, Vq I, 26; Viða t—iz, man nærmer sig V., St VI, 32.

tír, m, ry, berömmelse, nýstr t. ÓLA II, 12, firðir t. (dat.) þr VI, 30, bera t. af e—m, overvinde med ry, Lo II, 16, fella gleði og t. þr V, 28.

tíræðr, adj (talo.), ti-talt, t—t hundrað, på 10 tierer, Sk III, 43, Fi VIII, 33.

tjald, n, tæppe, tælt, lyptingar t. G I, 48; — i kenninger, for skjold, Ódins tjold Fr III, 44, St II, 48, Hj III, 52, IX, 15, Grímnis t. Gr VIII, 36, Viðris tjold Gr VII, 58, Bl VII, 25, Óska tjold St II, 31, Bolverks t. GrH III, 17, Rognis t. GrH IV, 7, Fjolnis t. Sf IV, 35, Bl I, 22, þundar t. La I, 12, Yggjar t. Bl VII, 3, Sá X, 23; — for bryst, sagnar t. St III, 50, hyggju t. Hj IX, 4, Dí II, 21; — for hoved, t. heila Ko III, 6, — for mand, geymir t—a Má IX, 15; — Hrungnis tjold Sf III, 5 er ingen rigtig kenning, Hr. er vist fejl f. et Odins-navn. Jfr. for-, hrauk-, lang-, silki-.

tjalda, (að), hænge (vægge)tæpper op, t. búð St II, 58.

tjarga, f, skjold (ældre targa), t—u rond ÓLB III, 23, t—u hlynur, mand, Gr II, 58, t—u meiðr, d. s., ÓLA II, 16, St III, 17, t—u flóð, kamp, (flóð dat.?) G VII, 10.

tjá, (að), meddele, opregne, t. lýði ÓLH 13; vise, t. stein Ko IV, 54; yde, t. e—m misjafnt Gr V, 5, t. e—m handasaum Vq V, 18, tími téðiz til Má III, 11; Skh IV, 29; tale, Gri I, 43.

tjóðr, n, tjójr, mærðar t. (jfr. smhængen) Fi II, 1.

tjón, n, tab, undergang, aura t. Sq II, 15; fá orða t. Fr IV, 66; synes at være mask. margan t. Sá VIII, 20, men margan er vel fejl for margur. Jfr. líf-, ævi-.

tjørgaðr, adj, tjæret, beget, t. viðr Vq VI, 20, t—uð fley ÓLA I, 24, t—uð tré Sq II, 25.

tjørn, f, lille sø, tjærn, om havet Kr V, 33; — i kenninger for blod, sára t. Hj VIII, 19; — for havet, reyðar t. Hj I, 69, VIII, 48; — for guld, Fófnis t. Gr VII, 58; — for øl, hrostta t. Vq V, 45; — for digter-drikken, Viðris varra t. Fr II, 59, Sf I, 51.

toga, (að), trække, (tungan) t—æðiz braut, blev trukken ud, Sq III, 22.

togna, (að), trækkes ud, spændes, strammes, putreipin t—æði Fr III, 3; tekur hún að t., strække sig, blive længere, St V, 44.

tollr, m, told, afgift, rekju t., for samleje, G VIII, 2. Jfr. hvílu-.

torg, n og f, torv, plads, i kenninger for guld, Fófnis t. Hj III, 23, Grettis t. Má I, 12; hertil hører også Draupnis t. Gei I, 44, hvis Dr. er rigtigt; — for bryst, hyggju t. Gr VIII, 40, Má II, 37 (fem.), hjartans t—ir Gri II, 3, bragða t. Má VII, 37, blíðu t. Fi V, 36, greipar t. = guld Vq I, 8 kan ikke være rigtigt, f. grettis?

torga, (að), forbruge, afhænde (som på et marked), t. fénu Bó III, 45.

torgligr, adj, torvagtig?, t—g reið, i et navneskjul, Bó I, 46.

torsótrr, adj, vanskelig at angribe, t—tt fylking G IV, 38.

tortís, m, fakkel, lys, t. kløkkr, som let smæller, Ko II, 49.

torvelligr, adj, vanskelig (at angribe), t. turn G X, 47.

tó, f, afsats (græsbevokset, helst i klipper), fogt t. Hj II, 12.

tól, n, redskab, værktøj, Skí 199, mærðar t., digterævne og stemme, St VII, 69, Ko VIII, 59; t. drykkjar, drikkehörn (og -kar), Ko VI, 24; — mandlige kønsredskaber, hringja t—um Bó X, 16. Jfr. galdras-, song-

tólf, talo., tolv, t. álna Skh VI, 5.

tólfmenningr, m, tolv mænds sammenkomst, drikkelag, sækja t—g Fr II, 28.

tóm, n, ledig stund, ro, best er t., lejligheden er bedst, Skh III, 19.

tómr, adj, tom, dygðar t. Skh III, 22.

tóna, (að), synge, kvæde, sinn veg t—ar hvór, digter, Sq III, 1; t. dans Gri IV, 1.

tónn, m, tone, sang (fra lat. tonus), leita t—s við lag, søge tonen som det passer bedst, Sq VI, 1; orða t., ordenes tone, (gen. synes af bet. 'i ord'), Dá IV, 2; óðar t. Hj V, 41; — brodda t., kamp, Fr V, 14; þussa t., guld, Fr IV, 17; — Suðra t., digit, rime, Kr VIII, 42.

tópt, jfr. skála-.

trana, f, trane, U IV, 22.

trappa, f, trappe, trin, 12 t—ur Bó IX, 37.

trauðliga, adv, uvilligt, næppe, G IV, 61, La II, 32.

trauðr, adj, uvillig, træg, t. tvíkostr Fr II, 22, ekki er t—tt (v. l. trútt), frit for, Skí 188, t—tt, næppe, Gr

III, 22; því er mér t—tt um *Gri IV*, 1. Jfr. sæmdar-, vægðar-.

traust, *n*, tillid, *Sá IV*, 72.

traustligr, *adj*, stærk, sikker, t—g orð *Vi II*, 48, t—g svor *G IV*, 4, t—t val, fortræffeligt, *Vq III*, 35.

traustr, *adj*, sikker, stærk, t—t feiti, udmærket fedt, *Vq IV*, 44.

trápiza, *f*, bord, (gammelt låneo.), *Sf IV*, 7, *Ko VI*, 24, stókkva af t—u *Fi V*, 44.

tráz, *n*, trods, (låneo. fra lavty. tratz), ganga í t. við e—n *St VII*, 13.

trega, (að), bibringe savn, t. e—n *Sf V*, 4; bragna t—ædi (kona) *Sá VI*, 41.

tregi, *m*, sorg, *Skh I*, 33.

treyja, jfr. silki-.

treysta, (st), göre stærk, er hugrinn t—ir *Bó V*, 46; — stole på, med dat. t. gongum, er dygtig til at gå (omkring og bette), *Skí 23*; t. drotni *Skh IV*, 29; med á, t. á mætt og megn *ÓlH 24*, t. á sig *Lo IV*, 2, t. á fyrnsku *Pr V*, 50; — upers. t—ir á reiða, bliver hårdt prøvet, *Bó III*, 51.

treystir, *m*, prøver, t. stáls, mand, *Má V*, 29.

tré, jfr. gálga-, hnatt-, lilju-, þver-.

tréna, (að), blive traet, tungan t—ar *Sf VI*, 1, med tilføjet upp *Bó V*, 13.

trjóna, *f*, snude, t. Fófnis *Skí 163*, t. long *Hj III*, 18.

troða, (trað), træde, skór troðnir í sundr, hvorpå der er gæt hul, *Skí 192*.

trog, jfr. bryt-.

tróða, *f*, træstang, i kenninger for kvinde, t. gulls *III*, 39, t. auðs *G VII*, 45, t. bringa *GrH I*, 21, *U VI*, 17, *Sf III*, 9, t. bauga *Skh II*, 10, *Pr IV*, 69, t. menja *Gri V*, 31, *Hj X*, 9, t. flagða máls *Fr IV*, 18; t. pells *Skh I*, 36, t. gullaz *U VI*, 18, t. nistils *G I*, 29, t. lauka *Bó VII*, 51; alene, hrein t. *Má IX*, 19.

trumba, *f*, trumpet, (låneo. fra lavty. trumpe), t. þaut *G X*, 27, *Sk I*, 42.

trúa, *f*, tro, religion, greina trú *ÓlH 22*, á mína trú *Ger VII*, 46; t. míni veit *Skí 101*; troskab, játa e—m trú *G II*, 28; með lymska trú *Gri V*, 13. Jfr. bræðra-.

trúðigr, *adj*, stærk(?) (forvansket af þrúðigr?), t—g tröll *Vq I*, 62.

trúðr, *m*, gögler, svigfuld person (brugt som skældsord), *Pr IX*, 18, *La II*, 90, *III*, 42, om bersærker *Gr V*, 9; vóndr t. *Gri IV*, 6, armr t. *St III*, 4, flærðar, lymsku, t. *La VII*, 31, *IX*, 14. Jfr. heljar-.

trúliga, *adv*, pålidelig, kraftig, *Gr IV*, 28, *Sá I*, 39; *Gr VIII*, 19.

trúlofa, (að), love noget på sin tro, *Ger III*, 44.

trúlyndr, *adj*, trofast (i sit sind), *Má III*, 11.

trúnaðarkvinna, *f*, fortrolig kvinde (veninde), *Fi VI*, 36.

trúr, *adj*, tro, pålidelig, *ÓlH 17*; om en bygning *Gr VI*, 50. Jfr. geysi-.

trúskapr, *m*, troskab, veita t—p *G VI*, 7.

trúss, *n*, bagage, bylt (at bære), *Skí 28. 42. 198*.

trygðarband, *n*, troskabsbånd, troskab, *Sf IV*, 53, *Ger III*, 44.

trygðarmaðr, *m*, mand en kan stole på, pålidelig mand, *Pr VII*, 2.

tryggr, *adj*, trofast, pålidelig, *ÓlH 17*; tala t—va *Pr IX*, 15. Jfr. auð-.

tryggrof, *m*, løftebryder, t. þinn, du din troskabsbryder, *G XI*, 36.

tryldr, *adj*, fortryllet, forhekset, t. af kyngi *Gri II*, 42, t. mætr *St VII*, 20, t. móðr *Hj VII*, 20, t. tiggi *Fi III*, 21, t—d snót *Vq IV*, 45; t—d þjóð, om bersærkerne, *Bl II*, 45.

tryllaz, (ld), blive voldsom (i sin færd), *Kr I*, 30.

trýni, *n*, tryne, *G XII*, 43 (her om menneskeligt ansigt).

trýta, (tt), synge (især hvislende), om traner *U IV*, 22.

tröll, *n*, trold, skadeligt uhyre, t. að mætti *Skí 160*, t—a plag *Gr III*, 22; t. verðr jafnslægt flagði (ordspr.) *Gri V*, 40; — i kenninger, for våben (sværd, økse), hlífar t. *Gri IV*, 61, rístar t. *Sf II*, 17, Sviðris t. *Má VI*, 73; — for ild, skógar t. *Pr IV*, 9, kastar t. *Vq VI*, 6, *Vi II*, 8 (pl); — for ulv, hjarðar t. *Jó III*, 15; — for sel, ósa t. *ÓlA II*, 34, *Kr II*, 53. — Uvist er Rínar t. *Sá VI*, 41 (vist forvansket). Jfr. hamar-, ilsku-, lymsku-.

tröllkall, *m*, jætte, *Bó VII*, 42.

tröllskapr, *m*, trolddom(skunster), *Skh VI*, 24, *Bó VI*, 56.

tröllsligr, *adj*, jætteagtig (af udseende), *St VII*, 17; t—g tønn *Skí 163*, t—g fæða *Vq IV*, 36 (om menneske som føde).

tundr, n, *ild*, *Vi II*, 32, sem (væri) t. *ÓLB IV*, 32, *Hj VIII*, 5; i *kenninger*, for sværd, Herjans t. *Gri I*, 41, Bølverks t. *G XII*, 63, *Sá VI*, 18, Skilfings t. *Gr VIII*, 39, *Bl VI*, 32 (v. l. skilm-), Berlings t. *Bj V*, 24; Sviðris hallar t. *La IX*, 68 (Sviðris hóll, *Valhal*, men der menes *Valhals tag*, 'skjold').

tunga, f, *tungemål*, *Vq III*, 16.

tungl, n, *måne*, randa t., *sværd*, *Bl VII*, 16.

tungufróðr, adj, *sprogkyndig*, *Vq II*, 24.

tungujurt, f, (*pl. -jurtr*), en el. anden plante, *Kr VI*, 1.

tungumein, n, *tungeonde*, o: onde ord (bagtalelse, jfr. tunguskæði). *Skh II*, 60.

tunguskæðr, adj, *skadelig ved (sin) tunge, bagtalerisk*, *Skh II*, 54, *Gri IV*, 14.

tunna, f, *tønde*, Gauts, Hárs, t., *digterdrikken*, *digtet*, *Ko VII*, 60, *Bj II*, 54, bryggju t. Durnis, d. s., *Sá II*, 37.

turn, m, *tårn*, *tårnlignende stabel*, *ÓLB IV*, 11; orða t., *bryst*, *Fr II*, 2. Jfr. *borgar*.

turnement, m, *turnering*, *Sá I*, 14, *ríða í t.* *Bl I*, 46.

tuskaz, (að), *bevæge sig voldsomt, tumle sig*, t. um *Sá II*, 26, (i nutidssproget bet. að tuskast, brydes mest i al venskabelighed; jfr. *GAndrj.* tusk „lucta lenis et jocosa“).

túlka, (að), *tolke*, t. *mál*, *tale (ens) sag*, *G IX*, 55.

tún, n, *tun*, *land*, i *kenninger*, for *hoved*, brúna t. *GrH IV*, 20, hvarma t. *Bl II*, 30, dregla t. (*pl*) *Dí III*, 10; — for *guld*, Fófnis t. *Dá IV*, 65; — for *havet*, humra t. *Bl V*, 6, skeljungs t. *ÓLA I*, 25, *Bl IV*, 42; — for *bryst*, óðs t. (snarere end af tunna) *G III*, 52; trygðar t. *Lo II*, 1, sorgar t. *Bl VI*, 7. Jfr. *kaup*.

túz, n, *ukendt ord*, hvil ikke s. s. lat. *tus* 'røgelse', stappa t. *Sá II*, 9.

taufaldr, adj, *dobbelt*, t—d rønd (*her er au metrisk sikret*) *Bl VII*, 35; reka e—n t—an utar, *helt og holdent*, uden videre, *Bj IV*, 11.

Tveggi, m, *Odinsnavn*, T—ja arfi, *Tor*, *Lo IV*, 2.

tveir, *talo.*, *to*, *ntr.* *tvau* *Skh III*, 7, *VI*, 55, *Lo I*, 13.

tvennr, *talo.* adj, *to (og to)*, *et par*, t. pör *Skf 32*, t—ir skór, 2 par, *Skf 192*, t—ir sex *Fr III*, 48; = to *Skh I*, 50, *II*, 5, *ÓLA I*, 24.

tvinni, m, *tråd*, t—a jørð, Gná, *kvinde*, *Gr V*, 19, *Vq II*, 32. Jfr. *eiki-*, *silki-*.

tvistr, adj, *nedslæt, sörgmodig, hljóð og t—t* *Skh VI*, 53, af angri t—t *La III*, 47; hjortun t—t *Skh IV*, 30, ellin t—t *ÓLB IV*, 1; t. seggr *ÓLB V*, 5, drengir t—ir *Gri V*, 6, t—t fljóð *G II*, 20, þjóð var t—t *Fr V*, 5; *Hj IX*, 62. — I *La f. eks. I*, 23 bruges ordet i en anden betydning, positivt rosende.

tvíburi, m, *tvilling*, pl *Vq III*, 16.

tvíkostr, m, *tvevalg*, *valg imellem to ting*, telja t—t *Fr II*, 17.

Tyfr, f, s. s. *Tífr?*, *elv*, T—rar glóð, *guld*, *Sá III*, 50.

tyggyva, (tugða), *tugge*, *spise*, *Vq IV*, 36; om ilden *Vq VI*, 20.

tygill, m, *bånd*, *gyldum t—um tengt* *Sk II*, 25.

tylf, f, *tylvt*, *tvennar t—ir* *ÓLA I*, 24.

tyrfingr, m, *sværd*, t—s oddr *ÓLA II*, 21, t—s tenn *ÓLB II*, 19, t—s egg *GrH I*, 31; t—s messa, *kamp*, *Sf V*, 28.

Tyrkvir, m. pl, *Tyrker*, o: Odins (asiatiske) følge, *Vq I*, 11.

tyttubarn, n, *spædbarn*, (vist egl. for typtu-, barn som endnu er under tugt), *G IV*, 48.

týgi, n, pl, *udstyr, rustning*, *La III*, 73, *Ger VIII*, 44, *Bj V*, 34, t. svort *La IX*, 39; gýjar t. (?) *Bj VII*, 42.

týgia, (að), *udstyre, iføre*, t. þig, *ifør dig din rustning*, *Ko VII*, 50; t—jaz hann *Sá IV*, 34.

týna, (nd), *tabe, miste*, t. (hólk) af (den er gleden ubemærket af), *Skf 101*.

týnir, m, *ødelægger*, i *kenninger* for *mand*, t. auðar *Fr IV*, 16, t. stáls *St V*, 9, t. málma *La IX*, 60, t. orma setra *Vq II*, 20.

týnipoll, f, 'ødende fyrr', Tyfrar glóðar t., *kvinde*, *Sá III*, 50.

Týr, m, (s og rs; dat. Týr *Gr I*, 23, acc. Týr *G IV*, 66 i rim), i *kenninger* for *kriger, mand*, efter våben, stála T. *Gr I*, 23, *ÓLB II*, 22, málma T. *G IV*, 66, hjørva T. *Gr III*, 30, laufa T. *Gri I*, 60, *St IV*, II, geira T. *St VII*, 19, darra T. *ÓLA I*, 18, *St IV*, 24, kesju T. *La VI*, 30, spjóta T. *La VII*, 43, *Bj IV*, 9, ørva T. *Dá I*, 44, *Bó VI*, 67, *Bj VII*, 19, fleins, fleina T. *La IX*, 12, *Gr I*, 7, *Lo I*, 12, *Fr V*, 53, nadda T. *La IX*, 7; skjalda T. *St III*, 12, *G I*, 28, *Kr III*, 23, randa T. *Gr II*, 27, *Vq VI*, 8, álma T. *Gr I*, 31, *St III*, 49; brynju T. *Bl VI*, 13; hjálma T. *Fr III*, 38,

St I, 40; — efter guld, seima T. La I, 8, vella T. Gri IV, 7, hringa T. Lo III, 30, Sk I, 52, bauga T. Gr I, 45, II, 10, Skh V, 42, menja T. Skh VI, 42, br VII, 10, flagða sennu T. St VI, 7; — nála T. St VII, 24, þorna T. He II, 35; — for kamp, T—s hregg ÓIA II, 19; — for digterdrikken, Týrs (= Odins) tanna logr G XI, 59. I navneskjul som ntr. Bó I, 46. Jfr. veiti-tæla, (ld), lokke, Skí 2; føre bag lyset, br IV, 17, t. tryggva br IX, 15.

tæma, (md), tömme, Skí 41.

tærpr, jfr. 6.

tæra, (rð), give, (læneo. fra lavty. teren), t. gull Sá I, 25, t. e—m e—u Vq V, 44, Má I, 3.

tæri, n, kun i forb. koma í t. við e—n, komme i lag med en, Gri III, 32.

tofrabrogð, n. pl, trolddom(skunster) Kl V, 10.

tofratfullr, adj, fuld af trolddom, t—ll kelling Skh VI, 24.

toframaðr, m, troldmand, pl. bry II, 14.

tofranorn, f, troldnorne, heks, pl Bó V, 25.

tofrur, f. pl, **tofrar** m. pl, trolddom, br V, 31, Fi III, 11.

tong, f, tang, branda t., vel s. s. tangi Dá IV, 50.

tønn, f, tand, tennr fjórar skruppu úr Skí 143, nægtin orða niðr við tenn Kr IV, 14, láta leika t., om fremsigelse, Skí 5, rjóða tenn ÓLB IV, 3; tenn Tyrfings, æggen, ÓLB II, 19; boðvars(!) tenn må bet. 'sværdet' (æggen; fejl f. boðvar) Bl II, 23.

tøtrabaggi, m, pjaltebylt, br V, 45, Hj VII, 38.

tøtrabyrðr, f, pjaltebyrde, Hj III, 55.

tøturr, m, pjalt, harkarímu t., rimepjalt, (beskedenhedsudtryk), Bj III, 56; pl br V, 46.

U.

uðr, f, bølge, = unnr, Skh IV, 32 (: suðr), ÓLB I, 31 (ligel.).

ugga, (gð), nære angst, frygte, u. e—ð Gri VI, 29, u. hvort njótum, tvivle om, G II, 6; upers. mig u—ir, om en formodning, Skí 44, Fi V, 69.

ugglaus, adj, uden angst, tvivl, u—t Skh II, 4.

uggr, m, angst, synda u. Skh III, 29.

ullarkambar, m. pl, uldkarder, Gr I, 35.

Ullr, Ulli, m, guden Ull, i kenninger, for mand, efter våben, vópna U. Bó VI, 46, sverða Ulli St V, 57, hjørva U. Gr IV, 34, geira U. Gr V, 37, fleina U. Dá IV, 35, nadda U. Fr III, 31, þundar veðra þorna U. Fr IV, 4, skjalda U. Fi V, 15, randa U. Kl III, 11; — efter guld, gulls U. Fr V, 18, seima U. St II, 45, hringa U. Má IX, 23, gullhrings U. Fr V, 16, menja U. La II, 74, Bó V, 49; U. unnar báls ÓIA III, 26; — efter andre ting, þorna U. Má I, 70; — for digterdrikken, veigar U—s (= Odins) ÓLB V, 2; — Fjalars á U—ar karfa skal bet. 'på skibet' Fr I, 15, her må der foreligge en fejl el. misforståelse; U—ar karfi skulde bet. 'skjold'.

um, præp., om, over, lungu fellu u. nära, ud igennem Skí 145, margr u. einn, mange mod én, Skí 179, skamt u. skilnað, hurtigt m. h. t. adskillelse, den vil gå hurtig for sig, br IV, 40; vera ekki u. e—n, ikke at synes godt om en, Hj VII, 12, minst er oss u. præla, vi holder mindst (slet ikke) af trælle, Skí 138; umm som adv., ad ryðjaz u. Gri I, 40, mikið var u. Skí 134.

umsát, n, passen på, þung eru u. kvenna Skh VII, 20.

umsjá, -sján, f, omsorg, Gr II, 55, VI, 34; Dá IV, 10.

una, (nd), være tilfreds (og glad), unr auga meðan uppá sér (ordspr.) Vq IV, 33.

und, f, sdr, jarðar u., grøft, Kr VI, 28.

undanq, præp., bortfra, hniga u. e—m, = fyrir, falde, for en, GrH III, 22.

undandrátrr, m, forhaling (underfundig) opsettelse, vægring, G II, 27, Bó VII, 67, Fi VI, 47.

undansærla, f, renselse (for en beskyldning), br VII, 27.

undir, præp., under, indenfor (ens område), eiga aud u. e—m, have indestående, br X, 4.

undirførull, adj, listig, rænkefuld, Gri I, 24.

undirheimar, m. pl, underverdenen (Hel), bry I, 18.

undirhyggja, f, list, rænker, sjá við langri u—u Gr I, 3, gjora við u—u G IX, 36.

undirtaka, (tök), overvælte (af undirtok i en brydning?), láta u—az Sk I, 9.

undr, n, (rs), under, vidunder, mærkelighed, ferlig u. Skí 45. 453, u—rið ferr, går for sig, Fi VIII, 22; sæta, gegna, u—rum Ólh 44. 55; kænn við u., klog i at tyde mærkelige ting, Kr VII, 49; underværk, om skindpelsen, Ólh 30; — u—ra raust i et navneskjul, Bó IX, 3; u—rum, adv., på en overvældende måde, ÓLB

IV, 19; gen. pl. *forstærkende*, u—ra leitt *Gr I*, 25, u—ra *margir* *Bj VIII*, 1, u—ra *digr* *Pry I*, 10; — *geira* u., *kamp*, *Kr VI*, 52. Jfr. *firna-*

undra, (að), *undres*, abs. *Pry III*, 11.

undralaus, adj., *uden under*, lidet mærkeleg, ekki er þetta u—t *Gei III*, 48.

undraraust, f., *vidunderrost*, i *navneskjul* *Bó IX*, 3.

ungi, m., *unge*, u. *galtar*, *gris*, *Ko V*, 39.

ungligr, adj., *ung (af udseende)*, u—g *sæta* *Sá XI*, 3, u—g *orð* *Bl V*, 41.

ungr, adj., *ung*, u. *aldr* *Skf 7*, *vífið (j)ungt* *Skh II*, 3, *unga (svagt) stillir* *Bl VIII*, 37.

unna, (unna), *elske*, u. *semi lífi* *Skh II*, 14.

Unnr, f., i en *kvindekenning*, U. *grettis landa Jó I*, 2.

upp, adv., *op*, u. *frá þessu*, *fra nu af*, *Fr V*, 45; *tala u. á e—n* *Gr VIII*, 19, *þenkja u. á*, *tænke på*, *elske*, *Sk III*, 15.

uppgangr, m., *opgang*, *sti der fører opad*, *Pr III*, 31.

upphaf, n., *ophav*, u. *sæmdar* *G II*, 19; u. *logr*, *Má III*, 6, bør måske læses *upphafligr* (jfr. anm. til stedet).

upphald, n., *opretholden*, *gjora u. vörri lóð*, *holde fast på*, *hævde*, *Kr II*, 14.

uppi, adv., *oppe*, v. *uppj*, *være oppe (påklædt)*, *Skf 21*.

uppihald, n., = *upphald*, *gjora u. Kr IV*, 31.

uppnæmr, adj., *som kan tages op*, *som kan konfiskeres*, u—t *fé He III*, 12.

uppstøðureiði, m., *skibstove (der går i vejret, ved mæsten osv.)*, *Pr III*, 48.

uppvís, adj., *opdaget*, *verða u—t*, *komme for dagen*, *Pr IV*, 57, *VII*, 17, *Kl II*, 5.

uppvøxtr, m., *opvækst*, *Gr I*, 13.

urð, f., *stenhob (af nedfaldne stene)*, *Gr VI*, 52, *Ko VI*, 5; u—a *lax*, *slange*, *Fr IV*, 67. Jfr. *fleðdi*.

urnir, m., *jætte (f. ældre aurnir)*, *Bó III*, 6. 12.

urta, f., *hunsæl*, u—u *burr*, *sæl*, *Skh VI*, 5.

utan, adv., *udefra*, u. á, *udvendig på*, *Skí 137*; *medmindre*, *G II*, 27.

uxabein, n., *okseben*, (*knokkel*), = *uxahnúta Bj IV*, 53.

uxafótr, m., *oksefod*, *tilnavn til Torstein*, *ÓIB IV*, 18.

uxahnúta, f., *okseknokek*, *Bj IV*, 52.

uxaleggr, m., *okseben*, *Bj IV*, 55.

uxi, jfr. *Stagleyjar*.

U.

úfr, m., *björn*, *Gr VI*, 49, men *úfa (acc., svagt)*, *Gr VII*, 21.

úlbúð, f., *uvenskab*, *stygð og ú*, *Skh I*, 35.

úlfliðr, m., *håndled*, *Hj II*, 37.

úlfr, m., *ulv*, *skerja ú.*, *sæl*, *ÓIA II*, 32.

úníkornfus, m., *enhjörning*, *Kl V*, 29.

1. **úr**, præp. og adv., *udaf*, *gjora e—ð ú. (e—u)*, *forfærdige noget af (noget)*, *Skí 199*.

2. **úr**, n., *regn*, *hjørva ú.*, *kamp*, *Sá IV*, 83.

3. **úr**, m., *dårligt jærn(?)*, *ú. er vest að smiða (jfr. úrt járn)* *Hj X*, 5.

4. **úr**, n., *runenavnet for u. ú. og þurs* *Kr II*, 6.

úrarhorn, n., *uroksehorn*, *St IV*, 40.

úri, m., *dverg*, *La VII*, 54.

úrinn, *Gr VII*, 17 kommer måske af úr, *urokse*, ú. *lagða (da af lagðr 'hårtot')*, *björn* (se Sperber, *Arkiv XXVI*, 273).

úrskurðr, m., *afgørelse*, (*út-hds.*), *Dá II*, 19.

út, adv., *ud*, *koma ú.*, *o: til Island* *Skh II*, 37.

útboð, n., *udbud (til leding)*, *Sá IX*, 12.

útbrot, n., *udbygning*, *Sf I*, 14.

útfærð, f., *ligbegængelse*, *begravelse*, (nu: *útför*), *Má VI*, 62, *Bl I*, 12.

útgardar, m. pl., *Udgård*, *ráða U—um Lo I*, 7.

útl, adv., *ude*, *liggja ú.*, *o: ude i en útiskemma*, *Gri VI*, 37; *vera ú.*, *være tilende*, *Gri VI*, 58.

útibúr, n., *forrådshus (der står for sig)*, *Bó III*, 46.

útiseta, f., *sidden ude (for at øve sejd)*, *efla ú—u* *Ski 56*.

útland, n., *udland*, *fremmed land*, ú—s *jofur Dá II*, 32.

útlát, n., *udredsel*, *udbetaling*, *Bó I*, 15.

útlegð, f., *fredløshed*, *eiga ú.*, *Pr IX*, 29, *fá ú.* *La III*, 85.

útnorðr, n., *nordvest*, *Sk I*, 4.

útsmiðr, m., *et ukendt ord*, måske fejl f. *útvegr*, *finna ú—ð*, *finde en udvej*, *middel*, *Má IX*, 41.

útvegr, m., 'udvej', *middel*, *leysa ú—g*, *udføre et (bestemt) foretagende*, *Sá VII*, 36.

útver, n., *udvær*, *langt ude liggende fiskeplads (ø)*, *Pr VI*, 42.

V.

- vaða**, (ðð), *vade, fare frem*, v. í randa regn ÓlH 46; braandrinn óð Gri IV, 51.
- vaf** i Fr IV, 40 þín v—s bet. 'vinter', men vafs kan vist ikke være rigtigt; det skulde bet. 'slange'.
- vaga**, (að), *gå tungt og vraltende*, v. á braut G VI, 65.
- vagga**, f., *vugge*, La IV, 42.
- vagn**, m., *vogn*, v—a Baldr, *mand* (en ganske usædvanlig *kenning*), Fr V, 24; *Karlsvognen* Dí II, 22; v—a bragningr, *gud*, ÓlB V, 35.
- vagna**, f., *delfinart, foldar v., slange, synonym til Grettir* Gr VII, 39.
- váka** (el. vökva?), f., *væde, væske*, Vq V, 25.
- vakna**, (að), *vogne*, v. af illum draumi Skí 44.
1. **vakr**, adj., *bevægelig, rask*, v. (i kamp) G III, 49; um æsku tíma v—ra Gri III, 7; v—t adv. Skí 149; v. ilmr, *sig udbredende*, Kl V, 3.
 2. **vakr**, m., (rs), *hest (hoppe)* Gr II, 12.
- vakt**, f., *et ellers ukendt ord, sidestillet med frjó* Gri VI, 16, betydn. 'vækst, frugtbarhed'?
- vakta**, (að), *vogte, værne, (låneo. fra lavty. wachten)*, v. drengi Hj VIII, 36, v. sig Bó IX, 31, v. sóma e—s Dá I, 15; v. þing (*genstande*) Sá VII, 33; v. verknað, *udføre arbejde*, Skh VII, 51; v. borð, *sørge for bord-dækningen osv.*, Dí I, 24, v. mat Bó VI, 63; v. heitin forn, *være sysselsat med*, Lo I, 1; v. um e—ð, *bryde sig om*, Gr III, 4, *sørge for*, v. um Þór St VII, 8.
- vaktari**, m., *vogter, (jfr. vakta)*, Fi V, 27.
- val**, n., *valg, udvalg, virða v.* Gr VI, 15, rekka v. Vq III, 43; krása v. Gr III, 10; — i forbindelser, hvor man ikke væntede ordet; v. skemda, hvekkja, glæpa La IV, 35, VI, 28, IX, 85; hafa v. á ilskum La IX, 92; — Yggjar v. (af valr?, Odins ravn, sindstyrke?) La IX, 4. Jfr. aura-, kappa-, mann-, orða-.
- vald**, n., *magt, vold, leika í v—i, være indenfor ens magtområde, stå til rådighed*, St I, 6, tala af v—i, tale bydende, ÓlA III, 7, Hj V, 31. Jfr. kynstra-.
- valda**, (olla, ulla), *magte, forårsage, være i besiddelse af*, v. e—m dauða Fr II, 55, v. vínsna grein, *være mand for*, Hj XI, 55; v. hljóðum, *være i stand til at synge, digte*, Gei II, 3, v. verki Br VII, 14, ullu þeir að Sá IV, 58; — v. gæfu Gr VIII, 30, v. sigri Gri III, 18;

v. ekki kaupum synes at bet. 'hindre ikke handelen', Skh IV, 45.

valdr, m., *som magter, besidder, v. skatna, konge*, Fr IV, 8; auðar v. (rett.) Sq IV, 6; hjálma v. Dí I, 15, Viðris byrjar v., *kampens volder el. udøver*, Sk I, 2; lengi ualldr Br IV, 14 synes meningsløst, skal der læses lengi um aldr? — usikkert er v. Br VIII, 24: opt eru fleiri senn en v., man væntede tanken 'ofte er flere end én skyldige'.

valdsmaðr, m., *magthaver, befalingsmand*, pl. Sá III, 46.

valr, m., *falk*, ÓlB II, 27; *hest, strengja v., skib*, GrH III, 10, báru v., d. s., Bl II, 43.

valska, f., *rotte, men = mus* He II, 33.

valskr, adj., *vælisk, volksk grund* Gri II, 48, v—ir menn Sq IV, 43, volksk drött Sf II, 17; — betydn. er usikker hos digterne.

valtr, adj., *som let vælter, upålidelig, líflø v—t* Br VIII, 38, klæða lánið v—t Gr II, 8.

Valtýr, m., *Odinsnavn*, V—s vín, *digterdrikken, digtet*, La V, 4.

vanda, (að), *udføre med omhu*, v. hátt Gr III, 1, v. óð að smiða Hj XI, 55; — v. um e—ð, *sætte straf for*, Vq I, 16; dadle, *udtale klage over*, Bj III, 12, — v—az vist, *opholdet bliver vanskeligt*, Skh VI, 53.

vandalus, adj., *uden pårørende, fæðaz v—t, hos en fremmed*, Bj VII, 7.

vandalitt, adv., *uden vanskeligheder*, Ko VII, 14.

vandamál, n., *vansklig sag*, La IV, 23.

vandaslagr, m., *vansklighed*, Sk II, 27.

vandasmíð, f., *vanskligt arbejde*, Gei I, 4.

1. **vandi**, m., *vansklighed*, ÓlH 26, þungr v. ÓlH 52, minni v. Skí 95, nýr v. Br VII, 20, til v—a St VI, 33, aukaz v. Gr IV, 60, koma í v—a ÓlA II, 17, koma e—m í v—a Fr II, 42, bera v—a, være i, Hj I, 23, hræra v—a, *udføre*, Sá IV, 32; — hagleiks v. = *vandamikill hagleikr, stor, vanskelig, kunst(færdighed)*, Ko V, 50.

2. **vandi**, m., *sædvane*, að v—a Gr II, 30, Fr IV, 67. Jfr. eigin-.

Vandill, m., *søkongenavn*, V—s voðlr, *havet*, ÓlA I, 9, V—s *hestar, skibe*, Bl III, 2.

1. **vandr**, adj., *omhyggelig, smiði vond* Skí 104, fræði vond Skh V, 2, sízt v. að brögðum, *lidet betænklig*

m. h. t. list og kneb, *Br V*, 25, drós er vond að óði, kræver god rime, *Jó III*, 39.

2. vandr, adj, vanskelig, v—t við fylki, overfor, *Sq II*, 34, hafa ei v—t um e—ð, göre sig ingen skrupler med, *Má II*, 69. Jfr. hættu.

vandstiltr, adj, vanskelig at bringe i den rette stilling, *Bó VI*, 34.

vandæfi, n, vanskelighed (== vandhæfi), *Bó VI*, 59.

vangafilla, f, kindhudens, kind(siden), *Bl IV*, 13.

vanghnúfa, f, vingens ledböjning (f. væng-; jfr. anm. til stedet i Bósarfmur-udg.), pl. *Bó VII*, 27.

vangi, m, siden af hovedet, kinnar v. *Skí 137*.

vangr, m, (s og rs), vang, á v—ri *Fr IV*, 51; orma v., guld, *Dá IV*, 44. Jfr. orm-.

vani, m, sædvane, v. til strauma, sædvanlige strömforhold, *Bl II*, 38.

vanr, jfr. geysi-.

vansénn, adj, vanskelig at gennemskue, v. virða dugr *Br IX*, 2.

vansi, m, forringelse, skam, e—m til v—a *Vq I*, 61, *Má VI*, 45, stefna til v—a *Fr IV*, 62.

vanta, (að), mangle, *St IV*, 15.

vappa (að), bevæge sig, farte, v. um land *Bj IV*, 40.

varða, (að), være af betydning, v—ar um e—ð. *Má III*, 24.

várðhald, n, vagt, sikkerhedsværn, pl. *G VI*, 3.

varðhundr, m, vagthund, *Bj IV*, 40.

varðr, m, vogter, ejer, barða v., mand, *La VIII*, 32; = vørðr, men næppe dette uomlydt.

vargr, m, ulv, hafi þig allir v—ar *Gri I*, 30, om et uhyre, *Hj III*, 30; — i kenninger, for mand, hirtir v—a *Gr I*, 42; — for skib, flæðar v. *Hj III*, 41, *Sf III*, 35, grædis v. *Ko I*, 66, þilju v—ar *Bl VIII*, 23, hlunna v. *St I*, 50, *U VI*, 33; — for hest, sǫðla v. *Hj III*, 6, bitla v. *Jó I*, 28.

varmr, adj, varm, víst er þetta v—t um hond, varmt i el. for hånden, *Gr I*, 30.

varna, (að), værne, nægte, berøve, v. māls *Gri IV*, 12, *V*, 15.

warningr, m, varer, ladning, *Gr III*, 31 (skr. far-).

varpa, (að), kaste, v. steini *GrH I*, 14.

varr, jfr. ó-.

varta, jfr. geir-.

vaska, (að), vaske, v. sér *Fr V*, 29.

vakkleikr, m, tapperhed, *Fr II*, 46.

vakliga, adv, tappert, *Gr IV*, 29, *Br V*, 11.

vakligr, adj, tapper, v—g svor *Sá V*, 5.

vakkr, adj, tapper, v. dreng *Skí 121*, v—ar kempur *Gri I*, 61.

vatn, n, vand, halda v—i, holde tårerne tilbage, *G VI*, 77.

vatna, (að), vandfaste, faste således at man kun nyder vand, laugar nætr að v. *Skí 201*; — upers., lond v—ar, landet forsvinder under vandet (horisonten), *Skh IV*, 14.

vatsker, n, vandkar, *La IV*, 50.

vaxa, (vóx, óx), vokse, blive til, *Fr III*, 60.

vánum, *Br VII*, 4?

veðr, n, (rs), vejr, storm, v—ra foll, vindforhold, *Bl II*, 38; — i kenninger, for kamp, sverða v. *Gri I*, 10, geira v. *U II*, 18, *V*, 8, fleina v. *Gri IV*, 44, *St II*, 56, brodda v. *Fr I*, 8; Hildar v. *Sá X*, 46; þundar v. *U V*, 20, Rognis v. *Bl IV*, 28; Hveðrungs v. *ÓIB V*, 9, Sveðjungs v. *Sá X*, 38. Jfr. feikna-, galdra-, kyngi-, óska-, æði-.

vegrund, f, ‘væv-jord’, kvinde, *Hj X*, 5.

vefja, (vafða), omvikle, v. armi, ormum *Gr V*, 23, *St V*, 29, v. e—ja í faðma *U I*, 34; — v—jaz í þraut, indvikles i, *Bl VI*, 19.

vefr, m, (jar), væv, vævet töj, vænn v. *Skh II*, 41; tæppe, *Fi VIII*, 37; sejl, *Skh V*, 44, *Sq II*, 7; v—ja Þrúðr, Lofn, kvinde, *Fr V*, 46, *Hj VIII*, 45. Jfr. guð-, orða-.

vega, (vó), løfte, v. upp á spjóti *Gri I*, 48; dræbe, vegin, dræbt, *Vq IV*, 29.

veggr, m, (s og jar), væg, Óðins v., skjold, *Sá IV*, 72 (men teksten er noget gal); orða v., tungen el. brystet, *Kr II*, 64; — sejl, glæstir v—ir *Sf V*, 17. Jfr. borgar-.

vegligr, adj, prægtig, v. vísis *G I*, 49; v—t merki ÓIB III, 18, v—g pell *G I*, 49, v—g segl *St VI*, 30, v—g á, om Vína, *St VI*, 32; v—g veisla *Gr IV*, 61, *Hj XI*, 50; v—t orð *Fr V*, 20, v—t orð af e—m flýgr, udmærket rygte om, *Sq II*, 33.

vegna, (að), gå (godt), lykkes, hvé leikrinn v—i *Br VII*, 2, hvessu er v—ar *Fr IV*, 12, striðið mun ekki v. *GrH III*, 4.

vegr, *m*, *vej*, *måde*, *einn veg* *þry II*, 13, *alla vegna, allevegne*, *o: på alle måder*, *Kr III*, 25; — *hæder, ære, v. og vald (guds)* *ÓLB V*, 35, *Jésú v.* *Vq I*, 24, *vez v.* *St I*, 70; *vegrinn laut að stilli, tilfaldt*, *G I*, 40. *Jfr. far-, út-*.

vegsemd, *f*, *ære, hæder*, *Sf I*, 50, *Má I*, 47.

vei, *n*, (*interj.*), *ve, v. sé (med dat.)*, *ak og ve*, *Kl II*, 3.

veiðarefni, *n*, *lejlighed (stof) til fangst*, *Gr V*, 42.

veiðiferð, *f*, *jagttur*, *Vq I*, 56.

veiðimaðr, *m*, *jæger*, *Vq II*, 2.

veiðiskapr, *m*, *fangst, leita v—ar* *Skh III*, 42.

veiðislóð, *f*, *fangst-vej, o: skov, pl.* *þry II*, 15.

veifa, (*þð*), *svinge, v. birkisprota (dat.)* *þr X*, 15, *v. brjóstum (om den nøgne dansende)* *Dí III*, 15; — *upers. v—ði í ranni, huset rystede*, *Lo II*, 3.

veig, *f*, *drik (mjød, vin)*, — *i kenninger, for digterdrikken, digtet, v—ar* *Finns Ko VIII*, 8, *v. Fundings Bl I*, 3; *v—ar Hrímnis Dá I*, 2; *Viðris v.* *Sá I*, 51, *v—ar Hárs Bl II*, 1, *Fjölnis v.* *Hj X*, 1, *v—ar Ulls ÓLB V*, 2; — *for kvinde, v—a Hnoss, gátt, þella* *Gr VI*, 11, *Gr II*, 2, *þry II*, 2.

veikr, veikr, *adj*, *svag, let bevægelig, v—ir reykir* *Ko VI*, 7; *v—ir harmar, svækkende sorger*, *Bó VII*, 8.

veil, *n*(?), *svig, v. og prettr* *Sá V*, 26 (*BjHald har veila*).

veili, *adj*, *svag, falsk, v. í lyndi* *þry I*, 22.

veina, (*að*), *hyle*, *G XI*, 47.

veisa, (*að*), *fare fortumlet om, v. sér* *Sk III*, 82 (*jfr. ann. til stedet*).

veisla, *jfr. erfi-, fagnaðar-, stoltar-*.

veita, (*tt*), *yde, hjælpe*, *Skí 148; opfyldte bön, Vq III*, 41, *lykkes*, *Gr I*, 22, *III*, 5; *v. upp vópn, aflevere*, *Gri VI*, 24; *uforståeligt* *Hj II*, 7; — *v. verk, udføre*, *Sá I*, 19.

veitir, *m*, *yder, giver, i kenninger for mand, efter guld (rigdom)*, *v. gulls U IV*, 31, *Sá V*, 35, *v. auðs Fr IV*, 20, *v. vells Dá IV*, 46, *Ko VI*, 16, *v. hringa* *Hj IX*, 68, *v. Fófnis landa* *Vq V*, 23, *v. Fófnis skíða* *Hj IV*, 34, *v. Fófnis bryggju* *G III*, 46, *v. ófnis spanga* *Dí I*, 21, *v. ófnis landa* *U I*, 3, *v. oglis teiga* *La I*, 20, *v. nōðru fitja* *Sá I*, 37, *Ko I*, 78, *v. nōðru granda, landa* *Gr I*, 5, *U I*, 40, *v. orma sanda* *Gr II*, 30, *v. orma*

svells St VI, 13, *v. orma láða* *Hj III*, 47; *v. Dofra málá* *Sá III*, 36; *v. vóga eims* *Fr III*, 38, *v. vóga geisla* *Fr V*, 26, *v. varra báls* *Jó III*, 18, *v. lægis leygs* *Fr V*, 40; — *efter våben, v. sverða* *Bó VII*, 65, *v. stáls* *Hj VIII*, 36, *v. branda* *Má VI*, 17, *v. saxa* *Bl I*, 51, *v. Viðris bríka, tjalda* *Gr VII*, 35. 58; *v. spanga* *Gr IV*, 29. 52; — *efter klæder og andre ting, v. pells* *St I*, 8, *v. víns, qls* *Kr II*, 40, *Bó IX*, 3; *v. lauka* *St II*, 21; — *v. prettá, svigfuld mand*, *Má IV*, 28.

veititýr, *m*, ‘*givende Tyr*’, *v. Vimrar vells, mand*, *Jó II*, 25.

vekja, (*vakta*), *vække, rejse, lade (noget) blive til*, *v. upp (digts)* *Gr I*, 1, *v. upp sorg* *Skh II*, 6; *v. vigra fors* *Vq I*, 2, *v. dreyra* *Fr IV*, 56; *v. drauga, fremkalde*, *Gri II*, 34; *v. á fætr, vække en*, *St V*, 22.

vel, *adv*, *vel, godt, að fæstu v., i færreste henseender godt*, *Lo II*, 9; — *betr. því hittast v., bedre at træffes(?)*, *men því?*, *þr IX*, 8; — *udover, seytján v.* *Gri III*, 54. *Jfr. all-, drjúg-, full-, geysi-, jafn-, raun-, stórt-*.

veldi, *n*, *rige, himins v.* *Ólh 63*; *reyðar v., havet*, *Bj I*, 33; *kampa v., den med skægget beovksede del af ansigtet, kinderne*, *Gri II*, 54; *hyggju v., bryst*, *Hj X*, 3, *sinnu v., d. s.*, *Kl III*, 12; *stjórnar v., rorets land, bagstavnen*, *Sq III*, 20; *land, á yðru v.* *Kr V*, 26.

velgjørð, *f*, *velgæring, tignar v., udmærket, hædrende*, *Fi VIII*, 8.

velja, (*valda*), *vælge, part. valdr, udvalgt, udsøgt, þegninn v.* *St IV*, 5, *v—ir kallar* *Vq V*, 41; *abs.*, *fortræffelig*, *G VI*, 8; — *v. seimr = gefinn* *ÓIA III*, 31.

velkominn, *adj*, *velkommen*, *Gr VI*, 11.

vell, *n*, *guld, skat, v—i breytt í veggi, guld indlagt i(?)*, *Dá I*, 29; *eyðir v—s, mand*, *Skh VII*, 30, *glæsimiðar v—a, d. s.*, *Lo IV*, 21; *v—a brú, kvinde*, *Skí 121*; — *Vimrar v., guld (urigt. kenning)*, *Jó II*, 25. — *v—s Dá IV*, 37 *er uforståeligt, her foreligger en forvanskning*.

vella, *f*, *syden, heit v.* *St VI*, 37.

vellskorð, *f*, ‘*guld-bærerske*’, *kvinde*, *La III*, 56.

velskapr, *m*, *velstand, lykke*, *He I*, 2.

1. **velta**, (*valt*), *vælte, rulle (intr.)*, *heimr v—iz bágte—m* *þr IV*, 59, *v—az undan sóina* *U I*, 37.

2. **velta**, (*lt*), *vælte (trans.)*, *á hofuð hjálmr veltr, an-*

bragt på, Ger VI, 11; det er dog måske muligt, at veltr her er præs. af foreg. verb., med høfuð som obj.

venda, (nd), vende, bevæge, trans. v. byrðar upp í festum, hejse op, Gri II, 62; v. orð í brag, sætte ord ind, Sq I, 11, v. ráðin brogð, udføre, ÓLB II, 5; v. tafl, udføre, spille, Má VI, 38; v. ráð, tage, Sá IV, 84; v. dygðir, vise, udøve, Vi I, 27; — sno, dreje, v. hest um Sá XI, 31; forløg v—az Gr I, 2; med dat., v. ensku málí í norrænu La I, 10; — v. tafl, udføre, spille, Sá II, 6, — ent og vent, afsluttet og fuldført, La VIII, 34; leikr er v. Bl VI, 50. — Intr., bevæge sig, her findes undertiden formen vendar (også skr. verndar!), men der kan ikke være tale om noget andet verbum), v. út á skeið Gr VI, 19, v. vestr um haf Gri II, 21, v. norðr Sq IV, 38, v. eptir e—m La IV, 21, v. undan, undslippe, br IV, 20, v. nøkt í leik Df III, 15; Kr IV, 50; sagan mun v., vende sig, St I, 34, v. með orðum, anvende, sige, de ord, Skh I, 54, VII, 50. Jfr. vendr.

vendishjóð, f, pak, G IX, 16 (ɔ: vændis-?).

vendr, adj (vel egl. part. til venda), v. á afrek, tilbøjelig til, som idelig udøver, Skí 18, v. til dáða Gri IV, 8; v. í harmi, betagen af, Kl III, 3; — hyppig med dat., udstyret med, betagen af, hreysti v. Gr II, 9, rausnum v. G V, 40, listum v. La II, 20, v. pellum Dá I, 29, glaumr gamni v. Jó III, 35; laufum v. Vø III, 30, skildir járnnum v—ir Sq III, 33; bolvi v. Gr VIII, 44; — hætti v., om rimen i det (bestemte) versemål, Sá VI, 42.

vengi, n, vænge, land, snáka v., guld, Fr IV, 38.

venja, (vanda), vænne, v. sig af e—u Skí 120.

Venus, f, (gen. Venris og Veneris), V. gaf efni Gr IV, 4; V—is vili Skh II, 6, V—is ráð Skh II, 3, V—is lát Gr III, 4, Gri I, 8, V—is heimr Sk III, 2; V—is bland, V.s drik (jfr. smhængen), Gri I, 4; V—is þátr, elskovsvise (el. -handling?), Bó IX, 4.

ver, n, hav, af magni v—s (udt. vess) Pr IV, 38. Jfr. út.

vera, (var), være, v. uppi, være påklædt, oppe, Skí 21; bryde frem (i sjælen), om sorgen, Skh V, 39; v. við, deltagte i, Gr I, 46; v. á e—u, have den el. den mening (ønske), Sk II, 34; v. um e—n, synes om en, Hj VII, 12.

verð, n, pris, taka eð besta v., tage den höjeste pris, være meget kostbar, Sá III, 7.

verða, (varð), vorde, blive, vise sig, v. í burtu, forsvinde, pakke sig, St III, 12; v. illa við, blive gram ihm, Gr III, 49; v. við beisl, opfylde, St II, 23; v. eptir sig, gå tilbage, blive ringere, Pr III, 12; v. á, begå én forseelse, blamere sig, Sk II, 39; v. sig, blive, Sq IV, 13; — v. hugsa, blive nødt til, Gr I, 17.

1. **verðr**, m, måltid, afla vargi v—ar Skh V, 43, bløðugr v. Hj X, 42; unda v. Dá III, 23, bjóðaz úlf v—ar (pl) St VI, 16.

2. **verðr**, jfr. ísjár-, mektar-.

verðugr, adj, værdig, fortjænt, sem v—t er Bl V, 42.

verja, (varða), udstyre, vørð lægis dýr, prættig udstyredæ skibe, Gri I, 9.

verk, n, værk, gærning, Fenju v., guld, Hj XI, 22 (pl), Ko III, 6 (sg); sterkr Fenju v—a, stærk i (til) kamp (Fenja = økse), Hj VIII, 10; v. penna, skrift (indskrift i et klæde), Bl I, 61. Jfr. bú-, handa-, happa-, hefndar-, hreysti-, róstus-, snildar-.

verka, (að), udarbejde, v. mansongs orð He II, 6; v. til e—s, ved sit eget arbejde at frembringe, Má II, 16.

verki, m, digt, hlýða á v—a Sq II, 1.

verknaðr, m, gærning, Skh VII, 1, Má VI, 74.

vermir, m, som varmer, luner, Kjalars halla (Valhals) v., skjold, Gr V, 45.

vernda, (að), forsvere, Skh III, 14. Jfr. venda.

verndarlaus, adj, uden værn, beskyttelse, Skh II, 7.

verr, m, ægtemand, Sifjar v., Tor, Lo I, 22, gríðar v., jætte, St III, 1.

verrfedrungr, m, són som er værre end sin fader, Ko IV, 51.

verold, f, verden, alt í v. (jfr. alt í heimi Skí 117) Hj XI, 18, v—ar maðr, mand i verden, Sf V, 9, v—ar kvinna Hj I, 30; v—ar skraut Sf IV, 60, v—ar ljómi U I, 37; v—ar sæla Hj IX, 12; v—ar víf, kvinde som vil nyde verdens lyst, Skh II, 3.

vesall, adj, ussel, elendig, v—a manna starfi Gr I, 30, v—ol þjóð Pr V, 38, vesli þræll Sá I, 10.

veslaz, (að), blive ussel, v. kraptr G III, 19.

vesli, n, ukendt ord, v. l. er hrjóstr, som det vel må være betydningsbeslægtet med, hraun og v. Sá IX, 34.

vesliga, adv, usselt, ringe, veita v. Kl II, 9, komp. v—ar Bó V, 8. Vistnok f. vesl-liga (til vesall).

vesligr, adj, *elendig, ussel*, v—*ust snóta* *Bó VI*, 54; v—*t ramb* *Sá I*, 46. Jfr. foreg.

vesna, (að), *forværres*, v—*ar gjálfr, sær*, *Skh IV*, 16, *Fr II*, 36, *látu v. róm, blive hvassere*, *þr III*, 17, *viskú lán v—ar* *Sá II*, 31; v. i *hug þry III*, 23.

vess, n, *vers, sang (fra lat. versus)*, *ammors v.* *Skí 4*, *hróðrar v.* *Fr III*, 51, *ððar v.* *Bó VIII*, 14; v—a *smið Má II*, 3; — *i kenninger for kamp, stála v.* *U II*, 23, *brodda v.* *Hj IV*, 11, v. *odda Bj I*, 18; *Grímnis v.* *Gr VII*, 19 (*kunde også være ‘jættetale’, guld*), *fleina v.* *Bl II*, 16 (*dog dunkelt*), *Fi IV*, 16; — *for guld*, *Hrughis v.* *St IV*, 44; — v. *Viðris er dunkelt og i en, måske forvansket, smhæng* (jfr. anm. til stedet), *Fr V*, 21.

vessa, (að), *digte*, v. e—ð *Kr I*, 9, v. um *vífra krans* *Gri I*, 8.

Vestri, m, *dværg, La VII*, 57 *i kenninger for digterdrikken, digtet*, V—a *bátr, knorr, prjámr* *La II*, 103, *Vø IV*, 49, *Skh V*, 26.

vestrsvæitir, f. pl, = *vestfirðir, de nordvestligste fjorde (i Isaffjarðarsýsla) på Island*, *Skí 16*.

1. **vél** (væl), f og n, *list, lokken, bedrag, gjóra til v—a* *Skí 2*, *vónslig v.* *Gr VII*, 2, *villa með v—um Skh I*, 52, v—um *vitr Gr I*, 5; ntr. *þr VI*, 24, *U I*, 18; v. *bítr þr VII*, 30; *setja v—ar Bl VII*, 13; v—a *skarð, forringelse som list volder*, *Sk II*, 5.

2. **vél**, n, *fuglehole, Má III*, 5.

véla, (lt), *lokke*, v. *brúðir Skh I*, 50.

vélabond, n. pl, *list(ige) bånd, omskrivende Ger VII*, 7.

vélafljóð, n, *kvinde fuld af list og bedrag*, *U II*, 6.

1. **við**, præp., ved (jfr. viðr), v. *þetta, trods dette, Skí 164*; = á við, einn v. sey, *lige så meget som, Gr III*, 54, jfr. *Sf I*, 7 (*i smligning med*), *eiga mátt v. e—n, kunne magte, St III*, 8; *bera afl v. e—m, d. s., Lo II*, 25; *tala ilt v. e—n, om én, Skh V*, 6. 7.

2. **við**, f, (jar), *bånd, lænke, ljón í v—jum* *Skí 133*, *vargr leystr úr v—jum Fr IV*, 21.

viðbit, n, *hvor man spiser til, smör, Skí 41*.

viðbragðsskjótr, adj, *hurtig i vendingen*, *Vø III*, 34.

viðlig, Þ *Fr V*, 23 (jfr. anm. til stedet). Adj. *viðligr* (*Sperber Arkiv XXVI*, 263) *giver her ingen mening*.

viðnám, n, *modstand, veita v.* *þr IV*, 29.

1. **viðr**, m, *træ, hyppigt i kenninger for mand, efter guld (rigdom)*, v. *vells, vella Jó I*, 29, *Ko I*, 31, *hringa v.*

ÓIA II, 19, *St I*, 60, *bauga v.* *Gr III*, 41, *Hj VII*, 6, v. *hranna birti* *Gr VIII*, 67, *seima v.* *Skí 146*, *Gr III*, 19, *Fr II*, 23; — *eftir våben, vópna v.* *Gr VIII*, 50, *stála v.* *St I*, 43, *VII*, 16, *sverða v.* *ÓIA II*, 14, *hjørva v.* *Sf II*, 27, *branda v.* *Hj IV*, 6, *laufa v.* *Skí 52*, *Bl VII*, 16, *Skerðings v.* *St IV*, 24, *Báleygs blossa v.* *Fi VIII*, 27; *geira v.* *Dá II*, 26, *darra v.* *Gr III*, 51; *qrva v.* *Gr IV*, 6, *Hj III*, 21, *odda v.* *Bl I*, 40, *brodda v.* *GrH II*, 24, *fleina v.* *Gr III*, 37, *St III*, 50; *skjalta v.* *Gr III*, 12, *Sf III*, 24, *randa v.* *Hj X*, 27, *hjálma v.* *þr IV*, 44, *Hj I*, 57; *álma v.* *Skh IV*, 24; *þorna v.* *Hj III*, 33, *Ko II*, 68; — *hækna v., stav-karl, betler, Fr IV*, 42. Jfr. epla-, inn-

2. **viðr**, præp. og adv, (= vld), *ved, med, síðu v.* *Skí 42*, v. *mengi, overfor*, *St I*, 19; *mæla v. e—n Ger IV*, 1; *ímun v., i kampen*, *St III*, 34; *drepa hendi v., afslå*, *Ko III*, 10; *Má IX*, 31 *er teksten uklar; sammen med, þóri v.* *ÓIH 43*.

Viðrir, m, *Odinsnavn, i kenninger, for mand*, V. *ránar skíða Jó II*, 15; — *for digterdrikken*, V—is full *ÓLB I*, 35, V—is horna drofn *Sá VIII*, 45, V—is varra straumr *Bl VIII*, 1, V—is varra tjorn *Fr II*, 59, *Sf I*, 51, V—is varra gnat *ÓLB II*, 1, V—is gill *Gri IV*, 2, V—is erfi *Fr V*, 2, V—is flaustr *Gel I*, 4, V—is borda band *Ger II*, 43; — *for kamp og våben*, V—is vess *Fr V*, 21, V—is byrr *Sk I*, 2; V—is brík, skjold, *Gr VII*, 35, V—is tjold, d. s., *Gr VII*, 58, V—is vøllr *Bl VI*, 52; — *for guld*, V—is mål (*ved smblanding med jætte*); *Hj VIII*, 36; — V—is niðr, *Tor, Lo III*, 41; — V—is viðir er skjaldedrikken, men når der tilføjes bróður bliver det hele uklart, *Gr VIII*, 23. — V—is bingr synes at bet. ‘jorden’ *St V*, 32.

vigg, n, *hest, byrjar v., skib, Bl VII*, 22, *hlunna v., d. s., þr X*, 26, *unnar v., d. s., U IV*, 39, *VI*, 40; *brúðr v—ja* *St V*, 13 *synes at forudsætte et jættenavn (vaggi el. viggr?)*; *heims stólpa (dværgenes) strauma v. (skib), digt, Bl I*, 3. — Ø-navn, *þorna v., kvinde, Skí 87*.

Vignir, m, *jættenavn*, V—is rómar, guld, *Gr VII*, 45, V—is ørk, *digterdrikken, digtet*, *Gr VIII*, 1 (*her ‘jætte’ sat f. ‘dværg’*); V—is föstri, *Tor, Lo II*, 17.

vigr, f og m, *spyd, He I*, 14, *smelt v.* *ÓLB III*, 23, v—in digra *ÓLB IV*, 30, *stælt v.* *St III*, 33, *með gyldan*

v. *Ger VI*, 22, og mask. *Bl IV*, 17, *Bó II*, 44; hjalta v., ganske usædvanlig kenning f. 'sværd' *Hj II*, 27.

vikl, jfr. at.

vikna, (að), give efter, blive blød, *La VI*, 2; v. fyrir vænleik brúðar, lade sig påvirke af, *Skh V*, 21; v—ar (fejl f. vikna?) bønd *Skh IV*, 14.

vil, f, lyst, ønske, ganga í v. *Skí 117*, *St II*, 25; láta sér lítt í v. *Ko VIII*, 9; ráða í v., tyde efter lyst, *Gri VI*, 30.

wild, f, vilje, ønske, *ÓlB II*, 3; *IV*, 15. 28, stunda á v. e—s, ville föje sig efter ens ønske, *Bl VIII*, 2, af sinni v. *Vq V*, 41; sind, *ÓlB IV*, 3; samtykke, *Kl I*, 27.

vildr, adj, behagelig, kær, v—ara þótti *Vq IV*, 14; auðgrund v—d *La III*, 9; udmærket, v—ari maðr, drengr *G II*, 5, *St III*, 38; v—ara þing, genstand, *St V*, 32.

villi, m, vilje, lyst, Venris v. *Skh II*, 6; — velvilje, sýnir qðrum v—ja *G XII*, 12. Jfr. eigin-.

vilja, (vilda), ville, ønske, i forb. svó vil eg (vil eg svó) heill *Lo I*, 23, *G I*, 21, *Gei III*, 20. 62, *Kl I*, 13.

— gå efter ønske, lykkes, hvort vill þér það *La VII*, 14.

viljan, f, vilje, ønske, *Skh I*, 37.

viljugr, adj, villig, er þér v—t, er det med din vilje, *Skí 121*; velvillig, v. e—m *G VIII*, 25.

1. villa, (lt), forvilde, forhekse, v. með vélum *Skh I*, 52, vélum viltr *Gr I*, 5; v. um e—n, snyde en, *Má IX*, 13; verða v., blive snydt, *Br IX*, 45; viltr ens sanna *Skh V*, 7, viltr að geta (i et ordspr.) *Br IX*, 26; viltr vegr, vildene sti, *Kl IV*, 11; forføre, v. brúði *Skh II*, 53.

2. villa, f, vildfarelse, *ÓlH 43*, *Skh IV*, 28, *Vq I*, 23; — fejtagelse, víst er engin v. á mér *Fi VI*, 45; — hedensk tro, *ÓlH 25*.

villibráð, f, kød (steg) af vildt, *La II*, 39.

villidýr, n, vildt dyr, *Bry II*, 15, *Hj VII*, 22, *Kr VI*, 4, **villigoltr**, m, vildgalt, *Lo II*, 12, *G XI*, 47.

villisýr, f, vildso, vildsvin, pl *Kl V*, 28.

villr, adj, vildfarende, fara v. e—s, tage fejl af noget, *Br VIII*, 12.

villubrógð, n, pl, 'forvildelses-handlinger', omskrivende = villa, hedenskab, *Ger III*, 5.

'vimmr, m(?) ukendt ord, frá nausta v—m, skibskur-ret(?), *Kr IV*, 67.

vinda, (vatt), vinde, sætte i bevægelse, v. e—m á lopt

hæve en rask op i luften, *Br IX*, 5, v. báli upp, tænde bål, *Gri II*, 22; vast í kaf, sank rask, *G II*, 41; — omvinde, stafnar undnir (gulli) *Dá I*, 28.

Vindill, m, sokongenavn (?), dróks dóms V., mand, *Fr IV*, 44 (se dómr).

vindr, m, vind, storm, verpa í v—d, hen i det blå, *G IX*, 9; mér verða víf v. í fullu austri, talemáde, hris betydn. er uklar, *Gei I*, 4; i kenninger, for kamp, stála v. *G XII*, 20, eggja v. *Hj I*, 15, v. ríta *Br IX*, 21, v. brodda *Bj VI*, 14; — for sind, mod, gneipar v. *Gr V*, 6, glaums í glettu v—d *ÓlA I*, 1, Huldar v. *Lo I*, 1, *Hj I*, 7, *Gei IV*, 1, Leiknar v. *Hj I*, 43, fálu v. *Hj X*, 1, *Sf II*, 15, Pakkar v. *Hj X*, 7, hyrju v. *U VI*, 17, gríðar v. *Sf I*, 1, *La V*, 4, irpu v. *La II*, 34, *Dá II*, 53, Fenju v. *La IX*, 1, Beslu v. *Bl VI*, 2, ímu v. *Sá IX*, 1, *Jó I*, 12, gýgjar v. *Hj I*, 15, *X*, 9, bryðju v. *Fr V*, 59, rýgjar v. *Gri VI*, 1; — hyggju v. *Hj I*, 38 er vist fejl f. hyrju v.; — v—a skip *Sq III*, 25 er vist fejl f. v—a ript, sejl.

vingan, f, venskab, *G VIII*, 42, *XI*, 7; v. forn *Br II*, 2.

vinn, n(?), ukendt ord, lítt um (rett. f. var) v. *Fr V*, 29, — sv. vinn i lägga v. om, da. lægge vind på, altså 'möje, omsorg'?

vinna, (vann), udføre, göre, alt í heimi ynna eg til, alt vilde jeg göре forat, *Skí 117*, *Hj XI*, 18, v. skírslu *Br VII*, 35, v. frægðir *St IV*, 6, v. hreysti *Hj I*, 55, v. lítið, have ringe virkning, *G VII*, 44; v. bót (iron.) *Skh II*, 60; v. seggi rýra *St II*, 17; happ vinz *Skh III*, 43; v. e—m sem barni, pleje en som et barn, *Skh IV*, 16; — hjälpe, nytte, ef ekki vinnr þetta *Skh I*, 40, v. e—m *Gr III*, 17, þótt lítið v—i *St V*, 1; — v. yfir e—n, overvinde en, *ÓlB IV*, 27, v. um lísf, d. s., *Hj VII*, 47; — v. fljóð af e—m, berøve en en kvinde, *La III*, 4.

vinnulag, n, (den rette) måde at udføre et arbejde på, *Skh VII*, 47.

vinnulýðr, m, arbejdspolk, *Sá I*, 10.

vinr, m, ven, Hænis v., *Tor*, *Lo I*, 14; fálu v., jætte, *Dá IV*, 43. Jfr. gjaf-, mál-.

vintr, m, (rar), vinter (= vetr; formen er lånt fra dansk), *Skh II*, 31, *Vq II*, 44, *V*, 8, *Hj IX*, 2, *Sq III*, 37 (her i rim), *GrH I*, 15.

vintrarnatt, f, vinternat, *Gr VI*, 42, jfr. *U III*, 41.

vippa, (að), svippe, (låneo. fra lavyt. wippen), dörr rēd upp að v. G XII, 61.

virða, (rf), vurdere, anse, saga mun þér v—az sonn Skí 72.

virðar, m. pl, mænd, ÓLB V, 35; v—a sveit Gr III, 5.

virðing, f, anseelse, jafn að v. Vq III, 21; með v., hæderfuldt, St V, 5. — virðingr, m, synes at forkomme Sá V III, 35 (v—s mekt).

virðr, adj, æret, anset, eigi skal milding minna (gen.) v., det har han fortjænt, Skí 51.

virki, n, virke, kastel, stofna v. U I, 38.

virkja, (kt), egl. udføre et arbejde (verk), v. yfir e—n, tilhylle ens lig, Kr VII, 44.

virt (virk), f, omhu, vinna með v—um Vq I, 54, v—um gor Ko VII, 31.

virtabyrr, m, strygende, udmærket, medbör, Sá VIII, 36.

virtalyðr, m, folk man har (bör have) omhu for, Sá V, 7.

virtamaðr, m, kær, elsket, mand, Gri VI, 54, om en kvinde Skh III, 8.

virtr, f og n, urt, den ikke gærede maltsaft, v. Viðris fulls, digterdrikken, digtet, ÓLB I, 35, hróðrar v. G VIII, 3; með v—ið hreina Má IX, 9.

visk, jfr. hálm-.

viska, f, visdom, ÓLB I, 16, v—u brunnr, omskriv. f. v. Má I, 23.

viskuláð, n, bryst, Gei IV, 27.

viskumáttir, m, visdomskraft, Gr II, 2.

viskuráð, n, visdomsråd, Hj VII, 36, XI, 51.

viskuprot, n, visdomsvigten, Vq V, 33.

viss, adj, vís, klog, en v—a (kona) Fi VIII, 15.

vist, f, ophold(ssted), þiggja v. Fr V, 23, gá til v—ar Skh I, 32; — madforråd, hrein v. Skh IV, 12; Lo II, 27; om smör Skí 14. Jfr. lands-, ná-, þar-.

vista, (að), føde, give mad, Skh IV, 16; — skaffe opholdssted, v. sig til heljar Vq I, 44.

vistafár, adj, som har ringe madforråd, v—tt mun verða þér Skí 106.

vistamalr, m, madpose, Gr III, 7. 20.

vistaprot, n, mangel på madforråd, Vq V, 32.

vit, jfr. man-, ó-.

vita, (vissa), vide, (få at) vide om, Skh II, 11, Gri I, 27, v. með galdrí La IX, 35.

viti, m, fyr, bavn, brenna (rett.) v—a Pr III, 40.

vitja, (að), besøge, begive sig, v. heim Vq V, 6, v. í stofu (acc.) Gr VII, 31, v. út Gr V, 46; v. bauga nipt (acc.), besøge (hende i hendes säng), Bó VI, 27.

vitna, (að), vidne, v. fyr þjóðum G VIII, 39.

viða, adv, viden om, v. lands Gr III, 7, He IV, 12.

viðfrægr, adj, viden om berömt, Vq II, 42.

viðir, m, hav, mikill v., om de store bølger, Skh V, 45, enn kaldi v, St V, 48; Viðris v., digterdrikken, Gr VIII, 23.

viðr, adj, vid, v—ar krummur Skí 8, við lengja, bred, Skí 27, vitt fiskastykki Skí 40. Jfr. geysi-.

víf, n, kvinde, hustru, þýðust (fem!) v. Hj VIII, 46; hrings v.(!), kvinde, GrH I, 3; orma v., hunslange, Kl V, 37; i kenninger for jorden, þundar, Hárs, Viðris v. Gri III, 8, Fr V, 34, Bl VII, 12. Jfr. fremdar-, heiðrs-, maktar-, stoltar-.

vífinn, adj, kvindekær, Vq I, 47.

vígamál, n, drabssag, Skh III, 25.

vígglaðr(?), m, vígglað þing Gr V, 42 bet. 'kamp', ordet kan være rigtigt nok som (ellers ukendt) navn på Odin el. en søkonge.

vígl, n, kastel, især skansekloðning (jfr. Falk, Seewesen s. 13—14), skib, herlig v. ÓLB IV, 11, verja v. ÓLB IV, 30, v—ið brast ÓLB III, 17; slétt v. Dá II, 44; víkja upp á v. ÓLA III, 27; v—ið karfa Fr III, 23.

víglia, (gð), vie, indvie, v. reit Gri V, 9.

vígljós, adj, lys nok til at kæmpe, er v—t var Gri IV, 34.

víglýsing, f, tillysning af drab, Kr VIII, 6.

vígr, adj, kampdygtig, kæmpende, v. á móti Skh I, 14. Jfr. ó.

vígskarð, n, kamp-skår, skydeskår, Sá V, 32, Kl V, 8.

vígslugull, n, vielsesguld, (guldring), Ger IV, 8.

vík, jfr. grunna-.

víkingr, m, viking, Gri I, 59.

víkingslið, n, vikingeskare, Má II, 21.

víkingsnautr, m, genstand der har tilhört Vikingr, pl Fr I, 37.

víkja, (veik), vige, v. að e—m, henvende sig til, Skí 115, 118, begive sig Gr II, 37; spasere Gr VIII, 8; v—az undan, undvige, Fr V, 62; trans. v. e—m til sess Ger II, 6.

vin, *n*, *vin*, *i kenninger, for digterdrikken, digtet*, Hvítbergs v. *Sk II*, 44, Sónar v. *Hj VI*, 1, *Bl V*, 1, Boðnar v. *Hj X*, 53; Berlings v. *St I*, 1, Durnis v. *Sá III*, 53, Bauga v. *G IV*, 1, Suðra v. *Bj I*, 4, Suptungs v. *La II*, 1, Ko VII, 2; Yggjar v. *Sá V*, 1, *Lo I*, 27, *G II*, 2, Fjölnis v. *Lo II*, 49, *Hj III*, 1, *U V*, 1, Viðris v. *Fr III*, 65, *Ger II*, 1, Óska v. *St I*, 2, Herjans v. *Hj X*, 9, *Sf IV*, 60, Friðja v. *G I*, 3, Þundar v. *Sf VI*, 3, Má IX, 10, *Bl IV*, 58, Valtýrs v. *La V*, 4, Golnis v. *Vi II*, 49, Báleygs v. *Ko IV*, 1, Lóðurs v. *Ko VIII*, 7, *Jfr. Loðris(!) v.* *Sf I*, 20; Magna v. *Sf IV*, 1; — mærðar v. *Skh III*, 5, Má III, 2, fræða v. Má III, 39, *Dí I*, 6, bruggað v. *Sá III*, 53; — for blod, unda v. *Vq II*, 6, benja v. *G X*, 29; — blakkar v. skal ogsá bet. *digt*, men synes forvansket, *Bl II*, 1; — flærðar v., svigfuld (*trolddoms*)vin, *Dí I*, 38. — Þóris v. *i navneskjul Bó VI*, 72. *Jfr. hvíta-*

Vína, *f*, Dwina, elv, V. horna, øl, *Gr II*, 53.
vínpottr, *m*, potte, kar, med vin, *La VII*, 52.

vís, *adj*, klog, viss, sikker, galdrakallinn v—i *Gri V*, 8, vís um veðr, klog på vejret, *Gr I*, 43; eiga v—an, kunne med vished vænte, *Vq I*, 44; vís vón *Gr VI*, 23; herhen kunde henføres v—u = að vísu, tilvisse, *ÓlB IV*, 16 (kunde også komme af vísa, *digt*), *Sá XI*, 30 (eller skal der læses vísa-vón?). *Jfr. bol-, fá-, galdra-, hrekk-, ká-, 6-, upp-*.

vísa, *f*, vise, vers, greiða v—u *Vq II*, 17, birta v. *Hj IV*, 40, slá v—u (egl. om rimen som „dans“) *Sq I*, 7; rime, *ÓlH 65*; v—na grein = vísur *Hj XI*, 55.

vísdómr, *m*, visdom, *ÓlB I*, 16, kunna v—m *La IV*, 11.

1. **víslir**, *m*, konge, fyrste, (yngre udvikling af vísi), *ÓlH 60*, *Skí 76*, *Gr VIII*, 64, *ÓlB V*, 32, *Lo III*, 25 osv.; — i kenninger for mand, v. gulls, vella *U VI*, 10, *Dá IV*, 40.

2. **víslir**, *m*, umoden frugt, knop, v. mikils er mjór (ordspr.) *Má I*, 4.

vísliga, *adv*, til visse, bestemt, *Gr I*, 33, *II*, 8. 32, *Þr IX*, 21, *St V*, 14. 42.

vísligr, *adj*, bestemt, sikker, v—g vist *Fr III*, 46.

vísnalag, *n*, viseform, måde at digte på, *Gei I*, 1, *Kl IV*, 1.

vísuhátr, *m*, versform, *Ko VII*, 8.

víta, (tt), dadle, revse, *Gr II*, 15, *VII*, 34.

vítl, *n*, straf, leysa v. *Fr III*, 42; stórt berr e—m till v n *Lo III*, 20; — helvede, *Bó V*, 38.

víxla, (að), veksle, v—az hoggum við *Gr V*, 61.
voldugr, se **voldugr**.

vols, *n*, overmod, *Bl III*, 14.

vóð, *f*, dug, stykke töj, standa í þýjar v., iføre sig trælkvindeklaðer, *Gri V*, 46; — sejl, *Gr VII*, 49, *Skh IV*, 25; — i kenninger for rustning, brynde, hildar v. *Hj V*, 30, *Sá X*, 6; Yggjar v. *Jó III*, 15, Viðris v. *GrH II*, 6, *Dá I*, 4, Sviðris v. *ÓlB IV*, 15, Kjalars v—ir *Sf III*, 41, Skilfings v. *Sf IV*, 38. Rognis v—ir *Sá X*, 31; Handins v—ir *ÓlB II*, 18, Hognna v. *GrH I*, 37, *III*, 26, Sølla v. *Bl I*, 30, Gjúka v. *GrH II*, 13, *Bl IV*, 23, Agnars v—ir *Bl VII*, 2, Lyngva v. *Sf III*, 14, Dellings v. *Bl IV*, 11, *Sá IV*, 26; Berlings v—ir *Bj III*, 34 må bet. ‘sværd’ og er vist forvansket, — dauðans v., dødens klæde, omskriv. f. død, *Sf VI*, 30.

vóðaligr, *adj*, farlig, v. vandi *Skh II*, 42.

vóðaskeina, *f*, farligt sår, *Gr II*, 12.

vóðatal, *n*, farlig tale, *Gei III*, 20.

vóði, *m*, fare, sem að honum færi v—in, selve døden, *Skí 110*; i kenninger, for sværd, v. gumna *ÓlA I*, 19, *B II*, 27, v. skjaldar *Hj X*, 50, *Bl I*, 4; — for ild, elris v. *Gr IV*, 16; — for vinter, Fófnis v. *Fr IV*, 33 (rett.), v. laxa urða *Fr IV*, 67; — for spejl, orma v. *Bó VII*, 41 (jfr. fortællingen om skoffln!); — v—a forstærkende, v—a breiðr *St II*, 5, v—a ráð, i en dunkel smhæng *Dá IV*, 37.

vóga, (að), voxe (íâneo. fra lavty. wâgen), *ÓlB IV*, 12, *Gei I*, 31, *Dí III*, 30.

vógestr, *m*, farlig gæst, (en pludselig opdukkende forægtig person), *G VIII*, 15.

vógun, *f*, vovestykke (jfr. víga), *Bó VI*, 62.

vólk, *n*, omtumlen (især til sös), kamptummel, *Kl V*, 44, ublid behandling *Bó VII*, 62.

vómr, *m*, modbydelig person, *Gr I*, 33, *Þr IV*, 63, *St III*, 44.

1. **vón**, *f*, håb, forvæntning, af v—um, mod forvæntning(?), *Sq III*, 14, að hlíta v. *Þr VII*, 30.

2. **Vón**, *f*, elv, V—ar eimr, guld, *Þr VI*, 17.

vónbiðill, *m*, ‘håb-frier’, frier som må vænte på svar, *St I*, 66.

vóndr, *adj*, (komp. v—ari!) *Kr IV*, 20, ond, slem,

bú v—i slangi *Ski* 189; v. til klækja *Má IX*, 70, v. bær *Gr IV*, 13.

vónsligr, adj, ond, slem, *ÓlH* 60, v—g vél *Gr VII*, 2, v—g orð *G VI*, 39, *IX*, 12; v—t (skr. vónl.) kals *Bó VI*, 48.

vópn, jfr. hand-, her-, hogg-, kjør-.

vópnafár, adj, med få våben (ubevæbnet), *Skh III*, 23.

vórkun, f, undskyldning, v. er *þr VII*, 21, v. står uppå *Skh VI*, 49.

vórkunlátr, adj, som undskylder, medlidende (følsom ved andres skæbne), *Skh VI*, 54.

vós, n, strabaser (især hvad man döjer på rejse af vind og regn), standa í v—i *Bl V*, 8, þola langt v. *Skh IV*, 28.

vótr, adj, våd, veðrið vótt, om regn og sósprøjt, *Gr III*, 46.

vóutta, (að), vidne, bevidne, tale, *Fr II*, 45, *III*, 59.

vóttr, m, vidne, hafa e—n fyr vótt *Ski* 123.

væflumaðr, m, fej person, pl. *Bl V*, 31 (jfr. væfla *Bj Hald*).

vægðartrauðr, adj, utilbøjelig til skånsel, *Fi VIII*, 11. **vægia**, (gð), give efter, v. i sóknum *Vq I*, 49.

1. **væla**, (ld), hyle, v. upp, om bersærker, *Hj VII*, 22.

2. **væla**, (lt), have med at göre (ældre vél), v—az um á kosti e—s, leve hos en og af hans midler, *Bj III*, 48; — v. hreystimenn, overvinde(?), *Bj VI*, 26.

væll, m, (el. væl n?); hylen(?), sorgar v., omskriv., = sorg *Kr IV*, 20.

vængr, m, dug, tæppe, leggja yfir e—n ljúfan v—g, her synes ordet at bet. 'tæppe', hvis ikke udtrykket er ordsprogsagtigt, *Kr III*, 12, listar v., kunstigt tæppe, *Dá IV*, 3; byrjar v., sejl, *Hj VIII*, 47.

vænkaz, (að), blive bedre (m. h. t. udfald el. fremgang), *Bl II*, 7.

vænleikr, m, skönhed, v. brúðar *Skh V*, 21.

vænligr, adj, forhåbningsgod, som lover godt, god, v—t veðr *þr VI*, 28. 41, v—t sverð, godt sværd, *St II*, 53, v—t lið *St I*, 49, v—g borg *Má I*, 12 (i de sidste eks. = vænn).

vænn, adj, smuk, herlig, god, v—n dregla Bil *Dí II*, 2, v—ar sveitir *Gr II*, 37; væn augu *Gr I*, 14; væn høfn, havn, *St IV*, 49, vænt merki *ÓlH* 38, v—ar gerðar *Gr VIII*, 45, vænni klæði *Skh II*, 41; v. sandr, kyst, *Gr III*, 25. Jfr. ban-, geysi-, ó-, raun-.

væpn, adj, bevæbnet, synes at foreligge i til v—ra seggja *Sq V*, 32.

vær, adj, som kan være (et steds), vera v—t, være muligt at være, *ÓlB III*, 29.

værð, f, fredeligt ophold, fá v. hjá e—rri *Fr II*, 49. Jfr. ql.

Væringjar, m. pl, Væringar, V—ja lið *Sq IV*, 44.

væta, (tt), væde, v. nef, følde tårer, *Kr I*, 81.

vætki, n, intet, v. nýtr *Hj IX*, 18.

vætta, gen. pl. (af vættr), ekki v., intet, *Gr V*, 30, *Gri III*, 26, *Hj V*, 27, *Má IX*, 61, *Sá X*, 52, engu v. *Sq I*, 24, *Sá VII*, 64, nokkuð v. *Bl III*, 29.

vættr, jfr. lymsku-, mein-.

vogn, f, spækhugger, vagna grund, havet, *Dí III*, 25; foldar v., slange, *Jó III*, 38, dals v—ir, d. s., *Jó I*, 3.

vold, n. pl, ársag, forårsagelse, skyld, bera af sér v. e—s, nægte sin skyld, *Má VI*, 74.

voldugr (el. voldugr?), adj, mægtig, flot, *ÓlB V*, 32, v—g brúðr *Gri IV*, 12, v—t víf, sprund *Sq IV*, 9, *Gei IV*, 56.

völlr, m, mark, slette, land, i kenninger, for hav, Ránar v—ir *ÓlA I*, 8, drafnar v—ir *Skh II*, 36, *ÓlA I*, 11, winds v. *Kr II*, 53; styrju v. *ÓlA I*, 25, humra v. *ÓlA II*, 33, *Hj VII*, 14, *Bj VII*, 47, laxa v. *ÓlA II*, 34, (pl) *Kr III*, 19, reyðar v. *ÓlA III*, 20, *Ko VIII*, 21, hñýðings v. *Fr II*, 25, glømmungs v. *Fr III*, 7, skeljungs v. *Hj I*, 56. flyðru v. *Hj IV*, 9, síldar v—ir *Hj IX*, 21, *Bl IV*, 41, brimla v. *Bl II*, 42; karfa v—ir *þr IV*, 62; Vandils v. *ÓlA I*, 9, Glamma v. *þr III*, 50, *Jó III*, 1; — for guld, orma v—ir *Gr I*, 16, *Bó IX*, 58, Fófnis v—ir *G VIII*, 23, *Ko IV*, 37, grettis v. *ÓlA I*, 22, *U III*, 19, ófnis v. *St I*, 17, *La II*, 18, grafnings v—ir *St I*, 57, frænings v. *La VII*, 41, *Bl I*, 14, drákons v. *Bó VIII*, 44, nqðru v—ir *Ko II*, 9, foldar vagna v—ir *Jó III*, 38; — for bryst, spektar v—ir *St VI*, 18, bragða v. *Sá VI*, 41; — for skjold, Viðris v. *Bl VI*, 52, Bolverks v. *Bl III*, 23. Jfr. leik-, skeið-.

völv, f, spåkvinde, *þr II*, 14, *Vq V*, 11.

vondr, m, vånd, i kenninger, for sværd, Hlakkar v. *Gr VII*, 16, v. Hildar *Bj V*, 10, slíðrar v. *ÓlB III*, 26, *Ger I*, 21, hjalta v. *Gri III*, 26, *Hj VII*, 21, *G XII*, 43; sára v. *Hj II*, 22, 39, *III*, 22, benja v. *Sf III*, 43, *Bl*

VII, 35, hræva v. Hj X, 18, skjalda v. Hj III, 29, gýgjar (øksens) v. Sá X, 26. Jfr. tein-.

Vør, f, asynje, i kenninger for kvinde, vella V. St IV, 45, hodata V. St IV, 41, auðar V. G VII, 27, hringa V. G V, 38, Sá V, 5, bauga V. St VII, 36, menja V. G IX, 33; falda V. La II, 7; þorna V. G III, 42; lauka V. La IX, 46.

vørðr, m, vagt, vogter, beskytter, hafa sterka v—u á Gr II, 22, geyma e—a v—ð (dat.) Bó IX, 38; v. Nóregs Gr VII, 60, Saxa v. G V, 15, v. foldar, konge, Fr IV, 12, v. borgar Sá V, 21, holda v. G IX, 31, ása v., Tor, Lo I, 26, II, 33; svína v. Hj IX, 5.

vørn, f, værn, forsvar, meiðir v—a, v. her skjold, Má I, 57, — kvindenavn? U VI, 22.

1. **vorr**, m, hav, sør, enn salti v. Fr III, 22, v—a bál, guld, Jó III, 18; bragða v., bryst, Ko IV, 68.

2. **vorr**, f, læbe, innan v—a Vq IV, 45; bleikri vor, om bølgen, Ko VIII, 25.

vøtrr, m, vante, v—ir slens, omskriv., dovenskab, sløj-hed, Gr I, 33.

vøxtr, m, vækst, form, skikkelse, að v—i qllum ÓlH 61. Jfr. á-, upp-.

Y.

ydda, (dd), vise odden, y—i fjödr út um bak, odden stak ud igennem ryggen, Sá IV, 76.

yfir, præp, kunna yfir e—n, kunne noget bedre end én, Sá IV, 24.

yfirmaðr (mann), m, hövding, Skí 47.

yfrinn, adj, meget stor, y. prótr Hj VII, 26; y—ið som adv, y—ið ríkt Skh III, 33.

Yggr, m, (s og jar), Odinsnavn, i kenninger, for mand, kesju Y. La VII, 61, nadda Y. Gri III, 46, fleina Y. St V, 41, brodda Y. St III, 48; menja Y. Gr III, 24 Gri III, 45; — for jætte, gljúfra Y. Lo II, 34; — for digterdrikken, Y—jar horns flóð ÓlB V, I; — Y—jar niðr, Tor, Lo I, 4.

yglaz, (ld), blive vred, (især ved minespil) misfornøjet, Pr II, 4, Ko VII, 18; y. við Pr V, 3, Bry II, 6, y—iz veðr Só H, 2; yglar Lo II, 41, He III, 35.

ylgr, f, (jar), ulvinde, Bj IV, 59. 60, Vq IV, 35; ylgis(!) kindr G VII, 33; stýrir y—ja, en mærkelig kenn-

ing, ‘som lokker ulve til’(?), mand, Gr VIII, 18, fæðir y—ja Gr VIII, 54; rjóðr y—jar blóma Gr II, 2.

ylmaz, (lmd), blive vred, oprørt, om havet, Gr III, 57. **ymja**, (umda), hvine, umdu bönd Só H, 6, umdi brandr Dá III, 25.

ymr, m, støj, dump lyd, ógrligr y. Sk III, 70; ulv, (vist fejl f. ímr) Só V, 22.

yndi, n, fryd, glæde, elskovsglæde, festa y. við e—a Hj XI, 11, með y. blítt Skh I, 8. 41; y—is grein Skh VII, 16, y—is past Gri II, 5.

yndisband, n, elskovsbånd, Gei II, 38, Má IX, 2, Fi III, 31.

yndisbót, f, frydsforøgelse, elskovsglæde, Skh II, 8.

yndisbragð, n, elskovsfærd, Bó IX, 27.

yndisferð, f, fryds-rejse, elskovs-rejse, Skh I, 33.

yndisgrein, f, fryd, = yndi Ger III, 61; elskov (kødelig), Skh VII, 16.

yndishót, n. pl, glædestegn, elskovshandel, Jó I, 11.

yndisleikr, m, glædesleg, elskov, Ger VII, 12.

yndislyndi, n, elskovsind, elskov, Fi VIII, 42.

yndisport, n, elskovens port (hus), bryst, He II, 4.

yngisbarn, n, barn, pl Sá VII, 31.

yngismaðr, m, yngling, Skí 2, Sk I, 1, pl Bj III, 2.

ynkr, m, dumpt fald, Skí 134.

ypplifriðr, f, ‘bærende Frid’, y. gulls, kvinde, G XII, 13.

yrða, (rt), tiltale, y. á (skr. yrkti, sikkert galt), Bó VII, 6.

yrja, (urða), hugge, flænge (jfr. no. yrja ‘ta voldsomt tak især i æting’), urði hanu mistilteini Gri V, 4.

yrki, n, digtning, y—s hár (åretol), róa á y—s hám (jfr. smæangen) Sá VII, 2.

yrkja, (orta og yrkta), digte, Skh II, 30, La IX, 3, Bó V, 24; göре, lade göре, Ger V, 22.

yrpa, f, jættekvinde (f. irpa), y—u vess, en del af Buslas forbandelse, Bó V, 25; økse; Dá IV, 49.

yss, m, fart, tummel, var y. á fólk i Skí 131.

Yssa, f, jættekvinde, utsyke, Skh V, 27, trøllið Y. Fr III, 16, Bj I, 53.

Y.

ý, n(?), ukendt ord, siklings gisti hjartað ý, La VI, 30.

ýfa, (fð), göре vred, tirre, göре ffendtlig, ý—az móti e—m ÓlH 7, ý. e—n Skí 141, ý—az meðr að skilja

e—n, blive ivrig for at, *Skh I*, 29; ý. brjóst með felmt *Sá XI*, 17; ý—iz strengr, bliver strammet, *Bj I*, 32; ý. sér, vise sig uvenlig, *krakilsk*, *Kr I*, 30; ý. fiðr, lade fjerene stritte, i overført betydn. *Kr II*, 21.

ýla, f, hyl, setja upp ý—u *Ko V*, 40 (om svin).

ýmiss, adj, forskellig, snart den ene snart den anden *Skf 154*, 190, ganga, leika, á ýmsum stofnum, snart den ene snart den anden er oppe og nede, *Sf III*, 39, *Sk I*, 5.

ýr, m, barlind, i kenninger, for mand, málma ý. *La IV*, 47, fleina ý. *La IX*, 81, skjalda ý. *Kr IV*, 25, Sauðungs orða ý. *La II*, 11; — bue, orða ý. (jfr. smhaengen) *Sá IV*, 8.

ýta, (tt), sætte, skyde, ud, sætte fra land, *Hj I*, 36, *VIII*, 29.

ýtar, m. pl, mænd, *ÓlH 18 osv.*

ýtir, m, som støder, skyder noget ud, i kenninger for mand, ýtar gulls *Bó III*, 33, ý. ófnis beðs, *Dá I*, 45, ý. ófnis láðs *Fr IV*, 18, ý. orma láðs *U V*, 5, ý. linna palla *St I*, 23; ý. handar grjóta *Fr I*, 45, ý. báru glóða *Gr VII*, 39, ýtar keldu elds *Gri II*, 33, ý. flæðar elds *Ko V*, 12; ý. stáls *Fr V*, 13, ý. spanga *Gr VIII*, 10; ý. Sónar fossa, digter, *Fr V*, 60; absolut, *Skh I*, 8, 52, *V*, 13, *VI*, 23, *VII*, 54, *Dí III*, 41, *Ko VI*, 44.

P.

þaðra, adv, der, *Skf 39*, 153, *Gr VII*, 50, *Fr X*, 22, *Bó IX*, 39.

þak, n, tag, lindar þ., is(?), *Gr V*, 4. Jfr. hallar-

þang, n, tang, tók þ—i að róta *Má IX*, 8.

þangaðkvóma, f, ankomst, *Vq IV*, 43.

þann, pron. dem., denne acc.form findes hyppig brugt som nom. = sá, også = sá er f. eks. *Gr I*, 28, *VI*, 15, *Skh VII*, 5, *Fr VI*, 27, *Gri I*, 30, *St VII*, 4, *U III*, 9, *Má VIII*, 19; — *Gr VIII*, 12.

þannig, adv, dér, *ÓlH 38*.

þar, adv, dér, = þar er *Gr VII*, 3, *Fr IV*, 44.

þarfr, adj, nyttig, brav, *Gr I*, 10.

þari, m, tang (på strandbredten), *Skf 63*.

þarmr, m, tarm, pl. *Skh VI*, 18, *Vq VI*, 11.

þarvist, f, ophold (par ved rett.), lov til at være i landet, *Fr IX*, 37.

þaufa, (að), trykke, þ. koppum, bringe i knibe (dræbe), *Bj III*, 35. (GAndrj. „tacite quid actito“).

þausn, f, tumult, *Bj III*, 25, þ—ir hess *Skf 177*; orða þ., ordstrømmen, *Lo I*, 31.

1. þá, konj, da, = þá er *Fr VI*, 13.

2. þá, f, optøet stykke land, *Vq II*, 3.

þátr, m, afsnit, hvad der udføres, forn þ. gammelt sagn, *Sq I*, 10, líttill þ., om rimen, *Gr II*, 4, mærðar þ. *Gri I*, 5, Durnis þ., digtet, *Ko VII*, 1, jfr. navne som Herburts þ. *He IV*, 48, Krítar þ. *F VIII*, 44; Venris þ., elskov, *Bó IX*, 4; — hernaðar þ. *Sq III*, 37; i kenninger for kamp, sverða þ. *Dá III*, 38, branda þ. *Gri IV*, 41, *G XI*, 47, randa þ. *GrH I*, 13, *Bó II*, 51, qrva þ. *Ger VI*, 15, *Bl III*, 3. Jfr. Krítar-

þefr, m, lugt, full þ. *Lo II*, 10.

þegar, konj, da, dengang da, *Skf 47*; þ. er *Gri IV*, 34, þ. að *Gr III*, 40, *V*, 31; þ. en *Gr IV*, 54.

þegn, m, mand, *ÓlH 23*, 37; þ. á græði, navneskul, *Bó VI*, 72; — i kenninger (mærligt nok) for mand, auðs þ. *Fr III*, 56, þ. unnar viggja *U VI*, 40, þ. óldu síma *Má V*, 37. Jfr. ilsku-, mektar-, róstu-.

1. þekja, (þakta), tække, hóll þegnum þokt, fuld af, *Jó III*, 28.

2. þekja, f, tag, elfar þ., is, *Fr V*, 27.

þekkjav, (kt), være behagelig, ekki þ. hljóð *Ko V*, 22; være venlig mod, *Skf 17*.

þelkr, adj, velset, yndet, *Skf 11*; — navn på Odin, þ—s tanna byrgis Tifr, skjaldedrikken, digtet, *Gr VI*, 56; meiðar þ—s máls (ved smblanding), mænd, *St VI*, 3. Jfr. hug-.

þel, n, grunden, det inderste i noget, lundar þ. = lund *Kr I*, 35; sind, sjæl, niðr í þ. *Skh III*, 41.

þella, f, fyrr, i kenninger for kvinde, auðar þ. *Hj XI*, 21, vella þ. *Kl IV*, 1, hrunga þ. *Ger V*, 59, draupnis þ. *G IX*, 47; þ. orma stranda *Hj X*, 7; þ. sjávar bríma *Dí IV*, 11, þ. ægis ljóma *Kr III*, 52; þ. glæstra skíða *Má I*, 65, gullaz þ. *Hj IX*, 19, *XI*, 17; linna (vist fejl f. linda) þ. *Hj IV*, 5; þ. þorns *Kl IV*, 46, þ. veiga *Fr II*, 2, *Hj V*, 10, þ. lauks *Bl I*, 2. Jfr. glæsi-, svipti-.

1. þenja, f, økse, þ—u beitir, mand, *St III*, 40.

2. þenja, (þanda), udstrække, udspile, vindrinn þandi vóðir *Gr VII*, 49.

þenkning, f, tanke, á þ. mína, after mine tanker, *Má IX*, 82.

þenkja, (nkt), tænkes (læneo. fra lavty. denken), þ. á

Gr II, 7, *Skh VII*, 5, þ. upp á *Sk III*, 15, þ. um *Sk II*, 25.

perna, f, tærne, *bry III*, 4, pl *Sf VI*, 33.

perrir, m, törning, bera til þ—is *Ko V*, 25.

pessi, pron. dem., denne, þenna, absolut, pegende tilbage, *Hj I*, 27; formen þeima findes *bry II*, 4 (= því), *Sá IX*, 5 (= þessum), som dat. pl. *bry II*, 15. Mulig findes formen þersi *Gri II*, 32.

peygi, adv, = eigi, ikke, (ofte i hds skr. þeyiu el. lign.), *Gr III*, 24, IV, 54, *Skh IV*, 13; *Br II*, 1, *G V*, 25 osv.

peyr, m, tø, tøvind, vind, i kenninger, for kamp, ståla þ. *G II*, 39, vópna þ. *Sq IV*, 45, laufa þ. *ÓlA I*, 24, eggja þ. *ÓlB IV*, 5, hjorva þ. *ÓlB IV*, 20, *Fr I*, 23; geira þ. *Gr VI*, 40, *ÓlB IV*, 20, V, 3, darra þ. *Bl VI*, 56, odda þ. *ÓlB IV*, 4, *Fr I*, 42, *Hj I*, 58, randa þ. *Bj V*, 23; þundar þ. *Bl III*, 19, gríðar (øksens) þ. *Bl I*, 48; — for sind, mod, Gríðar þ. *Gr V*, 23, Beslu þ. *Hj XI*, 25, *G I*, 34; ræktar þ. *Sf IV*, 1, *Gei II*, 37.

peysa, (st), sætte i fart, lúðr er þ—tr *ÓlB IV*, 14; lyndi ekki þ—t, ikke fremfusende(?) men þeyst danner ikke rim med de andre i verset, *Kr II*, 62.

peysing (el. ingr?), f, hurtigt ridt, *He IV*, 13.

peysir, m, som sætter i sterk fart, þ. geira, mand, *Dá IV*, 47.

peyta, (tt), lade tude, þ. lúðra, blæse, *Vø III*, 18, þ. raddir *Dí IV*, 29, qxar þ. jálm *Sq IV*, 33; — kaste, þ—tuz stál *Sq V*, 25.

peytir, m, som sætter i fart, þ. Þriðja sálms, mand, *Fr III*, 3, þ. brodda hríðar *Fr III*, 64, þ. aura fjolda *Fr III*, 62.

þél, f, fl, unda þ., sværd, *St VI*, 16, VII, 65, benja þ. (dat. þ—i) *Sf V*, 29, brodda þ. *ÓlA II*, 5, *Gri I*, 42; — sagnar þ., vel omskriv. f. sqgn, fortælling, *Gr VII*, 2.

þéna, (nt), tjæne, (âneo. fra laty. dênen), þ. e—m *Bó IX*, 60, *Fi VI*, 33, *Sk I*, 30, þ. að borði *Sk I*, 17, þ. til sængr *La II*, 41.

þiðr, m, tiur (ældre þiðurr), unda þ., svæid, (en mærke-lig kennung) *Hj II*, 26.

þiggja, (þá), modtage, þ. høgg *Gri I*, 61.

1. **þilja**, f, tilje, bræt, stang, i kenninger, for kvinde, þ. auðs *Vø VI*, 16, þ. hringa *La III*, 57, *Ko IV*, 2, Draupnis mijallar þ. *Sf I*, 10, Aurnis raddar þ. *Sf I*, 46,

þ. frænings landa *La V*, 9, þ. hraunþvens grjóta *Sf II*, 34; þ. pella *La V*, 22, þ. þorna *Má IX*, 72, *Bj HI*, 27, þ. spjalda *G VIII*, 40, *La V*, 13; — for skjold, þ—ur þundar *GrH IV*, 22, Røgnis þ. *Bl VII*, 48, Hrungnis þ. *Sf V*, 23, *La I*, 9, *Bl IV*, 4, hrumnings þ—ur *Sq IV*, 23, Þjaza þ. *Bl V*, 27, — for skib, þ—ju elgr *Gr VI*, 1. Jfr. æski-.

2. **þilja**, (að), belægge med brædder, beklæde, gólf þ—jað (gulli) *Vø I*, 17.

þing, n, ting (forsamling), ting (genstand); dette sidste i enu bestu þ. *Skh II*, 35, kostbarhed, *Gri II*, 37, *St V*, 32, *Skh II*, 40, bera af þ—um *Bj VII*, 16; hjartans þ., elskov, *Ger VII*, 17, gleðinnar þ. = gleði *Má IV*, 7; — i kenninger, for kamp, málma þ. *Dá IV*, 25, hjorva þ. *Hj I*, 55, hringa þ. *Gri II*, 24, *Ger VI*, 6, *Bj VII*, 47, hrotta þ. *Bó IX*, 41, laufa þ. *G XII*, 22, *Sá II*, 33; geira þ. *G II*, 36, *La I*, 21, darra þ. *ÓlH* 54, *Vø II*, 26, brodda þ. *G I*, 38, *Bj I*, 21, qrva þ. *Lo II*, 29, *St II*, 30, *U V*, 18, fleina þ. *G X*, 24, *Sf II*, 28, skjalta þ. *ÓlB II*, 25, *G V*, 23, tjørgu þ. *G III*, 13; — vigglat þ. *Gr V*, 42. Jfr. elsku-, folk-, hjør-, qr-.

þinga, jfr. dag-.

þingað, adv, hid, *Br VIII*, 12.

þingboð, n, bud om ting (forsamling), þ. gengr um torg *Vi II*, 26.

þingmaðr, m, tingmand, mand i ens tinglag, *Gr III*, 9.

þingreið, f, tingridt, tingrejse, *Gr II*, 53.

þinn, pron. poss., din, ofte med subst. 'du, din', þ. digri drøtr *Skí 60*, þ. glópr *Gr I*, 25, lygari þ. *G IX*, 49, tryggrøfi þ. *G XI*, 36, þ. hrottinn *Skí 167*, glóprinn þ. *Skh VII*, 49, en vóminum þínum *Bó V*, 8.

þjá, (að), undertrykke, skjoldr er þjáðr, er forhugget, *Sá VI*, 17.

þján, f, underkuelse, aura þ., tab af, *Br III*, 22.

þjó, n, arsballe, leggja (høfuð) að þjónum *Gr IV*, 44.

þjóð, f, folk, om folkene på én gård *Br V*, 5. Jfr. heiðrs-, ilsku-, kyngi-, ó-, sæmdar-, vendis-.

þjóðland, n, folkeland, hovedland, rige, *Vø III*, 10.

þjóimi, m, vanskelighed, hindring (ukendt ellers), á því mun þér þykja þ. *Bj III*, 23.

þjónn, m, tjæner, Fjølnis þ., Loke, *bry I*, 21.

þjóna, (að), tjæne, udføre et arbejde, *Gr III*, 41, þ. vífi,

hjælpe ved fødsel, *Skh VII*, 32; ironisk om at slå ihjæl, *Gr IV*, 44, *Sá X*, 40; lymska þ—ar pér *Má III*, 29.

þjónan, f, tjænen, arbejde, vinna þ., m. h. t. begravelsen af lig, *G VII*, 24.

þjór, m, tyr, okse, *Lo III*, 17.

þjóstr, m, vrede, ophidselse, elskovskval, með þ—i *Skh I*, 48, II, 45, af sárum þ—t (sorg) *Skh III*, 22, af miklum þ—t *Sq IV*, 21, með leiðum þ—t *La II*, 83, af móð og þ—i *Skh V*, 29, með harm og þ—t *Fi VII*, 44, jfr. *V*, 21, VI, 10. Jfr. grimdar.

þjóta, (þaut), lyde, gjalde, þ—i lúðr *Gr VIII*, 52, trumba þaut *G X*, 27; aldan þaut, bruste, *Skh IV*, 14.

þjóttá, f, Tjöttøen, þ—u baugr, slange, *Gr VI*, 43, þ—u þvengr, d. s., *Jó I*, 40.

pokka, f, hjælm, þ. brast, *He IV*, 35 (þokki findes i þulur).

pokkaséll, adj, yndet, afholdt, *G IV*, 67.

þokki, m, behag, yndest, e—m er þ. á e—m, finder behag i, *Gr VII*, 51.

pol, n, udholdenhed, bera þ., udholde, *Gr II*, 26.

polinn, adj, udholdende, *Ko IV*, 52.

pollr, m, fyrr, i kenninger for mand, þ. menja *Br III*, 4, þ. grettis láðar *Gri II*, 36, þ. þussa þulna *Fr III*, 58; våpna þ. *Gr I*, 19, *Fr I*, 48, þ. stála *Hj III*, 45, 50, þ. hjørva *G VII*, 22, þ. brands *Fr I*, 50; þ. skeyta *Sá I*, 49, þ. álma *Dá IV*, 27.

popti, m, egl. bænkfælle, seima þ., mand, *Sá XI*, 39 (enestående).

þorn, m, torn, tjörn, i kenninger for mand, auðs þ. *Fr III*, 54, bauga þ. *Lo III*, 35, *St IV*, 40, menja þ. *Br II*, 2, aura þ. *St V*, 37; — for kvinde, þ—a vigg *Skt 87*, þ—a brú *Skt 113*, þ—a reið *Fr V*, 1; — for sværd (spyd), unda þ. *St I* 45, *La II*, 72, *Dá III*, 26, þundar vedra þ. *Fr IV*, 4; alene = spyd i þ—a drif, kamp, *G X*, 50.

þorna, (áð), törres, Óðins flóðið þ—ar *La VIII*, 34.

þorngrund, f, 'torn-jord' (torn i spænde), kvinde, *Skh II*, 14, *Br V*, 52, *Hj I*, 74.

þornrist, f, 'torn-Hrisf', kvinde *Sf V*, 24.

þorp, n, landsby, þ. ljóða, bryst el. mund, *U I*, 1.

þorpari, m, landsbybonde, fattig bonde, *Fi VII*, 38.

þó, konj, dog, i forundringssætning, margr er þó dumms að sér, hvor dog mangen, *St III*, 8.

þófl, m, filtsaddel, þ—a hjørtr, hest, *Bl I*, 36.

þópta, f, tofte, þ. orma láðs, kvinde (en usædvanlig kenning), *Fr V*, 23.

þór, m, guden Tor, trúa á þ. *Ger IV*, 32; i kenninger for mand, vella þ. *Vq V*, 6, seima þ. *Gr III*, 24; vópna þ. *Kr V*, 12, málma þ. *Gr VI*, 52, *St VII*, 39, *Sá II*, 30, hjørva þ. *St V*, 35, geira þ. *Gr VIII*, 66, kesju þ. *Gr II*, 24, qrva þ. *G IV*, 65, nadda þ. *Sá IV*, 74; hjálma þ. *St VII*, 55.

þramma, (áð), gå tungt, *Skt 29*.

þraut, f, hård prøve, nød, *ÓlH 60*, kamp *ÓlH 33*; gjarn í þ., villig til kraftprøver, *Gr II*, 41, þ—a él, kamp, *ÓlA II*, 5; vinna þ. *Hj II*, 39; þ—ar grein, = þraut *La VI*, 3; forstærkende i gen., þ—ar leitt *ÓlB II*, 2, þ—ar hår *Br III*, 5, þ—ar vinna *Lo III*, 18; — i kenninger, for kamp, branda þ. *G XI*, 52, eggja þ. *Hj VIII*, 8, darra þ. *Sq IV*, 36; — for vinter, fófnis þ. *Fr III*, 65. Jfr. dauða-, geysi-.

þrautaharðr, adj, meget hård, þ. fundr *Sá X*, 19.

þrautamaðr, m, mand som har hårde livsvilkår, *Skh II*, 24.

þrautargildr, adj, meget kraftig, *ÓlH 42* (eller i 2 ord?).

þrautarglima, f, farlig, kraftig brydning, *Gri III*, 59.

þrautarmikill, adj, uhyre stor, *Ko V*, 32.

þrautarráð, n, afgørende påfund, *Gri III*, 49.

þrautarslag, n, farlig, kraftig kamp, *Ger VII*, 23.

þrautasamr, adj, som er tilbøjelig til hårde prøver, kraftige handlinger, *Gri III*, 6.

1. **þrá**, f, længsel, bera þ. *Skh VI*, 29, rømm þ. *Gri VI*, 1, heit þ. *La III*, 44, senda nýja þ. *U II*, 5, gefa ærna þ. *St IV*, 35, holda þ. *ÓlB III*, 33; — i kenninger for kamp; her skulde man tro at þrá ntr. var blevet fem., málma þ. *Skt 88*, sverða þ. *GrH IV*, 11, *Sf IV*, 37, branda þ. *Dá IV*, 45, *Bó IV*, 35, hjørva þ. *Sf VI*, 20, *Fi IV*, 13, fleina þ. *Sf I*, 48, *Bó III*, 24, brodda þ. *Hj X*, 48, odda þ. *Bj VIII*, 1. Jfr. feiknar-.

2. **þrá**, (áð), længes, med acc., længes efter en, *Hj XI*, 16.

þráðr, m, tråd, leika á þ—i, ryste (som om noget stod på en tråd), *Skt 183*. Jfr. silki-.

þráinn, m, dværgenavn, þ—s varra flæðr, digterdrikken, digtet, *Vq II*, 1.

þrár, adj, trodsig, þrátt adv, tit og ofte, *Skt 111*, *Lo III*, 31, *La IX*, 108; med kraft *Ger I*, 39.

þrátt, *n.*, *strid, trætte, sá líkaði þ—ið, ḡ: kampen,* *Bj VII, 9.*

þráttá, *(að), strides, þ. hvóptum G III, 47.*

þreistr, *adj., ukendt ord (f. þreiskr?, træsk?), La V, 17.*

þrekinn, *adj., kraftig, om en løve Ko V, 22.*

þreksemð, *f., kraft, Bl V, 29.*

þrekstór, *adj., kraftig og udholdende, ÓlH 27, Bl III, 9.*

þrennr, *adj., talo., i pl. trende, tre, sqxin þ—nn, tre,* *ÓlA III, 19.*

þrettán, *talo., tretten, þ. bú i et navneskul G VI, 58.*

þreyja, *(þráða), længes, føle længsel, Skh I, 9; þ. sárt St V, 10; þ. að e—m Fr I, 50, Ko VII, 23; þ. af meyjum (for að?) Gri II, 5; — forblive, have ro, þ. á stóli Gri III, 16.*

þreyngd, *f. (ḡ: þróngd?), åndedrætsvanskælighed, þ. og høsti Fr IV, 52.*

þreyngja, *(gd), trænge, bringe i knibe, angribe, þ. e—m ÓlH 47, þ. e—m i þræla flokk, sætte en blandt, Hj V, 31, þ. e—m i burt af lífi U III, 34; mæði þ—dr, pint, Skh III, 31, þ—jaz, gå i en tæt skare, Pr VIII, 4, þ—az að vórum fótum, samles i tæt skare, Gei III, 43; — upers. huganum þ—ir He IV, 1.*

þreyta, *(tt), udøve, kappes med, þ. húsgang Skí 12, þ. list, Hj I, 57, þ. brögð, brydes, ÓlA II, 28, þ. mått, prøve kræfter, Skh IV, 28; þ. aldr, være (så og så) gammel, Sk I, 31; þ. orku, anvende sin kraft, Sá IV, 74; þ. segl, sejle, ÓlB I, 2; þ. át við e—n, kappes med en i spisning, Lo III, 15; hús preytt með (gulli), udstyret med, Bó IX, 59; þ. í stórar nauðir, komme ud for, Fi II, 28. — þ. sorg Má IV, 45 er vist fejl f. peyta, bortkaste. Jfr. of.*

þreytir, *m., som udmatter, ødelægger, uddeler, þ. nōðru fitja, mand, Vq VI, 22.*

þriði, *m., Odinsnavn, i kenninger for kamp, Þ—ja hregg, él, Gri II, 12, ÓlB II, 2; Þ—ja frost Fr II, 34, þ—ja sálmr Fr III, 3.*

þriðjungr, *m., en tredjedel, þ—s partr Skh III, 52, (heims) þ—ar Vq I, 22.*

þrifinn, *adj., veludviklet, þ. og snjallr ÓlB IV, 6, þ. og vitr Pr III, 11, þ. þegn Gri V, 33, þ—in borg, smuk, anselig, Sq II, 19.*

þrifligr, *adj., veludviklet, anselig, þ—t víf Skh I, 9, þ—t sprund Lo I, 26, Vq VI, 26, þ—g snót U III, 34;*

þ—t spjall, god samtale, ÓlA II, 2, þ—t tal Lo I, 14
þ—t tafl Bl VIII, 8; þ—g segl ÓlA II, 6; þ—t sund ÓlA II, 33.

þrifmannligr, *adj., trivelig, stor, þ. vexti Kr III, 51.*

þrifsemð, *f., dygtighed, þ. Þórs ÓlA II, 17.*

þrifa, *(þreif), grieve, tage, þ. upp Víkar, løfte i vejret, Skí 173, þ. við e—u, tage imod, Pry III, 22; þrifaz, trives, þrifuz eg svó G III, 3.*

þriforn, *adj., tre gange gammel, meget gammel, þ—t smjor Skí 196.*

þrjátigu, *-i, talo., tredve, þ. manna Pr IX, 21, Ger V, 38.*

þrjoska, *f., trods, modstand, ÓlH 23.*

þrjoskr, *adj., trodsig, þ. þegn ÓlH 46.*

þrjóta, *(þraut), svigte, mangle, lífið skal þig þ., du skal dø, Hj II, 50; vera þrotinn, være udmattet, opgive øvred, Pry I 14, eptir veislu þrotna St II, 39.*

þrjótr, *m., trodsig person, slyngel, Skh VI, 6, Pr V, 15, IX, 46, La III, 88. Jfr. lymsku-*

þroka, *(að), bevæge sig, St VI, 33 (andet kan ordet ikke her bet.).*

þroskagöðr, *adj., godt udviklet, kraftig, Skh VII, 43.*

þroski, *m., trivsel, lykke, G IX, 33; þ—a gæddr Pr III, 9.*

þrot, *n., afslutning, ophør, kvæða þ. Sá X, 66. Jfr. ráða-, visku-, vista-.*

þró, *jfr. stein-.*

þróttarlaus, *adj., kraftlös, Lo I, 5.*

þrótr, *m., kraft, dygtighed, yfrinn þ. Hj VII, 26, beiskr þ. G X, 17, þ. garpa ÓlB IV, 7; járna þ., sværdenes kraft, kamp (?), ÓlB IV, 31. — Odinsnavn, i kenninger for mand, bauga þ. G VII, 19, La VI, 14, hringa þ. La II, 43, þ. Þundar báls Dá IV, 33, þ. laufa La IX, 75, þ. randa La III, 26. Jfr. ráða-.*

þrumma *(el. þrymja?), (md), bruse, þ—di alda Gri I, 38.*

þrungrinn, *adj., opsvulmet, stormi þ. (fjorðr) ÓlB I, 2.*

þrúðr, *f., Tors datter, gudinde, i kenninger for kvinde, auðar þ. G XI, 14, vella þ. Dí I, 11, seims. þ. Sk III, 8, hringa þ. La III, 30, Skh V, 21, Fr I, 20, baugs þ. Fr IV, 24, gullhrings þ. Sf V, 3, menja þ. Skh I, 24, 49, leggja fanna þ. Vq II, 36, arma fannar þ. Vq V, 2, þ. nōðru palla La II, 82; — falda þ. Kr VII, 22, gullas þ. Kr IV, 13, þorna þ. Má IX, 37,*

spjálða **p.** *Bó VII*, 68, *IX*, 32, *vefja* **p.** *Fr V*, 46; *absolut*, *Bó VI*, 24, *IX*, 38; *om en jættekvinde* *Hj II*, 38; — *for jættekvinde*, *hamra* **p.** *Hj II*, 52. Jfr. *silki-prúga*, (að), *undertrykke*, **p.** *heiðri* *G VIII*, 47.
prútinn, *adj*, *opsvulmet*, **p.** *marr* *Bó II*, 32; *ophidset*, *þry II*, 5, **p**—*in lund* *ÓlH 33*, *om en jættekvinde*, *Hj II*, 46.
þrútna, (að), *svulme*, *St II*, 52; **p**—*ar móðr* *þr III*, 1.
þrymr, *m*, *jættenavn*, *Lo II*, 36, *Gri III*, 17; *bjarga* **p.** *Dá IV*, 16.
þrýstiligr, *adj*, *trivelig*, *þr III*, 5, *Lo I*, 24, *Hj I*, 73, *Bó II*, 40.
þrýstipungr, *adj*, *tryktung*, *meget tung*, *Sá VII*, 66.
þræll, *m*, *træl*, **p.** *og þegn* *St VII*, 47. Jfr. *svína*.
þræsligr, *adj*, *trælleagtig*, **p**—*t þý* *G VI*, 38.
þrændir, *m pl*, *Trønderne*, *ÓlH 10*.
1. **þræta**, (tt), *trættes*, *strides*, **p.** *fyrir e—ð*, *benægte* *noget*, *G VIII*, 56, **p.** *e—s*, *nægte*, *Gr VII*, 20; **p.** *e—n*, *skælde ud*, *þr V*, 43; **p.** *tal*, *kappes i tale*, *Ko I*, 77, **p.** *við e—n*, *strides med en*, *Gr VI*, 44.
2. **þræta**, *f*, *trætte*, *strid*, *tale*, **p.** *þussa kyns*, *guld*, *Lo I*, 13, **p**—*u bjór*, *drik hvorom strid har stået*, *digterdrikken*, *digtet*, *Sf V*, 36.
þrætni, *f*, *nægtelse*, *veita* **p.** í *mót* *þr VII*, 21.
þrong, *f*, *mængde*, *trængsel*, **p.** *manna* *Bj IV*, 46, **p.** *af e—m* *Gei IV*, 47; *laufa* **p.**, *kamp*, *Dá IV*, 50, *vigra* **p.**, *d. s.*, *Bl VII*, 14.
þrongr, *adj*, *trang*, *snæver*, **p**—*g mein*, *trykkende*, *Skh V*, 14, **p**—*t brjóst*, *beklemt*, *Gri V*, 1.
þrongva, (ngd), *trænge*, *bringe i knibe*, **p.** *að e—m* *Fi VI*, 52; **p**—*z þegna kosti*, *þr IX*, 34. Jfr. *þreyngja*.
þrongvir, *m*, *undertrykker*, **p.** *setra*, *omtr.* = *viking*, *Bj VII*, 33.
þroskoldr, *m*, *tærskel*, *Gr VIII*, 41.
þukla, (að), *berøre*, *bevæge*, **p.** *e—ð braut* *Hj IX*, 73, **p.** *til slægðar*, *ty til*, *G IX*, 23.
þula, *f*, *remse*, *remsemæssig tale*, *þussa* **p.** (*ved rett.*), *guld*, *Fr III*, 58.
þulr, *m*, *gammel vismand (troldmand)*, *Træin om sig selv* *Gri III*, 16, *Hårek om sig selv* *G III*, 45, **p.** *enn galdravísi* *Gri V*, 16.
þumlungr, *m*, *tommelfinger*, *i en hanske*, *Lo II*, 23.

þundr, *m*, *Odinsnavn*, *Sq IV*, 32; *i kenningér*, *formand*, *efter guld*, *vella* **p.** *Kl III*, 27, **p.** *seima* *Fr IV*, 35, **p.** *þjassa mál*, *St VI*, 24, **p.** *frænings landa* *U VI*, 15, **p.** *nqðru fitja* *Gr VIII*, 68, **p.** *mundar ísa* *Ko VI*, 12; — *efter våben*, *vápna* **p.** *Gr I*, 26, *Fr I*, 40, *málma* **p.** *Fr I*, 41, *G VI*, 7, *stála* **p.** *Fr III*, 37, *St IV*, 38, *G VII*, 6, *sverða* **p.** *GrH II*, 20, *laufa* **p.** *Gr II*, 34, *Fr V*, 19, *Hj XI*, 15, *mækis* **p.** *St VI*, 20, *hjorva* **p.** *Hj II*, 45, *III*, 36, **p**—*ar unda glóða* *Dí I*, 48; **p.** *geira* *St II*, 52, *GrH II*, 22, *kesju* **p.** *La IX*, 61, *darra* **p.** *ÓlB IV*, 29, *GrH IV*, 23; *qrva* **p.** *Skí 26*; *Gr I*, 12, *þry I*, 10 (= *Tor*), *Lo III*, 12, *nadda* **p.** *Skh VI*, 21, *Fr IV*, 36, *brodda* **p.** *Hj VI*, 16, *GrH I*, 32; *skjalda* **p.** *Gr VII*, 42, *Fr III*, 42, *randa* **p.** *ÓlB I*, 33, *St V*, 52, *tjorgu* **p.** *La IX*, 68, **p.** *Óska tjalda* *St II*, 31; *hjálma* **p.** *Fr I*, 44, *III*, 25; *brynu* **p.** *ÓlB V*, 11, *La III*, 37, *U VI*, 19, **p.** *Kjalars klæða* *Hj VII*, 49; — *efter kamp*, *rimmu* **p.** *Hj IX*, 72, *VI*, 33 (*her skr. remmu*), *rómu* **p.** *Dí II*, 18; — *þorna* **p.** *Ko I*, 38; — *absolut*, *Bó III*, 22, 23; — *for jorden*, **p**—*ar frú* *Gr IV*, 9, **p**—*ar víf* *Gri III*, 8; — *for kamp*, **p**—*ar veðr* *Fr IV*, 4; — *for et jættevæsen*, *bjarga* **p.** *Dá IV*, 60; — *for digterdrikken*, *digtet*, **p**—*ar líð* *Fr I*, 11, *flóð* **p**—*ar varra* *Fr III*, 1; **p**—*ar þýfska* *U III*, 1; — *hjorva* **p.** *synes at bet*. ‘Odin’ (*wrigt.*) *Hj I*, 37. Jfr. *fleygi*, *herði*, *kyngi*, *rammi*.

pungi, *m*, *tyngde*, *vægt*, **p.** *mikill*, *i navneskjul*, *Gri VI*, 58, *sem bjorg að p—a* *Sq III*, 29, **p.** *hálfra merkr* *Bj I*, 15; *kennir hjartað p—a* *Sá II*, 19, **p.** *fló til hjarta* *Fr IV*, 5.

pungliga, *adv*, *tungt*, **p.** *segir hugr um* *þr IX*, 2; *sörgeligt*, *þr V*, 5.

pungligr, *adj*, *tung*, *besværlig*, **p**—*g mæði* *Hj II*, 3, **p**—*g kvein* *La VI*, 3, **p**—*g hogg* *Hj X*, 45; **p**—*g bæn*, *kraftig*, *þr V*, 31.

þungr, *adj*, *tung*, 20 *marka* **p.** *Skí 198*; *þry I*, 8 (*svagt uden enn*); *tungt vejende*, *virkende*, **p**—*g í ráðum* *St II*, 57. Jfr. *þrýsti*, *þykkju*,

þunnr, *adj*, *tynd*, **p**—*nn qx* *ÓlH 49*, **p.** *hjorr* *St II*, 45; **p.** *ægir* *Bj VII*, 32.

þurðr, *m*, (ar), *mangel*, *svigten*, *manvits* **p.** *Ko I*, 22. **þurfa**, (rft), *trænge til*, **p.** *lítills við* *þr III*, 46.

purr, *adj*, *tör*, *ausa* *að p—u* *Fr III*, 40.

puss, m, *turs, jætte*, hinn illi þ. *St III*, 11, þ—a kyn *Lo I*, 13; þ—a gramer *Pry I*, 12, þ—a pula (rett.), *guld*, *Fr III*, 58, þ—s bland, *digterdrikken*, *digtet*, *U III*, 43; — úr og þ. (ɔ: þ), *i navneskjul*, *Kr II*, 6.

pú, pron. pers., *du*, pl. ér *Sá I*, 48.

púshundrað, n, *tusinde*, *Gei II*, 15, *Má IX*, 60, *Sá IX*, 24.

pvá, (þó, þvó), *vaske*, þ. *borðum*, *skibsplankerne*, *Gr VII*, 44, (ægir) þó innanborðs með dífum *Sq II*, 6; *hringar blöði þvegnir* *ÓLB II*, 29.

1. **þveita**, (tt), *kaste*, þ. *hogg á nasir* *Fr IV*, 14.
2. **þveita**, f, *økse*, *Fr IV*, 61 (*ved rettelse*).

þveitir, m, *som kaster, uddeler*, þ. *nóðru palla, mand*, *Kr III*, 35.

þveitr, m, *slag, stød, slående redskab, brynu* þ., *sværd*, *Gr VIII*, 13, *Bó VIII*, 41; *som slår, hjørva* þ., *mand*, *Sk I*, 29.

þvengr, m, *tvinge, rem, mjór sem* þ. *Skí 8*; *piggja þ—g synes at bet. 'modtage fordel'* (god beværtning) *Fr V*, 32, jfr. *IV*, 67 (Sperbers bemærkninger *Arkiv XXVI*, 265 klarer ikke sagen); *sútar* þ., *omskrivende = sút* *Sf IV*, 3, *línú* þ., *ligel.*, *Kr IV*, 40; *þjóttu* þ., *slange*, *Jó I*, 40; — unda þ—ir, *sværd* (mærkelig kenning), *Sf V*, 18. Jfr. *hraun-*.

þverligr, adj, = *þverr, på tværs, afgjort*, þ—t nei *Fr III*, 53.

þverr, adj, *som er på tværs, modsat, e—m er* þ—t við e—n, *er modstander af en*, *La III*, 70, *e—m leikr* þ—t um lyndi *Bl II*, 32.

þverra, (þvarr), *tage af, forminskes, auð tók að* þ. *Gr I*, 25; *auðnan þverr* *Gri I*, 34.

þverrir, m, *forringer, uddeler*, þ. *hrannar báls, (guldet)*, *mand*, *Fr V*, 13, þ. *orma moldar* *Fr IV*, 34.

þvertré, n, *tværtræ, tværbom*, *Bó X*, 13.

þvinga, (að), *tvinge, plage, volde sorg, (låneo. fra lerty, dwingen)*, *Skh V*, 14, *VII*, 8, *Hj I*, 4, *G V*, 49, *La I*, 6; *Ko IV*, 6; *fleste af eks. viser, at ordet bruges om elskovsforhold*.

þvingi, m, *tvingende, bitter, elskov, harðr* þ. *La V*, 16, *Tristrams* þ. *Ger VIII*, 3.

þvilíkr, adj, *sådan*, *Fr V*, 48.

1. **þykkja**, f, *mening, sindstemning, lítilmennis* þ. *Skí 37*,

stirðr í þ—u *Fr IV*, 44, *ólm* þ. *G XI*, 30, *grimm* þ. *Vq I*, 60, *stirð* þ. *Gri IV*, 15.

2. **þykkja**, (þikkja, þóttá), *synes, tykkes*, *Fr VI*, 27 (*her kk og oftere*), þ. *nógt um, være næsten overvældet*, *Gri II*, 60; *formen þykkja findes* *Gei I*, 53.

þykkjuord, n, *uviljesord*, *Skh I*, 28..

þykkjupungr, adj, *stridbar*, *ÓLH 14*.

1. **þykkjr**, adj, *tyk, þykk dregg* *Vq II*, 1.

2. **þykkjr**, m, *formening, lá við þykk, have en (dunkel) formodning om (smhængen noget dunkel)*, *U VI*, 15.

þykna, (að), *blive tyk, þ—ar veðr, himlen bliver overtrukken*, *Hj I*, 83.

þylja, (þulda), *mumle, uðr puldi* *Skh IV*, 32; *frem-sige (med halvhøj stemme)*, *Bó V*, 34, þ. *rímu Má IV*, 11.

þynnill, m, *slange*, = *Grettir* *Gr V*, 51; þ—s sker, *guld*, *Gr VIII*, 20.

þyrja, (þurða), *fare afsted, hjartað þyrr, banker hæftigt*, *Sá IV*, 57.

þyrnir, m, *tjörn*, þ. *ljótr* *Ko II*, 3.

þysja, (þusta), *fare afsted, þegnar* þ. *Hj I*, 85, þ. *að blöði, om ulvene*, *Hj VIII*, 13.

þyss, m, *fart, tummel, höjröstethed, hverfi* þ. *Fr V*, 2.

1. **þýða**, (dd), *tolke, betegne*, þ. e—n *óðru nafni* *Skí 35*; þ—az *mann* *Skh VI*, 29.

2. **þýða**, f, *kvinde (jfr. kæra, sæti)*, *Bó I*, 26.

þýðr, adj, *kær, behagelig, om en kvinde* *Skí 113*.

þýðufundr, m, *elskovsmøde*, pl *Gri II*, 5.

þýðuleikr, m, *elskovsleg*, *Bj II*, 2.

1. **þýfl**, n, *tuet land, tue, heila* þ., *hoved*, *Lo II*, 37.

2. **þýfl**, n, *tyvekoster, Óma* þ., *digterdrikken, digtet*, *Ko I*, 80.

þýfska, f, *egl. stjælelyst, stjálen ting*, þ. *þundar, digterdrikken, digtet*, *U III*, 1.

þýjarnafn, n, *trælkvindeavn*, *G VIII*, 47.

þýr, f, (jar), *trælkvinde, flot* þ. *Gri III*, 43, *þýjar klæði* *Gri V*, 45.

þýska, f, *tysk (sprog)*, *Ko I*, 36.

þæfa, f, *strid*, pl. *Fr X*, 19.

þæfnn, adj, *som gör (passiv) modstand, gjóra* þ—ið *Sá VII*, 66.

þægja, (gð), *trykke (med kraft)*, þ. að *Bó II*, 9, *V*, 26.

þægn, f, *tavshed, ríman renni niðr til* þ—ar *Bj VI*, 34.

þægull, adj, *tavs*, *Lo I*, 4.

pókk, f, tak, kunna þ. Gr III, 2; — jættekvinde (jfr. fortællingen om Loke), hififar þ., økse, ÓlB IV, 19, þ—ar vindr, sind, mod, Hj X, 7, þ—ar marr, ulv, Jó III, 12.

póll, f, fyrr, i kenninger, for kvinde, efter guld(ringe), auðar þ. Skh II, 8, U VI, 26, seima þ. Skí 198, Gr III, 39, hringa þ. Hj I, 46, GrH IV, 32, gullrings þ. G I, 45, bauga þ. Skh I, 7, VII, 18, Hj II, 22, menja þ. Skh I, 18, Gri III, 2, St I, 70, strauma láðs stjornu þ. Sf IV, 59, þ. grafnings grundar Jó III, 1; — efter klæder m. m., gullaðs þ. Skh I, 55, ÓlA III, 32, dúka þ. Hj I, 39, IX, 20, XI, 53, Sf V, 7, falda þ. Br X, 5, Hj I, 78, motra þ. Sá VIII, 4, refla þ. U IV, 36; þ. veiga Hj IX, 13, GrH I, 10, Má III, 32, Jó III, 4; lauka þ. Vq II, 24; — for affeldig troldkvinde, fletju þ. Skh VI, 20; — for jættekvinde, bjarga þ. Hj II, 11, 47, kletta þ. Hj II, 52, III, 25, gnípu þ. Hj IV, 9; — om en slet kvinde (utyske), bryðju þ. Hj II, 48, vamma þ. Hj VIII, 51. — Elvenavn, in striða þ. Gei IV, 39. Jfr. auð-, geymi-, glæsi-, grýti-, hring-, lín-, men-, seim-, týni-, þomb, f, buestræng, þ—in þaut ÓlB V, 6.

A.

æ, adv, altid, ÓlH 1, æ því vex, stadig vokser vin- den, Gr III, 44, æ var sjaldan blíð Hj XI, 6; æ jafnt Sk III, 71.

æða, (dd), rase, styrete, æ. heim Br I, 27, æ. framm að Skíða Skí 158.

æði, n, natur, færd, grimligt æ. Gr V, 37; stolt æ. ÓlB I, 15, blíðu æ. Skh V, 15, binda saman æ., blive fortrolige venner, Bl II, 2; æ. trølla Vq IV, 44, flagða æ. Hj II, 17; stafkalls æ. Fr IV, 58. Jfr. feiknar-, fremdar-.

æðiferð, f, rasende fart, Vi I, 49.

æðiveðr, n, rasende storm, Gr III, 57.

1. **æðr**, adj, rasende, (skr. æðdr), Fi VII, 15.

2. **æðr**, f, åre, vekja æðar ÓlB II, 28.

æðra, f, angst, frygt, Gri I, 16.

æðri, adj. komp., bedre, ypperligere, æ—a verk Fr I, 2, æ. spá Skh II, 23.

æfr, adj, rasende, voldsom, óðr og æ. Br VIII, 21, æft branda regn Sf III, 26, æfri garmr Dá IV, 19.

ægir, m, hav, æ—s frú, Ran, bølgen, Fr III, 62, æ—s falda eik, d. s., Fr IV, 29; æ—s tal, guld (æ. = jætte), St I, 15, æ—s spjall, d. s., La IV, 15; — hjælm, Gr V, 45, Gri V, 4, St III, 26, V, 36, Ger VIII, 14.

ægisfjørnir, m, = ægishjálmr, skrækkehjælm, bera æ—i Ko VI, 28.

ægishjálmr, m, skrækkehjælm, bera æ—m Ko II, 48.

ægja, (gð), true, forskräck, Sá IX, 16, Ko III, 58.

æmta, (mt), uttale sig, svare, ænse, æ. fá (= fáu) Fr II, 16.

æpa, (pt), skrige, om örnen, GrH IV, 9.

æpir, m, 'skrigeren', vinden, St V, 47, VII, 29.

1. **æra**, f, ære (låneo. fra latv. ēre), Gri II, 14, G VIII, 50, æ—u plag Gr VIII, 34, með æru og skraut Br V, 59, við æ—u og sið Sk III, 83, stá með æru. ÓlA I, 32; æru brestr Gr III, 11.

2. **æra**, (rð), göra rasende, æ—az Skí 189.

ærinn, adj, talrig, righoldig, æ. seimr St II, 39, æ. herr (måske fejl f. errinn) Kl IV, 21.

ærliga, adv, hæderlig, smukt, Fi VIII, 42.

ærligr, adj, hæderlig, smuk, æ—g svor ÓlA I, 17.

ærligsvéinn, m, ærlig svend, hæderssvend, pl Ger VIII, 2.

ærudagr, m, hædersdag, hæder, G VI, 36, Sá VI, 40.

æruglaðr, adj, hædersglad, Sá XI, 12.

ærulaus, adj, æreløs, hædersløs, G X, 2.

ærulátr, adj, hæderslysten, Hj IX, 55.

ærusamr, adj, hæderfuld, Sq I, 14.

æsa, (st), hidse, ophidse, forstærke, æstr með grimdum Lo IV, 12, æsaz framm Gri IV, 40, æsiz benja regn Skh VI, 9; æ. raust ÓlB I, 27; göra sterk indtryk, Vq V, 2; fekk sér æst sorg Hj XI, 3.

æsilligr, adj, rasende, voldsom, om Asator Br III, 25, om kamp ÓlH 55.

æskilin, f, 'ønskende Hlin', báru glöðar æ., kvinde, He III, 26.

æsklinanna, f, 'ønskende Nanna', skarlats, gulls, æ., kvinde, Gei I, 55, Fi II, 41.

æsklinunna, f, 'ønskende nonne', berlings æ., kvinde, (enestdende kenning), He II, 2.

æsklþilja, f, 'ønskende tilje (stang)', gullaz æ., kvinde, La I, 3, Dí I, 3.

æskubrogð, n, pl, ungdoms handlinger, Bl V, 41.

æskumaðr, m, yngling, pl Sq I, 19.

æskupallr, *m*, 'ungdoms-bænk', *ungdomstid*, á æ—i *Bj VII*, 7.
æslalæti, *n pl*, *gale lader*, (*afsinlig opførelse*), *Má IX*, 81.
ætinn, *adj*, *som æder, fortærrende*, æ. *eldr Sq II*, 26.
ætla, (að), *tænke, tiltænke*, æ. e—m e—ð *Gri VI*, 13.
ætlan, *f*, *mening, tykke, hensigt*, æ. *manns G II*, 10,
sett æ. Skh I, 40, *hættlig æ. Gri II*, 30.
ætt, *f*, *æt, slægt*, æ. *stafkalls, om én*, *Fr IV*, 62,
 æ—ir = *menn Sá VII*, 70. *Jfr. kónga-*
ættdrif, *f*, *slægtrække, slægt*, *Skh V*, 23.
ættgrip, *m*, *slægtkostbarhed*, *Gr IV*, 53.
ættkvísl, *f*, *slægtsgren*, *Ko II*, 63.
ættland, *n*, *fædreland*, *Fr IV*, 47.
ættmaðr, *m*, *slægtning*, *Skh I*, 38.
ættrif, *n*, *slægtrække, slægt (jfr. ættdrif)*, *Vq I*, 49.
ævar, *adv*, *overmåde, æ. glaðr, gildr G V*, 38, *Sá VIII*, 41.
ævibann, *n*, *død*, *Sá VI*, 14.
ævigrand, *n*, *død*, *Gei III*, 67, *Bj V*, 39.
ævilok, *n pl*, *død*, *Skf 202*.
ævintýr, *n*, *æventyr, fortælling*, *Skí 5, Sf IV*, 17, *Sk I*, 24; *bjort æ. ÓlA I*, 15.
æviskarð, *n*, *død*, *Gri VI*, 13, *St VII*, 37.
ævistaðr, *m*, 'livs-sted', *liv*, *Skh VII*, 54.
ævitjón, *n*, *død*, *Bl VII*, 25.

O.

øðlingr, *m*, *konge, fyrste*, *ÓlH 2, St VII*, 57 osv.
øðruvegs, *adv*, *anderledes*, *Hj I*, 28.
øflugr, *adj*, *stærk, q—g skeið* *ÓlB IV*, 19.
øfugr, *adj*, *baglæns, falla* q. *Skf 135*.
øfund, *f*, *misundelse, had*, q. *spillir holdum Pr IX*, 41.
øfunda, (að), *misunde, hade*, *Gr VI*, 45.
øqlingr, *m*, *slange, (ellers ukendt)*, q—s lqnd, *guld*, *Lo II*, 28.
øglir, *m*, *slange*, *La IX*, 45, = *Grettir Gr I*, 35, *II*, 38; *i kenninger for guld*, q—s bríkr *St I*, 20, q—is fitjar *St I*, 67, q—is teigar *La I*, 20; — *hög*, q—is kleif, *arm*, *Lo I*, 19, q. *Óska fróns, ravnen Huginn, sind, sjæl(?)*, *He III*, 1.
øgn, *f*, *avne, sorgar ágnir (jfr. smhængen)* *Kl V*, 4.

økkla (el. økkli?), *n*, *ankel*, *Skí 157*.
øl, *n*, *øl, sørgar q. Má III*, 3; *Viðris q., digterdrikken, digtet, Bl VIII*, 48, *Bólverks q., d. s., Ko V*, 51. *Jfr. sáttar-*
ølbogabót, *f*, *albuhulning*, *Sk III*, 45.
øld, *f*, *mænd, folk*, *dansk øld Vq I*, 48 osv. *Jfr. styrj-*
øldusúgr, *m*, *bølgedrag(et)*, *sugende bølge*, *Má IX*, 5.
ølr, *m el*, *elletræ, seima* q., *mand*, *Skh II*, 17.
ølun, *m*, *makrel, ølna leið, havet*, *St VI*, 31, *ølna holl*, *d. s.*, *ÓlB II*, 13.
ølvir, *m*, *søkongenavn(?)*, q—is faldr, *hjælm*, *ÓlB V*, 15.
ølværð, *f*, *glad velvilje*, *Pr H*, 3, *með q. gðð(!) Sá VII*, 25.
ømbun, *f*, *lön, tak*, *Hj IV*, 16, q. *ferðar Pr VII*, 8.
ømbuna, (að), *lönne, takke*, *Sk III*, 38.
ønd, *f*, *ånde, varpa* q., *sukke*, *Pr V*, 38.
øndótrr, *adj*, *skarp, q—tt augu (fra orig. digtet)*, *Pr H*, 22.
øndvegismaðr, *m*, *höjsædesmand*, *Bj IV*, 54.
ønn, *f*, *iver, arbejde, skáruz hár í q—um, meget stærkt, (denne brug ellers ukendt)*, *Dá IV*, 34.
ønugligr, *adj*, *gnaven, vred, q—g orð* *Bó III*, 43.
ør, *f pil*, *daudans q. ÓlB III*, 28 (eller adj ørr?), *ennis q., horn, St IV*, 41; *ørva meiðr, mand, ÓlH 2*; — *fræða q., 'rime-pil'* (jfr. smhængen) *Fi III*, 1. *Jfr. bana-, flærðar-, galdrá-*.
ørdugr, *adj*, *knejsende, (med hoved og bryst opad)*, q—ar snekkjur *Sq II*, 7.
ørdrag, *n*, *pileskuds afstand*, *Sá XI*, 6.
ørfalr, *m*, *pile-rør (pilens hule ende)*, *Sá IV*, 76, *men synes her brugt om spydet*.
ørk, *f ark*, *kiste*, *Pr V*, 44, *vignis q., 'jættens' skib*, *digte (jætte f. dværg?)*, *Gr VIII*, 1; *hróðrar q. = hróðr (jfr. smhængen) Dí I*, 48.
ørkumlaðr, *adj*, *såret*, *Skf 192*.
ørleikr, *m*, *gavmildhed*, *Skí 26*.
ørligr, *adj*, *rask, q—g svor* *ÓlB V*, 12.
ørlög, *n pl*, *skæbne*, *Skh VII*, 10, q. *standa U I*, 3, q—s(!) *bond* *Skh III*, 4.
ørmol, *n pl*, *rest, mærke (efter noget) (ruin)*, q. *nein Kl V*, 44.

qrn, *m*, örн, soltinn q. *G X*, 37; flaugar q., *skib*, *Fr IV*, 40. *I navneskjul* *Bó I*, 46.

qrr, *adj*, gavmild, *ÓlH I*, *rask*, *Vq IV*, 49.

qrping, *n*, 'pile-ting', kamp, stefna q. *Bj VII*, 5.

qskra, (að), bröle, *Dí II*, 26.

qlsla, (að), fare, vade, afsted, *Kr V*, 37.

qx, *f*, økse, *pl*. axir *Skl 157*, q—ar munnr *þr IV*, 61.

Jfr. breið-, tálgu-

qxl, *f*, skulder, verða frá q—um (konu), komme bort fra, blive skilt fra, *Gri VI*, 1.

TILLÆG.

Sty(r)mis sonr og lúna *Sf II*, 1, Styrmir = *Odin er vel den rigtige læsemåde*. „*Odins sön*“ er da Þórr, luna ‘måne’ kan være = ný ‘nymåne’, og det hele kvindenavnet Þórný. De øvrige navneskjul (i Bósarímur særlig) er det ikke lykkedes at tyde. Er þungi mikill og prettán bú *Griplur VI*, 58 = Auðbjorg?